EUGEN BARBU
UNSPREZECE
ROMAN

Coperta de GH. BALTOC

EUGEN BARBU

UNSPREZECE

ROMAN

Ediţia a V-a

EDITURA SPORT-TURISM
Bucureşti
1986

PARTEA ÎNTÎI

1
2
3
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

PARTEA A DOUA

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

17
18
19
20
21

PARTEA A TREIA

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

PARTEA ÎNTÎI

1

I se spusese că de la gară pînă în centrul oraşului sînt trei kilometri care pot fi străbătuţi într-o jumătate de ceas cu o trăsură dusă de cai buni, dacă nu cumva n-a plouat înainte. Legătura dintre capriciile cerului şi drumurile tîrgului acestuia omul încă n-o pricepea. Deocamdată privea peronul îngust, faţada roşie de cărămidă a sălii de aşteptare năpădită de iederă, geamurile pline de praf ale biroului Mişcării, dinlăuntrul căruia se auzea ţăcănitul telegrafului.

Nu mai coborîse nimeni. Un impiegat dăduse semnalul de plecare şi trenul dispăruse în cîteva clipe, mistuindu-se în depărtarea sură a zilei de toamnă. Era duminică, aproape de ora două şi nu-i rămînea decît să găsească birja cu doi cai buni să-l ducă direct la stadion. Îi fu o clipă teama că dincolo de gardul pitic al gării nu va găsi pe nimeni. Străbătu linia ce-l despărţea de uşile peronului, privind traversarea zgomotoasă în sens invers a unui cîrd de găini şi, odată ieşit în piaţa pavată cu piatră cubică, se lămuri.

Şi să fi vrut să aleagă, n-ar fi putut, deoarece pe caldarîmul mîncat de vreme nu se afla decît o trăsură aducînd mai degrabă cu obiectele bizare uitate prin expoziţii pentru a aminti oamenilor istoria mijloacelor de transport.

Nu ştiu de ce să se teamă mai întîi: de primejdia pe care o prezenta însăşi urcarea sa în spatele bătrînului de pe capră, ce moţăia cu capul în piept, absent cu totul de la cele ce se petreceau împrejur, sau de perspectiva unui drum care numai o jumătate de oră n-ar fi durat, oricum ai fi plecat: pe jos ori dus de singurul cal, absent şi el şi jigărit ca şi stăpînul său.

Îşi lăsă pe caldarîm micul geamantan ca să se poată hotărî. Împrejur nu era nimeni. O căruţă i-ar fi dat poate mai mult curaj, dar cum ea nu se ivea, după o scurtă ezitare, omul se apropie:

— Hei! strigă celui de pe capră. Roaba asta se mişcă?

Se poate ajunge cu ea undeva?

Aerul glumeţ al necunoscutului îmbrăcat în pantaloni cadrilaţi de stofă groasă şi pulover gri, închis pe gît, nu-l tulbură pe birjar. Fără să răspundă, coborî de la locul său.

— Dumneavoastră vreţi să mergeţi în *centru?* întrebă cu o voce strangulată.

— Da, şi dacă se poate să ajungem pînă deseară...

— Ia te uită! se miră bătrînul.

Era îmbrăcat în clasica haină a tuturor birjarilor din lume: un fel de halat albastru mîncat pe la coate, cu nasturi de tablă ce vor fi strălucit la vremea lor, ceea ce îi împrumuta o înfăţişare de arhiepiscop, dacă impresia n-ar fi fost ştearsă de şapca lustruită, cu cozoroc spart, purtată cam şui, pe o sprînceană, lucru neobişnuit la oamenii în vîrstă.

Convorbirea se înfiripă firesc:

— Vrasăzică eşti străin şi vrei să mergi în centru..?

— Da. Şi dacă se poate, cum spusei, să ajung pînă deseară...

Omul de pe capră se scărpină cu degetele răşchirate după ceafă, bătu după aceea calul pe crupă şi se mira oarecum:

— Adică, dumneata crezi că noi sîntem aici ca să ne ia oricine peste picior? Uite, să ne înţelegem de la început: te costă treizeci de lei, nici un ban mai puţin. Îţi place, bine. Nu, iar bine. Drumul dumitale, trăsura mea.

Pentru un străin, contactul cu acest oraş era cît se poate de pitoresc.

— Dacă ajungem într-o jumătate de oră, ce zic eu, în trei sferturi de ceas, pînă la stadion, îţi dau patruzeci de lei...

Bătrînul îl privi neîncrezător pe călător. Tînărul nu avea în mînă decît un mic geamantan de piele şi o canadiană verzuie. Pentru un birjar de provincie, totul părea curios. În tîrguri ca acesta se vine cu geamantane mari, legate eu sfori sau curele, lucru ce dă o impresie imediată de bunăstare materială şi linişteşte pe birjarii bănuitori.

— Ar trebui să primesc douăzeci de lei înainte, se învoi

în cele din urmă.

Tînărul scoase suma cerută şi i-o întinse, speriat puţin la gîndul că celuilalt i-ar veni ideea năstruşnică să cumpere fîn pentru calul său.

Lucrul nu se întîmplă şi, după graba cu care birjarul ascunse hîrtia într-un buzunar aflat undeva sub larga-i haină albastră, înţelese că operaţia scurtă ce avusese loc nu se repeta prea des.

— Acum urcaţi-vă! Numele meu e Miahălă. Singurul birjar al oraşului, aşa ca să ştiţi. Adică a mai fost unul. Pînă anul trecut, cînd a dat în primire...

— Ce-a făcut? se miră străinul abia îndrăznind să se lase pe pernele cîrpite ale trăsurii.

— A dat în primire, s-a aşezat între cei drepţi, Dumnezeu să-l ierte, deşi mi-a fost duşmanul cel mai înverşunat.

Calul tresărise speriat, surprins se pare de animaţia din spatele său.

— Şi ce-avea cu dumneata?

— Păi ce să aibă? Parcă e greu de înţeles? Eram doi proprietari de trăsuri în oraş şi cum lumea nu prea se îndeasă, se ivise, ca să zic aşa, un fel de concurenţă...

Echipajul se pusese în mişcare. Bătrînul vorbea încă peste umăr:

— Am scăpat de el! Eu am tariful meu cinstit: treizeci de lei, dacă mergeţi pînă la „Roşioru”... Nu iau un ban mai mult...

— Şi „Roşioru” ăsta ce este?

— Nu ştii dumneata ce este „Roşioru”? Dar de unde vii?

Celălalt nu avu timp să-i răspundă.

— Adică aşa-i zicea pînă acum un an. *La Roşioru vesel,* „aperitive, bodegă şi coloniale”, proprietar domnul Vizante, ăl de avea şi o fabrică de ciment şi cinematograful, şi... în sfîrşit, acum *Restaurantul de Stat nr. 1.*

Străinul întrebă din nou:

— Bine, bine, dar unde este *Roşioru* ăsta?

— Păi să vezi, trecem vreasăzică de monument, o luăm pe la *Picioare multe...*

— *Picioare multe?*

— Da, Cafeneaua.

— Aha.

— Apoi, pe la „Metropol”, „hotel de lux, clasa I-a, preţuri moderate”. Are o bucătărească, îţi lasă gura apă numai cînd miroşi ciorbele pe care le face...

— Tot nu mi-ai spus: e dincoace sau dincolo de *Roşioru vesel?*

Birjarul se întoarse înciudat:

— Ce să mai vorbim? Dumneata tot mi-ai promis patruzeci de lei!

— Numai dacă ajungem la timp.

Trăsura străbătuse piaţeta plină de coji de pepene galben din care ciuguleau nişte raţe şi apucase pe o şosea plină de praf, umbrită de salcîmi. Dincolo de Dunăre, deasupra cîmpiei cenuşii, se înghesuiau norii cu zgomote surde.

Senzaţia de cădere în gol, încercată încă de la început de călător, nu dispăruse. El pipăia cu grijă telurile trăsurii, asculta înspăimîntat scîrţîitul sinistru al scheletului umblător şi se întreba dacă va ajunge la timp, deşi pasul egal al calului ce promitea mai mult decît ai fi crezut nu-şi schimba ritmul.

Pe bătrîn îl mînca o mare curiozitate:

— Şi de ce mergeţi direct la stadion?

— E un meci care mă interesează. Începe la trei. Vreau să fiu acolo.

— Nu vă temeţi, o sa aveţi timp să şi ciuguliţi ceva la *Roşioru* pînă începe. Au umplut ăştia oraşul cu afişe: „Meci, mare meci”. Toată lumea e în păr. Au înnebunit, doamne iartă-mă, c-oi fi şi dumneata din ăia care aleargă după minge! Ce era altădată! Duminica şedea tot omul acasă, cu nevasta, cu copiii, bea, mînca. Acum, nici n-ai apucat să pui capul jos după prînz, şi, gata! Hai la panoramă! Nişte zăltaţi! Barim tineretu' ăsta! Strigă, urlă. Adică ce tot spun eu, tineretul! Parcă domnul Pantelimon mai e tînăr, parcă domnul Vizante mai stă în mintea copiilor? Da' de unde! Oameni serioşi. Şi să-i auzi, domnule! Să-i vezi cum îşi

smulg părul din cap! Acum sînt fierţi. Ce zic eu: prăpădiţi. Nu mai au somn, nu mai au linişte.

„S-a isprăvit! face domnul Vizante. S-a isprăvit!” Şi după ce mai răsuflă: „Cădem!” „De unde să cădeţi?” întreb eu ca prostul. „Cădem din *Divizie”,* ce-o mai fi şi aia? „Ei, şi?” Mă face apoi ca pe-o albie de porci: că sînt prost, că nu ştiu ce-i aia *folbalt.* Că mie de *folbalt* îmi arde! Mie-mi arde că or să puie ăştia *otobuz,* maşină, vezi dumneata, să-i aducă pe muncitori la fabrica de ciment. Şi atunci ce mă fac? Că aşa o mai încropeam eu. Mai pica unul ca dumneata, rupeam doi poli. La două zile, la trei, se numea că o scoteam la cap. Dar dacă bagă *otobuz,* îţi mai vine dumitale să te urci în amărîta asta de droaşcă? Nu! Păi vezi? Ehe, cît o crezi aşa de vai de ea, dar a făcut banii!... Am cumpărat-o-n '33. Optsprezece mii m-a costat. Parale, nu jucărie! Tot oraşul ăsta l-am cărat de la gară pînă acasă. Se ducea domnul Pleşa la *Costanţa,* cine-l lua de la *Picioare multe?* Eu! „Cînd te întorci, domnu' Pleşa?” „Păi miercuri”, zicea el. „Bine, miercuri!” Aici, la noi, două trenuri trec, mari şi late: unul dimineaţa, unul seara. Cu unul te duci, cu altul te întorci! Îţi faci treburile dimineaţa, seara poţi să stai cu nevasta la masă. Da' eu ţi-oi fi împuiat capul dumitale...

Călătorul nu răspunse. Privea salcîmii prăfuiţi şi cîmpia deasupra căreia se adunau norii. Cerul avea o amorţeală răcoroasă care se simţea pe faţă şi pe mîini. „Peste un ceas plouă...” gîndi.

Într-o parte se desluşeau acoperişurile roşcate de ţigla, zidurile cenuşii ale caselor şi turlele de tablă ale unei biserici înconjurate de copaci. Apa fluviului, albicioasă din pricina reflexelor malurilor scunde şi calcaroase, părea nemişcată.

— Ai rude aci la noi? întrebă curios birjarul, mîngîind din cînd în cînd cu biciul spatele slab al calului.

— Nu.

Străinului îi pierise cheful de vorbă.

— În cît timp ajungem?

— Într-un sfert de ceas sîntem la monument.

— Bun. Uite, am să-ţi dau de-acum polul celălalt.

Bătrînul ascunse banii fără să-i privească. După asta, oarecum liniştit, se apucă iar să trăncănească:

— Şi de ce-oi merge întîi la stadion? Oi fi vreunul d-ăştia de are şapte suflete. Ţi-o place şi dumitale. Eu tot mă întreb: se cîştigă ceva cu treaba asta?

— Se cîştigă.

— Ce-i şi cu dumneavoastră! Acum, ştiu, da, da. Păi pe la noi au trecut o mulţime! Ehe, să fi văzut dumneata pe vremea lui Pleşa. Ăsta avea fabrica de ciment împreună cu Vizante. Tot ce cîştigă, gîndesc că în burta golanilor intra. Ce petreceri, ce scandaluri! Încă doi mai joacă şi acuma, adică cei doi, mai mulţi, ai să auzi dumneata de ei... Moşa Mariancovici spune că, dacă n-ar fi fost beţivi, ar fi speriat Europa! „Adică cum să sperie Europa?" întreb şi eu ca prostul. „Uite, aşa bine!" se fuduleşte sîrbul „Au mîncat *folbalt* cu pîine!" Cum o veni asta, nu mai ştiu. Nebun şi el, mort. Nu vede altceva înaintea ochilor decît *folbalt.* Să te ferească sfîntul să te bărbierească sîmbăta, că s-a isprăvit! Parcă nu era să taie gîtul lu' domnu Pantelimon? Dar lu' domnu Vizante nu i-a făcut obrazul zob? Curgea sîngele ca la abator... Asta s-a întîmplat cînd avea sîrbul prăvălie închiriată pe centru ; acum a intrat şi el la siloz, de-i tunde pe hamali...

Drumul se schimbase. Călătorul auzi zgomotul caldarîmului izbit de copitele calului. Văzu primele case. Pe un pervaz dormeau cîteva pisici cenuşii. Totul i se păru străinului prea alb, prea încărcat de praf, apăsător. Oraşul era un amestec de ziduri vechi de piatră, acoperite cu iederă, garduri scunde mîncate de ploi şi acoperişuri roşii de ţiglă. La o fereastră deschisă zări o femeie între două vîrste şi avu o clipă senzaţia dureroasă a omului care intră pentru prima oară într-un loc necunoscut.

Birjarul tot nu isprăvise:

— Îi vezi? Toţi sînt la stadion. Cu căţel, cu purcel... De la două stau şi bat din picioare. S-a smintit lumea, doamne, iartă-mă!! Ei, ce spui? Iată-ne şi la *monument...*

Trăsura trecu în goană prin *centru.* Acesta nu era altceva decît un cerc asfaltat, adăpostind într-un ţarc de

iarbă un monument ca toate monumentele oraşelor de provincie, format dintr-un soclu de piatră neşlefuită şi o siluetă ce înfăţişa un soldat cu cască. Străinul citi în fugă cîteva firme: Restaurantul de stat *La trecerea Dunării*, *Moara Comercială,* Cafeneaua *La picioare multe,* văzu Primăria din al cărei turn lipsea cadranul ceasului şi în cele din urmă zări un oblon de fier pe care era scris cu litere mari, albe: *La Roşioru vesel, coloniale, delicatese, bodegă, restaurant.* Era tot ce se mai putea zări pe vechea faţadă. O firmă nouă de sticlă înştiinţa pe trecător că în realitate se afla în faţa unui restaurant de stat.

— Ajunserăm cum am spus! zise birjarul oprind cu mîndrie calul. Stadionul e colea, la doi paşi; eu tot zic să intri şi matale să bei o ţuică şi să mănînci ceva. Pînă începe, mai ai timp ; aici, la noi, nu-i mare înghesuială...

Tînărul îşi privi ceasul de la mînă. Timp mai era... Cu un gest simplu îl chemă şi pe bătrîn înăuntru:

— Poftim, fac cinste ; îmi pare rău că nu pot să-i dai, ceva şi calului...

2

În restaurant era aproape întuneric. Ziua fumegoasă de toamnă intra cu greutate prin perdelele lungi, afumate. Mirosea a gazolină şi a bere. Deasupra tejghelei înalte ardea un bec galben, murdar. Mesele de lîngă ferestre erau ocupate. Miahălă dădu bună ziua şi îşi rezemă biciul de colţul unei mese. Nu voi să se aşeze, cu toate insistenţele celuilalt.

— Beau numai o cinzeacă şi plec acasă, m-aşteaptă nevasta... Şi rotindu-şi ochii prin încăperea largă îi şopti necunoscutului: Ce-ţi spuneam eu dumitale, e destul de devreme. Uite, nici domnul Vizante şi nici domnul Pantelimon n-au plecat încă la meci...

Îşi scoase, în timp ce vorbea, şapca şi-i salută. Tînărul privi spre masa din apropiere. În faţa unei sticle de vin

stăteau doi bărbaţi în vîrstă, vorbind cu aprindere. Primul cu faţa trasă, numai riduri, cu gulerul cămăşii prea larg, îndesîndu-şi cu nervozitate din cînd în cînd o pălărie veche pe cap, a plecare, părea pus pe ceartă, celălalt, cu o faţa roşie, veselă, bine hrănită, împăciuitor, căuta să-l convingă:

— Nene Vizante, încă o jumătăţică şi mergem... îşi privi ceasul mare, de buzunar, de la brîu şi-l arătă: Poftim! Două şi patruzeci, mai e timp berechet...

— Eu dacă nu sînt la trei fără cinci în tribună, nu mă simt om, *mon cher,* răspunse cel numit Vizante, *trebuie să fac încălzirea,* cum zic *ăştia...*

— Lasă că ai vreme...

Străinul se aşezase la masă şi ceruse unui ospătar o listă de bucate, trăgînd cu urechea la conversaţia zgomotoasă a vecinilor.

Pantelimon, cel cu faţa roşie, lucitoare, ciocăni măsura golită strigînd cuiva nevăzut:

— O jumătăţică şi plata, că ne-aşteaptă băieţii... Vizante părea copleşit. Îşi freca bărbia nerasă şi în ochii lui morţi, albicioşi, stăruia o deznădejde vizibilă.

— E vorba: ce-i facem, că s-a isprăvit! Dacă nu le dăm ăstora patru *boabe,* ne-am şters pe bot! Şi numai dacă pierd ăia la Tulcea...

— Ce să piardă, coane Vizante, ce, sînt morţi, legaţi? Parcă nu ştiu ce au de apărat?

— Cădem, Pantelimoane, s-a isprăvit...

Birjarul se adresă din nou călătorului care făcuse comanda:

— Ce-ţi spuneam eu dumitale? Să nu-mi mai zici mie Miahălă dacă nu e vorba de *Divizia* aia... Vizante devenise visător, nu se mai grăbea.

— Nu mă credeai...

— Cum să nu te cred, coane Vizante? Cum să nu te cred, dar tot mai speram...

— Dacă nu mai e Pleşa cu şpaga, dacă nu mai sîntem noi...

În ochii lui tulburi, morţi, luci o lumină scurtă.

— Ei? făcu celălalt, visător, şi mişcă din degete ca şi

cînd ar fi numărat o sumă imaginară. „Dai două miare?” „Dau!” Gata golu'!

— Păi! Nu i-ai văzut duminica trecută, parcă erau împiedicaţi...

— Nu mai au nici suflet în ei...

Pantelimon bău cu sete un pahar abia umplut.

— Ţinuţi cu ciorbă la cantină, nu tu stimulent, nu tu primă de meci...

Vizante devenise visător, nu se mai grăbea.

— Ce tot vorbeşti dumneata! Lasă, să-i vedem, se satură ei repede...

Pantelimon privise bănuitor împrejur şi îl îndemnase încet să tacă:

— Uşor, nene, uşor, că ne-aude cineva şi ne leagă... Vizante devenise agresiv, nu voia să mai ştie de nimic, îşi mîngîia cu furie bărbia aspră, nerasă:

— Cum s-a dus Pleşa, cum m-am dus eu, cum te-ai dus dumneata, gata echipa, au mîncat-o friptă *ăştia!* Ce să mai faci cu *gioablele*, că au rămas numai boşorogii: „Inimioară”, „Le ştie”, Mucală, Nicu...

— Cît or mai sta şi ei, că am auzit că pleacă, se duc unde-or vedea cu ochii...

— Ar fi proşti dacă ar face altfel! Ce, asta se mai cheamă echipă? Am ajuns de rîs! Dar mie tot îmi pare bine. Numai aşa vor înţelege ce eram noi... că pe unii parcă-i aud: „Lasă că o să avem echipă şi fără voi...” Or să aibă pe mă-sa!

Pantelimon întrebă din ochi după o lungă tăcere: „Mai merge o jumătăţică?”

Vizante, înduioşat, acceptă fără proteste.

— Cădem! se văită el, nu mai e nici o speranţă.

— Ba ar mai fi o şansă, nu se lăsă Pantelimon care părea mai optimist. Stai să-ţi fac eu dumitale socoteala... Băiete, încă o jumătăţică şi o bucată de hîrtie... Aşa, vreasăzică, cine stă în cap?

Celălalt se gîndi puţin:

— *Locomotiva...*

— Bun. Asta nu ne interesează, ne interesează cum e la

coadă, în *zona lanternei.* Pe scurt, între cine se dă bătălia: noi şi cei din Tulcea. *Progresul* din Feteşti, adio şi n-am cuvinte! Bun! Dacă pierd ei şi batem, s-ar putea să scăpăm...

Vizante nu părea deloc convins:

— Ce tot îmi spui dumneata? Dacă n-am mai făcut şi eu socoteala, atunci cine s-o facă? Tata? Toată noaptea m-am perpelit. Trebuie să le dăm cel puţin patru *boabe,* înţelegi? *Patru!* În acelaşi timp nu avem voie să primim nici una. Cum am luat una, adio, creşte procentul. Golaverajul ăsta ne-a *mîncat* capul. Cei din Tulcea stau mai bine. Pot să piardă, dar nu la scor. Au două puncte mai mult ca noi şi au şi mai puţine goluri primite.

Pantelimon îşi şterse buzele groase cu o batistă moale, albă.

— Şi adică nu se poate, nene Vizante? Nu băgăm noi patru baloane în plasă?

— Hai să zicem că băgăm. Dar dacă cei din Tulcea, care joacă şi acasă, fac măcar un meci nul? S-a dus, că s-a dus! Nu mai vorbesc dacă vor cîştiga...

Străinul nu-i mai ascultă. Miahălă îşi băuse cinzecul şi spuse cu respect:

— Unde nu-mi dă Dumnezeu un client ca dumneata în fiecare zi. Mulţumesc, şi dacă ai vreodată nevoie, te servesc: pînă la gară, taxa e numai un pol, tarif fix, nu iau un ban mai mult... Respectele mele...

Rămas singur, călătorul privi pereţii zugrăviţi de mult în culori violente. Pe tavanul înalt şi afumat se mai desluşea o dată, ştearsă de vreme: 1911, iar în fund, pe un palier de lemn, se zărea silueta grosolană a unui militar îmbrăcat în uniforma roşiorilor, calare pe un cal alb, ridicat în două picioare, înfăţişînd pe faimosul *„Roşior vesel”* care dăduse numele vechii cîrciumi.

I se adusese şi cel de-al doilea fel de mîncare. Vecinii săi de masă tot nu terminaseră. Vizante, însufleţit, cu obrazul mai puţin palid din pricina vinului, mormăia:

— În schimb, le-am pregătit pentru deseară o *papară!*

— Ce tot spui?

Pantelimon se aplecă peste masă şi ascultă şopoteala celuilalt. Cînd terminară, izbucniră amîndoi în rîs.

— Grozavă, nene Vizante, grozavă, cum de nu m-am gîndit? Oricum, trebuie să contribuim şi noi cu ceva la *atmosferă,* mă înţelegi? În definitiv sîntem la sfîrşitul campionatului, e chestie de retrogradare, spiritele sînt mai încinse, nu mai merge cu duhul blîndeţii, în schimb mai merge o jumătăţică...

Vizante se ridică ţeapăn în picioare.

— Nu mai merge nici un pahar, e trei şi cinci. Am întîrziat. La trei şi un sfert fluieră arbitrul. Dacă nu sînt acolo cînd începe e ca şi cînd nici nu m-aş duce la meci. Boala asta o am... Plăteşte dumneata, că deseară îmi vine mie rîndul. Şi-acum ascultă: ce spui, n-am avut o idee genială?

— Nene Vizante, al dumitale sînt pînă la moarte. Să nu creadă dumnealor că dormim... Nu dormim, nene...

Pantelimon îşi înghiţi vorbele aruncînd o privire bănuitoare spre străin. După aceea chemă insistent să i se facă plata:

— Băiete, repede nota că am plecat. Începe, începe şi nu sîntem de faţă.

3

Ar fi trebuit să vezi chipul asimetric al celui ridicat în picioare, fluierînd cu degetele strînse la gură, roşu tot de indignare, gata să se bată cu cineva, înspăimîntător în pasiunea arătată, ca să înţelegi cîte patimi se legau de ceasul acesta. Nu-l cunoştea, deşi el semăna cu milioane de oameni care, aproape la aceeaşi oră, tremură într-un colţ de tribună, suferă cu genunchii la gură, trăind peripeţiile unui meci, încurajîndu-şi echipa sau batjocorind-o cînd totul e pierdut, cînd speranţele se risipesc privind cum balonul de piele se rostogoleşte dincolo de o linie de var, lungă de şapte metri, cînd într-un minut decisiv iubirea lui pentru cei ce aleargă de-a lungul terenului se transformă într-o ură fără margini şi cînd declară că nu mai voieşte să audă de „ei", cînd cei idolatrizaţi sînt numiţi *mazete, fotbalişti bănuiţi* sau oricum altfel, în limbajul ciudat al suporterilor.

Unui antrenor aceste sentimente nu-i sînt îngăduite. El nu trebuie să se *încălzească,* să se lase furat de joc, ci să păstreze imparţialitatea unui istoric.

Ceea ce-l împiedicase multă vreme să poată avea linişte pentru a privi obiectiv cele ce se petreceau în incinta stadionului din C... în această după-amiază fusese patima dovedită de vecinul său de tribună, temperament ce nu putea fi asemuit decît cu acele furtuni din Marea Nordului, de care, cînd îşi amintesc marinarilor li se încreţeşte pielea pe ei.

Omul se ridicase în picioare şi cu mîinile deasupra capului, aşa cum vor fi fost la vremea lor profeţii în pustiul Galileei, arunca blestemele cele mai ciudate.

Lîngă un astfel de ins nici nu ştii ce să faci mai degrabă: să pleci la timp, ca nu cumva să te bănuiască după vreo privire că vrei să-l contrazici, să-ţi fereşti timpanele de ceea ce în mod obişnuit se numeşte fluierătură şi care în realitate semăna cu iureşul crivăţului, sau să-ţi aperi coastele, cît de cît, pentru că fiecare salt era însoţit şi de mişcări laterale, destul de dureroase dacă ţinem seama că

veneau pe neaşteptate şi atingeau locuri, oricum, sensibile.

Ca să-l vadă mai bine, tînărul se retrase spre stînga, rezemîndu-se de flancul unui bărbat de circa cincizeci de ani, gras, năduşit tot, care se deda unei alte operaţii, provocată de aceeaşi sfîntă emoţie.

S-ar putea crede că hazardul făcuse ca străinul să cadă exact acolo unde ar fi trebuit să fie mai puţin: între omul năduşit ce-şi frîngea numai palmele ca şi cînd ar fi vrut să-şi fărîme toate încheieturile, muşcîndu-şi în acelaşi timp buzele, groase şi vinete, cu dinţii săi mari îmbrăcaţi în aur, şi vecinul din dreapta, lung şi fioros, aruncînd cerului blestemele cele mai cumplite. Pasiunii omeneşti nu-i poţi pune stăvili în asemenea momente, şi cum tînărul era obişnuit, se vede, cu astfel de manifestări, înclina să treacă neobservat, un fel de stat-tampon între aceste două temperamente provinciale, care-şi aleseseră moduri diferite de a le arăta. Pînă una-alta, trebuie să spunem, să repetăm, vreau să zic, că nu hazardul îl adusese acolo, ci carnetul său cu fotografie, purtînd ştampila C.C.F.S.-ului, ceea ce-i dădea dreptul să pătrundă pe orice stadion şi să ocupe un loc în tribuna principală de unde meciul se vedea foarte bine.

Desigur, în clipa aceea, tînărul ar fi preferat de o mie de ori să se afle în mijlocul mulţimii liniştite din spatele porţii din dreapta, ce asista cu mai puţin zbucium la evenimentele desfăşurate cu repeziciune.

Unora, fotbalul le poate părea un joc ca oricare altul, menit numai să distreze două ceasuri pe cei ce nu au nimic mai bun de făcut, dar, pentru o categorie de oameni, el înseamnă mai mult. Pe o sută de metri de iarbă se adună 22 de jucători, împărţiţi în două echipe de cîte unsprezece inşi. Ca să se recunoască, ei poartă un echipament deosebit, de obicei în culori violente, ca al toreadorilor, asemănîndu-se uneori cu aceştia în cutezanţă. Linia dreaptă de var, lungă de cincizeci de paşi, despărţind terenul celor două *team*-uri, cum se numesc echipele cu un termen englezesc, reprezintă cîteodată şi bariera dintre două concepţii de joc, două stiluri diferite de a înţelege şi a

practica fotbalul.

O echipă se aşază pe teren în formă de evantai şi este formată din trei compartimente: doi fundaşi, trei halfi şi cinci înaintaşi. Ei se silesc timp de nouăzeci de minute de joc, împărţite în două reprize de cîte 45, să introducă un balon sferic de piele în spaţiul porţii adversarului, un dreptunghi lung de peste şapte metri şi înalt de mai mult de doi, păzit de un jucător: al unsprezecelea, numit portar, lucru pe care, bineînţeles, îl încearcă şi ceilalţi. Trebuie amintit că e un joc foarte vechi. El cere inteligenţă şi bărbăţie şi place la milioane de oameni, fiind numit, pe drept cuvînt, „regele sporturilor”.

La toate aceste lucruri se gîndea fără să vrea călătorul sosit atunci, privind cînd la terenul de joc, cînd la vecinul său, bărbatul fără vîrstă, al cărui chip era aprins de o furie fără margini. Într-o astfel de împrejurare a încerca să-l fixezi însemna să rişti a fi electrocutat de milioanele de volţi pe care-i aruncau ochii săi aprigi, plini de ură. Dreapta mînioasei fiinţe ţinea strîns în pumnul mare o umbrelă. Străinul se ferea cît putea.

Ca să se înţeleagă mai bine rădăcinile acestei mînii interminabile ar trebui să descriem ceea ce se petrecuse pe terenul de joc. În iarba scurtă şi pălită se zvîrcolea un jucător îmbrăcat în tricou albastru. Pentru cine ştie ce înseamnă cuvîntul *suporter,* cele spuse pînă aici sînt suficiente. A răni pe unul dintre cei care reprezintă nădejdea, toate speranţele unui oraş, ambiţia de a fi pomenit în două rînduri de un ziar din Capitală, prilejul de a putea spune atunci cînd eşti plecat în altă parte: „Echipă ca a noastră nu mai există în lumea asta!”, însemna să rupi cu un cleşte înroşit carnea de pe acest om, să-l fierbi în apă clocotită. Jucătorul simte sau nu loviturile, pentru că în focul luptei nu mai are timp să-şi dea seama de toate lucrurile, dar pentru spectator, pentru omul acela aflat la un pas de posibilitatea de a-şi frînge propria-i umbrelă cu o singură mînă, cea mai mică atingere, ultimul ghiont, căpăta proporţiile unei crime, ce trebuia ispăşită în clipa următoare. Imaginarea unei revărsări de sînge de

proporţiile potopului lui Noe, în care adversarii să fie înecaţi, era numai o dulce răsplată, pe care creierul înfierbîntat al omului de alături o visa în secunda de furie supremă.

— Staţi jos! Stai jos! strigau cîţiva, dar el era surd. Pe teren, jocul fusese reluat. Jucătorul lovit şchiopăta puţin. Strigătul vecinului nu se mai isprăvea:

— Huuuo! Huuuuuuooooo!

Străinul avu bănuiala că va trebui să meargă în zilele următoare la un doctor de urechi. O asemenea pasiune era în stare să facă din scoarţa săracă a pămîntului un mormînt calcinat.

— Ce zici? Ce zici, domnule? se răsti vecinul, aşezîndu-se la insistenţa unei mîini.

— Ce să mai zic? Parcă nu se vede?

— Ăştia nu mai ştiu să joace *fair-play,* s-a isprăvit! Păi unde sînt fotbaliştii din vremea mea? Ce oameni, domnule, ce oameni! Cădeai, îţi întindeau mîna. Lăsau să treacă mingea pe lîngă ei. Întîi politeţea şi pe urmă lupta! Ehe, veacul de aur! S-a isprăvit! Unde-i fotbalul de altădată? Îmi dai voie? Pătrulescu. Îmi pare bine. Uite şi dumneata. Huuuooo! Huuuuuuoooo! Iar l-a împins! Nu te lăsa, băieţică, nu te lăsa! Ah, cum l-aş arde eu! Cum i-aş mai frînge picioarele! Dacă aici face aşa, dar acasă, pe teren propriu? Parcă nu ştiu că la Constanţa i-a *rupt* pe-ai noştri? A venit săracul „Le ştie” cu picioarele în bandulieră. Nu le-a ajuns că aveau şi arbitrii cu ei, le-au mai dat şi la oase. Huuuooo! Huuuuuuoooooo!

Tînărul mai îndrăzni să arunce o privire furişă spre vecinul său. Acum îi vedea gîtul subţire, prea subţire pentru gulerul cămăşii crème de poplin, ca a lui Vizante, pe care o purta, şi hainele de stofă reiată, maron, şi ele prea cuprinzătoare pentru proporţiile actuale ale posesorului.

Două inele groase de aur sugrumau o mînă delicată, aproape feminină, slabă şi ea, străbătută de nişte vine pronunţate, albastre. Întorcîndu-se şi spre vecinul din dreapta, omul năduşit care tot nu terminase cu frîngerea propriilor încheieturi, străinul dădu să se ridice.

— Stai jos! strigă cineva şi el nu mai îndrăzni să se mişte.

Îşi cercetă ceasul de la mînă, înţelegînd că pînă în pauza meciului nu putea să facă nimic, trebuia să rabde prezenţa celor doi. Resemnat, continuă să privească jocul.

— Tu nu spui nimic, Şerbane? bubui vocea din stînga şi pentru că nu i se răspunse, continuă: Vorbeşte, omule! Uite şi acum. Huuuooo! Huuuuuuoooooo!

Ar fi trebuit să fii surd ca să mai poţi rămîne între cei doi. Străinul îşi călcă pe suflet şi, înfruntînd protestele celor din spatele său, îi părăsi.

♦

Intrînd, Luca întrebase pe primul întîlnit:

— Care-i echipa „Steaua”?

— *Albaştrii,* i se răspunse.

Mulţumise şi îşi făcuse loc printre rîndurile celor sosiţi mai devreme. Mirosea a iarbă prăfuită, cerul noros nu-şi schimbase culoarea ameninţătoare şi vîntul umed dinspre Dunăre îi răcorea obrajii.

Acum, după 45 de minute, începuse să bureze uşor. Spectatorii îşi îmbrăcau hainele de ploaie şi îşi desfăcu şi el canadiana pe care şi-o potrivi pe umeri. Îşi găsise un loc în colţul tribunei principale, la baza ei, departe de teribilii vecini. Stătea pe muchea geamantanului privind cîmpul gol. Deasupra, murmurul vocilor omeneşti creştea şi scădea. Tabela veche de lemn din faţa lui arăta pe o placă albă, cojită de vopsea, scorul: 0 — 0. Un con de praf stîrnit de vînt în mijlocul terenului de joc se năpusti spre plasa de sîrmă dinspre peluză, acolo unde erau cei mai mulţi dintre spectatori. Se auziră fluierături, cîţiva aruncau cu ghemotoace de hîrtie în capul celor aflaţi mai jos decît ei, se iscau rîsete scurte şi totul întregea atmosfera de duminică după-amiază, cînd oamenii sînt foarte puţin dispuşi să se gîndească la altceva decît la lucruri distractive.

Ce mult semăna această după-masă cu altele! Parcă toate stadioanele lumii miros la fel: a iarbă umezită şi a

zgură... Nu trecuseră nici doi ani de la ultimul său meci. Recunoscuse zgomotele familiare, strigătele vînzătorilor de seminţe, aplauzele celor nerăbdători, vuietul amestecat al mulţimii. Ce făcea acum o săptămînă pe vremea asta?

Un huiet teribil îl trezi.

— Haide „Steaua”! Nu-i lăsaţi!

— Pe ei, băieţi!

— Mucală, dă-le o *boabă...*

Ieşeau echipele. Prin plasa de sîrmă, văzu chipurile tinere ale jucătorilor. Oaspeţii, în tricouri roşii, păreau mai siguri de ei. Se cunoştea că nu au ce pierde dacă nu vor cîştigă acest joc, locul lor în seria a III-a a Diviziei „B” fiind asigurat. Pe cînd cu *albaştrii,* povestea se schimba.

Pe banca lustruită şi şubredă de lîngă centrul terenului se aşeza acum un bărbat cu tîmplele sure, tuns scurt. Sub ochi avea două pungi vinete, iar pe obrazul nebărbierit se citea îngrijorarea. Oare ăsta să fie Petrescu III? I-or fi spus că va fi înlocuit şi ştie că el se afla chiar aici, în tribună, şi că privea meciul? Oricum, se simţea foarte stingherit. Era destul de tînăr, abia în al doilea an de meserie, şi predecesorul lui avusese odată un nume bun. Acum i se spunea pe la C.C.F.S. *groparul.* Trei echipe pe care le antrenase în ultimii ani retrogradaseră. Dacă te gîndeai bine nu puteai să-l invidiezi. Scăpînd printr-o minune, ceea ce nu părea deloc posibil, numirea sa în postul deţinut pînă atunci de bătrîn îl nedreptăţea pe Petrescu.

I se spusese să întrebe, dacă nu ajunge la timp, de siloz şi de directorul Mangîru. În buzunar avea o legitimaţie de antrenor. Nu trebuia decît să semneze o cerere de angajare şi să trimită după restul de haine lăsate în oraşul de unde venea.

Meciul reîncepuse. Strigătele spectatorilor crescură. *Albaştrii* atacau furios. „Se vor pierde în 20 de minute”, îşi spuse Luca. Aşa cum văzuse şi în prima repriză, erau prea nervoşi, copleşiţi de spaima că nu vor reuşi să introducă balonul în plasa adversarilor de patru ori. Avea în buzunar ziarul. Îl desfăcuse şi în tren. Azi, aici şi la Tulcea, se dădea lupta pentru locul 11.

Numai cîştigînd la scor, „Steaua” putea să mai spere să rămînă în Divizia „B”, şi asta dacă ceilalţi candidaţi la retrogradare vor pierde, altfel nici nu se mai discuta.

Stătuse, judecase, şanse nu prea erau. O ştia desigur şi Petrescu III care fuma nervos. Luca bănuia că bătrînul internaţional ar fi intrat pe teren, să mai fi avut forţele de altădată, şi ar fi făcut şi pe dracul numai să-i ajute, dar acum era neputincios, încerca să se ridice de la locul său, striga ceva unui half, aflat prea înainte, şi, cînd vedea cum jucătorii săi pierd mingea, înjura printre dinţi. Nu-i chiar atît de uşor să ai faima unui gropar de echipe! Cine te mai angajează?

O clipă vuietul stadionului crescu asurzitor. Mulţimea se ridică în picioare. Un pachet de jucători se înălţase spre balon. Doi erau mai sus. Spectatorii le strigau numele şi cînd mingea de piele se rostogoli spre plasa adversarilor, simţi că e cuprins de gît de un necunoscut.

— Goool! *Brat moi,* i-a întors „Le ştie”... '

Se scutură puţin şi se agăţă şi el de sîrmă. În definitiv, „Steaua” era echipa pe care o va antrena. I se putea permite şi lui să se bucure....

Petrescu se ridicase de pe bancă. Tabela de marcaj mînuită de un copil se schimbă: 1 — 0.

— Încă o *boabă,* încă o *boabă!* striga omul de lîngă el.

— Haide „Steaua”, haide „Steaua”! porniră strigătele spectatorilor în cor.

Luca zîmbi. Să fi rămas lîngă cei doi, ar fi fost sugrumat pînă acum. Te pui cu entuziasmul acestor oameni?

Jocul era încă destul de confuz, nu-i plăcea. Schimburile de balon se făceau la întîmplare, fără adresă. Halfii *albaştrilor* stăteau prea în faţă, un contraatac le-ar fi fost fatal. Petrescu III fuma ţigară după ţigară. Nu trecuseră decît 15 minute din repriza a doua şi scorul nu era mulţumitor. Se mai puteau marca cinci goluri în cele 30 de minute rămase, dar ca specialist trebuia să recunoască fără părtinire că adversarii aveau un control mai bun al mingii, schimbau balonul mai rapid, izbindu-se însă de apărarea desperată a *albaştrilor.*

Arena părea acum un infern de strigăte. Toată lumea se ridicase în picioare. Nimeni nu mai simţea ploaia. Terenul va fi alunecos peste cinci sau zece minute, gîndi Luca, şi „Steaua” n-o să mai poată ţine cadenţa atacului.

— Haide, haide, bre, acum, aşa! striga într-una vecinul său.

Acum îl văzu mai bine. Era un bărbat pirpiriu, cu obrajii scobiţi. Îşi îndesa din cînd în cînd şapca pe frunte cu un gest nervos. Şuiera ca o sirenă şi nu stătea locului. Privea cu spaimă spre poarta *albaştrilor* şi-l sfătui cu mîinile pîlnie la gură pe un fundaş:

— Gică, atenţie la extremă, *boje moi*...

„Ăsta trebuie să fie sîrbul birjarului”, gîndi străinul. Bine mai nimerise, toţi erau morţi aici după fotbal!

Timpul se scurgea nemilos. Trecuse o jumătate de oră. Dacă „Steaua” nu mai marca în următoarele zece minute nici un gol, minunea nu mai era posibilă. Adversarii erau foarte hotărîţi în apărare. Balonul se plimba mai mult la centrul terenului, era trimis uneori cu abilitate printre adversari de către jucătorul acela negricios pe care Luca auzise că-l cheamă „Le ştie”. Cîţi ani să aibă? Aproape 30. Stăpînea foarte bine mingea, dar o „ţinea”, nu pasa la timp, aştepta să fie atacat ca să-şi arate calităţile de dribler. Fenta bine, se descurca în îngrămădeală, dar nu auzise se pare de ceea ce se numeşte „joc colectiv”...

Petrescu umbla de colo-colo, de-a lungul terenului. Ca să fie auzit mai bine, se lăsa din cînd în cînd într-un genunchi şi striga la jucători. Acum erau în ofensivă adversarii. O minge lungă, exact aşa cum bănuise Luca, surprinse apărarea *albaştrilor.* Tăcerea înspăimîntată a stadionului se risipi abia după ce portarul, un tînăr cu părul creţ, culese cu un salt balonul din picioarele unui înaintaş.

Sîrbul era palid, strîngea plasa ruginită în palme.

— *Boje moi, boje moi...* bolborosea.

Şi cînd îşi reveni, ţipă din nou la fundaş:

— Ce ţi-am spus, Gică? Ce ţi-am spus?

Ploua neîntrerupt. Mingea se îngreunase. *Roşii o* controlau mai bine, erau mai tehnici, cum se spune în

limbajul cunoscătorilor. Ei o trimiteau la semiînălţime printre adversari şi aspectul jocului se schimbă mutîndu-se în jumătatea adversarilor. *Albaştrii* dăduseră tot ce putuseră. Dacă se gîndea bine, avea de muncit aici! Chiar interii ăştia care păreau mai buni jucau după o concepţie străveche. Echipa lui Petrescu nu aplica un sistem, ea părea făcută din bucăţi, nu era „sudată" chiar acum, la sfîrşitul competiţiei.

Bătrînul îşi privi ceasul. Înţelesese şi el că echipa sa pierduse. Înaintaşii veneau mult în urmă să-şi facă singuri baloane. Apărarea echipei „Steaua" obosise. Spectatorii amuţiseră. Nu învăţaseră nici pînă acum că o echipă se încurajează nu atunci cînd domină, ci cînd e dominată.

Ultimele 10 minute. Petrescu le strigă jucătorilor să iasă cu toţii înainte. Nu mai aveau ce pierde. Aşa ar fi făcut şi el. Spectatorii se ridicaseră în picioare. Îşi puseseră pe cap coifuri de hîrtie ca să-i apere de ploaie şi încurajau fără convingere pe *albaştri.* În mijlocul terenului, unde era o groapă, apa se strînsese într-o baltă ovală. Balonul căzu şi pluti cîteva clipe pe suprafaţa lichidă, stropind pe cei din jur. Tricourile jucătorilor se umeziseră, dar nimeni nu mai simţea nimic.

De cîte ori trăise şi el încordarea aceasta zadarnică a ultimelor minute, efortul nerăsplătit cu o victorie salvatoare...

— Haide „Steaua"! se auzi un glas răzleţ, răguşit. Sîrbul se plimba înfuriat încolo şi încoace, mormăind de unul singur.

Un corner. Toată echipa localnicilor era la poarta adversarilor. O busculadă, chipuri crispate. Cîţiva jucători căzură în noroi, mingea pluti o clipă în aer, se auzi un „aaahhh!" prelungit, scos dintr-o mie de piepturi.

Vîrful unui bocanc devie traiectoria balonului. Se auziră înjurături. Alt corner.

— Acum! Acum!

Petrescu intrase în teren, striga ceva, vocea lui fu acoperită de urletele mulţimii, învălmăşeala era de nedescris. Ultimele secunde de luptă. Un jucător al

oaspeţilor scoase balonul în aut. Arbitrul, un om mărunţel, îmbrăcat în cămaşă neagră, alerga spre centrul terenului. Îşi privi ceasul. S-a terminat, s-a terminat. Două mii de oameni aşteptau fluierul final. Ploaia rece de toamnă cădea neîntrerupt. Mingea ieşi din nou afară din teren. Secundele se scurgeau una după alta, într-o margine, un jucător îmbrăcat în tricou albastru şchiopăta şi îşi ţinea genunchiul cu mîinile. Cineva aruncă un pumn de noroi în obrazul unui adversar. Se terminase... Minutul 90. Cîte sentimente se leagă de clipa aceasta cînd în unele suflete încolţeşte bucuria, iar în altele dezamăgirea cea mai cumplită...

Salutul către public se făcu repede. Fu o simplă formalitate. Nimeni nu mai era atent la ceva. Cei mai mulţi şi plecaseră, grăbiţi, spre casele lor. Unii fluierau încă nedumeriţi. Sîrbul dispăru. Chipurile jucătorilor se scurseră prin faţa sîrmei. Un cap blond de tînăr, altul... Pe obrazul umezit de năduşeală şi ploaie nu se citea nici un sentiment. După el, ochii înguşti ai altuia. Strîngea buzele şi cînd se crezu neobservat lovi cu bocancul în pămînt. Al patrulea avea chipul crispat ca şi cînd cineva l-ar fi izbit în stomac. Privea absent treptele şubrede ale tribunei, dar nu vedea pe nimeni. Trecu „Le ştie”. Scuipă ca pungaşii prin colţul buzelor. Îi zări ochii şireţi. Dar tînărul acesta slab, cu jambierele căzute, cine o mai fi? Părea ca după o boală, palid, abia mişcîndu-şi piciorul stîng.

Luca tresări. Ar fi trebuit să-l caute pe Mangîru, să stea de vorbă cu el. Acum nu era momentul cel mai potrivit, dar n-avea ce să facă. Ploaia aproape încetase! Îşi simţi canadiana udă la umeri. Făcu cîţiva paşi. Se însera şi sub tribune se aprinseră cîteva becuri. Jucătorii intrară în cabine. Luca văzu încă o dată feţele murdare de noroi pe care se citea osteneala şi necazul.

Arena era cam neîngrijită, totul părea putred, gata să se prăbuşească. Ar fi trebuit un gospodar. În definitiv şi gospodăria intră în atribuţiile unui antrenor.

Se simţea din apropiere curentul fluviului. Ploaia stătuse. În aer, rămăsese numai mirosul umed de pămînt. În spatele amfiteatrului stadionului foşneau frunzele rărite

ale unor plopi negri în lumina scăzută a amurgului. Tribunele de lemn, sparte, prin care se vedeau căpriorii cătrăniţi, se terminau cu o peluză de piatră. Aşa, spălate de apă, treptele păreau foarte albe. Trase cu ochiul prin deschizătura uşii unei cabine. Se auzea zgomotul bocancilor grei de noroi, trîntiţi pe podele. În lumina unui bec gălbui, aşezat prea sus, văzu feţele triste ale jucătorilor. Nimic nu este mai deznădăjduitor decît o victorie fără rezultat. Cineva înjură cu voce groasă. Cîţiva îşi scoteau tricourile şi în gesturile făcute se ghicea o silă fără margini.

Luca îi privi pe rînd. Unsprezece inşi. Se certau înăbuşit, amînînd parcă vorbele grele ce trebuiau rostite. Sîrbul strîngea bocancii plini de clisă, le lega şireturile cu grijă; deşi se vedea bine, nici lui nu-i ardea de nimic. Spunea din cînd în cînd, mecanic:

— Tăceţi, tăceţi, că ne-aude lumea...

Nu aşa ar trebui să arate o echipă de fotbal învingătoare... Uite la „Le ştie”, „solistul” echipei, singurul vinovat de rezultatul de azi. Pentru el ideea de club, de colectiv, nu există. Începînd cu frizura şi terminînd cu ceea ce face, totul e îngîmfare şi prostie. Declară în gura mare că o să plece, îi apostrofează pe ceilalţi cu dispreţ şi-şi aruncă echipamentul unele vede cu ochii:

— Bă, eu mă duc, vă dau dracului! S-a isprăvit! Parcă nu mai am unde să joc? „Flacăra” mi-a trimis vorba că-mi dă zece mii şi un costum de ţoale dacă semnez... M-am săturat de atîtea gioarse care nu ştiu să dea un pas, să-ţi *puie* o minge...

Îşi ştergea picioarele murdare cu tricoul, parcă n-ar fi văzut prosopul aflat alături pe banchetă. Primul lucru pe care avea să i-l pretindă, dacă n-o pleca aşa cum declară, va fi să se tundă, să-şi lase la frizer laţele astea de lăutar.

— Şi dacă nu v-aş fi dat... I-am *pus* una lu' *Fachiru,* chior să fi fost şi tot o nimereai. Acum să vă văd, cînd oi pleca eu... Nu mai pupaţi voi Divizia „B”. La revedere...

Cîţi ani să aibă? Treizeci, cu siguranţă, aşa cum a gîndit şi la început. Faţa consumată îţi spune că-i place să piardă

nopţile. Ochii umflaţi, gura subţire, totul cere palme. N-o să plece nicăieri, el e sigur. Aici o să rămînă. Nu-l mai primeşte nimeni. Cu mai multă milă de sine, ar fi ajuns un jucător foarte bun. Trebuia să recunoască: pe teren, era singurul care arătase din punct de vedere tehnic o valoare certă. Ştia să conducă balonul, să facă o fentă, să se demarce, să paseze. Săvîrşea o singură greşeală şi aceea fatală: îşi închipuia că poate obţine singur ceea ce ar fi putut realiza colaborînd cu întreaga echipă.

Ceilalţi i se părură mai puţin interesanţi, n-ar fi putut spune multe lucruri despre ei. Pe alături trecu Petrescu III, antrenorul. Ajuns în faţa uşii cabinei, avu un moment de ezitare. Acoperi cu spatele toată încăperea de scînduri. Intră şi închise. Luca nu mai auzi decît clacsonul unui autocamion şi strigătele înăbuşite de alături. Oaspeţii se grăbeau să se întoarcă în oraşul lor. Autocamionul care-i adusese aştepta în faţa porţilor deschise ale arenei. În dîrele galbene de lumină ale farurilor zări cîteva siluete. După un timp îi văzu pe jucători îmbrăcaţi, ieşind unul după altul. Îşi netezeau părul umed cu mîna. Se urcară. Indiferenţi. Umbrele lor săltară în spatele cabinei şoferului. Peste marginea oblonului de lemn fu aruncat un sac cu echipament, un om cu şapcă fluieră, o voce întrebă: „Benzină avem?”, i se răspunse că este şi în curînd se desluşi sforăitul motorului. Se întunecase de-a binelea. Nu se mai auzea decît cadenţa grea a fluviului aflat undeva aproape. Unde o să doarmă în seara asta? Ar fi trebuit să întrebe pe cineva încotro s-o apuce ca să ajungă la hotel. Parcă aşa-i spusese birjarul: *Hotel Metropol.* Ezită puţin cu geamantanul în mînă şi se întoarse. Un glas necunoscut strigă din întuneric:

— Tovarăşe Mangîru, tovarăşe Mangîru!

— Ce-i? răspunse o voce iritată.

— Ce facem cu masa?

— Să meargă toţi la cantină, am vorbit cu bucătarul să pregătească ceva.

Luca se apropie.

— Tovarăşul Mangîru?

Cel din faţa lui, un bărbat înalt, cu şapcă, îl măsură curios:

— Eu. Pi mini mă căutaţi?

— Da. Sînt noul antrenor. Îmi daţi voie, Luca... Strînse în întuneric o mînă groasă şi grea.

— Aţi venit, deşi...

Se simţea în glasul lui o stinghereală greu de ascuns.

— După cum vedeţi...

— Aţi asistat la meci?

— Da.

— Şi ce spuneţi?

Omul era supărat, se simţea.

— O să vă răspund altă dată. Sînteţi ocupat poate...

— Nu, deloc, numai o clipă, să vorbesc cu preşedintele, aşteaptă-mă aici.

Trecură cîteva minute şi directorul se întoarse:

— Hai, dragă! îi spuse cu o familiaritate uşoară, apucîndu-i braţul.

Cînd ajunseră dincolo de porţile de lemn ale stadionului, îl privi mai bine:

— Eşti cam tînăr pentru răspunderea pe care ţi-o iai... Ce-oi fi crezînd despre mini? M-am săturat di şacalul ista. L-am îndopat cu bani şi ci mi-o făcut? Pi dracu mi-o făcut! N-are pic di autoritate, be cot la cot cu derbedeii iştia de jucători lăsaţi di Pleşa. Mai mari ruşinea, parcă silozul nostru îi azil de vagabonzi, nu întreprindiri socialistă! Ptiu!

La început, Luca nu prea înţelegea despre ce şacal e vorba, dar nu-i fu greu să-şi dea seama că directorul îl numise astfel pe Petrescu III. Urcară amîndoi o scară îngustă, pietruită, luminată de felinare. Mangîru mergea repede, pornit. Vorbea, parcă ar fi fost singur:

— Azi pi la prînz, tot mai speram. Credeam că o să se întîmpli ceva. Dracu ştie ce-ar fi trebuit să se întîmpli! Bine c-ai venit, eu aşa sînt, dacă mergi un lucru prost, barim să-l iei di la cap la vremi. Ai nimerit cam rău, că sînt supărat, dar îmi treci, nu te speria. De-ar fi nevastă-mea acasă să ne facă un ceai, am nişte rom, oi fi îngheţat în tribună! Cu ci tren ai vinit?

Nici nu ştiu la ce să-i răspundă mai degrabă. Drumul în pantă nu-l obosea deloc. Mangîru deschise an sfîrşit o poartă, poftindu-l:

— Pe aici, pe aici. Stai să caut cheia, văd că e întuneric. Nevastă-mea e ocupată şi duminica cu o echipă culturală, ne vedem numai seara. Eu slăbiciunea asta o am: fotbalul. Na, că n-o găsesc, undi dracu' oi fi pus-o?

— Ce căutaţi?

— Cheia. Am obiceiul de li cam pierd. Trei am pierdut pînă acum...

Străbătură o curte îngustă mărginită de tufe de merişor.

Mangîru deschise o uşă, răsuci un comutator şi intrară. Tînărul îşi lăsă geamantanul într-un colţ al antreului plin de lămîi şi privi pereţii pe care atîrnau cîteva rame.

— Cam mic la noi, spunea celălalt, dar tot o să-ţi facim loc la noapti, pînă o să-ţi găsim o cameră. De altfel, ştiu eu aşa ceva chiar lîngă stadion. Să videm dacă o să-ţi placă. Cred că nu eşti atît de pretenţios...

Deschise o uşă şi oaspetele simţi dogoarea unui foc pretimpuriu.

— Nevastă-mea credea că o să viu mai tîrziu, dar tot a făcut cald, poftim, poftim...

Deasupra se aprinsese un bec albastru. Abajurul de sticlă părea o meduză transparentă plutind sub tavanul afumat, crăpat pe alocuri. Călătorul căută un scaun aruncînd o privire grăbită împrejur. Se afla într-o sufragerie în care se îngrămădiseră cîteva mobile de stiluri diferite şi nişte scaune capitonate, cam scîlciate. În mijloc trona o masă de şase persoane, acoperită cu un macat. Într-un colţ, un vultur împăiat părea gata să se aşeze pe umărul gazdei. Mangîru se afla acum cu spatele spre o uşă albă, cu geamuri, acoperită de perdele.

— Stai. Fii bun şi aşează-ti...

Oaspetele se aşeză stingherit puţin. Celălalt îl şi părăsise, spunînd grăbit:

— Iartă-mă o clipă. Stai să aduc romul cela, că mergi şi fără ceai, nu mai pot di frig. Ori dumneata nu bei?

— Dacă se găseşte, nu mă dau îndărăt...

Dispăru în încăperea îngustă pe unde intraseră şi se înapoie cu o sticlă ciudată, cu gît scurt, lată ca o ploscă, astupată bine. După ce se căzni cîtva timp să-i scoată dopul cu unghiile, îşi înfipse dinţii în plută şi trase cu satisfacţie:

— În sfîrşit! Din buzunarele hainei închise la gît apără două păhăruţe de sticlă verde, cu buza pictată. Turnă, se uită în zare la culoarea roşcată a băuturii şi-i întinse oaspetelui:

— Ia, tovarăşe Luca. Noroc! Şi după ce sorbi:

— Ei, ia spuni...

— Ce să spun?

— Cum ci să-mi spui? Cum ţi s-o părut echipa me, a noastră vreau să zic... Doar eşti antrenor. Cred că cei de la C.C.F.S. au ştiut pe cini mi-or trimis. M-am săturat cu de-al d-ăştia ca Petrescu, să fie al focului dacă nu e mai bini că eşti tînăr. Îmi spunea el mie, Gioancă, secretarul organizaţiei de bază: „Terminaţi, dom'le, odată cu putregaiul ista!” Ţi-ai găsit! M-am luat după unul şi după altul şi l-am tolerat şi uiti unde-am ajuns! Poftim! Cîţi ani ai?

— 35.

— Nu eşti chiar atît de tînăr cît te-am crezut. Poati şi unde m-am chinuit cu ruina asta de Petrescu. Petrescu III, ai auzit di el?

— Nu-i fostul internaţional?

— Chiar el.

— Cel care mai are doi fraţi?

— Exact. O dinastie întreagă: Petrescu I. Petrescu II, Petrescu III. Ista, cum o spune şi numili, e al treilea, fostul centru înaintaş al *Juventusului.*

— Ştiam.

— Ştiai?

Luca tăcu o clipă.

— Da. Pe vremea cînd eram junior, el încă juca. Mi se pare că ne-am şi întîlnit într-un meci...

Mangîru îşi mai turnă un păhăruţ.

— Haidi be, să-ţi mai torn. Astă-seară sînt foarti supărat. Fumezi? Ia o ţigară...

— Mulţumesc, nu fumez.

Cum şedea rezemat de spătarul scaunului, meduza electrică îi lumina faţa îngusta şi negricioasă. Tînărului nu-i scăpă ticul nervos al ochilor celuilalt.

— Poati o să ţi se pară curios că un director de fabrică cunoaşte şi cum o chema pe mama cutărui jucător di fotbal. Ca şi cînd alte probleme n-ar avea. Dar e cu atît mai bini. Nu ştiu dacă o să mă înţelegi. Eşti membru di partid?

— Da. Am fost ciocănar la Reşiţa, unde am şi jucat pînă în 1945...

— La U.D.R.?

— Bineînţeles.

Mangîru se bătu cu palma peste frunte.

— Stai, stai că te cunosc şi pi dumneata. Să nu-mi spui ce jucai. Vreasăzică Jijik era extremă stîngă, Conrad portar, Jojart half dreapta, da?

— Nu. Inter dreapta...

— Atunci dumneata erai fundaş...

— E adevărat...

Directorul fu mîndru de memoria lui:

— Ci spui cum te-am ghicit? Luca rîse.

— Şi-ai lăsat meseria şi te-ai făcut antrenor?

—Am urmat cursurile şcolii de antrenori şi la cererea dumneavoastră am fost repartizat aici...

— Însurat?

— Nu!

Mangîru trase adînc un fum în piept şi privi vag tavanul înalt.

— Ai să mă înţelegi. Mă doari că retrogradăm. Cunoşti situaţia din ziare. Azi trebuia să batem cu cel puţin patru puncte diferenţă şi nu am cîştigat decît cu 1 − 0! E prea puţin. Cei din Tulcea au un golaveraj mai bun, sînt oricum înaintea noastră...

Luca ştia foarte bine că echipa silozului „Steaua” nu mai avea şanse să rămînă în Divizia „B”.

— Eu ţin la echipa asta cum ai ţini la un copchil. E o slăbiciuni. Păi cînd ţi-oi povesti ce gimnastică fac cu programul ista pi care-l am, numai să pot să-i văd pi băieţi la antrenament, cîti şedinţi am amînat din pricina aiasta. Ci

să mai vorbim, sînt mort după fotbal...

Se opri puţin ca şi cînd şi-ar fi adunat gîndurile.

— Într-o zi o venit la mini Moşa Mariancovici, frizerul silozului, ista-i preşedintele colectivului sportiv: „Tovarăşi director, ce-ar fi să facim o echipă di fotbal? Că elemente sînt, slavă domnului". N-ai di undi să ştii, prin '46, unu' Pleşa, care avea fabrică de ciment, o ţinut o echipă. *Dunărea-i* zicea. Club capitalist, ci mai poveste! Prin '48 a întins-o, dracu ştie pi undi se află... O venit şi Hotărîrea cu stimularea sportivilor, ci mi-am spus: cum, necum, trebuie să întemeiem o echipă, dar aşa, organizată. Zis şi făcut! Barim, frizerul nu mai ari somn di cînd cu echipa asta...

Tăcu. Ţigara făcu un vîrf cenuşiu în care mai scînteia un punct roşu.

— Tot nu mi-ai spus cum ţi s-o părut echipa noastră... Tînărul îşi frecă palmele una de alta, stingherit puţin.

— E greu să-ţi dai seama numai după un singur meci. Cred că jucătorii ştiu cîte ceva, dar toţi, laolaltă, nu formează o *echipă...*

Apăsase pe ultimul cuvînt şi celălalt pricepuse.

— În ceea ce mă priveşte, sînt di păreri că dacă am aduce nişte jucători buni, totul ar mergi pi roati. Eu sacrificii am făcut. Lui Petrescu ci nu i-am dat, am mai călcat în străchini, numai pielea me ştie ci-o păţit, cît m-au frecat pi chestia asta în şedinţe, dar ci era să fac, că sînt mort după fotbal. De greşit, am greşit şi eu, că mi-o spus Petrescu: „Tovarăşe Mangîru, nouă ni trebui două puncte azi, scoati di unde-oi şti cîteva *miuţe* să le dăm ăstora, să dormim liniştiţi, să mai închidă şi ei ochii!" Ci m-am gîndit? „Dacă se află?" Şi uite-ne!

Luca părea foarte mirat:

— Cum, adică dumneata ai fi îngăduit să se cumpere acest meci?

Directorul era încurcat:

— Ştiu că ceea ce ţi-am spus este împotriva moralei noastre, dar di dragul acestei echipe, pentru a nu căde din Divizia „B", eram gata să fac orice sacrificii...

Oaspetele şovăi puţin, apoi zise:

— Pot să vorbesc cu toată sinceritatea?

— Da. Chiar ti rog...

Mangîru turnă din sticla pe jumătate golită în amîndouă paharele şi se scuză:

— Sînt tari supărat azi. Ei, ci mai aştepţi? Dă-i drumul...

— Vorbind sincer, cum îţi explici dumneata retrogradarea?

Directorul îşi roti ochii împrejur, nesigur.

— Nu ştiu ci să mai cred. Dacă nici noi, sindicatul, toţi nu ne-am dat interesul, atuncea cini? Cred că a fost şi ghinion. Acum, de, cu Petrescu voiam să lichidez de mult, dar nu se poate spuni că numai el îi vinovat. Jucătorii ştiu cîti ceva. Interii... poate nu ai idee ci numi interesante au: „Le ştie” şi „Inimă di porumbiel”, vorba lui Moşa Mariancovici, *au mîncat fotbal cu pîine.*

— Şi totuşi!

— Şi totuşi! Parcă dumneata nu cunoşti că în fotbal există un principiu: balonul e rotund!

— Ştiu, dar mai sînt şi alte principii... Mangîru îşi mai aprinse o ţigară.

— Atuncea?

Luca se gîndi cîteva momente şi pe urmă spuse deschis:

— Cred că echipa dumneavoastră practică un fotbal străvechi, ca pe timpul lui Petrescu III. Pe urmă, chiar jucătorii pomeniţi de dumneata nu mi s-au părut din cale afară de utili. I-am urmărit pe cei doi interi, despre care preşedintele colectivului sportiv are o părere foarte bună: amîndoi, e adevărat, posedă o tehnică ridicată, dar joacă de capul lor, uitînd că într-o echipă sînt unsprezece jucători, nu unul.

— Asta cam aşa-i! recunoscu Mangîru.

— Ei?

— Parcă te-ai vorbit cu Gioancă. Toată ziua îmi spune că nu văd politic chestiunea. Cum adică n-o văd *politic?* Dacă vrei să-ţi mărturisesc, şi eu am jucat fotbal în tinereţe. Ehe, fotbalistul e un fel de artist, ci credi Gioancă. Trebui să-l laşi mai moali, să ti faci că nu bagi di seamă că ari defecte. Că mai be, că se mai uită după femei, că mai lipseşte de la

serviciu.

Tînărul arăta o mirare ce creştea o dată cu cele ce auzea.

— Cum, dumneata mai crezi în lucrurile astea?

— Cum să nu cred? Păi pe un artist di ce-l lasă statul să doarmă pînă la 11 şi-l pune numai di faci repetiţii şi să joaci la şapte seara? Ia să-mi spui? Adică pi jucătorii iştia di ci să-i munceşti ca pi hoţii di cai şi pi urmă să mi-i alergi două ceasuri şi să mai ai şi pretenţii la ei...

— Totuşi, sportul e altceva decît teatrul, cum spuneai dumneata.

— Eu una ştiu, că alor mei nu le-am cerut să-şi scoată sufletul!

— Şi rezultatul?

Mangîru îşi mai turnă un păhărel de rom.

— Rezultatul? Parcă altfel nu se întîmpla ci s-a întîmplat!

Şi după ce îl sorbi, îl întrebă pe Luca:

— Vorba-i ci-i facim, că dacă la anul nu intrăm din nou în Divizie, eu îmi dau demisia!

Părea copleşit de catastrofa pe care o suferise echipa silozului.

— Di altfel, vrei să-ţi spun ceva? Dar rămîne între noi: am băgat nişte pile la *Federaţie* să fim lăsaţi mai departe în seria a III-a. Am eu oamenii mei. Nu se poati să cădem tocmai noi. Şi cini să ne ia locul? Nişte îmbrobodiţi cari nu ştiu ce-i aia minge, darămite fotbal!

Tînărului îi veni să rîdă de naivitatea lui Mangîru. Ca şi cum o echipă, odată retrogradată, putea fi admisă mai departe într-o categorie căreia nu-i mai corespundea! Ca şi cînd regulamentele erau făcute de pomană.

Se stăpîni şi spuse:

— În concluzie, de cînd pot lua în primire magazia de echipament, carnetele jucătorilor şi tot ce se leagă pe linie organizatorică de activitatea viitoare?

— Păi di cînd vrei. O să te prezint lui Petrescu, o să discuţi cu el, vă înţelegeţi, că încolo e băiet bun. Be cam mult şi-i plac muierili, dar cînd e vorba să se ţină di cuvînt, se ţini...

— Mă grăbesc. Sînt o mulţime de lucruri de pus la punct. Întîi trebuie să facem o şedinţă cu comitetul sportiv, să discutăm activitatea pe anul trecut, să stabilim planul antrenamentelor pe viitor şi o mulţime de alte chestiuni care ne interesează. Cînd crezi că se poate face acest lucru?

Mangîru îl privea înveselit, ştergîndu-şi fruntea cu o batistă.

— Stai oleacă, că mă luaşi prea repidi. Ce-i şi cu antrenorii ăştia tineri! Parcă ar avea benzină în vine, nu sîngi...

Luca se mişcă în scaun.

— Îmi pare rău că mă înţelegi greşit. Doar spuneai că la anul vreţi să intraţi din nou în „B”.

— Intrăm, nu se poati să nu intrăm. Le car ălora la Bucureşti şi un şlep di grîu, numai să intrăm. Auzi vorbă! Cum să nu intrăm?

5

Era o zi uscată şi rece, plină de vînt. Cerul albicios şi înalt îşi schimba culorile. Spre răsărit, acolo unde părea o şosea bolovănoasă, soarele încerca să se arate.

Într-un ceas, Luca văzuse tot tîrgul. Să fi vrut să te rătăceşti, n-ai fi reuşit. Era o aglomerare de case, făcută circular, ivită dintr-un capriciu edilitar, acoperită într-o margine de braţul Dunării ale cărei meandre construiau aici un fel de golf. Privit de pe malul de calcar din marginea estică, oraşul părea mai curînd un disc mîncat într-o parte. Către centru străzile urcau într-o pantă lină şi dacă n-ar fi fost drumul către gara depărtată, cu tivul lui de salcîmi bătrîni, bătînd în galben, această îngrămădire de case mohorîte ar fi părut un mugure murdar crescut în vîna albastră a fluviului liniştit. Din centrul acelui cerc de piatră porneau cinci sau şase străzi, ca braţele unei stele de mare, toate pavate numai cîte cincizeci de metri, pierzîndu-se

spre margini în nişte şosele de cretă. Aici pulsa toată viaţa oraşului. Prăvăliile erau înghesuite una într-alta şi firmele scoteau un zgomot sinistru de tablă lovită de bătaia vîntului.

Ceva îţi izbea privirile încă de la început. Vegetaţia nu era uniformă. Către Dunăre, era de un verde pierit, deasă şi luxuriantă chiar la data aceasta a morţii clorofilei, ca şi cînd toate rădăcinile copacilor ar fi avut vîrful în apa fluviului. Plopii înalţi şi drepţi începuseră să-şi lepede frunzele care cădeau stoluri-stoluri într-o migraţie tragică spre apa murdară, cenuşie. Întorcînd spatele micului port format din cîteva magazii înnegrite de ploi şi clădirea de piatră a silozului recunoscută pînă şi de Luca după ferestrele ei înguste, acoperite cu pleavă, ochii ţi se opreau pe ridicăturile roşcate din marginea cealaltă a oraşului. Pereţi de var, în striaţii egale, acopereau cerul decolorat, altul decît cel ce atîrna deasupra fluviului, mai negru şi mai fioros. Către răsărit nu mai vedeai nimic din abundenţa vegetală a marginilor Dunării. Migdali pitici şi smochini noduroşi acopereau curţile înguste. În partea aceasta domina culoarea murdară a lutului, casele erau mai joase şi olanele acoperişurilor păreau vechi, sparte. Deasupra cartierului plutea tot timpul un praf alb adus de vîntul de pe dealurile de calcar. Şoseaua plină de gropi, de-a lungul căreia alergau autocamioane încărcate cu var, închidea orice ieşire spre cîmpul sterp al Dobrogei.

Pe la 9 ajunseră la siloz. Tot drumul, directorul nu-l slăbise:

— M-am luat după unul şi după altul. „Angajează-l, dom'le, că a fost internaţional, ştie fotbal ca un doctor!" Cînd am încheiat contractul ne-o împuiet capul. „O să pomenească oraşul ista că v-o antrenat Petrescu III!" Chiar c-o să pomenească!

Se părea că supărarea lui crescuse, deşi se spune că noaptea e un sfătuitor bun. Vorbea aproape cu ură despre vechiul antrenor, ca şi cînd i-ar fi fost un duşman personal.

— ...primul an o făcut ce-o făcut. Am ieşit pe locul şapte. „Nu-s *condiţii",* striga pe toate drumurile. „Ce

condiţii?” întrebam eu. Adică n-au tot ce le trebuie? N-au echipament, n-au teren? Nu-i scoatem din producţie pe cei care sînt în producţie?

Luca auzea încă un lucru nou.

— Cum, adică, nu sînt toţi în producţie?

— Da' de unde! Jumătate sînt vagabonzi prin port. Muncesc pi undi apucă!

Tînărul tăcu. Mangîru nu mai isprăvea:

— Ce crezi dumneata că-mi răspundea Petrescu? „Să le dăm prime la jucători după fiecare meci!” Stimulent... Aşa, le mai scăpam eu cîti ceva, dar nici să-mi fac di cap nu puteam. Mai mă luam şi di el: „Cum, stimulent? Ci, noi facem sport ca pi vremea lui Gavrilă Marinescu? Sîntem pi moşia lui tata, să dăm bani aşa, tam-nisam, cui o vre şi cui n-o vre?”

Luca tăcea. În cele din urmă îl întrebă pe director:

— Şi nu se poate face ceva ca aceşti oameni să fie angajaţi?

— Vorbeşti di vagabonzi?

— Da.

— Ci n-am încercat?

— Şi?

— Cel puţin „Inimă de porumbiel” şi „Le ştie” nici nu vor să audă. Spun toată ziua că sînt „jucători profesionişti”...

—N-ai reuşit să-i convingi că a cam trecut vremea profesionalismului?

Mangîru îşi scoase şapca şi-şi şterse cu batista fruntea asudată:

— Dacă i-ai cunoaşte, n-ai mai vorbi aşa.

De aproape, silozul părea un imens cub murdar şi întunecos, pe un postament de ciment igrasios. Peste curtea plină de căruţe plutea o mălură de cereale care ieşea pe gura magaziei de piatră ale cărei uşi erau larg deschise. Undeva, deasupra clădirii fără acoperiş, construită în stilul modern blockhausurilor, se auzea păcănitul unui exhaustor. De la un etaj pornea o punte de bîrne, susţinută de piloni înnegriţi de catran. Pe ea alunecau vagonete încărcate cu saci, pînă la o altă clădire

netencuită, din cărămidă roşie. O firmă mare, de tablă, te lămurea. Citind literele, Luca află că se găsea în faţa Morii Comerciale. Numele fostului proprietar fusese şters şi pe fondul alb, cineva adăugase: „Întreprindere de stat”.

În curte era înghesuială şi praf. Luca privi caii slăbănogi ce se mişcau nervoşi în hamuri. Se auzeau înjurături, în faţa unui cîntar, hamalii aruncau sacii bine legaţi şi un lucrător, îmbrăcat într-o bluză de marinar, potrivea bascula. Doi funcţionari scriau cu repeziciune ceva în catastifele lor soioase.

— Uiti-l pi Fane-Mahomed, *becul* nostru, spuse directorul, salutîndu-l cu mîna. Bun băiet, *utemist.* Cu el ai să faci treabă...

Ocoliră îngrămădirea de căruţe şi ajunseră în faţa unor trepte. Urcară în grabă. Pe canatul de sus al uşii era scris cu litere strîmbe: „Biroul direcţiunii. Băteţi!”

Mangîru deschise. Trecură de cîteva mese la care lucrau trei sau patru funcţionari şi intrară într-o încăpere înaltă, nu prea luminoasă.

— Ia un loc pi scaun, îl pofti, îl chem acum pi şeful cadrelor să facem formele di angajare...

Ridică receptorul unui telefon interior şi ceru un număr. Luca privi ferestrele murdare de mălura de afară.

Peste curtea silozului alunecau nori mari, albicioşi. Vîntul zgîlţîia cercevelele.

Cînd termină convorbirea, Mangîru lăsă telefonul în furcă şi se văită comic:

— Mie-mi ardi di fotbal şi am o mulţimi di treabă.

Şi fără să mai spună nimic, scoase nişte dosare, apucîndu-se să le răsfoiască. Trecură aproape zece minute pînă cînd se auzi o bătaie în uşă. Intră un om firav, cu mers neauzit, care se aşeză fără să întrebe nimic, în stînga antrenorului. Directorul îi prezentă. Îşi strînseră mîinile şi se priviră. Şeful cadrelor scoase din buzunar un pachet de „Naţionale” şi, fără să ofere cuiva o ţigară, îşi opri una. O aprinse în grabă. Avea o faţă mohorîtă, de om tăcut şi suferind. Pe frunte îi străluceau cîteva dungi de sudoare, Îşi aşezase şapca pe genunchi ca şcolarii ce nu vor să uite

lucrurile pe unde merg şi aştepta să audă ce-i va spune directorul.

— Ştefule, cred că Petrescu şi-o găsit alt cuib, pentru că la noi, aici, o terminat. Să n-avem vorbe. Să-i faceţi lichidarea, să-i daţi ce-i al lui şi începînd de la 1 decembrie îi liber. Noul nostru antrenor, tovarăşul Luca, îşi va lua postul în primire chiar de azi. Fă-i te rog formele di angajare...

Şeful cadrelor avea ceva de spus:

— Tovarăşe Mangîru, să vezi ce s-a-ntîmplat aseară la plecarea „Flamurei”...

— Ci s-o-ntîmplat?

— O să dăm de dracu, o să ne vedem în ziar...

— Spune,

Ştefu îşi mută şapca pe genunchiul celălalt. Scutură scrumul ţigării şi ridică privirile întunecate.

— Pe Vizante îl ştii?

— Cini nu-l ştie pi ăsta?

— Şi pe Pantelimon?

— Ci tot mai mă-ntrebi?

— Dumnealor cu încă vreo trei au aşteptat autocamionul *Flamurei* la ieşirea pe şoseaua naţională şi au tăbărît cu pietre. Doi jucători răniţi, scandal. Au spart un geam al maşinii. Dacă nu era miliţianul de la carieră pe acolo, praf îi făceau. Scandalul ca scandalul, dar ce te faci dacă ne reclamă? Şi barim să fi fost de folos cuiva chestiunea asta, dar chiar cu două puncte tot cădem. „Spartak” a cîştigat la Tulcea.

Pe Mangîru nu-l mai interesă restul. Îi explică:

— Cu ăştia doi avem mereu de-a face. Sînt vechi susţinători ai echipei lui Pleşa. Din lipsă di ocupaţie pentru că li s-o naţionalizat tot ce aveau, se ţin de scandaluri, ca să ni se facă nouă greutăţi, să fim învinuiţi di patriotism local!...

6

Formele de angajare fuseseră terminate. Ştefu îl

conduse la clubul aflat într-o aripă nouă a silozului. Ocolind curtea, urcară pe o scară de lemn şi intrară într-o încăpere luminoasă, plină de mese şi scaune, cu un perete întreg acoperit de o bibliotecă înaltă. Înăuntru nu se aflau decît doi tineri. Jucau ping-pong. O fată de vreo 18 ani citea alături.

Şeful cadrelor deschise o uşă. Intrară într-un coridor îngust, fără ferestre, luminat de un bec Pe pereţi erau fixate cîteva rafturi nevopsite. Aici se aflau vraişte ce voiai şi ce nu voiai: tricouri, pantofi de tenis, ghete de baschet, jambiere, chiloţi şi şorturi. Mirosea a acru, a rufe nespălate şi pe duşumea se mai vedeau urme de noroi. Ştefu păru ca nu bagă de seamă această dezordine şi deschise o altă uşă mascată. În biroul mansardat, cu un geam mare pe care se zăreau urme de ploaie, şedea un bărbat nebărbierit, cu o bască neagră pe cap, fumînd. Scria ceva pe o bucată de hîrtie şi pe podea se mai vedeau cîteva coli cocoloşite, semn că încercase de mai multe ori să dea o formă acceptabilă gîndirii sale. Luca îl recunoscu. Era Petrescu.

Acesta se ridică de la masă. În ochii tulburi de alcoolic se citea surprinderea. Le arătă două scaune:

— Poftiţi.

Ştefu nu ştia cum să înceapă. Îşi potrivise şapca pe genunchi, cum făcuse cu puţin timp înainte în biroul lui Mangîru, şi scoase pachetul de „Naţionale”, pipăindu-l ca şi cînd n-ar fi ştiut ce se află înăuntru.

— Dumnealui este... începu în cele din urmă, noul nostru antrenor. Cred că ai vorbit cu tovarăşul Mangîru...

Petrescu se aşezase şi el.

— Mă numesc Luca, zise tînărul care nu se simţea deloc bine.

— Îmi pare bine. Petrescu. Petrescu III, dacă ai auzit Îl măsură rece, cu puţină ostilitate, şi în cele din urmă se hotărî să nu pară supărat:

— Domnule, îţi stau la dispoziţie. Noi, sportivii, trebuie să ne ajutăm unii pe alţii, va trebui să te informez despre cîteva lucruri, cred că nu te grăbeşti...

Şeful cadrelor, înţelegînd că s-ar putea să-i

stingherească, se ridică:

— Eu mi-am făcut datoria, mă duc. Tovarăşe Luca, dacă vei mai avea vreo nedumerire, ştii unde-l găseşti pe Mangîru. Noroc!

Ieşi fără să le mai strîngă mîna. Cei doi tăcură cîteva clipe. Petrescu părea foarte abătut. Sub ochi îi atîrnau două pungi vinete. Obrazul neras de cîteva zile îl făcea şi mai bătrîn.

— Tocmai încheiam procesul-verbal de predarea magaziei, începu el. E o dandana întreagă. Niciodată n-am fost gospodar bun. De altfel, se şi vede, nu-i aşa? sublinie cu un zîmbet jumătate batjocoritor, jumătate sincer. Vreau să plec curat. La 1 decembrie trebuie să fiu la Iaşi. Am găsit acolo o echipă care vrea cu orice chip să intre în Divizia ,,B". De anul trecut mă tot bate unul la cap să viu, să viu... Mă obişnuisem aici, drept să-ţi spun. Îmi pare rău că plec. Chiar să mă fi rugat nu mai puteam rămîne, înţelegi de ce...

Celălalt nu răspunse. Petrescu vorbea tărăgănat şi avea o tuse de om bătrîn, ceva ce semăna cu un schelălăit de cîine bătut.

— Nu e chiar atît de uşor nici pentru mine, cît sînt eu de vulpe bătrînă. Cred că ştii cum am ajuns să mi se spună...

— Nu! minţi Luca.

— Nu pari atît de tînăr, Cîţi ani ai?

— 35, anul ăsta i-am împlinit

— Să trăieşti, arăţi mai puţini. Pari a fi boboc. Dar ceva din *epoca de aur* a fotbalului tot ai apucat...

— Da, îngădui celălalt pe jumătate convins, pe jumătate iritat.

Petrescu III îşi netezi părul rărit cu palma, melancolic, privind pe geamul murdar:

— Ce timpuri, domnule, ce timpuri... Ce bani se cîştigau, ce femei, ce chefuri... Unde sînt toate astea? Parcă a şters cineva cu buretele totul...

Lăsase hîrtiile şi îşi căuta ţigaretul. Găsindu-l, îl curăţă cu un chibrit şi aşează în el o ţigară strivită.

— ...şi cum îţi spuneam, ce vremuri! Se cheltuiau

milioane, în picioarele unui înaintaş stăteau uneori averi pentru care alţii munceau ani de zile. Mie, la un meci, odată, mi s-au oferit 30000 de lei pentru un gol. Trebuia sa cîştigăm cu şase puncte diferenţă pentru ca să trecem de nişte adversari. N-am reuşit să marchez decît două. Cu cei 60000 de lei am petrecut o săptămînă. Am găsit trei fete de la *Alhambra* şi să te ţii...

Pe faţa-i puhavă se aduna o lumină ciudată ca şi cînd amintirea acelor zile l-ar fi încălzit pe dinăuntru.

— ...altă dată i-am cumpărat Lisettei Derea un vizon. Ai auzit de Lisette Derea? Ce damă! Fără 10000 de lei nici nu se aşeza la masă cu tine. Dar le-am dat, domnule, le-am dat, că aveam de unde! Nu m-am uitat. Acum e mai greu. Au venit *ăştia,* au strîns şurubul. Nu mai merge. Dar dacă nu curge, pică, vorba românului. Oricît ar vrea ei, nu se poate, domnule! Amatorismul e o inepţie. O inepţie, înţelegi? Fără interesul pe care-l stîrneşte francul, fotbalul e ca un motor lipsit de benzină... Cum să-ţi alerge jucătorul, să-şi scoată plămînii pe gratis? Ce, e nebun? Păi aici e primejdie, domnule. Îţi rupe unul un picior, ba, doamne fereşte, îţi dă una în cap, la revedere...

Celălalt asculta nemişcat. Voia să ştie pînă unde va merge Petrescu. Îşi spunea în gînd cu amărăciune: „Uite cu cine vrem noi să schimbăm putregaiul sportului!” Şi ca să-l contrazică, zise în silă:

— Dacă aţi băgat de seamă, accidentele s-au mai împuţinat în ultimii ani. S-au luat şi măsuri drastice împotriva celor care practică un joc periculos...

— Vacs! Crezi dumneata că pasiunea poate fi stăvilită aşa, cu măsuri organizatorice...

— Oricît, e bine că s-a început cu ceva, trebuia să se pună capăt odată acestor acţiuni...

Petrescu schimbă vorba:

— Nu ştiu cum o să fie *dincolo,* la ceilalţi, dar văzînd omul pe care l-au trimis după mine, îmi spun că sînt morţi după fotbal. O să-ţi vină mai greu cu Gioancă. Ăsta este cel mai al dracului de aici. Ce nu mi-a spus? Că duc o viaţă imorală, că nu-mi dau interesul să fac educaţia jucătorilor, o

plăcere. Ca şi cînd aş fi dădacă, nu antrenor de fotbal! I-am răspuns şi eu: „Ascultă, tovarăşele, dacă vrei să ai o echipă de îngeri, du-te, frate, la pension şi ia-ţi nişte domnişoare! Ce, crezi că fotbalul se joacă cu înţărcaţi?”

Îşi uitase ţigara neaprinsă şi n-ar mai fi terminat.

— Nu ţi-am spus cum îmi zice, că de la asta pornisem. *Groparul,* domnule, ca să ştii. Am înmormîntat pînă acum trei echipe. N-am noroc şi pace, asta e!

Luca dădea semne de nerăbdare. Celălalt se făcu a nu pricepe.

— Ar trebui să mergi cu mine la *Văduva.* Mi s-a făcut sete. Nu pot să mai stau fără să beau ceva. Ce vrei, sînt beţiv cu state. Ce chefuri am tras la viaţa mea! Ehe, dumneavoastră tinerii, o repet, n-aveţi de unde să ştiţi ce era altădată! Haide, lasă hîrţoagele, că avem cînd să le rezolvăm. De altfel, e simplu ca bună ziua. Noi, antrenorii, sîntem ca militarii. Predăm şi primim alte garnizoane...

Rîse singur de gluma lui.

— Aici e împămîntenit un obicei. I se spune depunerea *jurămîntului.* Nu există om care să nu depună jurămîntul. L-am depus şi eu cînd am fost angajat. Trebuie să-l depui şi dumneata, asta însă nu înseamnă că n-o să plătesc eu... Parcă-i mai bine la *Văduva.* Prea miroase a rufe nespălate, a unsoare de bocanci, uh, bine că scap...

Luca nu se ridică. Petrescu îl privi uluit:

— Adică, mă refuzi? Nu eşti deloc amabil...

— Nu-mi place să beau şi mai ales la cîrciumă. Îmi pare rău.

— Atunci? se bîlbîi celălalt.

De afară se auzea strigătul tragic al pelicanilor care traversau fluviul. Petrescu se apropie de fereastră. Se vedea cerul neguros.

— Se duc o dată cu mine. Aici fac ultimul popas înainte de a se despărţi de Dunăre...

Luca nu-i răspunse. Începea numai să simtă o milă stupidă pentru omul bătrîn de lîngă el. Petrescu vorbea repede, înghiţindu-şi vorbele, se simţea iritat ; ar fi vrut să trîntească ceva, să înjure sau să iasă.

7

Mangîru îl dusese pe Luca după două zile la frizeria întreprinderii. Aceasta era adăpostită într-o odăiţă de trei metri pe trei, în spatele curţii unde se adunau căruţele venite să descarce grînele. Intrai aplecîndu-te şi de cele mai multe ori trebuia să stai în picioare, aşteptîndu-ţi rîndul la tuns sau bărbierit.

Nimeriseră la o oră cînd înghesuiala nu era prea mare. Pe cele două fotolii de piele se găseau doi clienţi, plini de săpun pe faţă, privindu-se liniştiţi în oglinzile pătate. Un ucenic, îmbrăcat în halat alb, cu chipul şters, se mişca îndemînatic în jurul celui pe care-l servea.

— Bună dimineaţa, zisese directorul. Tovarăşe Moşa, l-am adus pe noul antrenor al echipei ; ţinea să te cunoască.

Avea o faţă suptă, uscată şi umerii obrajilor foarte ieşiţi. În privirea şovăitoare a sîrbului luci o clipă curiozitatea.

— Bună dimineaţa, răspunsese. Poftiţi, poftiţi, îmi face plăcere să vă cunosc, şi căută din ochi un loc unde ar fi putut să le spună să se aşeze.

Mangîru, obişnuit cu spaţiul strîmt al frizeriei, îl linişti:

— Nu-i nimica, vezi di treaba dumitale, noi o să stăm pi pervazul ista... şi-i arătă şi antrenorului un lemn îngust. Aşa! răsuflă uşurat şi se întoarse spre Luca: Dacă n-ai cunoscut pînă acum cum arată un om bolnav di fotbal, apoi să ştii că ai unul în faţă...

Frizerul se întoarse cu briciul în mînă. Ochii lui înguşti sclipiră ironic:

— Lasă că nici cu dumneata nu mi-e ruşine. Directorul rîse încet:

— Cel puţin el o mărturiseşte, eu...

— Da, domnule, o mărturisesc, se repezi preşedintele colectivului sportiv. De ce mi-ar fi ruşine? Fiecare are o nebunie a lui. Unii strîng bani, alţii ridică sau pun pe alţii să ridice case, sînt nebuni care adună mărci poştale, alţii oase rare de peşti, unii risipesc averea la cărţi, eu nebunia asta o am: fotbalul. Ca vechi internaţional, am rămas cu el în sînge.

Uitase cu totul de clientul său. Acesta se mişca nerăbdător în fotoliu.

— Dumneata nu ai de unde să ştii. Pari foarte tînăr. Dacă eşti curios, poţi să-l întrebi pe tovarăşul Mangîru...

Luca se obişnuise cu vorba repezită a frizerului. Se întoarse spre director, care clipi şiret din ochi.

— ...uite, am aici nişte ziare. Le ţin ca pe ochii din cap. Nu mă despart de ele. Iată-le! În ele poţi să afli cîte ceva despre trecutul şi gloria mea. Mi se spunea „*Tunul sîrb”...*

Lăsă briciul şi scotoci într-un sertar al toaletei din faţă. Poftim: jurnale spaniole, sud-americane, ziare nemţeşti. Citeşti nemţeşte?

— Nu.

— Păcat. Uite-mă. Eram puţin mai înalt ca acum. Ce vrei, bătrînii scad din înălţime, e o lege ştiinţifică. 64 de kilograme aveam, nu o mînă de carne cum am ajuns. Iată un interviu cu cronicarul sportiv al lui *„Times”,* iată-mă marcînd golul victoriei în meciul cu Argentina. Răsfoieşte-le pînă termin eu cu bărbieritul, dar priveşte cu atenţie titlurile: *„Tunul marchează în minutul 55”, „Tunul sîrb la Roma”, „Moşa Mariancovici a învins Brazilia”, „Perla Balcanilor”* va juca în meciul cu Austria? Nu era chip să răsuflu, domnule, că ziariştii ştiau totul. Iată şi ăsta: „*Tunul la Ambroziana pentru 43 de milioane?*” Ce zici?

Luca răsfoi foile îngălbenite de timp. Toate înfăţişau un tînăr în tricou, puţin prea înalt pentru statura actuală a celui ce rămăsese numai cu gloria trecutului, zîmbind obiectivului cu toată faţa, o faţă ce semăna şi ea foarte puţin cu chipul vînăt al frizerului.

— Cînd mi-aduc aminte...

— Tovarăşe Moşa, spuse clientul din scaun, ce facem, ne mai radem azi sau nu?

— O clipă, *brat moi, o* clipă, dumnealui e noul antrenor al echipei, nu vezi că am o discuţie tehnică? Şi fără să se tulbure, îşi continuă evocarea: Dacă ai jucat fotbal, ştii ce înseamnă un stadion în care pînă şi copiii ţipă. Păi cînd am fost eu la Montevideo, brazilienii îngheţaseră. În semifinale, am rupt bara de la 20 de metri! 100000 de spectatori! Ce

urlete! Ce temperament! Se trăgea cu pistoalele şi antrenorul îmi spusese: *Boje moi,* Moşa, dacă nu te-astîmperi, ăştia or să te găurească cu un glonţ! Eu eliminasem Paraguaiul. Trei *boabe* le-am dat. Ce şuturi, ah, să mai am vigoarea de-atunci, şi acum aş juca!

Mangîru făcu semn antrenorului: „Nu-l asculta, se rade..."

Apucase briciul şi în timp ce vorbea se apleca peste faţa muşteriului. Instrumentul se mişca ameninţător încolo şi încoace.

— ...În finală, a venit Serigo, antrenorul Braziliei, la mine şi mi-a spus: „Moşa, îţi dau două milioane dacă te îmbolnăveşti!" Două milioane, ştiţi ce era asta? Puteam să nu mai fac nimic toată viaţa. Să stau ca Paşa din Ianina şi să beau cafea!

— Dar cum te înţelegeai cu el, Moşa? aruncă Mangîru, perfid, o vorbă.

— Cum? Cum? se înfurie frizerul. Pe vremea aceea cunoşteam şapte limbi! Pe unde n-am umblat! America de sud, Turcia, Franţa, Germania, Italia... Să vă povestesc ce mi s-a întîmplat odată la Milano.

— Stai că n-ai terminat cu finala! i-o reteză Mangîru, care se vedea bine că mai auzise povestea asta de cîteva ori.

Din barba celui aflat sub briciul celebrului internaţional se scurgea o şuviţă de sînge.

— Tovarăşu' Moşa, fii atent că-mi tai beregata, se alarmă muşteriul.

Antrenorul privea cu groază cum preşedintele colectivului sportiv plimba lama ascuţită pe faţa clientului, subliniind fiecare fază a meciului de atunci.

— Cum vă spuneam. Îmi oferise două milioane. Avea buzunarele pline! L-am scuipat în faţă! Ce ştia el ce-i aia onoarea Serbiei! Ba mai mult, pentru că mă înfuriasem, i-am spus: „Serigo, să vă ţineţi bine, că vă fac portarul piftie. Azi sînt în şut!" Şi aşa a fost. Ce lume, ce lume! O sută de mii de spectatori! Aveam impresia că urletele pe care le scoteau mă vor lua pe sus. Era ca un uragan. *„Furia! Furia!"*

aşa strigau. *„Avanti, avanti!”*

— Asta la Milano, Moşa, interveni Mangîru ironic.

— Mă rog, parcă cine mai ţine minte! Ca la tauri era, domnule! Eu vorbisem cu Tirnanici, îl ştiţi pe Tirnanici! Ah, ce inter! Cel mai prima inter din Europa. Avea picioare de aur. Îi spusesem: „Tirnanici, *brat moi*, cînd ţi-oi striga: «Aici, atenţie!» tu să arunci balonul peste apărarea lor!” „S-a făcut, *uice!* mi-a zis el, numai să te ţină picioarele, că brazilienii ăştia sînt făcuţi ca armăsarii, nu ca taţii lor!” Ce e drept, e drept! Alergau, domnule, de le scăpărau picioarele! Şi cum vă spuneam...

— Tovarăşu' Moşa, iar m-ai tăiat, protestă muşteriul din nou.

— Ce contează o zgîrietură, acolo, stai să-ţi pui niţel alcool.

Luca îl asculta, neştiind ce să mai creadă, văzînd semnele discrete ale lui Mangîru: „e sărit niţel, săracu'.”

— ...a fost ceva de neuitat! O dată joacă un fotbalist aşa. După aia poate să se ducă la mînăstire. Nu se mai întîlneşte cu forma asta. Şi cum vă povesteam... Meciul a început la cinci după-masă. Era o căldură înăbuşitoare. Brazilienii credeau că o să ne sufocăm. În minutul cincisprezece i-am strigat lui Tirnanici: „*Hordesam*, suflete!” „Na, unchiule!” a spus el şi mi-a aruncat mingea peste Santa Maria, becul lor. Să te ţii cursă! Cînd am ajuns la 16 metri, publicul îngheţase. Portarul tremura în poartă. Citeşte ziarul ăla rupt în colţ, să vezi ce-au scris a doua zi despre mine. Unul era *„Tunul”.* Perez, halful de la *Bocacita,* cel care fusese cumpărat cu trei milioane de pesos, s-a aruncat înaintea mea. Un dribling scurt şi i-am trimis pe amîndoi într-o parte, prindeau muşte. Mi-am potrivit-o puţin şi şuuut! Serigo, antrenorul, plîngea lîngă plasa ruptă. Brazilienii şi-au scos cămăşile de entuziasm...

— Păi data trecută, cînd mi-ai povestit chestia, spuneai că au tras cu pistoalele după tine... nu-l slăbi deloc directorul,

— Stai, asta a fost mai tîrziu, cînd i-am spart splina portarului.

— Aha!

— Unu la zero!

Muşteriul scăpase. Îşi clătea faţa de săpun şi-şi tampona tăieturile cu un creion astringent. Făcea haz de necaz, arătîndu-şi obrazul ciuntit:

— Uite ce mi-ai făcut, tovarăşu' Moşa, m-ai pavoazat...

Frizerul nu-l auzea.

— Tirnanici mi-a sărit de gît şi mă săruta ca un nebun. Aveam cupa mondială în buzunar! Glaser făcea tumbe în poartă. În minutul 37 iar îi strig lui Tirnanici: „Aici sînt, sufletul meu! *Dai mie!”* El: „Ia-o, unchiule!” Şi luată a fost. De data asta...

— Ai rupt bara!

— Exact!

Mangîru rîdea de-a binelea. Preşedintele n-avea de gînd să se oprească:

— La sfîrşitul reprizei, am mai apucat una...

— Tot de la Tirnanici!...

— Nu. De la Boşkovici, *dreapta afară.* Ah, şi ăsta, ce jucător! Cînd îţi trimitea o centrare, parcă punea unt pe pîine!

— Şi tu erai acolo? încheie Mangîru plictisit.

Asta-l scoase din sărite pe frizer. Ridică mîinile deasupra capului şi începu să urle:

— Cu cine să mă înţeleg? Şi mai spui că-ţi place fotbalul! Cum o să-ţi placă dacă nu ai respect pentru vechii internaţionali? Păi în fotbal e ca la marină. Trebuie să fii cuviincios cu veteranii. Îmi pare rău de dumnealui că nu mă cunoaşte! O să creadă cine ştie ce. Să ştii că de azi înainte nu mai eşti prieten cu mine, s-a terminat... Directorul îl lăsă să se potolească şi-i spuse:

— Uiti ci e! Dumnealui vrea să convoace o şedinţă cu jucătorii, în care să se facă analiza muncii pi anul trecut, în ceea ce priveşte sportul. Cum dumneata ştii di unde să-i iei, te-aş ruga să-i convoci la club săptămîna viitoare.

Preşedintele colectivului sportiv privea la noul-venit ca la un lucru nemaipomenit.

— O şedinţă, zici?

— Chiar aşa, o şedinţă, surîse antrenorul.

— Păi şedinţă în colectivul nostru nu s-a pomenit. Să fi auzit „Le ştie” de-aşa ceva, îşi lua papucii şi pe aici ţi-e drumul! Nu-l cunoşti. Mare vagabond, domnule! Da' ştie fotbal, n-ai ce-i face! Unde nu mai aveam noi unul ca el şi ca „Inimă de porumbiel”, că ajungeam departe!

Şi după ce clăti pămătuful plin de săpun, pufni:

— Auzi, şedinţă! Ce-o să fie cînd or să audă copiii! Păi ne trebuie zece zile, *brat moi,* ca să-i scoatem din cîrciumi, că *sîntem* supăraţi acum! Şi încă ce supărare! Dacă i-oi găsi la *Văduva,* la *cartierul general,* să vedem, că acolo ţinea celălalt *şedinţele,* ce-i drept e drept, destul de des...

Clipi din ochi complice, vrînd să glumească, deşi pe buze îi apăruse un zîmbet plin de amărăciune.

8

Predarea magaziei de echipament şi a legitimaţiilor se prelungi cîteva zile. Petrescu arăta foarte supărat şi nu mai termina cu blestemele:

— Aşa nu se poate trăi! E unul, mai mulţi, dracu' să ştie, care fură, fură, domnule, ca în codru! Îmi lipsesc cinci tricouri, două perechi de ghete de fotbal, vreo trei perechi de jambiere... astea cine le plăteşte? Petrescu, că-i prost şi moale, că lasă toate puşlamalele din lume să-şi facă de cap! Aşa-mi trebuie!

Era tot neras, cu ochii tulburi. Duhnea de departe a vin şi se vedea bine că treaba pe care o făcea îl chinuia peste puterile lui.

— Uite, dom'le, d-aia îmi plăceau *ăilalţi,* te angajai, nu tu tabele, nu tu echipament, parcă ai fi mătuşă, nu antrenor. Le-am spus să tocmească un magaziner. Draci! Mi l-au dat pe Fane-Mahomed. Asta, nimic de zis: cinstit. Pui mîna în foc pentru el, dar ce să facă şi el singur? Spune şi dumneata?

Luca nu se aşezase. Nu voia să aibă aerul că îl sileşte să termine odată treaba asta încurcată, nici că poate să aştepte mai multă vreme.

— Poftim, lipsesc şi chiloţi... Eu îţi las tabelul ăsta, o să mă descurc cu direcţia în privinţa lipsurilor. Bine că plec, mă doare capul de atîţia nervi!

Răsuflase adînc, privind grămezile de echipament de la picioarele lui şi se mai îmbună:

— Ei, cum ţi se pare? Te-ai obişnuit?

— M-am obişnuit.

— Ce ţi-am spus? E greu la început. Casă ţi-a găsit directorul?

— Mi-a găsit chiar de-a doua zi...

Petrescu trînti creionul pe masă şi-şi frecă palmele îngheţate.

— De preşedintele sindicatului ai dat?

— Nu.

— De ăsta să ai grijă. Nu prea înghite pe sportivi. Nu ştiu ce are, domnule, cu noi. Cînd îl auzi: prea mulţi bani pentru fotbal, mai trebuie să facem şi alte lucruri. Cor, echipă de dansuri, nu numai fotbal!

— Nu i-o fi plăcînd omului!

—Aşa cred şi eu. Pare cam din topor, o să-l vezi dumneata. Mohorît, pus pe ceartă, o să te frece în şedinţe de-o să zici că nu-ţi mai trebuie nimic. Cum deschide gura, spune o lozincă! Un încuiat!

Căută sub nişte hîrtii şi scoase un teanc de carnete.

— Uite, aici ai legitimaţiile. Vezi că unii au început să mîrîie. Vine epoca transferărilor, timpul cocorilor, ehe... Să te laşi greu, mai iese un ciubuc acolo. Vorba unui prieten de-al meu de la *Federaţie,* de la Bucureşti: „Bă, iarna antrenorii au tolba plină de părăluţe, e vremea lor.” „Vrei dezlegare, stai, neiculiţă, cît?” Că jucătorul are obligaţii faţă de colectiv, cutare, cutare, adică ce să te-nvăţ eu, parcă dumneata nu ştii? Clipi din ochi.

— Dacă plecam la o echipă mai acătării, luam doi-trei inşi, dar aşa... Nu-i vorba, le-ar trebui şi ăstora, că vor să intre în *Divizie* la anul. Să vedem cînd ajung acolo, mai e timp, ne înţelegem noi cînd o fi la o adică...

Luca îl privi drept în faţă.

— Sigur că o să ne înţelegem. Din partea mea e liber să

plece cine vrea. Nu pot să mă opun...

Siguranţa din vocea celuilalt îl nelinişti o clipă pe Petrescu. Îl privi mai atent, bănuitor.

— Adică cum vine asta?

— Dacă omul nu mai vrea să joace, la revedere, de ce să-l ţin cu sila?

Bătrînul rîse gros, în hohote.

— Pari cam bobocel. Să vii să te-nvăţ! Auzi vorbe... Sentimentul de silă pe care-l avusese încă de la prima întîlnire cu Petrescu reveni.

— Vrei să numeri toate zdrenţele astea?

— Nu. Am încredere. Te rog numai să semnezi tabelul.

— Poftim. Stai să-l chem pe Fane să te ajute să le pui în ordine. E pe aici.

Se ridică şi ieşi pe coridor. Se întoarse tot singur.

— Nu l-am găsit, o să vină el îndată...

Luca nu spunea nimic. Petrescu se plimba de colo pînă colo gîfîind, ca şi cînd în odaie s-ar fi isprăvit tot aerul. Ar fi vrut ca celălalt să-i vorbească, dar tăcerea lui încăpăţînată îl enervă. Începuse să aibă bănuieli, dar nu putea să mai suporte liniştea nefirească din birou.

— Habar n-ai peste ce oameni ai dat! Ce iubitori de fotbal, ce pionieri! Da, da, pionieri, să ştii... Se mai răstea Gioancă ăla la mine, dar Mangîru nu mă uita la prime, mai cădea şi cîte un chefuleţ. Pe urmă îmi pare rău şi de echipă, nu-i chiar atît de uşor. Un antrenor e un fel de tată. Nu poţi să-ţi pui pălăria pe-o ureche şi să zici la revedere...

Îşi dădea seama că totul se terminase, că o dată cu iscălirea tabelului nu mai avea nimic de făcut aici. Banii şi-i ridicase cu două zile înainte şi aproape îi şi cheltuise. Nu îndrăznea să-l mai invite pe tînăr la *Văduva* să bea împreună. Îşi aduse aminte deodată şi întrebă fericit:

— Ştii să joci biliard?

— Nu, mărturisi celălalt.

— Nu se poate!

Lucrul acesta i se părea de necrezut.

— Eşti bucureştean?

— Nu.

— Mă miram şi eu! Bucureştean să nu ştie biliard... Bine, dar peste cel mult trei săptămîni o să ningă şi ce ai să te faci? Aici eşti mort dacă nu joci biliard. Întreabă-mă pe mine. Cînd am venit, eram *tufă.* Săracu' colonel Pătrulescu să trăiască! Că el m-a învăţat, m-a perfecţionat mai bine spus. Naş s-ar zice că mi-a fost. Dar nici cu mine nu mi-e ruşine, i-am potrivit eu pe urmă! Acum începe *sezonul mort,* dacă nu joci biliard sau pocher, eşti pierdut!

Se plimba în jurul biroului vechi pe care mai stăteau aruncate în dezordine hîrtiile lui. Cînd ajungea în dreptul grămezii de tricouri se întorcea cu spatele ca şi cînd n-ar fi vrut să le vadă.

— Poţi să te numeşti rentier: casă ţi-ai găsit, lemne or să-ţi trimită de la siloz, pînă în martie domneşti! Ce s-ar face antrenorii fără găgăuţi de-ăştia de provincie care nu mai văd înaintea ochilor decît fotbal? Programul pot să ţi-l întocmesc eu, ca la şcoală, cu orar: dimineaţa se doarme, la prînz ciuguleşti ceva la cantină ca să nu te coste mult, pe urmă o ştergi la *Picioare multe,* la cafenea, cît l-or mai lăsa şi p-ăsta să facă treabă, seara la *Văduva,* trai, nu altceva...

Se opri puţin şi-şi scoase ţigaretul.

— ...dacă-ţi mai vine vreo idee, eşti însurat? Mi se pare că te-am mai întrebat...

Nu aşteptă să audă răspunsul şi continuă potrivindu-şi o ţigară în vîrful cilindrului de os.

— Ei bine, dacă ai vreo idee, nici o grijă... .,Le ştie” se ocupă şi cu treaba asta. Ce-ţi pofteşte inima. Tătăroaice, fete de la Constanţa, slavă domnului, să tot alegi. Zău dacă nu-mi pare rău că plec! Abia mă obişnuisem. Ce vrei, oraş patriarhal, cum scria unul. Ici arena, ici silozul, ici jucătorii, ici paraua. Ciupi un ban mai puţin, dar eşti liniştit. Nu tu şedinţe, nu tu politică, nu tu prostiile cu care au venit *ăştia!*

Luca îşi aminti că într-o vreme, copil fiind, strîngea fotografiile jucătorilor de fotbal. Între acele fotografii era una şi a acestui om, mai tînăr, parcă-l vedea, cu un chip senin de om nepăsător, Petrescu III, conducătorul tripletei *Juventusului.* Ce-l înrăise atît? În ce mizerie se bălăcise toată viaţa ca să ajungă ceea ce ajunsese acum?

Cel mai bun lucru ar fi fost să-l fi dat pe uşă afară şi să-i fi strigat: „De-acum, du-te, ajunge că n-ai făcut nimic! Cel puţin nu mai cîrti! Fii mulţumit că eşti lăsat în pace, că nu te ia nimeni de guler să te tragă la răspundere pentru rea credinţă şi incapacitate”. O dorinţă mai puternică decît orice îl silea să-l asculte, să-l vadă mai bine pînă la ce treaptă a decăderii ajunsese.

Petrescu se apropiase de geamul murdar şi privea în, curtea silozului. Lumina scăzută a zilei de toamnă, rece şi duşmănoasă, plină de vînt şi de ploaie, îi arăta obrazul puhav, neras. Ochii, umflaţi de nesomn, se închideau din cînd în cînd, a oboseală. În cele din urmă se întoarse spre Luca. Avea privirile injectate, părea furios dintr-o dată:

— De ce mă urăşti? întrebă. Celălalt rămase surprins.

— De ce te-aş urî?

— Nu ştiu de ce! Dar te simt, sînt ca un animal, să ştii. Îmi dau seama cînd nu mă poate suferi cineva... Tînărul zîmbi cu indulgenţă.

— Dumneata nici nu poţi fi urît, înţelegi?

Petrescu nu simţise ironia. Celălalt continuă cu o voce indiferentă:

— A fost o vreme cînd fotografia dumitale stătea alături de cea a lui Stanciu, Vogl... într-un caiet pe care taică-meu, ori de cîte ori îl găsea, îl făcea bucăţi...

— Stanciu, Vogl, repetă bătrînul, mecanic. Unde sînt jucătorii de altădată: Chiroiu, Deheleanu, Sepi, Burger, ce fotbal, ce oameni...

— Se pare că sportul ăsta nu-ţi mai place chiar atît de mult...

— Cine a spus asta?

— Nimeni, dar felul în care vorbeşti mă obligă sa înţeleg că fotbalul de azi ţi se pare o parodie...

— Ei, nu chiar aşa... rîse Petrescu, gîtuit.

— Şi crezi că s-ar mai putea juca, cum spui dumneata, ca *altădată?*

— Nu cred.

— De ce?

— E o diferenţă de stil şi temperament...

— Nu mi se pare. Dimpotrivă. Cred că jucătorilor de astăzi li se cere mai mult decît celor de *altădată,* iartă-mă. Fotbalul se studiază acum ca algebra, să spunem ; avem reviste de specialitate, problemele lui sînt tratate pe larg de oameni ca mine, ca dumneata, care, orice s-ar spune, ne pricepem...

— Ştiu, ştiu, îl linişti Petrescu. Astea sînt cuvinte băgate în cap de cei de la şcoala de antrenori. Însă fotbalişti ca ăi vechi n-ai să mai găseşti! Fotbalul de atunci a creat personalităţi strălucite...

— Este adevărat, pentru că era un fotbal bazat pe calităţile personale ale jucătorilor, pe cînd acum...

— Acum, ce?

— Acum ne străduim să creăm ceva nou, un fotbal bazat pe spirit colectiv: *echipe,* nu *indivizi...*

— Astea-s vorbe! Ce-i aia fotbal bazat pe *spirit colectiv?* Ia-mi dumneata unsprezece *mazete* şi fă-mi o *echipă.* Să te văd. Pe urmă stăm de vorbă! Tot individualitatea creează, domnule, ca în orice domeniu, dacă vrei să ştii.

Părea supărat, nemulţumit de ceea ce spusese.

— Propaganda *ăstora* prinde la tineri mai ales, pentru că ei n-au văzut totul...

— De ce nu vrei să recunoşti că în cîţiva ani s-au schimbat foarte multe lucruri, mai ales în ceea ce priveşte pe sportivi...

O bănuială teribilă încolţi în privirile lui Petrescu.

— Oi fi comunist?

Glasul spart se pierdu undeva sub tavanul scund al camerei întunecoase. Luca nu-i răspunse.

— Atunci e altă socoteală, cum de n-am bănuit de la început...

Parcă s-ar fi certat singur. Şovăia, nu ştiu ce să mai spună cîtăva vreme şi în cele din urmă dădu nepăsător din umeri:

— Dracu să mă ia, vorbesc ca un prost. Trebuie să plec. La revedere, fă ce vrei...

Trînti uşa după el şi tînărul îi auzi paşii grăbiţi pe scări ca ai unui om care fuge.

9

Rămas singur, Luca privi îngrămădirea de tricouri şi bocanci de fotbal, plini de noroi pe tălpi. Vreasăzică ăsta era începutul. Camera rece, cu geamuri murdare, maldărul de hîrtii, grămada de echipament jilav, rafturile nevopsite, uşa de pe care căzuse tapetul...

Se auzi scîrţîitul canatului. În faţa lui stătea un băiat de vreo 19 ani, blond şi îndesat. Antrenorul recunoscu pe fundaşul echipei silozului. În loc de orice altceva, Luca îl întrebă cu mînie:

— Îţi place?

— Nu-mi place. Eu le-am spus de mult că nu-mi place, dar cine m-ascultă pe mine?

— Hai să le strîngem amîndoi.

Ocoli biroul scund şi începu să aşeze lucrurile grămezi-grămezi.

— Mă cheamă Fane-Mahomed! spuse băiatul, imitîndu-l cu multă sîrguinţă.

— Ştiam. Pune aici chiloţii, aici maieurile, pantofii de tenis în colţ, aşa. Unde n-am apucat eu pe vremea mea astfel de echipament... Ce ştiţi voi! Ne rupeam picioarele pe maidane, desculţi. Un tricou însemna ceva nemaipomenit, un lux. Minge, nu-ţi mai spun: am început-o cu o cutie de conserve în care unul mai mare ca mine, Manole-i zicea, trăgea cu degetele de la picior. Ce zgîrieturi, ce bătăi! Pe urmă am trecut la mingea de cîrpă. Cîte 20 ne ţineam după ea. Ce geamuri sparte, ce alergături! Fugeau sergenţii după noi, ne mai atingeau cîteodată. Şi voi? Aruncaţi tricourile pe jos, le călcaţi în picioare... Ce vă pasă? Uite la ăsta! Îţi place? Rupt la gît. Se văd urme de noroi pe el, parcă nu se putea găsi un prosop?

Ce-l apucase să amintească acestui adolescent tinereţea lui? De fapt era furios pe Petrescu. De ce o luase la fugă ca un şobolan? Privi mai bine la celălalt.

— După înfăţişare, nu eşti turc? De ce-ţi spune Fane-Mahomed?

Băiatul rîse timid.

— Asta-i poreclă. Fiecare are un nume. Ştiţi dumneavoastră, între fotbalişti e ca la cai: Yoppa Hanover, Bucium, Fulger, Fane-Mahomed, totuna-i... De felul meu sînt din Tulcea. Părinţii s-au mutat aici de cîţiva ani. Abia de curînd m-au băgat în echipă. Joc *bec.*

— Ştiu.

— V-a spus tovarăşul Mangîru?

— Da.

Aproape terminaseră cu strînsul.

— Există o mătură undeva?

— V-o aduc îndată.

— Ud-o înainte de asta.

Privi rafturile mici, grămada de tricouri şi se şterse pe frunte. Fane se întoarse.

— Gata, daţi-vă la o parte, să mătur eu...

Trebuia deschisă uşa. Ar fi fost nevoie de un ventilator. Adolescentul terminase. Îl chemă.

— Există o spălătorească pe aici, pe la siloz?

— Cum să nu existe!

— Bun. Uite ce te rog: la plecare, îi duci toate tricourile şi chiloţii la spălat. O să-i plătească colectivul sportiv.

— Nu-i nevoie. E salariată.

— Cu atît mai bine. Acum stai aici, în faţa mea, şi să-mi spui numele fiecăruia, să-l scriu pe cîte o bucată de hîrtie. De azi înainte veţi avea o boxă numai a voastră. După ce terminăm, o să alegem bocancii, cred că-i cunoşti, să-i punem la locul lor. O pereche de pantofi de tenis, una de baschet, un tricou, un trening: nu văd treningurile, unde sînt?

Fane-Mahomed îşi puse mîna în şold, gînditor.

— Trebuie să fie pe aici, pe undeva. Le-a ascuns femeia care se ocupă cu îngrijirea magaziei.

— Tovarăşul Petrescu spunea că nu te are decît pe dumneata de ajutor.

— Aşa e dînsul, mereu nemulţumit...

— Bun. Unde rămăsesem: fiecare cu lucrurile lui. O să facem şi nişte geamantane de placaj, pentru deplasări.

Acum, altceva vreau să ştiu: există la siloz un atelier de tîmplărie?

Băiatul şovăi.

— Nu cred. Ba nu, staţi! Mucală se pricepe, e dat dracului! Vi le face numaidecît. Numai placaj să găsim.

— Mucală cine mai e?

— N-aţi auzit de Mucală? Centrul nostru înaintaş!

— Bine, bine. Ei, ia să mă gîndesc ce ar mai trebui...

— Ciorapi. Cu ciorapii e o daravelă întreagă. Niciodată nu se ajung. E cineva care mai duce şi pe-acasă.

Luca se prefăcu a nu şti nimic.

— Ce spui?

— Unul mai strîngător...

— Nu-l bănuieşti?

— Îl cam ştiu eu...

— Va trebui să mă ajuţi să-l facem mai puţin chivernisit.

Treaba se cam terminase. Nu rămînea decît să scrie etichetele. Caută carnetele jucătorilor în sertarele biroului. Pe fundul lor rămăseseră firimituri şi urme de gîndaci. Petrescu III aici mînca, aici dormea, se gîndi.

Le aşeză pe masă, privi fotografiile şterse şi rupse o coală de hîrtie în mai multe dreptunghiuri, numărînd în gînd boxele magaziei. Erau 22.

— Sînt 22 de jucători?

— Au fost, au mai plecat. Dar de ce întrebaţi?

— Vreau să ştiu ce efectiv vom avea la anul. Fane era foarte încurcat.

— Nu cred că vom fi unsprezece. Mulţi vor să plece, şi încă cei mai buni: „Le ştie", „Inimă de porumbiel", Mucală...

— Nu pleacă ei, n-avea grijă, şi chiar dacă ar pleca, avem noi cu cine să-i înlocuim...

Fane-Mahomed se îndoia:

— N-aş crede! Adică, dumneavoastră sînteţi de părere că jocul ăsta se poate învăţa aşa, de pe o zi pe alta?

— Sînt convins.

— Atuncea să vi-l aduc şi pe Simon, fratele meu: Simon-cel-gras, *rîsul fotbaliştilor,* cum i se spune, sau Simon-

Tocană...

Luca rîse.

— Măi să fie, dar aveţi la nume! Cine le scorneşte?

— Cine ştie!

— Şi fratele tău vrea să joace fotbal?

— Ba bine că nu, dar ce te faci cu el că are 80 de kilograme! Cînd aleargă, lasă gropi în urmă. Unii îi mai spun şi Rinocerul...

— Stai să nu uităm ceva! Vreasăzică Simon-cel-gras, Simon-Tocană, Rinocerul şi mai cum?

— Cam atît...

Băiatul se aşeză pe marginea unui scaun şi întrebă foarte serios, privindu-l pe antrenor drept în ochi:

— Spuneţi-mi, e adevărat că poate să joace şi el fotbal?

— Dacă are să aibă destulă voinţă... Fane-Mahomed dădu din umeri cu părere de rău:

— Are, săracul, dar restul...

— Restul se-nvaţă! Şi-acum la treabă! Să-mi spui numele fiecăruia, să le fac cîte o etichetă...

— Şi al celor care zic că pleacă?

— Şi. Sînt convins că n-o să plece nimeni... Începem. Portar, cine joacă?

— Păi Creţu, ăsta de aici, uitaţi-vă la fotografia lui: are un păr, parcă-i o perie de scînduri.

— Ce învîrteşte?

— Desenator. El se laudă că e şi pictor, dar să nu-l credeţi. M-a desenat pe mine cu nişte vopsele şi arătam ca tovarăşul Moşa...

— Bun. Rezervă avem?

— N-avem. Nu-i nevoie. Dacă se loveşte, apără Mucală. E dat dracului, se pricepe la toate.

Luca se opri cu tocul deasupra sticlei cu cerneală. Ar fi vrut să scrie etichetele pe numele adevărate, dar îşi dădu seama că tocmai aceste porecle prieteneşti creau o familiaritate pe care nu avea de ce s-o strice. Înmuie peniţa în gîtul scurt al sticlei şi caligrafie cu litere înflorite numele portarului. Dedesubt desenă o pensulă. Fane-Mahomed pricepu:

— Dumneavoastră faceţi şi caricaturi?

— Chiar caricaturi nu. Eşti puţin pretenţios...

— De-acum o să-i zicem şi Pensulă!

— Să nu se afle că din vina mea. Să trecem la ceilalţi. Fundaş joci dumneata şi mai cine?

Băiatul se roşise de mîndrie.

— Scrieţi: Fane-Mahomed şi Gică-Marafet...

— Ăsta cine mai e?

— Gică-Marafet? Cum, n-aţi auzit de el?

— Ia ascultă, profetule, ai fi vrut să ştiu de pe unde-am venit eu ce făceaţi voi aici şi cum vă chema?

— E drept că nu se putea auzi oriunde, dar dacă mergeţi numai pînă la Constanţa, tot o să aflaţi cîte ceva despre Gică... Unu-i Gică-Marafet! Păi ăsta a fost *şut...*

— *Şut?* Ce-i asta?

— Manglitor... Şi făcu un gest cu mîna. Şutea, dădea la stînga...

O cută se ivi pe fruntea antrenorului.

— Fane, uite ce e... Încep să cred că am nimerit într-o colonie de reeducare...

— Nu vă speriaţi. Acum s-a terminat. Şi-a încheiat *cariera,* că aşa spune. A făcut doi ani de puşcărie şi s-a vindecat. E cel mai vrednic hamal pe care-l are silozul. Cară cît şapte. Nu ţi-ar fura un ac.

— Bine. Atuncea scriem aici: Fane-Mahomed. Ţie cine ţi-a spus aşa?

— Doctorul. Cică are o fotografie în care e înfăţişat unul Mahomed, de-a fost profet la turci şi care aduce ca două picături de apă cu mine...

— Ţi-ar mai trebui o barbă pentru asta, dar eu tot am să-ţi desenez un turban deasupra numelui. Şi dacă mi-aduc bine aminte, nu la turci a fost profet, ci la arabi...

— Totuna e...

— Ce meserie ai?

— Socotitor.

— Şi pe Gică cum să-l trec? Şut sau hamal?

— Întrebaţi-l pe el.

Afară se spărgeau norii. Prin geamul murdar se

strecurară cîteva raze de soare. Trîmbe întunecoase alergau deasupra oraşului. Frigul le îngheţase mîinile. Într-un colţ zăcea o sobă cu burlanele sparte. Fane-Mahomed ghici gîndurile antrenorului:

— Lăsaţi, tovarăşe Luca, vă fac eu rost de lemne, îl aduc şi pe Mucală să vă repare soba, e băiat bun. Zice el că pleacă, dar cînd o vedea ce fel de om sînteţi, o să-i placă.

— Mă linguşeşti. Să ştii că dacă n-ai să joci bine, tot n-am să te bag în echipă. Să trecem la linia de mijlocaşi. Dreapta cine joacă?

— Fachirul, „doctorul" Voicu.

— Bun, stai să-i desenez un bisturiu şi o pastilă *Bayer* sub nume...

— Stoper e Nicu-Vînzare bună. Să nu mă întrebaţi de ce-i spune aşa că nu ştiu. Abia se mişcă. El spune la fraieri că la fel juca şi Iuhasz, că, chipurile, ar avea *plasament* şi că ce-i trebuie lui să mai slăbească din moment ce are un asemenea cap pe umeri...

Luca îi scrise numele.

— Stînga e Şoşon, mecanicul.

— Stai că nu mi-ai spus ce face Vînzare-bună ăsta şi doctorul...

— Primul e planificator la siloz, al doilea infirmier, da-i zicem doctorul, pentru că-i place mai mult.

— Bun. Deci stînga... ia ascultă, dar nume ca oamenii nu au băieţii ăştia?

— Au, dar nici ei nu mai ştiu cum îi cheamă de-adevărat!

— Să trecem mai departe.

—Dreapta afară e Calul... *Tămîie.* Cea mai mare muhaia a secolului...

— Ei, cum?

— Are un şut de usucă. Dacă prinde un portar în traiectorie, poţi să-l duci la reparat...

— Ce spui?

— Numai ca nu prea apucă. Ori dă pe lîngă ea, ori trage afară. Din pricina lui a trebuit să schimbăm de cîteva ori sîrma care înconjoară arena. A făcut gaură în ea. Trage la

lumînare...

Antrenorul nu era obişnuit cu limbajul înflorit al lui Fane-Mahomed.

— Cum vine asta: *trage la lumînare?*

— Se poate să nu ştiţi?

— O *„lumînare”* ştiu eu ce înseamnă, dar *„la lumînare”...*

— Adică sus şi tare... În porumb...

— Să fim serioşi. Cine urmează?

— *Tripleta cu picioarele de aur,* formată din „Le ştie”, zis „Tat' al lor”, cel mai prima inter din Europa, Mucală şi „Inimă de porumbiel”... *cocorii...*

— Extremă stîngă?

— Picioruş, cel mai anemic jucător din lume, se hrăneşte cu aer şi guvizi.

— Ţi-am spus să fii serios. Rezerve avem? Fane-Mahomed îi mai spuse încă trei nume, la fel de ciudate. Antrenorul se ridică şi-l rugă pe băiat să aşeze fiecăruia, în raftul respectiv, ghetele. Într-un colţ al magaziei de echipament găsiră şi o cutie de unsoare. Cu o perie cu marginile mîncate întinseră substanţa grasă pe pielea bocancilor. Înăuntru, socotitorul vîrî ghemotoace de hîrtie veche.

— Crezi că o să le placă? întrebă Luca.

— O să le placă. Prea îşi făcea fiecare de cap. De-acum adio!

— Adio, Mahomed! Să ştii că nu glumesc. Mie-mi sînt foarte dragi oamenii tineri, dar mi-e mai dragă disciplina, mama tuturor lucrurilor. Ai înţeles?

— Cum să nu?

Şi pînă seara schimbară cu totul înfăţişarea magaziei de echipament şi a biroului. Fu nevoie de cîteva. ceasuri pentru ca să arunce ceea ce prisosea, să măture şi să schimbe hîrtiile îngălbenite de vreme în rafturile putrezite.

10

Mangîru îi găsise o cameră lîngă geamie, într-o curte

acoperită de lespezi tocite, între care putrezeau la data aceasta asfodelele. Intrai printre două şiruri de uşi şi ferestre, aşezate paralel ca geamurile unor trenuri staţionînd lîngă un peron, unul lîngă celălalt. Aproape de tot, se zărea peluza de calcar a stadionului, acoperită acum de zăpadă, În C. iarna sosise într-o noapte, mistuind sub haina ei strălucitoare oraşul ca într-un incendiu, alb, rece şi mort. La uşă, sub paşi, jucau duşumelele, ca acelea ale unei punţi de vapor. Odaia joasă, luminată numai de o fereastră astupată de un oblon ce se mişca în permanenţă la bătaia vîntului, scîrţîind asurzitor, era plină de scrinuri. Nu era oră din zi să nu se audă dincolo de peretele subţire, de paiantă, un patefon, hîrîind din pricina acelor folosite prea des. Asta nu-l supăra prea mult. După cîteva zile se obişnuise şi dacă n-ar fi auzit refrenul mereu repetat *„Cine mi-e drag mă aşteaptă, mă aşteaptă undeva...”* i s-ar fi părut că a nimerit în altă parte. Dormise în locuri mult mai ciudate, pe front îşi săpase singur gropi în pămînt, adăpostindu-se pînă în zori. Ţinea minte dormitoarele prea aglomerate, înghesuite, cu cîte treizeci-patruzeci de oameni, dacă ar fi judecat, asta era o cameră de prinţ! Avea un pat lat, acoperit cu cuvertură roşie, lavabou în care se odihnea un lighean albastru, cu fundul de tablă, sudat pe margini, semn că fusese înlocuit şi lipit cu cositor, un şifonier de nuc, două scaune şi o masă înaltă.

Mirosea plăcut a var proaspăt, pe pereţi atîrnau tablourile proprietăresei: unul închipuind o natură moartă, cu un iepure însîngerat, şi cel de-al doilea înfăţişînd un peisaj în care fuseseră încadrate busturile gazdelor, un bărbat şi o femeie, ascunse într-un boschet pitic. În peretele de lîngă soba de lut, îndopată cu lemne, mai erau cîteva rame făcute din scoici, tîrguite desigur de la Constanţa, împodobind fotografii vechi de rude...

Uneori, cum se întîmplase în seara asta, era atît de ostenit. Încît nu mai avea vreme să se mai uite împrejur. Numai aerul rece al nopţii de decembrie îl înviorase. Văzuse vitrinele luminate de becuri chioare ale oraşului. Gerul desenase pe ele animale fantastice şi nu ştiuse cum să se

strecoare mai repede spre casă. În curtea geamiei, migdalii îşi frecau crengile de cărămizile gardului înalt. Pînă aici se auzea respiraţia şuierătoare a fluviului, ca a unui şarpe uriaş ieşit după pradă. Se dezbrăcase cu gesturi pripite şi pînă să adoarmă se gîndise la cele ce se întîmplaseră cu numai cîteva ceasuri mai devreme...

Şedinţa începuse pe la şapte. Frizerul cărase cu Fane-Mahomed o masă lungă. O acoperiseră cu pînză roşie şi Luca îl rugase pe portar, adus special de socotitor mai devreme, să-i scrie, cu cretă, o lozincă pe o hîrtie purpurie. Cu două drapele atîrnate încrucişat deasupra ferestrelor, sala luase un aer solemn. Aproape de ora fixată, clubul silozului era plin. În jurul sobelor, pe nişte bănci şubrede şi pe scaune aduse de cine ştie unde, aproape toţi membrii colectivului sportiv aşteptau începutul discuţiilor.

Moşa Mariancovici, asudat tot, privea uşa prin care trebuia să intre directorul. De la o vreme se dăduse mai aproape de Luca şi, silindu-se să întreacă zgomotul vocilor de dincolo de masa prezidiului, căuta să-l ţină pe acesta la curent cu ultimele evenimente ale oraşului.

— Ai auzit?

— Ce s-aud, tovarăşe Moşa?

— Cică „Le ştie” a semnat pentru *Flacăra.* Nimeni nu l-a mai văzut prin oraş. Ar fi păcat să pierdem un jucător atît de bun ca el. Dumneata ce crezi?

— Sigur că ar fi păcat!

— Nu l-am găsit. Am dat sfoară printre băieţi, unde l-or vedea să-l cheme la şedinţă. Nu prea e dus la biserică.

Zgomotul creştea. Se auzeau trîntituri de scaune, în fundul întunecos al sălii se înghionteau băieţii, izbucneau rîsete, cîteva fete aflate mai în faţă erau trase de păr, deasupra glasurilor tuturor plutea un bas profund. Luca încerca să vadă ceva peste florile aşezate pe masă de preşedintele colectivului sportiv şi nu reuşea. Deasupra, ardea un bec prea mare, care-l supăra. Moşa Mariancovici se trase mai aproape.

— De ce naiba o fi întîrziind?

— Are treabă, poate, ce-i ca noi?

— Adică eu, dumneata n-avem treabă, ce spui, *brat moi?* Parcă nu mi-am lăsat clienţii cu ajutorul? Acum lucram suplimentar, ce crezi dumneata? Ce-a ajuns „Tunul sîrb”... Unde-i Boşkovici să mă vadă, că parcă-l aud: „Moşa, Moşa, pune ceva deoparte, că n-ai să poţi să fugi toată viaţa după minge, să ai la bătrîneţe!” Cine l-a ascultat? Puteam să am bani, domnule, să dorm pe o saltea atît de groasă...

Şi arătă cu degetele în aer o saltea închipuită de dimensiuni colosale.

— Uite, de pildă, la Viena, asta era în anul, stai... 19... eh, cine mai ştie, înainte de meciul cu Austria. Mă trezesc în cabină cu o doamnă. Elegantă, elegantă, numai vulpi. Ce crezi că-mi spune? „Domnu' Moşa”, vorbea franţuzeşte, ştii: „*Monsieur Moşa...”* Mă uitam, phii ce mai femeie! „Domnu' Moşa, sînt nenorocită dacă Jugoslavia cîştigă meciul acesta!” „Ei, cum?” Ce crezi, hoţul de selecţioner dăduse presei prezenţa mea în echipă ca nesigură. Ziarele austriece anunţaseră cu litere de-o şchioapă că *Tunul* este indisponibil! Ce şi-a zis coniţa mea? Nu vine Moşa, s-a dus Serbia! Şi a pus pariu pe un milion că o să cîştige Austria. Îţi închipui figură cînd m-a văzut în cabină, sănătos ca un ofiţer, în bună dispoziţie... „Şi ce pot să fac pentru dumneavoastră?” o întreb. „Cum ce să faceţi? Să nu jucaţi! Aveţi pentru asta 500 000 şi mîna mea!” Domnule, dacă ai fi văzut-o, ai fi dat dracului mărcile, dar unde pui onoarea Serbiei? Cînd i-am spus că nu se poate, mi-a leşinat în braţe. Arbitrii tocmai fluierau. Ce meci am făcut şi acolo! Pe Sesta, cît era el de Sesta, cine mi ţi l-a întors? Eu! Şi nici naţionala austriacă nu era vreo echipă de doi bani! *Wunderteam*-ul! Ai auzit, nu? Ce fotbal, *boje moi,* ce fotbal! Dantelă, nu altceva! Na-ţi-o ţie, dă-mi-o mie! Ei ambiţioşi, noi la fel... Care pe care! În tribune, pariuri de milioane, că dumneata ştii, nu trebuie să-ţi mai spui. Puteam să facem soccerul sîrb de rîs? M-a chemat antrenorul. „Moşa, mi-a zis, vezi că i-am lăsat mască pe ăştia. Întîi i-am păcălit că n-ai să joci, pe urmă mai am o chestie drăgălaşă pentru ei. O tactică specială. Şi mi-a şoptit la ureche: Azi ai să joci la halfie. Tu ai şut. Ei or să creadă că eşti lovit. Buun! Cum o

prinzi, arde-i! O bombă şi atît! Pe urmă, punem de mămăligă. Facem zid, nu-i mai prinzi în careul nostru, ne retragem în apărare...”

Ochii frizerului străluceau.

— Zis şi făcut! Vin austriecii, unul cîte unul. Jerusalem, Hahnemann se uitau după mine, că auziseră de festa antrenorului. Lume gîrlă. Huiduiau. Mă uit la Sesta. ,,De ăsta să te fereşti! îmi spuseseră toţi. E dat dracului! Nu trece nici pasărea de el!” Parcă-l văd, unul mic, bondoc, numai vînă. Mă căuta din ochi. Şi el ştia ce are de făcut...

Ostenise. Îşi turnă un pahar cu apă din sticla pusă special pe masă pentru vorbitori.

— Eu la halfie. Venea Sesta înainte, lăsa apărarea descoperită, eu nimic. Tactică, domnule, tactică.. „Eh, şi-o fi zis. S-a ramolit *Tunul!* Ia să-l las puţin şi să-i păzesc pe ceilalţi.” Atîta aşteptam. Parcă mă văd. Stam mai în urmă, cum îţi spuneam. În minutul 36, nu, asta a fost în minutul 43, ţin bine minte, în minutul 43, strig la Boşkovici: *„brat moi,* aici sînt!” Boşkovici, pac cu latul. Era la vreo treizeci de metri de poartă. Buuuuum! *Tunul îşi* făcuse datoria! Aşa gol nu văzuseră vienezii de cînd se ştiau. Sesta să înnebunească şi mai multe nu! Antrenorul Austriei îl înjura numai de mamă, de înţelegeam şi eu cît nu pricepeam nemţeasca lor, pe vremea aia. Dau friţii să egaleze, hop încoace, hop încolo, nu mergea: 1 – 0 a rămas pînă la urmă. De coniţa mea n-am mai aflat nimic, că mi-a fost frică să mai stau în Viena, am şters-o cu primul tren. Te pui cu nebuna? Pierduse un milion de mărci! Era o sumă. A! Uite-l pe „Le ştie”...

Pe uşă intrase un tînăr negricios, îmbrăcat într-un palton jerpelit. Salutase mulţimea cu un gest de toreador, cîţiva se înghesuiră să-i facă loc. El se aşezase fără să privească, pe cineva. Părea mai curînd un vagabond decît jucătorul sprinţar de pe teren. Era ostenit sau beat, vorbea tare, parcă gata de ceartă.

— Mai lipseşte cineva? întrebase Luca în şoaptă. Moşa Mariancovici cercetase sala cu atenţie:.

— Numai Picioruş şi cu mecanicul Mucală-i aici. Gică-i

aici, „Inimioară” aici, toţi, ba nu, şi „doctorul” lipseşte, dar mi-a spus că vine mai tîrziu ; ăsta-i om serios, vine dacă spune...

Uşa se deschise din nou şi intră Mangîru, urmat de un bărbat slab şi înalt, foarte palid, îmbrăcat într-o canadiană umezită de viscolul de afară.

— A venit şi preşedintele sindicatului, Mîţu: să te ţii, spuse Moşa repede; o să ne frece ridichea.

Frizerul îi poftise pe scaunele prezidiului. Secretar al şedinţei, aşa cum hotărîseră dinainte, era Fane-Mahomed care-şi şi pregătise foile şi un creion bine ascuţit.

Discuţiile fură conduse de Mangîru. Acesta potoli larma din sală cu un gest şi dădu cuvîntul preşedintelui colectivului sportiv.

Aşa-zisul raport de activitate pe care-l susţinu Moşa Mariancovici fu un fel de parodie, pentru că tot ce spunea era aproximativ, începînd cu cifrele şi terminînd cu înşirarea unor „succese” ireale. În afara secţiei de fotbal, colectivul nu cunoştea altă activitate. Se citară şi sumele cheltuite cu întreţinerea acestei *„activităţi”*. Luca zîmbi. Un statistician din localitate ar fi găsit în tejghea la *Văduva* sumele cele mai însemnate. Se recunoştea în mod autocritic că se făcuseră greşeli, că din punct de vedere tehnic erorile întrecuseră orice măsură şi se dădea asigurarea ca asupra viitorului totul era aranjat prin angajarea unui antrenor nou, care avea să pună lucrurile la punct.

Era de mirare că zgomotele din sală nu crescuseră. În bănci se şoptea, vocea groasă de bas a lui Mucală făcea unele completări ironice. Urechile frizerului refuzau să le asculte.

Ostenit, Moşa Mariancovici se aşezase pe scaunul său, răsplătit de aplauze batjocoritoare. Cel mai zgomotos se dovedi a fi „Le ştie”, a cărui coamă de păr se scutura de entuziasm. Pentru Luca era limpede că şedinţa începuse sub semnul unei bune dispoziţii generale. Privea mulţimea neliniştită din faţa lui. Fumul ţigărilor îl înăbuşea. Locul era prea îngust, ar fi trebuit să se deschidă o fereastră, nu ştia

pe cine să roage să facă lucrul acesta, În timp ce preşedintele colectivului sportiv îşi ţinuse raportul, privise în primele bănci la „Inimă de porumbiel”. Ca şi „Le ştie” avea ceva de lăutar în frizură şi în felul în care exclama după fiecare frază a preşedintelui. Îşi ţinea o mînă pe umărul unui vecin şi se juca cu părul lui decolorat. Nu-l interesau cele ce se spuneau şi se putea crede că venise acolo numai pentru că nu avea ceva mai bun de făcut. Pe ceilalţi nu-i cunoştea după nume. Chipurile, îi apăreau şterse, lumina nu-i învăluia deopotrivă, era mult mai greu să-i ţii minte aşa, decît în tricourile acelea albastre, cum îi văzuse prima oară.

După aceea, Moşa Mariancovici îi dăduse cuvîntul directorului.

— Tovarăşi, începuse el. Esti bini că sîntem di faţă cei mai mulţi dintre noi, cei care facem parte din colectivul sportiv al silozului, e foarte bini...

Îşi şterse faţa lucioasa cu o batistă, muşcîndu-şi buzele cu înverşunare, cît timp îi îngăduiau pauzele dintre cuvinte. Se exprima pripit ca şi cînd cineva l-ar fi gonit din urmă şi nu ar fi avut timpul necesar să spună tot ce avea pe suflet. Tuna si fulgera împotriva vechiului antrenor, acuzîndu-l de toate nenorocirile abătute asupra echipei de fotbal a silozului. Îi numi *„depravat” „element descompus”* şi continuă:

— Fără măsurile noastre energice, cini ştie undi am fi ajuns. De aceea direcţia a hotărît, în înţelegere cu organizaţia di bază şi cu sindicatul ca acest tovarăş, Petrescu III, să fie concediat şi în locul său să fie angajat altcineva...

Promise după aceea mai multă severitate şi un control mai atent şi termină cu un avertisment în care spunea că *„el personal”* nu va mai îngădui, de aici înainte, ca nimeni *„să-şi facă de cap”* ca *„pînă atunci”.*

Luca privi la preşedintele sindicatului. Acesta îşi nota ceva pe o bucată de hîrtie. Angajamentele finale ale directorului, care mai de care mai strălucite, fură însoţite de o furtună de aplauze, ceea ce dovedea că Mangîru se

bucură de o mare popularitate în rîndul jucătorilor.

Atmosfera se încinsese şi părea pregătită pentru discuţii. Era rîndul preşedintelui sindicatului. Mîţu se ridică cu greutate, abia reuşind să-şi scoată picioarele de sub masă.

— Tovarăşi, începu el cu un ton sec, uscat, de om căruia nu-i face nici o plăcere să fie auzit. Prezenţa mea la această şedinţă nu e deloc întîmplătoare. Mi se pare că eu sînt unul dintre puţinii care au cerut ca ea să aibă loc, iniţiatorul fiind noul antrenor al echipei de fotbal...

Se opri puţin privind ceasul de la mînă. ca şi cînd şi-ar fi măsurat timpul.

— Tovarăşi, reluă, un străin de colectivul nostru ar putea bănui, după cele spuse pînă acum, că lucrurile au mers, dacă nu bine, binişor...

Sala întunecată, ascunsă sub pînza fumului de ţigări, cu îngrămădirea ei de capete, se însufleţi.

— ...pentru că dacă ar fi să judecăm cu picioarele în apă rece, cum se zice, am mai avea cîte ceva de adăugat.

Mîţu rîse scurt, mînzeşte, descoperindu-şi dinţii puternici.

— Am să încep eu, ori nu-mi daţi voie?

— Ba da, ba da... protestă sala.

Directorul se mişcă neliniştit pe scaunul lui, căutînd cu mîna paharul cu apă. Moşa Mariancovici i-l şi umpluse.

Preşedintele sindicatului se întoarse spre masa prezidiului.

— I-am ascultat pe cei care au vorbit înaintea mea şi dacă am înţeles bine, ei au mărturisit că lucrurile n-au prea mers bine pe linia asta, sportivă. Bun, dar *de ce* n-au mers lucrurile bine, nu ne-a explicat nimeni şi asta ne interesează foarte mult. S-a spus aici că un singur om, vechiul antrenor, element descompus aşa şi pe dincolo, ar purta toată vina acestei *catastrofe,* ca să întrebuinţăm cuvîntul folosit de tovarăşul Mangîru. E bine cel puţin că am găsit un vinovat, sigur că n-o să-i tăiem capul, dar, vă întreb, tovarăşi, dumneavoastră credeţi că numai acest om poartă toată răspunderea? Ia să ne gîndim...

Se făcuse tăcere. În acel moment pe uşă intră cineva. Mîţu aşteptă cîteva secunde să audă un răspuns şi neprimind nici unul trecu mai departe.

— Bine, să zicem că ce-a fost a fost, dar s-a spus aici, tovarăşi, că de azi înainte toate vor merge ca pe roate. Să dea Dumnezeu, eu n-am nimic împotrivă, deşi mă îndoiesc că noul nostru antrenor va putea face singur mai mult decît a făcut celălalt. Doar nu e vrăjitor să săvîrşească minuni, pentru că la noi, ducînd-o mai departe cum am dus-o, numai nişte minuni mai pot îndrepta ceva.

Murmurul din bănci încetase şi toată lumea asculta cu atenţie..

— ...şi cum vă spuneam, de aci încolo, se crede că toate ar să meargă pe roţi, ca la calea ferată. Antrenor nou avem, comitet nou n-avem, da-i bun şi ăsta de anul trecut, că alţi oameni să facă treaba asta nu se mai găsesc, le-a pierit sămînţa. Deci, în ceea ce ne priveşte, putem să stăm şi să aşteptăm. Tovarăşul Luca, noul nostru antrenor, aşa am aflat că se numeşte, pentru că personal n-am avut timp decît să-i strîng mîna aici, în faţa dumneavoastră... o să facă el ce-o să facă şi-o să ajungem cu echipa în Divizia „B”. Are dînsul metodele lui, nu-i aşa, tovarăşe Luca?

Antrenorul zîmbi în aplauzele celor din bănci şi Moşa Mariancovici mîrîi alături: „Demisionez, demisionez!”

— Eu zic, continuă Mîţu, s-o luăm de la capăt, să vedem mai întîi cauzele acestui dezastru, să analizăm, tovarăşi, situaţia în care ne aflăm, cauzele mai vechi ale acestei situaţii. Să vedem dacă într-adevăr, aşa cum am mai spus-o, există numai un singur vinovat, omul acela care şi-a luat tălpăşiţa.

Se opri puţin şi se întoarse spre Moşa Mariancovici.

— Ce-aţi spune, tovarăşi, să trecem puţin în revistă, ca să zic aşa, conducerea colectivului, să vedem ce răspundere revenea acestei, conduceri şi în ce măsura s-a achitat de ea...

Moşa Mariancovici se înroşise. Muta paharele de pe masă dintr-o parte în alta. Vru să răspundă, dar nu mai avu timp.

— Noi ştim din cine e formată *conducerea* colectivului, şi cu un gest îl arătă pe frizer, tovarăşul preşedinte, tovarăşul secretar — tovarăşul face tot, nimic de zis, simpatic om...

— Aşa e, aşa e... întări „galeria” din fundul sălii.

— Tăcere, linişte, tovarăşi! bătu directorul cu pumnul în masa acoperită cu pînză roşie. Undi sîntem aici, pi cîmp? Îţi placi? Îţi placi, tovarăşe? îl apostrofă Mangîru pe Mîţu. Asta-i bătaie di joc? Se calcă linia partidului, noi batjocorim ideia di...

Preşedintele sindicatului îl rugă să stea jos:

— Nu te supăra, de cînd a interzis partidul rîsul? şi ridică mîna spre sală: Gata, tovarăşi, continuăm. Care vreasăzică, tovarăşul Moşa este un om şi jumătate...

— Internaţional! interveni vocea de bas a lui Mucală.

— Să povestească cum i-a *înfipt* un gol lui Zamora!

— Linişte, tovarăşi deviem. Se făcu tăcere.

— Şi cum spuneam, tovarăşul preşedinte, bun băiat, te mai taie el cu briciul cînd apuci să-l asculţi şi să te bărbiereşti în acelaşi timp, dar încolo, să-l bei cu apă neîncepută. De tovarăşul Mangîru, care e preşedinte de onoare al colectivului nostru sportiv, ce să mai vorbim? Ne-a promis marea cu sarea, că are *pile* la Federaţie, adică la C.C.F.S., şi că o să ne menţinem în „B”. După cum se vede, totul merge strună şi cu ajutorul lui Dumnezeu, cu timpul o să ne trezim în Divizia „A”!

— Mai pi scurt, mai pi scurt! protestă directorul, de alături

— Pe scurt, tovarăşe, pe scurt. Ei, de ce totuşi sîntem în situaţia în care sîntem, deşi după cum vedem toate lucrurile merg bine? A fost vorba că o să analizăm împreună situaţia. Eu propun să-i dăm drumul, tovarăşi, să devenim principiali! Pentru că, tovarăşi, nu ştiu dacă şi dumneavoastră simţiţi, şi în sport se schimbă ceva, nu numai în viaţa de toate zilele. Partidul nostru şi-a propus să facă o revoluţie şi în domeniul acesta, tovarăşi.

Mîţu îşi încruntase puţin sprîncenele şi faţa îi părea şi mai palidă. Cuvintele cădeau mai repede, acea silă de a

vorbi, de la început, pierise.

— ...Aici, la noi, poate şi unde sînt atîţia kilometri pînă la Bucureşti, hotărîrile partidului ajung cam tîrziu şi mai ales sînt interpretate cam la voia întîmplării. Ei bine, tovarăşi, nu mai merge! Eu am o vorbă. Cînd nu se mai poate, zic: gata! O spun deschis. Nu se mai poate continua în felul acesta...

Moşa Mariancovici se frămînta pe scaunul lui, abia ţinîndu-se să nu-l întrerupă pe vorbitor. Mangîru îşi aprinsese o ţigară, fumînd-o lacom.

— Îmi pare bine că e de faţă, mai ales azi, tovarăşul Mangîru. Aş vrea să ştiu dacă dînsul are idee că nici pînă azi sindicatul nu a primit o situare amănunţită a sumelor cheltuite cu echipa de fotbal. Lucrul este îngrijorător. Nici măcar unui patron nu i-ar fi păsat mai puţin, dar nouă? Sîntem la doi ani de la naţionalizare şi nu putem să ne mai scuzăm cu lipsa de experienţă. Risipa nu poate fi toleratăde nimeni şi noi sîntem cei mai indicaţi s-o curmăm! Aşa încît îl rog pe tovarăşul preşedinte al comitetului sportiv să se grăbească...

Se auziră cîteva murmure curmate de gestul scurt al celui ce vorbea.

— Şi mai este o chestiune, tovarăşi. Spre ruşinea noastră, a celor care conducem silozul, trebuie să spunem că din dragoste pentru fotbal ne-am lăsat tîrîţi departe de ceea ce ar fi trebuit să facem, că am fost orbiţi. E timpul să isprăvim cu această situaţie. Iată despre ce este vorba: între noi, în colectivul nostru sportiv, mai sînt jucători neîncadraţi în procesul de producţie, Aceasta e o ruşine, tovarăşi! Ce, colectivul nostru este echipa lui Pleşa? Mai există vreo echipă de fotbal în ţara noastră în situaţia asta?

— Mai există! se auzi vocea lui „Le ştie”. Mîţu nu ţinu seama de întrerupere.

— În sportul de azi, tovarăşi, nu mai este loc pentru profesionişti! Problema e clară: ne trebuiesc muncitori sportivi, nu fotbalişti care au fac nimic! Iată unde am vrut să ajung. Noi, cei din conducerea silozului, sîntem vinovaţi pentru că am îngăduit o astfel de situaţie intolerabila. Şi iată de ce consider ca nesatisfăcător cuvîntul celor ce au

vorbit înaintea mea.

Într-o tăcere încremenită, preşedintele sindicatului se aşează pe scaunul lui. După aceea, din bănci, izbucniră cîteva strigăte înăbuşite. Grupul jucătorilor profesionişti murmura din ce în ce mai tare. „Le ştie” şi „Inimă de porumbiel” spuneau să fie auziţi: „Apoi, dacă e aşa, noi plecăm! Să ni se dea dezlegarea!” „Pe mine mă cere *Flacăra,* puţin îmi pasă! Tot n-am să mai joc la anul viitor aici!”

Moşa Mariancovici se ridică în picioare şi făcu semn ascultătorilor să tacă.

— Tovarăşi, uite cum stă chestiunea. Eu o să-mi fac autocritica cum se cuvine. Am greşit, *brat moi?* Sigur că am greşit! Parcă zice cineva că nu are dreptate tovarăşul preşedinte al sindicatului, dar să-l întreb eu pe dînsul, cu toţi aici de faţă: Tovarăşe Mîţu, ai jucat vreodată fotbal? Ia să-mi spui?

Preşedintele sindicatului nu răspunse. Pe faţa lui uscată, palidă, trecu un zîmbet uşor, abia vizibil.

— N-a jucat, tovarăşi, că dacă juca, *boje moi,* ştia şi dînsul ce-i aia fotbal. Eu, ca preşedinte al comitetului sportiv, am mai spus-o şi-o mai spun. Mi-a plăcut şi-mi mai place, am *microb!* Şi dacă mi-a plăcut, am cerut bani, pentru că ce mi-am spus: „Îţi place, Moşa, plăteşte!” Am plătit atît de mult, încît, într-adevăr, aşa cum nu v-a spus-o fratele Mîţu, echipa de dansuri a silozului a rămas fără costume. Uite, duminică, echipa aceasta e programată la Constanţa să se producă şi nu poate să meargă. De ce? Pentru că am cerut şi iar am cerut bani tovarăşului preşedinte al sindicatului, pentru echipa de fotbal. S-a intrat cum s-ar zice în fondul cultural al întreprinderii. Eu sînt de vină, fraţii mei, tăiaţi-mi capul, omorîţi-mă, sînt vinovat. Banii s-au dus, echipa a rămas în coadă, mai mare ruşinea. Mi se cere acum o situaţie exactă, contabiliceşte, despre paralele cheltuite cu echipa noastră de fotbal. De unde s-o scot, *brat moi?* Poate *Văduva* o şti mai bine, că acolo făceam contabilitatea...

Fu întrerupt de un hohot de rîs şi de aplauze.

— Eu am să dau socoteală, dacă e nevoie, am să plătesc din buzunar, ce să fac, dar de fotbal tot nu mă las! Aşa să ştiţi! Şi aş mai vrea să-i pun o întrebare tovarăşului Mîţu, faţă de toată lumea: crede dumnealui că sîntem singurii în situaţia asta? Eu nu cred! Nu cred, pentru că aşa cum spunea şi dumnealui, dacă e vorba de făcut o revoluţie în sport, apoi n-o putem face bătînd din palme. Sigur, o mai feştelim, *brat moi,* eu nu zic că tovarăşul preşedinte nu are dreptate, are, tovarăşi, dar am şi eu. Pentru că am moştenit o mentalitate greşită, care mai poartă încă rădăcini şi în noi. Uite, mie pînă acum nu mi s-a părut chiar atît de rău să mai încurajăm pe jucători cu o masă acolo, cu un pahar de vin. E drept că la toate aceste semne de prietenie ale noastre ei n-au răspuns aşa cum se cuvenea, dar asta e o altă chestiune. Atît am avut de zis.

Cei de pe bănci se ridicară în picioare şi îl aplaudară pe frizer.

Mangîru ar fi vrut să spună şi el ceva, dar îi dădu înainte cuvîntul lui Luca.

— Poate noul nostru antrenor are ceva de adăugat în legătură cu cele discutate pînă acum...

Se făcu linişte. Acesta se ridică, urmărit de ochii celor din sală.

— Tovarăşi, începu el cu glas stins. Ca nou venit în mijlocul dumneavoastră, ar trebui să vorbesc mai mult despre viitorul decît despre trecutul acestui colectiv. Înainte de a fi antrenor, am lucrat într-o uzină, aşa că să nu vă miraţi că mă voi exprima cu stîngăcie ; sper că voi fi înţeles totuşi...

Îşi adună gîndurile o clipă, privi încăperea luminată neegal şi, cu mai multă siguranţă, reluă:

— Vă mărturisesc că cele auzite au scos la iveală o stare de lucruri, care, aşa cum a spus şi tovarăşul Mîţu, nu mai poate continua. În ceea ce mă priveşte, sînt convins că toate greşelile săvîrşite în trecut îşi au izvorul în prea multa dragoste de sport ce-i însufleţeşte pe conducătorii colectivului nostru, dacă-mi îngăduiţi să mă numesc şi eu printre dumneavoastră. Nu cred că cineva de aici poate fi

învinuit de rea credinţă, hotărît că nu, dar repet vorba tovarăşului Mîţu: nu se mai poate continua în felul acesta!

Îşi găsea cuvintele mai puţin greu ca la început, dar era încă intimidat de privirile acelor ochi pe care-i ghicea scormonindu-l din întuneric.

— Părerea mea este că ar trebui să trecem la o reorganizare. Şi dacă e vorba s-o începem altfel, cel puţin s-o începem bine. Am auzit voci în sală declarînd cu destul curaj că, în condiţiile acestea, purtătorii lor se simt dezlegaţi de orice obligaţie. Tovarăşi, eu cred că e foarte bine aşa. Să curmăm de la început ceea ce e rău, să dăm cărţile pe faţă, cum se spune. Cine vrea să plece, să spună, tovarăşi, şi încă de pe acuma. E mai bine şi pentru ei şi pentru noi. În orice condiţii, noi sîntem hotărîţi să facem o echipă de fotbal...

— Cu cine, cu cine? îl întrerupse vocea obraznică a lui „Le ştie”.

— Cu cine va rămîne, tovarăşi...

— Poate aduceţi nişte jucători din *Talcioc!* rîse gros „Inimă de porumbiel”.

— Nişte jucători pe puncte... completă vocea de bas a lui Mucală.

Luca le făcu semn cu mîna:

— Linişte, vă rog! E bine totuşi că ştiu încă de pe acum pe cine să contez...

Moşa Mariancovici îi făcea semne desperare.

— Tovarăşi, dacă-mi îngăduiţi, aş vrea să mai adaug ceva. Ştiu că nu tuturor le-au plăcut cele ce-am spus, dar nu avem ce face. Vă amintesc că, în principiu, nu trebuie să ne lăsăm intimidaţi de protestele unora şi că prin lărgirea secţiilor, prin atragerea unui număr cît mai mare de muncitori către viaţa sportivă...

Fu întrerupt de vocea batjocoritoare a lui „Le ştie”

— Să înfiinţam o secţie de ţurcă!

— Sau una de înălţat zmeul! batjocori de alături şi „Inima de porumbiel”.

— Linişte, tovarăşi! strigă Mangîru lovind pumnul în masă. Linişte ce-i debandada asta?

Întreruperile îl încurcară pe antrenor. Nu era obişnuit să vorbească unor astfel de oameni. Rîsetele sălii îi acopereau glasul şi, fără intervenţia energica a directorului, n-ar fi putut să continue.

— Sînt de părere, spuse în cele din urmă să facem o statistică. Cine vrea să place să ridice mîna...

O clipă rumoarea crescu. Geamurile sălii zăngăniră. Cei din ultimele bănci băteau din picioare şi se ridicau peste capetele celorlalţi.

— Tăcere! Tăcere! striga frizerul. Şi, potolindu-i o clipă, se întoarse spre Luca:

— Ce faci, *brat moi*? Ce faci? Vrei sa plece toţi?

Se congestionase: la faţă şi în ochi i se citea o suferinţă de copil căruia i se strică o jucărie.

— Fii liniştit, tovarăşe, n-o sa plece nimeni, ai să vezi.. Şi repetă invitaţia.

Din fundul sălii se ridicară cinci sau şase mîini.

— Plecăm!

— Să ne dea dezlegarea, că ne luam, tălpăşiţa!

— Să-şi găsească deşteptul ăsta pe alţii!

— Poate face echipă cu macagiul de la gară şi cu Pastramă...

Moşa Mariancovici părea disperat.

— Tăcere! Tăcere! striga preşedintele colectivului.

— Lasă-i să-i numărăm...

—Dumneata să, taci! se răsti la antrenor Moşa. Ai venit cu *metodele* dumitale!! Dar să te vedem cu cine ai să joci? Crezi că o echipă de fotbal se adună de pă stradă...

În cele din urmă, directorul se ridică în picioare şi-i potoli:

— Tăceţi, măi fraţi, odată! Parcă v-o pus careva foc la spati. Ce-aveţi?

Rîsetele spontane, ale sălii salvară totul. Mangîru o luă tihnit de la capăt:

— Care vreasăzică gata! Cum ne-am spus unii altora ci-avem pi suflet nu ne mai înţelegem. Nu-i chip să fim sinceri. Bini! Ei, o să plecăm cu toţii, că aici nu mai mergi. Păi să plecăm fraţilor, dar echipă, di fotbal tot trebui să facim, că

dacă nu facim, îi mai mare rîsul. Şi acum să recapitulăm: Tu, Sandule, vrei s-o-ntinzi la *Flacăra.* Bun băiet! Ci mai aştepţi, fiule? Ci mai aştepţi.? Pune-ţi coada pi spinare şi cară-ti, că aici nu mai îi bini, o înţărcat bălaia. Am informaţiile meli că vei fi primit la gară di însuşi preşedintili sfatului popular. Dă-i bătaie! Ia-l şi pi „Inimă de porumbiel" cu tini, că sînteţi nedespărţiţi, o să vă ţineţi bocancii unul altuia.

Rîsetele îi acoperiră vocea.

— Sînteţi oameni serioşi de-acum. Adică credeţi voi că dacă plecaţi o să ne tăiem beregăţile, că fără voi s-o isprăvit, cu fotbalul în oraşul nostru... Din partea noastră, adio şi n-am cuvinte! Şi tu, Mucală, tu vrei să pleci, să te iei după fluturaşii iştia? Crezi că undi ti duci, ti aşteaptă cu ţuiculiţa pi masă, ei? Nu, măi fraţi, s-o terminat cu pomana. Dacă vrei, n-ai dicît, eşti liber! Drum bun, cali bătută...

Între ascultători se stîrnise o zarvă uşoară, aprobatoare.

— Zi, pleci şi tu, Nicule? Du-ti, nenişorule, du-ti! Să ştim şi noi cini o să ti primească. Aici o mers cum o mers, dar să-i videm pi alţii: le trebuie o mobilă aşa ca tini, să fie al unsprezecelea pi teren?

Hohotele care urmară săvîrşiră restul. Nu se mai trecu la nici un punct al discuţiei. Şedinţa se ridicase automat după ce Luca, potolind pentru cîteva clipe vacarmul, anunţă că antrenamentele încep în ziua de 15 ianuarie şi că pînă atunci îi roagă pe jucători să mai treacă pe la club pentru cîteva şedinţe teoretice.

Sala se goli. La masa acoperită cu pînza roşie rămăsese Mîţu, directorul şi Moşa Mariancovici. Luca vru să plece, dar Mangîru îl opri.

— O luaseşi rău, îl certă. Se cunoaşti că n-ai experienţă. Şi dacă vrei să-ţi spun şi un secret: eu eram mai încurcat decît dumneata. Sînt daţi dracului golanii iştia! Eram la un pas di spargerea colectivului. La drept vorbind, misiunea noastră este să ni-i apropiem, nu să-i gonim. Pi timpuri eram la fel de-al dracului. Am fost hamal la Constanţa. Nu te-nţelegeai cu mini, şi se mai spuni că moldovenii-s oameni paşnici, da' di undi! Să nu mă întrebi ce-au păţit cei

ce m-au schimbat, că nu ştiu. Dacă o să ai încredere în ei, ai să-i cîştigi şi ai să faci treabă cumsecadi, ascultă-mă pi mini. Mi-o plăcut patima dumitale, dar se ceri şi puţină *elasticitati,* simţ politic, cum zici un prietin de-al meu. Moşa are dreptati în felul său: jucători di fotbal nu se găsesc pi toate drumurile. Ia gîndeşte-te că unui director di teatru îi vini, aşa, să concedieze pi toţi actorii. Di undi scoati alţii? Spuni! Întîi să-i pregăteşti pi cei care or să-i înlocuiască pi ăştia de-i avem. Se cere multă muncă, ehei...

Moşa Mariancovici era supărat, Dunăre.

— Ce-mi făcuşi, *brat moi?* Era s-o dăm dracului de mustărie! Păi bine, domnule, aşa procedează un om cu cap? Care vrei, suflete, să mai stai şi care nu? Ridică mîna! Păi ce, sîntem la O.N.U.?

Cînd isprăvi cu Luca, se întoarse spre preşedintele sindicatului:

— Auzi dumneata, să întrebi de bani! Dar ce, am făcut case cu ei? De unde să justificăm paralele cheltuite? Dracu s-a gîndit la una ca asta? Am păstrat chitanţele de la arbitri, dar ce facem cu mesele de la *Văduva,* că pe deasupra mai e şi local particular...

Mîţu întoarse faţa lui palidă şi rîse stingherit:

— Dar eu ce să fac? Mie mi se cere socoteală... Mangîru îl linişti:

— Nu se poati să nu găsim noi o soluţie, doar sîntem oameni cinstiţi, am făcut-o di dragul sportului, nu ca să ne pricopsim. Însă: învăţătură di minte: Nu se mai cheltuie un ban fără chitanţă. Mîţu are dreptate, sîrbule. Dacă vine un control? Ci, sîntem pi cîmp?

Moşa Mariancovici ameninţă neconvins:

— Eu îmi dau demisia!

Nu-l credea nimeni însă...

11

Mucală, zis Fox-Movietone, era un derbedeu cumsecade. Trebuia numai să ştii cum să-l iei. Luca îl întîlnise în curtea silozului. Şedea în uşa imensei magazii

unde se depozitau sacii cu cereale. Pe micul peron, clădit pe cîţiva stîlpi umezi, se afla mecanicul Şoşon, halful stînga al echipei „Steaua”, plin tot de cărbune, atuncea sosit cu un tren de marfă la halta din spatele silozului. Îşi ştergea faţa cu mîna şi înjura de mama focului:

— Ce v-aş face eu! Şi ţie, şi lui Sandu, şi lui „Inimă de porumbiel”!

— Ce ne-ai face? se răţoia la el Mucală, răstignit pe doi saci cu grîu.

Era îmbrăcat într-o scurtă cenuşie, vătuită. Scuipa rar, în scîrbă, frămîntînd cu bocancii plini de noroi zăpada murdară a curţii,

— V-aş trimite la muncă, aia v-aş face! zicea mecanicul, supărat foc Altul se omoară de dimineaţă pînă seara pentru o bucată de pîine, şi voi numai prin cîrciumi.

— Numai proştii muncesc! rîse silnic Mucală. Uită-te la tine, parcă-ai fi vreun pricopsit! Pă libertatea mea dacă nu eşti prost!

Luca asculta, făcîndu-se că citeşte gazeta de perete, aşezată pe zidul magaziei.

— O să te vedem noi mai încolo, cînd ţi-o rupe unul picioarele, crezi că o să mai iei bani aşa, pe daiboj?

— Lasă, bă, tu, vrăjeala asta, mai bine da-mi o ţigară! Şoşon se căută în buzunarele unsuroase şi-i aruncă un pachet alb.

— Ia-ţi de-acolo, că ştiu că n-ai. Pînă deseară să-ţi tot ajungă. Mie lasă-mi numai două.

— Pe cine aştepţi?

—Pe ajutorul meu, trebuie să luăm apă şi plecăm. Ce s-aude cu antrenorul cel nou?

Luca se întoarse spre ei:

— Dumneata trebuie să fii Şoşon, nu? întrebă.

— Chiar eu, rîse mecanicul.

Se priviră. Halful era îndesat şi bine croit, cu umeri largi, ca şi cînd ar fi cărat toată viaţa pietre de moară.

— Îmi pare bine. Mă numesc Luca. N-ai fost la şedinţa noastră...

— N-am putut să vin. Eram de serviciu; la noi, la trenuri,

nu merge oricum.

— Să sperăm că vei putea veni mîine la şedinţa teoretică pe care o vom ţine sus, la magazie...

— Mîine?

— Da.

— Mîine, da, pot veni...

Mucală îşi aprinsese o ţigara, aruncase mecanicului pachetul înapoi şi fuma mai departe, răstignit pe grămada de saci. Se prefăcea că nu-l cunoaşte pe antrenor. Nici acesta nu-i dădu atenţie.

— Mai este o chestiune, spuse. Sus, la magazie, e frig. Trebuie reparată soba şi eu nu prea mă pricep. Mi-a spus Fane-Mahomed că ar fi cineva care le ştie pe toate, unul dintre jucătorii echipei noastre, unul supărăcios, de vrea să plece, să ne părăsească...

Mucală suflă indiferent un fum în sus. Şoşon înţelese. Se uită la celălalt şi spuse sigur:

— Unde ziceţi că e soba aia stricată?

— Sus, la magazia de echipament.

— Nu-i nimic. V-o repar eu, mă pricep...

Mucală aruncă ţigara în zăpadă, strivind-o cu bocancul.

— Te pricepi, pă dracu! Lasă, coane, că ţi-o fac eu! Poate-mi iese şi mie un ciubuc acolo...

Luca se prefăcu a-şi aduce aminte:

— Dumneata oi fi Mucală?

— Chiar eu, în carne şi oase, mai mult în oase. Îmi daţi voie...

Se ridică de pe saci cu greutate şi făcu o reverenţă caraghioasă, ca la teatru.

— La dispoziţia matale...

Mecanicul sări de pe micul peron şi-i dădu un vînt:

— Bă, vorbeşte frumos, că te-ating! E mai mare ca noi şi e şi antrenorul nostru...

Celălalt îşi sumese pantalonii vătuiţi şi scuipă:

— Şi ce dacă? N-o fi Dumnezeu? Luca interveni împăciuitor:

— Lăsaţi asta, e vorba, îmi repari soba, Mucală?

— Cum să nu, coane, că m-am plictisit stînd. Mai ales că

dai şi şpagă.

— N-am zis nimic. O faci pentru colectiv, aşa, de dragul băieţilor...

Mucală îşi scoase căciula spartă, şi-o rotunji eu degetele dibace şi mîrîi:

— Pă dracu pentru băieţi, parcă ei fac ceva pentru mine! Las' că dai dumneata o ţuică, că n-o fi foc, ce să mai vorbim, n-oi sărăci!

— Bine mă Mucală, s-a făcut!

Mecanicul le spuse că se duce să-şi caute ajutorul. Urcară amîndoi, tăcuţi scările clubului. Luca îl întrebă dacă nu are nevoie de ceva.

— Nu, aduc eu totul. Ştiu pe unde să le găsesc...

Îşi lepădă haina vătuită şi scuipă în palme, privind scurt împrejur.

— Da' unde-o să-ncăpem mîine toţi, şefule?

— Aici. Mai ales c-or să vină numai cei ce nu pleacă, ori poate mă înşel eu...

Mucală nu mai spuse nimic. Dispăru cîtva timp şi se întoarse cu o bucată de pămînt galben şi cîteva cărămizi. Meşteri vreo oră, încordat, legă cu sîrmă uşiţa de fier a sobei stricate, o lipi bine şi, cînd crezu că a terminat, spuse:

— O să mă *pomeniţi!* Aşa o sobă, nici la mama acasă nu găseşti! Ia s-o auzi, coane! Stai să aprind cîteva hîrtii...

Era plin de lut pe mîini, dar asta nu-l supăra.

— Poate ştii şi de unde să aducem nişte lemne... întrebă Luca.

— Cum să nu, le cară mandea, mintenaş, dar stai s-o afum mai întîi...

Aprinse un vraf de hîrtii vechi şi soba începu să cînte. Scoase la început fum pe uşiţa hodorogită, dar golanul îl linişti:

— Las-o aşa, să-şi facă ale ei. De-acum gata. Păi cînd ţi-oi povesti eu ce-am păţit cu o sobă la Feteşti, ai să te cruceşti. Asta era *pin* '46. Tărăboi mare, lumea încurcată, eu vagabond. Ce te faci, Mucală, că se isprăviseră marafeţii. Burta-i burtă: cere! Nimerisem la Feteşti, că dase un controlor peste mine fără bilet. Iarnă, aolică, mierleai

afară. Stau ce stau *pin* gară, mă trag lîngă un cheferist: „Bă neică, unde se poate ciuguli ceva p-acilea?” Se uită el la mândel, m-a văzut ce hram port. Ce şi-a zis: ăsta-i zulitor, mai intru dracu-n belea! Mi-a spus: „Ar fi ceva de făcut, dar dacă te pricepi la sobe. Te pricepi? „Cum dracu să nu mă pricep”, i-am spus. „Ei bine, du-te la şcoală, acolo se pun sobele şi n-are meşterul ajutoare. Le trebuie sobe...” „M-am dus, şefule”. Acum, meserie mai furasem eu, de la unu', de la altu', ştiam cîte cevaşilea. Ia noroaiele în cap, începuse şi o mamă de ninsoare, dracii mă găseau dacă nu mă îndruma cheferistul. Caut pe meşter, ăsta la cîrciumă. Abia l-am scos. Ne-am dus la şcoală, m-am pus pe meserie. Ce crezi, coane? Cînd să zic doamne ajută, de aşezam ultima sobă la cancelaria profesorilor, i-am încurcat fumurile, că nu ştiu dacă ai matale idee cum vine chestia cu fumurile ; ehe, e treabă încurcată...

Luca îl asculta cu atenţie. Mucală uitase să mai plece. Se aşezase lîngă sobă şi se întinsese pe duşumele cu bocancii lui sparţi, hîiţi de i se vedeau obielele.

— Mă crezi că am pătimit trei zile pînă am pus-o jos şi-am dibăcit-o? Meserie grea, ce vorbeşti dumneata... Asta d-acilea-i un fleac...

— Şi la alte meserii te pricepi? Mucală rîse din toată inima.

— Ba bine că nu! Ce vrei: îţi aşez un geam, ţi-l chituiesc în regulă, cum vrei, îţi potrivesc o uşă; ce n-am fost la viaţa mea: tîmplar, zidar, dezertor, că şi asta e o meserie...

— Cîţi ani ai, Mucală?

— 27, mulţi-nainte, să trăieşti şi matale.

— Şi nu te-ai plictisit să umbli aşa, hai hui...

— Să mă plictisesc? se miră el. Cum o să mă plictisesc? Eu una ştiu: ce mi-e-n guşă, şi-n căpuşă: azi aici, mîine-n Focşani! Nu mai e bine acilea, întinde-o, Mucală! Nu moare mandea de foame.

— Şi fotbal de cînd joci? Mucală îşi adună genunchii la gură.

— Păi să tot fie... Ce mai socotesc eu? De cînd eram mic. Jucam pe maidan, la *Costanţa* cu marinarii, cu

şmecheriile noastre de băieţi.

— Mie îmi place cum joci, te-am văzut la ultimul meci. Ţii cam mult mingea, ăsta-i defectul cel mai mare, altfel merge...

Celălalt oftă:

— Ehe, coane, dacă eram mai cumsecade, ajungeam departe. în '43 m-a cerut *Venusul.* Eram cel mai bun inter din Divizia „B”. Nu-i vorbă, şi douăzeci de ani... Nu m-am dus. Băutura m-a stricat. Nu mă lasă nici golanul ăla de Sandu...

— „ Le ştie”?

— Da. Nu ne putem despărţi, am vrut de cîteva ori, nu se poate. Cum să sfărîmăm *tripleta cu picioare de aur?* Ajungeam cu toţii departe dacă nu ne-am fi ţinut de prostii...

— Păi mai e timp!

Mucală ridică ochii săi negri. În privirile lui era şi teamă, dar şi puţină speranţă.

— La 27 de ani?

— De ce nu?

— Nu cred eu una ca asta... Şi pe urmă, ce-mi trebuie mie? De-acum, la revedere...

Luca nu mai spuse nimic. Se auzea vîntul de afară. Focul se stinsese. Mucală ieşi să aducă lemne. Se întoarse cu un scaun vechi, făcut bucăţi.

— Cînd vă mai trebuie urcaţi scara de la pod. Sînt acolo la scaune, tot să te încălzeşti.

— Ce vorbeşti? Şi nu întreabă nimeni de ele?

— Cine să întrebe? Tata de la groapă? Nu fumaţi? V-aş fi cerut o ţigară.

— Păi parcă ţi-a dat Şoşon...

— Alea-s de rezervă!

— Aha, după cît bag de seama, o duci cam prost cu banii...

— Îhm, merge! Mai dă unul, mai dă altul. *Boierul* ne plăteşte cantina la siloz, avem ce potoli... Pe urma, mai facem un mişmaş...

— Asta ce mai e?

— Ciubuc. Aranjăm cîte un sac de grîu, îl dăm la spate, iese...

Luca părea foarte mirat:

— Bine, dar dacă te prinde?

— Cine?

— Păi, paznicii!Nu sînt paznici?

— Avem blat cu ei, nu se-nghite...

Rupse pe genunchi picioarele scaunelor şi le vîrî în sobă. După cîteva clipe, se auzi focul înteţit.

— E şucar aici, pă libertatea mea! Nebunul ăla de Sandu vrăjeşte că s-o tulim la Ploieşti, la *Flacăra.* Nu zic, bine ar fi şi acolo, dar de oraş mare, echipă cu pretenţii, noi cam dăm în primire, nu se face... Luca se aşează lîngă vagabond.

— Mă Mucală, ştii ceva? Am o afacere pentru tine...

— Spune, spune...

— Mucală, cum s-o îndrepta timpul, trebuie să reparăm stadionul. Ţie-ţi place cum arată?

— Cam şandrama...

— Aşa zic şi eu. Deci trebuie reparat. Nu?

— Sigur că da.

— Bun. M-am gîndit că tot eşti priceput. Ce-ar fi să te fac şef de lucrări?

Mucală rămase cu picioarele de scaun în mînă. Nu le mai frînse pe genunchi.

— Cum adică, eu să fiu şef de lucrări?

— Da.

— Glumeşti, pă fericirea mea!

— Nu glumesc deloc, păi cine să fie mai priceput ca tine? Tu nu ştii parcă; aduci unul: fă-mi şi mie cutare lucru. Îţi fac, zice dar îmi trebuie şi aia, şi aia. Ce parcă le ştii pe toate? Pe cînd aşa, cînd ai un om de bază, ca tine, mai merge! Stai, frate, că numai atît trebuie! Nu, şi aia, şi aia... Înţelegi?

Mucală lăsă lemnele pe duşumele.

— Adică aveţi dumneavoastră încrede în mine? Luca se miră:

— De ce n-aş avea?

— Fugi, şefule, că-ţi baţi joc de mine!

— Vorbesc foarte serios. Mîine, după şedinţă, am să-i spui şi lui Mangîru...

Mucală se scormoni în buzunare, grăbit, căutîndu-şi ţigările.

— Uite ce e, dacă-ţi baţi joc de mine, mă supăr, iar dacă e adevărat, apăi să mi ţi-i întorc eu pe antreprenori! Păi să-i sucească mandea şi pe luat şi pe plătit; cît e, mă metru bun de cherestea? Dă' sîrma? Dar ia stai, coane, ia stai! Adică de ce să mai chemăm noi pe alţii să repare arena asta cînd avem braţe de muncă, vorba aia? Muncă voluntară... Vine Fane, vine Gică, ăsta-i mai scorţos, da' cînd oi da-n el, nu există... Aşa, vine Nicu, vine Şoşon, Calul, cu mine, cu „Le ştie”...

— Păi zici că pleacă...

— Nu pleacă, dă-l încolo, că le cardesc eu... Unde să plece? Aşa, mai vine „Inimă de porumbiel”, Picioruş, rezervele; este, coane, oameni, este. P-ăi mai subţiri nu i-am pus, că de, nu se face! Ce ştie „doctoru'“, ce ştie Creţu? Băieţi fini, nu se cade, aici trebuie oameni dintr-o bucată, ca noi!

— Pe mine nu m-ai pus. Vin şi eu!

— Las-o, şefule, că nu-nghit, dumneata numai să te uiţi. O să vezi, dacă nu ţi-o place, să mă scuipi...

Faţa i se aprinsese de plăcere. Începuse să vorbească mai repede:

— Dacă ne dă sindicatul parale, facem şi un gard înalt de doi metri, să nu mai intre chiulangii pe daiboj, reparăm şi porţile, că s-or fi umflat barele de atîta apă, drenăm şi terenul, ptii, ce idee bună ai avut! Altfel se joacă fotbal pe un teren nivelat...

— S-a făcut, Mucală?

— S-a făcut, Şefule! Şi lovelele?

— Păi ziceai că prin muncă voluntară... Mucală dădu din umeri.

— Oţ mai eşti, coane! Dar dacă ne-am tocmit, ce mai... Se ridică. Păi soba o făcui, mă duc.

— Ia de ţuica promisă. Luca se căută în buzunare.

— Nu-i nevoie. La prieteni nu le iau bani...

— Nu se poate, doar aşa ne-am înţeles...

— Pă libertatea mea că nu mai trebuie. Îmi place de dumneata că eşti şiret...

Luca îl însoţi pînă la uşă.

— Să te-aştept mîine?

— Mîine?

— Da. La şedinţă. Ori ai treabă? Mucală şovăi.

— N-am treabă, da', nu zău, ce ne trebuie nouă *şedinţe teoretice?*

— Nu strică. Vino numai de curiozitate...

— Să vin şi cu urîţii?

— Care urîţi?

— Cu „Le ştie" şi cu „Inimă de porumbiel".

— Dacă reuşeşti să-i scoţi din cîrciumă... Din uşă, Mucală mai spuse cu niţel necaz:

— Să mor eu dacă nu eşti oţ, şefule. Pă libertatea mea! După plecarea lui, Luca se apropie de fereastră şi privi curtea plină de maşini şi căruţe. În sobă sforăia focul vesel al vagabondului.

12

A doua zi, Moşa Mariancovici îşi făcu drum pînă la biroul antrenorului. Îl găsi pe acesta văruind împreună cu Fane-Mahomed. Socotitorul adusese de undeva două salopete vechi, pe care le îmbrăcaseră peste haine.

— Bună dimineaţa, spuse frizerul uluit, *boje moi*, ce faceţi aici?

— Ne gătim, ne gătim... Avem şedinţă după-masă şi ne-am gîndit că pînă la cinci, dacă ţinem un foc cumsecade, se usucă. Ce spui?

— Nu-i rea ideea.

Luca lăsă bidineaua în căldarea cu var şi se şterse pe frunte.

— Am vorbit cu tovarăşul Mangîru să mi-l dea pe Fane şi mi l-a dat. Vrednic băiat, numai vînă ; dacă ar juca şi fotbal tot aşa, bine ar fi...

— Adică nu joc, tovarăşe Luca? se amestecă acesta.

— Să lăsăm asta, mai bine pune nişte lemne pe foc, că mai avem treabă...

Lucrurile erau vraişte, scoase pe coridorul îngust. Rafturile le urcase Fane în pod.

— Singuri?

— Singuri, tovarăşe Moşa.

— Ce-am auzit?

— Ce-ai auzit? se miră antrenorul.

— Golanul ăla de Mucală nu mai pleacă...

— Ce spui? se miră Luca, avînd aerul că nu ştie nimic.

— Da. S-a jurat pe libertatea lui că nu mai pleacă...

— S-o fi răzgîndit omul.

— S-o fi răzgîndit, *brat moi,* şi atuncea înseamnă că nu mai pleacă nici ceilalţi doi, nici Nicu... Să vezi ce mai echipă facem, unchiule, o să duduie. Numai că mai e o chestie care mi se pare cam necurată...

— Ce anume?

— Tot Mucală spunea că directorul o să-i dea lui în grijă repararea stadionului. Cine i-o mai fi băgat în cap chestia asta, nu ştiu...

Luca zîmbi.

— Adică n-ar trebui să reparăm stadionul?

— Ba bine că nu! Dar parale de unde? Mîţu s-a jurat pe copiii lui că nu mai dă nimic din fondul cultural pentru fotbal...

Fane-Mahomed, care spoia mai departe un perete, zise fără să-i privească:

— De materiale facem noi rost, de la siloz, mînă de lucru avem...

— Ce tot spui? Avem pe naiba! Cine-ţi munceşte? Doar tu ce mai pui oasele la bătaie, dar îl vezi pe „Le ştie” ridicînd un pai?

Luca apucă şi el bidineaua, liniştindu-l pe preşedinte.

— N-avea dumneata grija asta. Pe ce punem pariu că ai să vezi *tripleta cu picioare de aur* lucrînd cot ta cot cu ceilalţi?

Frizerul îl privea nedumerit.

— Fugi de-aici! Uite, mă las de meserie dac-o văd şi p-

asta! Mă tund numărul zero...

— Ţine minte ce-ai spus. Fane e martor.

— Îmi rad şi mustaţa, poftim!

Şi fugi repede afară, întorcîndu-se cu o mătură în mînă.

— Ştiţi, nu pot să sufăr cînd văd cum trebăluiesc alţii. Nu pot să sufăr...

Cără repede resturile netrebuincioase, se mai învîrti ce se mai învîrti şi plecă. După un timp scurt, Luca se pomeni cu Mucală înăuntru.

— Bună, şefule! Mi-a spus Moşa că e de lucru, pe aici. De ce nu mi-ai şoptit ieri, că spoiam eu. Ia dă bidineaua încoace să mă uit ce făcurăţi, pe pereţii ăştia... Mai mare rîsul!

Şi-l luă în primire pe Fane-Mahomed:

— Bine, aşa se umblă cu bidineaua?

Îşi lepădă scurta vătuită şi-i goni pe toţi afară.

— Pînă la 12 să nu mai prind unul pe aici, că fac omor! Tu, Fane, poţi rămîne, că pe tine pot să te-njur. Coane, pînă la două e gata. Cînd ziceai că începe aiureala aia?

— După-masă la patru.

— Valabil. Am vorbit cu *bagabonţii.* „Le ştie” nu vrea să vie, e şucărit pe dumneata, cică ne-ai luat la mişto şi el nu-nghite, o ţine lanţ că pleacă, dar să fie osul lui al dracului dacă-l las. „Inimioară” nu-i aşa afurisit. S-a cam supărat că dai în pîinea lui, ba nu, zău, că aşa mi-a zis: „Ce-are ăsta şi cu preşedintele sindicatului dacă noi sîntem *bagabonţi?* Ne dă directorul o cantină şi gata! Mai cerem altceva decît un costum de ţoale, primăvara?”

Luca îl potoli:

— Lasă, Mucală, mai vorbim noi. Dă-i bătaie!

13

Vîntul zgîlţia cercevelele de fier ale ferestrei. Se auzea de departe zgomotul fluviului. Pomii scunzi din curtea silozului se aplecau şi zăpada era aruncată în trombe pe ziduri si garduri. Sub un şopron, tremurau nişte cai; alături cîţiva căruţaşi băteau cu bocancii pe loc, ca să nu îngheţe. De aici, de sus, se vedea o uliţă pietruită pe care fugărea viscolul. Migdalii chirciţi păreau gata să se frîngă în curtea geamiei. Luca privea olanele umezite, pătate de omăt şi avea impresia că or să fie smulse unul cîte unul de pe acoperişul ţuguiat. Înăuntru mirosea a var proaspăt, a aer primenit. Fane-Mahomed şi Mucală abia plecaseră la masă. Duşumelele luceau de curăţenie, spălate cu leşie. Pregătise împreună cu ei papuci de tenis pentru fiecare, pe coridor. Vagabondul găsise, numai el ştia unde, o bucată de covor vechi. Îl scuturaseră de praf şi arăta destul de bine, înveselind odaia. Soba nu mai scotea fum. Pe pereţi, stăteau rafturile prinse bine în cuie de mîna meşteră a lui Mucală. Deocamdată mai unseseră o dată ghetele negre şi aşezaseră etichetele. Socotitorul găsise o bucată de hîrtie lucioasă şi o crestase pe margini cu migală. Peretele din faţă i se părea acum prea gol lui Luca. Ar fi trebuit decupate litere şi scrisă o lozincă. Nici nu mîncase, dar nu-i era foame. Foarfeca veche şi ruginită din faţa lui îi dăduse ideea. Hîrtie avea. Ce putea să scrie? Ceva scurt, ca să-i ajungă pentru toate literele. Găsi: *„Primii în sport, primii în producţie!”* Parcă aşa suna una din lozincile lansate de C.C.F.S. Tăiatul literelor îi aduse aminte de copilărie, de orele de lucru manual cînd învăţa să lipească siluete de păsări în caiete, cînd lega cotoare de cărţi... I-ar mai fi trebuit şi nişte cuie mici şi o sfoară să alinieze literele. Ce-ar fi să umble şi el în podul ăsta miraculos, de unde de fiecare dată Mucală se întorcea cu cîte ceva?

După ce termină cu tăiatul literelor, deschise uşa, străbătu coridorul şi urcă cele cîteva trepte şubrede. Vîntul se auzea mai tare. Parcă s-ar fi prăbuşit totul împrejur. De

undeva, venea o dîră de lumină violentă. Se împiedică. Dar aici erau scaune pentru o întreagă sală de spectacole! Să tot arzi focul cu ele o iarnă întreagă! Păreau toate vechi. Uite şi cuie, cîte vrei, risipite pe duşumelele podului. Loc destul! Cu cît înainta, spaţiul creştea. Intra şi un om călare! Ocoli căpriorii de lemn şi, odată aflat în mijlocul podului, îşi dădu seama că dacă s-ar arunca toate resturile astea într-o parte, aici s-ar putea face foarte bine o sală de gimnastică, o sală de antrenament de iarnă! Era o idee straşnică. Se puteau organiza jocuri, improviza nişte aparate, poate o capră, în orice caz, băieţilor o să le placă. Cu puţină fantezie îşi închipui şi o *miuţă* de şase la şase...

Aruncă scaunele din drum. Totul era prăfuit. Privi acoperişul. Un luminator uriaş permitea aerisirea. Ce-o fi dedesubt, se întrebă, un plafon de beton sau numai scîndură? Nu se putea să nu fie beton, clădirea silozului părea prea solidă pentru a nu avea un schelet de ciment armat.

Uitase de lozincă şi era deja patru. Adună un pumn de cuie, mai aduse cîteva picioare de scaune şi cu unul din ele potrivi în cele din urmă literele. Nu era tocmai cel mai reuşit lucru în domeniul acesta, dar le şi vedea mutrele! Cînd va citi Mucală lozinca, o să pufnească în rîs.

„Oare pe viscol o să mai vie cineva?” se întrebă, privind încă o dată pe fereastră. Se învîrti pe loc, îşi mai aruncă ochii în curtea măturată de vînt. Afară tremurau caii înveliţi cu cîte un ţol. Nu mai ştia ce să facă. Acoperise biroul cu o hîrtie ca să nu se mai vadă scîndura zdrelită, scuturase toate sertarele în care-şi aranjase carnetele jucătorilor, dar se mai întreba ce uitase încă? I-ar fi trebuit o tablă neagră pe care să arate schemele tactice. Oare Petrescu o fi făcut vreodată vreo lecţie tactică cu ei?

Se auzeau paşi pe coridor. Urmă o bătaie în uşă. Începuseră să sosească. Deschise uşa şi-l văzu pe mecanic.

— Stai, nu intra, ai o pereche de tenişi acolo. Scoate-ţi bocancii, că sînt plini de zăpadă şi, pentru că eşti primul, vei ţine ordinea. Cum soseşte unul, îl iei în primire, s-a înţeles?

— S-a înţeles, tovarăşe.

Era mare, acoperea uşa, parcă i-ar mai fi trebuit loc. Aruncă cu zgomot bocancii, apoi le legă şireturile şi-i aşeză unul lîngă altul. Nu găsea nici o pereche de tenişi pe măsura lui. Înjură bărbăteşte şi în cele din urmă spuse surîzînd:

— Nu-i nimic, o să stau în ciorapi. Am nişte ciorapi de lînă la mama lor! Închideţi uşa, că pătrunde frigul...

După aceea intră, îşi luă un scaun pregătit din vreme de Mucală şi se postă lîngă uşă.

— Lăsaţi pe mine! Care cum vine îi fac un semn, şi gata...

Luca îl privi mai bine. Şoşon era foarte tînăr, avea un obraz prelung, alb. Sub ochi, pielea i se strînsese pretimpuriu, îşi aşezase pumnii mari pe genunchi, ca şi cînd ar fi aşteptat pe cineva pe care trebuia să-l bată. Răsufla rar, greoi. Ar fi fumat, dar nu îndrăznea. Luca ghici.

— Vrei să aprinzi o ţigară?

— Aş vrea, dar se face fum. E prea îngust aici.

— Nu-i nimic, aerisim pe urmă.

— Mulţumesc.

Scoase o tabacheră de tablă şi răsuci o ţigară. Cîţi ani să aibă? gîndi antrenorul. Mai mult de 22 în nici un caz, dar pe faţă i se întipărise de mult o tristeţe încăpăţînată.

— Şi cum merge cu trenurile? întrebă Luca numai pentru ca să curme tăcerea.

— Cum să fie? Trebuie să le mîne cineva. Acum, eu sînt schimbul doi. La noi se lucrează 12 cu 24. Adică 12 ore muncim, 24 stăm.

— Faci drumuri multe?

— Apăi, la Constanţa, la Medgidia, colo, colo, unde e nevoie.

— Lucrezi pe un tren de persoane?

— Nu, pe unul de marfă. Ştiţi, sînt la început. Abia am terminat şcoala. Astea, mărfarele, merg ca dricul, mai stau pe linii moarte, nu-i atîta răspundere. Adică răspundere este, dar nu-s în joc vieţi de oameni. Că şi la noi trebuie să cunoşti o mulţime de drăcovenii: semnalele de intrare şi de

ieşire, şuruburile, iarna îţi mai îngheaţă cazanele. Păi cînd v-oi spune eu dumneavoastră ce-am păţit acum două săptămîni la Constanţa...

De afară se auziră paşi.

— O clipă, să-mi fac meseria.

Deschise uşa şi-l pofti cam răstit pe cel de afară.

— Dă jos bocancii şi ia-ţi o pereche de tenişi, uite-i colo.

Închise şi mai trase un fum în piept. Părea puţin caraghios în picioarele goale, cu statura lui de uriaş.

— Cum vă spuneam. Acu două săptămîni, eram cu 54467 în gară la Constanţa...

Înăuntru intră portarul. Era îmbrăcat într-un pulover negru care-l făcea să pară şi mai slab. Îi salută şi-şi luă un scaun, aşezîndu-se lîngă mecanic. Acesta profită de ocazie şi-i spuse:

— Uite, mută-te în locul meu şi cum o veni unul, descalţă-l că eu tocmai îi povesteam ceva tovarăşului antrenor şi m-ai întrerupt... S-aude, Creţule?

— S-aude.

Şoşon uită cele spuse cînd văzu lozinca.

— Aţi pus „S”-ul pe dos! zise. Daţi-mi voie să-l îndrept. Şi fără să mai aştepte vreo încuviinţare, îşi potrivi un scaun sub picioare şi întoarse litera.

— Aşa! făcu mulţumit, privind de departe.

Pe coridor se auziră alţi paşi. Se întoarse Fane-Mahomed. Lui nu mai era nevoie să i se ceară să-şi scoată bocancii. Ştia. Intră supărat.

— Tovarăşe Luca. Mucală nu mai vine.

— De ce?

— S-a întîlnit cu „Le ştie” şi cu „Inimioară” şi s-au dus la *Văduva.* Am tras de el; cînd a auzit că face Sandu cinste, nu s-a îndurat. A zis că teorie mai ştie şi el, ce nevoie are să mai audă de la dumneavoastră?

Luca tăcu cîteva clipe.

— Nu-i nimic. Vom face şedinţă şi fără el. De altfel, trebuie să ne obişnuim să credem că s-ar putea să nu mai rămînă în colectivul nostru...

Fane-Mahomed mai avea ceva de spus:

— Vine şi fratele meu.

— Simon? întrebă portarul.

— Da.

— L-am chemat eu! adăugă antrenorul. Şoşon şi Creţu păreau foarte miraţi.

— Poate să ne ducă echipamentul la vară, dar pentru asta nu e nevoie să audă cele ce spuneţi!

— Vă rog, vă rog! se amestecă Luca.

Uşa se deschise în aceeaşi clipă şi înăuntru dădu năvală un băiat ca de 18 ani, spelb şi gras, cu ochii neliniştiţi.

— Afară, descalţă-te, nesimţitule! îl apostrofă de la uşă portarul.

Simon-Tocană dispăru într-o clipă. Pe covorul lui Mucală rămăsese o dîră albă de zăpadă.

Abia peste o jumătate de oră se adunaseră aproape toţi. Nu lipseau decît cei trei componenţi ai *tripletei cu picioarele de aur* şi Nicu-Vînzare bună, care putea fi găsit cu siguranţă tot la *Văduva.* Moşa Mariancovici îşi lăsase clienţii şi stătea pe un scaun, făcînd apelul celor de faţă, din priviri. Era puţin întristat de absenţa celor patru, dar Luca trecu peste acest amănunt şi începu şedinţa.

— Tovarăşi, aş vrea înainte de toate să vă spun că sînt mulţumit de faptul că v-aţi adunat aproape toţi aici. Eu sînt hotărît să termin cu aceste elemente nedisciplinate şi vă pot anunţa încă de pe acum că cei care vor lipsi nemotivat de la şedinţele noastre nu vor mai juca în echipă la primăvara. Prefer să ies pe teren cu jucători mai puţin pregătiţi decît cu oameni cărora nu le pasă de soarta colectivului nostru, pentru că în privinţa aceasta vreau să insist. Dumneavoastră trebuie să înţelegeţi că de aici înainte vom reprezenta culorile sportive ale unei întreprinderi şi că fără dragoste pentru aceste culori, fără o conştiinţă, nu putem avea succese...

De altfel, tot ceea ce le spunea i se părea puţin convingător, dar pentru că apucase să vorbească, nu se opri. Le împărtăşi proiectele sale de a goli podul şi de a crea acolo o sală de antrenament, le expuse pe scurt planul de lucru pînă la 1 ianuarie şi le ceru părerea asupra celor

auzite.

Erau neobişnuiţi cu felul acesta de a fi trataţi; la început nu-l urmăriseră cu atenţie, dar pe măsură ce timpul trecea, totul îi cuceri şi îi promiseră că vor ajuta la golirea podului şi la amenajarea sălii de antrenament. Fane-Mahomed îl asigură că plafonul era de beton armat şi că va suporta totul. Se şi fixă data cînd trebuiau începute lucrările: peste două zile.

După aceea, puţin ostenit, Luca îşi ceru voie să se aşeze pe scaunul său şi să vorbească de acolo.

— Tovarăşi, astăzi vă voi face un scurt istoric al fotbalului. E bine să ştim cîte ceva. Poate, de pildă, cineva să-mi spuie cam pe cînd a luat fiinţă jocul cu balonul rotund?

Urmă o tăcere încurcată. Şoşon ridică două degete, ca la şcoală.

— Eu cred, spuse cînd i se dădu cuvîntul, că mai curînd de 1900 în nici un caz...

— Tu ce crezi, Fane? întrebă Luca.

— Cam tot aşa.

„Doctorul”, halful stîng al echipei, căruia i se mai spunea şi „Fachirul”, un tînăr roşcovan, care se aşezase pe pervazul ferestrei, se amestecă în vorbă:

— Dacă ţin bine minte, fotbalul se joacă de pe vremea romanilor...

Luca se ridică iar de la locul lui.

— După alţii, el a fost inventat de către cuceritorii danezi ai Angliei prin secolul XI. Pe atunci însă, meciurile aveau loc în alte forme. Terenul de joc măsura kilometri întregi şi mingea, cum va fi arătat pe vremea aceea, era condusă pe dealuri şi văi, pînă în satele adversarilor, pentru că se juca, aşa cum bănuiţi, sat contra sat. Se pare că aici sînt izvoarele jocului colectiv. Vă închipuiţi că ar fi crăpat şi un cal, să alerge cu mingea kilometri întregi, darmite un om! Se pare că balonul era preluat ca la ştafetă de alţi coechipieri şi condus mai departe...

Expunerea antrenorului începuse să-i intereseze. Gică-Marafet, bondoc, cu ochii neliniştiţi, îl înghiontea pe vecinul

său. Acesta se tot mişca într-o parte şi-n alta:

— Astîmpără-te, mă, nu te mai foi, că dă boala-n tine!

Pe geamuri se aşterneau urmele reci ale viscolului. Se înseră şi ar fi trebuit aprins becul de deasupra. Nu se sculă nimeni, ca să nu-l întrerupă pe antrenor. Cînd se făcu întuneric, se ridicară. Moşa Mariancovici rămase cu Luca. Aşteptară să iasă toţi jucătorii din biroul strîmt şi, cînd fură singuri, frizerul nu se opri de a-i spune:

— Straşnice lucruri mai ştii, fratele meu! Şi eu care am jucat 15 ani fotbal, să n-am habar că drăcovenia asta a fost inventată de barbarii ăia care dădeau cu suliţa!... Ptii, pe chestia asta, fac cinste! Nu, zău, aşa e, sau le-ai scos dumneata din burtă?

Antrenorul rîse.

— N-am scos nimic din burtă. Şi pe mine dacă m-ar fi întrebat cineva cu cîţiva ani în urmă de cînd se joacă fotbalul, aş fi răspuns ca Şoşon: „Păi, cred că de pe la 1900 şi ceva”.

Îşi aduse apoi aminte:

— De ce n-o fi venit Mucală? Fane-Mahomed mi-a spus că s-a întîlnit cu ceilalţi doi şi că s-au dus la *Văduva...*

— La *Văduva?* Ei, atunci să ştii că-i mai întîlnim încă. Beau, domnule, de usucă, nu altceva! N-ai ce le face însă. Cînd intră pe teren, se cunoaşte. Nici nu ştiu ce ne-am fi făcut fără ei...

— Sînt chiar atît de prieteni?

— Nu poţi să-i desparţi. Legaţi, ca fraţii... Dar nu te mai gîndi la asta, haide mai bine cu mine, să-i găsim...

Luca tăcea posomorît. Era descurajat puţin.

— Credeam că pe Mucală am reuşit să-l dau pe brazdă...

— Aşa de curînd? Nu-l cunoşti, *brat moi,* nu-l cunoşti...

— În orice caz la *Văduva* nu merg, vor crede că ne rugăm de ei...

— Totuşi, a fost vorba că fac eu cinste...

— Primesc, dar du-mă în altă parte. Frizerul îngădui cu părere de rău:

— Bine, tocmai voiam să-ţi povestesc ce-am păţit odată înaintea unui meci la Belgrad...

14

Cine ar fi văzut curtea silozului în zilele următoare n-ar mai fi cunoscut-o. De la ultimul etaj al clădirii se făcuse un fel de jghiab de lemn, pe care curgeau cele mai bizare lucruri cu putinţă: bucăţi de scaune, cîrpe vechi, o rămăşiţă de saltea, nişte arcuri de sofa, rame de tablouri şi alte nimicuri ce scoteau un praf cumplit, murdărind zăpada de dedesubt. La fereastra podului putea fi auzită vocea lui Mucală. Acesta dirija lucrările:

— Mai repede, nasoilor, abia vă mişcaţi, că acum pun mîna pe făcăleţ!

Jos, la capătul jghiabului, Fane-Mahomed făcea un scurt control a ceea ce primea şi după o sortare sumară ridică privirile spre luminatorul podului:

— Daţi-i bătaie, că ne apucă noaptea şi n-am făcut nimic.

Ninsoarea stătuse şi soarele încălzea uşor aerul. Cerul limpede, albastru al zilei luminoase îţi făcea poftă de joacă. Portarul, ajutorul lui Fane-Mahomed, strîngea bulgări în palmele înroşite şi îi arunca, din cînd în cînd spre Mucală.

— Astîmpărărte, mă, odată, că spargi vreun geam şi ne mai pune să-l plătim! Ce-ţi veni? îl certă, socotitorul.

Hamalii se uitau la ei, nedumeriţi:

— Dar ce faceţi? întrebase unul mai devreme.

— Dumneata nu vezi? Reparaţii generale...

— Şi începurăţi cu podul?

— Dar cu ce vrei, tăticule, să începem?

— Ba nu, zău, ce ticluiţi?

— O sală de gimnastică, nene. Pentru antrenamentele de iarnă, ce ştii dumneata?

Fundaşul era foarte mîndru de cele ce spunea. Sus, în pod, Mucală muştruluia echipa ca un general:

— Nu e bine, Tămîie, aşa faci şi la meci. Trage de stîlp, că dărîmăm dracului şandramaua asta de siloz. Şi tu, Gică, aşa-mi ţii ferăstrăul? Pă libertatea mea dacă nu sînteţi nişte huidume, nu fotbalişti. Mai repede, că vine şeful şi dacă ne găseşte tot aşa, ne facem de rîs.

Treaba începuse devreme, Luca fusese chemat la Comitetul orăşenesc la o şedinţă în legătură cu activitatea sportivă pe anul viitor. Comanda o luase Fane-Mahomed, de la care aflase Mucală proiectul antrenorului de a face o sală de antrenament în pod. Un om mîndru şi întotdeauna gata de ceartă nu putea suferi să se înceapă ceva fără el. Trăsese de toţi pe unde-i găsise:

— Bă, vineri să vă prezentaţi la club, că am treabă cu voi. Facem sală de antrenament!

— Ce zici? îl luase Gică-Marafet peste picior, dacă nu ne spuneai tu, habar n-aveam... Mai bine află că, de-acum, cine mai lipseşte de la şedinţe şi de la antrenamente, s-a şters pe bot de fotbal: la maidan, că nu mai avem nevoie de derbedei...

Cu Mucală nu se prea putea vorbi în felul acesta, dar nici Gică nu era vreun, prost. Toţi îi ştiau de frică, pentru că fusese purtat prin poliţii şi la nevoie îţi mai dădea şi cîte o mamă de bătaie de nu mai aflai cum te cheamă.

Numai cu „Inimioară” şi cu „Le ştie” nu se înghiţea. Ei nici să n-audă de treaba asta! „Le ştie” bea secărică la *Văduva* şi privea pe fereastră soarele care topea zăpada.

— Ei, şmecherie ăsta are în capul lui că ne dă pe brazdă pe noi, ai? Ce zici, „Inimioară”?

„Inimă de porumbiel” se întinsese mai bine pe scaunul de lemn şi căscase plictisit:

— Dă-l în mă-sa, că-i trece lui! Acum e iarnă, să-l vedem cînd o fi chestia să iasă la cîmp cu echipa...

Mucală clătina din cap.

— Mă fraţilor, e băiat cumsecade, pa libertatea mea!

— Ce cumsecade? se răţoise „Tat-al lor”. Ce cumsecade? Strigă la mine, dar ce, sînt la regiment?... Eu sînt *jucător profesionist,* aşa s-o ştie, i-o spun şi lui, şi directorului. Nu pune un costum de ţoale pe masă, la revedere, am plecat la *Flacăra...*

— De ce nu te grăbeşti, că trec transferările, surîse Mucală.

— Am treabă pe aici, nu pot să-mi las afacerile baltă, joc eu şi fără dezlegarea lor...

„Inimă de porumbiel” îl luase din scurt:

— Şi tu ce vrei de la noi?

— Haideţi şi voi cu mine, să facem niţel şmotru prin pod, să mai scoatem boarfele lui Mangîru la aer...

„Inimă de porumbiel” se mirase cu gura pînă la urechi:

— Ce face? Auzi, Sandule, mă vezi tu pe mine cărînd pentru nasolul ăsta? Muncă voluntară, ai, aşa-i zice? Să facă el cu mă-sa, eu am treabă colea, nu vezi...

Şi mai ceru o cinzeacă cîrciumarului.

— Tu nu bei, mă, una?

— Nix. Am treabă. Nu vreţi, bine! Dar ştiţi ce-a zis: „Cine nu vine la şedinţe şi la antrenamente nu mai pune laba pe geala...”

— O fi, că prea spui cu foc! Să-l vedem la primăvară. Ascultă la mine, Mucală, că ai îmbătrînit prost. Asta nu face purici mulţi aici, am mai văzut eu dăştepţi ca el cu sutele. O să vorbesc cu Mangîru, dacă vrea să ne mai vadă în echipa lui, să-i dea dracului făraşul, să ne lase în legea noastră. Ce nevoie avem noi de zurbagiu? A început să ţină lecţii: *Istoria fotbalului!* Scîrţ! *Istorie* ne trebuie nouă, că încolo sîntem lulea! Nouă ne trebuie să ne dea pincă, basamac şi minge, şi pe urmă mai vorbim! Asta e! Cît despre tine, te priveşte! Du-te, nenică, şi linge-i cazmaua!

Cu Nicu-Vînzare bună a trebuit să piardă vreun sfert de ceas. Puturos şi ăsta. L-a găsit acasă, locuia în fundul unei curţi, aproape de siloz. Stătea, trîntit pe pat cu un roman de 15 lei în mînă.

— Ce faci, ursule? a zis Mucală de la uşă, în loc de bună ziua.

— Ce să fac? Citesc.

— Ce dracu citeşti?

— *Conacul groazei,* aşa-i zice, dibace carte!

— Să mi-o dai şi mie după ce-o termini...

— Ţi-o dau, dar nu mi-ai spus de ce-ai venit? Mucală se aşezase pe marginea patului, se dase mai lîngă soba de tuci, aruncase un lemn prin roatele ei, pe care le ridicase cu degetele şi spusese:

— Nicule, hai că avem treabă,

— Ce treabă, frăţioare, că umblătorii mei sînt în concediu, nu-i scot la aer pe vremea asta...

— Facem sală de gimnastică în pod.

— În care pod?

— La siloz.

— Păi ce ne trebuie nouă sală de gimnastică?

— Cum ce ne trebuie, urîtule! Tu nu citeşti *presa,* Sportu'?”

— Şi ce să citesc acolo?

— *Multi...* cum dracu-i zice, bă?

— Nu ştiu.

— Adică s-o facem şi p-aia şi p-aia, să ştim şi baschet şi fotbal...

Nicu se întinsese mai bine pe patul său acoperit cu o pătură.

— Ştii ce, ia lasă-i tu pe bărbierii ăia de la ziar şi spune-mi mai bine ce facem, că eu aş bea un molan şi n-am un creiţar!

— Păi tocmai de-aia am venit, huidumă.

— Ei?

— Bă, tu ştii podul silozului?

— Cum să nu-l ştiu, am şi dormit pe-acolo...

— Destupă-ţi bine urechile, e rost de ciubuc! Nicu-Vînzare bună se sculase în coate. Ochii săi verzi se subţiaseră.

— Ce spui?

— Am văzut nişte arcuri de canapea, clasa una! Le facem la stînga, tot e în lichidare, le vindem şi avem parale pentru vin.

Nicu se lupta cu lenea.

— Mă Mucală, de ce nu le furi tu, mă şi pe mine să mă chemi numai cînd o fi la o adică, la încasarea sunătorilor?

— Sînt multe, nu merge. Trebuie să le blătuim pe şest, să nu ne prindă antrenorul, că mi-e ruşine; mă, e om subţire, nu se face. Manglitori, manglitori, dar avem şi *firmă,* mă...

Celălalt căzu iar pe pernă.

— E frig afară?

— Nu e. Nu vezi, a ieşit soarele?

— Ptii, că mi se făcuse somn, fir-ar al dracului şi mai aveam cinci pagini şi dibuiam cine-i asasinul. Să vezi, Mucală, unu-al dracului, care-i omoară pe toţi...

— Lasă, bă, cartea şi haide, că-i tîrziu...

— Stai niţel, să mai zică şi oasele mele bogdaproste, că destul le-am chinuit... Parcă alaltăieri la pileală spuneai că-l bagi în mă-sa de antrenor...

Mucală se uita în pămînt...

— Mi-e ruşine, mă. Că m-a rugat frumos să-i repar soba şi după ce i-am reparat-o, mi-a zis: „Tare priceput eşti, Mucală!" „Sînt, coane!" i-am zis. „Păi să te fac şef de lucrări la primăvară, cînd o să reparăm arena..." V-am spus eu vouă. Acolo-i alt ciubuc. Să mai trăim şi noi, şi nu-i numai atît, dar cînd te bagă cineva în seamă, cînd îţi dă *consideraţie,* nu ştiu cum dracu este. Mie, să-ţi spui drept îmi pare rău că nu m-am mai întors la *teorie...*

Trecuseră cîteva clipe şi odată îl smucise pe Nicu din pat:

— Haide mai repede, că vine şi nu mă găseşte acolo. Ştii, vreau să mă *restabilez,* obrazul, de...

15

Acum, Mucală striga în dreapta şi-n stînga, dădea sfaturi, punea umărul unde era nevoie şi încet, încet, podul căpăta altă înfăţişare. La început fusese nevoie să se facă un jgheab pentru evacuare. Treaba durase vreo două ceasuri. Lemne erau jos, în curte, trebuiau numai să fie bătute în cuie. Mecanicul cu Fane-Mahomed căraseră bilele pe care le înnădiseră cu dreve de fier şi pe urmă restul fu o treabă uşoară. Nicu-Vînzare bună şi Fane cărară o scară de incendiu şi, pînă cînd ceilalţi măturară o dată, jgheabul de evacuare fu gata. Mucală se hotărî să simplifice alcătuirea podului. Anumiţi stîlpi trebuiau să fie sacrificaţi. Fără să mai întrebe pe nimeni, coborî la magazia de materiale şi ceru patru ferăstraie. Magazinerul vru bon pentru ele, se miră de vrednicia care-i apucase şi întrebă într-o doară:

— Dar ce faci, taică, cu ele?

— Îmi tai o pereche de pingele pentru saboţii mei de casă, dacă vrei să ştii...

Ajuns din nou sus, ochi stîlpii care-l încurcau şi împărţi instrumentele. Mecanicul nu prea înţelegea treaba asta cu tăiatul stîlpilor.

— Mucală, cade acoperişul!

— Nu cade, de ce să cadă?

— Păi pe ce mai stă?

— Sînt destui stîlpi mari vezi? Îl tăiem numai p-ăsta şi p-ăsta, şi gata. Să avem loc să ne mişcăm...

Şoşon tot mai clătina din cap.

— Nu ţine...

— Ţine, dacă-ţi spun eu...

— Ţine acum, că n-a picat destulă zăpadă pe el, dar mai încolo?

— Lasă fleacurile, că ne-apucă seara. Tai sau nu tai, dacă nu, dă-mi mie ferăstrăul.

Mecanicul nu mai spuse nimic şi în curînd cele patru ferăstraie se auziră hîrîind sîrguincios. Mucală alegea materialul care putea fi folosit pentru bănci şi pentru caprele de gimnastică.

— Am văzut ceva dibaci la şcoala din centru, dar n-avem piele, că le-aş îmbrăca. Sari peste capră, cazi dincolo, mai trebuie şi-o saltea...

Îşi alesese din timp arcurile, le pusese grămadă şi-i făcuse semn lui Nicu: „Le vezi, ale noastre-s!”

Acesta se mişcă în silă, abia ar fi ridicat ceva.

— Bă, moarteo, dacă te mai văd că stai, ai de-a face cu mine, auzi tu? Eu pînă deseară, vreau să termin balamucul. Cînd o veni *Şefu,* acu', să nu mai cunoască, se înţelege? striga la el Mucală şi, văzîndu-l pe Picioruş, mezinul echipei, căznindu-se cu un stîlp, sări în ajutorul lui: Uite la păstrăvioru' ăsta cum se chinuie! Lasă, muceo, că-l duc eu! Gică, ia treci la nen-tu colea şi pune-ţi spinarea la bătaie, că s-a dăhulat copilaşul ăsta... Nu-i mai tăcea gura.

— Mătură bine colţul ăla, Simone, că de jucat tot n-ai să joci la vară.

Simon-Tocană clipea din ochii lui negri, supus.

— Unde să mai dau, nea Mucală?

— Şi colea, şi colea, cară rumeguşul şi... gura! Vorbiţi prea mult şi vă ia mama dracului! Eu odată ridic laba şi vă cîrmesc! Aşa, Şoşonel, dă-i bătaie, taie mai cu inimă!

Pe faţă i se citea încîntarea. Se încălzise, îşi lepădase scurta vătuită şi privea prin luminator soarele şi cerul albastru.

— Aici ar mai trebui un geam, făcu socoteala în gura mare, şi aici, ştii că nu-i rău! Al dracului, nea Luca. Cum de nu ne-am gîndit mai dinainte la chestia asta şi noi? Să vezi ce fotbal încingem peste două zile.

— Poate cădem în magazie, făcu Nicu-Vînzare bună a cobe.

— Nu-i nimic, cădem pe moale...

16

Seara, cînd în curtea silozului se aprindeau lămpile, se întoarse şi Luca. Nu mai credea să mai găsească pe cineva. Văzuse jgheabul de lemne şi nu înţelesese despre ce e vorba, aşa ceva nu i-ar fi trecut prin minte.

Numai cînd ajunse pe scări şi auzi larma din pod, se dumeri. Băieţii aprinseseră patru felinare de căruţă şi trebăluiau încă. Mucală bătea cuie într-un scaun. Reparase cîteva între timp cu mecanicul, şi le aşezase unul lîngă altul, într-o margine.

— Merg şi astea pentru odihnă... spunea.

Tot el cu Şoşon făcuseră cîteva capre primitive pe care Gică-Marafet se obligase să le îmbrace cu pînză.

— Le punem paie înăuntru şi le învelim cu rips, că am eu la atelier destul; şi să vezi capre, Mucală, poţi să le şi mulgi după aia.

Luca intrase, dăduse bună seara şi rămăsese o clipă uluit în uşa podului. Locul era acum neted, curat. Nu înţelesese la început de ce totul împrejur i se părea prea mare.

— Vă place, coane? întrebă Mucală în felul său.

— Îmi place, băieţi; ei, aşa da echipă de fotbal! Şi cine a început?

— Mandea, şefule, cine să înceapă?

— Bravo, Mucală, am să te fac căpitanul echipei...

— Pe mine?

— Pe tine. Numai dacă n-ai să mai lipseşti de la şedinţele teoretice...

Golanul rămăsese cu ciocanul în mînă şi se uita la antrenor.

— Absenţă motivată, coane, ţi-am lipit soba, meritam şi eu o cinste? Meritam!

Luca zări urmele stîlpilor tăiaţi.

— Ce-aţi făcut, fraţilor? Mucală nu înţelegea şi nici ceilalţi.

— Ce s-a-ntîmplat?

— O să cadă acoperişul peste noi...

— Nu cade, şefule, ascultă la măndel, cum o să cadă, asta-i lucrare de inginer, nu cade aşa de uşor.

— Cum ne-o fi norocul! Şi după ce inspectă alături de antrenor tot podul, Mucală îi şopti:

— Coane, te fac un vin la *Văduva,* are mandea un ciubuc, fac cinste...

— Nu-i nevoie, Mucală, sînt obosit. Mă culc mai devreme astă-seară.

— Nu ştii matale, şefule, ce vin a adus *Văduva,* pă libertatea mea dacă nu bei pînă dai cu căciula după cîini, şi ne face şi cîte un calcan la mama lui...

— Altă dată, Mucală, altă dată; oricum îţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut. Eşti un om cumsecade. Vagabondul se simţea prost. Dădu din umeri:

— Nu mai spune, dom'le, aşa, că încep să te cred...

PARTEA A DOUA

1

Primăvara se lăsase aşteptată. Cerul spart, aglomerînd nori mari, călătorea spre nord. Apele leneşe ale Dunării îngheţaseră în margini de cîteva ori, vîntul se mai lupta în coardele uscate ale sălciilor, soarele se arăta din cînd în cînd, luminînd larga cîmpie stearpă. Căzuseră zăpezi, viscolele le îngrămădiseră în locurile neadăpostite, şi acum, cînd se simţea căldura uşoară a lunii martie, mai rămăseseră petice-petice, pătînd cîmpia cenuşie. Malul de calcar era măturat de praf. Deasupra, se înălţau trîmbe albe, trenele pulverizate pluteau multă vreme peste migdalii mahalalelor tătăreşti şi dispăreau pe nesimţite. Dincolo de fluviu, pămîntul umed, viu, îşi schimba culoarea. Dintr-acolo, soseau seara miresme crude. Undeva, uzina complicată a naturii pregătea clorofila, imensa inimă a pămîntului pulsa mai viu. Nopţile ploua rece, zgomotos. Oraşul şedea ca sub apăsarea unui imens bombardament lichid. Străzile pietruite purtau urme albe şi sub lespezile trotuarelor încolţea iarba. Un abur străveziu cuprindea coroanele copacilor tineri. Primăvara îşi ţesea pe nesimţite mirajul.

Luca îşi aduse aminte că e primăvară abia cînd îl văzu pe „Inimă de porumbiel”. Acesta cînta în batjocură:

Gagica mea are ochii ca cafeaua
Cînd o văd mi se rupe şandramaua
Gagica mea are ochi de catifea
Şi m-a prins, aşa, o dambla.
Sări-mi-ar-ochii să-mi sară,
Că mor la vară!

„Inimă de porumbiel”, zis „Aşteaptă-mă”, fost matroz pe vasul „Alabama City”, pe goeleta „Ferucio” şi pe alte vapoare de cursă lungă, mesteca între dinţii lui puternici o rămurică de salcie, abia înverzită, crudă. Mirosul de tulpină strivită era tulburător.

— Să trăieşti, maestre! spuse rămînînd în uşă, rezemat într-un umăr. Ce faci? Afară e o bogăţie de timp! Mi s-a făcut dor să joc un *folbalt,* pă sănătatea mea! De acord?

Antrenorul se ridicase în picioare. Era ora cînd trebuia să înceapă antrenamentul obişnuit, de miercuri, al 17-lea antrenament din anul acela. Îmbrăcat într-un trening grena, strîns pe gît, părea mai slab ca la sosirea în oraşul C... Se tunsese de cîteva zile şi-şi scurtase părul. Soarele şi vîntul pretimpuriu îi arseseră faţa. Îl privea şi nu spunea nimic. Celălalt mesteca mai departe tulpiniţa tînără.

— Cum te cheamă, de fapt, „Inimioară”?

— Alecu, maestre!

Îşi ridică un deget la şapcă în semn de salut.

— Alecu, băiat bun, făcut la înghesuială, copilul Dunării, hamal, steward, barman, birjar, bucătar, ce vrei matale...

— Alecule, eu n-am nimic împotrivă, dar e cam tîrziu. Noi am început antrenamentele de mult. Cred că ştii bine.

— Ştiu, maestre, cum să nu ştiu. Noi, adică eu cu „Le ştie” şi Nicu, am fost în *sezon mort.* Avem şi noi apucăturile noastre, ca să zicem aşa. Acum însă, ce ne-am gîndit: ia hai la barosan să-l întrebăm dacă ne lasă şi pe noi să mai dăm în geala... şi-am venit eu, că „Le ştie” zice că ţine la principii şi nu-şi calcă pe suflet. A, dacă l-aţi chema...

— Eu nu chem pe nimeni. Au venit cei care au vrut. Şi după cum vezi, au venit cei mai mulţi.

— Maestre, vorba e, ne dai şi nouă echipament să ne dezbrăcăm sau s-a făcut ordine şi nu mai avem ce căuta pe aici...

Luca zîmbi uşor.

— Parcă ziceaţi că plecaţi. „Le ştie” la *Flacăra,* tu nu ştiu unde, n-ai spus aşa la şedinţă?

„Inimă de porumbiel” lăsase capul lui netuns în jos. Părea un copil mare.

— Parcă poţi pleca de aici! Are *Văduva* un raşpil! Toată iarna am făcut gargară...

Prin geamul deschis pătrundea aerul rece. Curentul ridică foile de pe masă.

— Dezbracă-te, ceilalţi unde sînt?

— La uşă, jos, le-a zis portarul că nu-i mai lasă să intre în club decît cu autorizaţia directorului sau a dumneavoastră. Pe tovarăşul Mangîru l-am găsit, mi-a dat drumul numai mie, ca să vă aduc la cunoştinţă tărăşenia. Cum s-ar zice, să cădem la învoială. „Le ştie” mi-a spus că dacă primim cîte un costum de haine şi cîte două miare în labă, mai punem ghetele în picioare, altfel, ne lăsăm de meserie.

Antrenorul îl privi drept în ochi.

— Eu nu rog pe nimeni să joace fotbal. Ultimele dispoziţii ale C.C.F.S.-ului sînt clare: în sportul nostru nu mai are ce să caute profesionismul. Nici chiar tovarăşul Mangîru nu poate să vă mai dea cîte-un costum de haine şi două *miare!* Ori vă încadraţi în producţie şi munciţi cinstit, ca să vă cîştigaţi pîinea, ori nu mai aveţi ce căuta pe terenul de sport. E clar, nu?

„Inimă de porumbiel” îl privea ca şi cînd n-ar fi înţeles nimic din cele ce auzea:

— Adică să jucăm aşa, pe daiboj? E-te-te, da' fraieri ne mai crezi, maestre! Nu-nghite ciupitu'!

— Să fiţi sănătoşi.

— Mulţumim, asemenea.

Se făcu tăcere. Vagabondul fluiera încet melodia lui. După un răstimp, spuse:

— Cum adică, e serios? Ciubucu' s-a dus? Pftiu! Mai bine ne facem bragagii la Constanţa decît să ne rupem oasele pentru...

— Pentru cine?

Nu ştiu ce să răspundă. Era tare încurcat. Îi pierise şi cheful de antrenament.

Luca se apropie de el. Îi puse mîna pe umăr şi-l duse spre un scaun.

— Stai jos.

„Inimă ele porumbiel” se aşează. Avea nişte ochi galbeni de motan, şireţi şi jucăuşi. Pe fruntea murdară îi cădeau şuviţele părului bogat. „N-are nici 26 de ani, se gîndi Luca. Ăsta ar trebui să mai joace fotbal încă multă vreme.”

— Ce-i, maestre? întrebă mai blînd golanul.

— De ce nu vreţi voi să munciţi, să deveniţi oameni? Ţie, personal, îţi place situaţia în care te afli? Eşti încă tînăr, ce-ai să te faci mai tîrziu?

— Nu mor eu de foame! Pe unde-am umblat, nici dracu nu se uita la mine şi tot eu sînt, uite-mă!

— Te văd. Dar nu înţelegi că nimeni în ţara asta nu mai poate trăi fără să muncească?

„Inimioară” rîse:

— Las-o, maestre, şi matale faci politică, parc-ai fi tovarăşu' ăla urîtu', Gioancă, de are un papagal de te îngroapă. Adică cum se potriveşte una cu alta? Parcă fără mine şi fără amărîtu' ăla de Nicu, gata, se paradeşte lumea! E-te-te!

— Dar Mucală cum de s-a făcut băiat cumsecade şi uite-l, acum munceşte la siloz?

Vagabondul oftă cu scîrbă:

— Parcă ăsta-i prieten! Ne-am vorbit cu toţii: „Bă, nu ne dăm pe brazdă, fie ce-o fi! Ciugulim noi ceva, şi-aşa, fără multă bătaie de cap, mai o ciupeală, mai un şorici, iese bulca.” Da' el e nebun! S-a dat bine cu stăpînirea. Acum e ditamai mecanic la elevatoare. Nu-i mai ajungi cu prăjina la nas: „Ascultă, mă „Inimioară”, ştii tu ce-i ăla un *snek?”* Da' ce sînt Mafalda să ştiu ce-i aia *snek?* Să fie fericit. *Noi* nu ne vindem oasele. Sîntem jucători profesionişti, aşa să ştii matale, maestre! Fără costumul de ţoale şi două miare nu merge!

— Hai, Mucală ca Mucală, dar Gică?

— Gică, Gică-i un prost! L-au reeducat ăia la pîrnaie şi i-a intrat frica în oscioare. Cu noi nu le merge la nimeni... lovelele jos, altfel nici nu stăm de vorbă...

— Poate vă mai gîndiţi.

— Lasă, maestre, să vă vedem cînd o începe campionatul!

Luca se întoarse.

— Dacă vreţi să ştiţi, nici nu v-am făcut viza pe anul acesta la legitimaţii!

— Cum?

— Nu v-am făcut viza la carnete şi deci n-o să puteţi

juca...

Vestea aceasta îl ului pe „Inimă de porumbiel”. Avea aerul că fusese lovit cu ceva în moalele capului. Luca voia să-i arate că a terminat definitiv cu ei. Lucrul nu era adevărat, dar trebuiau înspăimîntaţi. Carnetele fuseseră vizate toate.

În biroul antrenorului pluti multă vreme liniştea. Nu se auzea decît zgomotul monoton, depărtat, al fluviului.

— Ei, ce faci, ceilalţi aşteaptă jos răspunsul. Nu te mai dezbraci? Afară e o *bogăţie de timp,* nu spuneai aşa?

— Este, maestre, dar ne-ai fiert! Adică, ne dai un şut în spate şi nu mai ai nevoie de *tripleta de aur?*

— Ce să vă fac? Voi aţi vrut aşa.

— Adică să nu mai jucăm noi fotbal?

— Cine vă opreşte? Puteţi pleca oriunde...

— Un' să pleci, maestre?

— Cheamă-i şi pe ceilalţi.

„Inimă de porumbiel” se ridică cu greutate de pe scaun. Abia îşi tîra picioarele.

— Maestre, trebuie să te arăţi la geam, să te vadă uşchitu' ăla de portar, să-i faci semn că e liberă trecerea...

— Bine, m-arăt.

Golanul fluieră, călărind fereastra. De jos se auziră voci. La pragul clubului erau şi ceilalţi doi: „Le ştie” şi Nicu-Vînzare bună. Îl traseră pe portar mai către mijlocul curţii.

— Liber?

— Lasă-i! strigă Luca de sus.

Peste cîteva minute se auziră paşi pe coridor. Apoi un ciocănit la uşă. De dincolo, vocea lui „Le ştie” întrebă:

— E voie?

— Poftiţi.

Primul intră Nicu. Era îmbrăcat într-o cămaşă cîrpită, de o culoare dubioasă. Umbla cu mîinile în buzunare şi se uita împrejur cu coada ochiului.

— S-a schimbat boieru'! Ehe, ce zici, Sandule?

— Ordine, ordine! spuse şi „Tat-al lor”.

Antrenorul îl privi pentru prima oară în faţă. „Le ştie” avea o gură subţire, ca aceea a peştilor. Nu rîdea decît rar.

În ochii cenuşii sclipea o ură rece, permanentă. Acest om îţi făcea frică. Se mişca sigur de el, clătinînd din capul netuns. În jurul gîtului, ca şi Alecu, avea înfăşurat un fular verde, trenţuit. Prin despicătura cămăşii i se vedea părul negru şi creţ de pe piept.

— Bună, tovărăşele! aruncă un salut în scîrbă.

— Ce vînt v-aduce pe la noi? întrebă şi Luca ironic.

— Ni s-a făcut de un fotbal, e voie?

— E voie. Poftiţi. Aveţi boxele voastre. Uite, nu primul raft, al doilea, la secţia *Rezerve,* pentru că nu mai putem conta de mult pe voi.

Priviră peretele în care fuseseră instalate boxele cu echipament. Totul mirosea a curăţenie. „Le ştie” scoase tricoul albastru, îl pipăi curios şi zise, puţin mirat, puţin dezamăgit:

— S-a isprăvit cu bulibăşeala. S-a dat echipamentul la spălat ; ei, aşa mai merge, sîntem şi noi oameni...

Luca nu răspunse. Privea pe fereastră în curtea silozului. Se făcuse timpul să sosească şi ceilalţi. *Musafirii* începură să se dezbrace. O făceau cu încetineală, aproape plictisiţi, contrariaţi de cele ce găsiseră aici.

Între timp, „Inimă de porumbiel” le şopti celorlalţi că n-au viza de joc pe anul în curs. „Le ştie” nu aşteptă prea mult ca să întrebe:

— E adevărat, tovarăşe, ce spune „Inimioară”?

— Ce anume?

— Că nu ne-ai făcut vizele la legitimaţii pe anul acesta?

— Sigur că e adevărat.

— Nu mai spune! Era glasul lui Nicu.

— Păi sigur că da. N-aţi spus dumneavoastră că plecaţi?

— Asta aşa e... recunoscu „Inimă de porumbiel”, dar, ce, parcă trebuia s-o luaţi în serios?

— Uite că am luat-o în serios. Oricum, dacă vă hotărîţi să mai rămîneţi o să vorbim la C.C.F.S., să vedem dacă se mai poate face ceva cu voi. Sînteţi însă hotărîţi?

Golanii se uitară unul la altul.

— Vedem noi, tovarăşe, spuse în doi peri „Le ştie”.

Antrenorul nu mai adăugă nimic. Pe uşă, tocmai intra

Moşa Mariancovici. Frizerul privi împrejur şi spuse bine dispus:

— Lume nouă! Lume nouă! Să ne fie de bine, bre. Dar ce-aţi păţit, *brat moi,* cu ce ocazie pe la noi?

Nu răspunse nimeni. Se auzeau numai gîfîiturile celor trei care se căzneau să-şi pună ghetele în picioare.

— Nu merge, scrîşnea „Le ştie”, mi-au rămas mici.

— Şi mie la fel... Ptiu, şi uite, sînt unse...

În cîteva clipe biroul antrenorului se umpluse. Soseau şi ceilalţi, grămadă. Cei trei începură să se simtă prost. Nu-i întreba nimeni nimic. Stăteau pe banca de lemn, cu privirile în pămînt, muţi. Luca se apropie de ei.

— Dragii mei, spuse firesc, la noi s-a instituit un obicei. Cine joacă fotbal nu mai poartă chică. Data viitoare sperăm că vă veţi scurta aceste coame...

— Te iei de noi, maestre! rînji „Inimioară”.

— Cum mă iau de voi? Nu înţelegeţi că e o măsură generală? Uitaţi-vă la toţi. Gică, ia vin-ncoace! Îl mai cunoşti, Sandule? Dar tu, Alecule? Uite s-a şi bărbierit băiatu', şi ce, nu-i stă mai bine?

— Ba da! rostiră cîteva voci în cor. Atuncea pică şi Mucală, gîfîind.

— Sal'tare, coane! Prăpăd, nu altceva! Am cîntărit azi 45 de camioane şi tot n-am dovedit. Şi acum mai e de lucru, dar n-am avut ce le face. Nu puteam să las antrenamentul. Ia te uită, dar cu vagabonzii ăştia ce s-a întîmplat? Bună, mă „Inimioară”, bună, Sandule, bună, Nicule! Vi s-a făcut dor de minge? Parcă ziceaţi că nu vă mai jucaţi...

— Ei sînt *jucători profesionişti!* aruncă mecanicul gaz peste foc.

— Fără un costum şi două miare nu pun piciorul pe minge, zise şi Picioruş.

„Le ştie” se ridică în picioare şi se uită urît la ceilalţi:

— Zi, v-aţi făcut ai dracului, ai? Aţi prins glas? Vă arde de cucuie, bine...

Luca interveni:

— Gălăgia! Dezbrăcaţi-vă mai repede, că e destul de

tîrziu.

Se făcu linişte. Cei trei nu se simţeau la locul lor. Ceva se schimbase în jur şi nu-şi dădeau seama ce anume. Pînă şi Simon-Tocană îi privea cu o siguranţă care-i neliniştea.

„Astă-i bună!" gîndea „Le ştie". Moşa Mariancovici se apropie de el şi întrebă de departe:

— Ei, cum e, Sandule, rămîi la noi? Adică ce te mai întreb eu dacă rămîi, parcă mie nu mi s-a întîmplat odată aşa! Mă supărasem cu Boşkovici. Jucam amîndoi la *Beograski,* ce mai echipă! Ne-am luat de la o femeie. Îi plăcea şi lui, şi mie. Pînă la urmă, tot la *Tunul* se uita mai mult. Să moară ostrogotul şi mai multe nu. Mă sabota la meciuri, nu-mi mai dădea pase. Ei, şi vine meciul cu *Nice,* a mai a dracului echipă din Franţa la ora aia. Ce să facă antrenorul care ştia chestia? Îl ia deoparte pe Boşkovici: *„Brat moi,* ce-ai cu *Tunul?*" „N-am nimic, ce să am?" „Ai, ştiu eu". „Pe cuvînt dacă am ceva..." „Nu minţi!" Pînă la urmă a răsuflat. Voia să plece la Zagreb, că-i dăduseră ăia mai mult, dar nu se îndura de femeie. Dacă aş fi lăsat-o eu mai moale, rămînea la *Beograski...* Am înghiţit, ce să fac? A rămas Boşkovici la *Beograski...* cu voi ce dracu este, de ce nu v-astîmpăraţi, că omul ăsta nu vă vrea răul...

„Inimă de porumbiel" se uită într-o parte.

— Nene Moşa, s-a dus dracului traiul! Auzi ce zice dumnealui, că dacă nu ne-apucăm de treabă, adio, nici fotbal nu mai jucăm.

— Aşa o fi.

— Şi e bine?

— Nu e bine, dar ce te faci cu ăia de la C.C.F.S., că ne-au trimes dispoziţii scrise. Negru pe alb: nu eşti în cîmpul muncii, nu mai joci fotbal!

— Ba nu, zău!

— Cum vă văd şi mă vedeţi. Uite, am eu în sertarul cu scule nişte hîrtii şi vi le arăt...

„Le ştie" nu părea prea neliniştit.

— Nu-i nimic, de murit n-o să murim...

— Parcă a zis cineva că o să muriţi, *brat moi,* dar dacă nu mai merge, nu mai merge!

— Şi echipa? Nu mai intraţi dumneavoastră în „B”, nici la paştele cailor!

Luca se apropie.

— Poate o să vă găsim ceva mai uşor de lucru la început. Uite, Mucală cum s-a obişnuit?

,,Inimă de porumbiel” rîse cu toată gura:

— Las-o, maestre! Ne vezi pe noi topor de oase rupte? N-aş crede! Uită-te la mînuşiţele astea! Piele subţire, nu se cade...

Mecanicul se ridică de la locul lui.

— Nu vă e ruşine, mă? Nu vă e ruşine să vorbiţi aşa? Adică mîinile astea ale mele ce au, mă? Uitaţi-vă la ele. Unsoarea a intrat pînă în sînge, dar nu mi-e ruşine, aşa, s-o ştiţi, nu mi-e ruşine. Dar ţie, Fane, ţie ţi-e ruşine să socoteşti pînă-ţi plesnesc creierii sacii pe care-i pui pe cîntar?

— Nu mi-e ruşine, răspunse fundaşul.

— Lasă predicile pentru popi, aruncă batjocoritor „Le ştie”. N-aveţi decît!

Moşa Mariancovici simţi că e momentul să intervină:

— Ce-aveţi, bre, ce v-a apucat acum? Parcă aţi face un plebiscit. Cui îi place şi cui nu-i place să muncească! Adică tu, Şoşon, crezi că oamenii ăştia sînt aşa cum vor să pară? Eu nu cred, ce zici, tovarăşe Luca?

Antrenorul vru să împace lucrurile:

— Nici eu nu cred că sînt atît de răi cum o arătă...

— Vrajă nasoală... scăpă o vorbă şi Nicu-Vînzare bună, tare ursuz în ziua aceea.

— Mergem la antrenament? întrebă Luca. E gata toată lumea?

— Mucea nu şi-a pus încă bocancii, o aşteaptă pe maică-sa, rîse cineva.

— Simon nu-şi găseşte ciorapii...

— Tămîie şi-a uitat şutierele...

Şi larma glasurilor crescu. Era un amestec de voci tinere stîrnite, o veselie care gîlgîia în fiecare cuvînt spus, în fiecare gest. Moşa Mariancovici se simţea într-al nouălea cer.

— Tovarăşe Luca, ce-o să fie cînd o afla Mangîru că s-au întors rătăciţii...

— De întors s-au întors, chestiunea este cît or să rămînă!

— Rămîn ei, n-avea grijă!

— La oameni ca ăştia, totul e ca o streche, nu ţine mult.

— Nu mai fi şi dumneata chiar aşa...

Jucătorii coborau scările. Ultimul rămase Mucală. Clipi şiret spre antrenor:

— *Şefule,* dacă n-ai să scoţi şi untul din ei azi, mă las de meserie. Adică noi să alergăm de opt săptămîni şi mai bine şi ei să stea în cîrciumă; dar ce-or fi niscai vedete, de nu se mai găsesc pe nicăieri...

Luca îl bătu pe umăr:

— Mucală, încet, cu mănuşi. Tu-i cunoşti mai bine decît mine. Nu trebuie să credem că nu se mai poate face nimic cu ei. Nu e bine...

— Să-i punem la muncă...

— Ce te-a găsit, parcă...

— Coane, nu mă lua la sentiment. Pe libertatea mea dacă nu-mi place unde m-a dat Mangîru! Simt şi eu că sînt om. Păi, ce-i de colo să faci să umble un *Diesel?* Mă uit la el şi zic: „A, praştia sfinţilor din cer, va să zică Mucală era vreun prost, o huidumă, de rîdeau toţi de el. Oi fi avînd tu şuruburi de nu le ştiu eu, da' ce-i lumea asta în stare să-l rămînă pe om? Ia să-mi spui! Eu sînt al dracului, să fiu al mamei, numai că n-am avut ambiţie. Păi să vezi, şefule, cum mi ţi-l demontez pe *Diesel*-ul ăsta, ţi-e mai mare dragul. Eu dau electrică la siloz. La cuptoare, dacă se defectează ceva, pe cine cheamă? Pe măndel! Mai ajut şi la cîntărit...”

— Îmi pare bine, Mucală.

— Lasă, şefule, că fără matale...

— Hai mai bine să ne grăbim că e ora...

Coborîră împreună scările. Afară mirosea a baligă uscată şi a nutreţ vechi. Prin curtea silozului se mişcau cai şi căruţe, ţăranii se uitau la tinerii îmbrăcaţi în tricouri albastre şi-şi dădeau coate. Luca păşea absent căutînd să-şi

aducă aminte de începutul acelui an, de zilele geroase ale lui februarie, de nişte întîmplări mici, aproape nesemnificative pe care începea să le preţuiască. În picioare îşi simţea pantofii moi de antrenament, căldura abia încropită a zilei de primăvară îi ardea fruntea, ar fi vrut să tragă mai adînc în piept aerul acela bun, plin de miresme, să privească cerul îngrămădit de nori şi nu se hotăra. Înaintea lui mergeau tinerii gălăgioşi, alergîndu-se. Mirosea a iarbă încolţită, într-un zid era lovit balonul de fotbal. Cîte îi aduceau aminte aceste zgomote familiare, glasurile jucătorilor şi chiar izul uşor de leşie al treningului proaspăt spălat...

Se grăbi. Fusese un început anevoios, dar un început bun, cel puţin de lucrul acesta era sigur. Îl cuprinsese un uşor sentiment de fericire. Ziua nehotărîtă de martie, cînd aurită de soare, cînd posomorîtă, se încălzea.

Mucală îl părăsise. Sărea peste umerii lui Gică-Marafet. Acesta se aşezase capră. În curînd, ceilalţi îi imitară. Din depărtare păreau o ceată de iezi tineri, atunci scăpaţi la cîmp. Drumul pînă la stadion era scurt şi trecea prin marginea oraşului. Veselia grupului de sportivi atrase atenţia trecătorilor. Cîţiva se opriră pe trotuare, privindu-i.

„Numai de n-ar începe să se înjure, cum au unii obiceiul, gîndi Luca. Ne facem naibii de rîs...”

2

Pentru locuitorii acelui tîrg, liniştit, apariţia pe străzile lăturalnice a unui convoi de sportivi îmbrăcaţi în treninguri roşii era un eveniment.

Luca începuse antrenamentele în aer liber pe la începutul lui februarie... Pînă atunci sala din podul silozului fusese foarte utilă. E drept că nu erau puţini aceia ce tremurau pentru soarta acoperişului silozului, dar asta nu avea nici o importanţă. În fiecare miercuri şi vineri, portarul clubului privea cu nelinişte spre ultimul etaj al clădirii. De acolo, se auzeau zgomote înfundate în zid, ca la o dărîmare. Ai fi zis că în cîteva clipe un cataclism va prăbuşi

cărămizile. Neliniştea paznicului nu se prelungea peste ora patru. Loviturile auzite de jos erau opera zeloşilor jucători ai colectivului *Steaua.* Ei profitau de absenţa antrenorului. O anvelopă furată de Gică-Marafet din magazia de echipament servea drept minge, Fane o umpluse cu hîrtie şi, numai în tenişi, o loveau toţi cu înverşunare în podul care ţinea loc de sală de gimnastică. Se instalase un planton de gardă la capătul scării, şi dacă lucrurile ar mai fi durat, silozul era ameninţat să rămînă fără acoperiş.

Antrenorul avea ideile lui. Unii dintre jucători, şi nu numai ei, erau încă de multă vreme dispuşi să-l socotească pe omul acesta un aiurit. După cursurile teoretice în care se vorbise despre istoria fotbalului, Luca trecuse la un alt capitol: *tactica fotbalului.* Era destul de greu să-i ţii atenţi pe aceşti băieţi, vorbindu-le numai. Trebuiau scoşi şi la aer, în plină lumină, ceea ce antrenorul şi făcu.

Începutul nu încurajase pe nimeni. Se organizase o excursie pînă la gară. Jucătorii fuseseră echipaţi în treninguri, cu flanelele cele mai groase aflate în magazie, pe dedesubt. Se găsiră şi bocanci de schi pentru fiecare şi marşul începuse.

Nu lipsea Moşa Mariancovici, preşedintele colectivului sportiv. Fără să se sinchisească de viscolul început pe la trei după-amiază, frizerul nu mai tăcea:

— Haide, băieţi, mai tare, uitaţi-vă la mine, că-s bătrîn şi totuşi merg cum merg...

— Oi fi vreun zmeu! îl îngînă Mucală.

— Să ştii că sînt! Ce ştiţi voi? Unde or fi fotbaliştii de altădată, ehe, voi nici la piciorul stîng nu le staţi...

Nu-l mai asculta nimeni. Aerul rece de iarnă îmbujora obrajii tuturor. Luca organizase două tabere, se încinsese o bătaie cu zăpadă şi în curînd plimbarea luase formele unei urmăriri obositoare. Se întorseseră seara bine dispuşi, încălziţi. Preşedintele colectivului sportiv dăduse ordine scurte bucătarului cantinei de la siloz. Pe jucători îi aştepta cîte un ceai cald din care ieşeau aburii. Mucală tot mai ducea dorul alcoolului:

— Bun şi ceaiul ăsta, Şefule, dar parcă mai bun ar fi un

rom, acolo, ce ziceţi, gorobeţilor?

— Păi, dar! îi ţinuse hangul. Gică-Marafet, parcă numai un rom ar fi bun, o ţuică nu?

Cu trecerea timpului se crea o sudură sufletească între jucători, pe care Luca o dorea cu îndărătnicie. Se obişnuiseră împreună şi severitatea lui nu-i mai supăra. Cei mai mulţi dintre ei îşi dăduseră seama că antrenorul nu era un *încuiat* aşa cum crezuseră la început, bun numai să facă instrucţie cu ei, cum spusese chiar Mucală. Întoarcerile, seara, pe drumurile mărginaşe ale oraşului, se făceau în dezordine. Disciplina era uitată; în locul acelui marş milităresc de la începutul antrenamentului, în care nu era îngăduit nici măcar un cuvînt, jucătorilor le era permis să facă orice. Poruncile aproape răstite se uitau repede. Luca îşi aducea aminte de începuturile lui ca fotbalist şi cine l-ar fi auzit nu ar fi putut spune că nu povesteşte bine. Nicăieri ca într-o echipă de fotbal nu e mai necesară prietenia, şi antrenorul o ştia. El trebuia să-i cîştige întîi pentru disciplină şi pe urmă să le acorde încrederea. Orice familiaritate i-ar fi ştirbit autoritatea. Rămas încă din timpul războiului cu o uşoară slăbiciune pentru executarea rapidă a comenzilor date, pentru că fusese un soldat foarte ascultător, Luca trecea uneori peste ceea ce ar fi trebuit să fie un instructor sever; dar numai atît. Lucrul acesta îl folosise, aproape fără să vrea, şi nu lipseau momentele cînd se certa cu asprime pe sine pentru exagerările permise.

Se iviseră şi incidente. De pildă, mezinul echipei, Picioruş, un băiat de vreo 18 ani, slăbuţ şi palid, cu coşuri pe faţă, totdeauna neliniştit, avea boala treningurilor. Nu putea suferi un trening necălcat. Se părea că ceilalţi îi aflaseră slăbiciunea şi îi ascundeau mereu echipamentul. Adolescentul îl căuta ce-l căuta şi-i venea să-şi ia lumea în cap:

— Care mi-ai luat, mă, treningul? întreba cu o desperare fără margini.

Nu-i răspundea nimeni. Ceilalţi se îmbrăcau preocupaţi, într-o înţelegere desăvîrşită, mută. Portarul începea să strige la el:

— De cînd te-am apucat, aşa eşti! Vai de capul tău; parcă curg toate de pe tine... Eşti un uituc, cine ştie unde ţi-ai lăsat treningul!

Picioruş se trîntea pe bancheta de lemn.

— Ce tot umblaţi, mă, voi cu şahăr-mahăr, adineauri era aici...

— Oi fi dormit în trening şi l-ai uitat în pat! rînjea Gică-Marafet.

— Sau l-ai dat de pomană! adăuga răutăcios Mucală. Mezinul nu mai răbda:

— Tovarăşe antrenor, iar mi-au luat treningul!

Luca se mîniase de cîteva ori, glumele acestea îl enervaseră, dar după un timp se obişnuise şi participa complice la jocurile lipsite de răutate ale jucătorilor. Un educator lipsit de simţul umorului ar fi fost o adevărată nenorocire.

— La cine este treningul? întreba, jumătate mîniat, jumătate amuzat.

— O fi stînd pe el şi nu ştie... arunca Şoşon.

Neîncrezător, Picioruş se ridica şi privea banca pe care stătuse. În aceeaşi clipă, Simon-Tocană îi strecura alături treningul, mirîndu-se ipocrit:

— Uite-l, alifia dracului! Nu-l vezi de nas! Stridie mioapă! Hering chior!

Rîsetele celorlalţi acopereau protestele mezinului.

Nu era uitat nici Moşa Mariancovici, om cumsecade ce nu se supăra niciodată. I se schimbau bocancii, frizerul se trezea că-l strîng, abia mai putea merge, dar cu o ambiţie demnă de o cauză mai bună îşi continua mersul alături de ceilalţi. Pe drum i se agăţau de trening, cu ace, bilete mari de hîrtie pe care erau scrise cele mai năstruşnice lucruri. Portarul îi făcuse o caricatură. Multe zile după aceea preşedintele colectivului sportiv o arătase muşteriilor săi. Fostul internaţional era înfăţişat foarte măgulitor: un tun din care porneau cîteva mingi de fotbal. Să nu fi fost briciul, agăţat de roată, aluzie şi la meseria exercitată şi la poveştile-i fantastice, desenul ar fi fost foarte măgulitor.

Cu trecerea timpului, plimbările se lungiseră. Jucătorii

făceau adevărate excursii. Se pornea de-a lungul rambleului căii ferate şi, după cîţiva kilometri, începea o alergare foarte variată. Zăpada îngreuna mersul, vîntul rece îngheţa feţele jucătorilor, dar nu se mai văita nimeni. Mucală era şi încîntat şi dezamăgit în acelaşi timp. Îşi aducea aminte de Petrescu şi ofta către Gică-Marafet:

— Bine mai era anul trecut! Pe vremea asta, făceam antrenament la *Văduva,* la căldurică! Nu tu cros, nu tu marş forţat! Mai luai o cinzeacă, mai luai o litră, aşa se ţinea condiţia fizică...”

După cîteva antrenamente de felul acesta nu mai simţea nici unul vreo osteneală. Şi greutăţile au un farmec al lor, dacă te gîndeşti la ele, după ce te-ai obişnuit! Un duş cald, la siloz, scotea uşor oboseala din muşchii lor.

— Cum e, fraţilor? întreba Luca uneori.

— Cum să fie? răspundea „doctorul”. Bine, dar ar trebui şi niţel balon!

— Balonul mai la vară, încolo... Mucală intervenea şi el:

— Oricît, coane, uităm să mai dăm în băşică...

— Nu uitaţi voi, nici o grijă...

Toate antrenamentele se terminau cu cîte o şedinţă teoretică. Luca le explica regulile jocului de fotbal. Gică-Marafet protestase într-o vreme:

— Ce ne trebuie nouă să ştim toate astea? Ce, ne facem arbitri?

— Nu strică să cunoaşteţi şi ceea ce ştiu arbitrii.

Şi pentru că tot se afla la capitolul acesta, îl întrebase:

— Ia să-mi spui cîte grame are o minge de fotbal? Reglementară...

Fundaşul nu ştia.

— Tu ştii, Şoşon? Tu ştii, Fane? Dădeau din umeri încurcaţi.

— Mai mare ruşinea! Ce-aţi zice dacă aţi veni la „doctorul” vostru şi el n-ar şti cu ce să vă trateze cînd vă doare ceva? Unii dintre voi mai şi declară că sînt jucători profesionişti, jucători vechi, mă rog! Şi nici nu ştiu măcar cîte grame are o minge de fotbal.

În felul acesta, mai cu ironie, mai cu o glumă, jucătorii

învăţară şi cîţi metri are un teren olimpic de fotbal în lungime şi în lăţime, ce este aceea o lovitură indirectă, ce însemna un gol marcat cînd mingea venea de la adversar şi încă o mulţime de amănunte despre care în general se crede că cei ce joacă fotbal le ştiu şi în realitate le sînt necunoscute.

Cu unii, mai îndărătnici, mai avusese multe de furcă, Îl întreba cîteodată pe grăsun:

— Simone, să-mi spui ce-i aia o pasă în cruciş? „Rinocerul” se gîngăvea:

— O paaasssă-n crrruciiiş este atunci...

— Este atunci... îl îngîna Fane-Mahomed.

— Essssteee atuuuuunciiii cînd...

— Nu ştii, Bihole, îl apostrofa Mucală, tare închipuit de la o vreme, de cînd se grăbea să răspundă el pentru toţi la întrebările antrenorului.

De altfel, între el şi Picioruş se dădeau cele mai însemnate lupte teoretice. Mezinul se descurca uşor cînd era vorba să deseneze pe tabla antrenorului o schemă tactică. Mucală, invidios, mîrîia:

— Să te vedem pe teren, la primăvară, ce-ai să faci, spetează! Aici ne-ngropi, numai că jocul ăsta cu băşica mai cere şi picioare, nu numai bilă...

Extremul stînga al echipei *Steaua* mai avea un defect de care nu se putea dezbăra: întîrzia. Nu era antrenament la care să sosească la timp. E drept că nu trecea prea mult peste ora fixată. Cu toate pedepsele primite, nu reuşea niciodată să ajungă la magazia de echipament înaintea celorlalţi. Putea fi văzut alergînd prin curtea silozului, înfulecînd, încă, aprins la obraz, abia descurcîndu-se printre căruţele şi caii din faţa depozitului de însilozare. Fane-Mahomed, care nu întîrzia niciodată şi era îmbrăcat primul totdeauna, striga de la fereastră:

— Faceţi loc că soseşte moartea-n vacanţă!

Mezinul ajungea gîfîind sus, ţinînd în mînă nelipsita prăjitură de la cantină.

— Ţi-ai adus felul III? îl lua peste picior Creţu, portarul.

— Ia cu pîine să te mai îngraşi...

Picioruş nu se sinchisea de ceilalţi. Nu îndrăznea să privească la antrenor şi se dezbrăca înfrigurat. Între îmbrăcarea treningului şi încălţarea pantofilor de tenis, dacă antrenamentul se făcea în sala de sus, băiatul înghiţea şi jumătatea de prăjitură rămasă. Împrejur se răspîndea un miros plăcut. Mecanicul întorcea capul într-o parte şi-l certa:

— Să nu mai vii cu mîncarea în traistă, că iar mi se face foame şi te las fără bunătate de felul III!

Pînă termina cu îmbrăcatul treceau minute multe. Toţi ceilalţi îl aşteptau nerăbdători, privindu-l bătăios.

— Iar şi-a pierdut ciorapii! se căina Creţu. Ce-ţi mai trebuie, mă, că aşteaptă tovarăşul Luca.

Antrenorul se prefăcea că nu aude cearta scurtă, atunci iscată.

— Unde-i celălalt bocanc?

— Uite-l, i-l arunca Gică-Marafet şi-i dădea un ghiont. Dacă nu eşti gata în cinci minute îţi dau una de te descleiez!

Viaţa unui colectiv are şi clipe de dezbinare şi antrenorul reuşise să treacă peste ele. Nu lipseau invidiile mici ale unora, pe care Luca le stinse cu energie.

După cîteva săptămîni, el propuse jucătorilor să se înfiinţeze o comisie de disciplină care,să judece faptele tuturor şi să se dea note trimestriale, ca la şcoală. Pentru aceasta se aduse un catalog, cu numele fiecăruia, cu rubrici bine determinate. Fu încuiat în sertarul biroului antrenorului şi se trecu la urmărirea activităţii săptămînale. Se nota punctualitatea, calitatea execuţiilor tehnice, disciplina la antrenamente, calitatea răspunsurilor la întrebările teoretice şi alte o mulţime de amănunte. Cei mai mulţi priviseră totul cu îndoială. Nu mai erau copii. Dar pentru că cei mai tineri din echipă o luară în serios, ceilalţi fură angrenaţi în jocul disciplinei şi al priceperii. Nimic nu stimulează mai mult activitatea omenească decît ideea de întrecere, de a fi mai bun ca altul. Mucală, altădată atît de nedisciplinat, numit cu intenţie de antrenor preşedintele comisiei de judecată al echipei, începu să se simtă

responsabil de toate greşelile celorlalţi. Să fi dat Dumnezeu să-i lipsească unuia prosopul cînd se mergea la baie sau bucata de săpun, că foc se făcea. Ajuns în puţin timp un fel de plutonier major foarte sever, Luca se văzu silit să-l tempereze. Fox-Movietone, deşi uita uneori să înjure, folosea cu plăcere metode ce nu se cereau împămîntenite. Avea o palmă grea şi cîţiva dintre jucători simţiseră pe spinarea lor autoritatea căpitanului de echipă.

Cu aceste mici necazuri însoţite de bucurii ce întreceau cu mult orice nemulţumire, Luca intră în primăvara unui început de campionat foarte furtunos...

3

Cît e cerul de înalt în aprilie! Nici nu ştii dincotro bate vîntul! Portarul trăgea pe nări aerul proaspăt. Avea un chip negricios şi supt. Părul îi atîrna într-o parte, spulberat. Dacă n-ar fi fost atît de răvăşit, ai fi spus că e o perucă. Năduşise cărînd bila de şapte metri. La capătul celălalt, gîfîia Mucală.

— Greu, coane, dar arena asta tot trebuia reparată odată.

— Nu-i aşa?

Luca zîmbi. Căra şi el o bîrnă mai scurtă cu preşedintele colectivului sportiv. Acesta se căina:

— *Boje moi, boje moi,* ce-a ajuns *Tunul sîrb!*

— Ce-o ajuns, Moşa? întrebă şi Mangîru, atunci picat la stadion în inspecţie.

— Hamal a ajuns, bre, hamal de lux! După el venea Mîţu cu două tîrnăcoape. Era fericit ca găsise cum să acopere cheltuirea banilor pe anul trecut. Încă de dimineaţă vorbise cu directorul:

— Dacă reuşim să reparăm arena prin muncă voluntară, banii pe care ar fi trebuit să-i cheltuim cu reparaţia aceasta pot fi scăzuţi din suma ce trebuia s-o justificaţi...

Lui Mangîru nu-i venea să mai audă despre risipa de anul trecut, dar vorbele lui Mîţu îl încurajară puţin.

— Parcă nu-i tot o afacere necurată... zise posomorît. În sfîrşit, o să vedem noi cum o scoatem la capăt,

deocamdată îi bini că antrenorul a avut ideea asta, terenul di joc tot trebuia să fie reparat.

Şi umblase toată ziua aceea după oameni, să-i mobilizeze. Unii mai mîrîiau spunînd că au treburi acasă, dar cea mai mare parte dintre ei primiseră. Acum îl muştruluia pe Moşa Mariancovici:

— Ţi-o fi ruşîni di muncă, ai?

— Nu mi-e ruşine, dar nici aşa. Un preşedinte de colectiv sportiv coordonează numai. Coordonează...

— Ci spui? Ci să mai zic eu?

— Nu-i nimic! Mai pune oasele colea, că ai cam uitat cum stă unealta în mînă.

Alături, „Le ştie" se întinsese pe o rînă la soare. Fluiera cu nepăsare. Fusese luat pe neaşteptate. De cînd li se dăduse şi lor voie să vină la antrenament, era prima oară cînd îl prinsese şi pe el şi pe „Inimioară" pe *picior greşit,* cum zicea acesta din urmă. Luca nu-i anunţase pe jucători că în loc de antrenament vor ajuta la nivelarea terenului. Atunci poate ar fi lipsit cîţiva. Era *oţ*, vorba lui Mucală, dar nici el nu era vreun prost, să-şi rupă oasele. „Destul c-o să joc! clipise şiret către prietenul său. Eu am venit la antrenament şi cînd colo am dat peste muncă voluntară, cum zic dumnealor..."

„Inimă de porumbiel" îl imitase şi se tolănise alături pe iarbă, într-un colţ al terenului. Bătea vînticelul mirosea a iarbă crudă, să tot trăieşti cu burta la soare. Se apropia începerea campionatului şi parcă, vorba lui Mangîru, se mai îndulcise. Las' că tot ei or să-i roage: „Nu vreţi, fraţilor, să jucaţi?" Dar ce, erau nebuni? Să-şi găsească alţii. Poate că mai bine făcuse Nicu-Vînzare bună care o ştersese, la Tulcea, spunînd că o să joace numai aşa de ochii lumii, pentru că altfel avea afaceri de învîrtit pe acolo cu nişte prieteni. Pe „Inimioară" tot îl mai încercau îngerii. Spunea cîteodată: „Sandule dacă ne ţine ăsta pe tuşă, ce te faci? În două luni poţi să ne pui la murat, gata!" Dar „Tat-al lor" nu era îngrijorat: „Cu cine să ne înlocuiască, bă, huiduma dracului! Cu Tămîie, cu grasul ăla de Tocană?" Alecu însă nu se lăsa bătut: „Sîrbul se laudă că au găsit doi juniori pe

care i-au şi angajat la siloz, care *rup,* nu altceva...” Într-adevăr, de vreo două săptămîni, la antrenamente veneau şi doi necunoscuţi, tineri de tot. Vagabonzii îi urmăriră cu interes, „Ce spui, Sandule?” îl întrebase prima dată „Inimă de porumbiel” pe prietenul său. „Le ştie” n-avea ce să zică. Băieţii se mişcau cu uşurinţă. Unul din ei trăgea de zguduia barele şubrede ale stadionului. Îi intrase şi lui o mîţă-n traistă, dar nu voia s-o mărturisească. „Bă, ar fi buni, dar ce te faci în campionat, că după două meciuri trebuie să-i dai la reparat. Nu vezi ce firavi sînt, parcă au fost ţinuţi numai cu prescuri! Uite la ăsta, şi-l arătase pe cel mai slab, juri că-i Sfînta Vineri!”

Se mai liniştise Alecu. Nu se putea să fie lăsaţi pe dinafară! Fără ei doi, Mucală n-ar fi făcut doi bani. *Tripleta de aur* era vestită în toată zona de est. Or fi îmbătrînit, dar nici cu mucoşii ăia nu se putea face treabă ca lumea, pentru că vorba lui „Le ştie”, „dacă suflai o dată mai tare, îi căutai pe jos!”

Tocmai trecea Mucală, ducînd o roabă grea de pămînt. Era tare supărat pe ei.

— Să nu vă ardă soarele prea tare! le aruncă din mers. „Inimă de porumbiel” se întinse mai bine, plesnea tricoul pe el.

— Ce să-i faceţi, dumneavoastră sînteţi *salariat!* Cere *jupînul* muncă voluntară, nu puteţi să-l trataţi cu refuz, că vă taie la primă ; noi, ăştia pîrliţii, ne mai uităm în sus, ce-o da Dumnezeu...

Mucală răsturnase roaba alături şi se uita chiorîş...

— Mă, să fiu eu al dracului dacă nu mă duc chiar acum la director şi-i spun să vă taie porţia de la cantină, să vedem ce-o să mai potoliţi!

„Tat-al lor” se sculă într-o rînă:

— Şi ce dacă, mă? Ce dacă? Parcă nu mai putem noi! Du-te, ce mai aştepţi?

Mucală simţea că se îneacă de furie:

— Putorilor, pomanagiilor, zi, faceţi pe şmecherii, ai? Credeţi că mai merge? O să vă vînd şi ponturile, să vedem de unde o să mai furaţi grîu să-l vindeţi lui Pantelimon şi lui

Vizante, să-l speculeze ăia la Constanţa...

„Inimă de porumbiel” sări în picioare:

— Bă, tu eşti nebun? Taci dracului, că Mangîru-i pe aici şi te-aude! Ce vrei să ne bagi la pîrnaie?

„Le ştie” îl linişti:

— Nu ciripeşte el, că-l tragem după noi, parcă dumnealui n-a pus mîna?

Mucală ridică de braţele roabei şi se depărtă.

— O să vă vedem noi, deocamdată cantina tot o să v-o taie, să mai mîncaţi la Melţer, că aici v-oţi fi îngrăşat!

Şi-ntr-adevăr nu se opri decît în faţa lui Mangîru, trîntind roaba:

— Tovarăşe director, eu nu mai fac nimic, nu mai ridic un chibrit pînă nu luaţi măsuri.

— Ci măsuri, mă, ci măsuri? întrebă mirat acesta.

— Dumneavoastră vă place cum stau puturoşii ăia la soare?

Se apropie şi Luca.

— Cine? întrebă Mangîru.

— „Aşteaptă-mă” şi Sandu. Dacă le-am zis, mi-au răspuns că nu sînt salariaţi şi că ei nu fac muncă voluntară...

Antrenorul îl potoli cu un gest scurt:

— De ce eşti invidios? Dacă nu vor să vină, n-ai ce le face. Mai tîrziu, cînd îşi vor da seama că sînt străini de noi, poate se vor ruşina ; pînă atunci...

Mucală se uita încurcat în pămînt. Nu-i venea să vorbească, însă în cele din urmă izbucni pătimaş:

— Ba eu ştiu ce le-ar trebui...

— Ci? Să-i tai, să-i omor?

— Să nu le mai daţi cartelă la cantină. Asta... Luca îl îndepărtă, bătîndu-l pe umăr:

— Du-te, că e nevoie de tine la cărat pămînt... Cînd rămase singur cu directorul îi spuse direct:

— Cred că are dreptate. Încă procedăm cu mănuşi. Ori ne purtăm cu ei cum te porţi cu doi leneşi, ori îi tolerăm, ceea ce nu e în vederile mele...

Mangîru păru foarte necăjit. Se rezemă în lopata pe care

o ţinea în mînă şi mormăi ca pentru el, parcă certîndu-se:

— Să fie al dracului dacă fac eu bini ci fac. Numai jigodia aia di Petrescu m-o-nvăţat să-i cocoloşesc aşa. Ştiu că pentru ceilalţi sînt un exemplu rău şi că şi dumneata şi Mucală aveţi dreptate, dar mi-i teamă că-i pierd. Am tot sperat că-i vom învinge cu binili, dar văd că întrec măsura...

Tăcu cîteva clipe şi Luca nu mai adăugă nimic...

— O să mă mai gîndesc. O cartelă nu-i cini ştie ci, doi poli pi lună, dar vorba-i că pot să-nveţe şi alţii de la ei...

Fu întrerupt de Fane-Mahomed, care venise cu o rangă de fier pe umeri:

— Ce facem, tovarăşe Mangîru, ar mai trebui ceva pentru presat pămîntul, un buldozer, e treabă multă...

— Mi-or promis cei de la şantier că-mi trimit; acu' o să pici...

Antrenorul îşi aduse aminte:

— Cu cheresteaua cum stăm?

— Am găsit, sîrma de împrejmuit soseşte abia săptămîna viitoare, am comandat-o la Constanţa, numai să mai vină băieţii la treabă, ci zici, Fane?

— Vin, tovarăşe director, de ce să nu vină?

De fapt, viermuiala dimprejur, strigătele vesele ale jucătorilor şi ale oamenilor de la siloz, care munceau, îl umpleau de mîndrie. Trebuise să vină omul acesta ca să le arate ca la orbi că nu mişcaseră un deget să repare arena, să-i scuture pe jucători... „Ce mai comunist oi fi tu, Mangîrule!” se certă în gînd şi în aceeaşi clipă se hotărî: „Data viitoare, cînd s-or împărţi cartelele, s-au şters pe bot şi Alecu şi Sandu! Gata! Ori intră şi ei în producţie şi se fac oameni de treabă, ori să se ducă unde-or vedea cu ochii...”

Dar întorcînd capul către locul unde stăteau întinşi la soare, îl mai încercă o dată îndoiala: „Dacă pleacă aşa cum a făcut-o Nicu-Vînzare bună? Hai, că de ăsta nu-mi prea părea rău, nu mai făcea parale multe, dar «Inimioară», şi mai ales Sandu... Dracu ştie cum trebuie să te mai porţi, să iasă toate lucrurile bine. E uşor de zis să fim principiali şi să tăiem capul cui n-ascultă, dar parcă-i mai bine cu duhul blîndeţii... şi pe necuratul înmoi...”

Lăsă lopata, îndreptîndu-se spre cei doi. Se încruntase ca să pară supărat pe ei şi cînd îl zări, Alecu sări ca ars:

— Să trăiţi, tovarăşe director!

„Le ştie” se ridică şi el în picioare. Faţă de Mangîru păstrau încă amîndoi o slugărnicie cînd batjocoritoare, cînd amestecată cu teamă.

— Vă e bini? întrebă Mangîru.

— Dibace vreme! spuse „Tat-al lor”. A dat Dumnezeu de-a venit şi primăvara...

— *Moartea bagabonzilor,* adăugă cu un rîs umilit Alecu.

— Şi n-aţi ostenit?

— Cum adică, tovarăşe director, să osteneşti stînd? Mangîru se încruntă şi mai tare. De fapt cei doi aveau un aer foarte nevinovat ; dacă nu s-ar fi ţinut bine, ar fi izbucnit în rîs.

— Toată lumea munceşti în jurul vostru şi puţin vă pasă! Mai mare ruşinea, oameni bătrîni! Ia să vă văd cum puneţi mîna la treabă, că altfel vă iau la goană...

Se bîlbîia şi se simţi furios pe neaşteptate.

— Ştiu eu ce v-ar trebui mai bini! O sfîntă di bătaie, da' aşa, soră cu moartea...

„Inimă de porumbiel”, mai slugarnic, o şi ştersese. Se repezi spre un grup care îngropa tocmai atunci o bară. Se luă de Fane-Mahomed.

— Aşa, se aşază, mă? Să vă fie-n nas! Dă la mine ranga. Cînd oi trage o dată în ea, se face chibrit suedez...

Apucă fierul şi începu sa lovească fundul gropii înguste cu furie. În timp ce făcea treaba asta, cînta îngînat:

Gagica mea are ochii ca cafeaua.
Cînd vine, mi se rupe şandramaua...

Îşi suflecă mînecile tricoului si scuipă în palme.

— Uite, bă, cum se sapă o groapă, le arătă celorlalţi, cum se pune bara ca lumea. Se iau nişte pietricele mai mari, pietroaie adică, ia adu-le, Picioruş p-alea trei de pe margine, da' mai repede, că n-ai ostenit! Aşa, se aruncă nisip la bază, pe urmă pămînt; ia să vedem, se mai mişcă?

Lucrase cu uşurinţă, ca şi cînd ar fi fost o treabă de nimic. La urmă, apucă bara de lemn, o scutură bine cu braţele lui puternice şi, cînd lemnul nu se mai mişcă, dădu mulţumit din cap: „Ei, mai merge!”,

Se apropiase şi directorul cu „Le ştie”.

— Ia daţi-i şi lui Sandu o roabă să care şi el spuse Mangîru cu voce tare.

Vrînd, nevrînd „Tat-al lor” cără de două ori. Jucătorii se strînseseră împrejur încurajîndu-l ironic:

— Să nu te deochi!

— Ia o piatră-n gură!

— Sandule, mîine-o să plouă, se strică vremea!

— Aduceţi un fotograf...

„Le ştie” îi înjură printre dinţi cînd crezu că nu-l aud directorul şi antrenorul: „V-arăt eu vouă! Pe care-l prind, acolo-l găbjesc!”

— A pus şaua pe tine tovarăşu’ Mangîru! îi strigă Picioruş.

P-ăsta l-ar fi fărîmat vagabondul. Uite că a început şi Zgabercea să vorbească! Nu-l mai respecta nimeni... Ah, să înceapă numai campionatul şi le va arăta... Or să umble cu lumînarea după el!

În timpul acesta Luca privea stadionul. După-amiaza de aprilie învăluia totul într-o lumină dulce-ostenită. Erau foarte multe lucruri de reparat. Mangîru făcuse rost de cherestea, sîrma sosea săptămîna viitoare, trebuiau reparate treptele şubrede ale tribunei. „Asta Mucală o s-o facă, el se pricepe.”

Ciudatul amfiteatru de piatră care forma peluza sclipea stins în lumina amurgului. Într-o jumătate de ceas cădea întunericul şi nu terminaseră. Se simţea şi el ostenit. Se aşează pe iarbă, departe de ceilalţi. Treptele de cretă păreau roase şi vechi, aveau ceva din treptele unui vechi circ roman. Simţi în nări mirosul uscat de praf şi vîntul jos, de deasupra ierbii abia încolţite. De aici cerul se vedea ca un oval tăiat cu foarfecele, o elipsă verde pe care o străbăteau rare cîrduri de păsări. Deasupra tribunei principale se mişcau cu un foşnet uşor crengile plopilor înverziţi. Un pilon

al vechii arene scîrţîia rar. Glasurile se potoliseră. Jucătorii lăsaseră uneltele de lucru şi se strînseseră în cerc în jurul directorului şi al lui Moşa Mariancovici care se vedea treaba că iar le povestea vechile sale isprăvi. Muncitorii de la siloz se apropiau şi ei curioşi. Nu se auzea decît leneşul curs al fluviului şi rîsetele neaşteptate ale tinerilor, izbucnind rar. În aer plutea mirosul iritant al zgurei de pe pista alăturată. „Şi aici, gîndi Luca, mai era cîte ceva de făcut.” Iarba începea să acopere culoarele neîngrijite. Buldozerul promis nu sosise încă, noroc că Fane-Mahomed găsise un tăvălug pe care-l întrebuinţaseră cu folos. Terenul avea multe gropi ce trebuiau astupate. Într-o zi nu se putea termina totul. Stadionul acesta îi amintea de cel din Reşiţa. Pe vremea aceea nu aveau atîţia bani ca să-l gazoneze. Cădeai, îţi rupeai coatele şi genunchii. Numai jucătorii ştiau cum îşi menţinuseră echipa în prima Divizie a ţării... Fiecare centimetru dintr-un teren de fotbal are povestea lui...

Rîsetele jucătorilor îl făcură curios. Îl uitaseră. Îl văzu pe ,,Le ştie” descălţîndu-se. Nu asculta vorbele sîrbului. Antrenorul îşi spuse că trebuia să facă ceva ca să-l învingă. Celălalt, Alecu, părea mai uşor de urnit, poate şi unde era mai tînăr...

Pe linia ferată din spatele arenei se auzi ţipătul unei locomotive. Sosea tovarăşul mecanicului care-l chema la schimb. În dimineaţa următoare trebuia să fie la Constanţa cu 20 de vagoane de petrol. Şoşon nu părea deloc ostenit. Soarele pretimpuriu îi arsese obrazul ca pe-o hîrtie. Se ridicase şi îşi lua rămas bun de la toţi. Trebuia să meargă înainte la magazie să se îmbrace.

Mangîru îşi aduse aminte că avea o şedinţă. Se ridică, adresîndu-se lui „Inimă de porumbiel”:

— Atunci ne-am înţeles, Alecule, mîine după-masă venim iar, că n-am terminat! Nu lipseşte nimeni, că altfel mă supăr, s-aude, Sandule?

„Tat-al lor” mormăi ceva şi toată lumea ştiu că nu-l vor mai prinde pe aici.

Moşa Mariancovici îl căuta pe Mîţu.

— O plecat, are treabă la Regională! îi spuse directorul.

Luca îl chemă pe Fane-Mahomed şi-l rugă să aibă grijă de unelte. Roabele şi tîrnăcoapele fură rînduite împrejur. Picioruş îşi uitase lopata într-un colţ al terenului. Gică-Marafet îi dădu cîteva ghionturi:

— Un' ţi-i scula, Muceo? Mezinul o luă la fugă s-o aducă.

— Gata, mergem, cred că v-a plăcut antrenamentul! glumi Luca.

— Şi ne-ai încălţat şi în ghete, maestre! se căină „Inimioară".

— Nu-i nimic, de-abia vă-nvăţaţi să le purtaţi.

— S-a strîns totul? mai întrebă Luca ; dacă da, atunci să mergem...

„Inimă de porumbiel" se tîra cu sila. Îi spuse lui Sandu:

— Ne-a făcut-o directorul... Mi-a cîntat că dacă nu ne facem băieţi de treabă, ne taie din porţie...

„Le ştie" se înfurie:

— Asta de la Mucală ni se trage, pînă l-oi bate într-o zi să nu mai poată să deschidă gura! Şi după ce se gîndi puţin, îl întrebă pe celălalt: E vorba, ce-i facem, că aici nu mai e de noi. S-a terminat cu aiureala, încotro o întindem?

„Inimioara" îşi întrerupse cîntecul preferat pe care abia-l începuse.

— Unde s-o-ntindem? Ce, eşti nebun? Cine te mai primeşte acum? Transferările s-au terminat, aici mierlim...

— Treaba ta, dar eu nu mă bag la jug...

— Parcă ursul joacă de voie crezi? Nu uita că mai avem puţin şi nu mai facem doi bani...

Sandu îl măsură indignat:

— Mă, nu te-or fi *prelucrat* ăştia şi pe tine?

Alecu nu-l mai asculta. O luase înainte şi cînta de mama focului:

Gagica mea are ochii ca cafeaua.
Cînd vine, mi se rupe şandramaua.

4

Încă la unele din primele antrenamente, Luca îl chemase mai aproape pe Fane-Mahomed. Fundaşul sosise gîfîind. Era năduşit de atîta alergătură.

— Ne-aţi scos sufletul, tovarăşe Luca...

— Nu-i nimic, în fotbal principalul e să ajungi înaintea altuia la balon, după aceea să-l ştii juca... Ia priveşte, nu observi nimic?

Tînărul îşi ştersese fruntea de sudoare şi se uitase cu atenţie la grupul coechipierilor, care îşi continua crosul.

— Ce să observ?

Antrenorul îi apucase braţul şi-l scuturase:

— Gînsacii ăştia aleargă de parcă-s nişte saci cu cartofi, nu oameni! Chiar „doctorul" Voicu, „Fachirul" vostru, e rigid, seamănă mai degrabă cu un sacagiu decît cu un fotbalist!

Fane-Mahomed înţelesese. Într-adevăr, cei din faţa sa se mişcau stîngaci, parcă ar fi călcat în străchini. Simon cel gras se legăna ca o corabie bătută de vînt, lăsîndu-şi greutatea cînd pe un picior, cînd pe altul. Mucală avea ceva de cal în buiestru, ţinea capul înţepenit şi scotea pieptul în afară. Picioruş călca în tocuri, mai mare rîsul, cum de nu observase de la început?

— Se cunoaşte că n-aţi făcut atletism, că nici unul din voi n-a alergat o mie de metri...

Grupul jucătorilor îşi continua fuga, compact. Îşi mişcau picioarele în acelaşi timp şi antrenorului îi plăcea că se disciplinaseră. Gică-Marafet mai mormăise şi în ziua aia: „Ce ne-o fi trebuind nouă atîta alergătură, parcă ne ducem la derby". «Gura! îi strigase. Cui nu-i convine, s-o ia după „Inimioară" şi după „Le ştie"». După aceea le explicase alergînd pe lîngă ei: „Condiţia fizică este primul factor care ajută fotbaliştilor să aibă o tehnică înaintată"... „Ştim, coane!" murmurase şi Mucală.

Luca se întoarse spre fundaş şi-i spuse aproape supărat, ca şi cînd s-ar fi certat cu cineva absent:

— Petrescu ăla ar fi trebuit să vă înveţe întîi şi-ntîi să alergaţi, ăsta este lucrul cel mai important în sportul cu balonul rotund. Uită-te la Simon-Tocană: parcă-i Arca lui Noe! De mecanic ce să mai zic? Are un pas de mărşăluitor, nu de jucător de fotbal... Ia aleargă să te mai văd o dată şi pe tine. Trebuie că arăţi la fel ca ei... Nu ştii ce-i aia relaxare, ce este acela un pas regulat, „compas”, cum i se spune.

Îi dădu un ghiont. Fane o luă după ceilalţi; se silea să nu se facă de rîs. De altfel, tocmai pentru că el alerga mai corect decît ceilalţi îl chemase antrenorul să-şi privească coechipierii. Nemaiavînd răbdare, Luca se luă după ei.

— Mai strîns! Alergaţi pachet! le strigă.

— Am ostenit! Eu mă opresc, spuse Picioruş, abia vorbind.

— Mai e obosit cineva? întrebă antrenorul.

— Nu! răspunseră în cor.

Picioruş îşi reluă locul în pluton. Se vedea însă pe chipul lui că face eforturi peste puteri. Luca îl rugă să rămînă deoparte să se odihnească. Băiatul refuză cu încăpăţînare.

— Nu ştiţi să respiraţi! îi certă. În felul ăsta o să muriţi după o repriză. Eliminaţi aerul din plămîni brusc, aşa! Parcă aţi fi locomotive... Îi opri: Pas de voie... Inspiraţi adînc, expiraţi deodată, încă o dată.

„Rinocerul” era lac de apă. După două clipe se îndepărtă şi le strigă:

— Pînă la mine, sprint; cine cîştigă, are o ţigară deseară premiu! Adică nu ţigară, vedem noi...

Sprintul fu cîştigat de către portar care furase plecarea. Îi strînse împrejur şi-l puse pe Fane-Mahomed să repete celorlalţi ceea ce auzise de la el.

— Nu ştim să alergăm şi mai vrem să jucăm fotbal! zise hotărît fundaşul.

— Păi sigur că nu ştim, dar de învăţat tot trebuie să învăţăm.

Mucală privi împrejur:

— Păcat că nu-i şi „Inimioară” şi „Le ştie” aici, să-i aud şi pe ei cum îşi scuipă plămînii!

Cei doi lipseau de cîtva timp de la antrenamente, pentru că Mangîru nu le mai dăduse cartele de masă. Directorul întreba după fiecare şedinţă de ei şi, auzind că nu vin, se îngrijora tot mai mult, „Ci ne facem dacă pleacă?" îl întreba pe Luca. „N-au unde să plece. Nu-i primeşte nimeni, de transferat nu se pot transfera decît la echipe dintr-o categorie superioară, ori fotbal nu mai joacă ei ca altădată." „Bini, căuta să se liniştească singur Mangîru, dar dacă nu mi-i aduci înapoi, eu pi dumneata am să te trag la răspunderi..."

Luca le arătă ce greşeli aveau în alergare şi-l puse pe Fane-Mahomed să le corecteze la fiecare mişcările. Fu o lecţie lungă şi migăloasă care-i plictisi.

— Dar fotbal cînd mai jucăm şi noi, tovarăşe antrenor? întrebă Mucală, dornic să lovească balonul de piele care aştepta în mijlocul terenului.

— La anul! îi răspunse Gică-Marafet.

Antrenorul se întoarse către amîndoi şi le porunci:

— Un tur de pistă pentru că aţi vorbit neîntrebaţi. Şi mai repede, pînă nu mă răzgîndesc, s-a înţeles?

Ştiind că nu glumeşte, vorbăreţii se urniră cam în silă. La unul din primele antrenamente încercaseră, şi nu numai ei, să se opună unor decizii. Mai ales Mucală, fire violentă, gata de harţă, îşi stăpînea cu greutate gura. Pedepsele pe care le primise îl înmuiaseră în cele din urmă. Nu lipsiseră zile cînd se jurase că n-o să mai vină la antrenament, cînd declara în gura mare că se lasă de fotbal, pentru că avea o meserie şi nu-i mai trebuia nimic, dar de fiecare dată îşi călca cuvîntul. Cînd era singur, se certa: „O avea şi uşchitul ăsta dreptate! Parcă pot să ştiu eu? E meseria lui!" Petrescu îi lăsase doi ani în apele lor şi unde ajunseseră? În coada clasamentului, căzuseră din Divizie. De lemn să fii şi tot te durea sufletul. Unde pui ambiţia ta de om... A, să fie ca guşterii ăia de „Inimioară" şi Sandu, puţin i-ar păsa!

După o jumătate de tură îi chemă înapoi:

— Veniţi aici să ascultaţi, şi altă dată dacă mai deschideţi gura, nu vă mai iert, eu nu sînt paiaţa voastră. Comand şi trebuie să se execute, de-aia sînt plătit. O

echipă nedisciplinată nu poate ajunge decît unde aţi ajuns şi voi. Să trecem mai departe... Cum vă spuneam, nu ştiţi să „aterizaţi” cu piciorul pe pămînt. Trebuie să alergaţi cu corpul aplecat puţin în faţă, să lăsaţi ca toată greutatea să cadă pe vîrful piciorului, adică aceasta să se facă în rate: întîi vîrfurile, apoi talpa şi pe urmă tocul. Eliminarea aerului din plămîni se face simultan, la intervale regulate şi în alt ritm decît cel al inspiraţiei. Tu ştii, Mucală, ce-i aia inspiraţie?

Fox-Movietone ştia. Zise mirat:

— Parcă aş fi de la Dîlga, sigur că pricep. Adică să tragi aşa aer pe nas, să bagi în tine ozon...

Un hohot de rîs îi întrerupse explicaţia.

— Bravo, deşteptule, încheie antrenorul împăcat, acum la balon!

Nu aşteptă nici unul să i se spună de două ori.

Un antrenament trebuie să fie variat, plin de fantezie, scurt şi să distreze, parcă aşa-i spusese pe timpuri Fery-baci, tatăl oţelarilor de la Reşiţa, pe care dacă l-ai fi trezit şi noaptea, ţi-ar fi pus un stop pe rist. Dacă se gîndea mai bine, Luca avea de ce să fie îngrijorat. Peste cîteva săptămîni începea campionatul regional. Moşa Mariancovici adusese programul jocurilor. Îi aştepta un sezon destul de încărcat, cu meciuri obositoare în oraşe îndepărtate, dar asta nu mai speria pe nimeni. Făcînd socoteala, echipa „Steaua” era cea mai curioasă adunătură de oameni. Un desenator ce se pretindea pictor, băiatul acela cu părul creţ, căruia îi arunca acum o minge din spate, izbind-o de un perete, fără ca el s-o vadă, pentru a-i crea reflexe, Fane-Mahomed, Gică-Marafet, pungaşul de buzunare, reeducat într-o şcoală de corecţie, „doctorul” Mircea Voicu, alături de mecanicul bine clădit, băieţaşul slab, Picioruş, un fel de funcţionar pe la siloz, Mucală, golanul cumsecade şi aceşti copii, cu nume atît de caraghioase: Bibiloi, Simon-Tocană, Catîrul, Cîşu, Calul, poate şi cei doi rebeli, *dezertorii:* „Le ştie” şi „Inimioară”...

Din toţi trebuia făcută o *echipă,* adică ceva omogen, un *corp* care să acţioneze cu precizie, *maşină de jucat fotbal,*

cum ar fi spus Moşa Mariancovici. Deocamdată rezultatele muncii lui se vedeau foarte greu. Directorul mîrîia prin colţuri, i-o spusese şi preşedintele colectivului sportiv, ar fi vrut ca totul să meargă pe roate. Tremura de teamă că ar putea să-i scape pe cei doi interi, fără de care *tripleta de aur* era pierdută. Luptase cu fiecare în parte într-un fel. Numai Fane-Mahomed se arătase mai ascultător, ceilalţi se opuneau pe tăcute uneori; trebuia să-i schimbe cu mai puţină asprime, dar şi fără teamă. Jucătorii de fotbal sînt pentru antrenor ca acei cai care, simţindu-şi stăpînul că şovăie, îi aruncă din şa. Experienţa asta, Luca nu avea chef s-o facă. Schemele tactice desenate cu creta pe tabla neagră din biroul lui, înaintea antrenamentelor, era sigur că vor fi uitate la primele meciuri.

Obosise. Îl lăsă pe portar şi-i chemă pe rînd la el, aruncîndu-le mingea. Era cel mai nesuferit exerciţiu pentru jucători. Mucală totdeauna mormăia, imitîndu-l:

„În fotbal sînt trei mişcări fundamentale: *stopul, pasa si demarcarea.* Pînă nu le învăţăm, nu ieşim pe teren, să jucăm la două...”

Toţi credeau că dacă jucaseră atîţia ani fotbal îi scuteşte să repete aceste *fleacuri,* cum spunea Fox-Movietone. Numai că practic se dovedi că tuturor le lipsea un control sigur al balonului, ceea ce nu-i scutea să-l roage pe antrenor: „Tovarăşe Luca, dar un *amical* nu mai facem , şi noi?” Mangîru îl pisa aproape după fiecare antrenament: „Scoate-i, tovarăşe, la cîmp, să-i vedem în *ansamblu...”* „Mai e vreme, mai e vreme! îl liniştea Luca, întîi să înveţe lucrurile elementare...” „Că n-or fi ageamii!” Nici de gura lui Moşa Mariancovici nu mai scăpa: „Bre, ce tot îi dădăceşti atît, pune-i la muncă pe întreg terenul, să-ţi aduc, brat *moi,* un *sparing-partener,* clasa întîi ; echipa fabricii de ciment abia aşteaptă să joace cu noi!” „Mai tîrziu, tovarăşe Moşa, mai tîrziu! îl amîna cu stăruinţă antrenorul. Trebuie să mai lucrăm puţin cu băieţii.”

Primele încercări de coeziune fură făcute într-un mod curios. Luca îi dusese într-o după-amiază pe un fost teren

de volei, acoperit cu zgură, aflat în vecinătatea stadionului, îi rugase să se încalţe cu pantofii de tenis pe care-i luase fiecare de la magazie, şi-i împărţise după o alegere în două echipe de şase inşi. Fixase cîte doi bolovani la distanţă de un metru, închipuind două porţi în miniatură şi scosese din buzunarele treningului o minge mică, albă, acoperită cu pînză, una din acele mingi cu care se joacă tenis. Mucală se uitase la ea ca la o arătare.

— Ce mai e şi asta, tovarăşe Luca?

— Balon, zîmbi Luca, îţi place?

— Frumoasă! făcu Picioruş.

— Ei, nu, că-i bună! scuipă Gică-Marafet cu admiraţie. N-am mai pus piciorul de copil pe aşa ceva.

În cele din urmă, partida propusă li se păru distractivă. Se juca fără portari, însuşi Creţu fiind în cîmp. Meciul avea reguli stricte. Nu se permiteau decît două mişcări. Mingea trebuia stopată şi preluată, atît. Cine făcea o mişcare în plus era sancţionat. Cei care au jucat fotbal vreodată ştiu că exerciţiul era greu. Lupta se anunţa de la început înverşunată. Echipa lui Mucală se dovedi mai întreprinzătoare. Nu lipsiră incidentele comice. Catîrul, voind să lovească balonul, îşi rupsese un pantof şi şchiopătase pînă la sfîrşitul meciului. Gică-Marafet, *asul driblingului,* cum i se spunea, nu se putea obişnui cu felul acesta de a juca. Fluierul antrenorului îl opri de cele mai multe ori.

După o jumătate de ceas se întîmplă ceea ce voise şi Luca. Cele două mişcări deveniseră automate. Nimeni nu mai lovea mingea la întîmplare.

Cînd învingătorul fu cunoscut şi jucătorii celor două echipe începură să-şi strige unii altora glumele lor usturătoare, antrenorul îi strînse împrejur.

— Ştiţi de ce nu am jucat cu o minge normală? Nu-i răspunsese nimeni. Erau osteniţi.

— Pentru că vreau să vă obişnuiţi cu controlul balonului. O minge de proporţiile acestea te obligă să o opreşti, s-o controlezi întîi şi după aceea s-o trimiţi altuia. Micimea porţilor v-a obligat să vă gîndiţi înainte de a şuta, ceea ce

n-ar strica să nu uitaţi niciodată. Deocamdată atît pentru azi, vă mulţumesc...

5

„Inimă de porumbiel” şi „Le ştie” beau de o săptămînă la *Văduva.* Erau supăraţi. Nu te mai înţelegeai cu ei. Cîrciumarul, un bărbat uscat şi chel, care căra tăcut măsurile de secărică, începuse să-i întrebe cînd aveau de gînd să-şi plătească datoriile, pentru că de la o vreme începuseră să mănînce şi să bea la el fără să i se dea vreun ban.

— Las', coane, zicea Alecu, acum-acum punem mîna pe marafeţi. Nu ştii că primăvara-i sezon mort, că la siloz nu mai merge ciubucul de cînd ne-a turnat Mucală, dar nu scapă el nebătut, nici o grijă... Şi-apoi cîţi bani am lăsat noi la matale acilea, nu meritǎm şi noi o cinste?

Şi rîdea cu gura lui ştirbă. De fapt numai de rîs nu-i ardea. Nu era zi să nu tragă de „Tat-al lor”:

— Sandule, înţelege că nu mai merge, nu vezi că ăştia nu se joacă? O să ne ia poliţia la întrebări: din ce trăim? Bani, ioc! Cantină, ioc! Cu prăduiala, greu, ce mai aşteptăm?

Mai era un lucru care-l scotea dintr-ale lui. Începuseră *amicalele* şi murea cînd ştia că ei lipsesc din echipă. De vreo două ori trăsese de „Le ştie” să meargă să vadă cum joacă echipa silozului, dar acesta nici nu voia să audă:

— Bă, ori sîntem *jucători profesionişti,* ori ce dracu sîntem? Fără două miare şi costumul de ţoale nu mă mişc de aici. Ştiu unde să mă găsească, aici e *centrala.* Întîi să ne achite contul la negustor şi pe urmă mai stăm de vorbă!

Alecu se scărpina în cap a pagubă:

— Se ţin băţoşi, ai dracului. Cu ăsta, cu Luca, nu te joci. El i-a băgat în cap directorului să ne ia cartelele, nici să nu mai stea de vorbă cu noi...

Şi aducîndu-şi aminte de Petrescu, spuse cu melancolie:

— Bine mai era anul trecut pe vremea asta. Haleală, haleală, soi, soi, nu tu producţie, nu tu şedinţe teoretice,

mai un chefuleţ pe banii lor, nu ca acum, că mîncăm din pagubă...

Unde mai pui ruşinea, că nu era om care să intre în cîrciumă să nu-i întrebe:

— Ce-i cu voi? V-au pus pe tuşă? Să nu mori?

— Cum o să ne pună pe tuşă? se răţoia Sandu. Nu s-a născut antrenorul ăla încă.

— Da' ce s-a întîmplat? întreba vreun curios.

— Cică nu mai dau şpaga dumnealor, leafă de logofăt!

— Ca să muncim, adăuga „Inimioară", că altfel nu se mai poate! Stai să înceapă campionatul, să-i vedem, or să umble în genunchi după noi...

— N-aş crede, băga fierul roşu în ei cîte un hamal, am auzit că au adus doi puşti, sîrmă! Joacă pe sfoară. Unul are 18 ani şi altul 19, numai splină.

Alecu să nu mai audă:

— Las' că mai vorbim noi! Urma alege...

Numai că data începerii campionatului se apropia şi nu se vedea nimeni de la colectivul sportiv să-i cheme şi să le plătească datoriile. Nici lui Moşa Mariancovici care altădată îşi făcea atît de des drum pe la *Văduva* nu mai era chip să-i vezi vîrful nasului. Parcă se vorbiseră să-i ocolească, să nu se lase ispitiţi de întrebări.

Într-o dimineaţă, ,,Inimă de porumbiel" dăduse peste Gică-Marafet în centru. Acesta era grăbit. Alecu îl apucă de braţ:

— Ia stai, mă, unde-o cari aşa repede?

— Am treabă. Ce mai faci? V-aţi dat la fund. Sandu a plecat undeva?

— Da' de unde! Bea secărică la *Văduva...*

— Şi tu?

— Nu vezi, liber...

— Şi vă *rentează?*

Cum s-ar mai fi lăudat „Inimioară", dar ce să mai spui cînd pe obraji ţi se citeşte foamea, că negustorul strîngea cu fiecare zi trecută cureaua...

Gică-Marafet înţelesese. Clătinase capul său mare a dojană:

— De ce nu vă vedeţi de treabă dracului odată! Mangîru o să vă dea undeva unde-i mai uşor, cu timpul o să vă obişnuiţi...

Alecu era mai puţin înverşunat, ar fi venit cu dragă inimă, dar nu putea să-l lase singur pe „Le ştie”. Ce fel de prietenie e aia în care pînă şi pe cel mai apropiat îl laşi să se zbată ca un cîine?

— Nu vrea încăpăţînatul ăla...

— Spune-i să-i intre în cap că s-a terminat cu trei lulele. O să ajungă prin poliţii ca mine şi n-o să-i fie bine, că multe-am mai pătimit, dar bogdaproste că mi-a intrat la scufiţă...

Asta puse capăt răbdării lui „Inimă de porumbiel”. În aceeaşi zi se certă la toartă cu Sandu. La început îl rugase cu binişorul:

— Mă vereşcane, să n-o mai facem pe nebunii şi să ne ducem cu coada între picioare la siloz şi să le spunem verde: „Primiţi-ne şi pe noi pe undeva p-acilea, să mutăm un ac, ceva, s-o găsi şi pentru doi pîrliţi o treabă de făcut...”

„Tat-al lor” nici să n-audă:

— Ce, bă Alecule, ai dormit pe plătit azi-noapte? Cum o să mă duc eu la ei? Ce-am băut lauri, să mă-ncobiliţeze?

— Treaba ta, eu unul te las! Cînd nu mai merge, nu mai merge ; ce, să fac din doi patru? Oricum, odată intraţi la siloz, mai învîrtim ceva o mai întoarcem ca la Ploieşti, iese... Unde pui iar cantina, bacşişul lui Moşa, că pe el trebuie să tragem de-acum, numai el ne mai iubeşte... La auzul acestor cuvinte, Sandu se făcu pămînt.

— Cum adică, tu eşti în stare să mă laşi pe mine, s-o iei pe urma lui Mucală pe care n-am să-l iert nici în mormînt...

— Uite că te las dacă nu m-asculţi şi pe mine... Eu zic să mergem cît ne mai primesc ei...

În acest timp, la siloz era mare fierbere. Mangîru nu-şi mai găsea astîmpăr. Într-o seară veni la teren să-l întîlnească pe Luca. Era nervos, n-ar fi stat locului.

— Ce mai faci, tovarăşe director? îl întrebă antrenorul întinzîndu-i mîna.

— Ci să fac? Bini. Mătăluţă?

— Cu treaba.

— Nu mai vii deloc pi la mini, să mai stăm de vorbă. Mîini, poimîini, începe sărăcia aia di competiţie şi nu ne-om consfătuit...

— Păi să ne consfătuim acum, că te-am văzut de cîte va ori, dar n-am avut cînd să mai schimbăm o vorbă-două...

Mangîru îl însoţi o bucată de drum. Se vedea bine că îi stătea ceva pe limbă. O luă pe departe:

— Ci facem cu *dezertorii?*

Luca zîmbi, puţin şiret, puţin îngrijorat:

— Îi mai aşteptăm.

— Cît?

— Ştiu eu? Pînă or catadixi să se întoarcă...

— La urma urmii, di ci n-o laşi şi dumneata mai moali? Cred că ţi-ai dat seama că fără ei echipa noastră nu faci doi bani...

Antrenorul protestă:

— Nu-i chiar aşa. Avem rezerve...

— Copchiii ăia pi care-i pierzi pi drum?

— Or să crească!

— Cînd mi-o creşte mie păr alb! Nu mai intrăm noi în Divizia „B”.

— De ce eşti atît de pesimist, tovarăşe Mangîru? Eu tot cred că se vor întoarce. Tot ceea ce ştiu e că de cînd nu le-ai mai dat cartele, mănîncă pe datorie la *Văduva,* cît le-o mai da şi negustorul.

În ochii lui Mangîru sclipi curiozitatea.

— Ştii sigur?

— Sigur. O să-i vezi ce mieluşei se vor face! Directorul încă se mai îndoia:

— Nu-l cunoşti pi catîrul cela de Sandu, cînd o spus o vorbă, vorbă o rămas... Eu ziceam să vorbesc şi cu Gioancă şi să închidem ochii, să le dăm cîte două mii de lei şi cîte-un costum de haine...

— Nu cred că tovarăşul Gioancă va fi de acord. Şi pe urmă, procedînd astfel, înseamnă că mă pui pe mine într-o situaţie proastă. Ce-şi vor spune: „Aha, antrenorul zice hăis şi directorul cea. Noi sîntem mai şmecheri ca ei!” Pe urmă se vor lua şi ceilalţi după ei...

Directorul tăcu încurcat. În sinea lui tot credea că e singurul care are dreptate, dar îşi spuse că cel puţin cîteva zile mai putea să aştepte să vadă ce-o să se întîmple.

Şi într-adevăr, într-o vineri, la ora începerii antrenamentului, pe scările clubului se auzi glasul lui „Inimă de porumbiel” cîntîndu-şi cîntecul.

— S-au întors cocorii! rînji Mucală, făcîndu-i cu ochiul antrenorului, dar să fie al naibii, tovarăşe Luca, dacă n-o să-i ţineţi la uşă!

Primul intră Alecu.

— Sal'tare, maestre, bucuroşi de oaspeţi?

— Ţine pe dreapta! mîrîi Mucală.

„Le ştie” oftă ostenit. Se aşeză pe bancheta de lemn.

— Avem şi noi echipament?

— Poftiţi de vi-l luaţi! îi invită Luca fără să-i întrebe ceva.

Cei doi se dezbrăcară în tăcere. Cînd să coboare spre curtea silozului, „Inimioară” se dete mai aproape de antrenor, şoptindu-i:

— Ne-ai mîncat ficaţii, şefule, dar n-ai noroc să scapi de-aşa podoabe de jucători ca noi. Păcat să stricăm bunătate de tripletă!

Celălalt merse cîtva timp între cei doi. Sandu nu spunea nimic. Mergea cu capul în pămînt ca şi cînd ar fi căutat ceva. Luca le puse mîna pe umeri:

— Ei, cum e, fraţilor? Ne tundem? Intrăm în producţie?

Cîteva clipe nu răspunse nici unul. Alecu se întoarse în cele din urmă şi glumi:

— Parcă nu puteai să vorbeşti şi matale aşa de la început? Că sîntem băieţi de comitet, dar numai să ne înţeleagă lumea...

6

Cafeneaua *La Picioare multe* era aşezată chiar pe *centru,* la întretăierea a două străzi. Ferestrele ei vechi, spălate cu grijă, dădeau spre monument. Casa care o adăpostea fusese pe vremuri un fel de sală de spectacol. Se

ţinea în picioare printr-o minune a echilibrului arhitectural şi se ştia că existau proiecte ca ea să fie dărîmată la o dată apropiată.

Intrînd în acest grajd afumat, prea înalt şi crăpat, puteai să mai vezi încă, în colţuri, ghirlande de stuc poleit şi, pe margini, urmele vechilor loji prăbuşite cu vremea. Tavanul, plin de pînze imense de păianjen, părea aşezat undeva foarte departe. Iluminaţia se făcea cu lămpi de carbid, acoperite cu pînze de sîrmă. În mijlocul salonului, vopsit cu ani în urmă în ulei verde, se afla o masă de biliard, scrijelată, abia ţinîndu-se pe nişte picioare terminate cu rotiţe de alamă. În jurul postavului decolorat şi cusut cu grijă din loc în loc, mai mulţi oameni urmăreau cu încordare disputa. Ca totdeauna la ora aceasta, se disputa partida dintre colonelul Pătrulescu şi domnul Pantelimon, cei mai buni jucători din oraş. Primul, înalt, bine clădit, îmbrăcat într-o tunică militară decolorată, purtînd în orbita ochiului stîng un monoclu legat cu şnur negru, îşi ştergea fruntea asudată cu o batistă mare, roşie. Cel de-al doilea, fostul cerealist, numai într-o cămaşă din milaneză subţire, foarte nepotrivită pentru începutul acela de primăvară rece, ocolea masa dreptunghiulară, îngustînd din ochi înainte de a lovi bilele.

Era într-o marţi, cu trei zile înaintea întoarcerii la siloz a celor doi vagabonzi. Ziua se anunţase mohorîtă încă de dimineaţă. Afară, ca totdeauna la această dată, totul era umezit şi murdar. Ploaia ţinea de aproape o săptămînă şi tîrgul părea scufundat în mari bălţi cenuşii.

Dunărea se umflase spre margini, părea gata să inunde plaja îngustă dinspre oraş. Pe străzi umblau foarte puţini oameni.

„Le ştie” simţise că nu mai poate sta în camera lui strîmtă din cartierul tătărăsc. Avea capul greu, o ameţeală supărătoare nu-i dădea pace şi pe Alecu n-avea de unde să-l ia. Să meargă la *Văduva* nu se făcea. Negustorul i-ar fi amintit din nou de datoriile care crescuseră simţitor. Cel mai bun lucru era să dea de Vizante sau de Pantelimon, *oamenii lui,* cum îi plăcea să spuie cunoscuţilor să le ceară

o sută de lei şi să-i întrebe ce-i rămînea de făcut, pentru că în felul acesta nu se mai putea trăi.

Nepăsător pentru ziua de mîine ca orice om lipsit de un rost în viaţă, trăind la întîmplare, din *nebăgarea de seamă* a altora, cum se lăuda la un pahar de vin, nesiguranţa prelungită şi neaşteptată a viitorului îl pusese totuşi pe gînduri. Gîndindu-se la ceea ce se petrecea cu el şi cu „Inimioară", situaţia i se părea de necrezut. O bucată de vreme sperase că şi antrenorul cel nou al silozului, şi directorul vor să-i sperie numai, să arate că *au strîns şurubul,* cum se zice. Se afla de cinci ani în tîrgul ăsta, avea treizeci de ani trecuţi şi era frecat cu toate alifiile. Nu făcuse nimic în viaţa lui, nu ştia nici o meserie, nici măcar atît cît să cîştige ceva ca să-şi ducă zilele. Fugit de acasă la 15 ani, dintr-o mahala a Constanţei, se pripăşise cîtva timp pe lîngă un circ, slugărind cu silă artişti de bîlci, unul mai nepricopsit decît altul. La 17 ani se oprise într-un oraş dincolo de Dunăre, începîndu-şi cariera de jucător profesionist. Asta-l scăpase de război. Cu un certificat medical fals şi cu o sumă de bani, proprietarul unui club particular îl ţinuse pe lîngă el patru ani. După terminarea războiului, în epoca tulbure ce urmase, „Le ştie" se apucase să negustorească prin oraşele Munteniei, speculînd cereale. Într-un an, la Alexandria, strînsese o sumă foarte mare de bani şi avusese de gînd să-şi deschidă o prăvălie. Cunoştea pe toţi negustorii de grîu şi făcuse luni de-a rîndul contrabandă cărînd noaptea pe şosele prăfuite ce duceau la Bucureşti mii de kilograme de făină. Să nu fi fost patima jocului de cărţi şi femeile, poate n-ar fi ajuns în situaţia în care se afla. În trei săptămîni, pe o iarnă cumplită, îşi pierduse în cafenelele Alexandriei toţi banii agonisiţi.

Primăvara îl găsise numai într-un pardesiu şi un costum de haine, fără o lescaie în buzunare. Tînăr încă, obişnuit cu aceste accidente ale vieţii, placase unde văzuse cu ochii. Avea încă un nume în fotbal. Gazetele sportive, apărute atunci ca ciupercile după ploaie, îl întreţineau la preţ. Nimerise în oraşul C. şi oamenii de acolo îi plăcuseră de la început. Pleşa, coproprietarul fabricii de ciment, cel mai

bogat om din oraş, avea ambiţia să aibă o echipă despre care să se ducă vestea, năzuind în secret să intre în prima Divizie de fotbal a ţării.

Aici îi găsise pe vechii săi prieteni: Mucală şi Alecu. Se cunoşteau de ani de zile, jucaseră în cîteva echipe împreună, pentru un timp se despărţiseră şi fiindcă erau jucători buni, banii îi strînseseră din nou laolaltă. Doi ani huzuriseră. Pleşa, deşi nu fusese mulţumit de rezultatele obţinute, le dăduse de cheltuială tot timpul şi vremea se scursese pe nesimţite numai în petreceri. Între timp situaţia politică a ţării se schimbase. Pentru un vagabond ca „Le ştie” lucrul acesta nu avea o prea mare importanţă. El îşi dădea seama că în orice condiţii fotbalul nu este o ocupaţie în care să şomezi. După naţionalizare, Pleşa dispăruse. Urmaseră cîteva luni de panică. Era şi între două campionate. Cîţiva dintre jucătorii fostului patron plecaseră. Echipa *Dunărea* se destrămase. Ar fi vrut să plece şi el, dar mici afaceri necurate îl ţineau legat de oraşul acesta. Contrabanda cu grîu era încă o ocupaţie bănoasă. Reorganizarea întreprinderilor cerea timp, oamenii puşi să conducă în locul foştilor patroni nu aveau destulă experienţă şi el înţelesese că se poate trăi foarte bine şi fără fotbal. În toamna aceluiaşi an, noul director al silozului, Mangîru, îl trimisese pe Moşa Mariancovici prin tîrg să dea de urma foştilor jucători ai lui Pleşa. Cu ce se mai găsise şi cu vreo cîţiva juniori, se puseseră bazele noii echipe: „Steaua”, căreia i se rezervase un loc în Divizia „B”. În doi ani după aceea, Petrescu III reuşise s-o facă să retrogradeze.

Pentru „Le ştie”, noua situaţie păruse foarte simplă. Avusese de gînd să fugă la Ploieşti la o echipă de categorie superioară şi chiar în iarna acelui an, după plecarea lui Petrescu, făcuse în ascuns un drum pînă acolo, chemat de unul din vechii săi prieteni de vagabondaj, jucător la *Flacăra.* Încercat la un meci de antrenament, „Le ştie” nu dăduse satisfacţie. Tehnica lui individuală nu mai corespundea. Deşi antrenorul se declarase mulţumit de el, invitîndu-l să se transfere, Sandu înţelesese că odată ajuns

aici, cariera lui de fotbalist va fi isprăvită, că *va face tuşă,* cum se spune, şi nu va fi întrebuinţat decît în cîteva meciuri pe an, ceea ce însemna sfîrşitul unui jucător.

La plecare nu-i spusese nimic nici chiar lui „Inimioară”, pe care avea de gînd să-l cheme după el, dacă noile condiţii ar fi fost mai bune. Ca şi cei de aici, ploieştenii îi puseseră în vedere că va trebui să ocupe un serviciu, cu un salariu ce nu i se părea ridicat. Păcălit într-un fel, după o socoteală scurtă, îşi zisese că oricum era mai bine să rămînă în tîrgul acesta unde cunoştea o mulţime de oameni, să ducă mai departe o viaţă uşoară, pe spinarea altora.

Cu ajutorul unor paznici necinstiţi de la siloz, cîteva luni la rînd scosese şi le dăduse lui Vizante şi lui Pantelimon peste cinci mii de kilograme de grîu. Aceştia îl cunoşteau încă de pe vremea cînd juca în echipa lui Pleşa. De la naţionalizare, luîndu-li-se tot ce aveau, îşi pierdeau vremea în cafeneaua domnului Ule Batai, *La picioare multe.* Cîtva timp îşi vînduseră lucrurile de preţ şi, în cele din urmă, văzînd că averea li se risipise cu totul, se apucaseră de contrabandă. Nu fusese greu să-l convingă pe „Le ştie” să le procure grîul, revîndut după aceea pe piaţa Constanţei, unde cei doi mergeau de două sau de trei ori pe săptămînă.

Ca orice om trecut prin de-alde astea, Sandu nu-i mărturisise prea multe prietenului său cel mai bun, Alecu. Acesta, ca şi Mucală, nu era omul de care avea nevoie. Primul, aşa cum se şi văzuse, căzuse repede în laţul vorbelor aruncate de Luca şi se apucase să înveţe toate meseriile ce puteau fi învăţate la siloz. „Inimă de porumbiel”, ca şi Mucală, avea ceva cinstit în el. Umblase pe mări şi văzuse cîte-n lună şi-n stele, n-ai mai fi vrut să termine cînd se apuca să povestească: de-aia îl iubea Sandu, dar nu se putea bizui pe el. Viaţa se asprise. Se cerea mai multă şiretenie. Şi Mucală şi Alecu păstrau dincolo de curajul lor de a trăi la întîmplare o teamă abia ghicită pentru viitor. Văzuseră oameni destui căzuţi la fund, lepădaţi de ceilalţi fără milă *peste bord,* vorba marinarului, şi de aceea lui ,,Le ştie” i se părea că are dreptate cînd bănuia că va fi părăsit într-o bună zi şi va rămîne singur.

În primăvara aceea, nici afacerile nu mai mergeau chiar atît de bine şi datoriile creşteau în carnetul negustorului. Mîncau de aproape două luni, şi el, şi Alecu, pe datorie la *Văduva* şi patronul, strîns cu uşa de impozitele ce avea de plătit, le pusese în vedere că în curînd n-o să le mai dea nimic. Nu le rămînea decît să se apuce de găinării, ceea ce lui Sandu nu-i surîdea. Trăind uşor, „Le ştie” se obişnuise să huzurească şi gîndul că viaţa aceasta se isprăvise îl neliniştea. Cînd „Inimă de porumbiel” îl îndemna să meargă la Mangîru să se învoiască să intre în producţie, jumătate din el era gata s-o facă, dar cealaltă jumătate îl oprea cu înverşunare.

Nu ridicase un pai toată viaţa lui. Anii de slugăreală prin tîrgurile colindate cu circul acela erau floare la ureche. Cine n-ar fi dat cu o mătură prin cabinele *artistelor,* cine n-ar fi aruncat o mînă de fîn animalelor, pentru o bucată de pîine? Pe de altă parte îşi spunea că nu e nici atît de prost încît să nu găsească ceva mai uşor de făcut, cum îl şi îndemnase blestematul ăsta de antrenor pe care nu-l putea suferi, măcar la început pînă s-ar fi ivit o posibilitate mai acătării de trăit.

Iată de ce, după ultimele sale certuri cu Alecu, se hotărî să se consfătuiască şi cu „oamenii lui”, să-i întrebe şi pe ei ce avea de făcut de aci înainte. Şi cum într-adevăr ziua era numai bună de-aşa ceva, să stai şi să bei bere, îşi îmbrăcă pardesiul lui zdrenţuit şi o porni către ora unsprezece spre cafeneaua *La picioare multe,* a domnului Ule Batai.

Cine intra pe uşa înaltă, deasupra căreia se zbătea un clopoţel cu limbă veselă de metal, trebuia să privească cu atenţie spre masa de joc. Pentru muşteriii puţin numeroşi ai cafenelei, lucrul era cunoscut şi foarte rar cineva străin tulbura tabieturile acestui lăcaş de plăceri de rînd.

„Le ştie” păşi în vîrful picioarelor pînă sub lampa joasă cu carbid. Cînd juca biliard, colonelul Pătrulescu trebuia menajat, *respectat,* cum spunea el, pentru că la fel ca acei actori cabotini, fostul militar avea un stil al său de a lovi bilele de fildeş. În oraş pensionarii cafenelei vorbeau cu respect despre *efectele sublime* ale acestui as al

biliardului...

Despre fostul colonel în armata regală Pătrulescu se ştia că în tinereţe se căsătorise cu o femeie mai bătrînă decît el. O omorîse din gelozie, *cumpărînd-o în bani,* adică mituind juraţii. Fusese achitat şi moştenise o moşie în Ialomiţa şi alta lîngă Tulcea. Statul i le luase şi nu erau puţini aceia care îi prevedeau un sfîrşit rău, pentru că în afară de banii cîştigaţi la biliard, unde se dovedea de neîntrecut, nu mai avea nici un venit. Foarte mîndru de talentul lui, era adesea provocat de ambiţioşi la partide lungi, terminate totdeauna cu victoria sa.

Pantelimon îşi încerca norocul în dimineaţa aceea. O victorie asupra lui Pătrulescu ar fi consacrat pe învingător. Vestea s-ar fi dus pînă la Constanţa, şi în toate oraşele din jur, pentru că un asemenea jucător are, admiratorii săi, chiar şi în tîrguri mai îndepărtate, cum au vedetele de cinema.

„Le ştie" ajunse în spatele colonelului şi se aşează pe un scaun. Nu-i privea nimeni, toţi ochii erau aţintiţi asupra mesei acoperite cu postav verde.

Acum lovea cu tacul domnul Pantelimon. Căldura lămpii de deasupra, emoţia jocului îl făcuseră şi mai palid pe fostul cerealist. Mustaţa i se pleoştise şi şi-o muşca din cînd în cînd cu furie. Palma grăsuţă îi tremura uşor, abia simţit. Tacul lustruit era plimbat dintr-o mînă în alta ca şi cînd i s-ar fi cîntărit greutatea. Domnul Pantelimon se aplecase peste marginea mesei şi închisese un ochi. Era numai nervi. O lovitură scurtă şi bila izbită porni rostogolindu-se, atinse manta şi se întoarse încet, trecînd pe lîngă celelalte. Se auzi un oftat de dezamăgire. Ca totdeauna „chibiţii" ţineau cu adversarul colonelului, visînd fiecare la prima înfrîngere a acestuia, la detronarea lui. Se făcu loc celuilalt. Pătrulescu aşteptase liniştit pînă atunci, ştergîndu-şi gura cu degetele. Înainte de a juca, ceru un ţap de bere patronului.

Domnul Ule Batai, un bărbat cu faţa măslinie şi cu o bărbuţă sură, scurtă, abia mişcîndu-se, cu un mers tîrît, se întoarse după cîteva clipe cu măsura cerută. Colonelul o

sorbi dintr-o înghiţitură. Sub lampa de carbid, „Le ştie” îi văzu mîna subţire, prea albă, păroasă într-o muche, cu unghii lungi de femeie.

Pătrulescu nu se aplecă deloc. Lovise grăbit, scurt, ca un jucător rutinat ce nu avea nevoie de multă gîndire. Era puţin dispreţ pentru adversar în felul său de a juca. Bilele se ciocniră şi cel care scria punctele pe o tablă neagră alături aşternu cîteva cifre sub o coloana mai lungă decît cealaltă. Nu lipsiră cîteva rîsete batjocoritoare la adresa lui Pantelimon.

Sandu simţi o mînă pe umăr şi auzi vocea lui Vizante, ascuns pînă atunci în întuneric:

— Ţi-a plăcut? îl întrebă acesta cu vocea lui subţire, moale şi adormitoare de bătrîn.

Mirosea a parfum, ca de obicei. Vizante semăna mai mult cu cel plecat, cu Pleşa. Şi directorul fabricii de ciment, fugit acum cine ştie pe unde, avea obiceiul de a-şi parfuma hainele.

— Mi-a plăcut, cum să nu-mi placă? Eu nu ştiu de ce mai încearcă domnul Pantelimon să-i ia mangoţii! Nu l-a bătut nimeni pe colonel încă...

— Nu-l ştii ce ambiţios este! Şi după o clipă, Vizante îşi aduse un scaun alături, şoptindu-i vagabondului: Să nu pleci. Pantelimon are de vorbit cu tine...

— Şi eu voiam să-i spun ceva, adăugă Sandu.

— Cu atît mai bine, dar pe „Inimioară” unde l-ai lăsat?

— S-a-ncurcat cu una aseară şi nu ştiu unde a cărăbănit-o ; dă el de mine, n-avea grijă. Dacă sînt pe la două la *Văduva* îl găsesc acolo, să vedem, poate a umflat niscai lovele şi avem ce potoli la prînz...

Cafeneaua mirosea a sfoiegeală, de undeva de sus pica varul de pe tavan, un praf umed şi lipicios ce cădea pe haine. „Le ştie” se plictisise. Să fi avut bani ar fi făcut un tabinet cu unul din chibiţi şi şi-ar mai fi mîncat din timp.

Pe cînd aşa trebuia să aştepte să se isprăvească partida asta de biliard dintre Pantelimon şi colonel.

Se ridică şi se apropie de fereastră. Ploua apăsat. Firmele negustorilor scîrţîiau în bătaia vîntului. În cafenea

era frig, ar fi trebuit aprins focul. Trecătorii rari umblau cu capetele aplecate şi nasurile vîrîte în pardesie.

După vreo jumătate de oră, Pantelimon, gîfîind, îşi puse o halbă de bere în faţă.

— Ce faci, mă băiete? îl întrebă familiar, cu vocea lui groasă, răguşită.

— Ce să fac şi eu, am venit la cafenea să mai stăm de vorbă.

Pantelimon era mîhnit. Încercase de nenumărate ori să-l bată pe colonel şi nu reuşise nici de data aceasta. Unde pui că îl mai costase şi bani. Şi nu o sumă oarecare, pentru că şacalul de Pătrulescu nu se arunca decît la sume mari.

— Ce s-aude cu echipa voastră, încă nu v-au chemat, că acum-acum începe campionatul?

Sandu bău cu sete halba de bere şi după aceea zîmbi jumătate batjocoritor, jumătate îngrijorat:

— Şi-au adus doi juniori...

Pantelimon mai ceru o halbă şi un rom mare pentru el. Între timp se apropiase şi Vizante. Era îmbrăcat ca şi celălalt într-un palton negru lustruit, cu mînecile prea scurte. Deasupra, în cuierul larg atîrnau pălăriile lor de fetru, cu panglicile uzate, mîncate pe margini.

— Mai bea şi halba asta pînă sorb eu romul şi hai să mergem la mine, că am ceva foarte important să-ţi spun...

— Aici nu se poate, coane Pantelimon?

Acesta privi spre Vizante. Celălalt dădu îngrijorat din cap:

— Nu, mai bine acasă la dumnealui...

Vagabondul spera să mai bea o halbă de bere. Domnul Pantelimon privea ploaia de afară:

— Ce vreme, mă oameni buni, parcă-i sfîrşitul pămîntului...

Pe geamurile cafenelei curgeau şiroaie de apă. Trotuarele luceau în lumina vînătă. Vizante se uita înduioşat la cinzeaca de rom a prietenului său. Cînd Pantelimon o deşertă, se ridică şi-şi îmbrăcă paltonul. Ieşiră toţi trei afară. Pătrulescu tot mai juca biliard cu cineva.

— Ăsta se descurcă! mîrîi Vizante, tîrîndu-şi galoşii prin

clisă. Dacă face trei partide pe zi are ce mînca o săptămînă...

— Uiţi că sînt zile cînd nu găseşte fraieri... rîse cu duşmănie, mohorît, Pantelimon. De cîte ori nu i-am împrumutat eu parale de pîine. Eh, ce-am ajuns, ne mîncăm unii pe alţii cum se mănîncă cîinii. Ar trebui să fim uniţi...

Îşi aduse aminte şi-l apucă de braţ pe „Le ştie”:

— Da' voi cum dracu de nu v-aţi ţinut bine, ce l-a apucat pe tontul ăla de Mucală, a intrat în producţie?

— A intrat, ce era să facă? se tîngui de alături Vizante. Eu zic... şi se opri la mijlocul cuvîntului, privind la Pantelimon.

— Nu mai zice nimic, haide mai repede, că abia te mişti...

Coborîră spre gară. Într-acolo era casa fostului cerealist. Ajunseră în faţa unor prăvălii cu obloanele trase. Deasupra, pe zidul nespoit de multă vreme, se zărea numele proprietarului, scris cu litere mari, negre. Domnul Pantelimon locuia în fundul curţii în două camere întunecoase. Bătu la uşă şi le deschise o femeie slabă, îmbrăcată într-un capot colorat. Un cîine spitz mîrîi la ei. Antreul rece, plin de vase şi borcane, mirosea a oţet şi Sandu era cît pe-aci să se împiedice de pisicile numeroase care-l întimpinară.

— Lasă-ne singuri! spuse aproape răstit Pantelimon. Femeia dispăru în odaia alăturată. „Le ştie” privi interiorul neprimitor, îngrămădit. Se aşeză pe un fotoliu scîlciat, cu picioarele şubrede.

— Ia loc, ia loc! spunea Vizante. Eu sînt obişnuit. Stai colea lîngă mine.

Vagabondul privi tablourile aşezate unul lîngă celălalt, pe toţi pereţii.

Domnul Pantelimon zîmbi şters.

— Te uiţi. Aici m-au înghesuit, mai aveam două camere. Dacă nu era fiică-mea cea mare, nici atît nu căpătăm, noroc că a plecat la Constanţa şi ne-a lăsat singuri.... Ce vremuri, ce vremuri...

Vizante vru să aprindă o lampă aşezată undeva pe un

scrin, care abia lucea în interiorul odăii strîmte şi neluminate.

— Lasă, nu-i nevoie, zise gazda.

„Le ştie” îşi spuse: „Ăştia cine ştie ce au de gînd, dar tot îmi iese mie ceva pe ziua de azi, mai astup gura cîrciumarului”.

— Uite de ce te-am chemat, începuse Pantelimon, şovăitor.

De fapt era foarte încurcat. Cu oameni ca Sandu nu ştia cum să vorbească. Era şi speriat de neputinţa-i prelungită, de lipsa banilor...

— Ne cunoaştem demult, adăugă şi Vizante.

— Cum să nu, întări „Le ştie”, ca să-i liniştească.

— Am lucrat împreună...

Asta era! Sandu tăcu. Iar voiau pesemne vreun sac, două de grîu, să mai facă vreo afacere.

— După cum spuneai şi tu, ciubucul nu mai merge. La siloz s-a întărit paza. Paznicii ăia nu mai vor să ştie de noi...

Vagabondul îi tăie vorba lui Pantelimon:

— Vor ei să ştie, săracii, dar le este frică să nu-şi piardă pîinea...

Vizante se foi alături în semiîntuneric:

— Cine nu riscă nu cîştigă!

— Aş vrea să te văd pe dumneata în locul lor, coane! spuse „Le ştie” batjocoritor.

Pantelimon îşi aşezase palmele pe masă. După o tăcere scurtă zise:

— Iată de ce ne-am gîndit şi la tine, că te cunoaştem, vorba aia, nu de ieri, de-alaltăieri...

—Vi se rupe sufletul de mine! mîrîi Sandu. Pantelimon nu terminase:

— Cred că ar fi mai bine să intraţi şi tu şi „Inimioară” în producţie...

La una ca asta nu se aştepta vagabondul.

„Uite la ei, îşi zise, le convine, mama lor de ciubucari! Eu să-mi rup oscioarele şi dumnealor să încaseze piţulele!”

— Ei, cum? întrebă ironic.

— Bine. Am un om acolo. Dacă eşti angajat în siloz e

mai uşor. Facem lucrurile mai cu cap, nu mai e nevoie de paznici. Nu ne ştie nici vîntul, nici pămîntul. Voi sînteţi doi, poate îl daţi pe brazdă şi pe Mucală ; dacă avem o astfel de *echipă,* îi învăţăm minte pe comuniştii ăştia să tot vorbească de avutul comun... Vizante rîse piţigăiat de alături.

— Că vorba aia, dacă-i comun, să fie şi al tău şi al meu...

Pantelimon bătu cu pumnul în masă:

— Banii, jumătate, jumătate! În trei luni dacă scoatem măcar un sfert de vagon, ne facem cu parale şi ne apucăm de alte afaceri. Vă iau cu mine la Constanţa...

„Le ştie" se lăsă greu. De fapt, îi convenea. Aşa n-o mai putea duce mult. Dacă habotnicul ăla de antrenor nu-i mai chema? Numai cu ideea de a munci nu se împăca deloc.

— Ce-i facem, coane, cu serviciul, că eu am declarat că nu pun mîna pe nimic, că sînt *jucător profesionist...*

Vizante îi aşează mîna lui uşoară pe umăr:

— Ce contează asta? Scopul scuză mijloacele! Nu înţelegi, cîteva luni, pînă ne facem un capital, că ne-a mîncat stabilizarea!

Sandu păru că şovăie:

— Şi dacă mă prinde?

— Cum o să te prindă? Tu nu auzi că avem noi un om acolo, de bază? E şeful magaziei. L-au angajat fără să ştie cine este. L-am chemat special de la Bucureşti, e rudă cu mine. Şi el avea tot interesul să-şi piardă urma... Cînd ne-am făcut suma, o ştergem...

Vizante spori aceste asigurări:

— Nici n-au cum să controleze, ţi-o spun eu, care mă pricep în operaţii de astea. Contabiliceşte, un siloz nu poate fi controlat. Ia gîndeşte-te, ar trebui deşertată toată magazia de grîne, cîntărite şi pe urmă reînregistrate. Or, asemenea treaba cere ani întregi. Numai dacă te-ai uita în scriptele lor şi ţi s-ar face părul măciucă, unde mai pui că timpul alterează cerealele, există şi un procent de scădere... Nu-i nici un risc, ascultă-mă pe mine. Pe noi nu ne angajează, că de mult am fi intrat la treaba asta.

„Le ştie” fusese convins, dar voia sa le ciupească ceva parale. Măcar atît cît să achite datoriile la cîrciumar. Pantelimon şi Vizante, cît păreau ei de scăpătaţi, tot mai aveau cîte ceva, pentru că altfel nu şi-ar fi îngăduit să stea toată ziua în cafeneaua lui Ule Batai.

— N-am muncit în viaţa mea! spuse el, ca şi cînd ar fi fost îndemnat să care pietre de moară.

— Parcă aici ai să munceşti cine ştie ce! Directorul ţine la voi, va fi fericit cînd va vedea că v-aţi întors. O să-l rogi să te dea la ceva mai uşor, ardeţi şi voi gazul pe acolo, n-o să se cunoască. Ce vrei, nu-i lasă nici pe ei C.C.F.S.-ul. Vor să termine cu profesionismul. Asta aşa, de ochii lumii, pentru că, în fond, ascultă la mine, tot cu bani se ţin fotbaliştii. O să vezi tu cum ai să capeţi prime, nu o să mai aibă nimeni ce să zică despre tine. Eşti sau nu în producţie? Păi dacă eşti, să ţi se dea ce-i al tău! Unde mai pui ce iese pe deasupra!

„Le ştie” mai avea un argument:

— Nu-l cunoaşteţi pe antrenor. E dat dracului. Din cauza lui am ajuns de nu mai avem nici cu ce plăti la *Văduva* potolul! Unde mai puneţi că ne-a zis, adică nu numai nouă, lui „Inimioară” şi mie, la toţi, să ne tundem. Să-l vedeţi pe Gică-Marafet, parcă-i maica domnului...

Pantelimon înţelese aluzia subţire a vagabondului.

— Şi cît aveţi de dat pînă acum la *Văduva?*

— Două miare şi ceva, parale, nu glumă! Unde mai pui că învoiala aşa ne-a fost: dacă vor ăia de la siloz să ne rupem rasoalele pentru ei, să ne dea pe deasupra şi cîte-un costum de ţoale, măcar de-alea pe puncte...

Vizante se ridică de la locul lui şi se apropie de gazdă, Îşi şoptiră cîteva vorbe şi, imediat, Pantelimon se ridică, spunîndu-i:

— Uite ce este! Cu patru mii de lei facem afacerea? Vă duceţi şi vă daţi legaţi lui Mangîru?

— Mă duc, coane, cum să nu mă duc? Da-mi dai banii chiar azi? Că nu mă mai primeşte cîrciumarul şi vreau să-l joc niţel...

— Uite-i! şi se scotoci într-un buzunar scoţînd un

portofel burduşit de hîrtii.

„Al dracului! îşi zise în gînd Sandu, zicea că nu mai are nici după ce bea apă, şi mangoţi la, el ca la turci!" Îi părea rău că nu-i ceruse mai mult.

Hîrtiile fură numărate şi „Le ştie" şi le trecu prin barbă în semn de saftea.

— Noroc şi baftă, coane! Atunci ne-am înţeles? Mă duc, îl car şi pe „Inimioară" să ne facem cumsecade. Dar tot ce zulim, jumate-jumate!

— S-a făcut! Însă, gura, nu ştie nici mutu, nici pămîntul.

— Mucles, dacă-ţi zic! Pe cuvîntul meu de om... La uşă, Vizante îi spuse numele magazinerului:

— Nu întreba pe nimeni de Crăciunescu. Ai să afli de la alţii care este. Voi între voi să fiţi ca şi cînd nu v-aţi cunoaşte. O să aranjăm noi să vă întîlniţi aici fără să ştie nimeni.

— Nu-i spun nici lui „Inimioară". Ce, sînt prost? Cînd o fi la treabă, îl duc eu de nas. El numai să-mi ajute să fur...

Pantelimon îl bătu pe spate liniştitor:

— Nici o grijă. Dacă ai să-ţi ţii gura, totul va merge ca pe roate, că e făcut cu cap. Omul meu îţi va spune numai cînd să te duci să ridici sacii. Cîte unul la două seri, să nu se cunoască. Va găsi el un loc în preajma magaziei, unde să-l dosească. Tu pune-te numai bine cu paznicii, dă-le de băut cînd operezi şi totul e în regulă. Bani pentru asta am să-ţi trimit tot eu...

Ajuns în stradă, „Le ştie" privi cerul jos, plin de nori. Ploaia se rărise. Avea altă inimă! Bine e să ai parale în buzunar, să nu mai duci dorul banului! Şi proştii ăştia nu puteau să spună mai devreme ce aveau pe suflet, că doar era băiat de înţeles!

Cînd intră la *Văduva,* înăuntru nu erau decît doi clienţi. Nu-l văzu pe „Inimă de porumbiel". Unde dracu o fi umblînd şi ăsta pe o astfel de vreme?

Cîrciumarul avea o faţă posomorîtă, de om preocupat. Se făcea că nu băgase de seamă că-i intrase în prăvălie alt muşteriu.

— Jupîne! strigă Sandu vesel, ia dă-te aproape să-ţi

împing nişte marafeţi, că am luat leafa...

Omul crezu că nu aude bine. Avea o faţă lungă, slabă, plină de cicatrice. Cînd se mira arăta ca un pepene scobit. Cu ani în urmă un primus îi explodase în obraz fiind cît pe aci să-l lase fără vedere.

Sandu numără două mii de lei şi-i aruncă pe masă. Negustorul nu mai şovăi, veni drept spre el, ştergîndu-şi palmele umede pe şorţul murdar ce-l purta dinainte.

— Să mai zici că sîntem băieţi răi! îl certă „Le ştie”. Cînd ţi-am spus o vorbă, vorbă rămîne... Poftim ce-i al dumitale, fă socoteala să ne lichidăm, că de-acum nu mai am chef să te uiţi după mine chiorîş...

Cîrciumarul aduse un carnet, adună cifrele scrise şi primi datoria pînă la ultimul leu. Fericit că ajunsese să aibă nişte bani, socotiţi pierduţi, în buzunar, puse pe masă două cinzecuri de rachiu şi se cinsti cu vagabondul:

— Noroc şi la mai mare, dar ce-ai păţit, ai cîştigat la loterie?

— Mai rău, am intrat în producţie şi mi s-a dat leafa înainte, rîse cu toată gura Sandu. Şi după aceea întrebă dacă „Inimă de porumbiel” n-a dat în ziua aceea pe acolo.

— Nu, că ţi-aş fi spus...

— Păi să-l aşteptam. Pînă atunci pune o gustărică în faţă, colea, să ciugulim ceva.

„Aşteaptă-mă” sosi cînd negustorul şi muşteriul său se aflau la al patrulea rînd de rachiu. Era ud pe spinare şi sufla în mîinile îngheţate. Cînd dădu cu ochii de prietenul său petrecînd la masă cu cîrciumarul se opri locului. Asta ce dracu mai era? Se întorsese lumea cu dosu-n sus, că doar *Văduva* se jurase că nu le mai dă pe datorie.

„Le ştie”, picior peste picior, cu obrazul încălzit de băutură, îl privea de sus:

— Unde dracu umbli, măi, pe vremea asta? Nu te-a mai lăsat muierea aia deloc? Ai mîncat barim ceva?

Alecu trăgea cu ochii la cinzec.

— Ce bei? îl întrebă Sandu.

— Un rom, că mi-a îngheţat spinarea...

— Dacă vrei, cere şi şampanie, că am pus mîna pe

parale...

— Nu mai spune! se miră „Inimioară”, cu gura pînă la urechi. Dar ce s-a întîmplat? A mai murit mă-ta aia pricopsită o dată, de ziceai că ai avut-o şi-ai moştenit-o?

Cîrciumarul se ridicase de la locul lui şi-i lăsase singuri. Pe la patru după masă, cînd ploaia încetă cu totul şi se ivi soarele, ieşiră afară cam pe două cărări. Alecu cînta cîntecul lui şi-l săruta din cînd în cînd pe „Le ştie”, spunîndu-i:

— Tu eşti prietenul meu cel mai bun. Pe măgarul ăla de Mucală să nu-l mai văd. Am să-i dau o cafteală să mă ţie minte! Că cine te şucăreşte pe tine, Sandule, pe mine mă şucăreşte...

Ajunşi în faţa monumentului, „Le ştie” îi aduse la cunoştinţă vestea cea mare:

— Ne-am dat dracului, Alecule. De poimîine, adică după ce-om termina mangoţii, intrăm în producţie! Să vedem, or să ne mai zică deştepţii ăia ceva? Îi învîrtim noi pe degete. Şi lasă-l pe mine pe şmecherie ăla de antrenor, o să mă roage să joc şi n-am să vreau!

— Aşa e, Sandule, să cadă în genunchi, auzi tu! Ne punem pe antrenament şi le arătăm noi cine cunoaşte fotbal şi cine nu!

„Le ştie” mai avu un moment de luciditate:

— Dar n-o să ne fie, mă, greu să muncim? „Inimioară”, drăgăstos, îl mai sărută o dată pe frunte şi-i zise:

— Uite, pă libertatea mea dacă o să-ţi fie greu, eu am să fac tot ce trebuie în locul tău. Numai să ne dea la aceeaşi secţie! Auzi tu? Altfel nici nu ne angajăm...

— Aşa e!

Alecu mai că nu plîngea:

— Că tu eşti băiat delicat, mă Sandule, cine să te înţeleagă? N-ai pus mîna, nu ştii să faci nimic... Şi, aducîndu-şi aminte, îl întrebă bănuitor: Dar de unde-ai cărăbănit biştarii ăştia?

O clipă, „Le ştie” vru să mărturisească, dar îşi învinse slăbiciunea:

— Secret, nici o grijă, nu te bag eu în belea. O să vezi ce

parale o să avem noi, numai să mă asculţi pe mine şi să-ţi ţii gura. Să nu afle nimeni.

— Nici Mucală?

— Păi ce, ăla mai e prietenul nostru? Şi-a mîncat cinstea, adio şi n-am cuvinte ; că pînă nu-l bat cu mînuşiţa asta a mea, nu mă las. Alecule, nu mă las, auzi tu?

„Aşteaptă-mă” nu mai vedea bine înaintea ochilor. Romul i se urcase la cap. Se aşezară amîndoi pe piatra încă umedă a monumentului. Trecătorii ieşiţi la plimbare după ploaie, rari de altfel, îi priveau curioşi. Văzîndu-i, în ameţeala lor, Alecu le strigă în cele din urmă cîteva înjurături şi întorcîndu-se către prietenul său îl mai întrebă o dată, cu regret şi curiozitate ;

— Sandule, e adevărat? Ne ducem, mă, la Mangîru să-i spunem că intrăm în producţie?

Răspunsul nu-l mai auzi, pentru că adormise cu capul pe pieptul lui „Le ştie”.

7

Vestea că „Inimă de porumbiel” şi „Le ştie” au fost angajaţi ca sondori la cazanele uscătoare ale silozului se răspîndise într-o clipă. Fane-Mahomed urcase în goană scările care duceau în biroul antrenorului

— Tovarăşe Luca, tovarăşe Luca...

— Ce-i, Fane, ce s-a-ntîmplat, au dat turcii? Băiatul gîfîia.

— A opta minune a lumii...

— Respiră pe nas, cum te-am învăţat ; aşa, trage aer mult în piept, unu doooiii unuu doi! Acum poţi să-mi spui liniştit despre ce este vorba...

— Alecu şi Sandu şi-au făcut formele de angajare...

— Ştiam...

— Ştiaţi?

— Sigur că da, din moment ce au venit la antrenament...

Fane-Mahomed era sincer dezamăgit. Ar fi vrut să-l vadă uluit pe antrenor, ca la aflarea unei veşti care să-ţi ia

respiraţia. Luca se aşează lîngă el şi-l întrebă:

— De tuns s-au tuns?

— N-am băgat de seamă. Tovarăşul Mangîru le-a dat cîte-un halat nou, ţi-e mai mare dragul să-i priveşti. Cu mine nici n-au vrut să stea de vorbă...

Antrenorul tăcu puţin şi-i spuse după aceea:

—Ce crezi, putem să-i încercăm duminică la meciul de antrenament pe care-l avem?

— Trebuie... Sînt buni.

— N-au antrenament.

— Joacă ei şi-aşa!

— O repriză numai, da, da' numai o repriză, să nu capete febră musculară.

Fane ridică din umeri:

— Cum vreţi, dar moare Alecu dacă nu joaca tot meciul...

— Poate să moară. A, să nu uit, spune-le că dacă nu se tund pînă atunci, nici nu le dau echipament; mie nu-mi trebuie dascăli în echipă...

— Nu vreţi să vă duc la *vagabonzi?* mai întrebă fundaşul.

— Ia, haide să-i văd şi eu...

Coborîră treptele clubului, străbătură curtea plină de căruţe şi ajunseră lîngă rampa de însilozare. Era o zi luminoasă. Pe treptele murdare de noroi se înghesuiau căruţaşii şi strigătele lor îţi luau auzul. Fane-Mahomed deschise o uşă grea de fier şi-l conduse pe antrenor pe scara metalică. Ajunşi pe o rampă îngustă îl zăriră pe Gică. Hamalul descărcase tocmai un sac şi se rezemase de bara rotundă care înconjura cîntarele automate. Acesta le făcu semn cu mîna.

— Mergeţi să-i vedeţi? îl întrebă.

— Da.

— Face, zău... Să vă conduc eu, poate nu cunoaşteţi pe aici.

La etajul doi erau elevatoarele de uscat şi secţia de condiţionare.

— Să vă duc şi la Mucală?

— Da, încuviinţă Luca, unde lucrează?

— Acum e ditamai cazangiu, mereu se schimbă de la o secţie la alta, zice că vrea să ştie toate şuruburile maşinilor.

Intrară pe un coridor îngust, întunecos, şi pătrunseră pe un fel de terasă de unde se vedea în înălţime tot silozul. Era un amestec de conducte metalice, huruitoare, pe care urcau cerealele. Sub ei, o pompă cu aer comprimat ţiuia asurzitor.

— Pe aici, pe aici, le spunea Gică.

Ajunseră în faţa unei uşi. Pe un afiş scria: „Intrarea oprită”. Fane bătu de cîteva ori zadarnic. În cele din urmă deschiseră şi îl zăriră pe Mucală, dezbrăcat pînă la brîu, mînuind o lopată plină de cărbuni. Era negru tot, numai ochii îi străluceau în fundul capului.

Le întinse mîna lui puternică, plină de cărbune.

— Cu ce ocazie pe la noi?

— Am auzit că ai făcut un rămăşag cu „Le ştie”... Mucală lăsă lopata, îşi şterse fruntea asudată cu dosul palmei şi se aşeza pe o grămadă de cărbuni.

— Cald la noi şi strîmt. Ascultă, Gică, găseşte nişte scînduri să-i facem loc tovarăşului Luca. Şi rîzînd adăugă: Ce spuneţi de *tripleta de aur?* Ne-am dat dracului, sîntem în întrecere socialistă...

— Ei, care pe care, Mucală? Mecanicul părea puţin mîhnit.

— Care pe care? Parcă poţi să ştii? Deştepţii ăia, pă libertatea mea, s-au aranjat, umblă de colo-colo prin siloz, cică sondează, o să-i vezi dumneata. Dar nu-mi pare rău, zău dacă-mi pare rău, bine că s-au liniştit odată!

Luca privi împrejur. Lîngă gura cazanului de uscare, la un cuptor, meşterea încă un om. Arunca rar cîte o lopată de cărbuni. Dogoarea focului se simţea de departe.

— Nu-i prea greu aici pentru tine, Mucală? Să vorbesc cu directorul să-ţi găsească ceva mai uşor...

Fox-Movietone rîse cu dinţii lui foarte albi:

— De fapt, pe unde n-am trecut, pe la electrică, pe la cîntarul roman ; e bine şi aici, eu am vrut. Călduricăcăldurică, mai ne dă şi cîte un chil de lapte, mai stăm,

cuptoarele astea sînt cuminţi, le umfli şi pe ele, torc, nu altceva... l-auzi-le, şefule!

Luca ascultă cîntecul, egal al focului de 1000 de grade.

— Cînd mai m-apucă zbînţul, îl las pe ăsta aici, pe Stelică, e prietenul meu, şi o iau otova, mai mă plimb. De stat stăm bine, ne-a scris şi pe noi pe un tabel. Numai c-un lucru nu prea mă-mpac: mai mă bagă şi de noapte, nu merge. Un sportiv nu trebuie să muncească noaptea. E prost că nu sîntem decît şase mecanici. Doi pe schimb. Ştiţi, aici focul nu se opreşte niciodată. Ce să fac? Să-l bag pe unul de două ori, noaptea? Nu-i frumos! Mai mă chinui eu, dar tot e obositor. Pe urmă, or să înceapă meciurile, o să plecăm de sîmbătă, tot va trebui să găsească directorul pe cineva...

— Am să vorbesc chiar azi cu el.

— Cum vrei matale, coane, dar să ştii că mie-mi place şi-aici, ia te uită cum umblu cu manetele astea... Ce mai, m-am *calificat!*

Se ridică şi se apropie de cuptor. Făcu cu ochiul lui Gică-Marafet:

— Ce ştii tu, bă urîtule! Dacă te ia unul de lîngă sacii tăi de jos, de acolo, mori prost lîngă maşinăriile astea...

Răsuci o manetă şi focul se înteţi.

— 1100 de grade, 1200... arde şi mama lui sfîntul Sisoe...

Flăcările roşii îi luminau chipul. Părea un diavol umed. Muşchii săi puternici jucau sub piele, şi Mucală nu se lăsă pînă nu le arătă toate „jucăriile” lui, cum spunea puţin batjocoritor.

— Alaltăieri s-a înfundat un snek. Cine ţi l-a firitisit? Mandea! Umblu în drăcoveniile astea ca la farmacie...

— Cînd ai învăţat, Mucală?

— Mai furasem eu ceva meserie pe unde-am fost: ţi-am spus, şefule, nu moare măndel de foame, se pricepe, are şapte meserii. Unde mă pui, acolo-i bine... E vorba, ce-i facem în campionat, că mai e puţin şi începe.

Antrenorul se ridică să plece:

— Ce să facem? Jucăm.

— Pe *dezertori* îi băgaţi în echipă?

— Nu ştiu, să vedem dacă vor putea să se pună la punct cu antrenamentele. Tu ce zici, Fane?

— Se pun, tovarăşe Luca.

Ieşiră. Spaţiul se îngusta. Urcară încă două etaje pe nişte trepte înguste. Aici zgomotul cuptoarelor se pierdea. Se aflau sub un pîntece de beton în care cădeau milioane de boabe de grîu. Un jgheab mişcător căra sute de kilograme de cereale spre gura celulelor unde se depozitau.

Cei doi nu fură găsiţi decît mai tîrziu, ascunşi după un stîlp. Jucau tabinet, aşezaţi pe nişte saci. Pe antrenor îl apucă rîsul cînd îi văzu. Erau îmbrăcaţi în halate albe, murdărite, prea largi, cărora le răsuciseră mînecile. Şedeau turceşte unul în faţa altuia şi aruncau cărţile pe rînd:

— Spatiu!

— Damă!

Nici nu se ridicară. „Le ştie” duse mîna la chică, ostenit — gestul lui de şmecher:

— Bună, tovarăşe! Aţi venit să ne vedeţi?

„Inimă de porumbiel” strînse cărţile, le bătu în margini şi, numai cînd fu mulţumit că le-a tencuit bine, ridică privirile sale de şobolan.

— Să nu ne spuneţi tovarăşului Mangîru, că ne dă afară! aruncă ironic.

„Le ştie” se sculă:

— Să v-arătăm şi dumneavoastră cum merge afacerea?

— Ce afacere?

— Treaba asta pe care o facem...

De sub saci fură scoase două sonde metalice, pe care cei doi vagabonzi le tîrau după ei. Luca le văzu chicile neîngrijite, dar nu le spuse nimic. Gică-Marafet îl înghiontea pe Alecu:

— Ascultă, bă „Inimioară”, cît credeţi voi că o să vă meargă aşa? Numai să dea Gioancă peste voi, să vă prelucreze niţel, şi dacă v-o mai trebui tabinet...

Sandu se întoarse şi catadixi să-i răspundă el pentru celălalt:

— Să se ştie că noi tot jucători profesionişti rămînem...

— Pe dracu! Unde-i costumul de ţoale şi cele două miare fără de care ziceaţi că nu mai puneţi laba pe băşică?

Cei doi tăcură. „Inimă de porumbiel” schimbă vorba:

— Ce-a fost pe-acilea de azi-dimineaţă! Toată lumea, ca la urs, să ne vadă... I-am luat la goană: „Ce vă zgîiţi aşa? N-aţi mai văzut oameni care muncesc?...”

— Parcă voi munciţi? rîse Fane-Mahomed.

În drum se întîlniră cu Mangîru. Acesta era însoţit de Moşa Mariancovici.

— Încotro, fraţilor? întrebă directorul care avea un aer foarte fericit.

Luca îi strînse mîna.

— Mergem tocmai să asistăm la demonstraţia noilor angajaţi.

Directorul îl trase într-o parte:

— Uf, bine că o ieşit aşa cum o ieşit! Credeam că nu-i mai văd. Ai avut dreptate! Să nu-mi spui nimic, ştiu, sînt foarte nedisciplinaţi, o să am un circ întreg aici cu ei, dar aşa-i la început. Sînt tare îndărătnici, principalul îi că şi-au dat seama că nu mai mergi...

Preşedintele colectivului sportiv îi chemă la el:

— Tovarăşe Luca, tovarăşe Mangîru, să vă povestesc ce mi s-a-ntîmplat odată la Belgrad, că nu degeaba le spun eu băieţilor ăstora *tripleta de aur.* Eram tot aşa, trei: eu, Tirnanici şi Boşkovici...

Mangîru îl trase de mînecă:

— Ai uitat că Boşkovici juca extremă dreaptă? Că singur spuneai aşa...

Frizerul nici nu clipi din ochi:

— Cum o să uit, dar pe vremea cînd s-au întîmplat cele ce urmează, *brat moi,* Boşkovici juca inter stînga...

— Si Tirnanici?

— Centru. Eu inter dreapta. *Tripleta de aur,* aşa ne spuneau toţi. Asta prin '928. Dă Dumnezeu de vine şi meciul cu Spania, la Madrid. În poarta buzaţilor, cine credeţi că apăra?

„Le ştie” şi cu ceilalţi se aşezară pe saci împrejur. Nu puteau să-i strice bucuria preşedintelui.

— ...Zamora. Cred că aţi auzit de el!

— Am auzit! făcură toţi în cor.

Frizerul îşi găsi şi el un loc lîngă Fane-Mahomed şi nu se mai opri:

— Ăsta şedea la fiecare meci cu un pistol pe bară. Făcuse pariu cu un prieten: la primul gol pe care-l primeşte, se împuşcă...

Luca îl privi. Frizerul credea tot ceea ce spunea. Avea în ochi o însufleţire sălbatică, fiecare muşchi al feţei tresărea. Părea un bătrîn actor trăindu-şi amintirile...

— ...cu mine nu i-a mers.

— Şi s-a-mpuşcat? întrebă Gică-Marafet, îngrozit de soarta portarului spaniol.

— Să vedeţi cum s-a-ntîmplat. Era-n august. Lume, nu mai aveai loc. Publicul spaniol ştiţi cum este! Tauri, corrida, sînge. O mie, două mii, zeci de mii de guri strigînd. Meciul începuse într-o alură infernală. În minutul 76, scorul era de unu la zero pentru Spania. Halfii lor nu ne lăsau să ne apropiem de poartă. Aleargă tu, Moşa, aleargă tu, Tirnanici, nimic! Mai rămăseseră paisprezece minute de joc. Atacam în trombă. Minutele se scurgeau unul după altul. Antrenorul striga desperat de pe margine: „Ce mai aştepţi, Moşa, trage odată!” Trage, trage, dar cum să tragi, că mă ţineau cu dinţii. Trei aveam în spinare. Faima „Tunului” trecuse şi Pirineii. Parcă-i văd: nişte ochioşi, *brat moi,* unul în stînga, unul în spate, altul în faţă. Toţi negri ca dracul, parcă ar fi fost contrabandişti, nu jucători de fotbal. Înjurau printre dinţi: „Caramba!” Acum spaniola o mai ştiam şi eu. „De ce înjuraţi, mă?” i-am zis unuia. El, surd. „Caramba”, făcea şi mă căuta la os! Însă aveam cele mai tari glezne din Balcani. Aşa mi se spunea: „Omul cu tendoanele de fier”. Dădeai în ele, ieşeau scîntei! Apuc o dată. Fentez pe un buzat, mai fentez pe al doilea, al treilea făcea bezele pe jos. Bum! „Tunul” nu se juca! „Pantera neagră”, cum i se spunea lui Zamora, că apăra într-un tricou negru ca smoala, sare, s-agaţă de bară şi respinge mingea-n corner. Lumea-n aer! Se sărutau spaniolii de parca ar fi scăpat din cutremurul de la San-Francisco... Încă un milimetru şi-l trimiteam în lumea

drepţilor pe ţigan. „Hm, îmi ziceam eu, oi fi tu Zamora, tat-al portarilor, dar nici eu nu sînt oarecine!” De altfel, ziarele din lumea întreagă scriau cu litere mari în ziua meciului: „Duelul *Panterei* cu *Tunul* sau *Tripleta de aur* va învinge?” Gazeta lor sportivă apăruse cu manşeta neagră, în semn de doliu. Articolul de fond avea titlul: „Îl vom pierde pe Zamora azi?”

Luca se aşează de-a binelea pe saci. Nu puteai să nu-l asculţi pe frizer. Chiar Sandu, pe care de obicei îl plictiseau cele ce auzea de la Moşa, făcuse ochii mari. Preşedintele colectivului sportiv avea o fantezie nesecată.

— Şi ce s-a-ntîmplat, tovarăşu' Moşa, pînă la urmă? întrebă Gică-Marafet, convins pe jumătate de cele auzite.

— Ce să se-ntîmple? Strig la Tirnanici: „Ascultă, gloabă deşelată, jucător de trei dinari, pune-mi una peste fundaşii ăştia ai lor, să terminăm, bîlciul!” Tirnanici, care nici el nu era prost, ambiţios ca şi mine, îmi şopteşte, să nu priceapă ţiganii, pe sîrbeşte: „Lasă *uice,* dacă nu ţi-o place, să nu mai mă strigi pe nume. Îţi aşez una pe lopată să scoţi sufletul *Panterei”.* Şi iar peste ei, năvală! Alergam să iasă duhul din noi şi mai multe nu. Pesemne ca spaniolii învăţaseră sîrbeşte, s-au prins la şmecherie. „Ce faci, catîr rîios?” strig la Tirnanici. „Nu merge, unchiule!” „Cum nu merge, *brat moi,* cum să nu meargă?” „Şi chiar dacă-ţi dau, nu vezi că *Pantera* are clei în palmă, se lipeşte mingea de mîna lui!” Aşa, vasăzică, ei bine, las' că-ţi arăt eu ţie şi jigăritului din poartă că „Tunul” e mai al dracului! Mă întorc la centru, prind un balon şi încep să driblez. Despre driblingul meu ziariştii scriau că e ca o frişcă. Unu', doi, aş fi driblat şi pe sfînta Paraschiva. Publicul, mut, în picioare. Un urlet de groază. Buzatul din poartă pălise. Veneam, veneam... Trec de şaisprezece metri, mai sare unul, o întoarcere scurtă şi-o plesnesc! Buuum! Ştiţi ce-i acela un „păianjen”, adică locul unde se înmulţesc păduchii, pentru că nici dracu nu-i tulbură! Pantera sare, abia atinge balonul cu două degete şi cade. Ce credeţi?

— Goool! făcu sufocat Fane-Mahomed.

— Da' de unde! Buzatul o împinsese puţin şi mingea

întîlnise bara! Îmi venea să-mi mănînc bocancii! Mă întorc spre Boşkovici: „Mă, tu unde-ai fost pînă acum, că fotbal nu te-am văzut să joci! Pe Dumnezeul meu că mă las de meserie, dacă nu-l găuresc pe ăsta!” Ajunsesem în minutul 89...

Se opri, îşi şterse faţa asudată cu batista, şi continuă mai blînd după o clipă:

— Vasăzică se dusese onoarea Serbiei! Spania conducea cu unu la zero! Cînd îmi venea să mă dau cu capul de bară, pică una de la Tirnanici. Unsă. Volei, pac, gol! *Pantera* zăcea la pămînt, mingea în plasă, spaniolii îşi muşcau beregăţile...

Gică-Marafet îndrăzni să întrebe emoţionat:

— Şi s-a-mpuşcat Zamora?

— Staţi să vedeţi! Antrenorul lor fuge, ştia de pariu, se aruncă spre poartă să ia pistolul de pe bară. *Pantera,* mai iute, sare, îl prinde şi-l duce la tîmplă. Aflaţi de la mine că în ceea ce priveşte onoarea, ăştia nu glumesc! Ceilalţi, galbeni, împrejur! S-a zis cu gloria! „Tunul” l-a mîncat fript! Se împuşcă Zamora... Ce credeţi!

— Pistolul nu era încărcat...

— Da' de unde! Arbitrul avu prezenţă de spirit şi fluieră în aceeaşi secundă, ofsaid! Golul meu nu era valabil. Prostul de Boşkovici se trezise în spatele fundaşilor şi arbitrul de tuşe semnalase...

Mangîru se ridică.

— Bată-ti Dumnezeu să ti bată di gură de aur, că nu mai isprăveşti! Haideţi, fraţilor, că avem treabă şi surdul ista ne ţine cu basmele lui...

Moşa Mariancovici nu se mai supără. Făcu un gest de generozitate către ceilalţi: „Ce să-i faci, dacă n-a fost la Madrid să vadă”.

8

Primăvara capricioasă se liniştise. Deasupra orăşelului ardea iar soarele stepei. Migdalii înfrunziseră şi un parfum subtil de floare venea de peste fluviu. Undeva, spre mare,

migrau păsările Deltei. Seara, ţipătul lor tulburător umplea cerul. Amurgurile lungi înfrumuseţau peisajul albicios-cafeniu, parcă atunci trezit din amorţeala iernii. Lucrările de amenajare a arenei se terminaseră. Fusese adusă şi sîrma, şi terenul de joc era acum ocrotit de un gard înalt de lemn. Porţile se lărgiseră şi treptele tribunei principale fuseseră cîrpite cu îndemînare de către echipa lui Mucală si a lui Gică-Marafet. Nu lipsea decît un strat de vopsea şi arena ar fi arătat ca nouă. În faţa porţilor se trecuse cu tăvălugul, un buldozer presase suprafaţa umezită bine de ploile de primăvară şi iarba încolţise, mai deasă către margini, acolo unde se juca mai puţin. Pista de atletism fusese reamenajată şi, la apelul lui Luca, un colectiv din localitate îşi trimisese membrii să ajute la această operaţie. Şoşon, mecanicul, cărase cu locomotiva lui vreo trei tendere de zgură proaspătă. Fane-Mahomed o strecurase printr-o plasă de sîrma şi, după ce o presăraseră de-a lungul culoarelor, se trecu pe deasupra cu o presă de beton. O dată cu acestea, lîngă terenul central se amenajă şi un teren de volei. Începînd cu îmbunătăţirea timpului, arena începu să aibă musafiri. Colectivul „Spartak” din C... îşi trimisese echipa de volei şi de atletism la antrenamente.

Faptul acesta îi aduse preşedintelui colectivului sportiv o mulţime de necazuri. Nu era zi să nu se vaiete:

— Ce ne trebuie, *brat moi,* musafiri? Cînd cauţi, terenul plin, parcă-i bîlci... Unde mai pui, bre, şi fete-n chiloţi!

Luca rîdea de el:

— Adică ce, *Tunule,* femeile n-au voie să facă sport? Frizerul clătină din capu-i sur:

— Au, bre, sigur că au, dar ce te faci cu jucătorii noştri că nu mai asculta la dumneata, stau numai cu ochii după ele...

Antrenorul nu era îngrijorat din pricina asta. Într-una din seri, către sfîrşitul antrenamentului, pe cînd stăteau cu toţi pe iarbă, într-o margine a stadionului, de grupul lor se apropie o fată îmbrăcată în şort şi în maiou de atletism.

— Bună seara, spuse. Şi pînă să apuce ei să răspundă se adresă doctorului: Mircea, poţi să vii puţin?

Luca o privi cu asprime. Nu-i plăcea să fie întrerupt cînd vorbea. Dacă era sportivă, această fetişcană, cu un chip neobişnuit, ar fi trebuit să ştie că se cere mai întîi voie antrenorului. „Fachirul” ezita, uitîndu-se cînd la fată, cînd la Luca.

Acesta-i făcu semn că poate să se îndepărteze, cu un gest nervos. Se grăbea, pentru că ar fi vrut să fie la timp la o şedinţă la comitetul orăşenesc şi trebuia să termine explicaţiile începute. „Doctorul” nu zăbovi mult. Se întoarse după cîteva minute, cerîndu-şi scuze.

— Cine-i? întrebase Luca fără să-l privească, În locul său răspunse Fane-Mahomed:

— *Remorca* lui, tovarăşe Luca. Nu mai scapă de ea! „Fachirul” se aşează liniştit şi completă:

— O cheamă Chira, lucrează la spitalul la care lucrez şi eu. M-a rugat să fac de gardă în locul ei în seara aceasta...

— Barbă! protestă Gică-Marafet în gura mare şi începu să cînte pe nas un cîntec la modă: *E primăvară...*

Rîsetele celorlalţi acoperiră glasul mîniat al „doctorului”.

— Să-i spui să nu mai vină să te cheme altă dată în timpul antrenamentului, s-a înţeles? N-avem timp să te aşteptăm.

Continuă, după aceea, ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic:

— Unde rămăsesem? Aşa, la atacul din mişcare. Pentru aceasta, aşa cum se ştie, trebuie să folosim un half ofensiv, cu o bună condiţie fizică. Cel mai indicat mi se pare „doctorul”. În acelaşi timp trebuie să acoperim o parte a terenului, în cazul unui contraatac neaşteptat...

De fapt incidentul acela îl supărase mai mult decît o arăta. Încheie scurt explicaţiile şi se ridică:

— Sînteţi liberi, mergeţi la duş, pentru astăzi ajunge! Judecînd drept, ar fi putut să se stăpînească. Fata nu avea timp să mai aştepte, „doctorul” trebuia înştiinţat din vreme dacă era vorba de schimbarea gărzii. Necazurile lui începuseră mai de mult, cu cîteva zile înainte şi aveau un efect întîrziat. Tot timpul antrenamentului se arătase foarte nervos, strigase neobişnuit de tare la jucători şi simţise că

pe unii dintre ei îi nedreptăţise, că le făcuse observaţii nemeritate.

Cu o duminică înainte avusese loc pe stadionul oraşului un meci amical între echipa pe care o antrena şi cea a fabricii de ciment. Meciul fusese aranjat din timp de către frizer. Acesta, ca şi directorul, abia aştepta să vadă la lucru pe jucătorii silozului. Trecuseră cîteva luni de la ultima ieşire în public a echipei „Steaua" şi sportivii oraşului se arătau nerăbdători să ia cunoştinţă de progresele înregistrate după săptămînile de antrenament intens. Adversarii, o echipă modestă, formată din jucători de categorie orăşenească, le opuseseră în prima repriză o rezistenţă înverşunată. Aşa cum bănuise, jucătorii echipei „Titan" se siliseră să facă o partidă de afirmare. Este un proces cunoscut: totdeauna cei mai slabi dovedesc o ambiţie mai mare. Fiind un meci amical, încă departe de începutul campionatului, încercase cîteva variante (departe era un fel de a vorbi, pentru ca mai erau numai trei săptămîni pînă atunci, dar în planul lui Luca, forma maximă a jucătorilor săi trebuia să fie atinsă tocmai la jumătatea turului, într-o evoluţie firească). Dispunînd de un lot nenumeros, cu foarte puţine rezerve, cu un grad de pregătire inegal, formaţia de început nu cuprindea pe cei doi *dezertori:* „Inimă de porumbiel" şi „Le ştie".

Lucrul acesta stîrni vii proteste în tribună. Nelipsiţii Vizante şi Pantelimon, ajutaţi de colonelul Pătrulescu, începură să strige cît îi ţinea gura că era o prostie să ţii pe margine doi jucători foarte buni, chiar într-un meci amical. Orice experienţă acestor oameni li se părea inutilă. Juniorii pe care Luca îi antrenase cu atenţie, copleşiţi de emoţie, jucară foarte slab, fără curaj, abia mişcîndu-se pe teren. Mangîru, sensibil la strigătele celor din jur, coborîse din tribună şi se apropiase de antrenor:

— Ci faci, tovarăşe Luca, di ci nu bagi pi „Inimioară" şi pi Sandu, că ne turtesc ăştia fesul...

Luca privea netulburat jocul.

— La pauză, o să-i bag, deocamdată vreau să văd cum merge cu rezervele. Directorul, fire impulsivă, se agita în

jurul antrenorului:

— Pînă or să joaci ei, o să ne trezim cu cîteva *boabe* în plasă...

Celălalt se ridică.

— Ştii ceva, spuse eu blîndeţe, ia du-te în tribună şi vezi-ţi de treaba dumitale. Aici eu sînt director...

Mangîru păli. Nu auzise încă asemenea cuvinte. Cît timp îl avusese antrenor pe Petrescu, acesta nu-i „ieşise din cuvînt.” Şi acum, tînărul ăsta, cu obrazul spelb, îndrăznea să-l trimită în tribună. Era mai mult decît orice închipuire. Supărat, fără un cuvînt, directorul făcu stînga împrejur. Jocul nu mergea. Cei aproape o sută de spectatori, mobilizaţi de Moşa Mariancovici cu ajutorul unor afişe scrise de portar, începuseră să huiduiască. Încurajaţi de slăbiciunea „albaştrilor”, jucătorii „Titanului” presau cu înverşunare. Numai buna condiţie fizică a apărării stăvilea atacurile repetate.

Preşedintele colectivului sportiv privea meciul neputincios, lîngă antrenor. Necăjit, nu-şi găsea locul. Abia aşteptase partida asta şi iată ce se întîmpla. Nişte copii, nişte începători, îi jucau pe degete. Toată săptămîna se lăudase în oraş că „Steaua”, al cărei preşedinte era, se va distra cu „Titanul”, şi jucătorii lui ce făceau?

Hotărîrea antrenorului de a începe meciul fără cele două vedete îl surprinsese. În definitiv, ce mai avea cu ei? Intraseră în producţie, munceau de bine, de rău, nu trebuia să se răzbune pentru că nu se prezentaseră la primele antrenamente.

„Le ştie” şi cu „Inimioară” stăteau puţin mai departe pe banca rezervelor. Priveau şi nu le venea să-şi creadă ochilor. Sandu nu lipsise mult să se ridice, să meargă la vestiar şi să se îmbrace. În condiţiile acestea nu se mai putea juca fotbal. Alecu, mai potolit, îl liniştise:

— Stai, mă, dracului aici, că-i dă mintenaş afară pe ţînci, nu-i vezi cum lovesc băşica? Ce vrei, îi încearcă acum şi le dă papucii. Parcă o să joace cu ei în campionat, trebuie să le facă hatîrul...

De sus, de dincolo de plasa de sîrmă, Pantelimon îi

aţîţa:

— V-a pus la murat, puişorilor, a adus deşteptul alte talente...

Unui om ambiţios ca „Le ştie”, cuvintele acestea îi făceau rău. Nu pentru asta îşi călcase el pe inimă şi se umilise intrînd în producţie. Ascultase de Alecu şi acum se lăsa batjocorit de lumea din tribună. Cînd îl vor întîlni hamalii la cîrciumă, la *Văduva,* dracu o să-i mai dea o ţuică aşa, ca cinste! De-acum, însemnă ca se punea şi problema înlocuirii lui.

Furios, abia aşteptînd să treacă timpul şi să fie chemat să joace, Sandu se jură de cîteva ori în gînd că va refuza să-şi înlocuiască rezerva, dar ziua luminoasă, soarele vesel de aprilie, toată atmosfera de meci pe care o ştia de ani de zile îl făceau nerăbdător şi iertător. Ardea de nerăbdare să intre pe teren şi să le arate celorlalţi cum se joacă fotbal.

Toate aceste lucruri Luca le bănuia. Nu voise să arate celor doi încăpăţînaţi că-i pedepseşte pentru lipsa lor de la primele antrenamente, dar înainte de a se intra, în teren le văzuse chicile netunse. Desigur, soluţia nu era cea mai indicată, de fapt nici nu se gîndise să nu-i lase să joace numai pentru că nu s-au tuns, dar încăpăţînarea lor îi spunea că mai are mult de furcă cu ei şi era bine să se ţină tare încă de la început. Pe urmă, mai avea un motiv pentru care începuse meciul cu cei doi juniori: pe oameni ca „Inimioară” şi „Le ştie” nu te puteai bizui niciodată şi el trebuia să fie pregătit pentru orice. Un campionat putea să ofere şi surprize neplăcute, unii jucători erau expuşi accidentelor. La drept vorbind, nu stătea deloc pe roze. Nu avea un portar de rezervă, nu avea decît un înlocuitor la apărare şi un stoper foarte tînăr, lipsit de experienţă. Îl aşteptau şi unele înfrîngeri, bineînţeles, dar ce puteau să înţeleagă fanaticii aceia din tribună, pe care era bine să-i fi dat afară, să nu-i mai audă urlînd şi strigîndu-i lui, antrenorul echipei, ce avea de făcut.

Dacă mai adăugai că Mangîru părea foarte influenţabil şi dispus să i se amestece în treburi, lucrurile nu stăteau prea fericit. O clipă, înainte de a începe meciul, fusese

ispitit să-l bage pe Cîşu în locul lui Fane-Mahomed, să-l trimită pe acesta după o foarfecă pînă la atelierul lui Moşa Mariancovici şi, personal, să-i tundă pe cei doi. După o secundă se răzgîndise. Cu astfel de metode nu ar ajunge departe. Oricine în locul lui ar fi trebuit să aibă mai multă răbdare şi înţelegere. Adesea, cu îndărătnicia ajungi mult mai uşor la ţintă...

Prima repriză se terminase la egalitate. Nici una dintre echipe nu reuşise să înscrie vreun punct. Concludent pentru antrenor fusese faptul că apărarea echipei funcţionase fără greşeală.

Cel mai nemulţumit se dovedi a fi Mucală. Iritat de jocul steril pe care-l făcuse echipa, el striga în gura mare la cei doi juniori:

— De unde aţi venit, bă? Cine v-a adus aci? Habar n-aveţi de fotbal! Cînd vă punea antrenorul să trageţi la poarta, rupeaţi barele, şi acum parcă sînteţi broaşte ţestoase. N-am primit un pas ca lumea de la voi...

Luca interveni cu energie:

— Mucală, îţi interzic să mai vorbeşti în felul acesta. Pentru că ai spus ceea ce ai spus, îţi ridic dreptul de a fi căpitanul echipei pînă te vei reabilita. Fane-Mahomed o să-ţi ţină locul. Am crezut că te-ai schimbat, dar văd că o iei pe urme greşite.

Se întoarse spre cei doi adolescenţi. Aceştia, mînioşi, îşi aruncau bocancii de pămînt:

— Iar voi să nu-mi faceţi aici pe muierile furioase, ca vă trag de urechi. Aţi jucat destul de bine, mai mult nu are voie nimeni să vă ceară. Sînteţi încă tineri şi mai aveţi vreme de învăţat. E mai rău pentru cei bătrîni. Ei nici nu ştiu ceea ce ar fi trebuit să ştie şi mai fac şi pe deştepţii...

Glasurile celor din jur se stinseră într-o rumoare surdă. Ca oriunde, cînd lucrurile nu merg tocmai bine, se căutau vinovaţii şi jucătorii se acuzau unii pe alţii. Moşa Mariancovici sări cu gura la ei:

— Da tăceţi, *brat moi,* odată; ce, parcă s-a terminat meciul, parcă am jucat pentru cupa mondială, ia te uită?!...

Vorbea fără convingere, dezamăgit şi el. Luca îi chemă

şi pe cei care nu jucaseră.

Se făcură trei schimbări, Simon rămînînd mai departe pe tuşe. „Rinocerul” nu se arăta deloc supărat, deşi ar fi vrut cu tot dinadinsul să joace şi el măcar vreo cîteva minute. „Le ştie” nu spuse un cuvînt. Mînia îl făcea să se uite numai în pămînt. Dacă ar fi deschis gura l-ar fi înjurat pe antrenor. Sperase că va sta pe tuşe cel mult cincisprezece minute şi după aceea va fi chemat să coordoneze atacul echipei silozului, dar se scurseseră patruzeci şi cinci şi antrenorul nu-i făcuse semn nici lui şi nici lui Alecu. Acum de-abia aştepta să intre pe teren, să facă puţină „băşcălie”, să-şi bată joc şi de antrenor, şi de adversari, şi de coechipieri. „Inimioară”, fiert şi el, nervos, gata să lovească în cineva, îşi legase bocancii şi pornise înverşunat spre centrul terenului.

Repriza a doua începuse furtunos. Apariţia celor doi interi fu salutată cu urlete lungi de Pantelimon:

— Pe ei, băieţi, arătaţi-le voi ce ştiţi!

Fie că aşteptarea îi enervase, fie că lipsa de antrenament se făcea resimţită, cei doi căzură după numai zece minute de joc. Jucătorii fabricii de ciment, încurajaţi de rezultatul primei reprize, jucau calm, cu mişcări sigure, trimiţînd balonul cu precizie înainte. Sandu încercă de trei, patru ori să dribleze şi nu reuşi, decît în parte. Ostenit, pierdea mingea în apropierea careului de 16 metri. Mucală, pornit şi el pe ceartă, cerea mereu balonul cu gesturi mari. Orice schemă tactică fu uitată sau stricată de cei doi interi. Jocul „albaştrilor” se transformă iute în derută. Apărarea, lipsită de un titular, cedă pe neaşteptate. O minge înaltă căzu peste Bibiloi, acesta vru să facă o foarfecă peste cap şi nu mai ajunse balonul. Centrul înaintaş al „Titanului” scăpă spre poartă, driblă pe Creţu şi marcă plasat.

Stupoarea celor din tribună dură numai o clipă. După aceea se auziră fluiere repetate, adresate antrenorului.

— La oase! striga din răsputeri Pătrulescu. Asta-i echipă? Huuooo!

Mangîru, palid, nu se mişca de la locul lui. Nu se uita nici în dreapta, nici în stînga, parcă ar fi fost înţepenit.

Vizante şuiera în spate:

— Aţi adus antrenor nou, cu mari sacrificii. Petrescu nu era bun, ăsta o să facă pe dracu...

— Mai bine i-ar lăsa pe puştii de la „Titan” să joace în regiune, că sînt mai deştepţi! adăugase şi Pantelimon, ca vorbele să ajungă la urechile directorului.

Pe margine, sîrbul umbla de colo, colo, dînd sfaturi anapoda:

— Mergi mai înainte, Gică, du-te tu şi marchează! Nu aşa, doctore, trage la poartă, că Mucală a mîncat cartofi la prînz!

Luca nu se mişca de la locul lui. Era inutil să strige ceva jucătorilor. Enervarea îi cuprinsese pe toţi şi inevitabil echipa silozului trebuia să mai primească gol. Privind faţa crispată a lui „Le ştie” îi ghici satisfacţia ascunsă. Dacă „Steaua” ar fi fost învinsă cu un scor foarte mare, el ar fi fost cel mai fericit om de pe teren. Faptul că antrenorul îl ţinuse pe tuşe o repriză nu-l putea ierta. Încercările sale de a dribla se loveau de dîrzenia adversarilor. Numai de două sau de trei ori, „Tat-al lor” scăpă spre poartă. Ajuns cam la vreo 13 sau 14 metri, tot de atîtea ori se grăbi şi trase mult peste bară, spre dezamăgirea celor din tribună. „Inimă de porumbiel”, resemnat, încercă de cîteva ori să schimbe balonul cu Mucală, dar nu reuşi decît să trimită imprecis. Minutele se scurgeau repede... Apărarea, atît de sigură în prima repriză, fu depăşită de atacurile „Titanului”. Înaintaşii echipei silozului nu mai ţineau deloc mingea şi asta avea un efect catastrofal pentru apărători, siliţi să respingă balon după balon.

În minutul 80, se marcă şi cel de-al doilea gol. Sfîrşitul meciului îl găsi pe portarul „albaştrilor” scoţînd o minge în corner. În tribună, Pantelimon şi Vizante se sărutau ca şi cînd victoria echipei fabricii de ciment i-ar fi fericit. Amîndoi promiseră în gura mare celor de la „Titan” o cinste în aceeaşi seară la restaurantul „Trecerea Dunării” ; cîte două sticle de bere de cap de jucător.

Această primă ieşire de ansamblu avu efecte mai mari decît cele bănuite de Luca. Mangîru plecase fiert de la

teren, nevoind să-l vadă. Moşa Mariancovici dispăru de asemenea în mod demonstrativ, renunţînd să mai asiste la şedinţa de analiză pe care Luca o convocă imediat după meci. Convorbirea fu apăsătoare. Deşi ştia că nu-l ascultă nimeni, Luca le înfăţişă cu răbdare toate greşelile săvîrşite, pe compartimente. Cînd termină, îi întrebă dacă nu au şi ei ceva de adăugat.

Mucală se ridică şi spuse răspicat:

— Dumneavoastră sînteţi principalul vinovat, puteţi să-i întrebaţi şi pe ceilalţi...

Luca îl lăsă să vorbească. Cel din faţa lui nu avea de gînd să termine.

— Trebuiau băgaţi de la început în echipă Sandu şi Alecu; ce mi-au făcut puştii dumitale? Pe dracu au făcut! Eu, dacă mai joacă *pîrîţii* ăştia, nu mai intru pe teren...

— Ai isprăvit? îl întrebă antrenorul.

— Am isprăvit!

— Bine. Deocamdată te înştiinţez că la viitorul meci n-ai să joci, pentru că nu am nevoie de elemente nedisciplinate în echipă. Aici, eu hotărăsc ce trebuie făcut, nu voi. Cînd veţi ajunge antrenori, la rîndul vostru, sînteţi liberi să faceţi ce vreţi. Deocamdată, trebuie să vă spun că nu ştiţi să primiţi înfrîngerea, că v-aţi dovedit nişte copii... Ştiu că vă supără faptul că aţi mîncat bătaie de la o echipă mult mai slabă, decît voi, dar asta se întîmplă şi altora. Acum mergeţi acasă, la antrenamentul viitor vom mai sta de vorbă!

A doua zi se trezise cu Moşa Mariancovici:

— Bună dimineaţa. M-a trimis Mangîru să te chem la el. E supărat, bre, Dunăre făcut... Ia-l cu binişorul...

Luca ştia ce avea să-i spună directorul. Coborî şi ajunse în faţa uşii. Mangîru îi spuse să intre, cu o voce uscată. Era foarte încruntat în ziua aceea. Aerul lui duşmănos nu-l sperie deloc pe antrenor. Se aşează pe un scaun, fără să mai aştepte să fie invitat, chiar în faţa directorului, începînd discuţia pe un ton uşor glumeţ:

— Vreasăzică, ne-am supărat!

— Da, tovarăşe, ne-am supărat. Uite ci-i, îi bini să ni

spunem de la început ci avem di spus: în felul acesta n-o să ne înţelegem...

— Ei, de ce, tovarăşe Mangîru? Directorul abia atunci îl privi:

— Pentru că dumneata eşti prea rigid, vezi lucrurile greşit uneori...

Luca era dispus să asculte orice. Se aşează mai bine pe scaun şi-l lăsă pe Mangîru să continue. Acesta nu se lăsă rugat mult.

Privit mai bine, directorul nu arăta ca un om impulsiv. Avea o faţă ştearsă şi numai gura subţire dovedea energia pe care o dezvăluia atît de necontrolat. Gesticula rar, abia ridicînd mîinile, dar de data aceasta se ridicase în picioare şi începuse să umble în jurul celuilalt, furios.

— Ştii bini ca mai e foarte puţin timp pînă la începerea campionatului şi că pi mini nu mă interesează numai producţia acestui siloz, că am *gîndac.* Ţi-am spus încă de la angajare ca vreau să intrăm din nou in Divizia „B", Or, ci se întîmplă? Încă di pe-acum, echipa noastră nu dă satisfacţie. Dumitali ţi-o plăcut cum s-or mişcat băieţii?

— Sigur că nu mi-a plăcut. Cum era să-mi placă?

— Atunci?

Luca nu răspunse imediat. De afară se auzea clacsonul prelungit al unui autocamion. Directorul se apropie de fereastră şi privi în curte.

— Iar s-au încurcat la basculant! Dracii să-i ieie de nerozi..

Ar fi vrut să iasă afară, să strige ceva şoferului care nu mai termina cu clacsonatul. Răbdă cîteva clipe cu dinţii strînşi şi cînd zgomotul încetă se propti cu mîinile la spate în faţa lui Luca, repetînd:

— Atunci?

Antrenorul se ridică şi el în picioare, uitîndu-se afară. Liniştea prelungită îl mînie şi mai mult pe director. Spuse a treia oară, apăsat:

— Atunci?

— Atunci! se întoarse cu o energie neaşteptată Luca, ridicînd puţin vocea... Atunci...

Rîse scurt, ca şi cînd n-ar fi vrut s-o facă. Îşi scoase batista din buzunar şi zăbovi cîteva clipe. Cînd vorbi după aceea, părea că vrea să-i încredinţeze celuilalt un secret:

— Tovarăşe Mangîru, dumneata îmi aducă aminte de un meşter de la Reşiţa, încă de pe vremea cînd eram la turnătorie. Tot aşa impulsiv, ba dacă mă uit bine la dumneata, îţi şi seamănă la chip oleacă. Simion îi zicea. De ispravă om, dar pornit să ia lumea-n spinare, s-o care el unde-o vedea cu ochii...

Directorul clipea din ochi ca şi cînd lumina de afară l-ar fi supărat foarte mult. Era aşezat în faţa ferestrei şi Luca îi vedea bine mişcarea repetată a pleoapelor.

— Să nu te superi, dar sînt sincer, pentru că eşti ca şi mine o fire repede, gata de ceartă. În ceea ce mă priveşte, trebuie să-ţi fac o mărturisire: nu eram aşa. Am trecut prin nişte lucruri, dar ce-ţi tot povestesc eu! Diferenţa dintre noi este aceea că eu mă stăpînesc mai uşor. Să mă întorc însă de unde pornisem: îţi spuneam că semeni foarte mult cu meşterul acela. Ce crezi că făcea, tovarăşe Mangîru? Nu exista şarjă să nu facă *mălai* în loc de oţel! Poate nu ştii ce-i acela *mălai...* N-avea adică, domnule, răbdare să lase cuptoarele să fiarbă bine metalul. Pripit, gata sa se bată pentru un fleac cu toată lumea, ăsta era meşterul Simion. Nu vreau să mă amestec în treburile dumitale, dar din moment ce conduci acest siloz înseamnă că eşti un om capabil, că partidul a avut încredere în dumneata cînd ţi-a încredinţat acest post. Te-am rugat la meciul acela să mergi la locul dumitale în tribună, şi probabil că te-ai supărat. Rău ai făcut dacă este aşa. Îţi repet: dumneata conduci silozul, nu echipa de fotbal a silozului. Să fie clar!

Tăcu puţin. Mangîru, surprins, întrebă:

— Adică dumneata vrei să-mi interzici să mă interesez di echipa di fotbal?

— Doamne fereşte! Eşti liber să faci ce vrei. Numai să nu mă împiedici. Tata dacă vine şi mă învaţă îl poftesc, ca şi pe dumneata, sus în tribună! Să fim înţeleşi...

Directorul nu se lăsă cu una, cu două:

— Adică dumneata eşti un fel di dictator, nu poati

nimeni să steie di vorbă cu dumneata...

— Greşeşti, tovarăşe Mangîru. Să mi se ceară socoteală într-o şedinţă de analiza muncii. Acolo, da, voi răspunde...

— Şi pînă atunci, echipa noastră să mănînci bătaie di la nişte puşti. Ci tot vorbeşti dumneata?

Pe un om ca Mangîru nu puteai să te superi. În privinţa asta era ca un copil capricios. Luca mai cunoscuse oameni din aceştia. În primul an, cînd antrenase o formaţie dintr-o categorie inferioară, la Piteşti, păţise o mulţime de necazuri lăsîndu-se influenţat de un astfel de chibiţ ambiţios si de atunci se jurase să nu mai stea de vorbă cu nimeni.

Se întoarse mai puţin supărat spre Mangîru şi-i spuse:

— În fotbal, ştii şi dumneata bine, există principiul că se mai şi pierde. Nici un antrenor nu se poate angaja, oferind garanţia că va face ca echipa lui să cîştige toate meciurile. În ceea ce mă priveşte, mi-am dat toată silinţa să lucrez cu cei mai puţin pregătiţi. Mi se pare o lipsă de curaj să nu promovăm şi alţi jucători în afară de cei cu care v-aţi obişnuit. Încă de pe acum, trebuie să-ţi aduc la cunoştinţă că C.C.F.S.-ul a trasat ca sarcină imediată înfiinţarea unor echipe de juniori. Vom fi obligaţi să întemeiem o astfel de secţie şi pentru asta trebuie să te gîndeşti să procurăm echipament, să lărgim magazia de sus...

Luat repede, directorul, ca orice timid, pentru că răţoiala lui nu era decît formală, se înmuie şi căută o soluţie de compromis. Ideea creării unei echipe de juniori îi surîdea. Numai că nu ştia de unde să scoată băieţii. Uitîndu-şi supărarea, întrebă naiv:

— Şi pi ăştia unsprezece puşti di undi-i mai luăm? Luca părea şi mai mirat:

— Cum de unde-i luăm? În siloz nu muncesc tineri? Fiii celor ce lucrează aici nu ar fi încîntaţi să joace?

Uşor de zis, greu de făcut. Trebuiau învăţaţi. Or lucrul acesta ar fi durat vreme îndelungată. Nu se nasc jucători de fotbal peste noapte.

— În ceea ce priveşte condiţiile, spuse directorul, voi face totul ca să le ai.

— Vezi că ne putem înţelege...

Mangîru mai păstra o urmă de încăpăţînare:

— Cu toati acestea, nu mă împac cu ideea pi care-ai avut-o duminică la meci, aceea de a-i ţine pi tuşă pi „Inimioară” şi pi Sandu... sînt cei mai buni interi din regiuni!

— Or fi! Mie îmi trebuie nişte interi disciplinaţi. Să nu fi fost meci amical, nu-i băgam. Pînă nu se pun la punct cu antrenamentele, nu au ce căuta în echipă. Şi apoi, cît timp crezi dumneata, tovarăşe Mangîru, că o să mai joace „Le ştie” ăsta? Nu l-ai văzut ce mi-a făcut în repriza a doua?

Directorul îi găsi o scuză imediat:

— Mersi, după ce mi l-ai demoralizat! Dumneata să fi fost, să ti vedem, mai jucai?

— Demoralizat, nedemoralizat, ca antrenor am datoria să-mi pregătesc rezervele şi să nu ajung să fiu pus în situaţia de a nu avea cu cine înlocui pe aceşti oameni, ce nu-mi inspiră încredere!

— Dar încăpăţînat mai eşti!

— Nu sînt încăpăţînat, dar îmi place să fiu respectat şi să se ţină seama de ceea ce spun. Trebuie să mai adaug ceva: eu, cînd m-am angajat aici la dumneavoastră, n-am promis nici măcar că voi reuşi să vă readuc echipa în Divizia „B”

Mangîru se mînie din nou:

— Cum, dumneata nici asta nu ne garantezi?

Părea uluit.

— Bineînţeles, nu sînt ghicitor. Poate să reuşesc, poate să nu reuşesc. În contractul încheiat între noi nu există o clauză care să mă oblige să dau astfel de garanţii. Credinţa mea este că se poate ca noi să promovăm din nou în Divizia „B”, dar numai dacă voi fi lăsat în pace...

Şi cu asta discuţia se încheiase.

Acum, la atîtea zile după aceea, Luca tot nu putuse să-şi înfrîngă enervarea. Nu era chiar atît de uşor să ai împotriva ta toţi jucătorii, pe director şi chiar pe preşedintele colectivului sportiv. Antrenamentele de ansamblu îi arătaseră că echipa nu era încă sudată. Oricîtă muncă ar fi depus, pe unii dintre componenţii formaţiei nu-i putea învăţa în două luni ceea ce ar fi trebuit să ştie de ani de

zile. Tehnica unora dintre ei lăsa foarte mult de dorit şi singurul lucru îmbucurător era acela că tocmai cei mai slabi dovedeau multă bunăvoinţă în a învăţa.

9

Antrenamentele continuaseră în acelaşi ritm. Luca îi obligă să joace baschet, asprimea lui opri orice proteste. Gică-Marafet, iubitor numai al fotbalului, se arăta refractar la orice noutate. Pentru el toate încercările antrenorului de a înnoi şedinţele de lucru erau *mofturi.* După antrenamente, se strîngea cu Mucală, Alecu şi Sandu şi nu le mai tăcea gura:

— În loc să ne înveţe alte chestii, dumnealui cică vrea să ne facă să ginim şi nasulia asta, cum dracu-i zice, mă „Inimioară”?

— Să fim *multilaterali,* na că era să-mi rup limba...

— Pă dracu! ofta şi Mucală. Nu merge, bă, nu merge, voi nu vedeţi, o încearcă el şi p-aia şi p-aia, dar nu merge...

De cînd se certase cu Luca, fostul căpitan al echipei se împrietenise iar cu Sandu şi Alecu.

Privind în ansamblu, antrenorul îşi dăduse scama că în afară de uşurinţa de a se mişca şi o îmbunătăţire a controlului mingii jucătorii săi nu aveau un simţ prea dezvoltat al orientării tactice pe teren. Cei mai mulţi trimiteau balonul la întîmplare, nu se uitau ce loc ocupă pe teren şi aşteptau prea mult să primească o pasă. Dacă mai adăugai şi anumite întîrzieri în execuţiile tehnice, imaginea era completă. Schemele tactice învăţate, *silabisite,* cum spunea cînd se înfuria, pe tablă, erau uitate îndată ce se trecea la aplicarea lor practică. Aflaţi pe cei o sută de metri de iarbă îşi pierdeau cumpătul, căutau să scape foarte repede de minge, de la înfrîngerea aceea erau stăpîniţi şi de o frică ciudată, cu alte cuvinte, făcuseră un complex de inferioritate colectiv. Echipa silozului putea fi comparată cu o maşină lipsită de unele piese care funcţionează, dar funcţionează prost. Jucătorii păreau nemulţumiţi. Noutatea metodelor de antrenament le plăcuse la început. Acum însă

totul li se părea nepotrivit. Fane-Mahomed, întrebat între patru ochi ce impresie are despre jocul colectiv, îi declarase cu sinceritate că echipa nu mai mergea nici măcar ca pe vremea lui Petrescu. Lucrul avea o explicaţie destul de firească. Luca trebuia să săvîrşească operaţii foarte dureroase. Mucală, aflat între cei doi juniori, nu dădea nici un randament. Se enerva foarte repede, irascibilitatea lui devenise molipsitoare ; antrenorul trebuise să ia măsuri foarte drastice pentru a-l potoli. Siguranţa de la început a celor doi fundaşi pierise pe neaşteptate. Asemenea indivizilor, o echipă de fotbal are un suflet al ei. Neîncrederea, care nimiceşte o mulţime de oameni, poate distruge şi un colectiv. Într-un meci, te simţi ca pe front. Luca o ştia. Nesiguranţa spatelui sau şovăielile partenerilor te fac să-ţi pierzi cumpătul, să nu-ţi duci la îndeplinire nici ceea ce ţi s-a încredinţat. În afară de greutăţile imediate, antrenorul avea de luptat cu o altă primejdie. Undeva în tîrgul acesta, mai mulţi oameni semănau vrajba în sufletele jucătorilor, mărind prăpastia dintre ei. Cît despre capacitatea lui, nu mai exista nici o îndoială că nu erau puţini aceia care nu dădeau doi bani pe priceperea sa.

Pentru Gică-Marafet şi pentru Fane-Mahomed ceea ce le cerea el păruse la început un lucru de neconceput.

Obişnuiţi să joace la întîmplare, cei doi fundaşi aruncau cît puteau baloanele înainte. Acest fotbal tradiţional crea impresia forţei apărării. Ani de zile, puterea degajărilor încînta ochiul spectatorilor. Cerinţele fotbalului modern erau altele. Luca îi obliga să stopeze orice minge şi s-o paseze. Aceasta echivala cu o revoluţie. Dracu mai văzuse aşa ceva? Ani de zile, singurul sistem de a plasa dispozitivul defensiv pe un teren de fotbal era cel numit *în scară,* adică trimiterea unui fundaş înainte, pînă aproape de linia de centru şi menţinerea celuilalt în apropierea porţii. Stoperul (al treilea fundaş) era o descoperire de dată apropiată. Pe atunci, în tîrgurile mărginaşe, jucătorii practicau vechile sisteme ale fotbalului. După primele antrenamente, Luca îşi dăduse seama că echipa „Steaua” moştenise tradiţia „interului rătăcitor”, a extremelor care nu-şi ţin locul şi

acţionează anarhic.

Gică-Marafet, supranumit „asul driblingului”, nu se dezvăţă decît cu mare greutate de boala de a întîrzia jocul. Ani de zile, fentele sale îi aduseseră aplauzele spectatorilor şi nu se obişnui curînd cu ideea că după un stop reuşit, a doua mişcare este pasa la cel mai apropiat coechipier. Principiul că „fundaşii sînt primii atacanţi”, că toate acţiunile ofensive pornesc de fapt de la o apărare bine strunită, care nu aruncă baloanele la întîmplare, îi intrase pe-o ureche şi-i ieşise pe alta. Nu lipsiseră discuţiile violente.

— Nu pot, tovarăşe, s-o pasez. Eu, dacă apuc băşica, vreau să se simtă. Ce fel de bec e ăla de n-o atinge cum trebuie...

Nici Fane-Mahomed nu înţelesese de la început intenţiile antrenorului. Din cînd în cînd, mai apuca din aer cîte-un balon şi-l trimitea ca din tun peste linia de 16 metri în careul advers, spre admiraţia lui Moşa Mariancovici.

Cu fluierul şi cu strigăte furioase, Luca îl obliga şi pe portar să trimită mingile cu adresă. Jucînd handbal, Creţu învăţase să arunce cu mîna mingea la cel mai apropiat coechipier liber.

Pentru oamenii cu care lucra, erau prea multe lucruri noi, ele nu puteau fi asimilate dintr-o dată. Antrenorul nu-şi făcuse nici o iluzie în privinţa asta. Parcă el nu apucase să joace la fel, ca pe „timpul lui Noe”, cum spunea instructorul de la şcoala de antrenori? Trebuia să aibă răbdare şi să se facă uneori că nu aude protestele din jur. Cîteodată uita că numai tenacitatea dă rezultatele cele mai bune, striga pînă răguşea, pedepsele se înmulţiseră. Lucrul îl întristă, pentru că îi dovedea neputinţa. Nu lipsiseră nici momentele cînd crezuse că ar fi mai bine să renunţe. Lecţiile sale găseau în jucători elevi îndărătnici. „Doctorul”, Fane-Mahomed şi mecanicul se arătaseră cei mai docili. După ei, Picioruş fu acela care înţelese jocul modern, impus de antrenor.

Meciurile amicale fură repetate, de data aceasta fără public, Luca interzicînd chibiţilor să pătrundă în arenă. Pantelimon şi Vizante spumegau pe la porţi:

— Îi este frică, laşul! Crede că dacă ţine porţile închise n-o să i se vadă incapacitatea!

Rezultatele fură dezastruoase. Echipa se mişca greoi, fără orizont, pasele defectuoase se înmulţiseră ; pe margini, directorul şi preşedintele colectivului sportiv priveau dezolaţi evoluţia penibilă a colectivului lor. Luca, furios în sine şi calm în aparenţă, nu desluşea încă acel progres infim aşteptat de atîta vreme. Obligaţia unui sistem de joc îi încurca mai mult pe aceşti tineri obişnuiţi de ani de zile să arunce mingea la întîmplare, să se bizuie pe forţă şi nu pe creier.

După fiecare meci, Mucală, devenit foarte îndărătnic, dădea din umeri insultător:

— Nu merge, pă libertatea mea dacă nu-mi vine să mă las păgubaş!

— De ce crezi tu că nu merge? îl întreba răbdător Luca.

— Pentru că nici juniorii ăştia, nici „Inimioară”, nici Sandu nu mai joacă fotbalul pe care-l ştiau. Dumneata vrei altceva...

— Trebuie să aveţi răbdare. Deocamdată nu ştiţi bine lecţia...

— Pe dracu nu ştim, că mai antrenament ca anul ăsta n-am făcut de cînd m-a născut mama! Şi chichirezul care este? Sîntem buni pe varză, ne bat şi echipele astea de trei lulele!

— O să meargă, Mucală, ai să vezi...

— Cînd, coane?

Singurul despre care se putea spune că a progresat vizibil era Bibiloi. Înlocuitorul lui Nicu-Vînzare bună, deşi slăbănog, cu trupul uscat, numai oase, părea foarte dur, intra cu siguranţă la orice minge şi Luca văzu, încă din epoca aceea, în el, pe unul dintre jucătorii de bază ai echipei. Lucrurile stăteau mai prost în compartimentul înaintării. Cu toate exerciţiile speciale făcute, Mucală nu se dezbărase de obiceiul de a-şi sălta balonul înainte de a trage la poartă. Fox-Movietone avea superstiţia jocului „artistic”, cum îl numea el. Controla mingea foarte bine cu capul şi pretindea să i se trimită toate baloanele la înălţime.

În jocul modern, stilul acesta era demodat. Fotbalul de azi cerea o tehnică perfectă, economie de pase şi mai ales absenţa oricărui artificiu. Centrul înaintaş al echipei „Steaua” nu putea să renunţe la întoarcerile sale spectaculoase peste cap, la „foarfecele” făcute şi cînd trebuia şi cînd nu trebuia. Cei doi interi, atît de lăudaţi de Moşa Mariancovici, se dovediră buni tehnicieni, dar elevi foarte încăpăţînaţi. „Le ştie” nu ar fi dat o pasă la timp să-l pici cu ceară. Fără două driblinguri balonul nu-i pleca din picior. Lipsit de şut, interul stînga al echipei silozului căuta poziţii foarte apropiate de poartă, din care să marcheze.

„Inimioară”, mai docil, învăţase să nu ţină mingea prea mult. Era prea egoist şi orgolios încă. Dacă nu dădea un gol pe meci, nu se simţea bine. Avea o gură ce nu mai tăcea, cerea fiecare balon şi nu lipseau ocaziile cînd intervenea fără să fie nevoie în faze pe care le strica.

Cele două extreme se arătară mai înţelegătoare. Calul, cum i se spunea, un băiat tăcut şi ascultător, învăţase să centreze la timp, mulţumindu-se cu un rol mai puţin strălucitor în echipă. Inteligenţa cea mai vie în jocul tactic o dovedise Picioruş, foarte bun tehnician, cu un fizic insuficient însă, uşor de depăşit în viteză, dar greu de deposedat de balon atunci cînd îl stăpînea.

Obiectiv vorbind, Luca îşi dăduse seama încă de la început că se afla în faţa unei echipe care cu timpul putea deveni o formaţie de temut. Lipsea numai acordarea acestei orchestre aşa de neomogene, găsirea unui drum comun, împăcarea ifoselor personale ale cîtorva, foarte încăpăţînaţi, cu modestia celorlalţi.

Luca spera ca în scurt timp compartimentul halfiei să funcţioneze perfect. Portarul se arătase bun pînă atunci şi pe antrenor îl îngrijora mai mult lipsa unei rezerve. Cunoştea destul duritatea competiţiilor regionale, îndelungate şi dramatice, însoţite de pasiuni mari, greu de stăpînit. Perspectiva unei promovări în a doua Divizie a ţării crea premisele unei întreceri din care nu puteau fi excluse accidentele.

Lupta cea mai mare în acea perioadă Luca o dădu cu

Moşa Mariancovici. Ca şi Mangîru, acesta nu putea să vadă mai departe. Frizerul era cel mai nefericit preşedinte de colectiv sportiv din lume.

— *Brat moi*, se văieta antrenorului, nu merge, nu vezi că nu merge?

— Văd, unchiule, îl imita Luca, dar o să meargă, mai e vreme. Dumneata crezi că o vioara cîntă bine de la început?

— Ce ne facem, că mai avem o duminică şi jucăm la Tulcea...

— Nu-i nimic.

— Cum nu-i nimic, bre?

— Parcă anul trecut echipa voastră a cîştigat totdeauna?|

— Nu.

— Atunci? O să pierdem un meci-două şi pe urmă vei vedea...

Moşa Mariancovici simţea că-l trec năduşelile.

— Glumeşti, *uice,* cum o să pierdem două meciuri?

— Poate o, să pierdem şi mai multe, important este să reuşim să facem din echipa noastră un „unsprezece”...

Frizerul îl privea cu melancolie.

— Ce au, *boje moi?* Ce au? Parcă sînt legaţi cu sîrmă de picioare! Uite la Gică, păi ce degajări avea anul trecut! Cînd lovea o dată mingea n-o mai vedeai, o căutai în cer. Acum parcă-i o domnişoară, o gîdilă...

— Nu-i el de vină. Eu i-am cerut să nu mai degajeze la întîmplare, ci să paseze...

— Dumneata?

— Da. S-a isprăvit cu ţurca, vreau să-i învăţ să joace fotbal, nu altceva...

Frizerul nu înţelegea cu nici un chip.

— Vezi, îi arăta Luca, balonul nu mai merge la întîmplare, uită-te la „doctor” unde l-a trimis. Exact în partea opusă a terenului. Aceasta-i o pasă în cruciş, dacă Picioruş ştie s-o lovească e gol...

Într-adevăr, se mai întîmpla, cum spunea directorul, ca „Steaua” să mai marcheze din cînd în cînd. Dar fazele

acestea deocamdată erau destul de rare. Undeva, la mijlocul terenului, jocul se împotmolea. După trei schimburi reuşite, cineva pierdea mingea. Aceasta se întorcea în jumătatea de teren proprie, fundaşii surprinşi se fîstîceau, începea dezorganizarea şi cearta. Nimic nu era mai periculos decît scandalul. Gică-Marafet se arăta foarte supărăcios. Primirea unui punct însemna o catastrofă. Se apuca cu mîinile de păr, gesticula şi înjura. Pedepsele nu reuşeau să îndrepte nimic.

10

Moşa Mariancovici nu-şi mai găsea locul. Ascuţise în dimineaţa aceea de trei ori briciul şi tot nu tăia ca lumea! Ajutorul, un băiat de vreo nouăsprezece ani, îmbrăcat în halat alb, cu mînecile suflecate, pentru că prin fereastra deschisă pătrundea căldura plăcută a soarelui, îl privea din cînd în cînd. De la o vreme, clienţii începuseră să-l ocolească pe meşter. Sîrbul era nervos, înjura pe limba lui, s-ar fi certat cu toată lumea. Să nu-l fi întrebat ce are, că dădea cu pămătuful de pămînt! Stricase în săptămîna aceea două maşini de tuns, le trimisese la reparat şi dacă o mai ţinea aşa, în trei-patru zile puteau să închidă atelierul. De cînd se ştia, Moşa Mariancovici nu-şi fărîmase o sculă... Părea nedormit, uita să vină la timp la serviciu, lucrurile ajunseseră pînă la urechile lui Mangîru. Acesta îl chemase la el în birou şi-l certase, mai în glumă, mai în serios, pentru că atunci cînd era vorba de lucru, nu se uita pe cine are în faţă.

Directorul îl lăsase să se aşeze pe scaun şi fără o altă introducere i se adresase sever:

— Ascultă, Moşa, am auzit că la tini la frizerie se fac nişte cozi nesfîrşite, salariaţii nu sînt deloc mulţumiţi cum se lucrează. Mai mult di doi lucrători nu am voie să angajez şi se pari că tu ai cam îmbătrînit. Nu mai dai randament...

Sîrbul, absent, privea pe fereastră în curte. Ce ştia Mangîru ce-i mînca lui sufletul de o săptămînă? Cu două zile înainte trecuse pe la Dumitru Mîţu, preşedintele

sindicatului:

„Bre, îl luase pe nerăsuflate, să scoţi de unde-oi şti, din pământ, din iarbă verde, parale pentru echipament...”

Mîţu era mîncat de pretenţiile frizerului. Nu se mişcase de pe scaunul lui:

„Uite ce e, Moşa, noi avem treabă aici la sindicat, nu ne ţinem numai de glume. Azi n-am chef de aşa ceva...”

„Ce glumă, bre, ce glumă! Crezi că mie îmi arde de glumă? îmi arde că n-avem echipament pentru juniori...”

,„Ce juniori?” întrebase preşedintele sindicatului cu lipsă de interes.

„Cum ce juniori? Juniorii pe care ne obligă C.C.F.S.-ul să-i promovăm”.

Şi scosese din buzunarele halatului său o hîrtie bătută la maşină. „Poftim, uite semnătura preşedintelui. S-a isprăvit. Trebuie să înfiinţăm şi echipă de juniori...”

Mîţu citise şi dăduse din umeri:

„Eu nu mai am bani, ştii că sîntem pe cale să descurcăm situaţia de anul trecut. Cu chitanţele pe care mi le-ai adus, abia putem acoperi o parte din sumă. Noroc că s-a reparat arena prin muncă voluntară şi, să vedem, să vorbesc cu contabilul şef, poate o scoatem la capăt cumva, deşi, dacă ar fi după mine, v-aş pune să plătiţi din buzunar, să vă învăţaţi minte să mai faceţi ceea ce aţi făcut...”

Sîrbul rostogolise ochii în cap, furios:

„Parcă n-ai şti cum am cheltuit banii! Ei, doamne păzeşte!”

„Trebuie să respectăm legile fiscale. Pe mine nu mă întreabă nimeni dacă eşti de bună credinţă sau nu. Mie trebuie să-mi iasă *cifric* socoteala exactă, şi tu ce-mi faci? Mă pui să falsific documentele. Crezi că mai e ca pe vremea lu' tata, fiecare de capul lui? Să arunce cu banii de-a dura...”

Moşa Mariancovici nu putea să-l sufere pe Mîţu. De la şedinţa aceea nu-l mai scotea din duşman al sportului”, ori de cîte ori avea ocazia să vorbească despre el cu cineva. „Nu-i place, domnule, asta e, nu-i place sportul! Dănţuiala! Ei, acolo mai sînt şi nişte fete, mai nu ştiu ce. O plăcere,

brat moi, pe cînd cu fotbalul e altceva...”

În bugetul întreprinderii pe anul acela era prevăzută bineînţeles şi o sumă pentru sport, dar preşedintele sindicatului voia să tragă din ea ce s-o putea, să acopere fondul cheltuit cu un an în urmă. Sîrbul să n-audă. Fusese refuzat de cîteva ori cînd ceruse bani pentru supraalimentaţia jucătorilor, chiar se răstise la el:

„Uite ce e, Moşa, jucătorii ăştia ai tăi ar putea să mănînce foarte bine la fel cu ceilalţi muncitori de la siloz. Slavă domnului, cantina e destul de bună, ce o mai fac pe nemulţumiţii...”

„Ei n-o fac deloc, dar noi trebuie să ne gîndim să le oferim posibilităţi cît mai bune. Ştii dumneata cum îi aleargă Luca ăla, le-a scos şi sufletul din ei... Asta cere *calorii,* citeşte ziarele...”

Preşedintele sindicatului se înmuiase. Ar fi dat bani, dar ştia că începînd campionatul, cheltuielile aveau să se înmulţească şi era mai bine să folosească fondurile cu prudenţă. Acum, mai auzea una: trebuiau bani şi pentru alt rînd de echipament. El, fără semnătura directorului, nu mai lăsa o para din mînă. Aşa că îi spuse sîrbului: „Du-te la Mangîru, să mai pună şi el ceva din fondul întreprinderii şi vom vedea...”

Se dusese Moşa Mariancovici. Ca de obicei cînd era vorba de fotbal, directorul nu se lăsase prea mult rugat. Chestiunea această fusese mai uşor de rezolvat decît cealaltă, care-l mînca de o săptămînă pe sîrb: juniorii. De mai multe zile umblă şi el şi antrenorul pe toate maidanele tîrgului să găsească cel puţin cincisprezece băieţi din care s-ar fi putut alcătui o echipă. Deocamdată, Luca se dovedise mai norocos. Găsise vreo patru, dar de unde-i luai pe ceilalţi? Or, un preşedinte de colectiv trebuie să aducă şi el o contribuţie la cauza aceasta atît de importantă. Iată de ce nu-i mai mergeau bine treburile frizerului, de ce tăia tot mai des muşteriii cu briciul. Ajunsese că şi pe stradă nu mai cunoştea pe nimeni. Încă unii se văietau într-ascuns: „S-a ajuns Moşa, nu ne mai dă nici bună ziua!” De unde să ştie ce greutăţi are un preşedinte de colectiv sportiv!

Mangîru aşteptase cîteva minute răspunsul celui din faţa sa. În cele din urmă, Moşa Mariancovici spusese:

— *Boje moi, boje moi,* unde mai găsim noi încă unsprezece juniori? Mi se pare că nici n-avem voie să jucăm în campionat dacă nu înfiinţăm un colectiv de juniori!

Directorul sărise cît colo:

— Cum adică?

— Uite bine. N-ai juniori, te-ai şters pe bot, gata... După cîteva clipe de gîndire, Mangîru se răstise la frizer:

— Păi antrenorul ista ce-mi păzeşte? Tu ce-mi păzeşti?

Ce nu făcuse însă sîrbul? Într-o zi, la ora schimbului, oprise pe toţi salariaţii şi, după ce-i liniştise, că erau grăbiţi şi cam murmurau, îi rugase să-şi trimită copiii, dacă au băieţi de 16 — 17 ani, la antrenamentele speciale, organizate pe stadion de Luca în orele libere. După vreo două zile, arena se umpluse într-adevăr de copii. Frizerul crezuse că a dat Dumnezeu şi-au rezolvat problema. Dar la o încercare, serioasă, Luca nu oprise decît vreo patru sau cinci, între care erau unii ce nici nu aveau vîrsta corespunzătoare. După aceea, pentru că tot le mai trebuiau cîţiva băieţi, ce s-a gîndit Moşa? L-a chemat pe portar şi l-a rugat să facă vreo cîteva afişe, colorate frumos, să le prindă în pioneze pe stîlpii din centru, să vadă toată lumea că silozul caută juniori. Creţu i le-a desenat numaidecît şi după un ceas, pe seară, cînd se aprindeau lămpile, Moşa Mariancovici putu să fie văzut cu nişte hîrtii mari la subsuoară, pe care le prinse cu pioneze în faţa monumentului. Unul dintre afişe fu lipit cu clei subţire chiar în cafeneaua *La picioare multe.*

De unde să ştie Mangîru că lui nu-i mai ardea de bărbierit şi de tuns clienţii pînă cînd echipa silozului nu va găsi lotul de juniori atît de necesar?

Se pare că directorul înţelesese ce-l frămînta pe preşedinte, întrebase mai blînd:

— Ai căutat, Moşa?

— Am căutat, unde n-am căutat, *brat moi,* parcă i-a furat cineva pe copiii din oraşul ăsta. Ăi de-au venit nu prea au aptitudini, alţii de unde să scot?

— Încurcată afacere! Ştii ci-i, uiti, îţi dau două zile învoire, dar să nu mi te întorci fără băieţi. Di priceput spui că ti pricepi la fotbal, să-mi colinzi tot oraşul ista şi să-mi scoţi 20 di puşti, ai auzit? Ia mahalalele la rînd, mergi pînă la gară, că şi ceferiştii au copii, vezi, trebui sa dai peste juniori...

Fusese nevoie de trei zile, nu de două. Pe unde nu umblase Moşa Mariancovici? Coborîse în mahalaua tătărască, urcase pînă în spatele geamiei pe o stradă îngustă, nepietruită, privise ca hoţii printre garduri, doar-doar o vedea vreun băiat cu vreun balon. E drept că în spatele pieţei din centru zărise o ceată de copii jucîndu-se cu o minge de cîrpă, dar uitîndu-se mai bine la ei îşi dăduse seama că nu are ce face cu asemenea puşti: erau prea mici, dacă aveau 10 — 11 ani, or lui îi trebuiau *juniori, nu pitici!*

Nu-i mai rămăsese decît să meargă la gară, unde zisese Mangîru că s-ar afla fiii ceferiştilor. Cam cu inima îndoită, preşedintele colectivului sportiv plecase într-acolo. Dacă făcea socoteala, mai erau speranţe. I-ar mai fi trebuit aşa, cinci sau şase inşi, ca să ajungă la cifra minimă: 15. Cu o zi înainte, Şoşon, mecanicul, mai adusese şi el doi băieţi care arătaseră, cîte ceva, vreasăzică mai avea puţin şi scăpa de belea.

Pe drum îl ajunsese Miahălă birjarul,

— Încotro, sîrbule?

— La gară.

Miahălă oprise calul său bătrîn.

— Şi mergi pe jos pe căldura asta?

— Merg ce să fac?

— Suie. Te duc cu cinci lei... Ce treburi ai la gară, pleci undeva?

La început Moşa nu vru să-i spună ce caută. În definitiv, ce treabă are un birjar cu fotbalul? Pe urmă se răzgîndi: dar dacă ştie ceva?

— Ia ascultă, Miahălă, tu nu ai idee de niscai băieţi care joacă fotbal?

Birjarul să n-audă de fotbal! Băiatul lui îşi rupea pantofii în fiecare săptămînă la minge. Îl ştia însă pe sîrb că are boala asta, aşa că-i spuse:

— Nu-ţi mai ajunge că ai strîns la siloz toată golănimea, mai vrei să nenoroceşti şi pe copii?

— Ce tot spui tu acolo, mă puturosule, cum îi nenorocesc? Ce, sportul este aşa o ocupaţie de pierde-vară?

Strigătele frizerului se pare că alarmaseră chiar şi pe bătrîna gloabă care-i căra. Calul ciulise urechile şi întinsese pasul. Moşa Mariancovici nu isprăvise:

— În loc să zici că-i reeducăm, că-i învăţăm să muncească, tu spui că-i nenorocim...

Miahălă se întoarse împăciuitor spre frizer:

— Ei, ţi-ajunge? Gata. Uite, dacă vrei să ştii, am şi eu un golan de băiat...

— Cîţi ani are?

— 16.

— Ştie fotbal?

— Şi încă cum! Şi-a rupt toţi pantofii pe care-i are... Moşa Mariancovici îşi frecă mîinile mulţumit:

— Numai bun. Să-l trimiţi la siloz mîine...

— Hai că dai de el în dosul gării, joacă cu ai impiegatului şi cu alţi derbedei...

— Să mă duci chiar acum la ei...

— Las' că-i găseşti şi singur, eu am treabă, îmi vine trenul şi trebuie să-mi aştept muşteriul pe ziua de azi. Crezi că toată lumea are timp ca dumneata să se uite după cai verzi...

Într-un sfert de ceas, cu inima bătîndu-i din ce în ce mai tare, preşedintele ajunse la locul indicat de către Miahălă. Se putea spune că avea cu adevărat noroc. În spatele vechii clădiri de cărămidă se afla un teren viran pe care jucau fotbal şapte sau opt băieţi. Porţile făcute din cîte două pietroaie erau apărate de doi puşti cu şepcile trase pe ochi. Împrejur, cîteva fete şi băieţi mai mici strigau ceva celor ce alergau după o minge cam dezumflată. Aşa-i trebuia dacă nu-i dăduse în gînd să pună un afiş aici!

La început, băieţii crezură că frizerul e vreun profesor de la şcoală. Silueta sîrbului îi nelinişti o clipă. Doi lipsiseră în dimineaţa aceea de la cursuri şi priveau îngrijoraţi spre necunoscutul care se îndrepta spre centrul terenului. Jocul încetă. Cel mai mare, un vlăjgan blond, cam netuns, cu o faţă roşie de alergătură, puse talpa pantofului deasupra mingii. Ceilalţi se strînseră împrejur, aşteptînd să vadă ce se va întîmplă.

Frizerul se opri în faţa adolescentului, îşi scoase şapca în semn de salut către toţi şi rosti solemn:

— Îmi daţi voie: Moşa Mariancovici, internaţional sîrb!

Băieţii nu pricepură bine de la început ce voia. Frizerul le explică răbdător:

— Sînt selecţionerul silozului, am venit să fac achiziţii. Şi îşi repetă din nou numele.

Blondul, atunci lămurit, întrebă cam răstit:

— Şi ce vrei dumneata?

— Să privesc cum jucaţi şi pe cei mai buni îi voi chema la antrenamentele *echipei mele...*

Băieţii, dispuşi pînă atunci să-l ia peste picior pe necunoscutul pirpiriu, cu un mers legănat, de femeie, se dădură respectuos la o parte.

Unul întrebă:

— Dumneavoastră sînteţi antrenor?

Moşa Mariancovici dezminţi cu superioritate:

— Nu, *selecţioner,* adică mă ocup de achiziţii de jucători. Am nevoie de juniori... Şi aducîndu-şi aminte, întrebă: Care-i băiatul lui Miahălă, birjarul?

— Eu, răspunse scurt blondul.

— Ei, ia să te văd, pentru că tatăl tău mi-a vorbit despre tine. Ce joci?

Şi fără să-i lase să mai spună ceva, le scrise, după cele ce auzea de la ei, vîrsta şi numele pe o bucată de hîrtie. Timp de o jumătate de oră le îngădui să joace, privindu-i cu o atenţie încordată. Luca avea să-şi dea seama mai bine care dintre ei ştia să joace şi care nu. Pînă atunci îi chemă la antrenamentul de a doua zi, fericit că terminase şi treaba aceasta...

Cînd, în sfîrşit, Luca se hotărî pe cine să oprească şi pe cine nu, juniorii intrară pe mîna lui. Ce instrucţie a făcut cu ei, să-ţi fi povestit Fane-Mahomed! Îi urcase la magazia de echipament şi-i înşirase pe două rînduri, după înălţime şi după posturi:

— Apărarea în stînga, înaintarea în dreapta şi să n-aud vorbă, bre, că aţi păţit-o cu mine!

Fane-Mahomed le strigă pe rînd numele şi el întocmi un tabel în patru exemplare cu datele complete: anul naşterii, numele părinţilor, adresa, ce studii are fiecare, dacă a mai jucat sau nu fotbal, ce sporturi mai cunoaşte, aşa cum trebuie să facă orice bun preşedinte de colectiv sportiv.

A doua zi după masă chemă fotograful din centru. Trebuia să înainteze C.C.F.S.-ul local formele de legitimare. Nu-i mai tăcea gura, mereu nemulţumit:

— Nu-i pune aşa în soare, domnule Ţuşculescu, dumneata n-ai de unde să ştii, *brat moi,* ce-i aia legitimaţia unui fotbalist! Poza trebuie să fie clară, să nu se poată face substituiri. Domnul Iulică Ţuşculescu, meseriaş vechi în tîrg, dinaintea războiului celui mare, om încărunţit în meserie, protestă cu energie:

— Uite ce e, domnu' Moşa, să nu mă înveţi dumneata pe mine cum se fotografiază, auzi? Ai idee ce-i aia legea expunerii...

Cearta nu luă forme mai grave, pentru că intervenise Luca:

— Fă cum ştii dumneata, nu te lua după gura preşedintelui.

Sîrbul, foc:

— Numai să-mi greşească una, că nu plătesc nici un franc, m-auzi? Nici un franc. Vrasăzică, *uice,* eu mă omor cu Mîţu la sindicat să-mi dea bani şi să-i risipim acum! Nu se poate, fratele meu, nu se poate...

Ţi-era mai mare dragul să-l vezi în zilele acelea cum linia de zor hîrtiile, cum îşi făcea calculele cele mai neobişnuite. Începuse să iasă mai des la cafenea şi să se laude, ca şi cînd echipa juniorilor ar fi fost antrenată de el.

— În doi ani, spunea în gura mare, spre uimirea

domnului Pantelimon şi a domnului Vizante, am să fac din ei o echipă să se ducă vestea. Să-i văd pe încrezuţii ăştia de la *întîia,* ce-or să mai spună! Pe toţi am să-i pun pe tuşă, s-a isprăvit!

Moşa Mariancovici începuse să crească în propriii săi ochi. Vorbea cu o siguranţă care ar fi impresionat pe oricine. Îşi găsea tot mai multe ocupaţii: personal îi învăţase pe juniorii ce nu mai purtaseră ghete de fotbal cum se încalţă un bocanc, umflase cele trei mingi special tîrguite şi la prima ieşire pe teren, spre mirarea copiilor, refuză să le arate cum se trage corect cu ristul, pretextînd că în ziua aceea nu se simţea bine.

În cafenea se lua la harţă cu Vizante. Acesta îl critica în gura mare pe Luca:

— Aţi auzit? Aiuritu' ăla de Mangîru face şi o echipă de juniori.

Colonelul Pătrulescu, odihnindu-se între două partide de biliard, numai în cămaşă, pîşcîia din limbă:

— Spanac! Nu sînt în stare să aibă o *garnitură* bună de seniori şi mai înfiinţează şi secţia de juniori, ca şi cînd copiii ăia ar putea învăţa ceva de la neisprăvitul de antrenor... Am auzit că i-a pus să joace în tenişi pe teren redus, ptiu, parcă i-ar pregăti pentru matineu dansant, nu pentru un joc de fotbal care, cum ştie toată lumea, se joacă pe teren de o sută de metri...

Moşa Mariancovici nu putea să rabde:

— Ce aveţi, *brat moi,* cu el? Nu vă place că are metode noi. Era mai bun pîrlitu' ăla de Petrescu?

— Metode noi! intervenea şi Pantelimon, nelipsit, ca în orice dimineaţă. Mai bine ar fi învăţat *metodele vechi,* că erau mai bune! În definitiv, unde a jucat ăsta? Ce fotbal ştie ăsta?

Vizante, informat dinainte, îi răspunsese în locul preşedintelui:

— La U.D.R., coane Pantelimoane, cică e...

Se oprise, privindu-l neîncrezător pe sîrb şi schimbase vorba. Se cam temeau cu toţii de el şi colonelul Pătrulescu o drese:

— Am auzit de la „Le ştie” că directorul *o să-l pună pe făraş,* că nu e mulţumit deloc. Şi cum să fii, domnule, cum să fii, cînd i-a bătut şi „Titanul” de vreo două ori, dacă nu mă înşală pe mine memoria...

— Ca să nu mai vorbim de cei de la internat, nişte elevi, domnule, o echipă şcolară, adăugase şi Pantelimon veninos.

— Sandu zicea că l-a auzit el cu urechile lui pe Mangîru cînd telefona la Constanţa, la C.C.F.S., tocmindu-se cu unul de acolo...

Ce putea să mai răspundă la asemenea argumente sîrbul? Zvonul acesta era pe jumătate adevărat. Directorul se consfătuise de cîteva ori cu preşedintele sindicatului şi cu Moşa Mariancovici în privinţa rezilierii contractului făcut cu Luca. Mîţu, care avea şi el un cuvînt de spus, se opusese de la început:

— Eu nu vă mai înţeleg, tovarăşe Mangîru, la început l-aţi apreciat foarte mult pe omul acesta şi acum aveţi nu ştiu ce împotriva lui...

— N-am nimic împotriva lui, ci împotriva metodelor lui, precizase Mangîru.

— Eu cred că e conştiincios şi că-şi face datoria, dumneavoastră ştiţi mai bine.

Intervenise şi Moşa:

— Asta-i adevărat, ne-ar bate Dumnezeu dacă n-am recunoaşte, dar...

— Ei, dar-ul ăsta, reluase directorul. Pi urmă nici nu ascultă di sfaturile noastre. Auzi, că el îi director cînd e vorba di echipă, da ci, noi sîntem adunaţi di pi gîrlă, aduşi di undi, să nu se ţînă seama di părerea pi care o avem...

Mîţu rămînea la ideea că rezilierea contractului era o măsură pripită.

— Trebuie să ne gîndim mai mult la rezultatele de mai tîrziu decît la cele imediate...

— Dumitale puţin îţi pasă! Nu ştii că într-un campionat dacă n-o iei tari di la-nceput, te-ai şters pi bot de titlu...

Luca nu cunoştea lucrurile acestea, dar rezerva ciudată a preşedintelui colectivului începuse să-i dea de gîndit.

Moşa Mariancovici nu se mai amesteca în treburile lui, preocupat, e drept, şi de juniori. Luat din scurt, într-o dimineaţă, cînd erau singuri în biroul antrenorului, sîrbul mărturisi:

— Moşa, în spatele meu se pregăteşte ceva şi eu nu ştiu...

— Nu-i adevărat, protestă el moale.

De altfel, de la o vreme, purtarea lui „Le ştie” şi a lui „Inimioară” începuse să lase de dorit, din nou. Răspundeau cu obrăznicie, executau totul parcă bătîndu-şi joc, şi Luca înţelesese că undeva i se săpase autoritatea şi că atitudinea celor doi recalcitranţi nu era deloc întîmplătoare.

— Îmi ascunzi ceva, „Tunule”...

— N-ascund nimic, *brat moi,* făcuse iar, cu jumătate de gură, preşedintele.

Dar Luca ştia că nu este adevărat. Se prefăcu că renunţă şi frizerul termină prin a-şi da drumul la gură:

— E lată rău, bre. Mangîru ăsta-i nărăvaş, vrea să te concedieze, şi mă uit la dumneata că ai pus suflet, n-ai fost ca prostul ăla de-a luat numai banii degeaba...

— Nu-i nimic, Moşa, poate veţi găsi un antrenor mai bun decît mine...

Un val de amărăciune îi cuprinsese sufletul. Atît timp cît bănuise numai lucrul acesta nu avusese nici un sentiment. Nu putea totuşi să creadă că vor ajunge pînă aici. Primul său gînd fu acela să meargă la director şi să-i prezinte demisia. Antrenorii erau destul de căutaţi. Totuşi i-ar fi venit greu să înceapă totul de la capăt, să schimbe oraşul. Încotro să plece de aici? Angajament ar fi găsit în orice caz, însă nu era plecarea aceasta o înfrîngere? Ce-ar fi gîndit cei de la C.C.F.S.? A plecat, înseamnă că recunoaşte că e incapabil! Rezilierea contractului era de asemenea o recomandaţie foarte proastă pentru alţii. Şi ar fi avut repercusiuni şi asupra salariului său şi asupra calificării viitoare.

Moşa Mariancovici îl părăsise pe nesimţite. Coborî scările clubului şi se îndreptă spre marginea oraşului. Dunărea se rostogolea leneşă între malurile joase. Era o

dimineaţă caldă şi calmă, cu soare, cu un cer limpede, albastru, Cînd înverzise tot malul acela plin de sălcii? Dinspre mare venea împotriva curentului un barcaz greoi, gata parcă să plesnească din toate încheieturile. Privi cîteva clipe apa cîntătoare şi se întrebă pe unde s-o apuce ca să ajungă aproape de portul înghesuit de magazii, lîngă al cărui ponton de lemn aşteptau şlepuri părăginite, gata să fie încărcate cu cereale.

Se apropie de plaja îngustă, acoperită de nisip şi buruieni, simţi pietricelele strecurate în pantofi şi văzu de departe o firmă cenuşie: *La încurcătură,* bodegă, aperitive. Pica tocmai bine. Puţin alcool i-ar fi şters zgura asta de pe suflet

Împrejur mirosea a grîu putrezit, a mălură umedă şi a petrol. Undeva păcănea un motor. Trecu peste o linie îngustă de cale ferată ca aceea a întreprinderilor forestiere, ocoli vagonetele răsturnate şi simţi sub paşi un praf alunecător.

Dincolo de magaziile de scînduri începea un fel de promontoriu mărginit de o balustradă. Pe marginea lui fuseseră înşirate cîteva mese scunde de fier. În aer plutea un miros de carne friptă. Intrarea dughenei era ocupată de hamali spătoşi, îmbrăcaţi în flanele de marinar. Beau din picioare şi vorbeau tare.

Cînd vru să urce treptele care duceau sus pe promontoriu se trezi faţă-n faţă cu o fată îmbrăcată în pantaloni de doc albaştri şi cu tricou tărcat ca al hamalilor. Umbla cu mîinile în buzunare, ca un om fără treabă, privind curioasă împrejur. La început n-o recunoscu. Avea un chip neobişnuit, parcă asimetric. Ochii oblici, mongolici, îi aduseră aminte de unde o cunoştea. Era fata din pricina căreia se mîniase atît de repede, *remorca* „doctorului”, cum spusese unul dintre jucători. Vru s-o ocolească, prefăcîndu-se că n-o cunoaşte, dar ea i se aşează în drum.

Părul scurt, tuns băieţeşte, foarte negru şi foarte aspru îi cădea pe frunte, acoperindu-i-o. Avea o gură cărnoasă, umedă, femeiască şi cînd rîse, Luca îi zări dinţii puternici, albi.

— Încotro? Stai că am de vorbit cu dumneata!

— Ce spui? se miră Luca, oprindu-se.

— Da. Trebuie să-mi dai socoteală pentru ceva... Vorbea repede, uitîndu-se alături, ca şi cînd ar fi interesat-o ceea ce făceau hamalii din uşa cîrciumii.

— Nici nu ne cunoaştem, protestă slab bărbatul pe jumătate curios, pe jumătate supărat.

— Eu te cunosc foarte bine pe dumneata, să ştii. Vin de aproape o lună pe stadion şi mă uit cum le scoţi sufletul la băieţi! Ce mai antrenor...

— Ei nu, că-i bună ! exclamă Luca.

Îşi mai găsise un critic. Nu erau destui... Continuă eu voce tare:

— Şi ce anume nu-ţi place la mine?

Fata se întoarse ca şi cînd l-ar fi invitat să-şi continue plimbarea, urmînd să-l însoţească. Avea de gînd să-l ţină de vorbă şi lui numai de asta nu-i ardea. Ar fi vrut să rămînă singur, să intre în cîrciuma aceea părăginită şi să ceară un rom mare, să-i ardă beregata. Acum, bineînţeles că lucrul acesta nu mai era posibil. Nu se mişcă din loc, pentru a o face să înţeleagă că nu-i păsa prea mult de ceea ce va spune şi că o ascultă numai pentru că e femeie.

— Ce nu-mi place la dumneata? îl strîmbă ea copilăreşte pe neaşteptate, uite ce nu-mi place: că eşti prea încruntat, un nesuferit încrezut...

Luca o privi mai bine. Nu era obişnuit să i se spună atîtea lucruri neplăcute dintr-o dată şi încă să rabde să le audă de la o femeie pe care nici măcar nu o cunoştea.

— Ascultă, fetiţo, zise cu puţină îngăduinţă în voce, zîmbind cam de sus, unde crezi că te afli? Aşa se vorbeşte cu un om mai bătrîn?

— Tare mai eşti bătrîn, să nu mori de atîta bătrîneţe! Ia te uită la el!

Luca rîse fără să vrea:

— Aşa se vorbeşte cu un străin?

— Dar cum ai vrea? Am venit şi eu într-o seară să-i spun ceva lui Mircea şi gata, i-ai făcut mizerie, parcă el nu mi-a spus, crezi? Şi dacă vrei să mă cunoşti să ştii că-mi zice

Chira şi că în afară de faptul că sînt infirmieră la *numărul doi,* fac şi atletism, aşa încît ai putea să te porţi mai frumos cu mine, că sportivii se stimează unii pe alţii.

Vorbise repede, într-un suflet, ca să n-apuce celălalt s-o întrerupă.

— Ce tot spui! se miră Luca ironic.

— Ce tot spui! Ce tot spui! îl imită ea iar, cu obrăznicie. Ce, adică dacă eşti antrenor de fotbal, gata nici Papa de la Roma nu-ţi mai intră în voie!

Părea mînioasă şi cînd se întoarse iar spre el, ochii îi erau umezi:

— Nu dă Dumnezeu să-ţi rupi un picior, să vii la mine, la *numărul doi* să ţi-l pun în ghips, c-ai să vezi dumneata pe dracu...

La o asemenea revărsare de mînie nu puteai să rămîi rece. Antrenorul întrebă:

— Şi ce-i asta *numărul doi?*

Chira, îmbufnată, se săltă pe vîrful picioarelor:

— Nu ştii adică ce e *numărul doi?*

— De unde să ştiu? Sînt venit abia de cîteva luni aici...

— Se vede!

— Uite ce e: îmi spui sau nu ce este *numărul doi,* că n-am timp de pierdut...

Fata clipi repede din ochi, strîngîndu-şi buzele umede:

— Spi-ta-lul de stat nu-mă-rul doi.... silabisi.

— Bine, am înţeles. Şi acum ce mai vrei de la mine?

— Dar uricios mai eşti! Am să te spun lui Mircea. Luca, puţin furios de întîmplarea aceasta, vru să se întoarcă.

— Înainte de a mă spune, am să te pîrăsc eu că te legi de oameni pe stradă, aşa, ca să ştie...

Chira îi arătă cotul, cu un gest de copil nepăsător:

— N-ai decît! Ce, mi-e tată, mi-e mamă? Nu mi-e nimic!

Bărbatul se trezi că merge lîngă ea. Trecură înapoi calea ferată îngustă, îndepărtîndu-se de promontoriu. Nu o mai întrebă nimic. Pe fată o mînca limba:

— De altfel, nu duci deloc o viaţă sportivă. Eşti beţiv...

— Ce sînt?

— Beţiv, parcă nu te-am văzut eu cînd voiai să intri la

Încurcătură...

Luca o apucă de mînă:

— Uite ce este! N-am de gînd să stau mai mult de vorbă cu dumneata. Încotro ţi-e drumul, ca să plec în partea cealaltă...

— Nu mai spune! Ca să te întorci din nou la cîrciumă! Luca vru la început să-i întoarcă spatele, dar glasul fetii, vioiciunea gesturilor îl intrigau atît de mult încît îşi spuse: „Ia te uită ce mai *remorcă* are şi „doctorul" ăsta! Ar mai trebui luată de păr cîteodată fata, să nu se mai lege de oameni!"

Ajunseră în faţa plajei înguste. Chira se repezise deodată înainte şi îngenunchease în nisip. Scormonise cu mîinile, grăbită, şi se ridicase dezamăgită.

— Credeam că e un melc...

— N-au ce să caute melcii pe aici!

— Crezi dumneata? N-ai văzut niciodată. Eu cunosc locurile, ehe, de cînd nici nu erai pe aici...

Apa lucioasă, adormită bolborosea alături. Luca ar fi stat să privească norii îndepărtaţi, albicioşi. De ce se supărase pe fata asta?

— Uite o piatră pe care ne putem aşeza, zise Chira, cu siguranţa omului ce nu poate fi refuzat. Dumitale nu-ţi place să vii să te uiţi la Dunăre, aşa, ceasuri întregi?

— Nu prea am timp, spuse. Chira se aşezase pe bolovan.

— Poftim, ia loc. Dar de ce n-ai timp?

— Multe mai vrei să ştii! Nu mi-ai spus, pentru ce probe atletice te pregăteşti? Zici că eşti sportivă, nu-i aşa?

— Ce, nu se vede?

— După ce să se vadă?

Se părea însă că pe fată vorbele acestea n-o prea supărau, pentru că nu-i răspunse decît mai tîrziu, după ce privi barcazul negru, care abia plutea în susul apei.

— Aşa zicea şi tata cînd trăia. De mică umblam pe aici singură, cunosc magaziile astea, ehe... de cîte ori n-am mers pe şlep pînă la Sulina! Mă ştiu toţi marinarii...

— Ce tot spui?

— Da. Aici m-am născut, am lipsit numai doi ani, cînd am făcut la Constanţa cursul de infirmiere. Eu voiam să devin desenatoare, ba nu, *recordman,* ştii ce-i aia?

Luca se întoarse spre ea. „Are ochi foarte negri şi-i obraznică”!

— Închipuie-ţi, rosti.

— M-ai întrebat adineauri pentru ce probă mă pregătesc...

— Da, şi nu mi-ai răspuns pînă acum...

— La 800 de metri plat, dacă vrei să ştii. E o probă foarte grea...

— Şi de cînd practici atletismul?

— De mult, de cînd aveam paisprezece ani. Dacă n-aş fi fost bolnavă eram poate departe acum...

— Cînd te-ai îmbolnăvit?

— Prin '46. Antrenamentele le-am reluat numai de un an de zile.

Fata devenise serioasă. Din glas îi dispăruse aroganţa aceea simulată, mai mult agresivă.

— Merge greu, foarte greu. Nu am destulă rezistenţă. Cu sprintul o duc mai bine. Pe 60 de metri merg tare, e vorba de ultimii 60 de metri, dar nu-i suficient. Mi-am luat şi un manual de atletism, am foarte mult de muncit, dar nu mă las. Sînt ambiţioasă! Tare ambiţioasă! Dumneata nu eşti!?

— Ba sînt.

Chira nu-l auzise, se gîndea la ceva visat de mult.

— Vreau să cîştig întîi campionatul pe regiune. Aici se fac anual concursuri, toamna. Anul trecut n-am participat pentru că nu aveam destul antrenament, dar anul ăsta nu mă mai las! E prost şi cu serviciul pe care-l am. Sînt săptămîni cînd pierd foarte multe nopţi. Pentru un sportiv nu e deloc bine...

Chipul i se îmblînzise. Acum semăna cu un copil, vorbind despre proiectele lui cele mai realizabile. Pe faţă i se citea şi siguranţa, dar şi o îndoială vizibilă. Părul îi căzuse pe frunte şi nu şi-l aşează la loc. Dîndu-şi seama că Luca o priveşte, se strîmbă iar la el:

— Ce te-oi fi uitînd aşa la mine?

„Cîţi ani să aibă?” se întrebă bărbatul, recunoscînd că-i place tocmai pentru această obrăznicie şi îndrăzneală.

— Mă uit şi eu, nu e voie?

— Am să te spun lui Mircea!

— Şi ce dacă? Parcă eu m-am legat de dumneata...

— Dar cine? În loc să zici mersi că te-am scăpat din ghearele beţiei, uf, toţi antrenorii ăştia sînt beţivi, parcă cel dinaintea dumitale nu era la fel? Nu mai ieşea din cîrciumă, şi-ar fi băut şi minţile!

Ar fi vrut să-i spună că nu-i adevărat, dar ce rost avea?

Deasupra fluviului se strîngea o ceaţă uşoară. Pămîntul umed scotea aburi. Undeva, peste Dunăre, se auzeau cocoşii. Era un ceas de lene şi somn, cu cerul clar şi îndepărtat, curăţit de nori.

— Să vii aici la vară, să vezi ce bine-i. Ai făcut baie vreodată în Dunăre? Adică cum o să faci, că de-abia ai venit. E ceva *extra!*

Avea un fel comic de a sublinia anumite cuvinte.

— Spune-mi, o întrebă, ce-ar zice prietenul dumitale dacă ne-ar vedea împreună aici?

Chira rîse încîntată parcă de ideea lui.

— Ce să spună? Parcă nu m-a mai văzut şi cu alţi băieţi? Sînt liberă să stau cu cine-mi place! Daca ai şti dumneata cu cîţi doctori vorbesc! Avea aerul că se laudă fără sfială că umblă şi cu alţi bărbaţi numai ca să-i facă în ciudă „fachirului”. Fata îi explică aproape imediat: N-avem timp să ne vedem decît duminica. Lucrăm în tură. El mă schimbă pe mine şi eu pe el. Îşi zice degeaba „doctorul”, pentru că e numai infirmier ca şi mine!

— O spui ca şi cînd ţi-ar fi ruşine de meseria dumitale!

— Nu mi-e ruşine deloc, cine a spus asta, dar oricum, altceva e să vorbeşti cu un doctor adevărat!

Ar fi vrut s-o tragă de păr puţin, să-i mai scoată din cap toate prostiile ce-i bîntuiau mintea. Stătuse destul. Se ridică.

— Ce, ai plecat? îl întrebă ea.

— După cum se vede...

— Eu mai stau. E atît de frumos aici! Îndepărtîndu-se, el o mai auzi zicîndu-i:

— Şi să nu-mi mai faci mizerie cînd vin la stadion pentru antrenament, că nu e nici stadionul dumitale, nici al meu, e al statului, se aude? Încrezutule! Aşa să ştii; dacă vrei să fii prieten cu mine, trebuie să te porţi cumsecade, că altfel mă supăr şi nu mai vorbesc toată viaţă mea cu dumneata, s-a înţeles?

Nu-i răspunse. Pe drum dădu din umeri de unul singur. „Ia te uită ce-am ajuns, să stau să ascult toate fleacurile fetii ăsteia. Ei ce-i păsa? Parcă avea vreo grijă!”

11

Ultimele zile dinaintea începerii campionatului regional se scurseră într-o încordare surdă. Moşa Mariancovici uitase că mai trebuie să tundă din cînd în cînd pe salariaţii silozului. Nu făcea altceva decît să alerge de la comitetul orăşenesc al C.C.F.S.-ului pînă la sindicat şi de aici la club sau la stadion. Legitimarea juniorilor îi luase o mulţime de vreme, se pare că falsificase şi datele la vreo două carnete, pentru că doi dintre aceştia erau mai în vîrstă decît limita de joc şi el ţinea cu orice preţ să-i vadă în echipă.

— Nu mai pot, *brat moi,* nu mai pot, se văita lui Mangîru. Şi am picat şi într-o serie grea, dracii ne-au luat!

Frizerul avea un temperament prăpăstios, nu vedea în jur decît dezastre:

— *Progresul* şi-a adus un half de la Bucureşti, joacă ăsta de s-a dus vestea. Cică are un şut de i-a speriat pe toţi. Trage la poartă de la mijlocul terenului, rupe, nu altceva! Am vorbit cu delegatul lor, i-au dat un serviciu foarte bun, omul e mulţumit... *Locomotiva* a adus un centru care are un joc de cap de nu s-a mai văzut... şi noi?

Directorul dădu din umeri îngîndurat:

— Noi cu inovaţiile. Omul ista o să mă bage în pămînt. Auzi, joc modern! Unde-ai mai pomenit ca portarul să arunci balonul cu mîna, să *paseze?* Portarul *degajează,* domnule, eu aşa am pomenit! Fundaşii *degajează,* portarul *degajează,* ci tot umblăm noi cu visul Maicii Domnului? Nu, că aşa o învăţat el la şcoala di antrenori, n-are decît, o să-l vedem, să dea sfîntul din cer să pierdem vreun meci, că îl şi concediez! Dumneata ai auzit ci o mai inventat?

— Ce-a mai inventat, *brat moi?*

— Eşti în urmă rău cu politica, Moşa...

— Spune, spune, că mor...

— Di stilul prin rostogolire ai auzit dumneata?

Frizerul făcu ochi mari. De obicei nu lipsea de la antrenamentele echipei, dar de cînd cu juniorii ăştia nu prea mai avusese timp să vadă ce-i mai învăţase Luca pe

jucătorii săi.

— Stil prin rostogolire, zici?

— Da.

— N-am auzit.

— Nici eu. Alaltăieri ci crezi că-mi văd ochii?

— Ei?

— Toată lumea sărea la înălţime! I-o făcut Mucală stîlpi di sărit. Şi să mi-l auzi: „Nu aşa, Gică, atacă ştacheta din faţă!”. „Fane, nici pînă acum n-ai învăţat să te *lansezi* lateral...” Îţi placi? Pi urmă iar ridică drăcovenia aia, mai sus. Parcă am concura la un campionat di atletism, nu la unu di fotbal... Di cei doi martiri nu-ţi vorbesc...

Moşa Mariancovici îşi spuse în gînd că nu mai trebuia sa scape nici un antrenament. Ce fel de preşedinte de colectiv sportiv este el dacă nu ştia atîtea lucruri?

— Ce martiri, care martiri?

— *Dezertorii,* cum li se spuni lui Alecu şi lui „Le ştie”...

— Ce-au mai păţit, *uice?*

Mangîru răsuflase ca şi cînd i s-ar fi luat ceva de pe inimă.

— I-o alergat ca pi hoţii di cai. Azi di dimineaţă or venit amîndoi la mini cu picioareli în papainoagi: „Tovarăşe Mangîru, nu mai putem să lucrăm, avem febră muşchiulară...” Ai mai pomenit dumneata vreodată să aibă interii noştri febră muşchiulară? Anul trecut ţi-ar fi alergat „Inimioară” şepti reprizi, nu două... Ci mai, nu-i poati înghiţi, asta e, vre să-i scoată din formă, dar credi că mă las aşa, cu una cu două... Sîmbătă seara, plec şi eu cu echipa la Tulcea. Personal am să fac formaţia, eu cu dumneata şi cu el, în colectiv, cred că eşti di acord!

— Cum să nu? Mangîru iar se aprinsese:

— Că n-o să vie orice nechemat să hotărască numai el singur ce-i di făcut! Echipa asta a noastră costă o mulţimi di bani, undi mai pui şi ambiţia că nu sîntem oricine, anul trecut şi mai înainte am jucat în Divizia „B”, să tremuri adversarii cînd aud di colectivu' ista!

Frizerul aprobă la fel de înflăcărat:

— Să tremure!

— Stai că nu-ţi spusăi totul...

— Ce mai e?

— Ascultă şi ti cruceşti... Ci crezi că-i faci portarului? I-o mîncat ficaţii, săracul!

— Ce-i face?

— Să vezi hal di antrenor! Acum, drept să-ţi zic, la început mi-o plăcut...

Sîrbul tremura de curiozitate, blestemînd în gînd pe cei de la comitetul orăşenesc că-l purtaseră atîtea zile pe drumuri.

— Spune, bre, odată...

— O adus nisip în dosul porţii de la peluză, mă rog, o bătut Gică-Marafet şi un prag, chipurile pentru săritura în lungimi, că aşa cum îţi spusei îi faci atleţi, nu fotbalişti, şi acolo, vezi dumneata, aşază o bancă, să tot aibă 50 de centimetri înălţimi...

— Bancă? făcuse preşedintele ochii mari.

— Bancă.

— Şi ce face cu ea?

— Ai răbdare...

— Am, *brat moi,* am...

Mangîru vorbea fără să-şi dea seama şi cu puţină admiraţie în glas:

— Cum ţi-am spus, o adus o bancă. El se îndepărtează la vreo zece metri şi-i aruncă mingea portarului, undi crezi?

— În braţe...

— Ptiu, şi mai zici că ai fost internaţional...

— Am fost, de ce să nu fiu!

— Nu i-o aruncă în braţe, i-o aruncă dincolo di bancă, aşa încît Creţu, ca s-o prindă, trebuie întîi să-şi ferească picioareli, adică să sară pesti bancă şi apoi să prindă mingea... Di fier să fii şi tot te sfărîmi...

— Te sfărîmi, bre, te sfărîmi...

— Ei, bine, Creţu taci ca mutu şi nu zîci nimic. Îl întreb: „Bini, mă prostule, nu ti doari?” „Nu mă doari”, zîci. „Ei,, cum?” Şi-mi explică, cică l-o învăţat să „aterizeze”: întîi pi umăr, pi urmă pi şold şi pi cot, ca o maşină... Totdeauna am fost di părere că portarii sînt niţel aşa...

Moşa Mariancovici clătina din capul său lunguieţ.

— *Brat moi,* poate are dreptate... Directorul se înfurie:

— Dă-i dreptati, sigur! L-am întrebat di ci-i puni să sară peste ştachetă, ci crezi că mi-o răspuns? „Pentru detentă”... ai auzit tu de cuvîntul ista „detentă”?

— Parcă...

— Să-ţi spun eu, cică jucătorii vor sări mai bine la cap...

— Are dreptate, uite aşa spunea şi Boşkovici; găsise el un antrenor ce-l pusese să facă o serie de chestii de-ţi sta mintea-n loc... Pînă şi greutăţi îl punea să ridice, haltere...

Mangîru se arăta neîncrezător:

— Ci tot spui!

— Da, aşa sînt unii antrenori, trăsniţi! Da chestia cu beţele o ştii? (Asta o văzuse frizerul cu ochii lui.)

— Spuni...

— A aşezat vreo douăzeci de beţe, unul în spatele celuilalt, la o distanţă de trei sau patru metri şi aleargă-i cu balonul printre ele! Pentru ce crezi că face treaba asta?

— Di undi să ştiu?

— Să-i înveţe fentele. Dansatori pe sîrmă şi mai multe nu...

Directorul se plimba de colo-colo, cu mîinile la spate.

— Şi totuşi di ci nu mergi bini treaba, Moşa? Poţi să-mi spui?

— Eu cred că a luat-o prea tare de la început. Prostul ăla de Petrescu îi lăsase în pace, şi uite că mergea mai bine...

Mangîru se împotrivi, mînios:

— Mergea pi dracu! Unde-om ajuns! Cîteodată, parcă-i dau dreptate lui Luca ăsta. Nu văd mai înainti di lungul nasului! Aş vrea să iasă copchilu' la patru luni, nu la nouă... Ar trebui să lăsăm omul să-şi facă treburile cum ştie...

Moşa Mariancovici îl auzea pentru prima oară pe director vorbind astfel despre antrenor. Deveni şi el binevoitor.

— Să-l auzi cum grăieşte despre fotbal, zici că-i poet, nu altceva, *brat moi!* Cică, asta mi-a spus-o mie într-o seară, ca între cunoscători, după ce i-am povestit cum am învins la Lisabona echipa Portugaliei...

— Lasă, treci pisti ci-oi făcut tu la Lisabona şi zi-i ci ţi-o spus...

— Cică o echipă de fotbal, ca şi un cor, are „sopranii”, „tenorii”, „başii” ei. Linia de fund, *becii,* ar fi ăştia din urmă. Halfii, linia de mijloc, trebuie să aibă fineţe, rezistenţă, capacitate de luptă, nu forţa, siguranţa şi calmul primilor, pentru că ei sînt „sopranii” echipei. După teoria lui, în jocul modern aceasta e linia cea mai importantă...

— Da' di undi atunci înaintarea...

— Tocmai ce-i spuneam şi eu. „Nu se poate, fratele meu, nu se poate! Înaintarea e sufletul echipei”. „O fi, mi-a răspuns, dar motorul e totul şi motorul unei echipe sînt halfii...”

— O fi jucat half în tinereţe! Că la U.D.R. era fundaş!

— Eu de unde să ştiu? După el înaintarea trebuie să aibă fantezie şi să joace în „triluri” fotbalistice, eu îţi spun ce-am auzit...

Directorul se minună:

— Cum vini asta?

— Nu ştiu, bre, de ajuns că după teoria lui, fotbalul este o chestie foarte complicată, că un meci nu se joacă tot timpul la fel, chiar sistemul de joc trebuie schimbat de la meci la meci.

Mangîru se uita la sîrb ca şi cînd ar fi auzit pentru prima oară aceste lucruri.

— Şi tocmai cu noi şi-o găsit să facă experienţe de-astea...

— De, de! dădu frizerul din umeri. Ascultă şi dumneata „triluri”... păi triluri fac numai păsările.

— Ci voia să zică?

— Voia să zică, cum să-ţi spun eu dumitale, adică jucătorii de la înaintare să aibă aşa nişte execuţii tehnice care să-i omoare pe adversari...

Directorul găsi, fericit, un cuvînt potrivit:

— Subtilităţi, adică, subtilităţi...

— Exact. Adică un dribling neaşteptat, o fentă, un pas în cruciş. A, chestia cu pasele în cruciş o ştii?

— N-o ştiu.

— Să vezi cum vine. Uite, dumneata eşti de exemplu half pe dreapta...

Se ridică de pe scaun şi-l fixă pe director într-un loc.

— Aşa, să nu te mişti de acolo. Eu sînt vreasăzică extrem stînga...

Se duse pînă lîngă uşă,

— Între noi mai sînt trei jucători, uite scaunele astea, să zicem, aşa, aici centrul, aici interul stînga, interul dreapta... Şi după ce potrivi scaunele găsite între ei, se întoarse la locul lui.

— Ce crezi că face halful dreapta, adică dumneata, cui dă mingea?...

— Celui mai apropiat...

Se auziră bătăi în uşă.

— Cini dracu o fi tocmai acum? se supără Mangîru. Deschide-i...

Intră Dumitru Mîţu. Preşedintele sindicatului se uită la scaunele din mijlocul camerei şi pe urmă îi privi pe rînd. Întrebă:

— Dar ce faceţi aici, oameni buni?

— Sssst! îl linişti cu un gest directorul. Stai pi scaun şi ascultă la Moşa...

Dumitru Mîţu se aşează într-un colţ, curios.

— Şi cum îţi spuneam, *brat moi,* nu o dă celui mai apropiat, ci o trimite în cruciş, tocmai pe stînga, adică la mine, ai priceput?

— Nu e bini! protestă Mangîru. Cum o s-o dea tocmai pi stînga?

— Tovarăşe director, spuse încet Mîţu.

— Taci şi ascultă, îl certă scurt Mangîru şi se întoarse spre sîrb: Di ci s-o dea tocmai pi stînga, o pasă scurtă e mult mai bună dicît una lungă...

— Aşa spuneam şi eu, dar antrenorul zice că o astfel de deschidere are darul de a surprinde apărarea adversarilor.

Mangîru se gîndi puţin.

— Da, da, se poati să aibă dreptati... Să desenăm...

— Să desenăm, sau nu, uite mai bine cu scaunele... la stai, bre Mîţule, colea, să zicem ca dumneata eşti stoperul

lor. Ce face centrul nostru?

Preşedintele sindicatului nu se mişca.

— Se retragi puţin... răspunde directorul.

— Nu, Luca zice că fuge lateral ca să-l atragă, făcînd în felul acesta o „gaură” prin care se trimite mingea... Este?

— Esti! recunoscu Mangîru învins, de logica frizerului. Dumitru Mîţu nu mai avea răbdare:

— Tovarăşe director, ce facem cu „Desrobirea”? Ne cere contul de însilozare.

Mangîru căută grăbit în dosarul de pe biroul său şi-i întinse preşedintelui o hîrtie:

— Poftim, să-i dea bătaie...

Preşedintele sindicatului îi părăsit nu fără a arăta că îl interesaseră foarte puţin cele auzite. Moşa Mariancovici nu isprăvise:

— Dar chestia cu driblingul o ştii?

— Spuni...

— S-a zis cu el! În echipa asta nu mai are voie nimeni să dribleze, decît aşa, de Paşti şi de Crăciun, numai cînd este absolut necesar.

— Păi ci faci „Inimioară”, Gică, „Le ştie”, asta era pîinea lor...

— Să vezi, *brat moi,* scandal. Mai încercase la ultimul antrenament, la care am fost, Picioruş. Nu zici că l-a alergat de i-a scos limba. „Cine vrea să joace ţurca, n-are decît să se ducă unde-o vedea cu ochii!” striga la ei. „Mie îmi trebuie joc de ansamblu, simplu, fară abţibilduri. Un stop, un pas şi, cît se poate, mingea în adîncime, pase lungi, preluare din viteză şi şut. Scurt pe doi!”

Furat de convorbirea cu frizerul, directorul uitase că mai avea treabă. Cînd îşi aduse aminte, îl certă pe sîrb:

— Iar mă ţii de vorbă, şi uiti ci m-aşteaptă pi masă. Mai bini fugi la dugheana ta, că rămîn oamenii netunşi. Şi pi antrenor lasă-l pi mini, să de sfîntul din cer să nu-mi joaci echipa ca lumea, că nu mă uit...

Moşa Mariancovici nu mai ştia ce să creadă la drept vorbind. Şi Mangîru ăsta era un om sucit!

12

Ziua plecării la Tulcea se arăta posomorîtă. Mangîru urca în goană scările, dădea ordine, pregătise un autocamion. Moşa Mariancovici controla în curte echipamentul.

— Aţi luat, bre, sfori de jambieri? întreba pe toată lumea.

Nu-i răspunse nimeni. Frizerul îşi duse mîna la frunte, cu desperare:

— Ce halima, ce halima, *brat moi,* nu se gîndeşte nimeni la sfori de jambieri, dacă n-aş fi eu aici cîinii v-ar mînca! Or să vă cadă ciorapii pe teren şi ne facem de rîs! Fane, Fane! N-auzi? Aleargă pînă la mine în atelier şi vezi că am într-un sertar un ghem de sfoară; de cînd îl ţin! E special pentru legat jambieri, primul sertar de sus de la toaleta la care lucrez eu, s-aude?

Fane-Mahomed, năduşit tot pentru că mai urcase de cîteva ori scările silozului, îi răspunse gîfîind:

— S-aude! S-aude!

„Le ştie”, tolănit pe o bancă, în margine, fuma. Se tunsese şi arăta ca o oaie.

Ce păţise preşedintele colectivului sportiv pînă-l convinsese, avea să spună şi la morţi. Îl costase doi poli bacşiş, unde mai pui munca pe deasupra! „Inimioară” fusese mai cumsecade, se aşezase el întîi pe scaunul rotitor şi încuviinţase cu un gest mare: „Tunde-mă, Moşa, că nu mai merge! Ne-a mîncat fripţi barosanul! E în stare să nu ne bage duminică în echipă...” Cu îndemînare, mai cu vorbă bună, îl convinsese şi pe Sandu să-şi scurteze chica. A fost mai rău la urmă! Cînd s-a văzut vagabondul în oglindă fără bunătate de frizură, era să-i spargă mobilierul sîrbului... Abia l-a potolit cu ajutorul său.

Acum scuipa cu obidă din camion. Era îmbrăcat ca şi ceilalţi în trening şi i se făcuse somn. Ziua călduţă, cu cer schimbător, a ploaie, îl întrista. Strigătele preşedintelui îl scoteau din sărite. Îl chemă în scîrbă la el:

— Moşa, Moşa...

— Ce-i, bre?

— Să nu uiţi să ne iei şi şutierele...

Un hohot de rîs îi acoperi glasul. Ceilalţi jucători din camion îl îmbrînciră de la locul lui. Frizerul se roşise de furie:

— Mai faceţi şi „garagaţă” de mine! Aşa un preşedinte de colectiv mai rar, o să vedeţi voi cînd v-oi lăsa! Mamă v-am fost, bonă, nu preşedinte!

Directorul veni în goană. Întrebă încă de departe:

— Aţi luat două rînduri di tricouri?

— De ce sa luăm două rînduri?

— Mai şi întrebi, deşcă bătrînă! Dacă plouă? Cu ce se schimbă băieţii?

Preşedintele se lovi iar cu palma peste frunte. La una ca asta nu se gîndise.

Tocmai sosea Fane cu ghemul de sfoară. Îl întoarse iar:

— Mai aleargă pînă sus la magazie, fratele meu, şi adu tricourile alea galbene...

Fundaşul abia răsufla.

— Nu mai pot. Trimite şi pe altul...

— Lasă, du-te tu să faci condiţie, că la ultimul meci parcă erai legat...

Băiatul o porni în fugă spre magazia de echipament.

— Ciorapi de umplutură aţi luat? întrebă Mangîru, altminteri cunoscător în ale fotbalului.

— Luat...

Directorul se apropie de maşină:

— Alecule, cum te simţi?

— Bine, şefule, parcă ieri m-a născut mama... Sosea şi Luca, la fel de grăbit ca ceilalţi.

— Gata, băieţi?

— Gata! îi răspunseră în cor.

— Lipseşte cineva?

Din spatele camionului se ivi „doctorul”.

— Eu am să lipsesc. Trebuie să plec la Babadag într-o campanie sanitară pentru o lună. Alaltăieri a izbucnit tifosul... Uite, am aici înştiinţarea.

Mangîru înşfăca hîrtia şi o citi nervos. Cînd termină,

spuse furios:

— Şi-au găsit şi ăştia cînd să se îmbolnăvească! Poftim! Încă o *gaură* în echipă... Ci ni facem, tovarăşe Luca?

Antrenorul citi repede hîrtia, aproape nu înţelese despre ce e vorba. Lucrul nu prea era plăcut.

— Avem rezerve, spuse cam neconvins, supărat de această veste neaşteptată. O să joace Cîşu half de margine...

Mangîru părea opărit. Îşi îndesa şapca pe ochi ca şi cînd l-ar fi supărat lumina moale a zilei de primăvară. Se întoarse spre Voicu, întrebînd:

— Şi nu se poati amîna, să ti duci luni...

— Nici un minut, sîntem concentraţi...

Părea mîhnit de întîmplarea asta. Nu avea nici el timp de stat la sfat.

— Plec peste un ceas. Abia am timp să mănînc şi să-mi iau două schimburi...

Directorul nu se lasă convins uşor:

— Dar dacă aş veni eu la mai marii tăi de-acolo, să vorbesc....

„Doctorul” făcu un gest de neputinţă:

— La noi nu merge aşa. E o chestiune de viaţă şi de moarte...

Se făcuse tîrziu. Luca strigă:

— Gata! Toată lumea sus! Nu se poate, nu se poate...

— Staţi! răcni Moşa Mariancovici, aducîndu-şi aminte de încă ceva. Staţi! *Licenţele* le-aţi luat?

Carnetele de jucător erau în buzunarul antrenorului.

—Sînt la mine, spuse acesta şi sări oblonul de lemn al autocamionului. Sosea şi Fane cu tricourile galbene.

— Ai închis magazia? îl întrebă repede sîrbul.

— Închis.

— Unde-i cheia?

— Uite-o...

— Gata?

— Gata!

Băiatul sări şi el în autocamion. Moşa Mariancovici fu ajutat să se aşeze lîngă jucători. Mangîru se urcase în

cabina şoferului. Ajuns pe *firlandeză,* cum spunea „Le ştie”, frizerul îşi făcu loc lîngă antrenor. Răsuflă adînc şi spuse:

— Am îmbătrînit, *uice,* uite cum suflu numai cînd fac un salt, altădată... şi fără a pierde timpul îl ameninţă pe Luca: Să stăm puţin de vorbă, ca între tacticieni, ce metodă aplicăm mîine, la meci...

Motorul dudui. În curînd, curtea plină de paie şi bălţi a silozului rămase în urmă. „Doctorul” le făcu semn cu mîna. Şoseaua se umplu de praf. La hopuri, băieţii strigau în gura mare:

— Heeei, ruppp!

Cînd să iasă din oraş, Bibiloi spuse tare, alarmat:

— Să oprească, să oprească!

Cîţiva fură gata să bată cu pumnul în acoperişul cabinei şoferului.

— Ce s-a întîmplat? întrebă preşedintele colectivului sportiv.

— Aţi uitat să luaţi biberonul pentru Picioruş!

Bătea vîntul. Nori negri se adunau deasupra drumului. Se simţea răcoarea dinaintea ploii. Dunărea rămăsese undeva în stînga, sub pragul înalt de lut. Luca privi malurile depărtate de calcar. Peste tot plutea un praf greu, albicios. Şoseaua urca uşor. În salcîmii cu frunze chircite se simţea bătaia îndepărtată a furtunii. Sîrbul luase de la siloz o prelată unsuroasă, aşternută la picioare.

Antrenorul privi feţele jucătorilor. Drumul le plăcea, îi făcuse mai veseli, se înghionteau şi chicoteau în faţa lui fără sfială. Se simţea ca un frate mai mare, puţin înduioşat de intimitatea creată de călătoria începută. Moşa Mariancovici nu putea să tacă:

— Ce crezi dumneata, tovarăşe Luca, n-am avea noi mai multe şanse pe teren uscat? Jucătorii noştri sînt greoi, controlează mai bine balonul, pe cînd „Progresul” are jucători tineri, nişte mucoşi pe care o să mi ţi-i întoarcă Sandu cum o vrea...

Antrenorul nu avea chef de vorbă. Privea pomii scunzi, cu trunchiuri cafenii, alunecînd înapoi.

— Ştiu eu, mormăi...

— Da' ce-i cu dumneata, frate, nu-ţi sînt boii acasă? Fane-Mahomed organizase un cor în spatele lor:

— Haide, băieţi, să cîntăm ceva, că tot trece vremea...

— Să cînte „Inimioară" cîntecul lui, propuse Picioruş. Alecu nu avea chef:

— Umblaţi cu ursu de-aici! Ce-am ajuns eu? Tenorul vostru? Ete ai dracului!

„Le ştie", răutăcios ca totdeauna, aruncă şi el cu dispreţ:

— Poate facem o echipă artistică şi jucăm căluşarii la Tulcea!

Preşedintele colectivului sportiv nu se lăsase. Sporovăia ca o femeie:

— Să vezi ce-am păţit într-o toamnă, *brat moi,* în campionatul Serbiei... Plecăm undeva în provincie, nu mai ţin minte unde. Vremea tot aşa, se ţineau norii de-o seamă, da să plouă. Noi ne rugam lui Dumnezeu să nu se strice vremea, dar ţi-ai găsit! Echipa cu care jucam era vestită pentru meciurile făcute acasă. Se ştia: cum venea cineva din alt oraş, începea să plouă. Orăşelul era aşezat undeva sub munţi şi cum se potrivea că ploaia cădea săptămînal. Se ştia: duminica la unsprezece, sfinţii din cer dădeau drumul la robinet... Ajungem, ne uităm în sus de ne înţepenise gîtul. Se face seară, noapte, mîncăm, dăm să vedem ce-i deasupra, nu se zărea nimic, beznă. N-am dormit toată noaptea. De ce crezi că ne omoram atît, *brat moi?* Toţi antrenorii cu care vorbisem ne spuseseră: „Bre, acolo, o luaţi pe cocoaşe cu siguranţă, au un teren parcă-i patinoar, nu teren de fotbal! Şi ăia, obişnuiţi, n-alunecă deloc.". „Ce te faci, Moşa?" Vorbesc cu Boşkovici: ,,Zurliule, cum cîştigăm meciul ăsta, că dacă nu-l cîştigăm s-a dus campionatul!" Eram la egalitate de puncte cu Gradjanski...

Luca nu se putu abţine să-l întrebe:

— Dumneata n-ai jucat la Gradjanski?...

— Nu, fratele meu, pe vremea aia eram cu Boşkovici şi cu Tirnanici la A.I.K. Pe urmă ne-am transferat la Gradjanski. Un milion de dinari a costat afacerea.

— Bani, nu jucărie!

— Mie-mi spui?

— Şi?

— Se uită Boşkovici la cer, beznă, cum ţi-am spus. Ne-am mai trezit noaptea de cîteva ori, nu ploua. Mai era pînă la unsprezece a doua zi. Adormim, ne sculăm. Cînd luam cafeaua cu lapte, la ora pomenită, fix după toate ceasornicele, începe ţîrîiala... „Ne-am ars!" zice. Nu-ţi mai spun cum am intrat pe teren! Muraţi de ploaie ca de ploaie, dar unde pui spaima că pierdem campionatul? Începe meciul. Noi, pe jos... Căutam ziua trecută. Nu tu chip să dai un pas, nu tu un dribling. „Ce ne facem, Boşkovici?" îl întreb. „Nu ştiu, *uice!* Am dat-o dracului". Bagă proştii o *boabă.* Cît ai zice peşte. Mă uit în dreapta, mă uit în stînga, mă tot întrebam: „Ce au ăştia, domnule, de nu cad deloc? Nu se poate să nu fie o şmecherie la mijloc." Şi nu trec trei minute şi se dă unul la mine. Vreau să-l driblez, i se agaţă cramponul de jambiera mea... Ce crezi, fratele meu, proşti, proşti, dar şmecheri!

— Ce făcuseră?

— Cînd ţi-oi spune, te cruceşti...

— S-auzim...

— Îşi bătuseră cuie în crampoane în formă de stea. În felul acesta aveau parcă o labă de gîscă, înţelegi, nu mai alunecau...

— Înţeleg, dar regulamentul nu permite astfel de infracţiuni...

— Ştiu. Însă l-am chemat pe Boşkovici, i-am spus tărăşenia şi la pauză ne-am bătut şi noi cuie în crampoane. 2 — 1, 3 — 1,4 — l, curgeau golurile, ploaie. Se uitau proştii la noi şi nu înţelegeau. Nu mai aluneca unul. l-am bătut la scor. A doua zi, ziarele scriau cu litere de-o şchioapă că am realizat surpriza etapei...

După cîteva ceasuri începu să plouă. Drumul se isprăvi către seară. Se făcu cartiruirea la hotel şi urmă o noapte nesfîrşită cu fulgere şi trăsnete. Frizerul nu dormise deloc. Pe la trei, bîjbîia încă pe coridoare, făcînd inspecţie jucătorilor. Te puneai cu Alecu şi cu Sandu? Erau în stare să

plece după fete prin oraş! Timpul de afară îl scotea din sărite. „Să vezi cum mîncăm bătaie, ca nişte proşti, mai mare rîsul!” îşi zicea. Aşternutul şi perna i se păreau de nesuferit. Se căzni să adoarmă şi se trezi a doua zi în urma tuturor, cu ochii arşi de nesomn, roşii. Primul lucru pe care-l făcu, fu acela de a se uita afară.

Cerul era curat. Soarele arzător de stepă usca frunzele pomilor. Preşedintele colectivului sportiv avea o mulţime de idei în dimineaţa aceea. Se făcu o inspecţie la stadionul din localitate, lumea privea cu o mare curiozitate la treningurile grena ale jucătorilor. Ajunşi în centru, Moşa Mariancovici oferi din banii săi cîte o prăjitură fiecăruia. Se făcu după aceea o plimbare către periferii, în port, la cherhanale. Nu lipsiră incidentele şi chiar certurile, dar era multă nevoie de destindere. Antrenorul le interzisese să pomenească ceva despre meci pînă după-amiază şi ceasurile se scurseră într-o linişte relativă. Adversarii îi vizitară la hotel, curioşi. Unii dintre jucători se cunoşteau dinainte ; nu lipsiră pronosticurile făcute în gura mare, cearta glumeaţă cu voce tare dinaintea oricărui meci.

La masă, Mangîru nu-şi mai găsea locul. Cercetă listele de bucate, spuse tare, ca şi cînd Luca n-ar fi ştiut:

— Să nu le dăm ciorbă, că-i balonăm!

Antrenorul comandase însă meniul fără să-l mai întrebe pe director. Moşa Mariancovici umbla cînd la bucătăria restaurantului, unde îşi băga nasul în toate oalele, cînd la responsabil căruia îi striga fără să poată fi oprit de nimeni:

— Nu se serveşte higienic, bre! Vreţi să-mi intoxicaţi jucătorii cu peştele vostru? Unde-i condica de reclamaţii?

Fu potolit cu greutate de Luca. Sîrbul era tulburat rău. Apropierea începerii jocului îl făcea să nu se mai astîmpere:

— Ce tot spui, *brat moi?* Parcă n-am păţit-o odată? Mangîru scria pe cîteva bucăţi de hîrtie formaţii peste formaţii. Absenţa „doctorului” îl neliniştea şi căuta, ca un veritabil antrenor, formule noi. Mîncarea-i rămăsese dinainte, nici nu se uita la ea. Lui Luca i se trimiseră din capătul mesei aceste bilete, pline de ştersături cu alcătuirile cele mai bizare ale scheletului formaţiei. El zîmbi

fără să spună nimic.

Întorşi la hotel, exaltarea lui Moşa Mariancovici nu mai putea fi stăpînită.

— Ce formaţie faci, bre? întreba din cinci în cinci minute.

— O să vezi pe teren, îi răspunse la început cu linişte Luca.

— Da, ce-i secret?

— Nu-i secret, dar n-are nici un rost să spunem jucătorilor de acum cine va juca şi cine nu... Trebuie să fie pregătiţi toţi de luptă...

Sîrbului nu-i mai stătea limba. Umbla din odaie în odaie, dînd sfaturi:

— Picioruş, tu ştii cui trebuie s-o pasezi, şi tu, Gică, cum o prinzi, tare în careul lor de 14 metri! S-a înţeles?

Lui Bibiloi, stoperul tînăr al echipei, îi împuiase capul:

— *Brat moi,* au ăştia un centru, sparge, nu alta! Ai grijă. Sări înaintea lui la cap. Să nu-l laşi, chit că-ţi scuipi plămînii pe teren.

— S-a înţeles, tovarăşu' Moşa! făcea băiatul.

— La degajări: tare şi înainte!

Stoperul nu mai ştia ce să creadă

— Bine, dar tovarăşul Luca a spus că pe cît e posibil să pasez mingea, nu s-o trimit la întîmplare...

— Ce ştie antrenorul, se înfoia frizerul, ascultă pe un fost internaţional care cunoaşte meseria. Lasă gărgăunii lui la o parte...

Pentru Luca fu o adevărată vînătoare. Scăpa de sîrb, dădea în altă cameră peste director. Acesta, cu slăbiciunile lui:

— Te simţi bini, „Inimioară”?

— Mă simt bine, tovarăşe Mangîru.

Profitînd de lipsa antrenorului mai scăpa şi cîte o promisiune:

— Alecule, dacă bagi o *boabă,* ai primă la cincisprezece, primă di producţie, să nu înţelegi greşit, mă, auzi tu?

— S-a făcut, tovarăşe, las' pe mandea!

— Şi tu, Sandule...

— Dacă nu ţi-o place, să-mi zici cuţu'... O să jucăm o bogăţie!

— Să vă văd!

Mucală tăcea supărat alături. Cînd era vorba de bani uita orice...'

— Ci-i, mă, cu tini? întrebase directorul.

— Ce să fie, coane, numai lor le promiţi primă, parcă eu aş fi scutit de doctor să iau ceva pincă....

— La toţi vă dau, mă, dacă bateţi, la toţi...

Ora meciului se apropia. Străzile începuseră să se aglomereze. Către porţile stadionului se înghesuia o mulţime pestriţă, cumpărînd bilete de la cele două case de lemn din margini. Cu un ceas înainte se dădu semnalul de plecare. Echiparea se făcu la stadion. Moşa Mariancovici inspecta pe fiecare jucător în parte.

— Nu-mi place, Cîşule! Aşa se leagă un tricou la gît? Mai mare ruşinea! Ne rîde lumea, vino încoace la mine!

Cu Picioruş avu cel mai mult de furcă. Extrema stîngă! părea totdeauna foarte neîndemînatică, lucrurile curgeau de pe el, parcă le-ar fi căpătat de pomană. Tricoul era prea larg, chiloţii prea lungi, jambierele atîrnau pînă la glezne, frizerul se lua cu mîinile de cap:

— *Brat moi,* tu eşti făcut la şapte luni! Uite, hal de jucător...

Luca intrase în cabina de scînduri şi-l poftise afară pe sîrb:

— Gata, Moşa, lasă-i pe seama mea.

Mangîru intră asudat:

— Băieţi, acum fluieră arbitrul.

Antrenorul le dădu ultimele indicaţii. Cînd le spuse cine joacă, directorul vru să intervină, dar, cu un gest, Luca îl rugă să fie lăsat în pace. Mangîru, furios, ieşi trîntind uşa. Era a doua oară cînd sfaturile lui nu erau luate în serios. „Nu, că-l schimb!” îi spuse lui Moşa, afară. „Pe cine, bre?” întrebase acesta. „Pi dracu!” încheiase directorul, aşteptînd totuşi apariţia jucătorilor. Pe treptele de lemn ale stadionului se înghesuiau spectatorii. Era un amestec de

marinari, de pescari şi soldaţi care băteau din picioare. Copiii strigau numele echipei locale. Printr-un gard de sîrma, un vînzător de limonadă împărţea sticle pline cu un lichid roşu. Mangîru cumpără una să se mai răcorească. O bău cu sete dintr-o dată.

„Steaua” ieşise din cabină. Jucătorii lepădară treningurile şi se adunară în spatele terenului pe o porţiune liberă de pămînt, să facă „încălzirea”. Luca îi puse să alerge în cerc, să facă mişcări repezi de gimnastică şi să sprinteze scurt. După zece minute le aruncă şi balonul. Curioşii se adunaseră împrejur, privindu-i. Tricourile albastre, bine călcate, îl umpleau de mîndrie pe preşedintele colectivului sportiv. Cu o dimineaţă înainte cususe pe fiecare cîte o stea din stofă roşie.

Mangîru trecuse peste mînia ce-l stăpînise cîteva clipe şi apropiindu-se de antrenor îl întrebă rugător:

— L-ai băgat pe Alecu la halfie? Dacă avem apărare bună, nu ne mai doare capul...

Luca nu se putea supăra pe un om care şi-ar fi dat şi cămaşa de pe el ca echipa lui să cîştige. Îl mustră cu blîndeţe:

— Iar nu mă laşi să-mi fac meseria? Să ştii că am să te critic într-o şedinţă de partid... Directorului nu-i păsa:

— Critică-mă, dar ascultă-mă acum...

—Nu te-ascult. Aşa cum am hotărît, va juca Cîşu în locul „doctorului”. Şi-l părăsi, apropiindu-se din nou de jucători.

„Inimă de porumbiel” făcea „fiţe” cu „Le ştie”. Îşi aruncau balonul unul altuia, cu dexteritate, lovindu-l cînd cu capul, cînd cu şpiţul. Fură trimise şi cîteva *bombe* în plasa de sîrmă din spate pentru a speria „galeria”. Alecu alerga răţeşte, ca o „vedetă”. Picioarele interului semănau cu două paranteze. Scurt şi bine făcut, „Inimioară” părea mai curînd un boxer. Tunsoarea îi făcea şi mai vizibil defectul facial. Buzele groase mestecau ceva şi nu se putea opri să nu scuipe din cînd în cînd, deşi el le interzisese acest lucru.

Mucală intrase între cei doi interi şi strigase la ei:

— O să vă văd eu azi, dracii vă ia, beţivilor, dacă n-aveţi

condiţie fizică. Noi alergăm de astă-iarnă şi voi aţi venit ca la pomana lui tata. Să fi fost eu antrenor, nici nu vă băgam...

— Păi dar! îi răspunse Sandu. Să joci tu cu juniorii ăia!

Se auzi fluierul arbitrului şi Luca simţi cum i se strînge inima.

13

Cele două formaţii se aliniară la centru. Salutul către public fusese făcut în cerc. Spectatorii, foarte zgomotoşi, îşi încurajară cu strigăte jucătorii. Aceştia erau îmbrăcaţi în tricouri tărcate şi Luca la prima impresie îşi spuse că se aflau în faţa unui colectiv atletic, cu care trebuia jucat în forţă.

Cei doi căpitani îşi strînseră mîinile şi se făcu alegerea terenului. Mucală cîştigă la tragerea cu banul şi făcu semn jucătorilor săi. Obţinuse jumătatea aflată cu spatele la soare. În schimb, localnicii aveau mingea. „Galeria", încălzită bine, scoase primele strigăte. Mangîru, în spatele plasei de sîrmă, se certa cu sîrbul:

— Iar eu îţi spun că trebuie să joaci Alecu half...

— Nu e bine, *brat moi,* slăbim înaintarea. Parcă n-ai şti că atacul e cea mai bună apărare, eu aşa am învăţat!

— Ai învăţat pi dracu!

Luca, pe banca de la mijlocul terenului, lîngă rezerve, privea atent jocul. Abia mai simţea în nări mirosul de iarbă umezită şi de pămînt.

„Albaştrii" începuseră confuz, dar după zece minute, halfia servi cu precizie cîteva baloane. Cîşu se arăta curajos. Nu avea un control ca al „doctorului", dar tinereţea îl făcea să acopere cu efort defecţiunile tehnice. „Le ştie" scăpă o dată spre poartă, ezită şi situaţia fu lămurită de un fundaş al gazdelor. Luca îi strigă să nu mai ţină mingea şi să desfăşoare jocul. Era cu totul limpede că încăpăţînarea lui dăuna uneori combinaţiilor celorlalţi. Atacurile echipei silozului se spărgeau undeva aproape de careul adversarilor. Aşa cum bănuise, „Progresul" contraataca

violent cu degajări lungi. Extrema stîngă pe care o ţinea Fane-Mahomed se dovedea periculoasă. După două curse, fundaşul părea sufocat. Portarul abia lămuri situaţia de cîteva ori spre desperarea lui Gică-Marafet, silit să vină şi el pînă în apropierea propriei porţi.

Mucală şută de la 20 de metri prin surprindere şi Alecu execută primul corner al oaspeţilor. Fu o lovitură foarte periculoasă, se produse o îngrămădeală în faţa porţii gazdelor şi Picioruş trase plasat, dar prea încet. Balonul fu cules de portar şi degajat peste centru. Urmă o perioadă scurtă de joc în cîmp. Schimbul de mingi se făcea mulţumitor. Luca trebui sa recunoască, nu fără o uşoară mîndrie, că echipa silozului aplica în general tot ceea ce învăţase. Faţă de ultimele meciuri de antrenament, jocul era mult îmbunătăţit.

O acţiune pe stînga îl puse pe Picioruş în situaţia de a ajunge în marginea careului de 16 metri. Cum el nu avea şut, pasă lateral la Mucală. O lovitură seacă şi bara transversală se zgudui cîteva clipe. Moşa Mariancovici era să-şi muşte limba.

— Unchiule! Ce ghiulea!

Mangîru, palid, nu spuse nimic.

Faza se repetă peste trei sau patru minute. Cîşu primi balonul de la portar, alergă zece metri cu el pe dreapta terenului, driblă scurt un adversar şi trimise lung pe stînga. Fundaşul „Progresului”, prins pe picior greşit, întîrzie, neputînd să intercepteze şi pînă să-l ajungă pe jucătorul „albaştrilor” acesta şi pasă în urmă la „Inimioară”. O stîngă din volei aruncă mingea în plasa gazdelor.

Frizerul îl luă de gît pe Mangîru şi îl sărută entuziasmat:

— *Brat moi,* nici Sindelar n-ar fi reuşit să *puie o boabă* ca asta! Ce spui?

Directorul era sufocat de emoţie.

Golul acesta îi îndîrji pe localnici. Atacul lor se prelungi pînă către mijlocul reprizei. Bibiloi, avantajat de statura înaltă, respingea toate baloanele trimise de apărarea adversarilor spre poarta sa. Fane-Mahomed, mereu depăşit de extremă, avu de furcă în careu. Nu-i convenea

rapiditatea celui pe care trebuia să-l ţină şi în loc să joace la intercepţie, lovind adică el întîi balonul, se lăsa dus în trena adversarului.

Către sfîrşitul reprizei se marcă şi cel de al doilea gol. Extrema dreaptă a „albaştrilor” porni rapid de la linia de centru, ajunse aproape de linia de corner şi trimise pe sus peste fundaşii gazdelor. Un salt şi Alecu introduse mingea cu capul în plasă. Cinci coechipieri îl îmbrăţişară. Publicul amuţise. Ca de obicei, unii reclamau ofsaid, alţii huiduiau, Luca se auzi strigat de către director:

— Ci spui? Ci spui? N-a mai văzut Tulcea un gol ca ăsta!

Se părea că meciul se jucase. 2 — 0 nu era un scor prea mare, dar pentru felul cum se desfăşurase pînă atunci meciul, părea că va fi foarte greu ca „Progresul” să egaleze.

Repriza se termină în plină dominare a oaspeţilor. În pauză, Moşa Mariancovici se plimba ca un cocoş prin mulţimea ce coborîse treptele tribunei, ca să-i vadă mai de aproape pe jucătorii „albaştrilor”. Cele zece minute trecură repede. Mangîru uită orice supărare şi se apropie de Luca, zîmbindu-i cu prietenie. Succesul îl făcea recunoscător.

Minutul 46 aduse mingea în faţa porţii lui Creţu. Acesta respinse cu pumnul, Gică reluă cu latul, mingea ajunse la Şoşon. Un pas scurt, „Inimioară” o trimise lui Sandu şi el prelungi lui Mucală. Părea că golul al treilea e ca şi făcut. Centrul înaintaş împinse însă prea mult balonul şi, cu un salt, portarul „Progresului” i-l culese din picioare.

După zece minute, „Le ştie” driblă trei adversari şi trase puternic. Bara zăngăni din nou. Moşa Mariancovici era gata să sară iar de gîtul directorului.

Ceea ce urmă i se păru de neexplicat multă vreme şi lui Mangîru şi sîrbului. O dată cu trecerea timpului, partida lîncezi. Cei doi interi, „Inimioară” şi „Tat-al lor”, mulţumiţi de rezultat, începură să joace mai mult de dragul publicului. Aceasta molipsi şi pe ceilalţi. Gică-Marafet degaja la întîmplare, cu putere, după vechiul obicei. Degeaba striga Luca de pe margine la ei. Ca orice organism în care se pierde controlul, „albaştrii” căzură. Baloanele trimise

anapoda conveneau de minune gazdelor. În cinci minute „Progresul” puse stăpînire pe joc. În minutul 70, Fane-Mahomed nu-şi mai ajunse adversarul. Acesta trase prin surprindere şi Creţu scoase balonul din plasă. Era 2 — 1!

Sîrbul se văita în gura mare:

— Ce faceţi, fraţilor? Ce faceţi?

Punctul acesta dezmorţi galeria. Strigătele marinarilor şi ale soldaţilor din tribună încurajară pe jucătorii localnici. Atacurile se repetară. În trei minute Bibiloi aruncă mingea de două ori în corner. Portarul respinse de tot atîtea ori cu greutate. Egalarea „plutea în aer”, cum se spune. Trebuia făcută o schimbare şi Luca ezita. Ar fi vrut să-l înlocuiască pe „Le ştie”, de la care plecase defecţiunea, dar mai mult la gîndul că va avea de furcă cu Mangîru, amînă hotărîrea aceasta. Peste şapte minute, Şoşon respinse de pe linia porţii cu capul, balonul ajunse la Cîşu, acesta trimise lui Sandu şi „Tat-al lor”, la numai zece metri de poartă, trase pe alături. Fu ultima ocazie de a mări scorul. În minutul 86 „Progresul” egală. La un corner foarte înalt, portarul „albaştrilor” sări şi nu ajunse mingea. Bibiloi vru să respingă, alunecă şi căzînd împinse balonul în propria poartă: 2 — 2!

Ultimele secunde îi găsiră pe localnici în careul oaspeţilor. Fu o luptă dramatică şi cînd meciul se isprăvi, jucătorii celor două echipe păreau istoviţi cu totul.

Luca se ridică de pe banca lui. Era foarte nemulţumit de rezultat şi îşi spuse că la viitoarele meciuri trebuia să-i ţină pe tuşe măcar cîte o repriză pe cei doi interi. „Le ştie” bineînţeles că acuza în gura mare pe ceilalţi:

— N-aveţi, bă, habar de fotbal, lăsaţi-vă de meserie, făceţi-vă papugii!

Mucală fu gata-gata să-i dea o palmă. Abia îi despărţi antrenorul.

Drumul la întoarcere, în seara aceleiaşi zile, fu mai puţin vesel ca venirea. Moşa Mariancovici, mulţumit şi cu un punct obţinut, întreţinea optimismul celorlalţi, ascunzîndu-se mai bine sub prelata care-i ocrotea de vînt:

— Nu-i nimic, aşa-i la primul meci! Dacă eram deştepţi,

îi aveam în buzunarul cel mic...

Nu-i răspunse nimeni. Nemulţumirea pusese stăpînire pe sufletele jucătorilor. Mulţi dintre ei priviseră cu neîncredere prima lor partidă din acel campionat şi numai cînd văzuseră că puteau să cîştige cu multă uşurinţă îşi recăpătaseră încrederea. Numai ca totul nu durase decît 70 de minute! Picioruş punea totul în seama ghinionului:

— Nu-i baftă, aia e! Parcă nu putea Bibiloi să n-alunece!

Stoperul, trist, nu scotea o vorbă. Jucase foarte bine, dar autogolul acela îl chinuia. Mai mare ruşinea, ce vor spune oamenii de la siloz cînd vor auzi că şi-a marcat în propria-i poartă, pentru că nu exista o mai mare ruşine pentru un fotbalist decît aceasta!

Alecu, nepăsător, îşi cînta cîntecul pentru sine:

Gagica mea are ochii ca cafeaua,
Cînd o văd, mi se rupe şandramaua.

„Le ştie” scuipa cu filozofie alături:

— Să nu dea Mangîru o bere după meci, mă „Inimioară”! Nu mai e de trăit! A, să fi cîştigat, era altă poveste! Dar parcă faţă de jucători trebuie să te simţi numai cînd cîştigi două puncte?

„Inimă de porumbiel” scoase capul de sub prelată şi privea luna subţire.

— Mai bine ne lăsăm, mă!

— Dacă nu m-ai ascultat pe mine să plecăm... Celălalt îl înghionti:

— Şi *afacerile?* Ce, adică dacă nu dau ei un molan, acolo, noi n-avem mangoţi, ai? Abia aştept să ajungem, să-l comand la *Văduva!*

Sosiră acasă aproape de miezul nopţii. Se dădură jos în tăcere. Fane-Mahomed îi ajută lui Moşa să urce echipamentul la magazie, îşi spuseră bună seara şi se despărţiră foarte trişti, cu un fel de duşmănie surdă.

♦

De sub tribune se auzea gîlgîitul apei de la duşuri. Băieţii îl prinseseră pe Picioruş şi-l ţineau sub un şuvoi rece. Mezinul se sfia să intre sub para de metal şi avea nevoie de aproape un sfert de oră de „aclimatizare”, cum explica el însuşi celorlalţi. De data aceasta nu mai putu să arunce întîi un picior, numai cu degetele la început, apoi o mînă, umărul drept, umărul stîng, să mai iasă puţin de sub presiunea picăturilor şi să răsufle, tremurînd.

Mucală îşi pregătise oamenii din timp şi pînă să se dezmeticească, extrema stîngă fu aruncată pe grătarul de sub duş. Doi sau trei inşi îl ţineau de mîini şi de picioare ca nu cumva să scape. Picioruş, mai mult mort decît viu, striga din toate puterile.

Luca îl auzi, vru să se întoarcă, dar o zări pe Chira. Se apropie de pistă, curios. Fata nu-l văzuse. Alerga către peluza de piatră într-un efort susţinut. „I-ar trebui mai multă elasticitate şi un ritm mai puternic”, îşi spuse antrenorul. Silueta ei dispăru o clipă, topită de umbrele tribunei. Acum sprinta. Părul scurt îi căzuse pe frunte. Era foarte aproape, el îi auzi respiraţia, trecu repede şi nu se opri decît la capătul pistei. Făcu apoi cîteva exerciţii de gimnastică uşoară, îşi zvîrli braţele în aer, le roti în jurul trunchiului, se aplecă în faţă şi sări de cîteva ori armonios în aer.

Era îmbrăcată într-un tricou alb foarte strîns pe corp şi într-un şort scurt, albastru, prins cu o curea subţire, lucioasă. Călca rar pe vîrfurile pantofilor de atletism, încă respirînd greu după efort.

Îl văzu abia atunci şi îşi aruncă părul cu o mişcare scurtă peste cap, ţuguindu-şi buzele, într-un gest pe care Luca îl ştia.

— Ce cauţi aici? îl întrebă aproape furioasă, ca şi cînd ar fi intrat peste ea într-o cameră fără să fi bătut la uşă.

— Ce, nu am voie? îi răspunse el, pus pe ceartă. E doar stadionul nostru. Voi sînteţi musafirii...

— Parc-ai fi Moşa Mariancovici care nu poate să mă vadă! Nu mai am loc de fotbalişti, ca şi cînd alte sporturi nu mai există...

Atunci antrenorul îi zări treningul aruncat puţin mai la o parte, pe iarbă. Sări uşor gardul scund de lemn ce-l despărţea de pistă şi îl ridică, întinzîndu-i bluza:

— Îmbracă-te acum!

Chira i se opri drept în faţă, foarte aproape:

— Mie să nu-mi dai porunci, m-auzi?

— Ai să răceşti. Eşti năduşită şi o să-ţi îngheţe tricoul pe spate.

— Vorbeşti ca şi cînd ar fi iarnă. Îmbrăcă totuşi bluza treningului, privindu-l cu coada ochiului.

— Credeam că ai plecat cu Mircea, spuse Luca.

— Acolo e o treabă de bărbaţi şi nu uita că mai are şi spitalul nevoie de infirmieri. Numai sufletul meu ştie ce păţesc de cînd l-au luat. Dorm la *numărul doi,* mănînc la *numărul doi,* am slăbit, nu mă vezi? E multă treabă şi unul singur abia poate face faţa. Nici timp de antrenamente nu mai am. Nu mi-ai spus cum alerg!

Amurgul zilei de primăvară învăluia stadionul într-o lumină galbenă, pierită. Băieţii terminaseră cearta. Se auzea „un ura de trei ori” pentru Picioruş, „singura piesă de muzeu a echipei”. Chira îşi îmbrăcase şi pantalonii treningului fără nici o sfială, cu lipsa de pudoare a sportivilor. Antrenorul se prefăcu a privi într-o parte.

Ar fi vrut să plece, să nu fie zărit de jucătorii care trebuiau să iasă peste cîteva minute îmbrăcaţi. Făcu vreo cîţiva paşi spre peluza de piatră. Chira îl urmă, trăgîndu-l de mînă:

— Ei, nu mi-ai spus cum alerg...

Ţinea în mînă o pereche de pantofi de tenis de schimb şi părea foarte tînără, un copil aproape. Să nu fi fost gura aceea, plină, foarte feminină, Luca ar fi crezut că se află în faţa unui adolescent, dar trupul năduşit de alergare avea un miros tulburător, cu totul femeiesc. Ce-l găsise s-o privească, în loc să-şi vadă de treabă, să stea lîngă băieţi?

Seara cădea repede. Plopii din spatele tribunei se înnegriseră. Mai tîrziu, el zări scurtele licăriri ale frunzelor, ca ale solzilor de peşte, în mişcarea uşoară a vîntului Urcară treptele şubrede, reparate pe alocuri de către

brigada lui Mucală şi a lui Gică-Marafet. De sus, se vedea dreptunghiul verde al terenului de joc, cele două porţi albe desenate subţire către extremităţi. Liniile de var se pierdeau în praful uşor ce plutea ca o ceaţă. Ar fi trebuit o pompă de apă, motopompă, parcă aşa-i spunea, îşi zise Luca, să se aducă apa fluviului pînă aici şi să se stropească iarba rară.

Pe ultima treaptă a tribunei se opriră faţă în faţă.

— Trebuia să ajungem pînă aici ca să-mi spui dacă ştiu sau nu să alerg? întrebă Chira copilăreşte.

— Nu-ţi place?

Fata privi spre oraş. Se aprindeau primele lumini, abia licărind în pînza albăstruie a serii.

— Ba da.

Jos, pe linia ferată, paralel cu spatele arenei, aluneca o locomotivă. Se auzea strigătul ei scurt, răguşit. Era schimbul mecanicului, venit să-l ia de la antrenament. Focul de la bord lumina chipul negru al unui om fără vîrstă, aplecat peste manetele numeroase.

Chira se aşează. Avea uneori gesturi de bărbat, repezi şi hotărîte.

— Acum trebuie să-mi spui, îl trase lîngă ea. Îţi place cum alerg? Am vreo şansă să ajung campioană la 800 metri plat?

— Eşti perseverentă. Stilului dumitale i-ar trebui mai multă forţă. Ai supleţe, ritmul e încă prea încet pentru o astfel de cursă ; ai un cronometru?

— Am.

— De ce nu te cronometrezi? Ştii bine că fiecare cursă trebuie să aibă un plan al efortului. Nu se mai aleargă acum la întîmplare, oricum. E necesar un studiu amănunţit şi multă încăpăţînare...

— O, sînt foarte încăpăţînată!

— Atunci e bine.

Fata îl privi cu superioritate:

— Ascultă, ce tot îmi zici dumneata? Între sportivi se permite tutuiala. Să ştii că lui Mircea i-am dat voie să-mi zică pe nume foarte tîrziu, dar cu tine e altceva. Data

viitoare aduc cronometrul şi am să te rog să-mi faci o planificare a alergării, doar te pricepi...

Luca dădu din umeri ca şi cînd ar fi vrut să scape de o însărcinare neplăcută:

— Sînt antrenor de fotbal, nu de atletism...

— Las' c-ai învăţat la şcoala aia destule, nu-i mare lucru să faci planul unei alergări de 800 de metri plat!

Deasupra trecură păsările. Cormorani, chirghiţe şi raţe sălbatice. Scoteau ţipete scurte, gîtuite. Era ceasul unic al morţii luminii, cînd şi zburătoarele simt că trec în alt tărîm, ceasul ultim al zilei, tulburător şi măreţ.

Luca nu făgădui nimic. Fata tăcu ascultînd respiraţia şuierătoare a fluviului şi alunecarea mecanică a locomotivei. Sirena tot îl mai chema de undeva de jos pe mecanicul Şoşon. Bărbatul îşi spuse că ar fi trebuit să se ridice, să plece. Nu avea nici un rost să întîrzie aici, singuri, amîndoi. Ce ar fi gîndit „doctorul” despre el, dacă Chira i-ar fi povestit vreodată? De fapt nu-i trecuse prin minte altceva decît că o să fie zărit de jucători lîngă prietena lui Mircea şi atunci urcase treptele tribunei ca şi cînd ar fi vrut să scape de privirile lor. Ca orice bărbat rămas multă vreme în singurătate, se simţea bine lîngă fata a cărei veselie pierise pe neaşteptate. Tăcerea li se păru la amîndoi stînjenitoare. Şi Chira dorea să se ridice de lîngă el. Privindu-l mai bine, începuse să se ruşineze de îndrăzneala avută. „Cîţi ani să aibă?” se întrebase Chira. „Poate patruzeci sau mai puţin.” Chipul de om îmbătrînit mai devreme decît trebuia era urîţit de o tăietură adîncă ce-i străbătea obrazul proaspăt bărbierit. Gura subţire, ochii neliniştiţi, cîteodată plini de blîndeţe, altă dată mînioşi, mîinile mari, greoaie, de om care muncise din greu toată viaţa, îl făceau stîngaci. Ar fi trebuit să capete şi el o poreclă, ca ceilalţi. Ce-ar fi să-i Spună „Palmierul”? Da, aducea cu un palmier. Chiar chipul acesta, totdeauna grav, puţin întristat, glasul uscat, vorbele spuse rar, parcă scoase cu cleştele, cum se zice, erau atît de deosebite: de ale lui Mircea, fire veselă, amator de glume, gata să spună o anecdotă cu mai multe înţelesuri. Luca se ridicase.

— Trebuie să plec, am o şedinţă la comitetul orăşenesc...

Glasul îi era lipsit de convingere şi fata înţelese că minte, că pleca numai pentru ca să nu fie bănuit de cine ştie ce intenţii. Se sculase şi ea în picioare şi privise luminile tîrgului înşirate de-a lungul străzilor abia ghicite în întuneric.

— Uite podul, îi arătă copilăreşte, uitînd că el spusese că vrea să plece. În timpul războiului, acolo a căzut o bombă. Stăteam foarte aproape. Am picat jos, în iarbă, şi am văzut numai pămîntul ridicat. Era să mă strivească un pietroi, cam atîta...

Închipui cu palmele dimensiunile acelei pietre şi îl întrebă:

— Unde te aflai în timpul războiului?

— Pe front Am fost rănit de două ori.

— De aceea eşti atît de tăcut? Se zice că pe unii zgomotul exploziilor îi amuţeşte...

Luca rîse cu amărăciune:

— Ţi separe că sînt tăcut?

— Nu, n-am vrut să spun asta, mă gîndeam la război, la oamenii schilodiţi. Eu eram foarte mică. Aveam 15 ani, adică nu eram atît de mică...

Se părea că atunci descoperă un lucru nou care o incinta.

— Tatăl tău cînd a murit?

— Mi se pare că ţi-am mai spus...

— De ce ţi se zice Chira?

— Mama a fost grecoaică, de la Galaţi.

— A murit şi ea?

— Da. Acum doi ani

Tăcură amîndoi. Pe tenderul locomotivei urca mecanicul, îl zăriră în lumina focului de la maşină.

— Şi cu cine stai?

— Cu o mătuşă bătrînă. Eu o întreţin. Dar dumneata?

— Eu sînt de la Reşiţa. Am venit aici pentru că am fost chemat. Se pare însă că n-am să fac purici mulţi...

— De ce?

— Directorului nu-i prea place cum antrenez echipa asta a lui...

Fata tăcu nedumerită. Nu ştia ce să spună. Auzise de la ceilalţi jucători că duminica ce trecuse cîştigaseră un punct la Tulcea.

— Eu cred că eşti un antrenor foarte bun, zise. Îi apucă iar braţul:

— Uită-te într-acolo, s-au aprins luminile şi la cariera de piatră. Ăştia nu dorm nici ziua, nici noaptea. Lucrează în trei schimburi...

Se auzea distinct păcănitul unei maşini de tăiat. Zgomotul semăna cu acela făcut de un ferăstrău de lemn. Deasupra cercului de lumini jucătoare plutea un praf alb de calcar, ca o pelerină argintie, nemişcată. Oraşul cu becurile sale amorţite clipea într-o parte, risipit.

— O să iasă luna...

Luca privi spre Dunăre. Fluviul sclipi o clipă ca şi cînd cineva ar fi aprins un chibrit în adîncul lui. Peste sălciile malului scund se ridică greoi astrul strălucitor. Apa leneşă fu incendiată şi larga cîmpie din spate prinse relief.

Treptele de piatră ale peluzei se desluşiră mai bine. Coborîră fără să spună ceva. Aproape de pista de zgură, Chira se opri.

— Parcă-i un circ roman. Dacă n-ar fi jucătorii tăi cu nume atît de caraghioase, aş putea să cred că într-o seară ca astă, pe terenul, de joc vor apărea gladiatorii împăratului Titus...

— Care s-ar numi „Le ştie”, Mucală, „Inimioară”... Fata se întoarse spre el:

— Ţi-am găsit şi dumitale un nume, să nu zici că nu ţi-am spus...

— Asta mai lipsea! făcu Luca fără nici o bucurie.

— „Palmierul”, aşa te-am poreclit!

— „Palmierul”?

— Da. De ce te miri? Semeni foarte bine cu un palmier. Eşti înalt, nu vezi, aproape de două ori cît mine...

Uitase să-şi schimbe pantofii de atletism din picioare.

— Haide că e tîrziu, hotărî singură, şi dumneata ai

treabă, ori m-ai minţit?

— Nu, am treabă într-adevăr, spuse cu siguranţă Luca. Pe urmă, ia gîndeşte-te, ce-ar spune cineva care ne-ar cunoaşte, văzîndu-ne singuri aici...

Chira se miră cu naivitate:

— Ce-ar putea să spună? Sîntem doar camarazi de sport!

Se aşează scurt pe marginea pistei de zgură şi îşi schimbă la repezeală pantofii. Le legă şireturile şi îl ajunse, alergînd.

— De ce nu mă aştepţi? Ce, eşti atît de grăbit?

— Nu, îi răspunse el cu ostilitate, dar îmbrăcatul ăsta e un lucru ce se face fără martori, ca să ştii de-acum înainte!

Ieşiră pe porţile mari, uitate deschise. Ca un gospodar bun, antrenorul le uni. Drumul pînă în faţa casei ei dură puţin şi el nu mai avu chef să spună nimic. Urcară o stradă pavată, pe sub cîteva garduri înalte de cărămidă, pline de iederă. Mirosea a frunză umezită, pe pereţii caselor nevăzute se frecau tecile tari ale clematitelor şi împrejur plutea o mireasmă amăruie. În faţa unei porţi, Chira se opri.

— Am ajuns. Aici stau. A doua uşă pe dreapta. Poţi întreba de mine dacă ai drum încoace vreodată. Bună seara.

Luca îi strînse mîna uşoară, bărbăteşte, fără un cuvînt. Îi mai auzi glasul dincolo de împletitura de fier:

— Data viitoare am să vin cu cronometrul. Nu uita să studiezi planul unei curse de 800 de metri. La revedere.

Întîrzie fără să vrea cîteva clipe, îi mai văzu silueta subţire în trening străbătînd dreptunghiul de lumină al uşii deschise şi plecă. Se simţea trist, vinovat şi stupid.

Îl supăra şi lumina prea slabă a lunei.

14

Ziua noroasă, aproape rece, deşi se aflau în preajma lunii iunie, îl enerva. Antrenamentul se terminase devreme. Ceilalţi băieţi citeau ziarele aduse de Moşa Mariancovici de la Constanţa.

Gică-Marafet făcea socoteala în gura mare:

— Dacă-i batem şi pe cei din Feteşti, i-am isprăvit...

— Care, bă, huidumă! se înghesuia Mucală să privească. Gineşte clasamentul şi pe urmă ră vorbim... Cine stă vreasăzică în cap?

— „Dinamo-Călăraşi”...

— Să le fie de bine. Cîte au jucate, cîte pierdute, cîte nule?

— Stai să numărăm. Vreasăzică: şase jucate, patru cîştigate, două pierdute...

— Cine i-a ars? întrebă Bibiloi.

— Păi *Locomotiva.* La ăştia se mai dă încă şpagă, primă, nu ca la noi, că n-am mai văzut culoarea banului...

„Le ştie” şopti uşor:

— Mucles, că ne-aude antrenorul...

— Deci, cîte *punte?* întrebă Alecu.

— Opt în cap...

— Bun, pe locul doi cine stă?

— „Flacăra-Slobozia”, pe care i-am potcovit noi duminica trecută.

— Ăştia cîte au?

— Să vedem. Aşa: şase jucate, trei cîştigate, unul nul, două pierdute... total şapte puncte...

Sandu îşi freca gînditor bărbia.

— Bun, mai departe. Locul trei?

— „Progresul-Tulcea”...

— La egalitate de puncte cu „Flacăra”. Şase jucate, două cîştigate, trei nule, unul pierdut, băieţi deştepţi.

— După aia?

— După aia venim noi, pe locul patru...

— Cîte puncte?

— Şase.

— Stăm bine.

— La două puncte de primul clasat. Dacă nu pierdeam ca proştii de două ori şi nu făceam două meciuri nule...

Luca nu-i mai ascultă. Acum totul se terminase, într-un fel...

Pe Dumitru Mîţu, preşedintele sindicatului, antrenorul

nu-l văzuse de prea multe ori. Munca acestuia îl chema în locuri mult mai importante. El răspundea de activitatea culturală a silozului, se lupta să cîştige, atît cît auzise Luca, faza raională a unui concurs pe ţară pentru cor, pusese pe roate o echipă de teatru şi, una de dansuri şi dacă mai adăugai că trebuia să aibă grijă şi de concediile salariaţilor, de creşa abia înfiinţată şi de alte mici mărunţişuri, îţi dădeai seama că e foarte ocupat.

În cîteva şedinţe de partid stătuse alături de el, îi auzise vocea silnică, uscată, frazele lipsite de căldură, deşi cele spuse nu arătau aceasta şi îşi dăduse seama că Mîţu era un bun vorbitor, nu lipsit de umor, pe care cei din jur îl ascultau cu interes după ce se obişnuiau cu vorba lui seacă, fără culoare.

Preşedintele sindicatului, ca şi la şedinţa de constituire a colectivului sportiv, pentru că aşa-l ţinea minte încă de cînd îl văzuse, nu-şi găsea loc, picioarele sale prea lungi căutau, pe sub mese, spaţiu mai mult. De cîte ori se ridica ai fi zis că dărîmă totul în jur. Treburile de care se îngrijea se încurcau cîteodată şi i se spunea totul fără să fie cruţat. Pereţii creşei aveau igrasie, pentru că localul ales era necorespunzător, echipei de dansuri îi lipseau încă vreo cîteva costume, cei mai mulţi dintre sindicalişti nu-şi plăteau cotizaţiile la timp...

Pentru toate acestea, el trebuia să răspundă, să dovedească celorlalţi membri de partid, unii din organizaţia de bază a silozului, că se luaseră măsuri ca lucrurile să se schimbe.

Luca înregistrase întîmplător micile incidente, legătura lui cu activitatea silozului fiind într-un fel îndepărtată şi ţinînd mai mult de problemele educative. Iată de ce fu foarte surprins cînd, într-una din zile, preşedintele sindicatului îl opri în curte, rugîndu-l să-l însoţească pînă la biroul său.

Ocolind aripa principală, străbătură un coridor pardosit cu piatră şi intrară printr-o uşă înaltă într-o încăpere spaţioasă, luminată de două ferestre mari.

— Ia loc! spusese Mîţu.

Se aşează şi el şi dintr-o obişnuinţă mai veche îşi orîndui mapele de pe birou. Cît vorbi, fu întrerupt de mai multe ori de ţîrîitul telefonului, dar tot de atîtea ori îl închise după ce răspunsese grăbit cu un da sau un nu.

— Iată despre ce este vorba, tovarăşe Luca. Dumneata mă cunoşti se pare mai puţin decît te cunosc eu. Ne-am văzut de cîteva ori în împrejurări cu totul deosebite decît cea de azi şi n-am prea avut timp să stăm de vorbă...

Luca îl privea încă nedumerit. Nu ştia ce scop avea introducerea aceasta. Preşedintele sindicatului înţelese şi puse palma pe birou, bătînd uşor în tăblia lui:

— Stai, nu fi nerăbdător. Te vei fi întrebînd cu siguranţă de ce te-am chemat la mine?

— Da, recunoscu antrenorul.

— Ei bine, am să-ţi răspund îndată. Cred că ţi-a trecut pe la urechi că era cît pe-aci să fii concediat...

— Concediat? se miră Luca. Ştiu de la preşedintele colectivului sportiv că directorul e foarte nemulţumit de mine, dar pînă la concediere...

Mîţu îşi descheie nasturele de la gît al cămăşii. Îi era cald şi îşi suflecă mînecile.

— Cu un director ca Mangîru te poţi aştepta la orice lucru, rîse preşedintele. Nu mai avea nici o grijă, pentru că am reuşit să-l potolim şi eu, şi Gioancă...

— Credeţi? se îndoi ironic Luca.

— Să sperăm, depinde şi de dumneata. Pe scurt, să-ţi spun despre ce este vorba. Într-o dimineaţă, mă trezesc cu secretarul organizaţiei de bază aici la mine, în birou. Nu ştiu ce părere ai despre el, pentru că celălalt antrenor nu putea să-l sufere, dar Gioancă e un tovarăş foarte bun...

— Nu l-am văzut de prea multe ori.

Mîţu luă un creion de pe birou şi se jucă eu el în timp ce vorbea.

— E cam suferind şi asta îl face tăcut. Are o înfăţişare mohorîtă, deşi cînd e bine dispus, veselia lui devine molipsitoare. Cînd îi place cum merg lucrurile într-o secţie, nu se bagă, nu se amestecă. Are o vorbă: „Lasă-l pe fiecare să facă aşa cum îl taie capul, numai bine să iasă”. Se pare

că în secţia dumitale lucrurile merg bine, din moment ce nu şi-a vîrît pană acum nasul să te întrebe de una, de alta. Şi cum îţi spuneam, dă năvală la mine în birou şi-mi spune: „Mîţule, trebuie să ne împotrivim unei nedreptăţi!...” „Ce nedreptate, măi băiete?” îl întreb. Şi-mi povesteşte în cîteva cuvinte că Mangîru vrea să te concedieze pentru că echipa de fotbal a pierdut un meci în nu ştiu ce localitate unde v-aţi deplasat. După aia, pînă să răsuflu, îmi făcuse biografia dumitale. Eşti un om aşa cum îi place lui. Mi-a povestit, ca şi cînd eu n-aş fi ştiut, cum te-ai luptat cu vagabonzii ca să-i bagi în producţie, cum ai reparat arena; de, domnule ca şi cînd n-aş fi fost acolo cu dumneata şi cu Mangîru... L-am lăsat să vorbească, întrebîndu-mă de unde le-a aflat pe toate. „Şi de ce vrea să-l dea afară Mangîru?” l-am întrebat cînd a isprăvit.

Se oprise puţin şi se uitase pe fereastră, adunîndu-şi degetele sub buze, cum fac copiii.

— Vezi, într-un fel, activitatea mea este legată de-a dumitale. Eu răspund pe linie sindicală şi de activitatea sportivă, aşa încît nu puteam să rămîn indiferent. E drept că ţin mai mult la altele, dar...

Surîse şi lăsă creionul din mînă,

— Aşa că mi-am spus: s-a prostit Mangîru şi nu mai ştie ce face dacă are de gînd să concedieze un om capabil... ce să-ţi lungesc povestea, m-am dus peste director: „la ascultă, frate, ce ai cu antrenorul?” Că să vezi, c-o fi, c-o păţi, a dat din colţ în colţ. Am înţeles. Pe Mangîru să ştii că-l cunosc de patru ani, ce de patru, sînt cinci ca popa. E pripit, rău de gură, dar altfel, pîinea lui Dumnezeu. Numai el a ţinut în spinare pînă acum silozul ăsta. Da-i pătimaş. Să nu-i treci pe dinainte, că s-a isprăvit! Să nu-l contrazici, şi dumneata se pare că ai bunul obicei de a-l contrazice. Bine faci! Dă-i înainte! Te sfătuiesc ca pe un frate. În locul dumitale aş proceda la fel...

Luca vru să zică ceva, dar preşedintele nu-l lăsă:

— Stai, pe urmă ai să spui ce ai de spus. Din cîte am înţeles, ce-l nemulţumeşte pe Mangîru? Faptul că echipa noastră a pierdut cîteva meciuri.

— Două...

— Exact. „Ei şi dacă a pierdut?" l-am întrebat pe director. „Ce, la război cîştigi toate bătăliile? Vorba englezului, totul e s-o cîştigi pe ultima!" „Nu-i aşa, mi-a răspuns el, într-un campionat dacă n-o iei bine de la început, nu ajungi unde trebuie?" Drept să-ţi spun, fotbalul mă interesează mai puţin. La siloz, avem probleme mult mai importante. Din punctul meu de vedere e bine că dumneata priveşti sănătos chestiunea educaţiei jucătorilor. Anul trecut, pe cînd aici mai era individul acela, Petrescu, am intervenit de cîteva ori. Nu puteam să stau cu mîinile încrucişate cînd vedeam ce se petrece. Mi-au scos cu cleştele sumele pe care le ştii pentru echipa de fotbal. Acum am strîns şurubul. Dumneata cunoşti probabil proverbul ăla cu naşul care odată... M-am învăţat minte. Nu vreau să-mi rămînă şi anul acesta echipa de dansuri dezbrăcată!

Răsuflă puţin, ostenit de cît vorbise. După ce se plimbă în jurul biroului, se opri în faţa antrenorului.

— Însă Gioancă mi-a mai spus un lucru: după cum ştii, se dau prime, lunar. Mangîru încurajează un sistem foarte ciudat de premiere. Luna trecută, de pildă, a vrut să le dea cîte 500 de lei celor doi vagabonzi: „Le ştie" şi „Inimă de porumbiel" sau cum dracu-i mai cheamă. El s-a opus pe bună dreptate. Atît cît îi cunoaşte, sînt nişte chiulangii. Or, ce treabă am făcut noi? I-am băgat în producţie şi nu avem grijă de ei? Nu-i reeducăm? De lucrul acesta e vinovată şi organizaţia U.T.M. Noroc că s-a întors Prică din armată. Pe Prică n-ai de unde să-l ştii. A fost secretarul U.T.M.-ului pînă în '49. O să te ajute. Dumneata nu poţi face singur toate lucrurile. Pe noi ne interesează mai mult oamenii pe care încercăm să-i reeducăm decît cei ce nu au nevoie de aceasta. Şi dumneata se pare că ai făcut destul pînă acum. Iată de ce Mangîru a fost silit să recunoască, pentru că dacă-l strîngi cu uşa, recunoaşte, domnule, a fost silit să recunoască, spun, că n-are de ce să se plîngă de dumneata, că îţi faci datoria mult mai bine decît Petrescu acela şi că insuccesele astea trecătoare vor da roade mult mai tîrziu.

Mi s-a mai plîns că nu-i asculţi sfaturile cînd formezi echipa. Foarte bine faci! Părerea mea este că se pricepe la fotbal cît mă pricep şi eu...

— Zice că a jucat pe timpuri...

— Să nu-l crezi, s-a molipsit de la Moşa... Preşedintele îl luase de umeri şi-i spusese cu căldură:

—Aşa încît, tovarăşe antrenor, dă-i înainte cum te pricepi dumneata mai bine. Ai prieteni care te vor susţine în orice împrejurare...

Dar cu aceasta, războiul dintre el şi director nu se stinsese. Nici un început nu este uşor şi Luca nu sperase că totul va merge pe roate o dată cu venirea lui aici.

Desperarea lui Mangîru luase proporţii în momentul în care echipa silozului pierduse al doilea meci consecutiv. După prima etapă, lucrurile puteau fi numite încă satisfăcătoare. Meciul următor fiind cîştigat, o oarecare mulţumire pusese stăpînire pe conducerea colectivului. Şi Moşa Mariancovici şi directorul se liniştiseră. A treia partidă, tot în deplasare, mai adusese un punct echipei „Steaua”. Luca nu era deloc fericit „Rodajul” se prelungea neplăcut. Încercase cîteva formule şi rezultatele nu fuseseră cele mai fericite. Cu „Le ştie” se lupta încă să-l dezveţe de jocul individual la care nu voia să renunţe cu nici un chip. După cîteva ezitări, trecu la o acţiune de forţă: îl puse pe tuşă.

„Chibiţii” se făcuseră foc. Suspendarea lui Sandu avea, în intenţia antrenorului mai mult un sens disciplinar: voia să arate şi celorlalţi, şi mai ales lui „Inimioară”, că nimeni nu se mai putea considera de la data aceea de neînlocuit. Experienţa cu cele două rezerve, Bibiloi şi Cîşu îi spunea că poate să încerce şi în al treilea caz. Numai prin jocuri tari de campionat puteau fi promovaţi şi cei doi juniori, înlocuitorii vagabonzilor. Întîmplarea făcuse ca tocmai în etapele în care lipsise din echipă „Tat-al lor”, echipa silozului să dea peste două echipe puternice. Jocurile fuseseră foarte strînse şi echipa silozului pierduse la limită, cu 1 — 0 şi cu 3 — 2. Într-un campionat întreg, lucrul nu era o catastrofă, cu atît mai mult cu cît lupta se anunţa foarte îndîrjită şi adversarii

de forţe egale. Pentru antrenor, primele rezultate nu aveau decît o importanţă strict statistică, pe care n-o putea neglija, dar în faza actuală, pe el îl interesau mai mult curbele ascendente ale jocurilor, „asamblarea” echipei, progresul ei tehnic şi tactic.

Cine să înţeleagă însă? Moşa Mariancovici, un fanatic al fotbalului. Mangîru, pentru care o înfrîngere însemna sfîrşitul oricărei bunăvoinţe?

Reintrarea lui „Le ştie” nu fusese o capitulare a lui Luca. Suspendarea jucătorului trecuse şi înţelegea să-l reintroducă, pentru că era deocamdată mai bun decît rezerva lui. Spera că pedeapsa îl va fi învăţat ceva şi pe el.

Pentru Sandu îndîrjirea antrenorului la început fusese nu atît un act disciplinar, cît şi dezvăluirea unei antipatii personale. Discuţia dintre ei avusese un accent pătimaş. „Le ştie” îi spusese lui Luca fără sfială că „nu poate să-l înghită” şi că „vrea să-l desfiinţeze”.

Explicaţiile acestuia nu fură ascultate. În alte împrejurări, „Tat-al lor” ar fi plecat şi nu s-ar mai fi întors niciodată. Acum însă, se simţea singur, pentru că de la o vreme prietenul său „Inimioară” o „lăsase mai moale”, cum spunea, apărîndu-şi locul în echipă. Încercarea lui „Le ştie” de a-i solidariza pe ceilalţi jucători cu el dăduse greş şi începea să fie îngrijorat. Urmărise cu duşmănie în cele două meciuri pe înlocuitorul său şi îşi dăduse seama că juniorului nu-i mai trebuiau decît cîteva meciuri grele în picioare pentru a se încadra în jocul echipei. Fără a avea o tehnică prea bună, dar tînăr fiind, luptînd cu multă ambiţie, el se dovedise pentru cunoscători un element ce promitea.

În afară de grija de a se vedea lăsat pe margine tot de mai multe ori, Sandu era mîncat şi de ambiţie. Nu se credea încă la vîrsta cînd ar fi trebuit să lase locul altuia şi ştia că totuşi se apropia de aceasta. Încercase să stea de vorbă cu Mangîru, să se plîngă, sa se arate nedreptăţit, dar şi ăsta era un om sucit. Faţă de toată lumea îi lua apărarea şi cînd fusese vorba să-l asculte, îl alungase ca pe un cîine. „Să nu te văd, îi strigase într-o dimineaţă, voi nu sînteţi oameni! Nu vreţi să munciţi, vă bateţi joc de cei din jur, dar ce

credeţi că o să vă mai meargă?”

Toate astea, Sandu aflase de unde veneau! Preşedintele sindicatului se opusese în cîteva rînduri să li se dea prime şi lui, şi lui „Inimioară”, pentru că, pe bună dreptate, mai toată ziua umblau brambura prin siloz, plecau mai devreme la masă, parcă n-ar fi avut stăpîn. Şeful de secţie, un bătrîn cam sperios, nu ştia ce să le facă. La început crezuse că se vor da pe brazdă, aşa cum afirmase directorul. „Îi luase încet”, dar timpul trecea şi nici nu putea fi vorba să se vadă vreo îndreptare. Jucau toată ziua tabinet pe sub bolţile de la etajul patru şi unii dintre muncitori protestau. Le spuneau şi în faţă: „Mă, voi sînteţi nişte trîntori, luaţi banii degeaba! Cum v-o ţine direcţia...”

Chiar lui „Le ştie”, toate întîmplările din ultima vreme începuseră să-i dea de gîndit. Iată de ce la meciul următor, cînd în siloz situaţia era foarte încordată, Sandu făcu una din cele mai bune partide din cariera sa.

Jucaseră în deplasare, cu o echipă aflată înaintea lor în clasament. Este drept că în fotbal se spune că balonul e rotund şi că orice rezultat e posibil, dar nici cei mai optimişti susţinători ai echipei silozului nu sperau la un rezultat atît de bun: 5 — 1!

Pentru Luca, într-un fel, meciul cu „Flacăra”, la Slobozia, avusese o mare însemnătate. Antrenorul îşi dădea seama că încă o înfrîngere ar fi creat o stare de spirit foarte proastă în echipă. După aceea, orice efort ar fi trebuit sporit. Încă două puncte pierdute însemna să moralul jucătorilor ar fi fost de atunci înainte scăzut şi o echipă de fotbal vlăguită, fără încredere în propriile-i forţe este ca un om bolnav: oricîtă bunăvoinţă ar fi avut cei care o formau, ar fi fost zadarnic.

Meciul se disputase pe o căldură de aproape 30 de grade. Începutul nu încurajase pe nimeni. Moşa Mariancovici şi directorul, fără să spună nimic, aşteptaseră hotărîrile antrenorului. Între ei, de două săptămîni, domnea o ostilitate îngheţată. Întîlnindu-se, numai dintr-o nevoie elementară de politeţe se salutau cu destulă răceală. Chiar frizerul, atît de cumsecade altădată, uitase orice prietenie.

Înfrîngerile consecutive îl întristaseră. De cînd „Steaua” pierduse două puncte chiar pe teren propriu nu mai putea ieşi în oraş, pentru că nu mai scăpa de gura lui Vizante şi a lui Pantelimon: „O să mîncaţi fripţi echipa asta, incapabililor! O să ajungeţi cu ea în district”. Asemenea vorbe, de fier să fi fost, nu puteau fi răbdate de nişte urechi atît de sensibile ca ale lui Moşa...

În minutul 5 de joc, extrema stîngă a gazdelor, un tînăr îmbrăcat într-un tricou galben, trecuse de Fane-Mahomed, centrase precis şi un coechipier trăsese sus la colţ. Era 1 — 0 pentru localnici. În momentul acela, Luca ţinea bine minte, crezuse că în seara zilei aceleia ar fi trebuit să-şi dea demisia.

După încă zece minute de panică, apărarea se regăsi. Deasupra stadionului ardea soarele şi aerul era foarte uscat. Mucală, mai liniştit ca niciodată, nu spusese măcar un cuvînt celor de la apărare, contrar obiceiului. Centrase mingea şi jucase ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic. Aceasta era starea sufletească cea mai periculoasă: indiferenţa, şi Luca îşi dădu seama că fără un apel violent, totul era pierdut. Atunci cînd jucătorii unei echipe ajung să nu se mai mînie pentru greşelile lor, înseamnă că au sentimentul că sînt numai nişte funcţionari nepăsători, pentru care rezultatul nu reprezintă nimic.

Palid, furios pentru prima dată de cînd se cunoşteau, antrenorul le strigă să se mişte mai cu convingere, să iasă din inerţia de pînă atunci.

Mecanicul lupta din răsputeri, trimitea baloane numeroase către centrul terenului unde Mucală, foarte încet la acest început de repriză, se mişca cu greutate, ca şi cînd s-ar fi împotmolit.

Mult mai tîrziu, nici Luca nu ştiuse ce schimbase dintr-o dată faţa jocului. O acţiune energică pe partea dreapta îl pusese pe Sandu în poziţie de şut. Un rist precis şi egalarea se produsese: 1 — 1. După două minute, aşa cum se întîmplă cel mai ades în fotbal, portarul „Flăcării” primi şi cel de-al doilea gol. O centrare a lui Picioruş ajunse la Mucală. Cu o foarfecă, acesta trimise exact în colţul opus

celui în care se aruncase *goalkeeperul.* Cele două puncte marcate la un interval de timp foarte scurt îi puseră pe picioare şi pe ceilalţi. La sfîrşitul reprizei, scorul era 3 — 1. Marcase din nou „Le ştie”, trăgînd de la 16 metri un şut cum rar văzuseră chiar localnicii. Aceştia îl aplaudară cu căldură, lucru neobişnuit.

Repriza a doua începuse cu un atac furios al „galbenilor”. Creţu salvase de două ori de pe linia porţii.

O acţiune a lui Cîşu pe partea dreaptă adusese mingea în picioarele lui „Inimioară”. Un dribling scurt şi pasa laterală fu interceptată de către „Le ştie”. Un lat precis modifică din nou scorul: 4 — 1!

Meciul fusese jucat. Către jumătatea reprizei, Alecu primi o minge lungă de la Gică-Marafet, o săltă cu capul peste halful advers şi cu o fentă trecu balonul extremei stîngi. Picioruş trase, se produse o învălmăşeală, portarul respinse pînă la Mucală. Un şpiţ şi era 5 — 1!

Restul minutelor trecură pe nesimţite. Pentru Luca fu îmbucurător că, în ansamblu, „Steaua” se mişcase cu multă uşurinţă. În sfîrşit, vechile greşeli fuseseră uitate. Chiar driblingurile inutile ale lui Sandu din ultimele minute nu mai supărară pe nimeni.

La toate aceste lucruri se gîndea Luca, auzind vocile jucătorilor săi, fără să fie însă atent la cele ce spuneau. Altceva îl preocupa acum şi trebuia să-şi mărturisească, nu fără spaimă, că se afla într-o situaţie din cele mai ciudate.

„Doctorul” se întorsese cu o zi înainte şi, conştiincios cum era, se prezentase la antrenament. Era slăbit, ars de soare, ca după o campanie foarte grea ce durase mai mult decît crezuse. Cum fusese vineri, se încercase un joc de ansamblu şi, bineînţeles, Cîşu, rezerva lui, intrase abia în repriza a doua. Jocul arătase că Mircea mai avea nevoie de cîteva antrenamente, pentru că absenţa lui se resimţea în forma slabă arătată. A-l introduce în formaţie în meciul de duminică, ar fi însemnat să lipsească echipa de aportul unui jucător în plină formă: Cîşu.

Nu aceasta era însă problema cea mai importantă. În definitiv, „doctorul” trebuia să fie atît de înţelegător să

priceapă că dacă se ivise unul mai bun decît el trebuia să-i facă loc, fără supărare. Luca se temea mai mult de alte lucruri...

15

Cu două săptămîni în urmă, într-una din serile aproape fierbinţi ale acelui sfîrşit de primăvară, pe cînd Luca se grăbea să încheie antrenamentul cu juniorii, zări silueta Chirei alergînd pe pista de zgură. Ca niciodată avu o strîngere de inimă şi fu cuprins de o furie nemărginită. „În definitiv, ce tot voia fata aceasta? Nu-şi mai găsise alt loc de antrenament decît stadionul lor?”

Mai mult ca să întîrzie cît se putea momentul întîlnirii lor, antrenorul prelungi exerciţiile cu băieţii. Abia cînd întunericul căzu de-a binelea, le dădu drumul să meargă la duş. El însuşi vru să se strecoare neobservat spre cabinele jucătorilor. La capătul pistei, acolo unde ciudatul amfiteatru de piatră îşi lăsa umbrele sale pe iarba pălită, fu întîmpinat pe neaşteptate de fată.

— Ce faci, Palmierule? îl întrebă.

Nu-i răspunsese. Ar fi vrut să treacă mai departe, fără o vorbă, dar nu avu puterea. Chira îi întinse un cronometru care lucea stins în lumina tulbure a serii:

— Uită-te, e bun? Mi-ai promis că mă ajuţi... Cuvintele ei, moliciunea acelei voci ce se şi ruga şi certa, îl făcură să se oprească.

— Am avut treabă, n-ai văzut?

— Şi ce-mi vorbeşti aşa de urît? Parc-ai fi Mircea! Numai el se răţoie cînd e necăjit.

Era peste puterile lui să se supere pe fata asta îmbrăcata în trening, cu părul căzut pe ochi,

— Ce crezi că dacă n-ai vrut să mă cronometrezi tu, eu nu mi-am făcut antrenamentul?

Luca se aşează pe treptele de piatră. Era ostenit, ar fi vrut să nu mai plece. Îl supăra şi tăcerea care urmă. Ştia că ea aşteaptă să audă de la el o vorbă de camarad mai mare.

Luca ridică privirile. Dacă nu şi-ar fi scuturat din cînd în cînd capul, aruncîndu-şi mîna în părul retezat, cu degetele răşchirate ca un pieptene, ar fi putut s-o ia drept un băiat de-ai lui ce abia terminase antrenamentul,

— Să vii data viitoare cu cronometrul, auzi? Acum trebuie să mergem, e tîrziu.

— Cînd, mîine?

— Nu, mîine am de lucru cu cei mari, joi...

— Aşa, făcu ea, ţi-e frică să nu fim văzuţi împreună... Mai bine ar fi tăcut. El o întrebase repede, tulburat de această complicitate ce se năştea:

— Mai ştii ceva despre Mircea?

— O să se întoarcă abia peste cincisprezece zile. Au mai mult de lucru decît s-a bănuit...

Şi după aceea nu-şi mai spuseră nimic.

După două zile, Luca o zări la intrarea stadionului, cu pantofii de atletism în mînă. Era îmbrăcată în treningul ei albastru, strîns pe corp. Se vedea bine că alergase să ajungă mai repede. Juniorii jucau între ei „la două". Îi mai lăsă cîteva minute şi fluieră sfîrşitul partidei. La insistenţele lor de a continua, el se arătă deodată foarte îndîrjit:

— Nu, atît ajunge. La baie toată lumea, echiparea şi în cinci minute să nu mai prind pe nimeni pe aici...

Şi ca să se convingă că ei nu vor mai întîrzia îi urmă în camera unde se aflau duşurile. Le privi cîteva minute trupurile arse de soare, bătute de şuvoiul de apă, şi închise uşa în urma lui. Drumul pînă la capătul pistei i se păru mai scurt decît ar fi trebuit, căută să amîne cît se putea să ajungă în faţa Chirei şi se surprinse mărindu-şi paşii, mînat de o grabă pe care ar fi trebuit să şi-o stăpînească.

— Bună seara, zisese fata, deci te-ai ţinut de cuvînt... Îşi aruncase papucii de tenis în iarbă şi-i schimbase cu cei de atletism.

— Ce zăpuşeală e azi! adăugase. Ar fi trebuit să mergem mai bine să înotăm...

— Acum, la ora asta?

— Dunărea e caldă seara, am să te duc la un loc pe care-l ştiu numai eu, apa e liniştită, nici n-ai nevoie să înoţi, numai pluteşti...

Terminase cu încălţatul. Îşi legase şireturile albe pe deasupra limbii late de piele, ieşită din pantof, şi cu un gest care-l tulbură, îşi scoase bluza treningului. O clipă el îi văzu

braţele întinse deasupra capului şi sînii mici sub pînza subţire a tricoului alb. Trupul ei avea un miros cald, femeiesc, aşa cum stătuse încălzit în îmbrăcămintea groasă. Îşi scutură cu un gest repede părul şi el simţi în nări un parfum difuz.

Chira nu observase nimic din stinghereala lui.

— Nu spui nimic, Palmierule? îl întrebă cu nepăsare. Cum mai merge echipa, cînd mai luaţi o bătaie? Încă puţin şi sînt gata.

Lepădă pantalonii strînşi la glezne cu un fermoar şi cînd fu numai în şort îi luă braţul:

— Gata?

— Gata.

Fata se burzului pe neaşteptate:

— Graficul, unde-i graficul?

— Ce grafic?

— Cum ce grafic? Graficul unei curse de 800 de metri plat...

Luca dădu din umeri nepăsător:

— Uite ce e. Eu sînt, aşa cum ţi-am mai spus şi cum ar trebui să-ţi intre în cap, antrenor de fotbal, nu atlet sau instructor de atletism, s-a înţeles...

— Brrrr, dar rău mai eşti!

Ca să-l liniştească, se aplecă în iarbă, căută în buzunarele treningului şi scoase cronometrul şi o hîrtie.

— Lasă că am avut eu grijă să copiez toate datele din manualul de atletism.

Şi întinse ceasul:

— Uite, ţine-l!

Din momentul acela deveni un tovarăş docil şi tăcut de antrenament, care executa tot ceea ce i se spunea.

— Azi am să te „întind” puţin, nu ştiu dacă eşti obişnuit cu aşa ceva...

— Lăudăroaso! Vom vedea cine fuge mai tare. Crezi că dacă sînt mai bătrîn ai să mi-o iei înainte?

Îl atrăsese dintr-o dată jocul acesta copilăresc. Dacă se gîndea bine, nici nu prea credea în posibilităţile ei. Femeile se apucă de o mulţime de lucruri şi nu termină decît puţine.

Dar singurătăţii lui îi făceau bine jumătăţile de oră cînd putea s-o asculte poruncindu-i. Obişnuit să comande, se convinsese că poate fi şi foarte ascultător.

— Asta înseamnă că, trebuie să sprintezi cînd ţi-oi spune eu şi să fugi înaintea mea, să mă obligi să ţin trena pe care ai să mi-o impui. Crezi că eşti capabil de aşa ceva?

— Adică am să te *întind* eu pe tine?

— Da, ai să mă *tragi.* Ar îi bine să faci asta cît se poate mai mult în linie dreaptă, lăsîndu-mi „coarda" liberă cînd va fi nevoie...

— S-a înţeles! lipi el călcîiele milităreşte.

Cursa începuse într-un ritm lent. El îi recomandă o încălzire de patru sute de metri, segmentată de sprinturi scurte pe zece sau douăzeci de metri. Îi auzea respiraţia în spatele său şi ştia că face exact paşii pe care-i făcea, că piciorul ei calcă în locul unde cu o secundă înainte călcase el. În palmă, Luca ţinea cronometrul la care se uita din cînd în cînd. Primul tur de stadion se desfăşură într-un ritm moderat.

— Acum respiră! o sfătui. Aşa, adînc. Lasă-te mai mult pe spate, inspiraţia să fie mai scurtă, elimină aerul cu forţă din plămîni, încă o dată!

Chira se supusese fără ezitări. După o plimbare scurtă, în paşi mici, de voie, se întoarseră către locul de plecare. Făcură o tentativă de acomodare în care Chira îl învăţă cum se trece un „punct mort" într-o cursă de semifond, cum se sprintează la capătul ultimei sute de metri, şi alte mici secrete ale atletismului, bănuite numai.

Antrenorul ostenise. Niciodată nu-şi închipuise că o cursă de 800 de metri poate fi atît de istovitoare. Respira greu şi dădu, ca să se scuze, vina pe antrenamentul făcut cu juniorii.

— Nu te mai dezvinovăţi, îi spuse Chira cu ironie. Nu vezi că te-am întrecut? De altfel eşti un elev foarte cumsecade, poate în cele din urmă te văd recordman în locul meu.

— Mai ştii? Oricum, pentru o probă feminină, tot sînt bun, nu-i aşa?

Încercarea a doua fu cronometrată de Luca, rămas pe margine cu ceasornicul în mînă. Primii patru sute de metri fură străbătuţi aproape în limita fixată de cartea de atletism. Către sfîrşitul alergării, Chira încetini. Sprintul dovedi că are încă destulă forţa şi că efortul trebuia numai dozat pe parcurs.

Urmase o pauză mai mare. După cîteva exerciţii de respiraţie, ea îşi îmbrăcase treningul şi venise lîngă Luca.

— Ce spui? îl întrebase.

—Pentru o începătoare este destul de bine. Va trebui să supraveghezi trecerea de la prima jumătate la cea de-a doua. Îţi lipseşte încă rezistenţa...

Obosită, cu faţa încă crispată de efortul depus, ea îi povestise cîteva lucruri pe care le citise în cartea despre atletism.

— Trebuie uneori ani de zile ca să modifici tabela recordului personal.

„Istoria unor secunde”, cum o numea autorul manualului, cerea o mare forţă sufletească şi fizică şi mai ales antrenamente susţinute, dîrzenie şi curaj...

— Crezi că am toate aceste calităţi?

El se gîndise puţin şi pe urmă o întrebase:

— Spui că faci de mai mulţi ani atletism. Simţi ca ai alergat vreodată mai bine ca acum?

— Cred că da. Eram şi mai tînără...

— Lasă, nu mai aminti de bătrîneţe, că nu eşti bătrînă încă, să se vaite alţii.

Fata tăcuse. Privea curgerea serii peste vîrfurile plopilor, fluviul cel mare al cerului mînîndu-şi banchizele prăfoase ale norilor într-un mers nesfîrşit.

Luca se gîndea că sînt oameni care stau toată viaţa citind cărţi şi creînd altele, că alţii vor să urce cîteva sute de metri mai sus pe un munte şi mai există unii, ca această fată de 20 de ani, gata să se simtă la fel de fericită, dacă reuşeşte să cîştige o secundă într-o cursă de 800 de metri plat.

Asemenea scopuri îşi merită ambiţioşii lor. Poate unii sînt ispitiţi să creadă că totul seamănă efortului furnicii de a

mai pune un etaj construcţiilor ei infime, dar cîtă voinţă îi trebuia Chirei să lupte cu secundele recordului visat!

Un pas, doi paşi, acelaşi ritm egal. Muşchii se întindeau şi se destindeau. Amfiteatrul alb, în lumina scăzută, se apropia şi se depărta. În urechi stăruia fîşîitul aerului care trecea pe lîngă urechi. Era ca într-un înec. Răsuflau în acelaşi timp, paşii lor erau la fel, se auzea scrîşnetul zgurei şi în pantofi le intrau bucăţi mici şi colţuroase de cărbune. Nu mai simţeau nimic. Luca o privea cu coada ochiului. Avea un gît prelung, subţire, ce împrumuta atitudinii ei ceva mîndru. Alerga armonios, cu mişcări fireşti, repetate. Totul era pur pe acel chip de fată tînără. Chira nu putea inspira nici un gînd care s-o mîhnească. În fuga prelungită s-ar fi putut pierde tot: dorinţă, îndrăzneală...

Un pas, doi paşi, o sută, două sute de metri, trei sute... Ritmul se accelera. Părul ei retezat se mişca în jurul frunţii. Pista tare era mai aproape, orizontul în forma unei elipse se rotea în jurul lor, decorul amfiteatrului de piatră dispărea, se apropiau de tribunele de lemn, o clipă vîrfurile negre, mişcătoare, ale plopilor le treceau prin priviri, vîntul bătea dintr-o parte, le îngreuna fuga sau îi ajuta, şi în urechi stăruia fîşîitul lui monoton, egal. Era cînd un curent de apă căruia i te împotriveşti, cînd o explozie de aer ce te proiectează înainte cu o forţă nebănuită. Pe „coarda” pistei el îi părăsea. Iluzia vitezei creştea vertiginos. Corpul îşi perdea parcă din greutate. Începea sprintul. Echilibrul cursei se sfărîma prin accelerare. Pe treizeci de metri, corpul încălzit trebuia să străbată spaţiul mai repede, sîngele se aduna sub frunte, respiraţia era fierbinte, iute ca loviturile grindinei.

— Acum! striga Luca.

Se aplecau înainte, ţîşnind în acelaşi timp. Mişcările nu mai aveau nimic armonios. Totul se rupea. Chira strîngea dinţii, o sudoare subţire se aduna pe piele, sub tricoul fierbinte. Peisajul înconjurător se amesteca, parcă cineva ar fi suprapus mai multe imagini, aşa cum se întîmplă cînd se rupe pelicula unui film.

Urma apoi destinderea, paşii deveneau mai rari, leneşi. Respiraţia se făcea din marş. Corpurile recăpătau temperatura obişnuită.

Nu spuneau nimic, nici Chira, nici Luca.

Antrenamentele acestea se repetară de cîteva ori. Cronometrul fusese uitat. Progresele erau înregistrate la urmă, fără un control exact cu ceasul.

— Crezi că am mers mai bine azi? întreba de fiecare dată Chira, speriată că el ar fi putut să nege.

— Cred.

Fata se înfuria deodată, cu neconvingere însă:

— De ce nu mi-o spui sincer? Parcă mi-ai face o favoare, atît... Se cunoaşte că începi să îmbătrîneşti...

— Nu-i adevărat! protestă el.

— Ba este. Oamenii care mai păstrează un rest de tinereţe în ei se entuziasmează...

Bărbatul nu-i răspundea. O urma tăcut, aşteptînd-o să se îmbrace şi urcau fără un cuvînt strada pavată cu piatră pînă în dreptul porţii ei. Se despărţeau cu o strîngere scurtă de mînă şi el se întorcea abătut spre casă. Avea de multă vreme sentimentul unei vinovăţii nemărturisite. Într-o seară o întrebă dacă atunci cînd se va întoarce Mircea, ea va mai îndrăzni să vină la antrenamente seara. Chira se oprise din mers şi-l privise dojenitor.

— Nu ştiu ce-i cu voi, bărbaţii, vă gîndiţi totdeauna altfel la femei decît ne gîndim noi la voi. Ţi-am mai spus că nu eşti un bun camarad. Adică, ştiu eu? Poate că eşti.

Fata îi luase braţul şi-l cercetase cu vocea tărăgănată, parcă bătîndu-şi joc de el:

— Ar trebui să nu mai vin, spune drept, ţi-ar părea rău? Sau poate ţi-este frică de Mircea? Pe el nu-l interesează ce fac, chiar rîde de mine, auzindu-mă că vreau să bat un record. E un fotbalist încrezut şi atîta tot. De aceea am venit la dumneata, pari mai serios...

Luca se întorsese necăjit:

— Mereu îmi spui că sînt bătrîn, că sînt serios.

— Ajunge! Dacă ar fi chiar aşa, nu mi-ar place să stau

de vorbă cu tine, să umblu pe stradă...

Îi arătă mîna aşezată pe braţul său. Chira se depărtă puţin ruşinată. De atunci, nu-şi mai pomeniră nimic despre asta.

Pe urmă, cu trecerea timpului, se obişnuiseră să-şi spună fără ezitări pe nume, el îi povestise cîte ceva despre lupta dată cu „cei mai prima interi din Europa” , despre isprăvile nemaipomenite ale lui Moşa Mariancovici, şi-o ascultase la rîndul său, amintindu-şi de anii liceului, cînd mai trăia mama ei. Avusese o viaţă obişnuită, începută bine, dar care ar fi putut să sfîrşească rău. Urmase timp de patru ani cursul unui liceu particular din Constanţa, pînă la moartea părinţilor. Trebuise să înveţe o meserie şi, neavînd altceva mai bun la îndemînă, intrase la *numărul doi* ca infirmieră. Cu ani în urmă dăduse peste o carte despre atletism. O citise ca pe un roman. Aceasta îi inspirase gîndul că ar putea să devină campioană. Încercase la început să arunce cu suliţa, dar nu avea destulă forţă. În cele din urmă îi plăcuseră alergările. Cînd îl cunoscuse pe Mircea, acesta rîsese de preocupările ei. Deşi sportivi, se părea că după părerea lui, femeia nu are ce căuta pe pista de atletism. Îmbolnăvindu-se, crezuse că va sfîrşi prin a nu se mai ocupa de semifond, dar o dorinţă mai mare decît orice o readusese pe stadion.

Şi deodată toate aceste plimbări nevinovate, ceasurile de antrenament căpătară altă semnificaţie prin venirea „doctorului”. Luca nu îndrăznise pînă atunci s-o întrebe nimic despre natura prieteniei lor. I s-ar fi părut şi necuviincios, şi nepotrivit. Cînd îl văzuse intrînd în magazia de echipament, dezbrăcîndu-se, parcă nici n-ar fi lipsit atît de mult, simţise că îl încearcă amărăciunea. Parcă i-ar fi furat ceva omului din faţa sa şi nu putea, nu avea ce să mărturisească. Îşi strînseseră mîinile ca doi prieteni vechi ce se regăsesc. Antrenorul întrebase cu jumătate gură cum fusese campania sanitară la care participase şi, cu asta, trecuseră la ultimele rezultate ale echipei silozului. Mircea se îmbrăcase repede, se arătase nerăbdător să joace fotbal şi, cu toată dorinţa lui de a demonstra că nu-şi pierduse

forma, se dovedise obosit şi fără un bun control al balonului.

Apropierea meciului următor îl chinuia pe Luca. Aflînd despre întîlnirea lui cu Chira la stadion, „doctorul” putea crede că vrea să-l îndepărteze din echipă sau cine ştie ce altceva. Fiind şi mai tînăr, acest sentiment neîntemeiat de nedreptate l-ar fi durut mai mult ca pe alţii, Antrenorul se certase singur, spunîndu-şi că n-avea nici un motiv să-şi facă astfel de gînduri. Se purtase cît se poate de cuviincios, nu avea nimic de care ar fi putut să se ruşineze. O camaraderie nu putea fi luată drept altceva. Ajuns cu gîndurile aici, simţea cum se înfurie. Adică ce era acest „altceva” de care se temea atît? Oricine ar fi înţeles foarte bine dacă i s-ar fi explicat că unui om singur cum era el, prietenia fetei îi făcuse plăcere. Să fi avut aceeaşi vîrstă, nu l-ar fi încercat nici o remuşcare. Cunoscuse destule femei. Unele îl dezgustaseră pentru că erau interesate, la altele ţinuse mai mult decît ar fi trebuit şi, pe urmă, împrejurările vieţii îl îndepărtaseră de ele. Ar fi putut pînă atunci să se însoare de cîteva ori. Venise şi războiul. Stătuse prin spitale, văzuse oameni murind alături, cu cît trecuse timpul apropierea de femei se făcuse cu totul întîmplător. Plecînd dintr-un oraş în altul, uitase ce este aceea iubire statornică.

Şi iată, dar nu, asta nu voia cu nici un chip s-o recunoască, soarele, stadionul, antrenamentele repetate îl scoseseră din liniştea lui sufletească.

Zile întregi după întoarcerea „doctorului” îşi spuse că o explicaţie cu el nu putea să mai întîrzie. Şi din pricina propriilor gînduri nu înceta să regrete zilele cînd nu era încercat de astfel de griji...

16

Aici vara venea mai devreme, aproape pe neaşteptate. O simţeai dimineaţa cînd arşiţa soarelui ardea ca la prînz, seara cînd aerul neclătinat, plin de praf, te sufoca şi o vedeai mai ales incendiind salcîmii şi migdalii. Cerul se albea, ca o pînză. Numai malurile verzi ale fluviului păreau

însufleţite. De la unsprezece dimineaţa, nu mai umbla nimeni pe străzile tîrgului. Oraşul cădea într-o letargie ce te înspăimînta. Funcţionarii silozului aruncau registrele la o parte şi priveau nemişcaţi din scaunele lor geamurile murdare. Pe la prînz, cîţiva dintre jucătorii echipei de fotbal puteau fi găsiţi pe marginea Dunării, prăjindu-se la soare. Nu lipseau Alecu şi „Inimioară”. Lucrul scădea la ora aceea şi îşi găsiseră fiecare cîte un înlocuitor.

Cînd se făcea două se îndreptau spre cantină, după ce treceau mai înainte, în drum, pe la *Picioare multe,* să bea cîte o halbă de bere oferită de către domnul Pantelimon. Acesta, ca de obicei, nu era găsit singur. Nu lipsea Vizante, mai slab, prăpădit de căldurile lunii iunie, numai într-o cămaşă veche, cu mînecile, retezate deasupra cotului şi nici colonelul Pătrulescu, într-o bluză kaki, bine călcată.

Acum, vara, programul suferea schimbări importante. Cafeneaua se deschidea pe la ora unsprezece. Domnul Ule Batai mătura singur duşumelele şi făcea necăjit socotelile la o masă cu picioarele şubrede din fundul salonului. În dugheana lui nu bătea soarele. Încă de cu seară, obloanele rămîneau trase deasupra ferestrelor mari şi nu era oră din zi sau din noapte cînd să nu ardă nelipsita lampă de carbid. Treburile nu mai mergeau bine deloc. Impozitele acopereau aproape tot cîştigul, să nu fi fost cei cîţiva clienţi pe care-i avea, de multă vreme ar fi trebuit să închidă cafeneaua. Şi dacă te gîndeai, nici ăştia nu mai aveau de unde să dea, să arunce cu banii ca altădată.

Pe la 12 sosea colonelul, întrebînd încă de la uşă dacă n-a venit cineva înaintea lui. Se aşeza ostenit pe un scaun şi ofta:

— Azi sînt lefter!

Totdeauna, la fel. Îşi scotea batista lui mare, îşi ştergea fruntea năduşită şi adăuga, invariabil:

— Şi-i o căldură afară! Domnu' Batai, creditează-mă c-o halbă pînă îmi pică un muşteriu...

Cafegiul nu-l refuza niciodată, pentru că speţa biliargiilor nu murise cu totul. Ambiţioşi mai erau destui în oraşul ăsta şi dorinţa de a-l învinge pe colonel nu se

stinsese încă. Ba de la o vreme, şiret, Pătrulescu începuse să dea semne de slăbiciune, tocmai pentru a nu-i descuraja pe amatori, pentru că atunci banii lui zilnici ar fi fost pierduţi. Colonelul nu putea suferi lipsa de politeţe şi nimeni nu-l văzuse încasînd vreo sumă, numărînd hîrtiile soioase ale jucătorilor pe care-i înfrunta. Pentru aceasta exista domnul Ule Batai. El descurca încîlcita aritmetică a partidelor jucate, el oprea cu o cinste exemplară sumele ce i se cuveneau, chiria pentru biliard şi costul meselor. Dar, contul lui Pătrulescu nu era acoperit şi în privinţa asta, patronul spunea prietenilor săi:

— Aşa un om ca domnul colonel mai greu de găsit! Să mi-l ţie Dumnezeu, că dacă n-ar fi el, aş da faliment!

Cu ceilalţi doi, situaţia era alta. Uneori Pantelimon lipsea de la cafenea. Şi nu o zi, ci două sau trei. Se întorcea totdeauna obosit, dar plin de bani. Domnul Ule Batai nu se întreba niciodată de unde vin monedele strînse în tejgheaua lui de tablă, ca orice negustor bun. Uneori îl mai împrumuta pe clientul său cu sume mari, fără să-i ceară vreo chitanţă. Nu trecea nici o săptămînă şi fostul cerealist i le înapoia neuitînd să pună cîteva hîrtii în plus şi să adauge surîzînd:

— Au fost cu noroc!

—Noroc să dea Dumnezeu, domnu' Pantelimon, ura patronul cafenelei, fără să mai spună ceva.

Domnul Ule Batai auzise în cîteva rînduri de la alţi muşterii că împreună cu celălalt, cu Vizante, fostul cerealist, face contrabandă cu grîu pe la Brăila şi Constanţa. Nu întinsese vorba mai departe pentru că nu avea nici un interes. Era mut, tăcut, serviabil, ce făcea stînga nu ştia dreapta, după un vechi principiu negustoresc.

De la o vreme, absenţele lui Pantelimon se răriseră. „Nu mai merg afacerile”, îşi spunea patronul. „Nu-i nimic, nu se lasă el cu una cu două...” Deocamdată, şi Pantelimon şi Vizante păreau preocupaţi mai mult de echipa de fotbal a silozului.

Cam pe la 1, soseau amîndoi, certîndu-se încă de afară:

— Eu nu înţeleg de ce-mi mai ţine în echipă pe

muhaiaua aia de Cîşu, domnule? spunea Pantelimon, aşezîndu-se la locul său obişnuit din fundul cafenelei.

Şi după ce răsufla uşurat că a ajuns cu bine la *Picioare multe,* cerea cu vocea sa spartă:

— Două halbe, domnu' Batai, cu garnitura respectivă! Discuţiile păreau interminabile şi luau adesea forme violente. Pe patron nu-l supăra cu nimic însă cearta lor. Nu se băga, nu se amesteca.

Pentru obişnuiţii cafenelei, se putea spune că de cîtăva vreme, în orăşel nu se mai discuta decît despre şansele echipei „Steaua" de a se recalifica în Divizia „B". De luni şi pînă joi, se comenta meciul din duminica ce trecuse, iar de la mijlocul săptămînii pînă la sfîrşitul ei, ce era de făcut pentru ca „albaştrii" să nu piardă cumva meciul următor.

— Cum, coane Pantelimon, se avînta şi Vizante, ajuns cu o clipă mai tîrziu în faţa mesei pe care era aşternută în fiecare zi altă hîrtie curată albă, adică ce, Cîşu o fi vreun prost? Tînăr, tînăr, dar joacă numai în vînă, nu l-ai văzut duminică?

Pantelimon, fire violentă, necăjit totdeauna cînd era contrazis, bătea cu pumnul în masă.

— Eu cred că dumneata, iartă-mă, nene Vizante, te-ai cam zaharisit. Păi cum să joci, domnule, cu rezervele cînd ai titulari atît de buni? Păi unde mai găseşti aşa o fineţe de jucător ca „doctoru"? Are dribling, inteligenţă, şut...

— Nu zic nu, obiecta Vizante, dar unde pui tinereţea...

— Parcă „fachirul" are o sută de ani? 25, domnule, atît, că i-am citit în acte, ce, nu-l ştiu eu? La „Dunărea" a jucat acum şase ani, cînd era încă junior...

Pînă golea cele două halbe soseau şi alţi muşterii. Scaunele se făceau roată în jur.

— Cum stăm, coane? întreba cîte unul. Luăm *turul?*

— De ce să nu-l luăm? I-auzi colo! Deocamdată am săltat pe locul trei, mai avem două puncte şi gata. O să vadă pe dracu „Dinamo", că duminica viitoare tragem cu ei! Mort să fiu şi tot mă duc la Călăraşi.

Toată lumea ştia că domnul Pantelimon îşi reparase vechea-i maşină „Topolino", care stătuse cinici ani pe

butuci şi că nu era duminică, dacă echipa juca în alt oraş, să lipsească. Se împrumuta de bani dacă n-avea, umplea rezervorul cu benzină şi făcea un tur la volan prin centru, ca să fie văzut. Maşinuţa arunca gaze de-ai fi spus că deasupra oraşului plutea un val de ceaţă artificială. Trecătorii ieşiţi la plimbare la ora unsprezece scoteau batistele şi le puneau la nas. Lîngă el, Vizante făcea semne cunoscuţilor cu mîna.

— Încotro? întrebau aceştia, deşi ştiau bine unde pleacă cei doi.

— La meci, după coada echipei. N-avem loc, că v-am lua şi pe voi!

„Topolino” scrîşnea, şasiul părea că se va rupe, dar cu chiu cu vai se urnea mai departe. În cîteva ore, ajungeau autocamionul silozului şi se opreau în faţa stadionului.

— Iar au venit pagubele astea! se oţăra Mangîru. Nu mai scăpăm di lepre...

Directorul să nu-i vadă. Las' că-i ştia şi cine *s*înt, dar îi mai şi auzise odată, după un meci, spunîndu-le jucătorilor: „De, nu mai avem noi franci să vă dăm o masă!” Ce credeau ei? Adică direcţia şi sindicatul nu se îngrijeau ca băieţii să aibă tot ce le trebuie? Păi ar mai fi trăit cineva de la o vreme cu Moşa Mariancovici dacă la pauză lipsea punga cu lămîi pentru tăiatul setii?

Mangîru se apropiase de ei, răstindu-se:

— Cini sînteţi dumneavoastră, di vă băgaţi undi nu vă fierbi oala?

Directorul îi cunoştea bine, dar se făcuse c-a uitat. Pantelimon şi Vizante o luau mai într-o parte de cîte ori îl vedeau: „Ăsta ne dă pe mîna miliţiei!” se văita ultimul, mai fricos. „Da' ce, de cînd s-a interzis să ţii cu o echipă de fotbal?” se zbîrlea Pantelimon.

Mangîru îl chemase de cîteva ori pe frizer şi-i spusese în gura mare să fie auzit:

— Ia ascultă, Moşa, ci-i cu cadavrele istea, frati? Toată ziua după noi. Ia mai zi-li să-şi vadă di treabă. Fac scandal în tribună, asmut jucătorii... Ci, cred c-am uitat ci-o fost anul trecut cu „Flamura”?

— Nişte scăpătaţi, spusese moale preşedintele colectivului sportiv, spre ruşinea lui Vizante care se roşise ca o plită auzindu-l.

— Scăpătaţi pi dracu! Pi vremea cînd noi ne rupeam şira spinării, ăştia pitreceau şi ne mîncau zilili...

— Ce să le facem? Să-i omorîm?

— Parcă eu zic să-i omorîm? Să-şi vadă di treabă, Asta-i echipă serioasă...

— Le place fotbalul, au microb, ca noi... Mangîru suduia cu silă:

— Or ave, da' altu-i microbul lor şi altul al meu... Auzi-i, că să dea o masă jucătorilor, da' ci, jucătorii silozului sînt di la Sfînta Vineri sau salariaţi...

Moşa Mariancovici nu mai dăduse sfoară la discuţia asta. Nu-i plăcea să fie auzit de cei doi, nu de altceva, dar se mai întîlneau pe la cafenea. De altfel, din ziua aceea, frizerul îşi cam pierduse creditul. Pantelimon şi mai ales Vizante, să nu-l mai vadă.

— Te-ai ajuns, îl luase primul la rost într-o dimineaţă pe stradă. Zi „scăpătaţi”, ai? Şi scrîşnise printre dinţi; Mă, nu s-o-ntoarce mă socoteala? Am să mătur strada cu voi, în frunte cu deşteptul ăla de director şi cu toţi ai lui...

Moşa, fricos ca un iepure, nu pomenise nimic nimănui. De atunci trecea numai pe trotuarul celălalt cînd era vorba să ajungă dincolo de cafeneaua *La picioare multe.*

Dar despre incidentele acestea, domnul Pantelimon şi domnul Vizante nu aminteau niciodată. Voiau să dea amîndoi impresia că sînt un fel de consilieri ai antrenorului, pe care-l sfătuiesc din cînd în cînd, uitînd că numai cu o lună în urmă îl numeau „incapabil”.

Lunea şi marţea, cafeneaua se umplea de chibiţi. Erau şi zile cînd cei doi întîrziau cu intenţie, lăsîndu-se aşteptaţi. Fiind singurii spectatori ai meciurilor pe care „Steaua”, le susţinea în deplasare, curiozitatea celorlalţi era întemeiată.

După o plimbare pe centru, cu mîinile la spate, domnul Vizante şi domnul Pantelimon îşi făceau apariţia. Erau urmaţi de o ceată de curioşi. Întrebaţi cîte ceva pe drum, nu ar fi deschis gura.

— *Cronica* la prînz, spunea cu importanţă Pantelimon respirînd tare, încălzit de soarele prea arzător, popa nu toacă de două ori...

Prînzul era cam la ora unu, cînd consumul de halbe se mărea şi domnul Ule Batai îşi chema şi nevasta într-ajutor.

Relatarea partidelor se făcea cu încetineală într-un dialog ce lua formele unui scandal abia stins. Pantelimon ca Pantelimon, dar Vizante avea o fantezie nesecată. Inventa cu uşurinţă situaţii neprevăzute şi ascultătorii erau numai urechi. Halbele se goleau la repezeală, patronul se ruga în gînd la Dumnezeu să nu se termine campionatul prea curînd.

— Păi ce credeţi dumneavoastră, că a fost o floare la ureche la Brăila, începea solemn Pantelimon...

Chiar partidele de biliard erau uitate şi colonelul înghiţea înjurînd în gînd această concurenţă.

— Ajungem noi, ca la trei... Împrejur nu mai scîrţîiau nici scaunele.

— Jucătorii nervoşi, se amesteca şi Vizante, strîngîndu-şi obrazul ca o pungă.

— Parcă dumnealor nu-l ştiu pe Sandu ce nervos e!

— Mai e vorbă! aprobau în cot cîteva voci.

Pantelimon relata cu răbdare drumul pînă la stadion, începutul meciului, atmosfera „mexicană” din tribună, cum fuseseră aruncate zece sticle cu limonada în capul lui Gică-Marafet, care lovise fără să vrea pe un jucător al „Flamurii” şi nu-l nimerise nici una, ajungînd cu mari ocolişuri la nodul reportajului.

Pînă în repriza a doua, ai noştri marcaseră numai un punct...

Ştia toată lumea lucrul acesta din ziarele sosite cam la ora douăsprezece şi citite pe nerăsuflate, numai amănuntele le scăpau şi le aflau acum.

— Egalarea plutea în aer. Creţu a scos două baloane prin blocaj...

— Ce tot vorbeşti! îl apostrofă Vizante. Nici pomeneală de aşa ceva, să vă spun eu cum a fost...

— Pardon, pardon! protesta Pantelimon. Pe mine mă

ascultă oamenii, eu sînt obiectiv!

Şi în gînd îşi spunea nu ştiu pentru a cîta oară:

„Nu-l mai iau pe ăsta cu mine, să-l văd mort! îl învăţ eu minte să-mi ia cuvîntul din gură! În loc să tacă mîlc, să zică aşa cum zic eu...”

— Eşti obiectiv, pe dracu! Vorbişi! Nu plutea nici o egalare în aer, ascultaţi-mă pe mine. Dacă prostul de „Le ştie” n-ar fi ratat de patru ori, de patru ori, zic, nu o dată, o rărea Vizante ca să-şi cîştige auditoriul, să-mi spuneţi cît era scorul? Eu de cînd tot strig să-l scoată dracului din echipă...

Pantelimon simţea că se sufocă. Se ridica în picioare cu halba în mînă, ca şi cînd ar fi vrut să i-o arunce celuilalt în cap. Nimeni nu se tulbura însă, ştiindu-l incapabil de aşa ceva.

— Mai zi o dată! Repetă ce-ai spus...

Vizante, brav, se ridica şi el în picioare, ştergîndu-şi fruntea de sudoare:

— Repet: să-l scoată din echipă pe Sandu, că e bătrîn şi nu mai face doi bani...

Pantelimon cădea pe scaun ca în faţa unei catastrofe ce nu mai putea fi împiedicată:

— Ţi-am spus, *mon cher,* că, ai început să te zahariseşti şi nu mă crezi...

Celălalt se supăra comic, cu o ipocrizie simpatică de bodegar gata să-şi îmbrăţişeze prietenul:

— Coane Pantelimoane, nu mă supăra! Eşti conservator, un om lipsit de perspective...

„Le ştie” era apărat după aceea cu înverşunare. Pantelimon cerea patru halbe goale ca să arate chibiţilor cum într-un meci făcut cu o săptămînă în urmă, tot în deplasare, Sandu „întorsese” o apărare întreagă. Măsurile îi erau aduse în grabă şi, pe masa umedă de spumă, fostul cerealist explica cu amănunte:

— Să vedeţi chestie! Asta-i vreasăzică apărarea „Voinţei”. Uite: un fundaş, un stoper şi încă un fundaş. Buun! Mai daţi trei halbe încoace.

I se dădeau.

— Stai, pe astea să le umplem ca să nu se confunde. Turna în fiecare cîte puţină bere, recomandînd:

— Ţineţi minte fiecare în ce-aţi băut. Asta nu mai avea nici o importanţă acum.

— Cum vă spuneam, „Le ştie” avea trei apărători în faţă. Aici era el, mai turnau puţină bere ca să se vadă mai bine ce halbă îl reprezenta pe interul dreapta al silozului, ăsta ar fi „Inimioară” şi ăsta Mucală. Buuuun! Luaţi halba care a rămas în plus, că ne încurcă.

Cineva o lua.

— Vine fundaşul la el... (trăgea o halbă goală spre „Le ştie”). Ce-i face băiatul? Îl întoarce odată de prinde muşte şi-l minte şi pe stoper (apropia şi a doua halbă). Ăstuia îi bagă balonul printre picioare ca la proşti şi-l ocoleşte. Nu mai rămăsese decît fundaşul al doilea (trăgea şi cea de a treia halbă spre „Le ştie”), care, deştept, se bagă spre poartă, să nu-l lase singur. „Tat-al lor” se face că pasează lui „Inimioară” aflat cam aici (mai mută o halbă lateral) şi în realitate merse singur, driblînd şi portarul...

Se oprea triumfător, gustîndu-şi victoria.

— Şi dumnealui îmi spune conservator, poftim. A, înţeleg! Promovăm tineretul, dar stai, nene, nu aşa, hodoronc-tronc! Să-mi vîri cine ştie ce îmbrobodit în locul lui Sandu, prost de nici bocancii nu e în stare să-i ducă!

Vizante nu se lăsa cu una cu două:

— Îţi lipseşte curajul, domnule, şi de-aia vorbeşti aşa!

— Ia te uită ia el! Oi fi revoluţionar, ţi-oi fi însuşit principiul ăstora: fotbal colectiv, ptiu, că ţi-e scîrbă să te mai uiţi la meciuri. Păi unde-mi sînt jucătorii de altădată? Mai ţineţi minte? Cînd degaja unul o dată, mingea ajungea tocmai în braţele portarului celălalt, să iei tramvaiul s-o ajungi! Acum te uiţi la ei, abia o ating, pase pe metru pătrat, parcă ar face zidărie, nu fotbal...

— Atunci ce mai cauţi la meciuri, coane Pantelimoane? Ce mai cauţi dacă nu-ţi place? făcea vesel Vizante.

— Ce caut? Caut, că n-am ce face altceva mai bun. Ia să am eu iar paralele de altădată...

Pe la trei, ameţiţi de bere, îşi strigau peste masă cele

mai cumplite ironii:

— Nu vezi că ai îmbătrînit prost, ai albit de tot şi habar n-ai ce-i aia fotbal...

— Nu ştiu care din doi! Acum se face ştiinţă, domnule, nu se mai joacă brambura, ca la Ploieşti, Pînă şi portarul pasează mingea, o trimite ca la handbal, n-ai văzut ce glagorie are antrenorul ăsta?

Pantelimon, descheiat la cămaşă, ridica mîna lui păroasă şi acuza în gura mare:

— Parcă spuneai că nu poţi să-l înghiţi, că-i un prost, un nepriceput.

— Eu? se jura Vizante. Eu? N-ai auzit bine, domnule! Cum l-am văzut, mi-am dat seama ce zace în el! A făcut şi o echipă de juniori de ţi-e mai mare dragul, eu i-am văzut jucînd, nu ca dumneata care eşti habotnic şi ai vrea să ne prezentăm cu jucători de o sută de ani, în cîrje! Păi acolo-i baza, coane Pantelimoane, acolo-i baza! Ai să vezi numai peste un an cum îi învaţă puştii fotbal pe cei de la *întîia...*

Pe Pantelimon era greu să-l convingi. Catîr bătrîn, nu se lăsa cu una cu două.

„Inimioară” şi „Le ştie” picau tocmai în toiul discuţiilor. Li se făcea loc pe scaune, cafegiul căra la repezeală două halbe, numai spumă şi ei le goleau pe nerăsuflate. Erau întrebaţi ce părere au despre ultimul joc, puţin le păsa. Nu de asta treceau pe la *Picioare multe.* Cînd se potoleau spiritele şi se mai răreau muşteriii, Pătrulescu îşi continua partida de biliard şi Vizante îi chema mai aproape, privind în jur să n-audă şi altcineva cele ce discutau.

— Ce-i facem, şefule? întreba Sandu. Crăciunescu ăla al dumitale nu se mai mişcă deloc. Parcă-i mort. A intrat spaima-n el! Am trecut de vreo două ori pe-acolo, nimic! Zice că-i e frică. Nu cunoaşte paznicii pe care i-a pus Mangîru şi nu mai pică nimic...

Pantelimon îi făcea cu ochiul lui Vizante să-l ţină mai deoparte pe „Inimioară”, să nu ştie toate secretele. Era mai bine să vorbească între patru ochi cu „Le ştie”.

— Mă băiete, îi şoptea, vorbă multă, sărăcia omului!

Unge osia unde trebuie. Ce dacă sînt noi? Adică ei nu iau bacşiş?

— Păi bani de unde, coane? Că sîntem cam pe geantă...

— Las' că va dau eu. Stai să treacă vipia asta, să înceapă însilozarea. Atunci e mai înghesuială, nu se bagă de seamă. Am vorbit cu băiatul meu, ce vrei, nici el nu poate să-şi dea poalele peste cap, să-şi piardă pîinea. E mai bine să lucrăm prudent...

„Le ştie” nu era mulţumit deloc.

— Vrajă, coane, prudent, neprudent, noi ce facem cu ramazanul, că ne chiorăie maţele de foame. Nu tu prime, nu tu şpagă, ba mai au pretenţie să şi lucrăm, că zic ăia de p-acolo, că le halim banii pă daiboj...

— Las' că vă dau eu, mă, nu vă las!

— Paşte murgule iarbă verde, să vedem mardeii pe masă, că de vreo lună ne tot duci cu preşul!

Era adevărat, vînzarea la „negru” nu mai mergea. Trebuia să-şi mănînce ca ursul de sub unghii. Ce ştia afaceristul ăsta? El cerea bani şi iar bani, dar uita ca sta cu marfa dosită, nedormind noaptea de frica miliţiei, să nu fie cumva prins că înfunda puşcăria.

Şi vrînd-nevrînd le mai dăduse cîte două mii de lei la amîndoi, în cîteva rate, pe care cei doi îi băuseră la *Văduva.* După aceea urmase o perioadă întinsă de *secetă,* cum spunea Alecu. Terminaseră banii. Nici Pantelimon nu avea prea mulţi. Trebuiau să mai rabde, să facă aşa cum or putea pînă spre toamnă, dacă nu s-ar fi ivit ceva între timp...

Or asta nu mai aşteptară cei doi.

17

Într-o după-masă, „Le ştie” îl luă pe Alecu de la *Văduva* şi, în timp ce se îndreptau către casă, îi spuse:

— Ascultă, mă, ce-ar fi să ne facem noi cu nişte părăluţe, că aşa nu mai merge. Iar am început să bem pe garanţie şi cine ştie cînd o să mai vedem lovele de la încuiatul ăla de Pantelimon...

— Ei, cum?

Sandu clocea de mult în el.

— Ce-ar fi, „Inimioară”, să dăm o gaură la magazia de echipament? Să umflam niscai ghete, niscai treninguri, am eu un om, i le pasăm şi ne iese de-o săptămînă de zaiafet...

Alecu se sperie la început.

— Şi dacă ne prinde?

— Cum o să ne prindă, mă, ai mai auzit tu să pună cineva laba pe „Tat-al lor”?

„Inimă de porumbiel” era hoţ de ocazie: fura pentru că nu avea ceva mai bun de făcut, altfel, om cumsecade, dacă nu-i lipsea ce-i trebuia, adică de o pîine şi de un rachiu.

— Mă Sandule, e păcat, mă!

— De cine-i păcat, prostule?

— Să furi chiar aşa, doar jucăm în echipă, nu se face*...* „Le ştie” scuipase cu scîrbă:

— Ia mai scuteşte-mă cu astea, ştii! Ce, Mangîru sau silozul lui mi-o fi mamă, mi-o fi tată, ai? Dacă ar mai cădea acolo c-o primă, cu ceva... Nu ne-a promis directorul?

— Păi da, dar zice că nu muncim... Sandu avea filozofia lui:

— Să muncească ei, ce ne trebuie nouă muncă? Destul că trecem pe-acolo, pe la *servici...*

„Inimioară” nu prea se îndemna.

— Lasă, mă Sandule, că dacă ne prinde ne pierdem pîinea, mă...

— Ce pîine? Care pîine? Asta-i pîine? S-o mănînce ei cu mă-sa. Dacă nu vrei, eu tot le-o fac, de vîndut n-o să mă vinzi. Într-o zi am şters-o la Constanţa, am umflat *marinarii* şi seara sînt înapoi, n-au cum să mă bănuiască, cum vrei, mai gîndeşte-te...

Cum era băut şi avea şi o slăbiciune pentru prietenul său „Inimioară”, după o îndoială scurtă, întrebă:

— Şi cum s-o potrivim?

— Am eu un şperaclu. După antrenamentul de mîine dăm gaura. Poimîine seara ne-am şi întors cu marafeţii. Ai să vezi că n-o să se prindă nimeni...

Alecu, ce să facă? Primise:

— Bine, mă Sandule, numai să nu ne simtă careva... A doua zi veniseră mai tîrziu la antrenament spunîndu-i lui Luca, cu jumătate de gură, că sînt foarte obosiţi. Mecanicul îi văzuse că-şi şuşoteau într-un colţ după terminarea jocului amical ce avusese loc la stadion. Îl chemase pe Mucală, spunîndu-i încet:

— Ia dă-te mai aproape... Căpitanul echipei se uita la Şoşon:

— Ce-i?

— Mie nu-mi place mutra lui Sandu de azi, nu ştiu ce pune la cale cu „Inimioară”. Vezi că eu plec, trebuie să fiu deseară la Medgidia, ia trage-i de limbă.

Fox-Movietone se scărpinase în cap, după ce-i privise cu coada ochiului.

— Nici mie nu-mi miroase a bine, motanul ăla de „Le ştie” toarce el ceva. Las' pe mine, ţi-i ghicesc eu!

Se dăduse mai aproape de ei, încercase să le vorbească, nu fusese chip. Cei doi erau muţi ca mormîntul. Pe la şapte şi jumătate, „Le ştie” dispăruse.

— Unde-ai plecat? întrebase Mucală curios.

— Am o treabă...

„Inimă de porumbiel” nu deschisese gura. Zicea că se duce la cantină mai spre seară, să mănînce. Căpitanul echipei l-a chemat pe Gică-Marafet:

— Măi băiete, nu ştiu ce au ăştia doi, Alecu şi Sandu, că pun ceva la cale şi nu-i dibăcesc...

Fundaşul era grăbit. Dădu din umeri nepăsător:

— Ţi se pare ţie!

— Nu mi se pare, mă. Un căpitan de echipă trebuie să ştie şi ce-i în burta jucătorilor săi. Eu simt omul cînd vrea să mă tragă pe sfoară. Am fost prieten cu ei şi-i cunosc bine...

— Haide mai bine cu mine să ne scăldăm...

— Nu plec de aici, ce dracu, nu-ţi ajunge că ai făcut duş?

— E altceva să mergi la gîrlă...

— Stai cu mine, Gică, n-auzi, dacă nu ţi-o place...

— Ce să fac?

— Să rămîi. Dau un vin la *Văduva* dacă rămîi, să ne

bunghim la manglitorii ăştia.

Lui Gică-Marafet nu-i ardea de pînde. S-ar fi scăldat mai degrabă.

— Care, că Sandu a întins-o...

— Se întoarce, de cînd îl pasc eu, a băgat de seama şi mecanicul că nu-i lucru curat cu ei... Hai, mă Gică, lasă dracului scăldatul!

Ispita era prea mare.

— Bine, stau, da' vorba-i vorbă!

— Mai încape discuţie?

— Bate laba cu nenicu'! Atunci cum facem?

— Zicem că plecăm înainte şi ne ascundem după magazie.

Gică-Marafet se dovedi mai deştept:

— Nu, mai bine în gura podului, îi vedem prin luminator dacă pleacă în oraş şi ne luăm după ei.

— Şi dacă rămîn în siloz?

— Asta-i treaba paznicilor...

— Bine.

— Dar tu ce crezi?

Mucală îşi frecă pieptul acoperit de un tricou marinăresc.

— Mă Gică, ăştia sînt puşi pe furat, ascultă la mine, de la o vreme, ce zic eu, de cînd au intrat în producţie, o duc într-un trai, nu ştiu de unde au bani şi asta mă mănîncă. Adică noi să tragem ca proştii şi ei să nu facă nimic şi sa aibă franci mai mulţi, să bea ca paşa la *Văduva?* Cum devine asta?

— Crezi că mai cărăbănesc cîte un sac de grîu?

— Nu ştiu, dar parcă aşa mi se pare...

Către ora opt, „Le ştie” se întoarse. Începuse să plouă. Jucătorii se risipiseră. Paznicii închiseseră uşile metalice de la cîntarele automate şi oamenii de serviciu începuseră să măture. Curtea silozului se golise. Ultimul plecă Luca, după ce încuie uşa biroului. Cercetase dacă echipamentul fusese aşezat la locul lui, trimisese pe Fane-Mahomed cu cîteva tricouri la spălătorie şi coborîse în curte. Pe treptele clubului îi găsi pe cei doi. Stăteau cu genunchii la gură,

ferindu-şi picioarele de ploaie. Antrenorul îi privi o clipă.

— Ce faceţi aici? N-aţi plecat?

— Plouă, maestre, poate stă mai încolo, şi nici nu ne grăbim. N-avem bişţari, că n-am fi aici...

— Sigur, aţi sta la cîrciumă! V-am mai spus eu că dacă vă prind vă dau afară şi nici nu vă mai bag la meciul următor...

— O drojdioară, acolo, parcă mare lucru...

Ca şi altă dată, Luca se întreba: „Unde dorm de fapt oamenii aceştia?" Mucală îi spusese că au ibovnice în cartierul tătăresc şi că dacă ai vrea să-i găseşti vreodată ar fi foarte greu, pentru că numai „Inimioară" avea un domiciliu stabil. Pînă a nu intra salariaţi la siloz, vara, cărau saci de grîu în micul port al oraşului sau făceau transporturi cu şalupele pe Dunăre. Uneori aveau bani să arunce cu ei de-a azvîrlita, chefuiau cîte trei zile, altă dată, de cele mai multe ori adică, împuşcau francul. Cît timp Mangîru le dăduse o cartelă la cantină aveau cel puţin masa asigurată, nu le păsa. După aceea, aşa cum ştia toată lumea, o tîrîseră cum putuseră pe la cîrciumari, mîncînd pe datorie. Luca îi bănuia încă de lucruri necurate.

Îi întrebă dacă nu vor ceva bani împrumut. I se făcuse milă văzîndu-i cum stau în ploaie şi îşi spuse că nu ar fi fost cine ştie ce dacă în seara aia ar fi băut şi ei cîte-o bere.

— Cum să nu, maestre, tresări „Inimă de porumbiel", care nu avea demnitatea celuilalt. „Le ştie" era totdeauna tăcut, nu ai fi scos un cuvînt mai mult decît era nevoie de la el. Ţi se părea că îţi face un hatîr cînd îţi spunea ceva.

— V-ajunge o sută?

— Bună şi aia, maestre, avem şi noi de-un raşpil deseară, să prindem curaj...

— Şi cînd mi-o înapoiaţi? Păreau amîndoi foarte miraţi.

— De ce vă uitaţi, aşa? îi întrebă Luca. Vă dau suta cu împrumut, doar sînteţi salariaţi acum, cîştigaţi pentru munca voastră, nu puteam să vă jignesc... „Inimioară" oftă comic:

— Mai bine ne jigneai, coane! În sfîrşit, dacă nu se poate altfel o să-ţi înapoiem suta la chenzină.

După plecarea lui, „Le ştie” rînjise:

— La chenzina de la paştele cailor! Fraieri ne mai crede ăsta, bă! Ia auzi la el, *ne împrumută...* să mori, nu altceva...

De altfel nici antrenorul nu spera să mai capete vreodată banii înapoi, dar asta nu-l supăra prea mult.

Se înnoptase de-a binelea. Gică-Marafet îi spuse lui Mucală:

— Nu mai desluşesc nimic. Stăm ca proştii aici degeaba, haide mai bine să coborîm.

Pîndiseră prin luminator, şi întoarcerea lui Sandu îl aprinsese pe căpitanul echipei:

— Ce ţi-am spus cu? Ăştia miros ceva pe aici...

Cît timp se mai vedea curtea silozului era uşor să te uiţi la ei de sus, cum stăteau pe piatra de la intrarea clubului, dar acum nu se mai zărea nimic. Trebuiau să coboare, să-şi aleagă alt loc de pîndă.

La jumătatea scărilor, auziră paşii furişaţi ai celor doi.

— Ssst! făcu Mucală. Cum dracu au intrat în club? Mai mult ghicea decît ştia că pe scări urcau „Le ştie” şi „Inimioară”.

— E deschis pînă la 11, cînd vine schimbul trei. Haide repede sus, în pod.

Suiră pe vîrfuri înapoi.

— Ce ţi-am spus eu, Gică? şopti Mucală.

— Vor să dea o gaură la magazia de echipament...

O clipă, gîndul furtului îl ispiti şi pe căpitanul echipei.

— Ce-ar fi să le ajutăm şi noi, Gică? Facem jumate-jumate cu ei.

Celălalt se foi în întuneric alături. De undeva, din fundul fiinţei, se ridică duhul cel rău.

— Şi cam cît am lua pe aşa ceva?

— Fă socoteala. Sînt trei rînduri de chiloţi, trei de tricouri, două rînduri de treninguri, peste douăzeci şi cinci de perechi de ghete de fotbal, plus cele ale juniorilor, tenişii, jambierele, avere, nu glumă! Mergem cu ele la Constanţa, ne umplem de bani...

— Sstt? Auzi-i...

— Hai mai sus...

Întunericul îl scotea din fire pe Mucală. Îi era frică să nu calce pe ceva şi să se dea de gol.

— Îi lăsăm să opereze şi pe urmă îi luăm la întrebări...

— Bine, dar ce-i facem, împărţim prada în jumate sau...

Aerul podului era înăbuşitor. Toată căldura strînsă în ziua aceea se adunase sub acoperişul silozului. Mirosea a grîu putrezit. Mucală îşi aduse aminte de iarna care trecuse. Cîte luni să fi fost de cînd goliseră podul şi făcuseră sala de gimnastică? Treabă, nu jucărie... Mîţu, preşedintele sindicatului, se legase de ei de cîteva ori în şedinţe, pentru că-i era frică să nu cumva să se prăbuşească acoperişul! Rîse încet în întuneric

— Ce-ai, mă, de ce rîzi? îl întrebă celălalt.

— Rîd ca prostul de ce-mi aduc aminte...

Pe urmă cu cine reparase parcă antrenorul arena? Cu el! Ce era înainte de asta? Un vagabond la care lumea se uita cu dispreţ, ca la o cîrpă. Acum învăţase cinci sau şase meserii. Pe unde nu trecuse? Pe la uzina electrică, pe la cîntare, pe la cazane. Cîteodată îl încerca pofta să plece aiurea, cu mîinile în buzunare, să mai vadă şi altceva, că se plictisea dacă făcea pui într-un loc. Dar prea se obişnuise aici, cu băieţii. Mai ales de cînd echipa începuse să meargă ca pe sfoară, ţi-era mai mare dragul! Silozul era o casă pe care n-o poţi lăsa atît de uşor. Alecu poate avea dreptate cînd spunea că muncesc numai proştii, dar nici aşa nu mai mergea, să fii fugărit toată viaţa, ca un cîine, să nu te respecte nimeni. Cît mai mergea să ducă viaţa asta? Altceva era să i se spună şi lui ca fiecăruia: „Tovarăşe Mucală, dumneata ce crezi, cum ar fi mai bine să facem aici? Dar aici?” Se săturase să fie luat numai în răspăr, să fie ştiut de frică numai pentru că era mai puternic decît ceilalţi, pentru că avea nişte pumni de te făcea piftie cînd te lovea...

Alături, Gică-Marafet ronţăia un bob uscat de grîu, găsit pe jos. Se gîndea că poate Mucală nu ştia ce-i aia şcoală de corecţie. Dar el se săturase. Iar să iei bătăi (deşi auzise că acum nu se mai bate, oricum, nici pe flori n-aveau să te ţină dacă te prindeau, că nu sînt proşti), iar să nu vezi

lumina soarelui! Pentru ce? Pentru cîteva mii de lei pe care or să le bea într-o săptămînă. Era sătul de oase rupte...

— Ce zici, Mucală? întrebă pe şoptite.

— Ce să zic?

— Îi lăsăm să fure?

— Cum o să-i lăsăm?

— Păi ziceai că...

— Ce să facem?

— Nu spuneai tu că ce-ar fi să...

— Ai surzit, dracului, Gică, cum o să lase un căpitan de echipă să fie jefuită magazia clubului?

— Bă, al dracului eşti, sucit!

— N-ai auzit tu, ce-mi tot dai zor, mai bine fă ochiul mare, să nu ne scape dăştepţii.

Gică-Marafet mai avea o nedumerire:

— Îi dăm pe mîna Pazei?

— Eşti nebun? Vrei să-i ducă la miliţie? Cu cine mai jucăm duminică?

— Păi dacă fugeau cu echipament cu tot?

— Avantajul călăreţului! N-au fugit, lasă-i pe măndel. Mi ţi-i bat eu ca la poliţie, de nu le mai arde lor să fure cîtă viaţă or trăi. Ce e azi?

— Miercuri.

— Tocmai bine, pînă vineri sau sîmbătă îi ţine în spital. Duminică sînt în formă.

Gică n-avea chef să se bată.

— Dacă-i mardim, spuse, se face scandal, o sa vină Paza şi-o să zică aşa şi pe dincolo, că şi noi am vrut să furăm...

— Cum o sa zică? Antrenorul ştie ce fel de oameni sîntem, nu ne bănuieşte. Asta se numeşte, cum dracu-i zice? Autoapărare! Aşa-i zice, pă libertatea mea... Adică nu sîntem noi în stare să-i împiedicăm să fure echipamentul echipei? Cum ţi-ar veni să joci duminică cu tricouri de împrumut?

Gică nu se gîndea numai la asta.

— Eu nu te mai înţeleg, Mucală...

— De ce, mă?

— Uite, aşa, bine. Ai fost sau n-ai fost prieten la toartă

cu ei?

— Am fost.

— Atunci?

— Atunci e că m-am săturat de lepre. Şi eu am fost vagabond, dar mi s-a urît. Adică tu de ce te-ai lăsat de furat?

Celălalt dădu din umeri:

— Mă gîndeam şi eu adineauri la treaba asta...

— Ei?

— Nu mai merge, bă, nu mai merge. Tu nu vezi cum se strînge şurubul? S-a pus şaua şi pe noi. Şi e şi altceva. Te mai bagă şi pe tine cineva în seamă, nu te mai aruncă de la Ana la Caiafa, ca pe o treanţă... Gioancă mi-a şi spus într-o zi că dacă aş vrea eu, aş ajunge cineva, ehe... De ce nu ne-am face, mă, şi noi oameni cumsecade? Adică Mangîru ăsta ce-o fi fost la viaţa lui? Vreun conte? Vreun barosan? Tot de-ai noştri, coate-goale. Şi uite-l! Ditamai directorul! Gioancă la fel. Nu spune chiar el că a cărat în port? Mîţu, ce să mai vorbim? Că-l ştii după vorbă. Eu, unul, să fie al dracului mincinosu', mă fac băiat de treabă, ai să vezi...

— Lasă vorba, că pleacă ăia cu bagajul...

— Nu-nghite ciupitul! Cît e măndel p-acilea, nici rîndunica nu trece, darmite nişte huidume care fură echipament la nouă seara...

În timpul ăsta, Alecu acoperise fereastra cu o pătură şi aprinsese becul să se vadă ca lumea. „Le ştie” îşi desfăcuse frînghia legată în jurul pantalonilor, şi scosese de sub nădragii lui cei largi un sac încăpător. În cinci minute, rafturile fură golite cu grijă. Nu încăpeau decît ghetele şi nici alea toate, ar mai fi trebuit un sac. Planul era simplu. Aveau să arunce de sus cele furate, sub fereastra magaziei, unde nu se vedea nimic pe întuneric, şi de acolo o să treacă peste gardul silozului. Ieşirea s-ar fi făcut pe poartă, ca oamenii, cu mîinile în buzunare, fluierînd, fără să poată fi bănuiţi de cineva. Sandu privi în jur, căutînd un cearşaf. Găsi o foaie de cort şi o întinse pe duşumea. Dacă ar fi făcut un balot bun ar mai fi încăput şi vreo cîteva treninguri, că astea erau mai scumpe. Le-ar fi legat cu

frînghia şi ar fi stins becul, ar fi deschis fereastra şi ar fi aruncat şi sacul şi pachetul sub streaşină cît ai clipi.

Cînd să zică şi ei bogdaproste, că terminaseră, se treziră cu Mucală şi cu Gică-Marafet înăuntru.

— Bună seara, puişorilor! glăsui căpitanul echipei. „Inimă de porumbiel” făcu pe prostul:

— Ce-i cu voi?

— Da' cu voi ce este?

— Ce să fie? Vrem să ne luăm papucii...

— Aşa, cu sacul plin? întrebă rîzînd Fox-Movietone. „Inimă de porumbiel” se aşează pe grămada de echipament.

— Ascultă, Mucală, tu vorbeşti serios? Te-ai dat cu ăştia?

— Cu care, mă, cu ăştia?

— Cu statul!

— Ce stat, mă? Care stat? Ce, aici e statu' sau noi, o mînă de oameni, eu, Gică, mecanicul, „doctorul”, prostul ăla de socotitor, ce stat, care stat?

— Adică nu vreţi să ne lăsaţi să plecăm cu sacul şi cu legătura asta?

Gică-Marafet rîse din colţul lui:

— Iete ai dracului, mai aveţi şi pretenţii! „Le ştie” se apropie de Mucală:

— Bă, tu eşti *bagabont* ca şi noi! Ce-ai înnebunit? Dă-te la o parte sau haide cu noi la Constanţa să vindem boarfele, să ne umplem de parale, să tragem un chef să se ducă pomina...

Mucală se rezemă uşor de uşă. Nu spunea nimic. Îi măsura ameninţător. Era mai înalt decît ei şi dacă i-ar fi prins la un loc le-ar fi spart capetele la amîndoi. Unde-l mai pui şi pe Gică, bătăuş vechi şi el, care nu se juca.

Sandu înţelese că n-o să scape uşor. Spuse scurt lui „Inimioară”:

— Ce mai stai, Alecule, scoate cuţitul că ăstora li s-a făcut de cucuie!

„Inimă de porumbiel” nici nu avea cuţit, „Le ştie” aruncase doar o vorbă în vînt ca să scape într-un fel. Gică îi şi sărise în spinare pînă una alta.

— Aşa, scrîşni Mucală, pe Sandu lasă-mi-l mie...

Şi se aruncă cu picioarele înainte, drept în burta celui din faţă. „Le ştie” se prăbuşi pe podele. După aceea, Mucală îi bătu pe rînd, cu îndemînare, ajutat de Gică-Marafet. Nu le lăsă un loc nepisat. Fundaşul se rugă de el:

— Lasă-i, Mucală, nu uita că duminică mai avem nevoie de ei.

— Pînă duminică îi repară „doctorul” la spital. O să le spunem celorlalţi că i-am scăpat din mîinile unor marinari. Să nu cumva să sufli cuiva, să povesteşti cele ce s-au întîmplat astă-seară aici, s-a înţeles?

— Înţeles.

— Nu de altceva, dar să nu le stricăm *firma,* să mai mănînce şi ei o bucăţică de pîine. După bătaia asta cred că nu le mai trebuie nici sare pe colivă, le-o ajunge, sărăcuţii de ei!

„Inimă de porumbiel” şi „Le ştie” fură ajutaţi să se ridice în picioare, se scuturară puţin pe mădulare şi căpitanul echipei îi puse să aşeze echipamentul furat la loc. Sacul îl opri Mucală pentru magazie.

— Găsim noi la ce să-l folosim, spuse rîzînd. Lasă-l aici, Gică. Mai bine caută-i de cuţite, că ăştia sînt în stare să ne înjunghie...

Cei doi erau moi ca nişte cîrpe. Nu le mai ardea de nimic. De fapt lui Alecu nici nu-i venea să-şi creadă ochilor cînd îl vedea pe Sandu cu obrazul umflat de bătaie şi se pipăia în neştire la nas, ca şi cînd şi l-ar fi pierdut. Mucală îi împinse spre uşă şi îi sfătui să nu facă zgomot pe scări, că dacă-i auzeau paznicii mai încasau o bătaie, şi ar fi fost a doua în ziua aceea de pomină.

Şi după ce puse totul la locul lui, scoase şperaclul din broască, îl privi o clipă şi rîse.

— N-au lucrat rău băieţii, ce zici, Gică?

— Meseria-i brăţară de aur, chicoti celălalt.

— Să le mai aud guriţa vreodată pe teren de-acum! S-au făcut ai dracului. I s-a uscat gura antrenorului ăsta de cînd îi roagă să se astîmpere, şi ei deloc... Haide, c-o fi tîrziu. Dacă se tîrşeşte vreunul de jos, spunem că am avut treabă

la club, să nu ştie nimeni. Pricepi? Sînt băieţi de-ai noştri, nu putem să-i facem de rîs. O bătaie se mai uită, o să ne împăcăm, dar nici să-i pîrîm, de...

18

Trec ani de zile fără să te gîndeşti la nimic altceva decît la lucruri obişnuite. Dragostea ţi se pare o ocupaţie pentru cei care se miră ce să mai facă cu timpul şi, deodată, echilibrul vieţii obişnuite se sfarmă. Cunoştinţele despre lucrurile înconjurătoare capătă alt înţeles. Nu mai recunoşti realitatea în care ai trăit. Uneori, începe totul de la un lucru de nimic. Un rîs de femeie te tulbură într-o seară. Ai mai auzit o mulţime de femei rîzînd şi asta te-a lăsat indiferent. Ai mai văzut şi alţi ochi. Da, dar sînt altfel... Ai auzit vorbind şi alte femei, dar ceea ce spune aceasta ţi se pare foarte însemnat. Nu poate fi nimic mai frumos şi mai bine spus decît aşa. Între oameni se ţes adesea legături nevăzute, mai durabile decît lanţurile. Lupţi, vrei să crezi că ţi se pare numai, că te înşeli, şi iată, de cîte ori o vezi, începe să-ţi bată inima ca în tinereţe, parcă n-ai mai fi cunoscut alte femei. Şi cine este fata asta cu ochi oblici, cu mers neauzit? Cum să-i spui că îţi pare rău că n-o mai vezi, că de la venirea „doctorului” din campania sanitară nu mai ai curaj să aştepţi ora antrenamentului ei, că pleci mai devreme cu o jumătate de ceas, ca şi cînd ţi-ar fi teamă să nu ţi se întîmple un lucru foarte neplăcut. Poate şi ea gîndeşte la fel, poate s-a jucat numai de-a atletismul, ca să-şi rîdă de tine, că te vede atît de prost, de neîndrăzneţ. Poţi să comanzi acestor bărbaţi de peste 25 de ani, să-i obligi să facă ce vrei tu, fără să crîcnească, ai reuşit să-l învingi şi pe acest director, ai trecut prin viaţă bătîndu-te pentru cea mai mică fericire, ai smuls bucuriile una cîte una, ai trăit şi prost şi bine, mai mult prost decît bine, războiul te-a făcut mai tăcut, mai posomorît, dar ai început să ştii mai multe lucruri, să înţelegi cu uşurinţă ceea ce altădată n-ai fi priceput decît foarte greu. Şi-acum? Acum, fugi să nu dai cu ochii de ochii nelinişteţi ai Chirei, să nu-i mai auzi glasul în

care se amestecă şi puţină batjocură, dar şi sinceritate...

Fără această lipsă de-o lună şi jumătate a „doctorului”, poate nu s-ar fi întîmplat nimic, viaţa ta ar fi trecut liniştit mai departe. Erau şi în orăşelul acesta cîteva femei la care te-ai fi gîndit, dar aveai lucruri mai importante de făcut. Ce era stadionul părăginit fără fata sălbatică, fără prezenţa ei? Un loc unde îţi îndeplineai meseria pentru un salariu. Ţi-a plăcut din ce în ce mai mult să lupţi cu oamenii din jurul tău. Ei nu te înţelegeau. I-ai silit sa te priceapă, dar asta nu avea nici o importanţă. Un lucru nu-ţi merge la inimă pînă nu l-ai dus la capăt. Şi deodată toată indiferenţa ta s-a sfărîmat. Arena şubredă, pe care un vînt mai mare ar lua-o pe sus, ţi se pare mai frumoasă, e un loc nepreţuit, unde te bucuri şi suferi, oraşul înghesuit, plin de praf, cu oameni tăcuţi, amestecaţi, nu ţi se mai pare un oraş oarecare. De el te vor lega amintiri, pentru că nu se poate să uiţi serile pline de vînt, cerul palid şi înalt, fata căreia îi simţi respiraţia alături, bucuria victoriilor atît de grele, obţinute aici, pe bucata de pămînt plină de iarbă.

Ai început să fii distrat, să nu mai bagi de seamă că unii îţi trag chiulul la antrenamente, că îi laşi prea mult să facă ce vor pe aceşti tineri neascultători. Cînd îl vezi pe *celălalt,* pe „doctorul”, întorci privirile în altă parte. Ţi-a fost frică să nu fi aflat de undeva că ai stat cîteva seri cu Chira şi să bănuiască, foarte firesc de altfel, că-l duşmăneşti, l-ai lăsat să joace în locul unuia mai bun decît el acum. Ştii că timpul pierdut în campania aceea l-a scos din formă şi că nu mai are suflu, că s-a întors cu oboseală grea în trup, că de fapt „fachirului” i-ar trebui o perioadă de odihnă şi, în dauna celorlalţi zece jucători, îl sacrifici pe Cîşu, numai ca să nu fii bănuit de ceva urît, josnic. Şi măcar să fie ceva urît sau josnic în începutul acesta de iubire! Nici n-ai îndrăzni să te gîndeşti la un astfel de lucru, pentru că dacă ar fi aşa, ar trebui să pleci, să te sui în primul tren şi să laşi echipa în plata domnului, s-o antreneze cine vrea.

Dar ceva mai puternic decît orice judecată te ţine aici. Te-ai împrietenit aproape cu toţi jucătorii, cum poţi să-l părăseşti pe frizer, pe Mangîru? V-aţi certat, el şi-a

recunoscut greşelile, nu se mai amestecă în treburile tale decît rareori, cînd uită promisiunile făcute. Acum ţi-e frică numai de ziua de mîine, ţi-e frică numai de tine...

În unele seri de început de vară, prin locuri necunoscute, aşteptînd prin halte neluminate legăturile cu trenurile locale, ascultînd pufăitul melancolic al locomotivelor care au ca şi vapoarele un farmec al lor, Luca se gîndise înspăimîntat la ceea ce ar fi putut să devină viaţa lui.

Începuse să-şi caute ocupaţii tot mai numeroase, se lupta cu inerţia timpului stăruitor atunci cînd viaţa nu este numai o bucurie şi nu reuşise să ajungă la o hotărîre. Pe Chira n-o mai întîlnise de aproape două săptămîni. Nu ştia dacă ocupaţiile ei o obligaseră să vină mai tîrziu la stadion sau, poate, se ferea să-l mai găsească din motive lesne de înţeles. Îşi amintea de o convorbire mai veche în care ea se scuturase, negînd orice obligaţie faţă de Mircea. Îl chinuia şi gîndul că ar putea fi un caraghios. Şi „doctorul” şi Chira erau mult mai tineri decît el, aproape nişte copii.

Uneori, munca îl fura. Ceasurile de antrenament treceau pe nesimţite. Echipa lui mai avea fisuri. Succesele din ultimul timp nu-l puteau face să creadă că a isprăvit cu toate. Numai că acum energia lui scăzuse. Se simţea ostenit, ar fi vrut ca „turul” campionatului să se termine mai repede, să poată pleca pentru cîtva timp la el, la Reşiţa. Vacanţa i-ar fi prins bine, i-ar fi pus ordine în gînduri.

Deocamdată se lupta cu Picioruş, mezinul echipei. Extrema stîngă a echipei „Steaua” nu arăta bine de la o vreme. Căldurile prea mari ale acelui anotimp îl slăbiseră, în toate meciurile de pînă atunci, antrenorul observase că jocul „om la om” nu-i convenea deloc. Cu cîtă tehnică avea, Luca îl învăţase să scape cu repeziciune de adversar, să nu stea lîngă fundaşul său şi îi indicase situaţiile cînd ar fi fost bine să dribleze. Numai să lovească balonul cu capul nu putea Picioruş! Aşteptînd mingea de sus, mezinul avea

aerul unui om căruia poate să-i cadă pe creştet o greutate. Îşi înţepenea ceafa, închidea ochii şi asuda de frică. Gîtul lui ca un fir de aţă, cu un măr al lui Adam destul de pronunţat, se scurta de teamă, pielea frunţii dacă ar fi putut fi văzută, ar fi arătat ca o muşama încreţită. Tare se mai mira Picioruş cînd îl vedea pe Bibiloi trimiţînd balonul sosit de la centrul terenului înapoi, cu o izbitură precisă. Pe un cap ca al stoperului puteai să spargi lemne.

— Cum nu ţi se zdruncină, mă, ţie, creierii? întreba în gura mare mezinul.

— Dacă nu sînt ca tine, o arătare...

Secretul era să nu aştepte mingea, să meargă el către ea, s-o lovească precis. Lui Picioruş îi trebuiseră aproape trei luni pentru ca să afle acest mister. Încercase săptămîni la rînd şi fără un joc inventat de Luca nu s-ar fi deprins niciodată.

Antrenorul ştia că nu există nimic mai bun cînd vrei să-l înveţi pe un om ceva decît să-l ambiţionezi, să-l pui să se întreacă cu alţii, dacă e nevoie. Iată de ce, de la o vreme, începu să promită mici premii celor mai buni executanţi ai exerciţiilor necesare antrenamentului. Premie pe rînd: pe cel mai bun sprinter, pe cel mai bun săritor şi pe cel mai bun executant al mişcărilor fundamentale. Jucătorii fuseseră furaţi de ambiţie. Luca simţise după un timp, aşa cum simte învăţătorul care şi-a cîştigat încrederea elevilor săi, că se terminase cu indisciplina. Chiar „Le ştie”, altădată atît de refractar, se arăta interesat de aceste jocuri. Premiile nu erau mare lucru, dar nimeni nu putea *suferi* ca altul să i-o ia înainte, aşa cum se întîmplă do obicei cu toţi oamenii. La săritura în înălţime, recordman se dovedise Bibiloi. Acesta ajunsese să treacă uşor ştacheta înălţată la 1,60 metri. La săritura în lungime, cei şase metri socotiţi multă vreme de netrecut fuseseră depăşiţi într-o după masă de către portar.

Pentru Picioruş fu inventat un joc nou, din care nu lipsea şiretenia. Se începuse cu o partidă redusă de volei. Nu se îngăduia lovirea mingii cu capul. Aici balonul cădea destul de încet, mezinului nu i se mai părea atît de primejdios. La

început, băiatul greşi destul de des, ceea ce aduse o ploaie de proteste din partea coechipierilor care simţeau că pierd premiul pus în joc, partida disputîndu-se pe echipe. Vrînd-nevrînd, Picioruş învăţă să lovească din ce în ce mai bine balonul. Dar pentru asta fusese nevoie de cîteva săptămîni...

În ansamblu, jocul se îmbunătăţise simţitor. Mai erau cîţiva, ca „Inimioară” şi „Le ştie”, care fură dezbăraţi cu greu de jocul individual. Nu se putea ca după numeroase partide să nu înţeleagă şi ei, în cele din urmă, avantajele unei pase primite la timp. Se isprăvise curînd şi cu trimiterea baloanelor la întîmplare.

Pentru „galerie” transformarea era un lucru mai greu de înţeles. Spectatorilor gălăgioşi nu le plăcuse la început jocul „pe sfoară”. Fuseseră obişnuiţi să vadă ani de-a rîndul „matadori” ai fotbalului, străluciţi pentru calităţile lor individuale şi nu o „echipă”. Pentru cei mai mulţi dintre suporteri, forma actuală a celor doi interi, atît de admiraţi altădată, nu era satisfăcătoare. Păi unde erau driblingurile lui Sandu, unde erau şuturile lui „Inimioară” care sculau tribunele în picioare? Este adevărat că balonul se purta cu îndemînare de la jucător la jucător şi că cele mai multe goluri erau marcate din apropierea porţii cu cîte un şut plasat, însă necunoscătorilor parcă tot mai mult le plăceau „barele” de altădată ale lui Mucală, cursele lungi ale lui Gică-Marafet pînă în apropierea porţii adversarilor sau şuturile lui de la 60 de metri.

Moşa Mariancovici, dezamăgit şi el la început de schimbarea sistemului de joc, începuse să înţeleagă cîte ceva. Cu timpul făcea teorie celorlalţi:

— Uitaţi-vă, bre, joc! Dantelă, nu altceva! Artistic şi mondial! Ia să numărăm pasele: „doctorul” i-o dă extremei drepte, acesta trimite lui Mucală, Mucală o expediază lui Alecu, Alecu întoarce la Sandu, trage, Sandule, ce mai aştepţi?

„Le ştie” trăgea. Frizerul se umfla în pene:

— Am o echipă elegantă, ce să mai vorbim, că-i degeaba!

Îi venise inima la loc. „Steaua” nu mai pierduse nici un meci de multă vreme. Iar umbla de lunea de dimineaţă pînă miercurea după Creţu:

— Fă-mi şase afişe, să anunţ oamenii unde joacă echipa duminică!

Cînd erau gata, atîrna unul la gară, unul la *Văduva,* unul la *Picioare multe,* unul la restaurantul de stat, al cincilea putea fi văzut lîngă monument, în centru şi, în sfîrşit, ultimul pe zidul geamiei. Conţinutul afişelor suna cam aşa:

MARE MECI, MARE!
DUMINICĂ PE STADIONUL DIN LOCALITATE
„STEAUA” — VOINŢA-FETEŞTI! SĂ NU LIPSEASCĂ
NIMENI! ÎNCURAJAŢI ECHIPA! BILETELE SE GĂSESC
LA CASA STADIONULUI, LA PREŞEDINTELE
COLECTIVULUI SPORTIV, MOŞA MARIANCOVICI...

Şi bineînţeles nu lipsea nimeni...

19

Meciul de la Călăraşi fusese decisiv pentru stabilirea clasamentului la jumătatea campionatului. Prima clasată, „Dinamo”, fusese înfrîntă pe teren propriu, rezultat la care foarte puţini se aşteptau. Cu o săptămînă înainte, oraşul C. parcă luase foc. O victorie a echipei „Steaua” ar fi adus reprezentativa silozului pe locul doi sau trei la numai un punct diferenţă de primii clasaţi, ceea ce îmbunătăţea simţitor situaţia. După aceasta, încă în 11 meciuri, se putea spera să se treacă înaintea dinamoviştilor. Se ştie că aceştia aveau o echipă foarte puternică şi Luca făcuse un antrenament special în tot cursul săptămînii, întrucît se bănuia că se va lupta cu o înaintare foarte rapidă, se hotărî o tactică specială, în care halfii de margine să fie retraşi aproape de linia fundaşilor, ei ieşind înainte numai în cazurile cele mai fericite. Cei doi interi, „Le ştie” şi „Inimioară”, trebuiau să acopere un spaţiu mai mare de teren, ceea ce cerea o condiţie fizică foarte bună. „Inimă de

porumbiel” nu-l îngrijora pe antrenor, dar Sandu era mult mai leneş, de vină fiind poate şi vîrsta. La primul antrenament din săptămîna aceea, sosiseră umflaţi, cu zgîrieturi pe faţă şi, la întrebările lui, nu voiseră să spună ce au păţit. Păreau vlăguiţi, fără poftă de joc şi Luca se gîndea dacă n-ar fi fost cazul să-i înlocuiască. Pentru aceasta, pregăti şi pe cei doi juniori. Regulamentul permitea schimbarea în cîmp a doi jucători.

Nu fusese nevoie, pentru că la ultimul antrenament şi „Le ştie” şi „Inimioară” arătară o formă foarte bună.

Cam preocupată, însoţită de alaiul admiratorilor din oraş, caravana silozului plecă încă de sîmbătă de la prînz. În coada convoiului, pentru că plecaseră trei autocamioane în care se aflau şi muncitorii de la întreprindere şi cei de la fabrica de ciment, nu lipseau Pantelimon şi Vizante, în maşinuţa lor care gîfîia şi rămînea mereu în urmă, spre desperarea celor doi. Cazarea, masa la restaurantul din localitate, supravegherea somnului, toate la un loc fură pentru Moşa Mariancovici un calvar. Frizerul vedea împrejur numai tentative necinstite ale gazdelor. Ba că friptura servită seara era prea uscată şi asta ar fi putut îmbolnăvi pe cineva, ba că prăjiturile erau rîncede, cîte şi mai cîte!

Nu putea nimeni să-l convingă să tacă.

— Uite, bre, îi arăta antrenorului, asta-i pîine? Asta-i talpă, *brat moi,* toval, nu pîine! Dacă ştiam căram făină de la siloz şi le pregăteam eu cîteva franzele să se ducă vestea!

— Oi fi şi brutar! se mirase Luca.

— Să ştii că sînt!

Mangîru, neliniştit, îl întreba, din jumătate în jumătate de ceas, ce formaţie va alinia. Plecase cam îngrijorat, la siloz se iviseră unele încurcături, dar nu putea să lipsească tocmai la meciul decisiv. Se certase cu Gioancă şi cu Mîţu, care voiau să-l reţină, şi acum, deşi ştia că de patru meciuri nu intervenise nici o schimbare în formaţie, voia să se mai asigure o dată că vor fi întrebuinţaţi aceiaşi jucători.

Antrenorul îl luase cu binişorul, vorbise despre altceva şi puţin cîte puţin, directorul se liniştise. Nici băieţii nu erau

prea veseli, ceea ce nu-i plăcea lui Luca. Vorba lui Fery-baci, antrenorul lui de la Reşiţa: „Cînd jucătorii sînt nervoşi, trebuie să-i duci la circ!”

Îl chemă deci la el pe Moşa Mariancovici:

— Uite ce, tovarăşe preşedinte al colectivului sportiv... Frizerul era foarte sensibil şi cînd îl fericeai cu înşiruirea titlului său ar fi făcut şi pe dracu în patru.

— Spune, fratele meu, spune, că te ascult...

— Moşa, în oraşul ăsta e vreun circ în apropiere?

— Circ?

Preşedintele crezuse că nu aude bine.

— Circ. Cum ai auzit!

— Să întreb, bre, dar ce ţi-o fi trebuit dumitale circ la ora asta, nu ştiu.

Era cam opt seara şi nu se întunecase încă. Unde să găsească sîrbul circ în Călăraşi? Fără să mai întrebe nimic, ieşi afară din hotel şi începu să cerceteze. Avu nenorocul să dea şi peste nişte tineri glumeţi care stăteau pe o bancă în parcul din centru.

— Bună seara, spusese sîrbul politicos. Nu ştiţi dumneavoastră cumva unde se găseşte pe aici un circ?

Tinerii îşi dădură coate. Omul din faţa lor, îmbrăcat într-un tricou prea larg, cu pantaloni trei sferturi şi ciorapi albi, frămîntîndu-şi şapca în mîini, părea picat din lună. Să nu fi fost din România şi tot ai fi ştiut că la Călăraşi, bîlci e numai de Rusalii şi abia atunci vine circul „Vancea” dacă i-o mai fi zicînd aşa, că în anul acela multe nume se schimbaseră!

— Dar ce cauţi dumneata la circ? Eşti îmblînzitor? Frizerului, lăudăros cum era, îi trecu o clipă prin minte să spună că da, dar ezită. Asta îl pierdu, pentru că tinerii înţeleseră că au de-a face cu un om slab de înger...

— Poate eşti scamator, nene, făcu unul. Arată-ne şi nouă cum se scot porumbeii din şapcă...

— Nu sînt, bre, sînt preşedintele colectivului sportiv „Steaua”.

Publicul călărăşean nu este lipsit de umor şi o poveste ca asta nu era la îndemîna unor glumeţi oricînd. Privindu-se unul pe altul, cei de pe bancă se întrebară cu îngrijorare,

ce-o fi căutînd preşedintele colectivului sportiv al adversarilor, la circ? Oricum, trebuia trimis undeva cît mai departe, pentru ca să aibă a doua zi, în tribune, ce povesti celor care n-ar fi ştiut ce mai conducător au cei din C...

— Mergi mata, făcu unul din ei, pînă la gară. De acolo, în spate ai să dai de-o stradă. Mergi ce mergi pe ea şi ajungi chiar în faţa circului.

Moşa Mariancovici mulţumi fericit, În cîteva minute fu înapoi la hotel.

— Am găsit, bre, după mine, înainte marş! Apoi se întoarse spre antrenor:

— Da', nu, zău, de ce mergem noi la circ?

— Pentru ca să-i distrăm pe băieţii ăştia, să nu se mai gîndească la jocul de mîine!

— Aha!

Fericit, frizerul luă conducerea plutonului. Pînă la gară erau dacă nu trei kilometri şi jumătate, trei, ca popa. Cum seara le plăcu, se porniră pe jos, în căutarea circului. Într-un ceas, socoti Luca, vor fi aşezaţi pe bănci şi se vor distra. Şoferului autocamionului i se lăsă vorbă să întrebe în oraş unde se găseşte circul, pe undeva, pe lîngă gară, şi să vină să-i ia la unsprezece înapoi la hotel, pentru că încă un drum pe jos ar fi fost obositor pentru jucători.

Cam după trei sferturi de ceas zăriră piaţa luminată din faţa gării.

— Încotro spuneai, Moşa, că e circul? întrebă antrenorul.

— În spate se mai face o stradă şi acolo îl găsim. Fără să mai întrebe pe nimeni, ocoliră gara şi se treziră într-un cartier întunecos. Se înserase bine, erau şi mulţi cîini, noroc cu Mucală care ştie să le fluiere, să bage sperieţii în ei. Mai merseră cam o jumătate de ceas, nu ieşeau nicăieri, orbecăiau. Se făcuse mai mult de nouă, nu mai apucau nici ultima reprezentaţie.

Începuseră să se enerveze, lumea de prin curţi privea curioasă la cei aproape 20 de inşi, mergînd în grup prin mijlocul străzii, ca şi cînd ar fi căutat ceva.

La o răscruce, Luca îi opri.

— Cred că ne-am rătăcit, spuse. Moşa, ar trebui să

întrebăm pe cineva.

În faţa unei porţi văzură o bătrînică, aşezată pe un scăunel.

— Bună seara, zise sîrbul. Măicuţă, pe unde-i circul ăla?

Bătrîna se ridică în picioare neştiind ce să mai creadă. Grupul vesel de tineri îmbrăcaţi la fel, în treninguri roşii, o cam sperie.

— Care circ, măiculiţă?

— Circul! întări cu siguranţă frizerul. Unde sînt animale, jongleri, scamatori...

Baba ştia ea ce-i ăla un circ, dar să cauţi circul la Călăraşi, după Rusalii?

— Nu-i aici gara, în stînga?

— Este, măiculiţă!

— Şi nu se face după gară o stradă?

— Se face!

— Păi atunci circul trebuie să fie pe undeva pe aproape...

Baba se aşează iar pe scăunelul ei.

— Chiar aşa aproape nu e, maică. Acum, că-i mîine a doua duminică după Rusalii, trebuie că-l găsiţi pe la Turnu-Măgurele!

Jucătorii începură să rîdă.

— Cum adică? întrebă Moşa Mariancovici, nevenindu-i să-şi creadă urechilor, doar cineva de aici, din oraş, m-a trimis încoace...

— Circul a stat la noi pînă acum două săptămîni şi-a plecat...

Se lămuriseră. Era mai greu să se întoarcă. Maşina ar fi venit încoace abia peste două ceasuri...

— Ce facem, Moşa? întrebă Luca. Dacă-i ducem înapoi pe jos, mîine nu mai sînt buni de nimic.

Alta acum! Preşedintele trebuia să se sacrifice. Îl dureau şi pe el picioarele de atîta umblat, dar ca să-i care pe jucători înapoi pe jos trei kilometri, ar fi fost o crimă. Aşa că, fără să se mai gîndească mult, o luă apostoleşte înapoi, blestemînd pe mincinoşi şi pe oamenii răi.

După un ceas şi jumătate, sosi în autocamion. Umblase

prin tot oraşul după şofer. Acesta, ştiind că abia la unsprezece trebuie să-i aducă înapoi, plecase cu cîţiva prieteni la un restaurant.

De atunci, lui Moşa Mariancovici i se mai spuse în afara de „Gură bogată” şi „Regele circului”...

Meciul începuse aproape de ora şase, pe o vreme umedă. În tribunele stadionului putea să fie găsit cu mare greutate un loc. Ca şi cei din C. „Dinamo-Călăraşi” aspira la un loc în Divizia „B” şi singura cale de a promova era să cîştige titlul seriei respective şi să susţină la sfîrşitul anului un baraj cu campionul seriei din Moldova. Fluierul arbitrului îi găsi pe „albaştri” cu spatele la singura peluză a stadionului, avînd vîntul uşor care se stîrnise în faţă. Trebuia un control mai desăvîrşit al balonului şi mai ales „culcarea” mingii la suprafaţa nisipoasă a stadionului. Luca nu le mai repetă sfaturile. Ştiau singuri acum cum se joacă în astfel de împrejurări.

„Dinamo” atacă de la început cu şase jucători, cunoscînd că avantajul terenului nu durează decît 45 de minute şi că după aceea trebuia să se apere. Fundaşii celor din C... respinseseră calm de cîteva ori. Fane Mahomed, care cîştigase la ultimele antrenamente mult în viteză, stopă cîteva deschideri în adîncime, lansate pe partea lui de halful advers, un tînăr înalt şi blond. „Doctorul”, lipsit de condiţie fizică, se punea greu pe picioare. După cincisprezece minute, scorul nu se modificase încă. Publicul îşi încuraja cu stăruinţă echipa. Cei veniţi cu autocamioanele de la siloz şi de la fabrica de ciment, conduşi de Moşa Mariancovici, răspundeau cît se putea răspunde, cu vocile lor cam răguşite. Cînd în picioare, cînd jos, sîrbul se încrunta spre ceilalţi:

— Mai tare, bre, mai tare, să simtă băieţii că au pe cineva în tribună!

În minutul 22, Bibiloi făcu un fault în marginea careului de 16 metri. Halfii şi fundaşii formară zidul. O lovitură cu efect trimise mingea în colţul de sus al porţii. Cu un salt, Creţu scoase balonul peste bară. Cornerul, executat de

extrema stîngă a localnicilor, găsi în faţa porţii un pachet de jucători. În aer se dădu o luptă de cîteva secunde. Portarul căzu şi balonul fu trimis în plasă de un jucător al echipei „Dinamo”. Era 1 — 0 pentru gazde. Mingea fu pusă la centru fără nici un comentariu. Nici măcar „Le ştie” nu spuse nimic. Urmă o perioadă scurtă de dominare a „albaştrilor”. De două ori, Mucală şi Alecu scăpară balonul cules de portar cu salturi îndrăzneţe.

În minutul 29 căzu al doilea gol. „Doctorul” îşi scăpă interul. Acesta trecu şi de Gică-Marafet cu o fentă şi centră pe sus. Fane-Mahomed respinse prea scurt şi un înaintaş al gazdelor trimise precis în plasă. Galeria celor din C... amuţise. Mangîru îşi dădea palme de disperare şi se uita la Moşa Mariancovici. Luca înţelese că era timpul să facă o schimbare. Cîşu fu chemat şi i se strigă „doctorului” să iasă pe tuşă la primul aut.

În tribune încurajările localnicilor crescuseră. „Dinamo” juca foarte hotărît şi se părea că va mări scorul. Apărarea „albaştrilor” începuse să şovăie. Nu lipsea decît puţin şi antrenorul se gîndea cu groază că cearta putea să reînceapă. La 3 — 0, n-ar mai fi luptat nimeni.

Din fericire, cu două minute înainte de sfîrşitul primei reprize rezultatul se schimbă. O minge trimisă de Şoşon peste fundaşul stînga al echipei „Dinamo” îl găsi pe Calul liber. O cursă scurtă, un pas înapoi şi „Le ştie”, venit din urmă în plină viteză, reluă puternic în stînga. Plonjonul desperat al portarului modifică traiectoria balonului. O clipă, el se rostogoli în careul cel mic, urmă un moment de confuzie, un fundaş se bîlbîi şi Picioruş trase plasat în colţul opus. Portarul gazdelor, abia ridicat de la pămînt, se mai zvîrli o dată fără să mai poată face ceva. Scorul era de 2 — 1.

Cele 10 minute de pauză îi calmară cu totul pe „albaştri”. Cîşu fu sfătuit să meargă mult înainte şi să ajute înaintării, întrucît în repriza care urma „Steaua” avea avantajul vîntului.

Fluierul arbitrului îi chemă pe teren. Nu mai era nimeni neliniştit. Jocul reîncepu. În ansamblu, „albaştrii” jucau

legat, cu pase precise, scurte, pe jos. Balonul trecea în trei-patru schimburi de la un jucător la altul. După un fel de „studiu” care dură aproape 15 minute, cei din C... atacară decişi. Trei goluri căzură unul după celălalt. Primul fu marcat de către Mucală din 11 metri, pentru că „Inimioară” fusese faultat în careu. Centrul înaintaş al oaspeţilor fentă portarul scurt, trimiţîndu-l în colţul opus celui în care se rostogoli mingea. După trei minute „Steaua” luă conducerea. Picioruş trecu de fundaşul lui, pasă „printre” lui Sandu şi acesta lungi la extrema dreaptă. Un şut din colţul careului şi portarul abia respinse peste bară. Cornerul fu executat de Alecu. O busculadă şi Cîşu, venit din urmă, trimise cu capul în plasă.

La 3 — 2, lui Mangîru îi reveni sîngele în obraz. Se ridicase în picioare şi striga ceva lui Gică-Marafet. Luca îşi spuse că înlocuirea „doctorului” fusese foarte binevenită. Rezerva lui se arăta în mare poftă de joc şi, în viitor, problema titularului devenea dificilă.

Al patrulea gol fu marcat de Mucală. Un fault, comis de gazde la aproape 20 de metri de poarta echipei „Dinamo”, fu executat de către „Inimioară”. Şapte jucători localnici făcură un „zid” în faţa careului de 16. Toată lumea se aştepta ca Alecu să tragă peste ei, cu efect. În locul acestei lovituri, interul stînga trimise cu o „ungurească” lateral la Mucală. Derutaţi, dinamoviştii priviră cum se rostogoleşte în poartă balonul pe lîngă ei.

Apoi începu, spre desperarea lui Luca, „demonstraţia”. Era singurul lucru de care antrenorul nu reuşise să-şi dezveţe jucătorii. Cum luau conducerea şi aveau impresia că meciul este cîştigat, scorul nu-i mai interesa, lucru foarte greşit. Cei doi interi driblară, bineînţeles la nesfîrşit, trimiseră mingiile înapoi la halfi. Frizerul nu mai putea de mîndrie şi striga celor veniţi cu ei:

— I-a luat la întrebări, bre, sau nu i-a luat? Ce v-am spus eu cînd am plecat? Dacă nu i-om cocoşa şi pe-ăştia!

Luca îşi spuse că trebuia convocată după primul antrenament, cînd se va face analiza ultimei partide, o şedinţă educativă la care o să-l invite şi pe director.

În maşină, la întoarcere, Mangîru renunţă să mai stea în cabina şoferului. Avea calcule de făcut, nu mai putea răbda să ajungă pînă acasă. Strînsese pe jucători în jurul lui pe băncile de lemn şi îl rugase pe Fane-Mahomed să facă o socoteală pe hîrtie. Era mai greu la hopuri; dar mergea în cele din urmă.

— Ia spune, cum e, Fane! Cine ştie situaţia veche? O ştiau toţi.

— Păi, în cap stăteau ăştia de i-am învăţat fotbal ieri, „Dinamo” cu 16 puncte...

— Bun. scrie, Fane...

— Pe urmă, venea „Flacăra” cu 15 şi „Progresul” cu 14.

— Noi n-avem tot 14?

— Ba da, acum avem 16, deci am trecut peste „Flacăra” şi peste „Progresul”.

Fane-Mahomed îi readuse pe pămînt:

— Dar dacă au cîştigat şi ei?

Se făcu un minut de tăcere. Directorul se interesă unde şi cu cine jucaseră cele două echipe. Ziare nu aveau să găsească decît acasă.

— Oricum, am săltat. În cel mai rău caz stăm pe locul trei, pentru că „Dinamo” are un golaveraj mai slab decît noi.

— Să vedem! se aruncă şi sîrbul.

Căutară un ziar vechi. Clasamentul etapei trecute fu examinat cu înfrigurare.

— Cîte date, cîte primite? striga, suit pe o bancă, frizerul.

— Jos, Moşa, că dacă te vede miliţianul de la pod, amendează şoferul!

Din partea preşedintelui colectivului, şoferul putea fi amendat, era mai important să ştie cum stă echipa lui în clasament. Cum avea o minte ageră, făcu repede o socoteală:

— *Brat moi,* dacă „Flacăra” a pierdut, s-a şters pe bot, dacă a făcut meci nul, ia împarte Fane 33 la 23, cît dă?

Socotitorul spuse coeficientul.

Frizerul adună în gînd şi golaverajul echipei „Steaua”. Trebuia de împărţit 32 la 19. Concluzia era îmbucurătoare: „Stăm mai bine, fraţilor!”

— Bun, pe ăştia îi isprăvirăm, să vedem cu „Progresul” ce facem! Ei au avut ca şi noi 14 puncte. Dacă cîştigă, depinde cu cît cîştigă, tot vor fi înaintea noastră au mai puţine date şi mai puţine primite, că ăsta-i chichirezul să primeşti cît mai puţin, ce v-am spus eu, Gică? Şi tu. Creţule, mai atent, fratele meu, mai atent, un gol mai puţin înseamnă uneori un campionat.

Pe *firlandeză,* sus, „Inimioară” cînta nepăsător. Nici el, nici Sandu nu prea se omorau cu socotelile. Sigur că ar fi vrut să audă că au trecut în fruntea clasamentului, dar deocamdată mai aveau pînă acolo...

Alecu învăţase un cîntec nou:

Cine dete cu cuţîtu,
Cine dete cu cuţîtu?
Numai Gheorghe cel urîtu.
Numai Gheorghe cel urîtu,
Dete cu cuţîtu,
Dete cu cuţîtu...

Frizerul tot nu terminase:

— Cum ziceam, bre, azi a mers cum a mers jucăria, să vă vedem şi data viitoare, că tot aşa am păţit şi eu în '29, la...

— Iar toarnă Moşa piroane, îi spuse Sandu lui „Inimioară”.

„Le ştie” privea cîmpia gălbuie, netedă, care alunecă pe lîngă ei. I se făcuse a plecare, că aşa-l apuca acum la începutul verii. Mai aveau un meci şi se termina „turul”. Se gîndea să-l ia şi pe „Inimioară” şi să stea pînă în toamnă la Constanţa, la mare, să se mai prăjească la soare, De mîncare, or să mai găsească ei cîte ceva, pentru că el cunoştea pe toţi marinarii din port.

— Ce spui, Alecule, o întindem după campionat la Constanţa?

— O întindem, nenică, doar e vacanţa mare... Şi îşi aduse aminte:

— Dar cu *producţia* ce-i facem?

— Treaba lor, îi priveşte. Să ne dea concediu fără parale, eu, unul, nu mai stau la siloz, să mă tai, nu tu ciubuc, nu tu nimic.

Camionul hurducăi, băncile scîrţîiră şi jucătorii căzură înainte, unul peste altul. Trecuseră peste un hop. Cînd se restabili echilibrul tuturor, „doctorul” îl puse pe sîrb să se jure:

— Moşa, să fie al dracului mincinosul? Că dacă mai spui una ca asta cu F.C. Wien, se răstoarnă autocamionul... Preşedintele nu se lăsă cu una cu două:

— Pe *parola* mea de om, că nu vă mint, aşa a fost. Cînd trăgea „Tunul” un volei, nici Gioconda n-ar fi surîs, ce tot vă miraţi atît, *brat moi?*

În spatele frizerului se punea la cale un complot groaznic...

Mucală şi Gică-Marafet îi chemaseră aproape pe Fane-Mahomed, pe mecanic, pe Cîşu şi pe Simon-Tocană.

— Fraţilor, miercuri la antrenament îl luăm pe sus să ne arate cum trăgea odată, nu-l mai lăsăm.

De unde să ştie Moşa Mariancovici ce i se pregătea?

20

Miercurea aceea a rămas o zi de neuitat pentru cei care au asistat la antrenamentul echipei „Steaua”. Conspiraţia era mai întinsă decît se bănuia. Fusese înştiinţat şi directorul şi antrenorul. Zvonul luase şi calea tîrgului: cine vrea, să vină la primul antrenament la stadion, pentru că n-o să regrete. Va fi văzut însuşi „Tunul sîrb” în persoană, arătîndu-şi înalta măiestrie...

Magazinerul se interesase din timp cam ce ghete i-ar trebui frizerului şi lustruise cu cremă o pereche de bocanci numărul 41, pusă bine într-un raft.

În dimineaţa aceea, ritmul muncii la siloz fu neobişnuit. Din oră în oră, Mucală suna sirena în semn de înţelegere cu

toate secţiile. Hamalii care se tunseseră înainte de prînz se arătaseră de o curiozitate neobişnuită pentru vechea profesiune a preşedintelui colectivului sportiv. Nu intrase un muşteriu fără să-l întrebe de sănătate şi să aducă vorba ca din întîmplare de trecutul său. De mult nu mai lucrase frizerul cu atîta plăcere şi de mult nu mai cursese atîta sînge în chiuveta lui. Nu se supăra însă nimeni, ciudat, în ziua aceea, pentru neîndemînarea lui. Ce mai însemnau, parcă, vreo cîteva zgîrieturi de brici, acolo!

Moşa mîncase liniştit la cantină, vorbise cu unul, cu altul, pe la patru se întorsese în dugheana lui, privindu-se mirat în oglindă. Ajutorul îl întrebase:

— Ce-i, tovarăşe Moşa, ce s-a întîmplat? Preşedintele se aşezase pe scaunul rotitor, neocupat deocamdată de nici un muşteriu şi spusese cu puţină grijă, dar şi cu încîntare:

— Nu ştiu, bre, ce-o fi cu oamenii astăzi, parcă vine paştele, aşa sînt de cumsecade, se uită la mine ca la moaştele sfîntului Vasile biruitorul, mă salută, *brat moi,* ca pe director... Am ostenit tot povestindu-le de dimineaţă cum am rupt bara la Madrid...

— Parcă nu la Madrid, la Montevideo... spuse şi ajutorul.

— Cine mai ţine minte...

Era şi mai ciudat, dar cum frizerul nu era un om bănuitor, nu se alarmă deloc că pe uşă nu-i mai intră nici un muşteriu. El, la cinci, trebuia să fie la antrenament, ajutorul descurcă-se cum o putea! Se ştia regulamentul: în celelalte zile, Moşa tundea pînă la miezul nopţii, dar miercurea, vinerea şi sîmbăta de la prînz nu ţi-ar mai fi pus mîna pe scule!

Cum se apropie ora, se ridică de la locul său, îşi împachetă halatul alb cu grijă, îşi dădu cu puţină briliantină în părul rar şi-şi scutură hainele cu o măturică. După ce se privi cîteva clipe în oglindă, potrivindu-şi mai bine gulerul cam boţit al hainei cadrilate, porni agale spre stadion.

Ajuns în apropiere, auzi o larmă îndepărtată. Asta îl nelinişti puţin. „Ce-o fi, bre la arenă?” se întrebă. Şi fără să mai stea pe gînduri o luă la fugă să ajungă măcar cu un minut mai devreme. Fane-Mahomed, care stătea căţărat pe

gard, la pîndă, semnală celorlalţi:

— Atenţie, soseşte!

Mecanicul, cu mîinile pîlnie la gură, imita pe crainicul de la radio:

— În acest moment, „Tunul sîrb” se îndreaptă spre stadionul din localitate. Este îmbrăcat într-o cămaşă albastră cu dungi roşii. Şi-a desfăcut haina şi îşi face încă de la intrare *încălzirea...*

În tribune se încheiau pariuri. Unii riscaseră o sută de lei pe priceperea frizerului. Alţii aruncaseră o mie contra un leu, că preşedintele colectivului sportiv al silozului habar n-avea de fotbal.

Nu mai erau decît vreo cîteva minute, şi se lămureau. Moşa Mariancovici apăru pe poarta arenei, gîfîind. Îl văzu pe antrenor şi îl întrebă deznădăjduit:

— Ce-i, bre, meci? Avem meci şi mie nu mi s-a spus nimic?

Pînă să răspundă Luca, o furtună de aplauze îi acoperi vocea. Cei aproape 200 de inşi din tribună îl aclamau pe sîrb în picioare. Frizerul se întoarse nedumerit spre mulţime:

— Pe cine aplaudă, *brat moi?*

— Pe dumneata, Moşa.

— Pe mine?

În glasul preşedintelui stăruia o bănuială groaznică.

— Dar ce-am făcut, bre?

— N-ai făcut nimic, de-acum înainte o să faci ceva, să te vedem.

În acelaşi timp, Moşa Mariancovici se trezi luat pe sus şi purtat către cabinele din spatele tribunelor. Chiotul prelung al spectatorilor crescu. Sîrbul se zbătea în braţele vînjoase ale lui Mucală şi ale lui Fane-Mahomed.

— *Boje moi,* aţi înnebunit, unde mă duceţi?

— Ai să vezi, îl linişti Mangîru care-l aştepta la capătul terenului de joc.

Cînd ajunseră în cabina jucătorilor şi văzu echipamentul proaspăt călcat, ghetele lustruite bine, înţelese totul. Fu lăsat pe picioarele lui şi, solemn, căpitanul echipei, Mucală,

rosti un mic discurs, ticluit din vreme de Luca:

— Dragă tovarăşe preşedinte, întrucît n-am avut încă niciodată ocazia să vedem tehnica atît de vestită a „Tunului sîrb”, ne-am hotărît ca astăzi să te rugăm să ne arăţi cîte ceva din ceea ce a fost altădată celebrul Moşa Mariancovici...

Ceilalţi aplaudară zgomotoşi:

— Pentru Moşa de trei ori: Ura! Ura! Ura! strigă mecanicul.

Frizerului îi curgeau broboane de sudoare pe frunte. Se aşeză pe banca îngustă şi privi tricoul albastru, mirosind a săpun, chiloţii albi şi scurţi, jambierele şi bocancii cu şireturi noi. Ajutase altora de o mie de ori să se îmbrace şi acum era emoţionat, nu ştia cu ce să înceapă. Îşi învîrti de cîteva ori privirile desperate împrejur şi înţelese că nu mai era nici o scăpare.

— Bre, am ficatul mărit, n-am să pot astăzi să vă fac demonstraţia!

— Nu-i nimic, nu-i nimic, treci! rîse Mangîru. Şi eu am ficatul mărit şi uite că nu mi-e rău diloc...

— Da, bre, dar pentru ca să arăţi toată tehnica, îţi trebuie condiţii bune, să fii în formă...

Gică-Marafet se întoarse spre portar

— Creţule, să te ţii bine, tovarăşu' Moşa o să-ţi spargă splina ca lui Zamora, ori nu lui Zamora i-ai spart splina?

Preşedintele nu răspunse decît după cîtăva vreme:

— Parcă mai am şutul de altădată?

— Dacă ne arăţi cum îi fentai pe austrieci, dau o ladă cu sticle de bere, promise antrenorul.

— O să încerc, *brat moi,* o să încerc, se văietă tragic sîrbul. Faceţi loc să mă îmbrac.

Într-o linişte desăvîrşită, frizerul îşi scoase şapca, pe care nu o lăsa din cap nici vara, haina, cămaşa cadrilată, pantalonii de doc, sandalele şi celelalte... Tricoul i se păru prea larg, chiloţii prea scurţi, protesta tot timpul, cînd ajunse să-şi pună apărătorile se uită chiorîş la ghete:

— Nu-mi sînt mici?

— O să vezi tu, încearcă-le...

Se dovedeau toţi de o răbdare îngerească. Frizerul căuta să lungească atît cît se putea operaţia aceasta. De deasupra se auzea zgomotul mulţimii bătînd din picioare. Cîte un glas răzleţ cerea apariţia urgentă a preşedintelui:

— Să iasă Moşa, să iasă Moşa!

—Ăsta-i Vizante, măgarul! zise frizerul. Lasă că-i arăt eu lui tehnică! şi pe urmă se întoarse cu priviri mustrătoare spre antrenor şi spre director: Cine mi i-a adus, bre, şi p-ăştia? Ce trebuiau spectatori? Nu era mai bine să rămînem între noi *specialiştii?*

— Nu-i nimic, Moşa, îl linişti Luca, se pricep şi ei, şi pe urma, nu uita, un fotbalist pe care l-au văzut 100 000 de spectatori nu se sperie de două sute!

Orice ar fi spus, era degeaba. Sîrbul nu mai găsi nici o portiţă de scăpare. După trei sferturi de ceas, Moşa Mariancovici, jalnic în chiloţii largi, cu picioarele ca nişte fuse, pline de peri albi, abia acoperite pînă sub genunchi de jambierele legate prost, fu adus cu mare alai în mijlocul terenului. Galeria îl primi cu urale:

— Să te vedem, Moşa!

Ajuns lîngă cercul de var, spaima frizerului se risipi. Chipul i se lumină deodată. Se întoarse către jucătorii dimprejur şi spuse blînd:

— Bine...

Poate era ultima dată cînd mai putea crede în cele povestite pînă atunci. Fane-Mahomed aduse o minge, aşezîndu-i-o în faţa porţii, pe linia careului de 16 metri. Creţu fu trimis în grabă în poartă. Gică-Marafet i-o potrivi pe un ţugui de iarbă pălită, făcînd cu palma deasupra o cruce:

— Doamne-ajută, Moşa, şi ai milă de ea, n-o sparge!

Preşedintele colectivului sportiv îşi suflecă mînecile tricoului şi privi o clipă, înveselit puţin şi întristat puţin, mulţimea. Se dădu cîţiva paşi înapoi, să-şi facă vînt. Sub tîmplă îi zvîcnea o vînă groasă, albastră.

Ceea ce urmă fu un lucru de nedescris.

Galeria, condusă de Pantelimon şi de Vizante, striga în cor cît se putea de tare:

— Heeeeeeii...

Spunîndu-şi în barbă ceva, Moşa începu să alerge.

Trebuia să fi văzut un gînsac leşesc sau o raţă de Brăila, după care s-a aruncat un făcăleţ, ca să ţi-l poţi închipui pe Moşa Mariancovici îndreptîndu-se spre balonul de piele.

Asaltul teribilului frizer se termină în cîteva secunde. „Tunul sîrb" se avîntă cu tot trupul înainte, îndoi genunchiul cu forţă şi în acel moment, galeria, în picioare, strigă:

„Ruuuuupppp!"

Bocancul trecu pe lîngă balon şi Moşa privi nedumerit înainte. Nu atinsese mingea.

O cascadă de rîsete acoperi stadionul. Sîrbul nu-şi pierdu capul. Se apropie de Mangîru şi-i spuse cît se poate de tare, ca să fie auzit şi de ceilalţi:

— Ţi-a plăcut cum i-am păcălit?

—Mi-o plăcut, Moşa, cum să nu-mi placă? zise directorul, stăpînindu-şi cu greu rîsul. Încă o dată dacă se poati...

Şi, cu curajul desperaţilor ce se văd descoperiţi, cuprins de o însufleţire neobişnuită, repetă încercarea. Spera într-o minune cerească şi se dădu din nou înapoi, să ia viteză. Îşi încordase pumnii, şi sprîncenele i se strînseseră ca o singură linie. Vîna de sub tîmplă bătea amarnic. Răsuflarea, dacă s-ar fi făcut linişte, i s-ar fi auzit pînă în gara oraşului. Toţi cei de faţă ştiau că în momentul acela bietul Moşa Mariancovici nu are decît o singură dorinţă: să poată atinge sfera de piele drept în mijloc şi s-o trimită cît mai departe.

Pe frizer îl urmărea însă şi nenorocul neştiutorilor. Alergarea lui era foarte instabilă, se clătina cînd pe o parte, cînd pe alta şi nu reuşea să ajungă exact în faţa balonului. Galeria se aprinsese pentru a doua oară:

— Heeeiiii...

Preşedintele se răzgîndi la mijlocul drumului. Se opri asudat şi făcu semn lui Mangîru:

— Dacă nu tac din gură, plec! Nu mai arăt nimic... Directorul făcu semn cu mîna celor din tribună ca să-i liniştească:

— Vă rog să faceţi linişte! Nu-l tulburaţi...

Rîsetele mulţimii îi acoperiră o clipă vocea, apoi se făcu linişte.

Al treilea drum spre minge dură mai mult. Şiret, Moşa Mariancovici se apropia cu paşi măsuraţi.

Lîngă balon, îşi făcu un ultim vînt şi şi izbi cu vîrful bocancului, luînd şi un evantai de ţărînă care se împrăştie împrejur. Sfera de piele se rostogoli vreo zece metri şi se opri.

— O, ho,ho,ho,o,ho,ho.... răsunau vocile galeriei.

— Bravo, Moşa, să mai vii şi mîine...

După această ultimă tentativă, preşedintele colectivului sportiv părăsi arena cu capul în pămînt, petrecut de strigătele ironice ale lui Pantelimon şi Vizante:

— Cînd îţi faci reintrarea, „Tunule”?

— Moşa, ce-ai să joci, centru înaintaş sau portar?

Ajuns în cabină, singur, frizerul îşi privi hainele atîrnate în cui. Se dezbrăcă fără chef, cu mişcări încete, îşi lepădă pe rînd tricoul şi jambierele. Îl usturau ochii şi-i venea să strănute. De afară se auzea fluierul antrenorului. Antrenamentul începuse. Rîsetele nu se potoliseră. Se mai auzeau încă glasuri care-l chemau:

— Să vie Moşa, să ne mai arate o dată...

De frică să nu mai fie adus pe teren, îşi încheie în grabă ultimii nasturi, îşi trase pantofii şi o luă la fugă prin spatele arenei, fără să-l fi zărit cineva.

Pînă noaptea tîrziu, fu căutat de către director şi antrenor. Luca îl întrebă îngrijorat pe Mangîru:

— Dacă s-a supărat?

— Cine? Moşa? Nu-l cunoşti. Nu se supără el chiar atît de uşor. Pînă mîine îi trece, cel puţin l-am vindecat să mai mintă atît...

Îl găsiră la *Văduva,* aproape beat, privind cu ochii tulburi în gol. Se aşezară lîngă el. După încă vreo cîteva pahare de vin, pentru că vin băuse pînă atunci, frizerul îşi deschise inima. Ziarele care pomeneau despre Moşa Mariancovici, un celebru internaţional, le găsise într-un pod la Turnu-Severin, pe unde avusese o frizerie cu ani în urmă. Se vedea treaba că aparţinuseră unui fotbalist cu acelaşi nume, rătăcit nu se ştie cum prin oraşul acela. Frizerul,

mare iubitor de fotbal, şi le însuşise, dîndu-se drept adevăratul Moşa Mariancovici, omul ce uimise lumea cu talentele lui.

Directorul închină un pahar în cinstea sa şi, luîndu-l de umeri, îl scoase afară din cîrciumă. Luca îl urmă tăcut.

Din seara aceea, nu-l mai auzi nimeni multă vreme pe frizer pomenind de „Tunul sîrb”...

21

Era aproape două după-amiază. Peste ferestrele caselor căzuseră obloanele. Soarele arzător stăruia deasupra acoperişurilor de olane. Frunzele migdalilor din grădini se chirciseră. Spre cariera de piatră aluneca un văl de praf alb, dens. Luca avea impresia că trece printr-un oraş părăsit.

În ziua aceea nu se descărcase nici un şlep şi hamalii puţini şedeau pe ponton, dezbrăcaţi, cu spatele spre siloz. Aveau trupuri arse şi jupuite de soare, cu muşchi puternici, jucînd leneş sub piele. Pe faţa lucie a Dunării luneca un remorcher. De peste fluviu veneau miresmele amărui ale fînului cosit, un miros dulce, ameţitor. Păsările se lăsau aproape de catargele joase ale vaselor ancorate în micul port, căutîndu-şi loc. Împotriva apei, abia înainta un şlep.

Vasul lăsă în urmă portul şi ajunse la o cotitură a fluviului care atingea un prag de calcar. În cealaltă parte, culoarea apei era roşcată, cenuşie, reflectînd dealurile joase în jocul ei leneş. Plaja îngustă, acoperită cu buruieni, începea chiar de la picioarele lui. Se zăreau bălăriile uscate; pline de praf, aproape negre, urîte, şi linia ferată, o cale ocolită ce înconjura oraşul ca o centură, abătîndu-se şi pe la cariera de piatră. Aici Dunărea era mai lată şi părea mai limpede. Se dezbrăcă şi rămase într-un slip. Nisipul era fierbinte şi se aruncă în apă. Abia atunci îşi dădu seama că nu era singur. La cîţiva metri, cineva înota împotriva curentului. Cascheta roşie de cauciuc a unei femei se mişca ritmic la vreo zece metri înainte.

Luca o recunoscu pe Chira după cîteva mişcări, cînd se mai apropie. Avea braţele arse de soare, aproape negre.

Fata urcă malul scurt, uşor înclinat, scuturîndu-şi capul de apă după ce-şi scosese cascheta. Îşi pieptănă cu degetele părul umezit la tîmple. Costumul de lînă, lipit de piele, îi arăta mai bine trupul de adolescent, aproape drept.

— Ce faci aici, Palmierule? îl întrebă firesc, fără nici o tulburare, de cînd te caut...

Glasul fetei, indiferent şi păstrînd în el încă vechi ecouri care-l tulburau, îl supără puţin. Oare pricepuse că fugise de ea atîta vreme?

— Era prea cald şi am venit să fac o baie, mi se pare că am nimerit cam rău...

Şovăise puţin înaintea ultimului cuvînt, ca şi cînd ar fi vrut să-i arate că înţelesese un lucru supărător pentru el. Chira rîse mulţumită.

— Ei, de cînd nu mă mai tutuieşti? Ce s-a întîmplat, eşti supărat pe mine? M-ai lăsat fără tovarăş de antrenament. Mircea nici nu vrea să audă de aşa ceva, credeam că dumneata eşti mai serios.

— Am fost foarte ocupat...

— Parcă înainte nu erai ocupat?

Părea puţin dezamăgită şi se aşeză pe nisip să o ardă soarele.

— Da, dar juniorii mei nu jucau în campionat!

— Ce campionat mai e şi ăsta?

— Un campionat local. Sînt şase echipe...

Fata se întoarse, spunînd aproape cu duşmănie:

— O sa plouă! Prea arde...

Deasupra, peste cîmpia întunecată de umbrele norilor joşi, negri, ameninţători, jucau raze de soare în snopuri, lumina spartă, fărîmată alerga deasupra sălciilor pitice, le făcea cînd argintii, cînd cenuşii. Peste apa mişcătoare se strîngea aburul umed al furtunii abia prevestite.

— O să plouă, spuse şi el, ca să acopere tăcerea.

Chira se ridică în genunchi şi-l privi. Avea chipul supt de apă, părea ostenită, ca şi cînd n-ar fi dormit multă vreme.

— Am auzit că pleci...

— Da, mîine dimineaţă...

— Atunci e ultima oară cînd ne vedem... Luca o privi

nedumerit, cu o strîngere de inimă.

— Nu înţeleg...

— Nu ţi-a spus nimic Mircea?

— Ce să-mi spună?

Fata se sprijini în palme şi, după o scurtă ezitare, continuă, privind fluviul:

— Ca ne-am logodit şi că a fost mutat la Constanţa. Voi merge cu el...

„Doctorul” nu-i spusese nimic. Poate uitase, poate aflase de serile petrecute cu Chira la stadion...

Luca tăcu mîhnit cîteva clipe, smulse un fir de buruiană ieşită prin firele de nisip, privi floarea ei galbenă de stepă şi o zvîrli.

— Voi avea un jucător mai puţin la toamnă, zise încet, după aceea. Ar fi trebuit totuşi să mă înştiinţeze că pleacă.

— N-a aflat decît de două zile, o să treacă să-şi ia rămas bun, n-avea nici o grijă...

Vîntul se înteţise. Nu mai era nici atît de cald. Chira se ridică pe neaşteptate şi se aruncă în apă, înotînd furios împotriva curentului.

Luca o urmă. Ajuns la marginea fluviului renunţă. Era nedumerit, se simţea vinovat de un lucru inexplicabil. Ar fi trebuit totuşi să nu se depărteze atît de repede. La dracu, dar cînd îţi place o fată, o apuci de mîini şi i te uiţi în ochi, o întrebi ce vrea de la tine, de ce ţi-a îngăduit să stai cîteva seri lîngă ea!

Ploaia începu pe neaşteptate. Bubui de departe, norii negri scăpărară, căpătînd umbre luminoase, pierite într-o clipă. Picăturile mari şi reci făceau băşici, plescăiau, un abur verde se împrăştia împrejur. Nu se vedea decît la cîţiva paşi.

— Chira! Chira! o strigă.

O clipă crezu că ea nu va mai reuşi să se întoarcă şi că se va rătăci, că se va pierde în valurile joase ale Dunării. O zări după cîteva clipe înotînd cu putere spre mal.

— Repede, că ne udă hainele...

Alergară în goană spre locul unde le lăsaseră, le strînseră în fugă şi căutară din ochi un adăpost. Peste linia

ferată, către zidul de calcar, zăriră un copac mic, prăfuit, cu frunze rare. Se adăpostiră, osteniţi, amîndoi. Ploua din ce în ce mai tare.

— Schimbă-te repede, ai să răceşti, îi porunci el, uite, mă întorc cu spatele.

O auzi după aceea dezbrăcîndu-şi costumul şi trăgîndu-şi rochia pe deasupra şi fu tulburat.

— Gata! îi spuse Chira după cîteva clipe. Ar trebui să faci acelaşi lucru.

El îşi îmbrăcă cămaşa peste pielea udă şi rămase aşa, privindu-şi pantalonii umeziţi.

Îi porunci din nou morocănos:

— Întoarce-te cu spatele!

Chira se întoarse fără să spună o vorbă.

În curînd picăturile străpunseră coroana rară a copacului.

— Spune-mi, ce te-a apucat să sari în apă, deodată? o întrebă Luca pe neaşteptate.

— Uite aşa am avut eu poftă.

Îşi regăsise tonul acela copilăresc din care nu lipsea provocarea. Avea ochii umezi şi el nu ştia dacă ploaia era de vină sau altceva. Rochia i se lipise de trup şi el se gîndi că dacă va mai ploua, apa îi va face ciuciulete, ca pe nişte paparude. Deasupra fluviului trăsni deodată, şi Chira, speriată, se apropie instinctiv de el. În lumina scurtă a fulgerului, îi mai văzu chipul sălbatic şi o simţi lîngă umărul lui. Totul nu dură decît o secundă. Pe urmă, fu prea tîrziu.

Chira îşi îndreptă părul scurt, ud, care-i alunecase pe frunte.

— Ar trebui să plec... spuse.

— Pe o furtună ca asta?

— Nu mi-e frică...

— N-am să-ţi dau voie...

Fata rîse scurt, aproape dureros, ca şi cînd nici n-ar fi vrut:

— Nu poţi să mă opreşti. La revedere...

Nici măcar n-o mai strigă. O urmări numai cîtăva vreme alergînd peste cîmpia plină de bălţi, ocolindu-le în fugă.

Chira nu mai privi înapoi. Luca asculta foşnetul ploii în frunzele de deasupra, apoi, şovăitor, trist, mai mult nedumerit, se uită împrejur să vadă dacă nu cumva ea îşi uitase vreun lucru. Atunci îşi dădu seama că nu-şi încălţase sandalele şi că stătea în picioare, desculţ, lîngă trunchiul umezit.

Furtuna încetă pe neaşteptate, aşa cum începuse. Cerul se lumina treptat. Deasupra fluviului se ridicaseră păsările, o linie neagră, mişcătoare, frîntă. Vasul acela ciudat nu înaintase prea mult. Din coşul său nesfîrşit ieşea o trîmbă deasa de fum, ca o coadă jucătoare.

Luca străbătu plaja îngustă şi se apropie de limba albă de calcar. Se aplecă şi culese nisip. Privi suprafaţa mişcătoare şi zvîrli rar, ca şi cînd ar fi semănat, cîte un pumn în fluviu. Apa bolborosea o clipă şi îşi relua cursul monoton.

„Poate e mai bine aşa", se gîndi. Mutarea „doctorului" picase la timp; astfel cine ştie ce s-ar mai fi întîmplat! Există o lege a camaraderiei ce nu poate fi călcată, oricît de drag ţi-ar fi cineva. Toate se potriveau. De mîine începea şi vacanţa lui. Se va întoarce la Reşiţa, îşi va găsi prietenii, le va povesti cîte i s-au întîmplat aici.

Urcă gînditor rambleul căii ferate şi, ajuns sus, între şinele lucii de fier, privi înapoi. În lumina nelimpede de după ploaie portul înghesuit şi jos abia se zărea.

N-ar trebui să spună că o dată cu plecarea ei va rămîne numai cu un jucător mai puţin, ce caraghioase vorbe putem rosti uneori! Poate dacă n-ar fi venit în ziua aceasta pînă aici, ea ar fi dispărut fără un cuvînt şi ar fi fost mai bine...

Oricît ar fi vrut să se înşele, îşi dădu seama că era trist cum nu fusese niciodată. Coborî. Ajuns în apropierea silozului, îl întîlni pe Fane-Mahomed. Socotitorul îi spuse repede:

— Vă caută „doctorul", a venit să-şi ia rămas bun, mîine pleacă, ne lasă...

— Ştiu...

—De unde ştiţi? Nu a spus la nimeni pînă acum... Luca tăcu, urmîndu-l. În curtea plină de căruţe, îl găsi pe Mircea.

Era îmbrăcat într-un vindiac kaki şi nu părea deloc trist. Împrejur se aflau cîţiva jucători care nu-l slăbeau cu întrebările.

Antrenorul se apropie. „Doctorul” îi întinse mîna cu voioşie. Luca se liniştise. Acest om nu aflase nimic. Vorbea tare, cu siguranţă, mulţumit de sine.

— Pe de o parte îmi pare rău că plec, dar pe de alta, bine. De trei ani am cerut mutarea şi abia acum mi s-a aprobat. Unde mai pui că mi s-a mărit şi salariul, că am o casă foarte frumoasă. Nu v-am spus nimic pînă acum, pentru că nu eram sigur...

Gică-Marafet întrebă, aproape cu părere de rău:

— Şi cu fotbalul ce-ai să faci?

— Am să joc la o echipă din Constanţa, dacă tovarăşul antrenor îmi dă transferul...

— Cum să nu!

— Asta o aranjez eu, poate ne vom întîlni vreodată în vreun meci. Vă asigur că voi juca foarte bine...

Luca îl privi cu atenţie. Se apropie de el şi îl apucă de umeri:

— Mergi cu mine pînă sus? îl întrebă.

— Merg, îi răspunse celălalt...

Soarele ardea din nou înăbuşitor. Din trupurile cailor ieşeau aburi şi trebuiră să ocolească bălţile de noroi ca să ajungă pînă la uşa clubului.

Cît urcară scările, nu spuse nici unul nimic.

PARTEA A TREIA

1

Cu o săptămînă înainte de plecare, Mîţu venise în biroul lui însoţit de director şi de un tînăr pe care Luca nu-l mai văzuse pînă atunci.

— Tovarăşe antrenor, vreau să-ţi prezint un băiat de treabă. Mi se pare că ţi-am mai vorbit despre el... Este fostul nostru secretar U.T.M., Prică. S-a întors de cîtva timp din armată şi şi-a reluat postul în primire...

Mangîru clipea din ochi şi-şi căuta un scaun pe care să se aşeze. Luca îl privi pe noul venit. Era un tînăr de vreo douăzeci şi doi de ani, călcînd milităreşte, ca unul ce abia şi-a terminat stagiul şi mai păstrează obiceiuri cazone.

— Să trăiţi, spuse el, lipindu-şi călcîiele pantofilor, mirat că nu aude zgomotul sec care urmează după aceasta.

Avea o faţă rotundă, roşie, şi genele aproape albe, ca de şvab. Antrenorul îi strînse mîna şi-i arătă unde să se aşeze.

Directorul le întinse un pachet de ţigări pe rînd la fiecare ;

— Fumaţi?

Nu luă decît Mîţu.

Prică măsura biroul, părînd mirat de schimbările ce avuseseră loc în lipsa lui.

— Îţi place? întrebă Mangîru cu mîndrie, ca şi cînd el ar fi contribuit cel mai mult la operaţia aceasta.

— Mai seamănă a odaie îngrijită...

Preşedintele sindicatului nu-i mai lăsă să continue.

— Uite ce e, fraţilor. E vorba, după cum bănuiţi, tot de echipa asta a noastră de fotbal, de tineretul din întreprindere. După cum ştiţi, munca U.T.M.-ului a mers cam slab pînă acum...

Dumitru Mîţu îl bătu pe secretarul organizaţiei de tineret pe umeri şi-l lăudă antrenorului:

— Dumneata nu ai de unde să-l ştii pe Gheorghiţă. El a mai lucrat cu noi pînă acum doi ani cînd l-au luat la cătănie. Ai să vezi ce mînă bună are.

Preşedintele sindicatului se întoarse spre Luca şi-l

întrebă direct:

— Ia să-mi spui, tovarăşe, ce nemulţumiri mai sînt? Dar sincer. Tii, ce păcat că n-a putut veni şi Gioancă. Vrea să-ţi vadă ochii, dar nu mai scapă de treburi.

Trase un fum şi, uitîndu-se la director, clipi glumeţ din ochi:

— Cred că cearta dumitale cu Mangîru a luat sfîrşit, că s-a potolit în sfîrşit şi că te lasă în pace, nu-i aşa? De altfel, ultimele rezultate, despre care am auzit şi eu, te scutesc de orice critici...

Antrenorul se uită la director, acesta la el şi rîseră amîndoi.

— Era să ne batem, pi toţi dracii! spuse Mangîru. Luca îl lăsă să isprăvească şi spuse:

— Mai sînt încă lucruri de făcut. Tovarăşe Mîţu, mi-ai spus să vorbesc sincer. Ei bine, unele chestiuni nu-mi plac.

— Spune-le!

— Să nu credeţi că am să tac.

Se gîndi o clipă, îi privi pe rînd şi ochii i se opriră asupra lui Prică.

— Îmi pare bine că îl cunosc în sfîrşit pe tovarăşul...

— Prică! întregi tînărul.

— Bănuiesc că dumnealui va face mai mult ca înlocuitorul avut. Pe scurt, despre ce este vorba: tot despre producţie. După cum ştiţi, am avut cîţiva recalcitranţi. Aşa-zişii *jucători profesionişti,* într-un fel s-ar putea spune că am reuşit să facem ceva. De unde anul trecut aveam patru sau cinci jucători neîncadraţi în producţie, acum nu mai avem nici unul...

— Asta aşa ar trebui să fie, se amestecă Prică, dar în realitate situaţia stă altfel...

— Vreasăzică ştii? îl întreabă Luca.

— Ştiu.

Mangîru privi stingherit pe fereastră. Îşi strivi ţigara la jumătate. Secretarul U.T.M.-ului îl fixa stăruitor.

— Mi se pare că tovarăşul director ar putea să ne explice mai bine de ce nu fac nimic cei doi: Sandu şi „Inimioară”, adăugase.

Se făcu tăcere. Dumitru Mîţu surîdea. Mangîru spuse cu voce moale, ca şi cînd ar fi vrut sa se dezvinovăţească:

— V-am spus să-i luaţi cu binişorul...

— Dar cît o să-i luăm cu binişorul? întrebă preşedintele sindicatului. Sînt două luni de cînd stau şi joacă tabinet sus, la elevatoare şi au început să mă întrebe muncitorii ; pentru ce primesc leafă domnii ăştia?

— E adevărat, recunoscu directorul, am să-i chem la mini şi-o să le frec ridichea. Ori se pun pi treabă, ori, paşaportul...

Dumitru Mîţu îl opri:

— De cînd te ştiu tot aşa eşti. Sari din lac în puţ.

— Dacă i-ai da afară, ar fi o gogomănie, iartă-mă că ţi-o spui, dar mi-eşti prieten. Trebuie să-i aducem pe calea cea bună şi, dacă se poate, fără ca ei s-o simtă.

Luca interveni şi el.

— Pentru mine, ca antrenor, problema care se pune este foarte serioasă. Ce zic ceilalţi jucători, văzîndu-i că fac ceea ce fac? „Mă, dacă ăstora le merge, de ce n-am încerca şi noi, ce-o să pierdem?” Şi sînt ameninţat sa mă trezesc într-o zi cu cine ştie ce surpriză...

— Ai dreptati, ai dreptati, tovarăşe Luca, recunoscu încă o dată directorul. Trebuie să ne gîndim ci avem di făcut...

— Ce spui, Pricã? se adresă preşedintele sindicatului tînărului.

— Ce să spun? E cam greu, că sînt uniţi, fraţi de cruce... Şi după ce se gîndi puţin, adăugă: Pe urmă mai este o chestiune. De cînd m-am întors, i-am observat de departe. Ei nu ştiu cine sînt. Am impresia că oamenii ăştia învîrtesc afaceri necurate. Pînă acum cîteva zile se lăudau celorlalţi că au bani mulţi...

— Da, nu mai ies din cîrciuma aia, la *Văduva,* întări antrenorul. Dacă nu i-aş fi ameninţat cu scoaterea din echipă nu m-aş mai fi înţeles cu ei, pentru că sînt şi beţivi pe deasupra...

Dumitru Mîţu sări de la locul lui, ridicîndu-se în picioare.

— Are dreptate Pricã, şi eu îi bănuiesc că învîrtesc cine ştie ce matrapazlîcuri. Ar trebui să-i urmărim, să vedem şi

noi de unde-şi înmulţesc cîştigurile...

Mangîru îi linişti, cuprins însă şi el de îndoială.

— Încet, încet, fraţilor. Direcţia ştie cîte ceva. Numai că trebui s-o şi dovedim. Mie nu-mi vini să cred că tocmai jucătorii di fotbal sînt autorii, pentru că dacă ar fi aşa, le-aş mînca beregăţile... Am luat cîteva măsuri pînă acum, dar se vedi treaba că hoţii au complici foarti mulţi sau foarti bine ascunşi, în posturi greu di controlat...

Preşedintele sindicatului îl întrerupse:

— În sfîrşit, despre asta o să mai vorbim noi în şedinţa de comitet. Era vorba de tineret. Dumneata, tovarăşe Luca, lucrezi mi se pare şi cu o echipă de juniori...

— Da.

— Ai greutăţi?

— Sînt unele. De pildă, faptul că nu toţi jucătorii sînt fiii salariaţilor sau nu lucrează la siloz...

— Cîţi ai în situaţia asta?

— Cam mulţi...

— Nu-i nimic. Se vor simţi bine la noi. Sînt elevi cei mai mulţi, nu-i aşa? întrebă Prică.

— Da.

— Pe cei doi lasă-i pe mine. Şi nu numai pe cei doi, vom avea grijă de toată echipa asta, a noastră...

— Să te văd, Gheorghiţă, să te văd... spuse Mîţu şi îşi aduse aminte deodată că mai trebuia să-i spună ceva directorului: Tovarăşe Mangîru, o să mă cert rău cu dumneata.

— Di ci? Di ci?

— Poate că pe dînşii (şi-i arătă pe antrenor şi pe secretarul U.T.M.-ului) nu-i interesează ce-o să-ţi audă urechile, dar, uite, te fac de rîs şi în faţa lor.

— Fă-mă, ci mai aştepţi?

— Stăm prost cu activitatea culturală. Foarte prost. Corul e descompletat, echipa de dansuri la fel. De cînd vrem să jucăm o piesă de teatru şi nu reuşim să adunăm toţi interpreţii, mai mare ruşinea... Mangîru se ridică în picioare:

— Di cînd eşti preşedintele sindicatului, tot di lucrurile

astea ti vaiţi, ca o babă. Adresează-te tot lui Pricã, cu el o să faci treabă, oi vide...

Dumitru Mîţu dădu din umeri, cam a îndoială:

— Nu poţi să-i ceri unui om să le facă pe toate... Directorul şi secretarul U.T.M.-ului se grăbeau. Ieşiră.

În biroul antrenorului nu rămase decît preşedintele sindicatului. Mîţu tăcu încurcat cîteva secunde. În cele din urmă, zîmbind, întrebă cu oarecare sfiiciune:

— Cum stăm cu echipa în clasament?

— Binişor, binişor. Pe locul trei deocamdată, la numai un punct de prima clasată. Lupta e foarte strînsă, dar nu mi-e frică...

— Nici mie, încheie preşedintele sindicatului, stingherit de ceea ce ar fi putut gîndi celălalt.

2

Întîlnirea dintre Pricã şi cei doi interi ai echipei „Steaua” avusese loc într-o vineri, înaintea ultimului meci al „turului”. Ca de obicei, „Inimioară” şi Sandu jucau tabinet sus, sub cazanele silozului. Era cald şi-şi lepădaseră cămăşile, rămînînd numai în pantaloni. Stăteau turceşte pe halatele murdărite şi aruncau de zor cărţile în faţa lor:

— Popă!

— Damă!

— Spatiu!

— Şapte boabe!

Secretarul U.T.M.-ului urcase scările de fier şi era aproape să nu-i observe. Îi căutase toată dimineaţa, fără să aibă aerul că o face. Mucală îi spusese unde i-ar putea găsi, dar el minţi că nu-l interesau. Ar fi trecut pe alături daca nu ar fi auzit glasul gros al lui Sandu.

Se apropie uşor în spatele lor şi cînd „Le ştie” vru să pună o carte jos, Pricã îl opri:

— Nu-i bine, lasă-l jos pe bărbos!

Sandu se întoarse spre noul venit şi-l privi curios.

— Da' tu cine mai eşti, nenică?

Secretarul U.T.M.-ului se aşează turceşte lîngă cei doi.

„Inimioară” îi făcu loc, lăsînd cărţile. Prică era îmbrăcat într-o salopetă veche, bine spălată, peticită cu grijă la coate.

— Te-a angajat şi pe tine, blondule?

— M-am întors din armată abia de cîteva zile, Am mai lucrat aici.

Sandu îl privi lung.

— Fotbal n-ai jucat că te-am şti noi!

— N-am jucat. Ştiu numai volei, am învăţat la unitate...

— Ăla-i sport pentru muieri, pentru fiţe, făcu Alecu dispreţuitor. Dar unde te-a încălţat?

Secretarul îi privi şi el mai bine pe cei doi. „Inimioară”, părea mai tînăr decît celălalt.

— La aviaţie, pe urmă mi-au dat drumul, trebuia să mai stau un an, dar m-am cam îmbolnăvit...

Alecu îl bătu pe umăr cu prietenie:

— Eu am fost marinar! Adică aşa vine vorba, pentru că am uşchit-o cînd a fost vorba să ne batem de-adevăratelea...

Sandu rînji dispreţuitor:

— Că aşa-i el, viteaz! Dacă ne-am încontrat cu directorul ăsta al silozului, Mangîru, că-l cunoşti, zici c-ai mai lucrat aici, cine a pus coada întîi jos? Alecu, marinarul...

Asta nu-i plăcea lui „Inimioară”.

— Parcă tu oi fi mai breaz, parcă pe tine nu te-au liniştit, că uite unde te afli!

„Le ştie” făcu grămadă cărţile.

— O să vedem cît or să mai ţină, că dacă găsesc ceva mai bun la Constanţa, nu mă mai întorc... Şi ca şi cînd s-ar fi plictisit să tot vorbească, îl întrebă pe necunoscut: Şi de chemat, cum te cheamă, frati-miu?

— Prică mă cheamă.

— Nu faci un *popa-prostu'* cu noi aici, un 66, o foiţă...

— Joc.

— Pe cît?

Secretarul zîmbi.

— Pe nimic, că n-am bani de distracţie...

Lui Sandu îi pierise cheful de joc. Credea că în felul acesta va mai ciupi ceva bani. După un răstimp încuviinţă:

— Fie, ca să mai treacă vremea asta păcătoasă... „Inimioară” făcu cărţile cîntînd cu vocea lui plăcută:

Gagica mea are ochii ca cafeaua
Cînd o văd, mi se rupe şandramaua...

Pricâ îl ascultă cîtăva vreme, juca fără multă convingere şi în cele din urmă îi spuse lui Alecu:

— Dar ştii că ai voce?

— E bun de dus la mitropolie, rîse cîineşte Sandu.

— Vorbesc foarte serios. Uite, înainte de a pleca eu de aici de la siloz, era un cor chiar în întreprindere. Pe unde n-am umblat, ce cîntece ştiam!

Alecu trînti o carte soioasă la picioare:

— Valet! şi pe urmă întrebă: Şi la corul ăla cine cîntă?

— Păi fete, băieţi...

— Auzi, Sandule, se bucură „Inimioară”, erau şi fete, cum dracu de n-am ştiut şi noi, că acolo era trai...

Pricâ lăsă cărţile şi le spuse vesel:

— Mi se pare că mai ţin şi acum repetiţii, lunea dacă nu mă înşel!...

„Tat-al lor” nu avea chef de cîntat, pentru că nici nu ştia să cînte.

— Poate să vină Alecu la treaba asta, că el e mai mulieratic. Ce mai aştepţi, „Inimioară”? Luni dă fuga după fuste...

Acesta nu voi să arate necunoscutului că era mulieratic.

— De cor îmi arde mie acum parcă! A, să fie vreo distracţie...

Pricâ atîta aştepta.

— Din cînd în cînd se mai şi dansează, mi se pare că joia...

„Inimă de porumbiel” se întoarse spre Pricâ:

— Aiurea, dans. Te pune să înveţi, parcă eu nu ştiu? Parcă nu l-am văzut odată pe Fane-Mahomed scriind o aia, cum îi zice, un rezumat, *o recenzie,* da, o recenzie... Adică îţi dă o carte de-ale lor şi te pune să scrii despre ea...

Secretarul, foarte serios, îl privi drept în ochi:

— Şi ce, adică e rău? I-ar sta prost unui marinar să fie şi deştept, să ştie şi carte?

Alecu se simţi călcat pe coadă. Adică ce credea blondul ăsta tinerel cu gene de fată mare, că el nu ştia carte? Îşi scuturâ pantalonii şi-i spuse batjocoritor lui „Le ştie”:

— Ia ascultă ce zice ginitorul ăsta! Da' ce crezi că sînt vreun prost? Că nu ştiu să mă bunghesc în cărţile alea ale lor? Păi cînd ţi-oi spune pe unde-am umblat, îţi îngheaţă scuipatul în gură! Îmi dai voie?

Se ridică caraghios în picioare, făcînd o reverenţă batjocoritoare:

—„Inimă de porumbiel”, zis „Aşteaptă-mă”, fost matroz pe *Alabama-City* şi pe goeleta *Ferucio,* dezertor, vagabond şi fotbalist!

Vorbea cu dispreţ, aproape neuitîndu-se la celălalt:

— Cînd lucram, tu abia sugeai ţîţă, frati-miu! Cînd ţi-oi cardi cum era s-o mierlesc la capul Horn, au să-ţi cadă nădragii în vine!

Sandu interveni şi el batjocoritor:

— Lasă-l, „Inimioară”, că-i puriu, nu vezi că l-au speriat ăia la aviaţie...

Să te ferească Dumnezeu de batjocura golanului, că nu mai scapi! Prică nu-şi pierdu cumpătul şi le răspunse cam în acelaşi limbaj:

— Lasă, fraţilor, că nici eu nu sînt căzut din leagăn. Ce te mai lauzi atît cu capul Horn? Să te văd eu la 3 000 de metri făcînd un *looping!*

„Le ştie” se căută de-o ţigară în buzunare.

— Ce *looping,* nenică, cum să faci *looping* la 3 000 de metri? Crezi că noi nu ştim ce-i aia aviaţie?

Cum Prică era mai tînăr decît ei, se aprinse şi începu o cursă a laudelor ce nu se isprăvi decît foarte tîrziu sub ochii miraţi ai lui Sandu.

— Dar de *palier* ai auzit?

Pe „Inimioară” îl apucaseră furiile. N-o să rămînă el de ruşine tocmai în faţa celui mai bun prieten al său, să-l încuie blondul ăsta, trimis acasă după doi ani pentru că se îmbolnăvise.

— Cînd mîncam eu *piracucu* [1] tu nici nu văzuseşi cum arată şalăul, nenică, şi-mi vorbeşti mie despre aviaţie! Păi ce-i mai uşor decît să te sui într-un planor din ăla, să te tragă unul de sfoară şi să faci pe aviatorul, că n-ai să-mi spui mie că ţi-au dat pe mînă un aparat ca lumea...

Prică îşi dădu seama că nu mai avea rost să-l contrazică. O luă cu binişorul:

— Şi cu cărţile ce ai?

„Inimioară" se ridică, dezmorţindu-şi picioarele.

— Ce să am? se miră, n-am nimic, dar eu îmi am cărţile mele, *romane captivante,* le şi închiriez dacă vrei, 3 lei volumul pentru o săptămînă. Mi le-a lăsat unul, Nicu-Vînzare bună, de-a fost jucător la noi în echipă. Ce vrei: *Edgar Walace, Misterele Londrei şi ale Parisului,* ce nevoie mai am de iordanele lor?

Prică îşi dădu seama că se afla în faţa unui încăpăţînat.

— Bine, se învoi, cînd o să mai am timp, o să stăm de vorbă. Să-mi aduci şi mie cîteva romane, plătesc chiria cerută sau, dacă vrei, facem un schimb. Am şi eu cîteva cărţi interesante...

— Mai bine aşa, că am început să le cam termin pe ale mele...

Se ridicaseră şi cei doi în picioare, scuturîndu-se de praf:

— De unde pornisem? întrebă Prică, prefăcîndu-se a-şi aduce aminte. De la vocea ta. Ştii c-a mai fost unul, Şaliapin, dacă ai auzit de el, mi se pare că tot marinar ca tine, tot aşa cînta pe unde apuca şi l-a găsit cineva priceput şi-a ajuns cîntăreţ de operă, a speriat lumea...

Lui Alecu nu-i venea să creadă. Numele cîntăreţului îi trecuse pe la urechi, dar nu-şi închipuia că oricine putea sa se numească peste noapte ditamai cîntăreţ de operă!

— Vii luni la repetiţie? mai întrebă secretarul.

— Păi ştii sigur că e luni?

— Da, cînt şi eu la cor...

— Uite-al dracului! se miră „Le ştie". Şi de ce n-ai spus pînă acum, te făceai că abia ai picat din cer! Ţi-o fi ruşine...

— Nu mi-e ruşine, de ce să-mi fie ruşine? „Inimioară" se

1[1] *Piracucu :* peşte de apă dulce din Amazonia.

mai asigură o dată:

— Şi zici că sînt şi gagici?

Pricâ zîmbi uşor. Nu putea să-l contrazică pe „Inimioară”.

— Da, sînt nişte fete foarte frumoase, ai să vezi... Sandu scuipă plictisit într-o parte:

— Ce ţi-or mai fi trebuind ţie, Alecule, parcă nu-ţi mai ajung tătăroaicele!

„Inimă de porumbiel” îşi făcuse o socoteală a lui.

— Da, mă, dar astea-s *artiste,* au voce, mă, oricum, mai ale dracului...

Cînd să plece, „Tat-al lor” mai întrebă într-o doară:

— Unde lucrezi, Pricâ, parcă aşa ziseşi că te cheamă...

— Da...

— Unde roboteşti?

— Jos, la magazie, spuse secretarul. O să ne mai vedem, vin să mai stăm de vorbă...

Şi, mulţumit, îi părăsi grăbit, coborînd scările de fier.

3

„Te-ai dat dracului, Alecule!” îşi spuse „Inimioară”, văzînd sala clubului în care erau adunaţi coriştii.

Se oprise la uşă, privindu-se în oglinda din faţa lui. Nu mai mergea! Cît mai era, vorba aia, varâ, puteai să umbli cu pantaloni de doc şi cu maiou, să-ţi mai pui la gît un fular verde de mătase ca să faci pe-afurisitu, să ţi se vadă tatuajele comandate la Alexandria, la Port-Said şi în alte porturi, de nu le mai ţinea minte, dar aici, între fetişcanele astea îmbrăcate în bluze curate, parcă ar fi fost mai bine s-o ştergi la timp, să nu rîdă cineva de tine. Nici băieţii nu erau mai altfel. Avea fiecare o cămaşă ca lumea, călcată bine, lepădaseră salopetele, se spălaseră, îi cunoştea pe fiecare, nu semănau!

Vru s-o facă la stîngă împrejur, să nu mai dea eu ochii de Pricâ, dar secretarul îl şi văzuse. Din doi paşi fu lîngă el.

— Bine c-ai venit, îi spuse, avem nevoie de un bas şi i-am spus dirijorului că nu mai e nevoie să-l caute. Bravo,

eşti băiat de ispravă!

Luat repede, „Inimă de porumbiel” nu mai ştiu ce să răspundă. Îşi arătă hainele ponosite şi zise cu un deget la obraz:

— Nu merge! Las' că vin altădată...

Era pentru prima oară cînd se simţea stingherit că era îmbrăcat prost. Prică nu-l slăbi de mînă:

— Dă-te aproape, frate, că nu se mai uită nimeni la haine. Sîntem de-ai noştri, muncitori de la siloz.

„Inimioară” îl urmă încurcat. Dirijorul îşi pregătea partiturile şi şi le aşeza pe capacul pianului din apropiere;

— Îmi dai voie, tovarăşe Popescu, iată basul de care-ţi vorbeam...

Dirijorul se ridică, îl măsură îngăduitor şi, fără să se arate mirat că i se aduce un astfel de tînăr înainte, îl întrebă firesc:

— Ce ştii?

Alecu îşi puse mîna în şold. Aşa, ştia el o mulţime de cîntece, dracu le-a numărat, da' ce, parcă aici, la cor, or să cînte *Cine dete cu cuţîtu* sau alte romanţe? Trebuie găsit ceva mai *fin,* mai pentru urechile delicate ale fetelor din jur care-l priveau, dîndu-şi coate.

— Păi, aşa mai bine îl ţin minte p-ăla, *Pe lîngă plopii făr' de soţ...*

— Bun, se înveseli dirijorul. Ia să te auzim! Cînţi cu acompaniament sau fără?

„Inimă de porumbiel” simţi cum îi curg sudorile pe frunte. Cine-l pusese sa vie la cor? Numai firea lui iabraşă, muieratică, îl băgase în încurcătura asta, că Sandu rîdea poate şi acum de el...

— Fără, îngînă, privind la fetele strînse împrejur. Să fi fost singur cu ele, s-ar fi răstit în gura mare: „Ce tot vă hîiţi la mine, n-aţi mai văzut marinar ieşit la pensie?” Dar cum să vorbeşti aşa faţă de dirijor?

Şi nu rîdea una, ba încă îl priveau foarte serios, şi aşteptau să-l audă cum cîntă. Tuşi scurt şi, pentru că nu era timid, îi dădu drumul, mai repede decît s-ar fi aşteptat ceilalţi:

Pe lîngă plopii făr' de soţ,
Adesea am trecut.
Mă cunoşteau vecinii toţi,
Tu nu m-ai cunoscut...

Greşi un vers la strofa următoare, dar nu băgă nimeni de seamă. Alecu avea o voce foarte frumoasă şi dirijorul corului puse uşor degetele pe clape, acompaniindu-l aproape fără să bage de seamă. Vocea lui „Inimioară” se ridica şi cobora şi, în curînd, cei rămaşi mai în margini se apropiară de pian. Cînd termină, cîţiva bătură din palme. Prică îi strînse mîinile emoţionat. Nici el nu bănuise că dăduse peste un cîntăreţ atît de bun. Dirijorul îl întrebă curios dacă mai ştie ceva.

Ştia „Inimă de porumbiel”!

— Mai ştiu *Torna picina mia...*

Fetele aplaudară din nou. Alecu le privi uimit. Nu i se întîmplase niciodată să fie rugat să cînte de două ori. „Le ştie” îşi bătea toată ziua joc de el: „Bă, de ce nu te laşi tu de chelălăit? Ai fi bun la circ să chemi lumea, dar cînd îţi dai drumul se zbîrleşte carnea pe mine!”

Cîntecul următor îl învăţase dintr-un film italian pe care-l văzuse în timpul războiului, de vreo două ori. Îi plăcea, că semăna cu romanţele auzite cu ani în urmă prin porturile Mediteranei.

Era mai puţin sigur ca la început, dar dirijorul îşi dădu seama că noul venit ar fi putut să cînte foarte bine peste cîtva timp dacă ar fi avut cine să se ocupe de el. Şi, ca să-l încurajeze, nu-l lăsă pînă nu mai interpretă încă vreo trei-patru cîntece, dintre care nu lipsi, bineînţeles, bucata *„Gagica mea”,* care plăcu foarte mult celor din jur.

În lunea aceea după-masă, repetiţia corului nu mai avu loc. Alecu, înconjurat de fete, fu silit, mai la îndemnul lui Prică, mai la al dirijorului, să-şi povestească aventurile marinăreşti. Lăsîndu-se greu, „Inimioară” încuviinţă în cele din urmă. Era fericit că găsise atîţia ascultători şi cînd îl întrebară dacă o să mai vină la repetiţia viitoare, promise

pe *„cuvîntul lui de matelot”* că nu-i va lăsa să aştepte.

La plecare, Prică îl opri:

— Stai aşa, că ţi-am adus ceva... Erau prea multe pentru ziua aceea.

— Ce mi-ai adus?

— O carte.

El uitase înţelegerea.

—Să ştii că *Misterele* sînt la Gică-Marafet, mi le-a cerut de săptămîna trecută, pot în schimb să-ţi aduc *Şerloc...*

Prică îl linişti, clipind din genele lui albe:

— Nu-i nimic, eu mai am ce citi, tu te văitai că le-ai cam terminat pe ale tale...

„Inimă de porumbiel” îl aşteptă cîteva clipe. Secretarul vorbea cu bibliotecara. Aceasta căută într-un raft şi-i întinse lui Prică o carte groasă.

— Uite, *Steaguri pe turnuri* îi zice, citeşte-o şi să-mi spui ce crezi despre ea...

Alecu cîntări cartea într-o mînă şi zîmbi deznădăjduit:

— Ceva mai subţire n-ai găsit? Nu prea sînt obişnuit să mă bag cu nasul în ceasloave de-astea...

— Lasă, citeşte-o, nu te grăbi, ai timp cît vrei... „Inimioară” răsfoi distrat, îi privi marginile mîncate şi vru s-o înapoieze:

— Nu-i de mine, zău dacă-i de mine. N-ai ceva cu aventuri?

Prică îl rugă să stea pe un scaun din apropiere. Alecu se aşează. Ostenise cîntîndu-le.

— Uite ce este, dacă nu ţi-o place să mi-o aduci peste două zile. E vorba despre nişte oameni ca mine şi ca tine...

„Inimă de porumbiel” o trînti descurajat pe genunchi:

— Cine are timp de Biblia asta?

— Încearcă numai...

Abia atunci băgă de seama Alecu desenul de pe copertă. Văzîndu-l, se scutură ca şi cînd ar fi luat sare amară:

— Nu citesc eu pacostea asta, e cu *politică...* Prică începu să rîdă ;

— De unde ai mai scos-o?

— Păi nu vezi ce aiurealâ are pe copertă... Secretarul i-o puse iar în mînă:

— Uite ce, îi zise, n-am vrut să-ţi spui, dar e o carte de aventuri, nu spune la nimeni, că ţi-o cere şi nu mai ai timp s-o termini, nu vezi ce mîncată e pe margini? E vorba de nişte vagabonzi, o să vezi...

„Inimă de porumbiel” îl măsură bănuitor pe celălalt.

— Nu se poate! se îndoi el. Dacă nu are ştampila lui *Hertz, leii,* nu-i cu aventuri...

Îndărătnic om îşi mai găsise Pricâ.

— Ascultă la mine, dacă vrei îţi şi citesc o pagină la întîmplare, să vedem, mă crezi?

Alecu nu terminase:

— Degeaba, n-am timp... Şi, ca să-ţi spui drept, eu am înghiţit toate *senzaţionalele* din lume şi de ăsta, cum îi zice? Ma-ka-renko, n-am auzit. A, să fi fost de *Vălas* sau de *Agata Criste,* mai ziceam, dar aşa, să stric orzu' pe gîşte?

Pricâ nu se lăsă pînă nu-i citi o pagină. La început „Inimioară” fu indiferent, pe urmă urmări mai atent. Cînd secretarul termină, Alecu îi ceru cartea:

— Dă-o încoace, ţi-o aduc într-o săptămînă. Secretarul răsuflă uşurat. Se ridică şi-l urmă:

— Dar să n-o pierzi, auzi tu...

— Cum o s-o pierd? Ce?

— Dacă vrei să-ţi mai dau una la fel de frumoasă...

— Nici lui „Le ştie” n-am voie să i-o împrumut?

— Lui poţi să i-o dai, numai să aibă grijă de ea...

— Bine.

— Atunci, vii luni la repetiţie?

„Inimă de porumbiel” nu promise, dar veni.

4

Mangîru era foarte supărat. Adică aşa venea vorba. Toată vara preşedintele colectivului sportiv îl bătuse la cap:

— Bre, mai ai grijă şi de juniorii ăia, aprobă-le o cantină, acolo, să pot să-i supraveghez, că sînt slăbuţi, săracii, şi la jocul ăsta, *brat moi,* se cere efort, nu jucărie!

Directorul avea şi el pe ale lui. Se auzise pînă la raionul de partid cum se irosiseră banii pe anul trecut şi-l luaseră la frecuş. Acum nu mai voia să ştie cîtva timp de fotbal.

— Ce-i, Moşa? Iar vrei parali? Dar ci crezi tu că am să mai înghit să fiu tras la răspundere pentru voi?

Frizerul se uita la el nedumerit:

— Cum adică pentru noi? Parc-ai fi Mîţu, bre, aşa vorbeşti, ia te uită! Ţi-am spus că ar mai trebui şi ceva pentru amărîţii ăia de juniori, că aleargă şi ei, să-i stimulăm...

Mangîru se încăpăţînase:

— N-am bani, asta e. Or să ne oprească din salariu şi ţie, şi mie, lipsa di anul trecut, aşa mi-au spus la raion, nu mai mergi, s-o strîns şurubul!

— Foarte bine, foarte bine. Ce dacă o să-mi oprească din salariu? Am mărturisit. Greşelile se plătesc...

Inima directorului se mai muiase:

— Mai taci, pricopsitule!

Preşedintele ştia că l-a dat gata. Aşa era Mangîru, numai gura de el, că încolo, inimă de aur, cine-l cunoştea, îl cumpăra uşor.

— Şi cam cît ar trebui? Frizerul spuse suma.

— Cam mult, Moşa, cam mult, ia gîndeşte-te...

— M-am gîndit, fratele meu, m-am gîndit, dar nu uita că juniorii sînt schimbul de mîine al echipei...

Directorul avea însă ideile lui:

— Mai bine făceam altceva, nu juniori, costă ăştia o mulţimi di parali, ia-le echipament, cumpără-le ghete... Şi rezultatul?

Sîrbul se supără de-a binelea:

— Cum adică rezultatul? Ce, n-oi fi mulţumit? Mangîru nu spuse nimic. Moşa Mariancovici îl beşteli în legea lui.

— Adică dumneata crezi că n-o să intrăm din nou în *Divizie?* Ce dacă stăm acum pe locul trei? Nu uita că sîntem la numai un punct diferenţă şi asta contează foarte mult, unchiule...

Celălalt tăcu cîtva timp şi după aceea zise ca şi cînd ar fi vorbit singur:

— După mini, treaba cea mai bună ar fi fost să fi făcut o echipă di aur, cum se zici. Posturi în schemă avem ; ci mă oprea cineva să angajez jucători cărora să le dau un salariu ca lumea, aşa cum au mai făcut şi alţii? Să fi văzut cum ar fi venit o sută la pînişoară bună...

— Te pomeneşti că nu-ţi mai plac băieţii acum?

— Îmi plac, dar... Ah, să fi fost măcar pi locul doi, Moşa, măcar pi locul doi...

Cu directorul nu era chip să te înţelegi în ziua aia. Frizerul îl luă din scurt:

— Ei, faci ceva pentru juniorii mei?

— Iar?

— Iar, uite semnează, aici şi gata...

Fericirea preşedintelui durase numai cîteva zile. într-o dimineaţă, Moşa Mariancovici se trezise cu „Le ştie” şi cu Alecu în atelierul său strîmt.

— Bună dimineaţa, făcuse Sandu, trăgînd pe nas mirosul de ulei de nucă şi de pudră încălzită.

— Noroc, copii! Ce vînt vă aduce pe la mine? Staţi jos, că tot n-am clienţi la ora asta.

Cei doi se aşezaseră. Sîrbul se învîrtea în jurul lor, clănţănind din foarfece.

— V-a trimis antrenorul să vă tundeţi? Ce-i drept, v-au cam crescut laţele...

Preşedintele uitase că echipa e în vacanţă şi că antrenorul trebuia să se întoarcă abia la 15 august.

— Nu e cazul, spuse „Le ştie”.

Abia atunci băgă de seamă sîrbul că „Inimioară”, îşi aruncase fularul lui verde cu care îşi înfăşura gîtul. Purta acum o cămaşă albastră de poplin şi avea şi pantaloni noi călcaţi.

Privindu-l mai bine, îi văzu şi sandalele roşii, parcă atunci cumpărate. „Te pomeneşti că se însoară şi-l pierdem”, gîndi frizerul amărît. În schimb, Sandu era tot în vechiul său tricou de marinar, rupt şi murdar. Îşi întinsese picioarele pe scaunul alăturat şi el îi zări pingelele sparte.

— De ce-aţi venit, bre, aşa de dimineaţă?

— Să-ţi spunem o vorbuliţă dulce... rîse Alecu.

— Ce tot zici tu acolo?

— Da, o vorbuliţă dulce.

— Atunci daţi-i drumul, ce mai aşteptaţi...

„Le ştie” îşi propti mai bine capul în susţinătorul scaunului rotitor.

— Uite ce e, tovarăşe Moşa, aşa nu mai merge.

— Ei cum, *brat moi?*

— Nu mai merge! Noi am mai stat de vorbă...

— Am mai stat, fratele meu.

— Şi nu erai dumneata ăla care te lăudai că nenorocitul ăsta de colectiv o să mai pice cu ceva ţoale sau primă?

Frizerul fu foarte încurcat. Ce era să le răspundă? Directorul le promisese faţă de el premii şi chiar cîte un costum de haine. Că la urma urmelor, avea dreptate Luca: rău făcuse!

— Ei? Ce-ai de zis? adăugă şi „Inimă de porumbiel”.

— Păi să mergem la tovarăşul Mangîru să-i aducem aminte.

— Să mergem, tovarăşe, că noi nu ne mai rupem caroasele degeaba de dragul dumitale. Hai, că nu mai putem să ne zicem *jucători profesionişti,,* mai merge, da' nici aşa, pă daiboj să ne rupem plămînii! Este?

— Haideţi la Mangîru...

Ce era să facă preşedintele colectivului? În capul lui se spărgeau toate oalele.

Pe director îl găsiră în curtea silozului. Părea supărat în dimineaţa aceea. Cei doi rămaseră mai într-o parte, nu îndrăzneau să se apropie. Sîrbul îl salută şi el cam cu jumătate de gură.

— Tovarăşe Mangîru...

— Ce-i, Moşa?

— Ce să fie? Uite, au venit băieţii ăştia la mine, cică începe peste cîtva timp „returul”...

— Şi dacă începi?

— Mi-au adus aminte că le-am promis o premiere... Mangîru ar fi vrut să-i răspundă că acum nu are timp de stat de vorbă, pentru că se întîmplase o dandana la rampa de însilozare, dar se răzgîndi şi-i chemă la el pe cei doi.

— Ia veniţi, mă, încoa... „Inimioară” şi Sandu se apropiară.

— Ce spune Moşa? „Le ştie” îndrăzni:

— Tovarăşe director, era vorba că ne mai daţi şi nouă cîte o primă acolo, cîte un costum de ţoale...

Mangîru se încruntă:

— Primă, ai? Mai vreţi şi primă? După ci nu-mi faceţi nimic toată ziua!

— Noi? se miră Sandu.

— Nu, tata! Credeţi că nu ştiu că jucaţi cărţi pi sub grinzile de la elevatoare. O vinit unul şi altul la mini şi mi-o spus. Nu v-am prins eu, că vă dădeam afară. Ci, credeţi că v-am angajat ca să vă bateţi joc di muncitorii ceilalţi, să zică oamenii că ni trebuie trîntori într-o întreprindiri socialistă? M-am săturat să mă freci pi mini în toati şedinţele pi chestia voastră. Nu mai merge, ori vă faceţi oameni cumsecadi şi vă băgaţi minţile în cap, ori vă concediez şi n-am nevoie di voi. S-a înţeles?

„Le ştie” clipi din ochi:

— Bine, tovarăşe Mangîru, dacă nu mai aveţi loc de noi, o să plecăm singuri, numai să vedem cu cine o să cîştigaţi „returul”, că doar ştiţi bine cîte goluri am marcat eu şi cîte a marcat Alecu...

Moşa Mariancovici dădu să-i împace, să spună ceva, dar directorul îi luă vorba din gură:

— Avem şi juniori acum, nu mai e nevoie di elementi nedisciplinati. Puteţi să plecaţi unde-oţi vide cu ochii.

Cei doi se depărtară. Directorul rămas singur cu sîrbul se răsti la el:

— De-asta veniseşi? Acum nu ştiu cît timp mi-ai cerut bani pentru juniori, acum dumnealor vor prime, auzi! M-am săturat, ajunge! Trebuie să intrăm în legalitate...

Preşedintele dădu din umeri:

— Cum vrei...

Şi plecă înapoi foarte cătrănit. De fapt, jucătorii meritau să fie premiaţi pentru că se comportaseră destul de bine. Mangîru, ca totdeauna, nu cunoştea măsura. Nici ca anul trecut nu se mai putea, desigur: mese la *Văduva,* costume

de haine date unora, dar nici cu otusbirul! „Gata, mă spăl pe mîini, pînă acum v-am fost mamă, tată, de azi înainte v-arunc, nu mai sînteţi copiii mei!” În definitiv, ce ilegalitate îi propusese el? Ar fi trebuit să vorbească şi cu antrenorul în privinţa asta, dar el venea tocmai la 15 august şi pînă atunci mai era...

Ca să se împace, sîrbul îşi spuse că la nevoie îşi va cheltui salariul său, tot n-avea copii nevastă, griji, şi va cumpăra ceva, aşa, să se vadă că acest colectiv are un preşedinte ca lumea, un preşedinte sportiv...

5

„Le ştie” plecase la Constanţa. Căldurile se înteţiseră şi Sandu nu mai putea să rabde. Trăsese şi de Alecu:

— Haide, mă, cu mine, că mi-ai spus că mergi. „Inimioară” se codea.

— Ce ai? Te-au legat ăştia de coadă, ţi-au pus miere-n strachină? Mergem la Constanţa, cunosc tot portul...

— Parcă eu nu-l cunosc?

— Atunci?

Cum ar mai fi mers Alecu!... Numai că celălalt nu ştia, avea o încurcătură cu miliţia de acolo, poate îl uitaseră, dar dacă îl recunoştea cineva dădea de dracu! La început, cum e omul, pripit, făgăduise. Cînd i-a venit însă mintea de pe urmă, a început să dea înapoi. Nu-i prea ardea să mai aibă de-a face cu miliţia... Mai era o dandana, nu putea să-i spună lui Sandu, că l-ar fi luat peste picior: hoţul ăla de Prică îl prinsese cu laţul. La cor găsise o fetişcană, să te tot uiţi la ea, ca la o icoană! Parcă nu-i ajungea că-l mai întrebase de cîteva ori „Tat-al lor”:

— Mă Alecule, nu-i lucru curat cu tine, ce te-a apucat de-ţi faci ţoale?

Asta cînd îşi cumpărase o cămaşă. A doua oară, cînd îl văzuse şi cu pantaloni noi, prietenul său şuierase îngrijorat:

— Ne-am dat dracului, „Inimioară”, ce-i luxul ăsta pe tine?

A trebuit să-i mărturisească. Fusese la club, îl puseseră să cînte, şi lui i se făcuse ruşine să se mai ducă acolo, dezbrăcat, ca un vagabond cules de pe stradă.

— Nu se făcea, mă Sandule, toată lumea pusă şnur pînă la gît, ce m-am gîndit? Adică, tu, Alecule, eşti vreun lepădat?

Sandu tot nu pricepea:

— Ce ţi-o fi trebuind ţie, mă, cor, nu ştiu? Parcă dacă aveai nevoie de muzică, nu te duceam eu la *Văduva* şi-ţi puneam lăutarii să cînte?

Numai că la *Văduva* nu prea mai mergeau. Nu mai

aveau bani, numai sufletul lui „Inimioară” ştia cît se strînsese ca să-şi cumpere cămaşa şi pantalonii!

După încă o jumătate de oră de vorbă, se lămuriseră: Alecu nu pleca la Constanţa pentru că n-avea ce să caute acolo.

— Dar cu direcţia nu te înţelegi? întrebase „Inimă de porumbiel”.

— Ce să mă mai înţeleg? Plec şi gata! Ce, n-am dreptul la concediu?

— Cum vrei, dar Mangîru n-o să te mai primească! De asta nu ducea Sandu grijă! Îşi cunoştea bine omul.

— Lasă, să mă întorc şi să-l vezi dacă mai spune ceva. Eu te salut, mai gîndeşte-te, poate te hotărăşti. Trenul pleacă mîine de dimineaţă...

Nu se gîndise Alecu. De la o vreme avea treabă: producţia, ca producţia, că nu-i zicea nimeni nimic, el şi cu Sandu nu prea se omorau cu treaba, dar acum îi băgase Prică ăla altele în cap.

La o repetiţie îi spusese:

— Ia ascultă, Alecule (se împrieteniseră, că avea ăsta o vorbă lipicioasă!), cine mai cîntă bine în echipa de fotbal? Vrem să facem un cor clasa I-a! Să mergem cu el la serbări, să se ducă vestea...

„Hoţ mai e!” se gîndea „Inimioară”, voia să-i tragă cu aţa şi pe alţii, că pe el îl dusese cu zăhărelul. Ba mai cîntă-ne una, ba mai cîntă-ne alta, de ce să n-o spună, îi plăcuse! Se uitau fetele, începuseră să-i dea tîrcoale, acolo era de trăit! La început mai cu o glumă, mai în serios, îl băgaseră la mijloc, mai strîmbînd din nas, mai lipsind cîteodată, vara trecuse aproape şi Alecu învăţase *Marşul partizanilor, Imnul de stat, Pescarul* şi încă vreo cîteva cîntece. Dirijorul îl făcuse *solist,* ceea ce îi plăcea foarte mult. Nici notele nu erau greu de învăţat... Nişte puncte acolo, cu codiţe ca la şcoală. Mai văzuse. „Inimă de porumbiel” nu se speria cu una, cu două...

Prică nu-l mai slăbea:

— Ce-ar fi să mai aduci nişte băieţi, să-i înveţi să cînte, că ai ureche muzicală şi să completăm corul?

— Ce-ai zice de juniori?

— Bună idee!

— Îi aduc cît ai zice peşte. Dacă nu vin, lasă-i pe mine!

— Nu aşa, se îngrozise secretarul U.T.M.-ului.

Te puneai cu Alecu? Cum era vară şi campionatul se întrerupse, fu mai greu să-i găsească pe băieţi, dar nu se lăsă. După ce dădu de doi, îi strînse şi pe ceilalţi cu ajutorul acestora. Lipseau numai cîţiva, plecaţi la mare, în vacanţă.

Toţi îl cunoşteau pe „Inimă de porumbiel” ca pe un cal breaz. Unii îl iubeau pentru că ştia să joace bine fotbal şi pentru că înjura fără răutate, aşa ca şi cînd te-ar fi dezmierdat. Numai de contrazis să nu-l fi contrazis, că lua foc!

Alecu îi adunase în mijlocul curţii silozului şi ca să nu-i mai urce pînă sus, la club, fără să ştie despre ce este vorba, le spusese în cîteva cuvinte în limbajul lui înflorit de ce-i chemase:

— Ia ascultaţi, îngeraşilor, la mandea!

— Ascultăm, nea Alecule...

— De azi, luni, toată echipa vine la cor, să cînte, s-a înţeles?

— La cor?! se miraseră cîţiva.

„Inimioară” se uitase fioros la ei.

— Ce, nu v-o place?

— N-avem voce...

— Lasă că vă vine vocea. Sus, acum după; mine, înainte marş, şi să n-aud nici păsărica.

Parcă mai îndrăznise vreunul să crîcnească!

Cînd se trezise Prică cu cei 14 juniori în sala de repetiţii se crucise.

— Da' ăştia cine mai sînt? se mirase ipocrit, deşi ştia despre ce este vorba.

— Echipa de juniori, se umflase Alecu în pene. Fac din ei o trupă de revistă şi-i duc la teatrul de estradă. Este?

Băieţii se uitau stingheriţi împrejur. Se apropie şi Popescu, dirijorul, şi începu să le asculte vocile. Trei scăpară. Cînd cîntau, puteai să spargi buturugi.

Cine spusese că pofta vine mîncînd, nu se înşelase. Într-

o zi, „Inimă de porumbiel” îşi adusese aminte că pe vremuri avea o muzicuţă de gură din care cînta cînd îi venea bine. O căută, o găsi. Era cam ruginită, suna fals, dar mergea. Ca să-l audă fetele, le strînsese în jur şi le cîntase geamparalele, pe urmă un cîntec marinăresc şi cu asta nu mai scăpase de Prică:

— Ce-ar fi, Alecule, să facem şi o orchestră?

Multe mai vrea şi ăsta, parcă altă treaba n-avea toată ziua!

— Cu cine?

— la gîndeşte-te....

Dacă băga de seamă, Prică era dat dracului!

Ştia numai că Gică-Marafet cînta din mandolină, mai mult nu. Şi pentru că, vorba lui Mîţu, tot ardea gazul de pomană dimineaţa, pe sus, fiindcă nu mai avea cu cine juca tabinet, o luase lela prin siloz şi-i întrebase pe cei pe care-i cunoştea, dacă nu cumva se pricep să cînte la vreun instrument. De la Fane-Mahomed află că Bibiloi cîntă la vioară şi că lui Mucală dacă i-ar da cineva un acordeon, nu s-ar face de rîs cu el în mînă.

Glonţ, se oprise tocmai la cazane.

— Ascultă, Foxule, e adevărat că ciripeşti la acordeon?

Mucală se ştersese de sudoare şi se apropiase.

— Ce-ţi veni, or oi vrea să cînţi la *Trecerea Dunării?*

— Cam aşa ceva. Uite, doi pe doi despre ce este vorba: sindicatul zice, adică nu sindicatul, Prică, şmecherie ăla de m-a băgat la cor, auzi că să facem o orchestră. Dacă ştii să clămpăni la armonică, îţi cumpără ei un instrument şi ne producem, să vezi drăcovenie! Vine şi Gică, ăsta le vede la mandolină, o să-ţi placă, Bibiloi cu vioara...

Mucală n-avu nimic împotrivă. N-ar fi putut spune că ştie să cînte prea bine la acordeon, dar, din moment ce-i promiteau unul nou, avea să-şi mai bată capul şi tot o să-nveţe...

După două săptămîni, orchestra improvizată astfel făcu prima repetiţie. Nu mersese la început. Alecu, ajutat de dirijor, încercă vreo două ceasuri să o scoată la capăt cu noii muzicanţi, dar nu reuşi prea mare lucru. Nu ştiau

aceeaşi bucată. Gică-Marafet cînta după ureche din mandolina lui. La urma urmelor era şi caraghios să faci o asemenea orchestră, dar „Inimioară” nu băgă de seamă, şi, mai înjurînd printre dinţi, mai venindu-i să-şi ia lumea în cap, reuşi să scoată de la executanţi un fel de potpuriu în care se amestecau deopotrivă cîteva romanţe şi vreo două sîrbe...

La zece zile după asta formaţia se mări cu încă două viori. Dirijorul le dădu şi el concursul şi după a patra sau a cincea repetiţie, „Inimă de porumbiel” începu să vorbească cu siguranţă despre „orchestra lui”.

Cam tot de pe atunci, aşa cum avea să-i spună lui Sandu mai tîrziu, vagabondul „se retrase din afaceri”.

6

În gară, Luca auzi, ca în ziua cînd sosise aici, ţăcănitul cunoscut al T.F.F.-ului. Nu lipseau decît găinile albe, leneşe, care să traverseze liniile de fier. Străbătu mica sală de aşteptare şi văzu, dincolo de ieşire, în piaţa plină de coji de pepeni verzi, un autobuz albastru, Skoda. Înăuntru erau cinci sau şase oameni, privind afară prin ferestrele mari, cu rame metalice. Motorul duduia, gata să pornească.

De data aceasta îşi mai adusese cîteva lucruri, avea un geamantan mai încăpător, legat cu barete de piele. Înţelese că aşa cum prevăzuse cu cîteva luni în urmă birjarul, cei de la fabrica de ciment cumpăraseră un autobuz şi-l puseseră la dispoziţia locuitorilor şi salariaţilor care şedeau mai departe.

Cînd să urce scările autobuzului, îl zări într-o parte pe Miahălă. Şedea posomorît pe capra droaştei sale şi privea cu melancolie la puţinii călători care-l urmau pe Luca, îndreptîndu-se toţi spre maşină.

Antrenorul se răzgîndi. Birjarul, la început nedumerit, rămase nepăsător şi cînd îşi dădu seama că îl cunoaşte pe tînărul din faţa lui, sări sprinten din trăsură şi-i ajută să urce bagajul.

— Nu l-aţi uitat deci pe bătrînul Miahălă, spuse

mulţumit.

— După cum se vede...

— Ce înseamnă muşteriu credincios!

Bătrînul îşi şterse faţa asudată cu dosul mînecii largi a hainei sale albastre pe care n-o lepăda nici în acest anotimp călduros.

— Ce-ţi mai face mîrţoaga? întrebă Luca. Tot aşa voioasă?

— Nu mai e chiar atît de voioasă, săraca. Mîncare mai puţină, cu porţia. De, nu mai are Miahălă parale. Mi-au mîncat ăştia cu *otobuzul* pîinea...

Antrenorul îl bătu pe umeri cu prietenie:

— Trebuia şi asta, nu fi nedrept. Crezi că toată lumea poate merge cu trăsura? Nu uita, pe urmă, că nici n-ai fi putut să-i duci pe toţi. E şi departe şi ţi-ar fi stricat şi bunătatea de birjă...

Se sui cu grijă în spatele caprei şi Miahălă urcă de asemenea, dînd bice calului. Autobuzul tot mai stătea pe loc, deşi era aproape plin. Birjarul avea chef de vorbă. Se întorcea către pasager, cînd furios, cînd dînd din umeri cu o falsa nepăsare:

— Degeaba am ieftenit şi tariful. Oamenii se suie în *otobuz.* Nu pot să mai fac faţă. Rar mai pică unul ca dumneata, dar şi ăla se miră: „Cum, atît de mult costă pînă la *monument?”* „Să fii dumneata sănătos, îi spun, n-ai apucat vremea cînd luam treizeci de lei...”

— Şi acum cît iei, Miahălă?

Birjarul se uită încurcat în jur, ca şi cînd ar fi căutat ceva pe marginea drumului.

— Pentru muşterii ca dumneata, un pol...

Luca zîmbi şi nu-l mai ascultă cîtva timp. Privi salcîmii pitici de pe marginea şoselei pline de praf.

Aici, toamna, ca şi celelalte anotimpuri, sosea mai devreme. Procesiunea ei vegetală trecuse fluviul şi se cuibărise în frunzele uscate şi prăfuite ale pomilor. Departe, deasupra oraşului, se strîngeau nori mari, de fontă, apăsînd peste acoperişurile joase, roşii, de ţiglă. În lumina nesigură, schimbătoare, faţa fluviului leneş sclipea stins.

Arcurile trăsurii scîrţîiau jalnic. Încă vreo cîteva drumuri şi droaşca birjarului trebuia scoasă la reformă. Îi sosise ceasul. De altfel şi Miahălă părea resemnat. Luca îl ascultă cu bunăvoinţă.

— Parcă am să împărăţesc pămîntul! spunea cu vocea lui spartă, gîfîită. Anul ăsta şi gata! Mi-am făcut socoteala. La primăvară nu mai ies, a îmbătrînit şi calul, am îmbătrînit şi eu, adică ce tot spun eu că sînt bătrîn? Da' de unde, am băiat de 17 ani, îl ştii matale, e junior, parcă aşa-i zice în echipa dumneavoastră, Moşa mi l-a învăţat să bată mingea...

Rîse singur ca de-o glumă bună şi se contrazise singur:

— ...adică nu sîrbul, că ştia el şi înainte de asta să bată mingea, dar nu aşa ca acum. Îmi spune că se va face *fotbalistru* şi-o să cîştige o groază de bani. „Bine ar fi, măi băiete, îi zic, mai mi-ai da şi mie”, dar n-aştept cu la pomana copiilor, că am uitat să-ţi spun, doi am! Ăsta e cel mai mic, făcut la patruzeci şi doi de ani cu nevasta de-a doua, că a dintîi a murit, Dumnezeu s-o odihnească, că aşa o muiere mai rar ; poate n-oi şti, că nu te văd cu belciug în deget. Să-ţi dea şi dumitale Dumnezeu o nevastă ca a mea, a dintîi, şi pe urmă să vorbim. Nu zic, şi asta e bună, a de-a doua. *Vrenică,* strîngătoare, numai gura o are mai rea. Ptii, să nu stai s-o asculţi, parcă vorbesc o sută de muieri, nu una. Ce nu-mi spune? Mă asculţi dumneata?

Luca îl asculta. Birjarul se încruntă. Auzise din urmă sforăitul autobuzului.

— Na, că vine tiribomba, drăcovenia. Uite aşa păţesc mereu...

Şoferul clacsona de departe, insistent.

— ...îmi sperie calul, domnule, sună, suna-i-ar trîmbiţele de apoi şoferului, de nu mai auzi. Marin, ăsta-i calul, ciuleşte urechile, dă să fugă într-o parte, ţin de hăţuri, nu zici că era să nimeresc în şanţ cu domnul Pantelimon într-o zi cam la ora asta?

Skoda se apropiase şi îi întrecu vîjîind. Cei din maşină îi făcură semne cu mîna birjarului.

— Uite... asta mă mănîncă, mărturisi Miahălă, nu ştiu

dacă dumneata ai să mă înţelegi, după ce mi-o ia înainte, mai îmi lasă şi praful în nas, îmi face clienţii ca pe naiba, de nu se mai scuturâ o săptămînă. Şi barim de-ar fi un *otobuz* ca lumea, dar parcă n-a rămas lunea trecută în pană? Mai mare rîsul!

— Ei cum? se miră Luca mai mult ca să-i facă plăcere.

— Uite, bine. Tot aşa, căram un muşteriu de la gară. Era plină ochi, c-a fost nu ştiu ce miting la fabrica de ciment, adunare mare, mă rog. Care n-au mai încăput i-au lăsat lui Miahălă, să-i care el în trăsură. Trei am dus. Un pol de căciulă am cerut, dar nu mi-au dat. Voiam să-mi scot şi eu pîrleala. „Nu vă duc", le-am zis. Ce crezi dumneata? Erau în stare să meargă pe jos atîţia kilometri ; nu i-am lăsat, mi s-a făcut milă. „Hai suiţi-vă colea, dar fără doi poli toţi trei nu mă mişc!" Crezi că mi-au dat? Nu mi-au dat. Treizeci de lei, atît am căpătat. Buni şi ăia, măcar că era să se deşele calul. Buuun, şi cum îţi povesteam dumitale, îi sui sus pe muşterii şi ia-o, lipa-lipa după *otobuz.* Cînd ajung la trei sute de metri de locul ăsta, uite în dreptul plopului ce să vezi! *Otobuzul* pe loc, muşteriii jos, împrejurul şoferului care se vîrîse sub burta lui, meşterindu-l. „Aha, mi-am zis, ţi-a venit şi ţie rîndul, Miahălă, să rîzi de înfumuratul ăsta!" Că dacă o să moară Marin al meu de ceva, de inimă moare, doamne iartă-mă, ca oamenii că tare l-a mai speriat zăltatul ăla de şofer...

Luca rîse spre mîndria birjarului care se aprinse şi mai tare:

— Trec eu, cum îţi spuneam dumitale, cu clienţii mei şi-i fac semne mecanicului: „Salutare, salutare, te aştept la *„Trecerea Dunării".* Ai fi zis cu sînt Împăratul Frantz Iosif nu altceva. Şi de bucurie, l-am luat la bice pe Marin: „Dii, gloabă, că dacă nu l-oi întrece azi pe *otobuzul* ăsta, păi atunci cînd?" Trăgea calul, săracul, de mi se rupea inima, dar nu puteam să-l iert. Unde pui mîndria mea de om? Cînd sa intrăm în oraş, aud în spate sărăcia. Venea, venea. Muşteriii n-au de lucru, zic: „Uite ce e! Dacă ajungem înaintea maşinii la *monument,* ai zece lei în plus!" „Da' ce credeţi că sîntem la hipodrom?" m-am răstit la ei. De, erau

şi trei inşi! Să fi fost unul ca dumneata, uşurel, mi-aş fi pus mintea cu ei, dar aşa? Numai în gîndul meu mă rugam: „Ah, sări-ţi-ar o roată! Plesni-ţi-ar cauciucurile, că de la tine mi se trag mie toate relele...” Nu i-a sărit nici o roată, tot al doilea am ajuns la *monument,* am pierdut zece lei!

Miahălă ridică biciul şi mai lovi uşor calul.

— Uite că aproape am ajuns, se vede geamia. Şi nu ţi-am spus eu dumitale totul, că de la asta pornisem. Zic, în primăvară nu mai ies. Mi-am făcut suma. Gata, la pensie. Şi eu, şi Marin. Calul o să-l vînd, daʼ parcă am să iau cine ştie ce pe el? Tot cu fi-miu ăl mare mi-e norocul. Băiat cuminte! Nu zic, nici ăsta mic nu-i altfel, dar ăla are situaţie! Stă la Medgidia, e farmacist, s-a însurat, are şi un băiat, să-i trăiască, sînt adică, cum s-ar zice, bunic. Îmi trimite lunar cîte patru sute de lei. Nu moare Miahălă de foame, aşa să-mi ajute Dumnezeu, că am crescut copii mari şi cuminţi, ehe.

Se zăreau primele clădiri. Luca văzu firmele de sticlă şi silueta înaltă a silozului. Avu un sentiment de melancolie. Începuse să se obişnuiască cu tîrgul acesta, străzile şi casele lui de piatră şi de lut îi aminteau cîteva întîmplări pe care nu putea să le uite atît de uşor.

— Dar dumneata pe unde umbli? întrebă Miahălă.

— Am avut vacanţă.

— Aha! Ei, bună meserie mai ai... Dacă spui că iese şi un ban acolo, merge! Şi de unde eşti?

— Din Reşiţa.

Birjarul se miră tare:

— I-auzi dumneata! Dar e drum pînă aici, şi cum ai nimerit la noi?

— M-au trimis cei de la C.C.F.S...

Miahălă nu înţelesese ce-i aceea C.C.F.S., dar nu întrebă, pentru a avea aerul că ştie o mulţime de lucruri.

— Şi-ai stat mult?

— Cam mult...

Birjarul abia aştepta să-i spună unele noutăţi:

— Atunci n-ai aflat dumneata ce s-a mai întîmplat pe la noi...

— N-am aflat, de unde să aflu?

Miahălă smuci hăţurile uşor şi-şi mîngîie calul cu coada biciului.

— Cîrciuma *La Văduva* o cunoşti matale? Ai fost pe acolo?

— Odată parcă.

— Gata! S-a zis. A intrat statul în ea. A făcut bufet. L-a scos pe negustor, că-şi făcea de cap, vindea prea scump, l-a pus cu botul pe labe... N-a mai rămas în oraş decît domnul Ule Batai cu şandramaua lui de cafenea, dar parcă-l văd că dă şi el în primire...

Luca îl asculta curios.

— Moare, turbează domnul Pantelimon şi cu domnul Vizante. Eu, să mă bată Dumnezeu, să nu mă spui dumnealor, dar tot cred că aveau băgat ceva capital amîndoi în dugheana aia. Ăştia sînt oameni ai dracului, nu se lasă aşa, cu una cu două... Au fost negustori, şi meseria nu-ţi iese aşa uşor din sînge! De la o vreme nu ştiu ce au, nu mai pleacă la Constanţa, dar astă primăvară nu era săptămînă să nu se urce-n tren domnul Pantelimon, că eu îl duceam. Învîrteşte el ceva afaceri pe-acolo, eu de unde să ştiu? Nu mă bag, nu m-amestec, fiecare cu ale lui! A, să fie toţi ca domnul Pantelimon, bine ar mai fi! Că parcă-l aud: *„Otobuz* le trebuia, că încolo erau lulea!”...

— Dar ce are cu autobuzul?

— Zice că nu e sănătos să umbli cu el, că merge cu benzină şi benzina face vapori; da, aşa zice, vapori, şi ăştia sînt otrăvitori! A, să-l asculţi dumneata ce spune, are o teorie întreagă: cică dacă omul ar fi rămas la carul cu boi, bine ar fi fost. Nu se mai otrăvea, avea nervii mai buni! Pe cînd aşa viteza l-a nenorocit... Drept este, îmi zic şi eu cîteodată, parcă n-am avut un bunic de-a trăit 115 ani?

— Lasă, Miahălă, vei trăi şi dumneata 115 ani!

— Să dea Dumnezeu şi matale la fel, dar nu-mi trebuie!

— Şi crezi că a trăit atîta bunicul de care vorbeşti pentru că a mers numai cu carul cu boi?

— De, ştiu eu! Parcă nu cred! Că dacă ar fi aşa, eu ar fi trebuit să mor la cincizeci de ani, pentru că am fost birjar şi

o birjă, cum ştii şi dumneata, merge mai repede ca un car cu boi!

— Vezi?

Miahălă era mîhnit. Se mai întoarse o dată şi dădu din umeri:

— Cînd oi ieşi la pensie, am să mă sui şi eu în *otobuzul* ăsta! La drept vorbind este el cum este, dar merge repede. Şi cînd eşti grăbit şi nu ai timp de pierdut, o dai dracului trăsura lui Miahălă, te sui pe cauciucuri, şi sfîr! În zece minute eşti la gară sau la *monument...*

Intraseră în oraş. Copitele calului băteau piatra cubică a „centrului". Deasupra se adunau norii a ploaie. Se auzea de departe un tunet surd şi firmele de tablă ale vechilor negustori sunară îndelung. În faţa restaurantului *Trecerea Dunării,* Luca se dădu jos. Îi întinse birjarului 40 de lei. Miahălă refuză încăpăţînat:

— Nu iau un ban mai mult, tarifu-i tarif! Am zis un pol, un pol rămîne, ce să ne mai tocmim! Am şi eu cinstea mea. A, dacă ai vrea matale să mă cinsteşti cu un rachiu, e altă ceva...

Moşa Mariancovici avea să-i spuie o mulţime de lucruri. Cînd îl văzu intrînd pe uşă, îşi lăsă clientul şi începu să turuie ca şi cînd i-ar fi fost frică să nu scape nimic din cîte avea de povestit:

— Bine că te-ai întors, *brat moi,* bine că te văd!

— Dar ce s-a întîmplat?

— Ai auzit, bre!

— Ce s-aud?

— Petrescu III...

— Ce-i cu el?

— E antrenor, unde crezi?

— Habar, n-am...

— La *Spartak* Iaşi*!* Capul de serie al Ligii de răsărit...

— Să fie sănătos!

Frizerul nu-şi mai găsea locul. Se învîrtea ca un titirez, cu briciul în mînă.

— Cum să fie sănătos, fratele meu? Cum să fie sănătos?

Păi ştii ce-a făcut?

— Ce-a mai făcut?

— L-a legitimat pe Nicu-Vînzare bună!

— Şi ce-i cu asta?

— Păi era sau nu jucătorul nostru?

—A fost. Din moment ce n-a jucat la noi nici un meci în campionat...

Preşedintele colectivului sportiv era supărat foc.

— Aşa o fi, dar i-a dat cineva dezlegare ca să poată fi legitimat de *Spartak?*

— Nu-i nimic, Moşa, ştii bine doar că n-am pierdut vreun jucător de soi.

Sîrbul nu se împăca deloc cu ideea asta.

— Păi atunci de ce mai are colectivul ăsta preşedinte, bre? Nu ştiu cum eşti dumneata! Am să fac contestaţie la C.C.F.S. pentru că a falsificat legitimaţia!

— N-are nici un rost, Moşa, să ne ocupăm cu fleacurile.

— Cum fleacuri, bre, ce, astea-s fleacuri? Îmi pare rău! Se apropie de muşteriu, mai trase de două ori cu briciul şi iar se întoarse spre antrenor:

— Să-ţi mai spun una bună: pe lider îl avem în buzunar, le pleacă doi jucători, gata, se lasă la vatră, şi-au făcut stagiul: interul dreapta şi portarul. Ce-ar fi să vorbim cu Mangîru, să le trimitem vorbă să vină la noi, directorul zice că are locuri pe schemă...

— Nu-i nevoie, avem echipă, rezerve, avem juniori. Muşteriul dădea semne de nerăbdare. Rămăsese cu un obraz plin de săpun, dar sîrbul nu avea de gînd să termine:

— Nu iertăm pe nimeni, m-auzi, *brat moi,* am făcut şi un pariu că mergem la titlu. De altfel trebuie să-ţi spun că am început să studiez posibilitatea de a cantona înainte de meciuri pe jucători la siloz ; o să-i spun şi lui Mangîru, nu uita că vine barajul...

— Stai, Moşa, că mai avem pînă atunci!

Frizerul termină în cîteva minute cu muşteriul. Din trei brice îi rase şi obrazul celălalt. Clientul nu se supără. Era mulţumit că scăpase netăiat. Îşi clăti faţa în chiuvetă şi îi întinse preşedintelui bonul de cartelă. Moşa Mariancovici

începu să se vaite...

— A, ce-am păţit cu Mangîru, nu-ţi mai spun, unchiule! Au venit la mine „Le ştie” şi Alecu. „Să ne dai ţoalele şi primele promise!” mi-au zis. Acum, după cum ştii şi dumneata, directorul n-a avut de lucru şi le-a promis marea cu sarea. Cînd m-am dus să-i amintesc, m-a pus pe goană: „Să nu mai aud de echipa de fotbal!” Te cred şi eu, că acum e în vacanţă, dar să-l văd cînd o începe campionatul iar, că nu mai scapi de el: „Pi cutare di ci nu-l băgaţi inter, da pi cutare!?”

— Adică cum nu vrea să mai audă de echipa de fotbal? Sîrbul îşi scoase halatul şi-l atîrnă în cuier. Pentru el orele de lucru se isprăviseră în ziua aceea. Îşi lăsă ajutorul şi ieşi împreună cu Luca afară, în curtea silozului.

— Nu vrea să dea ceva din fondul directorial pentru premierea băieţilor. I-am spus că nu e bine, dar aşa-i el, cînd le face de oaie, cînd e mai catolic decît papa. Zice cu dacă-i vine controlul de stat şi îl bagă în puşcărie! Cum o să-l bage în puşcărie?

— Lasă că o să-i vorbesc chiar acum... Moşa îl opri:

— Nu te duce, fratele meu, că e făcut pămînt. S-a întors ieri Sandu...

— Dar unde plecase?

Sîrbul îşi dădu şapca lui veche pe ceafă:

— Ei, parcă nu-l ştii pe ăsta! I s-a suit la cap şi într-o zi, ia-l de unde nu-i! L-am întrebat pe „Inimioară”: fugise la Constanţa! Noroc că s-a întors. Nici pe-acolo n-a făcut vreo brînză mare ; e mai pocăit, să-l vezi, parcă-i o mîţă, dar directorul nu mai vrea să-l reangajeze. I-a spus că dacă era un om al dracului, îl dădea pe mîna miliţiei pentru că a călcat contractul de muncă. Aşa s-a mulţumit numai să nu-l mai primească în serviciu!

— Foarte bine a făcut!

Moşa Mariancovici voia să mai spună ceva în legătură cu asta. Se grăbi să ţină pasul antrenorului.

— Pînă la urmă o să-l ierte, ai să vezi. Ăsta, Mangîru, îi cîine care latră, dar nu muşcă...

— Văd că a început să muşte şi-mi pare bine!

Sîrbul se opri în faţa scărilor clubului şi exclamă cu mîinile în lături:

— Ei, nu mai fi, bre, şi dumneata aşa! Ce Dumnezeu? Luca îl zări pe Fane-Mahomed în sala de repetiţii.

Fundaşul îl salută, ridicîndu-se în picioare:

— V-aţi întors?

— După cum se vede. Mîine îmi mobilizezi toată echipa, avem de discutat...

— S-a înţeles.

Frizerul interveni:

— De altfel e foarte uşor de făcut treaba asta. Uite-l, sînt aproape toţi la cor...

— La cor?

Moşa Mariancovici deschise uşa. Se auziră vocile unite ale celor care repetau alături.

— Ce spui de îngeraşii noştri? Ia te uită cine dirijează!

— E chiar Alecu, spuse uimit antrenorul, dar ce s-a întîmplat cu el? Ia priveşte ce cămaşă şi-a cumpărat...

— Asta nu-i nimic! Parcă-i o fată mare de la o vreme. El cu Mucală au strîns băieţii din echipă şi au făcut şi-o orchestră ; mîine am să-i aduc să ne cînte ceva. Îţi stă mintea-n loc cînd ţi-oi povesti, *brat moi:* Bibiloi, solo vioară, Mucală la acordeon, „Inimioară” la muzicuţă, Gică-Marafet, tobă...

Dacă nu l-ar fi văzut pe Alecu, Luca n-ar fi crezut în ruptul capului că vagabondul o luase pe drumul cel bun.

— Ei, cum, cum? întrebă. Frizerul închise uşa şi şopti:

— Pricâ, ăla cu genele albe, de s-a întors din armată. A făcut ce-a făcut, a jucat tabinet cu ei, l-a tras pe Alecu pe sfoară. Cum e şi muieratic, a dat de ce-i trebuia, mi se pare că s-a încurcat cu o fată din cor. Mîine-poimîine se logodesc...

„Multe lucruri se pot întîmpla în lumea asta într-un timp atît de scurt”, îşi zise antrenorul. Îl chemă pe fundaş:

— Cum stăm, profetule, cu echipamentul? S-a spălat, s-a călcat, e în regulă?

— Este, tovarăşe Luca.

— Concediile vi le-aţi luat?

— Luat.

Moşa Mariancovici nu scăpă prilejui ca să mai promită ceva:

— Lăsaţi, copii, la anul vă duc pe cheltuiala mea la mare, în vacanţă. Numai să intraţi voi iar în *Divizie* şi să vedeţi!

Şi cum se terminase, îi mai înşiră cîteva lucruri antrenorului.

— Nu ştii alta bună! Avem şi echipă de volei! Nu-mi ajungea, unchiule, că am două de fotbal, volei îmi trebuia mie! Asta tot Prică mi-a făcut-o. A chemat fetele la el, le-a momit şi m-am trezit cu ele la mine în atelier: „Tovarăşe Moşa, să ne cumperi echipament!”

— Foarte bine...

—Ţi-o fi convenind dumitale, că nu eşti preşedinte de colectiv sportiv, dar mie? Ehe... Şi dacă ar fi numai atît!

— Ce mai e?

— Mangîru le-a promis hamalilor că le face şi o secţie de popice, că va aloca la iarnă o sumă pentru construirea unei popicarii. Uite de ce-i arde acum! În loc să mai dea un ban colea pentru fotbal, care, aşa cum ştii şi dumneata, e regele sporturilor, dumnealui încurajează pe popicari. Păi în Groenlanda, în Abisina, să vedem, ai să dai de oameni care joacă volei sau popice? Dar de unde, tot fotbal joacă!

— Las-o, Moşa, mai dă-le voie şi altora să trăiască. Să te văd la sfîrşitul anului, cînd va trebui să depui raportul de activitate: tot aşa ai să dai din colţ în colţ? Vrei să ţi se spună că nu mai ştii nimic decît fotbal! Un preşedinte care nu-şi respectă angajamentele s-ar putea să nu mai fie ales...

Vorbele acestea îl îngroziră pe frizer. Nu putea să creadă că o să fie vreodată înlocuit.

— Cum, dumneata îţi închipui că altcineva... întreba gîtuit.

— De ce nu? Să nu fii găsit într-o zi prea bătrîn. Dacă vrei să-ţi păstrezi locul, trebuie să te gîndeşti la cele ce ţi-am spus. Şi ca să dovedeşti că eşti la fel de tînăr ca altădată, ia să-mi scoţi mîine de la Mangîru bani pentru

premierea jucătorilor, dar fără nici o întîrziere, pentru că înainte de începerea antrenamentelor vreau să-i răsplătesc pentru efortul depus în „tur , s-a înţeles?

Înţelesese sîrbul! N-a mai scăpat Mangîru de gura frizerului pînă nu i-a dat banii. În 24 de ore, Moşa Mariancovici se întorsese cu trei pachete mari în dinţi şi cu un teanc de hîrtii justificative:

— Nu mai mă ard ca anul trecut, *brat moi,* îi spunea doctorului. Şi pentru un foc la ţigară cer bon!

7

Premierea a avut loc în sala clubului într-o duminică dimineaţa. Preşedintele colectivului sportiv, ajutat de Fane-Mahomed şi de Bibiloi, împachetase cadourile, le pusese cîte o etichetă şi întocmise o listă în două exemplare pe care avea s-o citească cu voce tare.

Fu invitată organizaţia de bază şi comitetul de fabrică. Lui Mangîru, care ştia mai de multă vreme despre orchestra fotbaliştilor, nu-i mai tăcea gura:

— Să-l auziţi pi Alecu cum cîntă, parcă-i Gheorghe Folescu! Şi pi Mucală, zicînd la acordeon *Hora Bucureştiului...*

Lui Dumitru Mîţu degeaba-i spunea, că ştia mai înaintea directorului despre lucrul acesta. Doar la el veniseră să le dea bani din fondul cultural!

Sala era aproape plină. Invitaţii se strecurară printre cele două rînduri de scaune şi se aşezară în faţă pe locurile rezervate dinainte de către preşedintele colectivului sportiv.

Serbarea începu imediat şi dură aproape două ceasuri. După fiecare număr aplauzele celor din sală zguduiau geamurile. Nici o astfel de festivitate nu avusese atîta succes. Hamalii îl bisară pe „Inimă de porumbiel” de cîteva ori şi acesta, pierdut, era să nu mai ştie pe unde să iasă din scenă. Pînă şi Sandu, aflat undeva în rîndurile din urmă, trebui să recunoască în sinea sa că Alecu avea o voce plăcută.

Prică dirija din culisele improvizate ordinea programului. Nu lipsiră nici incidentele. Gică-Marafet, cînd orchestra fotbaliştilor ieşi pe scenă, uitîndu-se la public, era cît pe-aci să spargă toba. Rîsetele spectatorilor nu-l intimidară şi la sfîrşitul concertului fu salutat cu o salvă de strigăte pentru îndemînarea de care dăduse dovadă.

Spectacolul se încheie cu o scenetă jucată de Fane-Mahomed, Bibiloi şi Picioruş.

— Ce spui de talentele noastre? întrebase frizerul pe antrenor în şoaptă.

Luca aplaudase entuziasmat după fiecare număr şi cînd serbarea luă sfîrşit îi felicită pe rînd pe toţi interpreţii. Cu „Inimă de porumbiel” ar fi vrut să stea mai mult de vorbă, dar mai avea timp.

Premierea începu imediat. Moşa Mariancovici, abia văzîndu-se din spatele pachetelor ambalate frumos, striga numele jucătorilor, citind atent etichetele. Se certase toată dimineaţa cu directorul din pricina lui Sandu, căruia Mangîru îi refuza orice cadou.

— Să nu mai aud di el. O plecat, ducă-se, să-l premieze ăia de la Constanţa pi unde-mi dă tîrcoale, parcă nu ştiu că vre să ne lase? Să nu-i cumperi nici o batistă, m-auzi?

— Să cunoşti inima sîrbului şi pe urmă să vorbeşti! Ce-a fost a fost, fratele meu, dar nu uita că ţi-a marcat goluri, că este unul din cei mai buni jucători ai echipei, nu putem să-l lăsăm aşa!

Înţelege-te cu Mangîru care dacă apuca una, nu i-o mai scoteai din cap! Zadarnice rugăminţile! Frizerul îi cumpărase în cele din urmă o cămaşă din banii săi, dar din păcate nu i-o putea da decît după aceea, fără să-l vadă nimeni, pentru că dispoziţiile directorului erau clare: „Le ştie” nu trebuia să primească nimic, să simtă că trecuse timpul să-şi mai facă de cap!

Se începuse cu portarul care primi o pereche de pantaloni maro. Gică-Marafet căpătă două cravate, şi o cămaşă. Fane-Mahomed un stilou, mecanicul tot o pereche de pantaloni, fresco gri. Cîşu o pereche de ghete de baschet şi o curea...

Preşedintele colectivului sportiv le strîngea mîna la fiecare şi după ce le întindea pachetul se uita cu groază cum se sfîrşesc numele de pe listă. Cînd ajunse în dreptul numelui lui Mucală, îşi dădu seama că Sandu înţelesese că fusese pedepsit. Ridică privirile şi făcu prin aer un gest liniştitor. Ar fi vrut să spună fără cuvinte că nu era nimeni uitat. Îi era frică numai de un singur lucru: să nu se supere „Le ştie” şi să plece mai devreme din sală, înainte de a apuca să-i dea cămaşa pregătită...

Numele rezervelor fură rostite la repezeală, în grabă, ca şi cînd s-ar fi sufocat:

— Simon, un tricou şi o pereche de chiloţi de sport, Paraschiv, o pereche de tenişi şi o pereche de ciorapi...

De la locul lui, „Le ştie” privea stingherit împrejur. Nu se uita nimeni spre el. Parcă nici n-ar fi existat. Numai cu un an în urmă, altfel se petreceau lucrurile... Cît se schimbase Mangîru ăsta! Altădată nu ştia ce să mai facă să nu-l supere, să-l convingă să mai rămînă la ei în colectiv şi acum nici măcar o cravată nu-i făceau cadou. Asta nu putea să uite Sandu!

O dată cu terminarea împărţirii premiilor, Luca se ridică de la locul său şi îi rugă să tacă puţin.

Le mulţumi după aceea în cîteva cuvinte pentru eforturile depuse.

Sandu dădu să se ridice. Era supărat şi ar fi vrut să ajungă mai repede afară, să nu mai vadă pe nimeni. Niciodată nu se simţise mai singur decît acum. Aflase de la Mucală că la *Văduva* deschisese statul un bufet şi dacă se gîndea bine, stătea foarte prost. Mangîru îl ameninţase că nu-l mai primeşte în serviciu şi pe credit nu mai avea unde să mănînce. Trebuia să dea neapărat de Pantelimon şi de Vizante, să-i întrebe ce au de gînd, pentru că în felul acesta nu se mai putea trăi.

Cînd să plece, se trezi cu Moşa Mariancovici, care-i şopti:

— Stai jos, bre, uite ţi-am pregătit un cadou. Dar să nu spui la nimeni. Mangîru nu mi-a dat voie să te premiez, ce era să fac? Ţi-am cumpărat din banii mei o cămaşă...

La început, „Le ştie” vru să refuze darul primit, dar după o scurtă socoteală îşi spuse că, vînzînd cămaşa, putea să se descurce măcar două zile cu banii căpătaţi pe ea. O primi fără un cuvînt, spre fericirea frizerului. Luca încă nu terminase. Se mişca de-a lungul mesei aşezate pe scena clubului şi vorbea din ce în ce mai repede:

— ...aşa că rog pe jucătorii echipei de fotbal a silozului să fie disciplinaţi şi să cugete la un lucru la care ar trebui de fapt să se gîndească şi adversarii noştri: în unele meciuri, se mai întîmplă ca unii dintre cei de faţă să mai întreacă măsura. Şi ca să fim înţeleşi, să-l luăm pe Gică-Marafet, fundaşul stînga, de pildă. El are un principiu, cunoscut de noi toţi: „Decît să plîngă mama, mai bine să plîngă mă-sa!”...

Un hohot de rîs acoperi cuvintele antrenorului.

— Nu rîdeţi! îi opri Luca. Dacă ar spune toţi jucătorii de fotbal aşa, unde-am ajunge? La spital, asta e! Gică al nostru, dacă mai scapă un adversar de el, ce-mi face? Îl ia *la picioare,* cum se spune, adică îl cotonogeşte bine, numai ca să nu i se întîmple ceva prietenului său bun, Creţu, portarul. Nimic de zis. E bine să avem grijă de poarta noastră, dar şi de picioarele adversarilor. Să nu uităm că echipele cu care jucăm sînt alcătuite tot din oameni ca şi noi şi că ceea ce nu-ţi place, altuia nu-i face! Ce spui, Gică?

Fundaşul mormăi ceva încurcat, de la locul lui.

— Nici cu Fane-Mahomed, dacă e să fim drepţi, nu mi-e ruşine, continuă antrenorul. La corner să ferească sfîntul ce ghionţi le dă înaintaşilor în coaste, ca să nu mai vorbim de piedici. „Careul de 16 metri e spaţiul morţii!” spune el. O fi, dar ar trebui să învăţăm şi alte metode să scoatem mingile de la adversar, pentru că e ruşine să procedăm aşa cum mai procedează încă unii dintre noi. Despre Mucală n-am să vă spun multe lucruri: e un băiat foarte bun, numai că se cam ceartă cu arbitrii. La ultimele meciuri, fie vorba între noi, mai mult a vorbit decît a jucat!

— Nu-i aşa! protestă căpitanul echipei. Antrenorul îl linişti ;

— Ştiu, ştiu, Mucală. Numai cu un lucru nu mă împac.

În sală se făcu linişte. Luca scoase din buzunar o monedă ţinută bine pînă atunci.

— Poate nu ştiţi ce-i asta? zise ironic. Am să vă explic îndată. La ultimul meci mi-a fost arătată de căpitanul echipei noastre, să nu credeţi că este o monedă obişnuită. Mucală vă poate spune că nu-i adevărat...

Spectatorii se mişcară curioşi pe tocurile lor. Mîţu îl întrebă pe director despre ce era vorba.

— E un ban cu două *luaturi,* ori dumneata n-ai jucat rişca?

— Cum naiba să nu joc! spuse preşedintele sindicatului, înveselit de cele ce auzea de la antrenor.

— Ei bine, fraţilor, cu această piesă, o mai arătă Luca încă o dată, căpitanul nostru n-a pierdut nici o alegere de teren. Ba să nu mint, la Călăraşi a luat vîntul în faţă în prima repriză, fiindcă oaspeţii s-au grăbit să strige din aer că au ales spicul. Trebuie să ştiţi că leul acesta are două feţe la fel... Cred că ajunge, nu?

În încheiere, antrenorul anunţă data reluării antrenamentelor şi după aceea coborî în sală.

Alecu îl căuta pe „Le ştie”. Sandu să nu-l vadă. Tăcea posomorît.

— Ce-i cu tine?

— Ce să fie, nu vezi? Am ajuns de rîsul echipei. Ultimul jucător a primit cîte ceva, numai mie mi-a dat Moşa ca la chiori o cămaşă, dar nu-i nimic, plec, fraţilor, vă lasă el, Sandu, că nu s-a legat pe viaţă de echipa asta! Atunci să vă vedem! Să vă căutaţi alt prost!

„Inimă de porumbiel” ştia bine că n-are unde să se ducă şi în plin campionat era greu să-ţi faci transferarea la altă echipă.

— Lasă că-ţi trece! îl linişti. E bună şi cămaşa asta!

— E bună pe dracu, o s-o vînd şi-o să mă îmbăt deseară!

— N-ai decît.

— Sigur că da, ţie iţi convine. Ţi-au dat o pereche de pantofi şi nu ştiu mai ce. Ai început să le cînţi, te-au momit ca pe Mucală, le guiţi la cor, o să ajungi tenor la teatrul din Constanţa, la *Cazinou.*

Alecu vru să-l potolească:

— Aşa eşti tu de cînd te ştiu, nemulţumit! Ce să zică rezervele ca au luat numai cîte un tricou...

— Cînd or să joace şi ei ca mine, să vorbească, pînă atunci să înveţe fotbal!

Cu „Inimioară” se petrecuse un lucru ciudat „Le ştie” simţea.

— Ia ascultă, mă Sandule, ce tot te răţoi tu degeaba! La drept vorbind, ai plecat sau n-ai plecat fără învoirea, directorului?

— Am plecat şi ce-i cu asta?

— Păi dacă ai plecat, ce pretenţie mai ai, mă? Ce, parcă Mangîru este patronul silozului sau ce este? Are şi el mai mari peste cap, de-l întreabă, de-l judecă! Pe urmă, ia gîndeşte-te, mai ai un an-doi şi gata! Altul la rînd, că aşa e la fotbal. Cu ce-ai să trăieşti?

Sandu îl privi batjocoritor:

— Parcă ai fi mama, aşa te îngrijeşti de sufletul meu! Nu-ţi fie teamă, am să mă descurc eu! Şi pe urmă adăugă cu îndoială: Te-o fi prelucrat blondul ăla de-am auzit că este nu ştiu ce şef în organizaţia de tineret! Prică, cum mă-sa-i zice...

Alecu acum afla. Se miră în gura mare:

— Cum o să fie, mă, *politic,* c-a jucat tabinet cu noi mai abitir ca Mucală...

— Te pui cu ăştia, rosti îngrijorat Sandu. ,,Inimă de porumbiel” se potoli singur:

— Ei şi dac-o fi, treaba lui, chestia care e că au dreptate. Aici e bine, ne-au mai dat grăunţe, de omorît nu prea ne-am omorît, ce mai vrei?

„Le ştie” nu-l mai asculta. Cîntărea cămaşa primită în mînă, o pipăia, şi în cele din urmă îl întrebă pe Alecu:

— Barim e bună, mă? Cît să cer pe ea? Celălalt o desfăcu, măsurînd-o din ochi.

— Bună, iei ceva marafeţi, faci cinste?

— Nu mai beau cu tine, că te-ai dat cu ăştia! Ce fel de vagabond oi fi tu dacă te-ai gătit? Ai să ajungi la vorbele mele! Or să-ţi dea un picior în spate cînd le-o veni lor bine

şi-atunci ai să mă cauţi, dar nu te mai iert, ca să ştii!

Luca îi văzu împreună şi se apropie de ei. „Tat-al lor” făcu în aşa fel încît să fie văzut cu cadoul primit de la frizer. Antrenorul înţelese, dar nu întrebă nimic despre asta.

— Vii la antrenament, Sandule? spuse binevoitor.

— Viu, numai că am greutăţi cu tovarăşul Mangîru, nu mai vrea să mă primească să muncesc...

Luca n-ar fi vrut să se amestece în chestiunea asta.

— O să vorbesc eu cu el, nu-i nimic, cred că o să se aranjeze totul pînă la sfîrşit Da' de ce nu vrei să te faci şi tu băiat de treabă? Uite la Alecu...

„Le ştie” nu-şi privi prietenul. Era gata-gata să-l înjure. Se mulţumi numai să spună cu milă:

— Aşa e el! Slab de înger...

8

Nu mai dormea bine sîrbul. Vorbele antrenorului îl îngroziseră ca niciodată. A nu mai fi preşedintele colectivului sportiv era ca şi cum s-ar fi răsturnat pămîntul! Ce-ar mai fi putut spune Moşa Mariancovici, cînd ar fi fost întrebat în oraş la *Trecerea Dunării* sau pe stradă de cei ce se interesau despre echipa condusă de el? Să dea din umeri şi să răspundă că nu-l mai interesează? Asta însemna moartea lui. Viaţa n-ar mai fi avut nici un haz pentru Moşa Mariancovici dacă lunea, după un meci victorios, n-ar fi ieşit pe centru cu mîinile în buzunar, fluierînd un cîntec vesel.

În ziua aceasta după ora şase nu l-ai fi prins pe preşedintele colectivului sportiv pe la siloz, să fi dat cu tunul. Îi spunea ajutorului:

— Dacă mă caută cineva, ştii unde sînt? Am o şedinţa la *Orăşenească!*

Repeta:

— Orăşenească, C.C.F.S., s-a înţeles, fratele meu? Şi pleca.

Şedinţă începea pe la opt. Timp pentru o plimbare era suficient. Se mai întîlnea cu unul, cu altul, toţi îl opreau. Relatările lui Vizante şi ale lui Pantelimon de la *Picioare*

multe, făcute încă de dimineaţă, nu-l mulţumeau. Sîrbul trebuia să le povestească meciul de duminica trecută, cu amănunte, să spună dacă arbitrul a ţinut sau nu cu gazdele, dacă Mucală a fost în formă sau nu, o mulţime de lucruri care interesează pe suporterii unei echipe de fotbal.

Moşa Mariancovici cunoştea şi numărul ghetelor purtate de adversari, ce salariu primeau, cîţi prieteni au şi pe cine nu pot să sufere ; şi dacă n-ar fi cunoscut, inventa, după bunul său obicei ; parcă cine stătea să-l judece?

Se ştia că între 6 şi 8, lunea, dar numai lunea, preşedintele colectivului sportiv putea fi văzut lîngă gardul scund de metal al monumentului, explicînd unui grup de oameni, înghesuiţi împrejur.

Erau mai multe variante, dar unele sunau cam aşa:

— În minutul 74, Gică i-o trimite uşor mecanicului, Îl ştiţi pe Şoşon ce doxă are. S-a gîndit o clipă, pac în cruciş lui Picioruş. Mezinul fuge scurt (acest prezent îi făcea pe cei din jur să se salte în vîrful picioarelor ca să-l vadă mai bine pe sîrb), ridică privirile cum l-am învăţat (adică el cu antrenorul, lăsa să se înţeleagă), se uită în faţa porţii, o saltă peste apărarea lor, Mucală, de la locul lui, hop, sare. Numai Mucală ştie să lovească mingea cu capul în felul acesta. Goool! Egalasem. În zece minute i-am bătut pe umăr. Mingea a plecat uşor pe jos, de la portar, Cîşu a trimis-o lateral Calului, ăsta a tras, nu s-a mai uitat. Să vă arăt faza mai departe. Aşa, dumneata eşti extrema noastră dreaptă. Stai acolo, nu te mişca. Dumneata eşti portarul. Aici era „Le ştie”, dincoace „Inimioară”. Bun, voi doi sînteţi becii lor, tu stoperul. Staţi cum v-arăt eu. Tu aici, tu aici! Trage cum zic, Calul, portarul, respinge. Tu vrei s-o degajezi, luftezi, balonul ajunge la „Tat-al lor”, care ce credeţi că face? N-avea unghi şi o dă cu tocul colea lui Mucală. Mucală n-a marcat, că nu era prost. A sărit peste ea, şi Alecu, cu un şpiţ scurt, a vîrît-o în plasă. N-o fi fost el frumos, dar a fost sănătos: 2 — 1. Pe urmă le-am strigat să joace *zonă* la apărare, însă antrenorul se supărase, dar eu nu i-am lăsat, că mai mult de mine ascultă: „Pe ei, băieţi, le strigam, ţineţi-i cu dinţii! Mai aruncaţi-o în porumb să

treacă timpul, să menţinem rezultatul”. Ăsta-i fotbalul, *brat moi!* Mai faci şi cîte-o şmecherie ca să iasă două puncte...

Cînd ostenea, îşi scotea şapca, saluta adînc auditoriul şi spunea plin de importanţă:

— Acum, mă scuzaţi, plec. Am treabă la *Orăşenească.* În fiecare luni, după cum ştiţi, toţi preşedinţii de colective sînt chemaţi la instructaj, bătaie de cap, vai de noi ce ne păţeşte sufletul...

Sala de şedinţe a C.C.F.S.-ului era un mic birou în clădirea Sfatului Popular. Pînă pe la opt şi jumătate se adunau toţi delegaţii echipelor regionale şi raionale, împărţiţi pe comisii. Oamenii se cunoşteau, îşi strîngeau mîinile, se întrebau unii pe alţii ce mai e nou, toată lumea era cu ochii pe echipa silozului care reprezenta oraşul în campionatul regional şi aspira la un loc în Divizia „B”. Nu era luni seara, fără ca Moşa, abia intrat pe uşă, să nu fie asaltat cu întrebări:

— Cum staţi? Cum staţi? Aţi mai săltat cu un loc? Intraţi?

— Intrăm, mai încape vorbă?

— Duminică cu cine trageţi?

— Mergem la Babadag, echipă tare, stă după noi, dar băieţii sînt în formă, nu-i lăsăm cu una cu două... De vineri seara nu mai dorm. Fac control acasă la fiecare. Pe „Inimioară” şi pe Sandu îi închid în dormitor la siloz unde stau zilierii. Am făcut acolo o cameră pentru ei...

— Cantonament, cum s-ar zice?

— Cantonament.

— Ce cantonament, tovarăşe Moşa, făcea cîte unul mai isteţ, că pe „Le ştie” l-am văzut eu vineri seara la *Trecerea Dunării,* că acolo şi-a mutat sediul de cînd a închis *Văduva* şi s-a făcut Bufet!

— Ţi s-a părut, nu era el, nega sîrbul cu înverşunare.

— Cum să nu fie el? Dacă nu l-oi cunoaşte eu pe „Le ştie”, cine naiba să-l mai cunoască?...

Frizerul se posomora. Din pricina ştirii convocase şi cîteva şedinţe. Vorbise cu antrenorul desperat:

— Ce-i facem, fratele meu, că trebuie să-i ţinem din

scurt. Sandu nu mai iese din cîrciumi. Am să vorbesc cu ăştia de la Sfat să închidă restaurantele. Acolo-şi face veacul „Le ştie”...

— Dacă-i prind, nu-i mai bag în echipă, spunea antrenorul. Am rezerve acum.

Gîndul acesta îl îngrozea pe frizer.

— Lasă că vorbesc eu cu ei. La urma urmei, cîte o ţuică mică nu le strică...

Luca dădea îngăduitor din umeri. Nici preşedintele colectivului sportiv nu ştia ce vrea...

După o săptămînă de nehotărîre, Moşa Mariancovici trecu la fapte. Îl chemă pe Creţu şi-l puse să scrie un afiş al cărui conţinut i-l dictă personal. El suna cam aşa:

„Doritorii de a practica sportul în cadrul întreprinderii noastre se pot adresa colectivului sportiv pentru înscrierea la următoarele discipline sportive: Şah, Volei, Popice, Tenis de masă (ping-pong), Basket etc...”

Afişul, în mai multe exemplare, fu aşezat în locuri cît mai vizibile şi, pentru ca să se liniştească, sîrbul se duse peste preşedintele sindicatului.

— Tovarăşe Mîţu, trebuie să ne dai nişte bani...

— Ce tot spui?

— De ce te-oi fi mirînd aşa? Nu mai merge numai fotbal toată ziua! Trebuie să ne gîndim şi la cei care nu pot practica sportul acesta. Ce-ai zice de o secţie de şah, de una de popice?

— Cu popicele se ocupă Mangîru...

— Mă rog...

— Două şahuri avem la club, mese de ping-pong de asemenea... Restul...

— Ei, restul?

— Nu mai avem bani.

— Cum n-aveţi bani, că mi-aţi cumpărat acordeon, pe dansatori i-aţi îmbrăcat ca pe nişte prinţi...

Dumitru Mîţu nu vru să-i dea socoteală frizerului.

— E şi aia o sarcină sindicală. Munca culturală are rosturile ei. După tine, ai vrea ca totul să meargă ca anul trecut la sport. Gata, s-a terminat...

— Eşti şi dumneata o probă de om!...

— Ce-ai vrea, să nu fac echipă de teatru, sa nu fac echipă de dansuri?

— A zis cineva aşa ceva?

— Atunci?

— Dar pentru zece perechi de pantofi de baschet tot trebuie să dai nişte bani...

— Păi n-aveţi în magazie?

— Avem, dar s-au deteriorat. Cum să ies cu echipa pe teren în pantofi scîlciaţi?

Dumitru Mîţu se înfurie:

— Care echipă, Moşa, ce echipă, iar te lauzi? Nici n-ai jucători şi-ţi trebuie echipament!

Sîrbul se roşi, supărat şi el, de nu-l mai încăpea pămîntul:

— Şi ce dacă n-am echipă? O să am, ai să vezi ; şi atunci cînd o să am, trebuie să vin să mă ţin de coada dumitale, cu miluitul: dă-mi, tovarăşe Mîţu, echipament, ia te uită!

Era desperat. Începu să-i înşire argumentele lui Luca:

— Vorba este, ce se-ntîmplă cu secţiile de care ţi-am pomenit, nu îmi mai face şi dumneata mizerie, că dacă nu le pun pe picioare, la anul m-am şters pe bot, nu mai m-alege pe mine. Un preşedinte de colectiv sportiv trebuie să aibă grijă ca un părinte de toţi.

Dumitru Mîţu, învins, rîdea:

— Fie, că bine a mai pus şaua pe tine antrenorul ăsta, te ţine uite-aşa...

— Pe mine? protesta frizerul. Pe mine n-a reuşit să pună şaua, aşa să ştii, ce, parcă eu nu văd împrejur, parcă nu mi-am dat seama că era nevoie şi de alte sporturi, ce crezi? Dacă vrei să ştii, şi ideea cu înfiinţarea unei secţii de popice e tot a mea! Degeaba se laudă Mangîru că o să facă popicărie, pînă nu-l împing eu, nu se mişcă...

Preşedintele sindicatului nu-l mai contrazise şi-i aprobă suma cerută. Fericit, Moşa Mariancovici se duse glonţ la antrenor:

— Ai văzut afişele?

— Ce afişe?

— Afişele mele. Uite, am aici aprobarea lui Mîţu, zbor la Constanţa după echipament pentru echipa de baschet, am să mai cumpăr şi cîteva mingi de ping-pong, să mai spună cineva că preşedintele colectivului e tată vitreg, *boje moi,* cu alte ramuri de sport decît fotbalul...

Şi zbură...

În două rînduri cîştigarea campionatului fu primejduită. Meciurile „returului" începuseră cu surprize. Cîteva echipe din coada clasamentului se arătară încă de la redeschidere foarte periculoase. Liderul lăsase un punct la Medgidia în faţa unei formaţii pe care toţi o socotiseră pînă atunci mediocră. Cea de-a doua clasată trecuse în frunte, după ce cîştigase greu la ultima clasată. Nici echipa silozului nu stătea mai bine. La Feteşti abia obţinuse un meci nul în faţa localnicilor hotărîţi să-şi vîndă scump pielea.

Cu trecerea timpului, lupta pentru primul loc devenea tot mai aprigă. Forurile locale sportive trebuiră să ia măsuri drastice împotriva celor puşi pe exagerări. Nu lipsiră cîteva accidente. La Constanţa se înregistră o rănire gravă, ca şi la Călăraşi. Doi jucători fuseseră scoşi pentru multă vreme din activitate, prin lovituri intenţionate. Urmară suspendările şi cu asta atmosfera încordată se mai linişti.

O echipă de fotbal are, ca şi un organism, momente de slăbiciune şi de forţă. Cînd se gîndea la cele ce reuşise să ajungă cu grupul acela amestecat de oameni, Luca se declara mulţumit. Fuseseră clipe cînd se îndoise de succes, cînd avusese impresia că experienţa lui nu va reuşi. Un campionat este o luptă continuă, în etape. Ai de-a face cu oameni, nu cu maşini, şi oamenii sînt legaţi de o serie de lucruri, cîteodată se dovedesc mai puţin pregătiţi. Un antrenor oboseşte şi el uneori. Ceea ce se numeşte în mod curent capriciile balonului rotund ţine foarte puţin de noroc şi ,,fluctuaţiile" de formă ale unei formaţii pot fi explicate foarte bine ştiinţific. Luca o ştia.

Cel mal greu lucru în munca unui antrenor este „sudarea" sufletească a echipei. Nu lipsesc peripeţiile, accidentele. Se răneşte un jucător, îl înlocuieşti şi cel care

reprezintă piesa cea nouă în angrenaj nu corespunde maşinii întregi. Are un stil de joc diferit, gîndeşte mai încet sau mai repede decît coechipierii săi, şi de aici, armonia e frîntă. E foarte uşor să pleci cu unsprezece jucători de la început şi să nu-i mai schimbi pînă la terminarea unui campionat. În teorie, pentru că în practică, unul sau doi obosesc pe drum, îşi pierd forma, trebuie înlocuiţi fără şovăială. Aceasta necesită un proces de adaptare. El ţine şi luni în unele cazuri. Te trezeşti tocmai cînd ai terminat competiţia că echipa merge ca pe roate, dar e tîrziu...

Fotbalul mai are şi alte curiozităţi. Nu toate meciurile le dispuţi la fel. Trebuie să adopţi o tactică ce nu convine adversarului, or pe acesta nu-l vezi decît de două ori într-un campionat: o dată în tur şi o dată în retur. Uneori nici n-ai timp să bagi de seamă cum joacă, pentru că te învinge sentimentele, fiindcă eşti chinuit de oscilaţiile scorului şi abia poţi să te ocupi de oamenii tăi.

Nici chiar un meci întreg nu se joacă la fel. Sînt perioade cînd „trupul" echipei trebuie lăsat să se odihnească, să respire, cînd un compartiment este depăşit cu totul de adversar şi trebuie să-l ajuţi. Adesea Mangîru se arăta uluit că Mucală fusese trecut în rîndul halfilor şi cei doi interi erau împinşi pe linia extremelor. Pentru un necunoscător, tactica părea mai curînd o tentativă prostească, dar se ştia că se încerca în realitate să se anihileze un stoper foarte bun, silindu-l să iasă din dispozitivul de apărare al adversarului. Centrul înaintaş al echipei „Steaua" avea un joc în forţă şi un adversar subtil l-ar îi desfiinţat, l-ar fi făcut nici să nu se întîlnească cu mingea. Lui Mucală îi trebuiau baloane pentru apărare, pentru a se duce cu fundaşii în spinare, lovindu-se ca de un zid şi reuşind de cele mai multe ori să-şi facă loc, prin muşchii săi mai mult decît prin mintea sa. Ochiul rece al antrenorului, de pe margine, trebuia să înregistreze slăbiciunea lui Mucală în faţa unui stoper ce juca la intercepţie. Lui îi trebuia luptă, nu duel! Atunci „Le ştie" şi „Inimioară" erau trimişi între cei doi halfi de margine, mult înainte, la limita apărării adversarului, după o tactică ce s-a numit mai tîrziu a „centrului retras".

Fusese nevoie de multă stăruinţă pentru ca să se explice necesitatea acestei răsturnări. Mucală nu înţelegea să fie lipsit de ciocnirile care-i făceau plăcere. Pînă „nu călca în picioare” un stoper, cum spunea, i se părea că nici n-a jucat fotbal. Arbitrii îl admonestau de nenumărate ori pentru violenţele lui, dar nimic nu-l domolea, Nu lipsea ameninţarea unei eliminări de pe teren şi a unei eventuale suspendări, lucru ce-ar fi adus mari prejudicii echipei, pentru că Mucală nu avea un înlocuitor de talia lui. Cu Alecu şi cu „Le ştie”, antrenorul nu mai avea atîtea greutăţi. Cei doi începuseră să înţeleagă avantajele jocului colectiv. Sandu, încă îndărătnic, se dovedea neschimbat, mai ales după ce echipa silozului lua conducerea. El era un „artist în fotbal”, aşa cum declara, şi nu înţelegea să nu facă două-trei driblinguri inutile. Antrenorul nu se putuse lipsi de un tehnician atît de desăvîrşit. Sandu transforma loviturile libere, greşind destul de rar, ceea ce îl făcuse înfumurat. Luca îl înlocuise de cîteva ori pe timp scurt cu rezerva lui, unul dintre cei doi juniori angajaţi, dar lui nu-i mai păsa. Îi trecuseră şi ţîfnele de la ultimele meciuri ale „turului”, mai ales de cînd avusese o discuţie cu Mangîru, la reangajarea sa la siloz.

Privită de un nou venit, echipa „Steaua” prezenta la data aceea un aspect foarte interesant. Antrenorul avusese de luptat cel mai mult cu pornirile individuale, anarhice, ale fiecărui jucător şi reuşise în cele din urmă să creeze un organism solid, cu o şiră a spinării foarte bună. Şira spinării unei echipe de fotbal este linia de mijloc. Cei doi halfi de margine aveau mai mult ca oricare dintre jucători acea putere de luptă ce împrumuta şi celorlalţi siguranţă. O dată cu plecarea „doctorului”, lui Luca i se pusese o problemă foarte serioasă. Trebuia pregătit un înlocuitor de rezervă, pentru că la o rănire a mecanicului sau a lui Cîşu, echipa ar fi rămas descompletată. Unul dintre juniori, rezerva lui Alecu, fu încercat la cîteva antrenamente şi dădu satisfacţie.

După atîtea meciuri, antrenorul putea să răsufle uşurat. Angrenajul nu mai avea decît puţine fisuri. În carnetul său

de observaţii, Luca îşi notase cîteva lucruri despre fiecare jucător în parte. Portarului îi lipsea curajul şi pentru remedierea acestei defecţiuni fură folosite cele mai variate mijloace. Stătuse de vorbă cu el şi aflase cauza veche a ezitărilor pe care le avea Creţu. La un antrenament suferise un accident la claviculă şi amintirea acelui şoc violent îi crease o frică ce ducea la întîrzierea unor mişcări. Reflexele unui *goal-keeper* trebuie întreţinute şi pentru aceasta se folosiră cele mai curioase jocuri. Săritul peste bancă, ce-l îngrozise atît pe Moşa Mariancovici, fu înlocuit cu urcatul pe o prăjină pe care trebuia să-şi dea drumul în cel mai scurt timp. Luca alese ca metodă de antrenament şi jocul de rugbi. Acesta presupune mai multă brutalitate. Placajul la picioare îl obişnuise în cele din urmă pe portar să nu mai ezite la blocaje.

Mecanicul avea o altă slăbiciune. Fiind timid, se descuraja repede.

Un început slab ducea la un joc catastrofal. O observaţie cît de mică făcută de un coechipier îi crea un complex de inferioritate, greu de biruit. Pentru el era necesar un fel de „rodaj" înaintea meciului, o „încălzire" specială în care era controlată siguranţa de a lovi mingea. Luca interzisese de la începutul campionatului critica în timpul meciului. Lucrul fusese greu de acceptat, pentru că „Le ştie" nu putea să se abţină. Siguranţa lui tehnică îl făcea să dea sfaturi în gura mare pe teren. Antrenorul îl ameninţase de cîteva ori cu scoaterea din echipă şi, cu mare greutate, Sandu renunţase să mai vorbească... Premiile acordate celor disciplinaţi îl atrăseseră şi pe el şi se stăpînea cît putea.

Fane-Mahomed se părăsea uneori pe sine. El nu avea acea putere de luptă ce-l caracteriza, de pildă, pe Mucală. Furat de frumuseţea jocului, îşi uita datoria. De dragul unei pase frumoase, făcea schimburi inutile şi primejdioase cu Bibiloi în careul de 16 metri. Luca luptase pentru un stil simplu şi eficace. Unora dintre jucători, din păcate, însă, le plăcea şi spectacolul, ceea ce dăuna realizării. „Inimioară", avînd un foarte bun joc de cap, abuza cerînd numai pase la înălţime, ceea ce nu era indicat întotdeauna.

Cu cele două extreme, şi în special cu cea dreaptă, antrenorul avusese mult de furcă. Pentru Calul, fu creat un tunel de scînduri portative, un fel de culoar pe care, la antrenamente, era obligat să vîre balonul. Exerciţiul semăna cu jocul de popice, numai că în loc de mînă, se folosea piciorul. Nu lipseau pedepsele şi premiile. Pentru o bună execuţie, două sticle de limonadă după antrenament, pentru o greşeală, un tur de pistă.

Picioruş ţinea mingea prea mult în unele ocazii şi, pentru a fi vindecat, fu opus la antrenamente lui Gică-Marafet care nu se uita la picioarele celor din jur. După cîteva exerciţii, extrema stîngă nu mai păstra balonul decît atîta vreme cît era necesar.

Şi în lupta aceasta permanentă cu defectele ce trebuiau remediate, Luca folosise toate mijloacele. Satisfacţia de-a vedea crescînd organismul viu care era echipa de fotbal a silozului, de a-l vedea funcţionînd cu precizie, ca o maşină, nu putea fi înlocuită cu nimic.

Dar organismul acesta obosea uneori, avea momente de slăbiciune. Un astfel de moment se produse la un meci în mijlocul „returului”. Se juca cu o echipă din coada clasamentului. Trebuie ştiut că orice campionat împarte încă de la început formaţiile în plutoane. Lupta se dă pentru primele locuri şi pentru ultimele. Sînt echipe mediocre cărora jocul de puncte ale celorlalte le aduce o situaţie privilegiată. Ele obţin fără multe eforturi locuri pe la mijlocul clasamentului şi, neavînd ambiţii, nu fac nimic pentru a-şi schimba soarta.

„Metalul” din Brăila era o echipă tînără, abia „rodată”. Dacă i-ai fi urmărit performanţele, ai fi văzut că pierdea aproape regulat, dar niciodată la scor mare. Singurele puncte obţinute fuseseră cele scoase din cîteva meciuri nule. Curios era că ele erau cîştigate tocmai de la echipele din fruntea clasamentului. Ştiind că ai în faţă un adversar slab, se merge la sigur. Aşa începuse meciul cu „Steaua”. Luca se temuse demult de acest lucru. În „tur”, acasă, partida cu „Metalul” fusese cîştigată abia în ultimele minute prin golul înscris de Mucală. Cei din Brăila aveau o apărare

decisă şi numai lipsa de trăgători la poartă îi împiedicase să cîştige un meci considerat de toţi ca pierdut. Un punct înscris la început le-ar fi adus victoria cu siguranţă. Şi lucrul era cît pe-aci să se întîmple.

Sosiseră la Brăila de sîmbătă şi Moşa Mariancovici nu mai tăcea:

— Vreasăzică, cu două puncte de mîine facem 26. Stăm bine, dacă „Voinţa" ciupeşte un punct de la ,.Dinamo-Călăraşi", trecem pe primul loc.

— Mai taci din gură, sîrbule, îl certa Luca. Parcă punctele astea două de care vorbeşti sînt sigure, le-ai depus la C.E.C. şi le iei mîine, nu? Întîi să jucăm şi pe urmă să facem socotelile. Ştii bine că am interzis să se vorbească de fotbal înaintea meciurilor!

— Ce tot spui, bre, păi dacă n-oi vorbi, ce să fac?

— Mai bine ai grijă de jucători, să nu înfunde vreunul cîrciuma. Sandu e pus pe rele.

— Nici o grijă, nu doarme Moşa toată noaptea, stau cu ochii pe ei, nu-i slăbesc o clipă. Parcă nu-i ştiu...

Devotamentul pentru colectivul sportiv al acestui om era cu adevărat nemăsurat. Nu o dată, Luca îl găsise la miezul nopţii făcînd cu cremă ghetele jucătorilor. Avea o trusă a lui, de care nu se despărţea cînd pleca în deplasare. Într-un rucsac mic, purta un *cal* de cizmărie şi un ciocan. Cu el bătea cuiele crampoanelor.

Echipa silozului nu apărea niciodată pe teren înaintea unui control riguros al frizerului. Cu un ceas mai devreme de începerea meciului, sîrbul îşi lua sculele şi controla echipamentul. Se mai certa cu moş Ifrim, magazinerul. Acesta era cam neglijent.

— Ce-i, omule, iar nu te-astîmperi? întrebă bătrînul.

— Într-o zi am să te fac să-ţi înghiţi pipa cu tutun cu tot, se înfuria Moşa Mariancovici Nu mă uit la dumneata că ai putea să-mi fii tată, dar află de la mine că iei leafa degeaba; la viitoarea şedinţă am să le spun celor din comitetul de fabrică să te dea afară. Asta-i tricou? Aşa se ţine un tricou? Ce, vrei să-mi răcească băieţii? Ei vin încinşi, iau tricoul ăsta umezit şi gata plămînii! Se cunoaşte că n-ai

jucat în viaţa dumitale fotbal!

— Parcă dumneata ai jucat! îl zgîndărea moş Ifrim care auzise şi el de povestea frizerului.

— Să ştii că am jucat! mîrîia preşedintele colectivului sportiv şi se roşea ca o cărămidă.

Magazinerul îşi înfunda pipa cu tutun şi dădea din mîini:

— Las-o aşa, mai bine!

Ce i-ar fi făcut Moşa în clipa aceea! Îi privea faţa jupuită, nasul turtit şi ochii verzui.

— Nu mă crezi?

— Nu! rîdea celălalt.

— Eşti un prost bătrîn, asta eşti!

— Şi ce dacă?

—Mai bine ai avea grijă de bocanci, că mucezesc în rafturi. Uite, ăsta se înverzeşte de-acum...

Cearta era curmată de antrenor care nu putea să sufere limba ascuţită a magazinerului.

— Moşa, acum începe, ai controlat totul?

Controlase, cum să nu controleze? Şireturile, crampoanele, să nu cadă vreunul, jambierele, să nu aibă bareta ruptă, să fie călcate tricourile, chiloţii, genunchierele portarului, apărătoarele, totul. Să te fi prins preşedintele colectivului sportiv cu o jambieră pusă pe dos sau cu tricoul pe afară, nu te mai înţelegeai cu el. Picioruş era cel mai neglijent şi sîrbul îl spăla cu ocări:

— Haide, mireaso, haide mai repede, că acum începe jocul. *Boje moi, boje moi,* la ce neisprăviţi am ajuns eu slugă...

Cu „Le ştie” era să se sfîşie de cîteva ori. Sandu purta chiloţi lungi care atîrnau pe el ca pe sperietorile de ciori. Nu ţi-ar fi intrat pe teren fără ei, să-l pici cu ceară! Ce nu-i zisese Moşa:

— Mă, tu n-ai gust, mă, ăştia-s chiloţi? Parcă-s izmenele lui bunica!

Chip de-l ascultă!

— Ia, mă, chiloţi ca lumea pe tine, că îţi vin pînă la genunchi!

Da' de unde!

— Aici am eu şmecheriile, cu ei îi *fentez!* spunea Sandu, rîzînd în hohote. Ce ştii dumneata! Uită-te la domnişoarele din jur, cum or să dea în minge ca lumea!

A făcut preşedintele ce-a făcut, i-a rătăcit chiloţii lui „Le ştie”. Sandu n-a mai vrut să iasă pe teren. Scandal, ţipete. Luca abia l-a convins să joace în alţi chiloţi. A jucat foarte prost în ziua aceea. Moşa a fost nevoit să-i caute, să-i găsească şi să tacă.

Optimismul frizerului fu zdruncinat. Meciul începuse devreme. Era în prima jumătate a lui octombrie, o zi fără vînt, numai bună de fotbal. Mucală alesese terenul, „Steaua” se împrăştiase în jumătatea sa de teren şi în minutul 2, extrema stîngă a „Metalului” trăsese de la 20 de metri un şut chiar sub bară. Pînă să se dezmeticească portarul era 1 — 0 pentru gazde. Cîteva minute nu avu nimeni nici o reacţie. Fuseseră învăţaţi să se stăpînească, să joace la orice scor ca la început. După încă 10 minute, la o scăpare a centrului înaintaş, Bibiloi făcu un fault în careu. Arbitrul arătă 11 metri. Asta îi scoase din sărite pe toţi. Lovitura de pedeapsă fu executată şi într-o secundă, tabela de marcaj arăta 2 — 0. Atît îi trebuise lui Sandu. De mult nu mai strigase la ceilalţi.

— Ce faceţi, mă orbeţilor? zbiera în dreapta şi-n stînga. Uite la Sony, ăsta-i pas, mă?

Avertismentele de pe margine ale lui Luca fură zadarnice. Pe „Le ştie” nu-l puteai potoli eu una cu două. Antrenorul rugă pe arbitru să-i dea un avertisment. Era hotărît ca la încă o intervenţie, să-l înlocuiască pentru că în felul acesta nu mai putea nimeni să joace. Preşedintele colectivului sportiv îşi muşca degetele:

— Poftim, bre, poftim! Parcă n-au mîncat aseară, parcă n-au dormit!

Luca se întoarse spre el, certîndu-l:

— Taci o dată, sîrbule, că mai rău îi enervezi! Mangîru, palid, mut, privea cu desperare pe teren. Publicul se „încinsese” şi scanda în picioare: „Me-ta-lul! Me-ta-lul!”

Jucătorii echipei „Steaua” se pierduseră. Nimic nu e mai

demoralizant decît să vezi cum scapi din mînă un meci pe care-l ştiai cîştigat dinainte. Jocul devenise strîns, apărarea gazdelor funcţiona cu destulă precizie. Orice încercare a lui Mucală de a pătrunde prin forţă nu reuşi. Stoperul care-l ţinea părea la fel de puternic şi lupta cu hotărîre pentru fiecare balon. Pentru Luca era clar că trebuia făcută o schimbare. La pauză îl înlocui pe Sandu. Ca şi altădată, nu lipsiră ameninţările:

— Nu mai joc niciodată! Mă las de fotbal! striga în gura mare. Mi-ajunge!

În glasul lui se simţea însă mai puţină siguranţă ca altă dată. De cînd nu-l susţinea nimeni, „Tat-al lor” protesta cu mai puţină convingere.

Antrenorul nu-i răspunse nimic şi-l băgă pe teren pe jucătorul de rezervă. Paraschiv nu jucase multă vreme şi la primele mingi, lucrul se văzu, dar în fotbal este nevoie de mult curaj. După 10 minute înaintarea „albaştrilor” funcţiona altfel. Tînărul dovedi o fantezie neobişnuită. În următoarele minute, se înscrisese primul punct al oaspeţilor. Moşa Mariancovici declara după meci că nu văzuse în viaţa lui ceva mai frumos. Balonul pornise de la Gică-Marafet care îl trimisese peste halfii „Metalului”, tocmai la extrema stîngă. Picioruş driblase scurt, aruncase un pas către centru, în locul unde se afla Mucală. Acesta stopase, se uitase repede în jur şi, cu o mişcare înşelătoare, trecuse de stoper. După doi paşi, în loc să tragă, împinse uşor către extrema dreaptă. Un şut năprasnic şi plasa tremură. Era 2 — 1! Preşedintele colectivului, directorul şi antrenorul îşi priviră ceasurile. Mai era timp să şi cîştige. Rezerva aducea mereu baloane înainte. La o minge aruncată de Bibiloi, sprintase scurt şi cu un şut sec egalase. Momentul de slăbiciune trecuse. Echipa silozului juca acum cu multă siguranţă. Halfii de margine împingeau jocul mereu înainte. Era limpede că gazdele nu mai puteau să reziste multă vreme.

Un accident curmă acest asalt. La o degajare, Fane-Mahomed se lovi la gleznă. Încercă să reintre, dar nu reuşi. Mecanicul fu retras în locul lui şi Alecu jucă half.

Accidentarea fundaşului schimbase cu totul scheletul echipei. „Inimă de porumbiel” nu făcea bine legătura între compartimente, nefiind obişnuit cu postul acesta. După cinci minute, Luca îl trecu din nou înainte, dar rezultatul nu mai putu fi modificat.

Pentru toţi, acest meci fu o decepţie. Punctul pierdut cîntărea foarte greu şi abia în etapele viitoare simţiră cît valora el.

La o săptămînă, „Steaua” pierdu pe teren propriu în faţa celei de a cincea clasate, spre desperarea suporterilor. O dată cu cele două puncte lăsate adversarului, clasamentul suferise modificări. Echipa silozului ocupa acum locul patru, la trei puncte diferenţă de lider. Pînă la sfîrşitul campionatului nu mai erau decît şase etape.

9

Toamna fumurie îşi aruncase labele uscate peste oraş. Începuseră ploile nesfîrşite ; cîteodată cerul se aprindea ca în toiul verii ; era prea cald. Umezeala ce urma pătrundea parcă prin ziduri. Acest anotimp capricios chinuia. Migdalii prăfuiţi, cenuşii, se scorojeau, tulpinele lor erau cînd lucioase ca de sticlă, cînd putrezeau mîncate de un cancer vegetal. Sub garduri cădeau foile roşii de iederă şi tecile de clematite. O săptămînă străzile părură incendiate. Zidurile vechi de piatră năpîrleau. Pe ele se arătaseră bucăţi urîte de var înnegrit. Se întuneca devreme. Dinspre mare, soseau barcaze greoaie, goale, întîrziind în micul port al oraşului ca să fie încărcate.

Moşa Mariancovici nu mai avea astîmpăr. Continuînd aşa, lucrătorii de la siloz se puteau aştepta să rămînă netunşi cu lunile. Norocul lor era că acest campionat se apropia de sfîrşit.

Frizerul găsise undeva o bicicletă veche, ruginită toată. Vînzătorul susţinuse că e marca *Diamant,* veritabil franţuzească. Spunea că o are de 20 de ani şi că numai o aprigă nevoie de bani îl sileşte s-o înstrăineze, pentru că altfel ar fi ţinut-o încă patruzeci. Preşedintele colectivului

sportiv avea toate motivele să-şi cumpere o bicicletă. De cînd antrenorul îi spusese că nu prea supraveghează viaţa personală a jucătorilor, nu-şi găsea liniştea. Ca să faci un control ca lumea, aveai nevoie de un mijloc rapid şi uşor de locomoţie. Cu o bicicletă, de pildă, numai bine ocoleai oraşul într-o jumătate de oră. Pe cei tineri era uşor să-i sperii. Moşa Mariancovici se răstea la Fane-Mahomed sau la Picioruş:

— Să nu vă prind peste ora nouă în oraş! Vă suspend! Trebuie să duceţi o viaţă sportivă, s-a înţeles?

Băieţii ştiau că nu putea fi vorba de suspendare, dar ţineau să întărească autoritatea preşedintelui.

— S-a înţeles, tovarăşe Moşa...

— Nu aşa; s-a înţeles şi voi teleleu prin tîrg! Eu vin în control...

Ce te faci însă cu „Le ştie” şi cu „Inimioară”? Ei mai beau cîte o ţuică la *Trecerea Dunării,* dacă nu două. Şi să-i fi prins Moşa sîmbăta seara cu rachiul pe masă, era un dezastru. Se certase şi cu responsabilul:

— Domnule, dacă dumneata îndrăzneşti să vinzi jucătorilor *mei* un gram de otravă, eu îţi închid prăvălia...

Frizerul era cunoscut în tîrg. Uneori, aici mai bea şi directorul, şi chiar preşedintele. În urmă cu un an veneau cu toţii, jucătorii şi conducerea, după meciuri. Nu mai înţelegea nimic responsabilul.

— Tovarăşe, ăsta e restaurant de stat. Intră cineva şi cere să bea, eu ce să-i fac? Să nu-i dau? De-aia sînt pus aici, să vînd!

Sîrbul simţea că-l trec năduşelile:

— *Brat moi,* mă cunoşti de mult. Ţi-o spun cu frumosul. N-ai să le mai vinzi un gram de rachiu. Ce, vrei să pierdem campionatul? Uite clasamentul, ai citit ziarul de astăzi?

Şi scotea două foi mototolite, pline de sublinieri cu creionul roşu.

— Aşa, vreasăzică între cine a rămas să se dea lupta finală? Între noi, „Dinamo-Călăraşi” şi „Voinţa-Constanţa”... este?

Responsabilul nu înţelegea mare lucru din cifrele

înşirate una sub alta.

— Ce se întîmplă? Ultimul meci noi îl jucăm la Babadag, acolo numai dacă murim, dacă deraiază trenul putem sa pierdem, altfel nu. Aşa, „Dinamo” are meci greu şi ştii de ce? Că joacă tocmai cu „Voinţa-Constanţa” pe care am bătut-o în „tur”. Este? Or, să facem un calcul al probabilităţilor. Bate „Dinamo-Călăraşi”, rămîn ei pe locul unu, cu un punct mai mult decît noi, pentru că i-a pus dracu de-au pierdut duminică două puncte, ceea ce ne convine. Nu uita, că mai au de jucat şi cu noi şi atunci...

Responsabilul căsca plictisit. Avea treabă, dar nici pe Moşa nu-l putea jigni, trebuia să-l asculte pînă la sfîrşit!

— A doua posibilitate: bate „Voinţa”, ăştia stau mai prost. Dacă fac două puncte, abia ne ajung pe noi, dar avem golaveraj mai bun şi dacă învingem şi duminică, ne suim noi în cap, înţelegi, bre? Iar dacă termină la egalitate, tot ne descurcăm... Aşa că, fratele meu, dacă mă iubeşti, dacă ţii la copiii dumitale, cum îi vezi pe jucători intrînd, dă-i afară! Lunea poţi să le vinzi şi două kilograme de cap de om, dar de joi şi pînă duminică, nici cît la împărtăşanie.

— Bine, tovarăşe Moşa, numai să nu se supere...

— Cine să se supere?

— Clienţii, că sînt clienţii mei...

—Au fost. S-a terminat cu ei; sînt jucătorii *mei* de fotbal şi dumneata răspunzi dacă eu nu-i am întregi...

Şi pentru că-l vedea codindu-se, Moşa Mariancovici strecura şi cîte-o ameninţare:

— Dacă aflu cumva că ai călcat cu stîngul, vorbesc la trust şi la partid, şi-odată o să te schimbe!

După asta pleca demn, trîntind uşa, înjurînd pe cei ce inventaseră cîrciumile. Şi aşa, din restaurant în restaurant, că oraşul mai avea vreo şase, mai cu ameninţări, mai cu rugăminţi, preşedintele colectivului sportiv căuta să se asigure că jucătorii săi nu vor mai bea înainte de meci, pentru că explicaţia ultimei înfrîngeri numai asta putea să fie după mintea lui; „Le ştie” şi „Inimă de porumbiel” chefuiseră sîmbătă seara şi la meci se prezentaseră într-o formă slabă.

Cu timpul, ideea cumpărării unei biciclete se impusese cu necesitate. Nu lipsea decît întîmplarea şi ea se ivi. La marginea oraşului se ţinea duminica dimineaţă un fel de tîrg unde se vindea ce voiai şi ce nu voiai. Ce întîmplare îl aduse pe sîrb într-acolo nu se ştie. Destul că el se întîlni cu un om care purta ochelari de soare cu sticle albastre, cam sparte pe margini, strigînd cît îl lua gura:

— Bicicletă Diamant, veritabil franţuzească! Pneuri originale, *Roque!*

Cum îşi purta totdeauna banii la el, Moşa fu ispitit să vadă marfa. Bicicleta era veche, se vedea bine, spiţele ei erau cam înnegrite, ghidonul începuse să ruginească, dar strigătul insistent al vînzătorului îl atrăgea ca un magnet. Îi plăcea mai ales că bicicleta avea pneuri originale *Roque.* Nu auzise în viaţa lui de asemenea pneuri, dar din moment ce omul cu ochelari pomenea numele fabricantului, el trebuie să existe şi să fie renumit.

Preşedintele se apropiase, dăduse ocol bicicletei, se prefăcuse că se uită în altă parte, se mai întorsese o dată, vînzătorul îl mirosise. După îmbrăcăminte, unui om bănuitor i-ar fi dat de gîndit, dar lui Moşa Mariancovici nu-i trecu nimic prin minte. Îşi făcu o socoteală rapidă: dacă cerea cinci mii de lei pe ea, nu-i va da decît trei şi dacă nu merge, va oferi cel mult trei mii cinci sute.

Zis şi făcut. După încă cîteva tîrcoale, frizerul se opri, pipăi cu atenţie cauciucurile cam dezumflate, sună clopoţelul dogit, trase de lanţul plin de ulei şi întrebă cu aerul unui cunoscător vechi:

— Şi zici că sînt originale: *Roque?*

Vînzătorul clipi cu siguranţă din ochi.

— Se poate, nene? Uită-te la ele. De zece ani nu m-am dat jos de pe ea. Nici n-am nevoie de pompă ca s-o umflu, merge singură...

— O fi avînd motor? rîse Moşa.

— Suie s-o vezi şi dumneata, ţi-e mai mare dragul. *Diamant* original. Uite aici scria, acu' nu se mai vede, ce vrei, marcă veche, nu mai găseşti aşa ceva, o am dinaintea războiului, mi-a luat-o şi la rechiziţie, şi tot bună este, suie-

te, să-mi faci şi mie o plăcere...

Preşedintele colectivului sportiv avea o demnitate a lui care nu-i permitea să se suie pe bicicletă tocmai acolo, faţă de atîţia curioşi, adunaţi împrejur.

— Cît ceri pe ea? întrebă scurt.

— Cît să cer? Şase mii...

— Şase mii? Dar ce crezi că sînt bancher? I-auzi; bre! Cu şase mii iau una nouă de la Bucureşti sau de la Constanţa...

— Lasă că nu iei dumneata una nouă cu şase mii, nu-mi spune mie. E vorba, cît dai, ăsta-i preţul pentru cine întreabă, cine cumpără...

— Să te aud! Cine cumpără...

Vînzătorul îşi aruncă pălăria soioasă mai pe ceafă.

— Cinci mii cinci sute...

— Am plecat.

— Stai, nene, unde o iei aşa la picior? De ce oi fi sperios?

— Nu sînt sperios, dar dacă-mi ceri şi sufletul din mine, fratele meu, eu ce să mai fac?

— Cinci mii, e bine?

— Dumneata îţi baţi joc de mine. Păi asta-i bicicletă de cinci mii de lei? Nu vezi? Veche, veche! Ghidonul e ruginit tot, lanţul abia se mişcă, cauciucurile vai de mama lor, noroc că mă pricep şi că într-adevăr are pneuri originale...

Şi de data aceasta, tot mîndria şi lăudăroşenia îl pierdură, pe preşedinte.

— Şi cît ai vrea dumneata să dai? mai întrebă vînzătorul plictisit.

— Trei mii cel mult.

— Trei mii? Dar ce crezi că am găsit-o la colţul străzii? Du-te, nene, sănătos! Auzi, trei mii, *Diamant,* cu pneuri originale...

Moşa Mariancovici începuse să se încăpăţîneze. De fapt, bani pentru o bicicletă nouă nu avea încă. Mai trebuia să strîngă vreo cîteva luni şi pînă atunci se termina campionatul, se ducea naibii calificarea pentru Divizia „B”, jucătorii îşi făceau de cap şi echipa silozului tot în campionatul regional avea să rămînă. Aici se cerea un

sacrificiu şi cine altul putea să-l facă decît Moşa Mariancovici?

— Uite, mai pun cinci sute ca să nu zici aşa şi pe dincolo, iei banii?

— Fără patru mii cinci sute n-o dau...

— N-oi da-o dumneata, *brat moi,* dar eu atîţia bani am, trei mii cinci sute, de unde vrei să iau alţii?

După ce fu întors de trei ori din drum, preşedintele colectivului sportiv obţinu în cele din urmă bicicleta cu suma de trei mii opt sute de lei, bani peşin.

Se poate spune că exista un noroc al celor care vînd lucruri proaste. Ieşit afară din tîrg, Moşa Mariancovici se sui pe *Diamantul* său original. Era o îmbătare! Unsă bine, bicicleta mergea de ţi-era mai mare dragul. Acum să mi te văd eu pe tine, Mucală, dacă mai dormi în mahalaua tătărască la vreo femeie! îl certa în gînd preşedintele pe căpitanul echipei. Acum să te văd eu, „Inimioară", că mai bei vreo *asmanţoacă* în cine ştie ce cîrciumă din marginea oraşului! S-a terminat, fratele meu! Crezi că Moşa mai doarme? Nu mai doarme! Are sau nu cea mai elegantă echipă? Are! Joc artistic şi mondial! Na-ţi-o ţie, dă-mi-o mie! Trei plus una! Ca austriecii. Parcă nu aşa joacă austriecii, dar ce importanţă are asta? Ceea ce era sigur era că se terminase cu viaţa nesportivă... De-acum, adio fete, adio plimbări pe marginea Dunării după nouă seara, adio ţuiculiţă! O dată joacă echipa pentru calificare. Şi asta nu e nimic, dar la anul vom fi în „B" şi acolo nu mai merge aşa, cu una, cu două. Trebuie muncit, nu glumă!

După vreo jumătate de ceas, în care timp frizerul făcuse un tur prin centru, unul pe la debarcader şi se pregătea chiar să treacă şi pe la gară ca să înştiinţeze pe impiegatul de serviciu că va trebui de aici înainte să-l anunţe dacă vede vreun jucător bătînd zadarnic pietrele peronului şi ostenindu-se înainte de meci, *Diamantul* începu să fîsîie din pneurile sale originale *Roque.*

Moşa Mariancovici era optimist. Se făcu că nu bagă de seamă. Închisese el ochii şi la faptul că roata din faţa, după cinci sute de metri, împletea nişte opturi care-i dădeau

ameţeală. Dar cînd trecătorii din „centru” începură să rîdă în gura mare, preşedintele se îngrijoră.

— Invidioşi! îşi spuse. Ăsta-i cuvîntul.

Şi pedală cu înfocare către siloz. După încă trei sute de metri, cîţiva cunoscuţi începură să strige după el:

— Atenţie, Moşa, eşti pe geantă, vezi că sari în aer! Vrînd, nevrînd coborî. Cauciucurile *Diamantului* erau dezumflate de tot. Ce te faci, Moşa, că hoţul de vînzător nu ţi-a dat nici măcar o pompă? Se întoarse pînă în faţa Sfatului Popular pentru a-şi umfla pneurile originale *Roque* la o staţie de benzină, aflată chiar în dreptul restaurantului *La trecerea Dunării.*

De atunci nu era zi în care preşedintele colectivului sportiv să nu fie văzut umflîndu-şi de cîte trei-patru ori cauciucurile glorioasei sale biciclete, care, între altele, aşa cum spusese vînzătorul după ce încasase banii, cîştigase, condusă de un celebru alergător cu nume încîlcit, „Turul Franţei”...

Şi pentru că în scurt timp, toată lumea află pentru care motiv îşi cumpărase Moşa Mariancovici bicicletă, nu lipsiră peripeţiile. Unii elevi de şcoală, nelipsiţi de la meciurile duminicale, începură să-i alimenteze bănuielile:

— Tovarăşul Moşa, mi se pare că l-am văzut pe Mucală la Bufet, în port.

Frizerul ştia bine că Fox-Movietone nu ţi-ar fi băut de joi pînă duminică decît limonadă, dar diavolul neîncrederii îl muşca de suflet. Dacă n-o fi fost Mucală şi o fi fost altul? Fără să mai aştepte alte explicaţii, încăleca pe bicicletă şi o pornea spre port. Însăşi furia n-ar fi arătat altfel. Pneurile originale erau puse la grea încercare. După un sfert de ceas, în care nici Bartali nu s-ar fi ţinut aproape, preşedintele sosea în pragul fostei cîrciumi *La Văduva,* asudat din cap pînă în picioare. Intra fără un cuvînt, privea cu ochi bănuitori la clienţii rari de la mese si se repezea la responsabil:

— Unde l-ai ascuns?

— Pe cine să ascund? se mira acesta.

— Pe cine, pe cine? Ştii dumneata mai bine decît mine...

Cum era cunoscut de acum, toţi se uitau la el cam cu bănuiala că nu-i de-a bună.

— Tovarăşu' Moşa, am impresia că nu eşti serios... Frizerul se îngălbenea.

— Eu nu sînt serios? Ei bine, ai să vezi cît de serios sînt! Voi cere trustului dumitale să te înlocuiască pentru că încurajezi viciile... Mai bine spune-mi unde se ascund...

— Cine?

— Jucătorii *mei...*

— Nu-i nici un jucător de-al *dumitale* aici; uite, poţi să cauţi în tot localul.

— Bine, îngăduia Moşa, te cred pe cuvînt, dar să ferească Dumnezeu să minţi vreodată.

Pleca urmărit de privirile pline de compătimire ale responsabilului: „Săracu, tovarăşul Moşa, s-a zărghit de cînd cu campionatul ăsta!”

Din pricina acestei manii, frizerul începuse să lipsească şi din orele de serviciu, ceea ce-i aduse un avertisment scris şi semnat chiar de Mangîru. Asta-l făcu pe sîrb să spumege de furie. În aceeaşi dimineaţă intră în biroul directorului cu hîrtia în mînă, fără să mai bată la uşă.

— Ce-i cu asta, tovarăşe Mangîru?

— Ci să fie? îi răspunse acesta calm. Şi citi rar, pe înţeles: „Vi se aduce la cunoştinţă că e ultima oară cînd vi se îngăduie să mai lipsiţi în timpul orelor di serviciu, etc. etc...”

— Cum adică ultima oară?

— Uite ci-i, Moşa, ni cunoaştem, nu di azi, di ieri; ştiu, ti zbaţi, îţi placi, şi mie îmi placi, dar producţia îi producţie! Primeşti o leafă pentru ceea ce faci şi tunsul salariaţilor esti o treabă importantă. Mereu e înghesuială în prăvălie la dumneata, băiatul ăla de-l laşi în schimb nu mai dovedeşti; ce-ai zîci să lucrezi cît doi în timp ci tovarăşul dumitale se plimbă cu bicicleta?

Sîrbul holbă ochii, nevenindu-i să-şi creadă urechilor:

— Se *plimbă?* Cine se plimbă? Eu mă plimb? Eu, care nu mai am somn ca să-ţi supraveghez jucătorii dumitale...

— Ai mei?

— Dar ai cui? Nu te lăudai toată ziua că ai o echipă cum nu s-a mai văzut, că la anul le rupi cocoaşa la ăia în Divizia „B”?

Mangîru clătină încurcat din cap:

— Ei, aşa, că am mai scăpat cîte-o vorbă, acolo...

—O vorbă? Ce mi-ai spus la începutul anului? Moşa, dacă nu intrăm din nou în Divizie, poţi să te duci să te spînzuri, la mine la siloz nu mai ai ce căuta. Uite-mă, acum nu-ţi mai plac! Vrei să ne înecăm, fratele meu, ca ţiganul la mal? Ia gîndeşte-te...

Directorul nu era împăcat deloc cu cele auzite...

— Mă gîndesc, dar ci facem cu muncitorii, că se plîng că pierd multă vreme aşteptîndu-şi rîndul la tuns? Una-i să ai doi lucrători şi alta să fie numai unul, ci spui? Las-o şi tu mai uşor, după orele di program...

— Şi dimineaţa cine să aibă grijă de băieţi?

— Acum să le luăm şi o dădacă?

— Parcă nu-i cunoşti.

— S-au mai potolit. Uite, Luca ăsta nu-mi plăcea di loc la început, dar o făcut ce-o făcut, i-o disciplinat, ci-i al lui, i-al lui! Trebuie s-o recunosc. L-o înmuiat pi Mucală, înger l-o făcut. Am auzit că şi „Inimioară” s-o liniştit. Pi ăsta l-o aranjat Prică, avea dreptati Gioancă, fără muncă politică stăruitoare nimic nu mergi bini, oamenii trebuie convinşi să trăiască cu demnitati...

Frizerul se dezumflase. Sta pe scaun cu capul plecat, supărat foc de parcă i s-ar fi scufundat toate corăbiile.

— Dacă zici dumneata să nu mai fac inspecţie, eu nu le mai fac. Dar ştii vorba aia: „Vina mea n-o fi...” Directorul se apropie de el şi-l luă de umeri:

— Moşa, nu mă înţelege greşit. Sigur că trebuie să-i supravegheze cineva, dar în ceea ce ti priveşti, fă-o după program. S-o înţeles?

Înţelesese.

Şi pentru ca să nu-şi mai piardă timpul, îşi desenase cu litere mari un clasament al seriei pe care-l bătuse în ţinte în peretele din faţa scaunului de lucru. Între două brice, calcula cu voce tare şansele echipei:

— Aşa, vreasăzică, ăştia, „Flacăra”, au mai pierdut două puncte, să le fie de bine, acum stau pe locul cinci. Cu ei am terminat. Cine a mai rămas în cursă? Noi! şi arăta cu săpunul de bărbierit locul doi în clasamentul seriei „Voinţa-Constanţa” şi „Dinamo-Călăraşi”... Bun...

Muşteriii erau obişnuiţi cu frizerul. Cîte unul, ştiindu-l vanitos, îl lua subţire:

— Tovarăşe Moşa, ce-ar fi să te propunem pe dumneata într-o şedinţă, ca preşedinte al C.C.F.S.-ului din localitate?

— Crezi că ar fi rău, fratele meu?

— Priceput eşti, fotbal ai jucat şi încă...

— Ei?

— Zău dacă n-ai fi bun!

— Zice cineva că nu?

—Pe urmă, cu timpul, inimos cum eşti, ai putea ajunge şi la Bucureşti, să le arăţi ălora cum se munceşte în direcţia asta. Uite, eu, de pildă, pe dumneata te-aş pune să faci echipa naţională. Ai ochi, nici nu încape îndoială. Nu vezi că iar ne-au bătut ungurii? E momentul cel mai potrivit pentru a fi numit un selecţioner unic, ca în Italia. Unul care să taie şi să spînzure. Ce-i aia comisie de antrenori?

Moşa Mariancovici, om lesne crezător, cădea pe gînduri. Încetul cu încetul începuse să se convingă de cele auzite. Cînd îl certa directorul că nu mai termină cu pronosticurile lui, odată se răstea la el:

— Ce tot îmi baţi capul, bre? Că m-am săturat! Dacă vrei să ştii, sînt oameni în oraşul ăsta care mă apreciază în modul cel mai sincer, aşa să afli. Într-o zi, ei or să-mi propună să ies din producţie, să termin cu ras-tuns şi frezat si să apuc eu în mînă frînele C.C.F.S.-ului. Că nu-mi place cum merge treaba, nu-mi place! Campionatul ăsta nu e organizat bine, altfel ar fi trebuit să fie întocmite legile. Îmi dai dumneata mie în aceeaşi serie trei echipe de forţă: „Voinţa”, „Dinamo”, şi noi... Le macini între ele, pentru ca în seria a doua să se plimbe alifiile alea de la Ciulniţa pe care ai să le vezi cum te văd în Divizia „B”.

Cu Moşa nu mai isprăveai o zi întreagă! Duminică seara,

după terminarea meciului, era grămadă la telefoane. Plătea taxe suplimentare, dădea bacşiş numai pentru a afla o clipă mai devreme ce se întîmplase în celelalte oraşe. Avea un carnet dinainte pregătit în care nota înfrigurat rezultatele. Îşi făcuse relaţii cu ziariştii de la Constanţa, cărora le dicta la telefon descrierea meciului din ziua respectivă. Pe la nouă seara putea fi auzit răstindu-se în pîlnia telefonului:

— Bre, Ionescule, bre, scrie aşa cum îţi spun eu: de la „Steaua" s-a remarcat toată echipa... Cum, cum o să scrii o gugumănie ca asta? Auzi dumneata, *boje moi,* ce ziarişti or mai fi pe lume! Păi dacă s-a remarcat echipa întreagă, s-a remarcat, n-ai ce-i face! Vrei să am scandal cu băieţii? Totdeauna îmi spun, ce fel de cronică sportivă scrii dumneata, Moşa, la ziar, că nici nu spui adevărul! Ei uită că eu îţi dictez dumitale ceva şi în ziar se tipăreşte altceva. Sînt sau nu corespondentul dumitale? Păi dacă sînt, de ce nu scrii, fratele meu, ce-ţi spun? Cred că n-ai să uiţi ca în revenirile de marţi să adaugi că echipa „Steaua" merită pe bună dreptate să joace în Divizia „B" la anul. Dacă scrii asta, fac cinste cînd vin la Constanţa... Cum zici? Nu se poate? De ce să nu se poată? Dacă mă iubeşti, dacă ţii la mine, trebuie să scrii aşa! Cum? Nu-i ziarul dumitale? Şi ce dacă nu-i al dumitale? Obiectivitate? Parcă eu nu sînt obiectiv? Sînt, tovarăşe Ionescu. Crezi că îndrăzneşte cineva să conteste că „Steaua" este echipa cea mai bună din serie? Numai un orb nu vede lucrul ăsta...

Bunul Moşa Mariancovici! Primea orice batjocură, se linguşea, ar fi cărat pietre de moară dacă i-ar fi cerut cineva, numai să ştie că face în felul acesta un serviciu echipei sale...

10

„Le ştie" e foarte supărat. Afacerile nu mergeau aşa cum bănuise el. De obicei toamna, cînd însilozările se înteţeau, se mai putea face un *mişmaş,* cum spunea rînjind domnul Pantelimon, opărit şi el acum, pentru că omul pe care-l avea era să dea de dracul.

Într-una din nopţi, Sandu se dusese ca de obicei la locul ştiut să caute sacul dosit de magazinerul Crăciunescu. De la o vreme lucra singur, pentru că Alecu se jurase pe părinţii lui morţi că nu mai pune mîna. Se certaseră timp de un ceas, „Inimioară” susţinuse sus şi tare că „se retrage din afaceri” şi că pe „Le ştie” îl priveşte cum se descurcă singur. De denunţat n-o să-l denunţe, pentru că nu putea, dar dacă l-ar înhaţă vreodată, el n-ar recunoaşte nimic şi că, dacă Sandu avea de gînd să spună ceva la miliţie, putea să-şi ia rămas bun de la viaţă...

Era o noapte numai bună pentru asemenea lucru. Ploua mărunt de cîteva ceasuri şi „Le ştie” bănuia că n-o să dea nimeni prin curtea silozului. Se strecurase în umbra magaziilor, ocolise locurile luminate şi ajunsese sub o streaşină, ascultînd zgomotul mărunt de deasupra, Să-l fi întrebat cineva ce caută la ora aia în apropierea depozitului, ar fi găsit ce să spună, nu de asta îi era frică. De cînd nu-l ajuta Alecu îi venea mai greu să care sacii furaţi. Erau necesare mai multe drumuri şi pentru că transporturile se micşoraseră şi cîştigul său scăzuse. Chiar magazinerul era nemulţumit şi îl întrebase odată în casa lui Pantelimon dacă nu putea să-şi găsească alt tovarăş. Deocamdată pe altcineva Sandu nu găsise.

Primul drum fusese făcut fără greutăţi. „Le ştie” trebuia să care dintr-un cotlon dărăpănat de lîngă depozit trei saci în noaptea aceea. Bizuindu-se prea mult pe vremea posomorîtă, plină de ploaie şi vînt, uită să fie precaut. Aşa se făcu că la al treilea transport se trezi faţă în faţă cu un paznic. Fără să piardă timpul, lepădase sacul şi fugise în direcţia opusă, căutînd să nu fie recunoscut. Sări un gard şi de acolo, tocmai la cariera de piatră se opri. După două ceasuri, ud pînă la piele, bătu la o uşă în mahalaua tătărască, unde avea o ibovnică.

La siloz se dăduse alarma şi Mangîru fu chemat de acasă cu telefonul. La lumina felinarelor se reconstitui drumul. Hoţul tîrîse sacii prin noroi, ca să nu-i care în spate şi într-o jumătate de oră fură găsiţi şi ceilalţi doi, ascunşi după gardul ce despărţea curtea silozului de un maidan.

Miliţia sosi către ziuă, paznicul fu întrebat dacă nu-l recunoscuse pe hoţ şi cum acesta nu putuse să-l vadă, se trecu la o anchetă mai serioasă. Bănuielile vechi fură confirmate. Toate suspiciunile se îndreptară, cum era şi firesc, spre magaziner. I se cercetă dosarul, dar nu i se găsi nimic suspect. Fu chemată o comisie să facă cercetări, controlul era greu de efectuat, dar lucrurile nu rămaseră aici.

Crăciunescu aşteptă trei sau patru zile pînă cînd lucrurile se mai liniştiră, şi, într-o noapte, dispăru de acasă. După două zile de lipsă fu căutat, nu-l mai găsiră. Plecase numai cu un geamantan, lăsîndu-şi cîteva lucruri de prisos.

Nu rămînea decît să i se transmită semnalmentele posturilor de miliţie din ţară şi să fie prins.

Toate acestea le ştia şi domnul Pantelimon şi domnul Vizante. Cu o zi înainte de fuga lui Crăciunescu, cei trei se văzuseră în casa primului. Magazinerul fu sfătuit să plece cît mai repede din oraş şi dacă se poate, să-şi schimbe identitatea. Vizante, furios şi fricos, se plimba de colo pînă colo prin locuinţa complicelui şi mormăia furios:

— Ar fi trebuit să pui foc, să faci ceva să nu se observe cît s-a sustras. Acum vor socoti şi dacă ne prind, vor pune totul în spinarea noastră...

Pantelimon, prăbuşit într-un scaun, nu scotea o vorbă. Ar fi trebuit să acţioneze repede şi se simţea ca paralizat. Nu avea nici o nădejde că dacă unul dintre cei din jurul lui ar fi prins, n-ar spune totul. După două ceasuri îl chemase pe „Le ştie”, trimiţîndu-şi nevasta tocmai în mahalaua tătărască, unde ştia că trage vagabondul.

Odată sosit, îl întrebase înspăimîntat:

— Cum a fost bre? Cum au dat de tine? După ce-l ascultase, se mai liniştise puţin.

— Şi spui că nu te-a recunoscut nimeni?

— Nu.

— E bine atunci.

Nu rămînea decît să plece Crăciunescu, să-şi piardă urma şi restul aveau să aranjeze ei. Deocamdată „Le ştie”, lipsit de bani şi nemaiavînd ce pierde, văzîndu-i şi aşa de

înspăimîntaţi, le ceru o sumă. Domnul Pantelimon izbucni în ţipete:

— De unde să-ţi mai dau şi ţie? După ce ne-ai făcut ce ne-ai făcut!

Vagabondul le rîse la toţi în nas. Domnul Vizante tremura în fotoliul lui ca apucat de friguri. Asta îl făcea să nu-i mai fie frică de nimic.

— Dacă nu-mi daţi cinci mii vă torn. Ştiţi doar că denunţătorul scapă mai uşor...

Pe Pantelimon abia îl stăpîni Vizante:

— Ţine-ţi firea, omule, astîmpără-te, pentru Dumnezeu!

Fostul cerealist se congestionase la faţă şi învîrtea ameninţător pumnii deasupra capului:

— Te omor, m-auzi? Te omor şi ştiu pentru ce intru în puşcărie!

Ameninţările nu-l speriau prea mult pe Sandu, obişnuit cu de-alde astea.

Nu plecă din casa lui Pantelimon pînă nu i dădu suma cerută. La o zi după aceasta, Crăciunescu dispăru. Liniştit, „Le ştie” îşi văzu de treabă ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. De cînd se reîntorsese de la Constanţa, după o ceartă ce durase vreo două săptămîni cu Mangîru, fusese reprimit în serviciu. Ca şi înainte, nu prea se omora cu firea şi văzîndu-l pe „Inimioară” schimbat, aproape să nu-l mai cunoşti, îl lua peste picior:

— Eşti un dobitoc, asta eşti! Nu ştii cum se cîştigă un ban mai uşor. Ai început să te omori, să te vadă ăştia că te-ai cuminţit. Mi-e şi silă de tine, ce fel de vagabond oi fi fost şi tu, dracu să te ia...

„Inimioară” nu-l asculta. Cine-l ştia dinainte, nu l-ar fi recunoscut. Începuse să se bărbierească în fiecare zi, umbla cu pantalonii călcaţi, cu cămaşa totdeauna curată, nici de vorbit nu mai vorbea ca altădată, în derîdere. După-amiezile nu şi le mai pierdea prin cîrciumi şi, vrînd, nevrînd, Sandu trebui să-şi găsească alţi prieteni de băutură.

11

Erau ultimele minute ale campionatului. Luca stătea pe banca din marginea terenului şi privea jocul echipei sale. „Steaua” i se păru în amiaza aceea de toamnă ca o orchestră bine strunită ce face aproape inutilă bagheta dirijorului. Balonul trecea cu uşurinţă de la un jucător la altul. Adversarii, un colectiv bine sudat, răspundeau cu acţiuni energice, deşi fuseseră siliţi să primească două puncte în primele 45 de minute. După pauză presiunea crescu. Se juca fără emoţie, cu o siguranţă care plăcea spectatorilor entuziasmaţi. Scorul crescuse în cincisprezece minute la 5 — 0. O dată cu aceste două puncte, „Steaua” cucerea şi primul loc în clasament după încă două victorii consecutive, din care una asupra fostului lider, aflat acum pe locul secund la un punct diferenţă.

Moşa Mariancovici trăia ziua cea mai frumoasă din viaţa lui. Nu-şi mai găsea locul, umbla de colo-colo, dînd sfaturi în gura mare, sărind în sus după fiecare gol sau strigînd batjocoritor la vreun jucător al oaspeţilor:

— Ia tramvaiul, ia tramvaiul!

Picioruş alerga pe lîngă tuşa albă şi încerca să scape de un fundaş.

Sîrbul nu mai tăcea:

— Aşa, bre, întoarce-l o dată şi-ncă o dată, panţarola. Se umflase de mîndrie şi trăgea pe Mangîru de mînecă:

— Ce spui, *brat moi,* de echipa noastră? Ar fi trebuit să le dăm şapte înainte la ăştia.

Directorul uitase de ultimele necazuri şi striga şi el cu mîinile pîlnie la gură:

— Mai tari, mai tari, Fane, pi ei! Încă două mai vreu, încă două şi gata!

Luca zîmbea de la locul său, fără să întoarcă privirile. De trei meciuri, echipa se afla într-o stare de „inspiraţie”, cum se spune.

Compartimentele formau un singur corp şi nici măcar acţiunile sporadice individuale ale lui „Le ştie” nu-l mai supărau. Motorul echipei funcţiona perfect. Se putea declara mulţumit. Munca lui îndîrjită de zi cu zi fusese

încununată de succes. Nimic nu-ţi dă o mai mare bucurie decît simţămîntul că este adevărat, că ai în faţă ceea ce o dată numai doreai. Pe terenul de joc evolua acel „unsprezece” visat.

După meci, chiar căpitanul echipei oaspete îl felicită pe Mucală, căpitanul „albaştrilor”, pentru jocul frumos pe care-l făcuseră. Publicul aplaudă în picioare pe jucătorii silozului. Aceştia părăsiră terenul salutînd cu mîna peluza de unde hamalii aruncau de bucurie cocoloaşe de hîrtie.

Luca rămase singur. Jucătorii săi uitaseră mingea într-o margine a terenului. Se duse s-o aducă. Murmurul mulţimii strînse lîngă cabine se stingea treptat. Se auzeau ţipete de bucurie, o maşină porni brusc undeva afară. Mangîru şi Moşa uitaseră de el. Erau desigur în camera de baie, comentînd victoria strălucită din ziua aceea.

O clipă tristeţea îi învălui inima. Era ca şi cînd într-o zi luminoasă zborul unei păsări mari întunecă o clipă soarele. Văzu peluza de piatră în lumina metalică a amurgului.

Un pas, doi paşi, trei paşi...

Căuta umbra Chirei, dar ea nu se mai ivea.

Ce mult semăna această seară cu alte seri! Parcă nu se schimbase nimic. Auzea ca în prima zi a venirii lui aici scîrţîitul pilonului ce susţinea vechea îngrămădire de lemne a tribunei. De undeva, din dreapta, curentul fluviului mişca firele scurte ale ierbii de stepă.

Moşa Mariancovici îi arătase înainte de meci, numai cu două ceasuri înainte, o fotografie umedă încă, parcă atunci scoasă de la developat, făcută la sfîrşitul „turului”, după un antrenament, de domnul Iulică Ţuşculescu, fotograful oraşului. O privise şi între jucători îl văzuse pe Mircea. Se afla lîngă el, zîmbind obiectivului.

— Ce zici, bre, ce mai mutre! se lăudase frizerul. Şase am scos, să-ţi dau şi dumitale una. Merită, totdeauna am spus că am o echipă elegantă! Nu se vede?

Se vedea. Jucătorii erau puţin ridicoli, aşa cum stăteau ţepeni şi solemni în faţa lentilei fotografului. Lui .„Inimă de porumbiel” îi atîrnau jambierele, iar Fane-Mahomed părea mai curînd speriat decît zîmbitor.

Cam tîrziu scotea fotografiile domnul Iulică Ţuşculescu! La „şase săptămîni”, se lăuda el, pentru ca e „lucrare artistică”, dar de atunci trecuse mult mai multă vreme...

Peste terenul de joc se aşternea noaptea. Era ceasul asfinţitului, cînd cerul îşi schimba culorile, cînd nu se auzea decît leneşul ţipăt al cocoşilor din tîrg şi curgerea molcomă a Dunării. Mirosea a iarbă uscată şi a zgură. Pe pantofi i se aşternea praful alb de var dus de vînt.

Un pas, doi paşi, trei paşi...

Se opri în faţa careului de 16 metri, măsurîndu-l, din obişnuinţă. Fiecare centimetru din stadionul acesta avea povestea lui.

„Aşa ar trebui să arate un antrenor al unei echipe învinse, care n-a reuşit să cîştige campionatul, nu tu!” se certă.

Urcă treptele tribunei şi, de sus, din vîrful ei, privi oraşul. Într-una din seri întîrziase cu Chira aici. Oare ce-i spusese?

Stadionul fu învăluit într-o pîclă uşoară. Cerul verzui, negru spre nord, îşi pierdu urmele fumurii. Era ca o apă liniştită. Auzi sirena unei locomotive. Linia ferată strălucea stins, jos, sub gardul înalt de lemn.

De sub lemnele tribunei se auzeau gasurile vesele ale jucătorilor şi fîşîitul duşului. Peste vocile puternice ale băieţilor, cea a lui Moşa Mariancovici se distingea cel mai bine:

— Ce v-am spus eu, bre, nu stă nimeni în faţa noastră! Metodă tactică.

Coborî. Ar fi vrut să ajungă mai repede jos, să se amestece în mulţimea aceea fericită, să uite tristeţea chinuitoare.

Un pas, doi paşi, trei paşi...

Uite colţul acela al pistei negre de zgură, „coarda” pe care sprinta Chira. O mai auzea parcă respirînd sacadat şi glasul ei îndîrjit răsuna încă în urechile lui ; „Mai repede! Mai repede! Acum...” Cîte secunde mai avea pînă să se apropie de recordul acela?

Din cabină începuseră să iasă jucătorii; Luca le zări

siluetele în întuneric. Probabil că Mangîru îl căuta, ar fi trebuit să se grăbească...

Un pas, doi paşi, trei paşi...

Poate ar fi trebuit să-i spună măcar la plecare că a iubit-o, că ar fi vrut să rămînă în oraşul ăsta...

Ce greu e totuşi să mărturiseşti anumite lucruri! Nici măcar n-o întrebase dacă îl iubea pe „doctor”... Ce prostie, sigur că îl iubea din moment ce-l urmase...

— Tovarăşe Luca, unde sînteţi? se auzi glasul lui Mucală, de dincolo de gardul de sîrmă al arenei.

Nu mai spunea de mult „şefule” sau „coane” ; se dezobişnuise, ca şi „Inimioară”, de limbajul acela golănesc.

— Aici, vin îndată! îi răspunse. Aţi uitat balonul pe teren, a trebuit să vi-l aduc eu...

De ce-i mai certa? La o asemenea victorie, nu era mare catastrofă puţină neglijenţă... Mangîru se apropie de el.

— Pot să te felicit? îl întrebă rîzînd.

— Cum vrei, numai să nu te grăbeşti, nu uita că mai este barajul...

— Nu mai mi-i frică!

— Păi dacă-l pierdem? Mangîru rîse:

— Nu cred, pi cuvîntul meu dacă nu mi-o plăcut cum or jucat băieţii, azi...

Nelipsitul Moşa Mariancovici, atunci răsărit din întuneric, se amestecă în vorbă:

— Parcă numai aci, parcă duminica trecută băieţii or fi avut vreun cusur. De cînd te ştiu eu, *brat moi,* tot nemulţumit eşti. Ei, acum nu te mai legi de tovarăşul Luca?

Directorul tăcu stingherit.

— Spune, ce taci? îl aţîţă frizerul.

— Lasă astea, sîrbule, îl certă antrenorul. Ai face mai bine să te duci înainte la cantină, să le pregătească băieţilor o masă ca lumea, că meritä...

Mangîru îl opri pe preşedinte, care era gata să plece:

— Stai, undi fugi ca din tun? Astă-seară, comitetul di fabrică vă invită la o masă tovărăşească la *Trecerea Dunării.* Dacă pînă şi Mîţu a închis ochii, vă închipuiţi ce s-o întîmplat... Cît priveşti chestia aia...

Directorul şovăi. Îl alungă amical pe Moşa:

— Sîrbule, tu dă fuga la restaurant şi fă inspecţie la fripturi, să nu ne ardă şmecherii ăia...

— Las' pe mine!

În două clipe nu-l mai văzură.

— Cît priveşte chestia concedierii, reluă Mangîru, trebuie să recunosc că am greşit. Ci vrei, sînt nestăpînit. Mi-or spus toţi: Mă, tovarăşe Mangîru, dumneata eşti ca fata de măritat; dar mai judecă-le, frati, mai ai răbdare. Ei, bini, pînă nu se băteau toati din palme, nu voiam să ştiu! Dă mîna şi uită că m-am purtat cum m-am purtat cu dumneata...

— Nu-i nimic, tovarăşe, bine că s-a sfîrşit cum s-a sfîrşit. Ce să ne facem gînduri pentru atîta lucru, se mai întîmplă...

Alături, Fane-Mahomed striga în gura mare după preşedinte care ajunsese la poarta arenei:

— Tovarăşu' Moşa, tovarăşu' Moşa, nu uita să comanzi limonadă pentru Picioruş, că dacă bea vin se prăpădeşte...

La restaurant, după o scurtă convorbire cu directorul, frizerul le aduse la cunoştinţă măsurile organizatorice pe care le luase:

— Cred că ştiţi că de mîine de la ora opt dimineaţa începe cantonamentul. Toată lumea prezentă sus la club, la ora opt fără cinci. Nu se admit întîrzieri sub nici un motiv. Veţi duce o viaţă liniştită, ordonată, sub supravegherea antrenorului şi a mea.

— Fără vise, trai nu glumă, pă libertatea mea! exclamă Mucală.

— Gura! se răsti sîrbul, cuprins de megalomanie. Aşa că, Sandule, „Inimioară”, s-a zis cu fetele!

Jucătorii rîseră în cor, dîndu-şi coate.

— La cantonament o să-i invităm din cînd în cînd şi pe juniori, pe care am auzit că fratele Alecu i-a învăţat nişte cîntece grozave...

„Inimă de porumbiel” roşi.

— I-am învăţat, de ce să nu-i învăţ pe puişori, dacă nu m-ascultă, odată dau în ei.

Preşedintele nu terminase:

— Tăcere, bre, tăcere. Aşa, vreasăzică, tu, Alecule, ai să te ocupi cu partea artistică a programului, Fane şi Gică vor avea grijă de meniu... Tovarăşul Mangîru mi-a spus că a aprobat din fondul directorial o sumă pentru o alimentare specială, numai să ai grijă de bucătari. Fane, s-aude? Tu ai să-i întrebi pe fiecare cam ce-ar vrea să mănînce şi faci o listă. Mai departe...

— Tot mai e ceva? întrebă „Le ştie”.

—Mai este. Creţu o să se ocupe cu gazeta de perete a cantonamentului, tot spune tovarăşul Prică, nu-i aşa, „Inimioară”, că stăm prost cu munca politică...

Sandu mormăi de la locul lui:

— Noi jucăm fotbal, ce ne trebuie gazetă de perete?

— Tu să taci, auzi? se răsti la el frizerul. Poate ai să te hotărăşti să scrii un articol...

— A uitat cum se ţine tocul în mînă.

— Poate ne scrie cum se bea un litru de rachiu de prună fără să clipeşti...

—Gălăgia! Ce, aţi prins limbă? Responsabilul cu munca administrativă, adică cu curăţenia, va fi Bibiloi. Mai departe...

— Se încălzeşte vinul! îl întrerupse Alecu.

— Lasă să se încălzească, obraznicilor, ascultaţi aici. Trebuie să alegem o comisie de disciplină, pentru că cea veche n-a făcut mai nimic.

— Ce-i armată aici? sări iar de la locul lui Sandu. De încuiat ne încuiaţi ditamai oameni, acum vreţi să ne surchidiţi, e-te-te...

Mangîru, ocupat pînă atunci cu aranjamentul mesei, îl auzi.

— Ci, nu-ţi convine, ai? S-a zis cu *foiţele* şi cu barbutul, că ti ştiu eu ce-ţi poati pielea. Să mi-l spuneţi, auziţi voi şi să mi-l daţi pi mînă, că eu îi sînt tata... Dacă nu te-oi bati, Sandule, cît eşti di mare, ai să vezi... Numai tu nu vrei să-ţi bagi minţile în cap. Toţi cîţi şi-or făcut di cap, s-or astîmpărat, numai tu nu vrei să ti dai pi brazdă, dar nu mă las pînă nu te-oi muie...

„Le ştie” o luă în glumă, rîzînd slugarnic:

— Păi ce să fac şi eu, tovarăşe Mangîru, mai întind un popa prostu', mai un pocheraş cu Alecu. O să mă plictisesc altfel...

— Las' că nu ti plictiseşti. Di altfel, „Inimioară" s-o lăsat di *foiţe,* nu-i aşa, Alecule?

Alecu nu se lăsase, dar de ruşinea celorlalţi încuviinţă. Moşa Mariancovici îl linişti:

— O să vă aduc nişte şahuri de la club...

„Le ştie" nu jucase în viaţa lui şah şi nici nu avea de gînd să înveţe.

Preşedintele terminase cu jucătorii şi se adresă directorului:

— Să vorbeşti mîine cu cizmarul silozului să treacă pe la magazie, să ia ghetele stricate la cramponat. Nici nu avem destule bune. De fapt, ar mai trebui nişte ghete noi, dar tovarăşul Luca se opune, zice că e mai bine ca băieţii să joace şi în baraj tot cu alea vechi...

— O fi ştiind el di ci. Iar ti bagi undi nu-ţi fierbe oala?

— Iar mă bag, iar mă bag! Ai găsit, fratele meu, cal de bătaie, ca o soacră, eşti toată ziua pe capul meu! „Moşa, de ce lipseşti de la serviciu? Moşa, de ce nu faci cutare, de ce nu faci cutare?" Dar ce sînt eu? Un preşedinte de colectiv trebuie şi el respectat. Asculta, ce-ar fi să mă cantonezi şi pe mine cu băieţii?

Mangîru aprobă pe loc:

— Perfect, tot n-ai luat concediu pe anul ista! Cadi la timp propunerea ta...

Protestele frizerului fură acoperite de strigătele jucătorilor. Aceştia îi făcură pe loc o manifestaţie de simpatie. În toiul entuziasmului, sîrbul îşi aminti că-şi uitase bicicleta afară, la intrare.

— Stai, le strigă, stai, bre. *Diamantul* meu, dacă mi-l fură careva, staţi să-l iau de la uşă...

Gică-Marafet îl cără într-o clipă înăuntru, spre desperarea responsabilului.

— Asta bicicletă! făcea Bibiloi. Dacă o încaleci poţi să capeţi şi rău de mare pe ea...

— Ce tot vorbiţi! se amestecă şi Picioruş. Cu ea s-a

cîştigat „Turul Franţei” în 1936...

— Poate în 1836...

Şi veselia nu se stinse decît foarte tîrziu, cînd masa luă sfîrşit.

12

Un cantonament prezintă şi pericole. Oamenii, în general, se simt mai bine la ei acasă. Viaţa în colectiv îi stinghereşte la început, îi scoate din făgaşul obişnuit al traiului lor zilnic. Pentru Picioruş, de pildă, nu era nimic mai chinuitor decît sculatul de dimineaţă. Deşteptarea cu fluier îi crea o groază permanentă. Se trezea cu cîteva ceasuri înainte şi adormea încordat, aşteptînd şuieratul strident al lui Fane-Mahomed, însărcinat cu menţinerea disciplinei.

Toamna, mai ales pe la şapte, ai mai dormi, simţi nevoia să te întinzi puţin, să mai caşti. Acasă la el, la părinţi, Picioruş mai citea o carte pînă una alta, trezirea la realitate avea loc treptat. Ce te faci însă cu „Le ştie” care nu mai avea somn de la cinci dimineaţa? Dormeau alături. Dincolo de patul mezinului sforăia Alecu, mai somnoros decît Sandu. Ca să-l trezească, acesta trebuia să arunce o pernă peste trupul ostenit al extremei. „Inimioară” dădea din umeri şi se întorcea pe partea cealaltă. „Le ştie” se apleca sub pat şi arunca cu un papuc. (Moşa Mariancovici le făcuse la fiecare cîte-o pereche de papuci, sacrificînd două fotolii de pluş găsite în magaziile silozului, ce aparţinuseră pe vremuri patronului.)

Aşa începea obişnuita bătălie de dimineaţă a papucilor. Alecu îi pescuia prin somn şi-i arunca la întîmplare, fără să se uite unde. Papucii albaştri de pluş poposeau drept pe fruntea lui Mucală. Acesta se scula pe-o coastă şi înjura cumplit.

— Care nu mă laşi, mă, să dorm?

Sandu, care-şi făcuse o adevărată distracţie din acest început de zi, arunca şi perechea lui tocmai în pîntecele lui Gică-Marafet. Fundaşul atîta aştepta:

— M-aţi sculat aşa de dimineaţă, las' că v-arăt eu vouă!

Şi din trei mişcări îşi scotea şi el de sub pat papucii.

După aceea, prin aer puteau fi văzute plutind la întîmplare proiectilele albastre. Pantofii preşedintelui aveau calitatea de a nu sparge nimic. Tălpile lor de carton presat plesneau pe lat geamurile, se făcea un minut de tăcere, cineva striga: „Merge!” şi bătălia continua. Într-o săptămînă, rămăşiţele de fotolii aveau ceva din sfîşierea unor păsări doborîte cu alice. Bibiloi îşi privea foştii papuci şi se mira cu voce tare:

— De ce mi i-aţi schimbat?

— Că n-oi fi avut unii speciali de Ispahan? îl batjocorea Picioruş.

— Tu nu vezi, mumie, că sînt de trei ori mai mari decît piciorul meu? Un astfel de lăboi nu are decît Mucală, care a fost crescut pe picior mare! Căpitane, i se adresa acestuia, dă-mi înapoi papucii, că n-am ce să pun în picioare şi răcesc!

Mucală se întorcea pe partea cealaltă. Nu-l interesau papucii preşedintelui dar cînd se plictisea de atîta zgomot, se ridica în picioare şi striga de se cutremurau pereţii:

— Bă, vă culcaţi odată sau mă dau jos la voi?

Chip de mai dormi! Picioruş se făcea mic sub pătură, îşi înfunda urechile, nu putea să închidă ochii. Pe la şase şi jumătate, „Le ştie” striga în gura mare:

— Pe care-l fac un ţintar?

Nu răspundea nimeni.

— Care joci, mă, o tablă?

Table le dăduse voie antrenorul să joace.

— Nu răspundeţi, hai?

Şi iar arunca cu perna în cineva.

Cînd şi-a dat seama că Picioruş avea chef să mai doarmă după ora programului, şi-a frecat mîinile de bucurie:

— Las' că te-nvăţ eu...

Luca nu află decît după cîteva zile cele ce se întîmplau în dormitorul comun. Moşa Mariancovici făcea o inspecţie seara, la culcare, mai trecea către miezul nopţii o dată, şi se întorcea în odaia lui, aflată în altă aripă a creşei, pentru

că aici găsise preşedintele o cameră încăpătoare pentru jucători. El era trezit numai de strigătele vesele ale celor care ieşeau să se spele. Habar n-avea cîte jumătăţi de oră pierdeau băieţii din somnul de dimineaţă.

Antrenorul observă abia după vreo cinci zile că cei mai mulţi dintre ei aveau ochii încercănaţi, şi păreau osteniţi.

— Ce-i cu voi? îi întrebase. Nu vă place mîncarea? Protestară toţi. Mîncarea era foarte bună.

— Atunci?

Nimeni nu ştia să dea vreun răspuns. Luca îl chemă pe Moşa.

— Ascultă, sîrbule, ce-i cu băieţii? Par cam obosiţi...

— Ce să fie, bre? Eu îi controlez, personal...

— Ce fel de control personal o fi ăsta, că sînt palizi, parcă ar fi suferinzi...

— *Brat moi,* la nouă îi culc ca pe puii de găină. Nu mişcă unu. Stau în dormitor pînă adorm toţi, că-i ascult, eu le pun păturile pînă la gît. La 12, mai fac un rond, nu mă vezi c-am slăbit? Ăsta-i concediu sau pacoste?

Antrenorul dădu gînditor din cap:

— Atunci cum se explică?

Preşedintele nu-i răspunse. Fu consultat un doctor care le spuse că de vină era schimbarea condiţiilor de viaţă. De altfel şi alimentaţia contribuia la această prefacere. Se cerea un termen de acomodare, absolut necesar. Numai că făcîndu-se socoteala se ajunse la concluzia că termenul trecuse. Era foarte ciudat. Luca îşi aduse aminte şi-l mai întrebă pe frizer:

— Spune-mi, ai observat ceva neobişnuit în viaţa lor... Moşa Mariancovici se gîndi cîteva minute şi spuse:

— Nimic deosebit, numai cîteodată se mai bat dimineaţa cu pernele...

— Asta era! exclamă antrenorul. Tu-i culci devreme şi ei se scoală înainte de ora programului. În loc să-şi facă somnul obişnuit de opt ore, au treabă în zori să se războiască...

— Ăştia-s draci, bre, nu oameni!

În ziua următoare, sîrbul îşi cumpărase un ceas

deşteptător din centrul oraşului. Suna ceasul la cinci, îngălbenise frizerul de nesomn. Se spăla pe faţă cu apă rece, îşi trăgea un trening pe el (de cînd îi supraveghea pe băieţi umbla în trening ca să fie crezut un fel de ajutor tehnic al antrenorului). După ce-şi trăgea tîrlicii în picioare, se uita pe fereastră cum e vremea afară, făcea o socoteală scurtă: dacă plouă trebuia să meargă sus cu echipa, la sala de antrenamente, dacă nu, crosul de dimineaţă pînă la cariera de piatră sau pînă la Dunăre. Pe la 10, putea fi văzut la trei sau patru sute de metri în urma convoiului de jucători, alergînd de mama focului. Dacă-l întîlnea vreun cunoscut şi-l întreba ce face, răspundea cu importanţă, fără să se oprească: „Ce să fac, uite şi eu cu băieţii, îi antrenez...” Vorba lui: dacă mai dura mult pregătirea asta pentru baraj, ajungea maratonist! Alergătura se pare că-i pria însă. Se simţea mult mai suplu, căpătase poftă de mîncare, făcea gimnastică la cot cu jucătorii, înghiţea glumele lui Mucală.

— Încet, încet! spunea acesta. Încet, că se rupe ceva în dumneata!

Nu se rupea. După cîteva zile de exerciţii se deprinsese.

— Vă învăţ eu, le spunea, încă o lună şi pot să trag şi la bare fixe...

La cinci şi un sfert; spălat, cu părul bine pieptănat, intra în vîrful picioarelor în dormitor. Se aşează pe un scaun şi asculta. Cînd ridica „Le ştie” capul se fi înfiinţa lîngă patul lui:

— Să nu te-aud că te sugrum, pe Dumnezeul meu, culcă-te acolo...

— Nu mai pot, tovarăşe, făcea Sandu.

— Ce nu mai poţi, îţi dau eu ţie, nu mai poţi...

— Hai să te fac o tablă...

— Taci din gură, culcă-te la loc...

„Le ştie” îşi punea pătura pe cap. Stătea ce stătea, iar scotea nasul afară.

— Tovarăşe Moşa...

— Ce-i?

— Vreau să mă scol...

— De ce?

— Mi-e sete.

— Îţi sparg capul dacă nu te-astîmperi, dormi acolo.

— O să dorm destul pe lumea aialaltă...

— Taci, mă, că-i trezeşti şi pe ceilalţi!

— Nu pot.

— Deseară îţi dau *luminal, o* să vezi tu pe dracu...

— Dar cine-l ia?

— Taci, *brat moi,* te rog eu...

— Bine, mă culc, dar faci cinste după ce scăpăm de cantonamentul ăsta.

— Fac, frate, fac, numa' astîmpără-te, că mă omoară antrenorul.

— Bine, cîte ţuici?

— Cîte vrei, numai culcă-te...

— Mă culc dacă-mi spui cîte ţuici dai... Preşedintele nu mai avea încotro:

— O litră la prînz şi o litră seara, în fiecare zi, timp de o săptămînă.

— E prea mult, sărăceşti. Dau şi eu jumătate...

— Dă, numai culcă-te...

— Mă culc.

După un sfert de ceas, iar scotea o mînă:

— Tovarăşe preşedinte, mi-e sete...

— Îţi aduc eu nu pahar cu apă, numai nu te scula. Asta şi aştepta Sandu. Pînă se întorcea Moşa, dormitorul era în picioare. Papucii zburau în aer, „ca la Verdun”, cum spunea Alecu, atunci ridicat din pat. Preşedintele să crape în uşă cu paharul în mînă.

— Bre, oameni mari sînteţi sau copii? O să vă spun la antrenor! Culcaţi-vă, ori vă ud cu apă...

Tot nu l-a putut scăpa frizerul pe Picioruş sa fie dus afară în ploaie cu pătură cu tot, sau pe Cîşu să nu fie uns cu cremă de ghete pe faţă. Cînd a simţit că nu mai poate, i-a spus lui Luca:

— Ce facem, tovarăşe, că ăştia se ţin numai de şotii. Am scrîntit-o cu cantonamentul...

— Ce-au mai chibzuit?

— Alaltăieri mi-au schimbat ora de deşteptare şi m-am trezit abia la şapte şi zece cînd au ieşit la spălat. I-am găsit bocindu-l pe Bibiloi. Îi puseseră două lumînări la cap şi-l plîngeau, în timp ce bietul băiat dormea dus. Cu trei zile în urmă, l-au scos pe Picioruş afară în ploaie cu pătură cu tot. Aşa nu mai merge, bre.

— Ziceai că ai constituit o nouă comisie de disciplina.

— Ce disciplină? Le place la toţi să se joace. Cît e Fane-Mahomed de serios, l-am găsit punîndu-i *poşte* lui Gică.

— Ce-i aia *poştă?*

— Îi arde o hîrtie la degetele picioarelor. În aceeaşi zi, Luca îi strînse în jurul său:

— Sînt foarte supărat pe voi, să ştiţi...

— De ce, tovarăşe Luca? întrebă Mucală.

—Pentru că sînteţi nişte oameni de nimic. Ce fel de căpitan de echipă oi fi tu, Mucală, dacă nu-ţi dai seama că lipsa de somn duce la slăbirea organismului jucătorilor şi deci la o scădere a şanselor noastre de a ne califica. Şi eu am stat în cantonamente, dar nu am abuzat de îngăduinţa celor care mi-au dat posibilitatea să fiu pregătit bine pentru un meci. Aş vrea să fiţi serioşi de aci înainte. A trecut o săptămînă şi tot vă mai jucaţi. Ştiţi că ne aşteaptă două meciuri grele. Dacă vreţi să le pierdeţi, continuaţi cu glumele voastre...

Mucală, foarte ruşinat, se întoarse fioros la ceilalţi;

— Ascultaţi la mine, capete de pisici! Dacă îndrăzneşte vreunul să mai scoată un oftat măcar pînă la deşteptare, are de-a face cu mine. Şi de azi înainte s-a terminat şi cu tablele, ca să se ştie! Sandule, ţie îţi spun: Dacă nu-i laşi pe ceilalţi să doarmă, pă libertatea mea că te bat!

După aceea se adresă lui Luca:

— Tovarăşe antrenor, îmi iau angajamentul că vor dormi toţi cîte opt ore şi ca s-a isprăvit cu lipsa de disciplină...

— Îţi mulţumesc, Mucală, acum trecem la program. Din ziua aceea nu mai îndrăznise nimeni să tulbure somnul celorlalţi.

13

Se începea de obicei cu exerciţii uşoare da gimnastică, se trecea apoi la o alergare de fond combinată cu plimbări în pas forţat sau de voie. Către ora unsprezece se opreau undeva pe drum pentru şedinţa obişnuită de teorie. Doctori erau acum jucătorii echipei „Steaua” în cunoaşterea regulamentului de fotbal.

— Ia să-mi spui tu, Gică, întreba Luca, ce-i acela un ofsaid pasiv?

Gică răspundea pe neaşteptate, ca la şcoală.

— Dar lovitură indirectă cînd se dă, Cîşule?

Acesta se gîndea puţin, se bîlbîia şi în cele din urmă spunea ceva.

Masa de prînz se lua pe la două, la cantina silozului. Muncitorii de la întreprindere, din proprie iniţiativă, ceruseră bucătarului ca jucătorilor să li se ofere un meniu special. Picioruş se dovedise a fi cel mai mîncăcios.

— Mă, unde-oi băga tu atîta, se mira în gura mare Mucală, că dacă mă uit prin tine, văd Dunărea!

— Lasă-l că se îneacă, îl apăra ipocrit „Inimioară”.

— Ce să se înece, nu-l vezi că s-a îngrăşat cu două grame de cînd e în cantonament?

Picioruş rîdea şi continua să mănînce. Femeia de serviciu îl ştia. Îi aducea porţia dublă, fără să mai fie chemată a doua oară. Îi legase sufleteşte mult mai mult viaţa aceasta. După masă, pînă la patru, erau liberi. Sandu făcuse totuşi rost de o pereche de cărţi şi imediat ce mîncau, clipea către Alecu:

— Haide să te fac o *foiţă...*

Se ascundeau în podul silozului, nici naiba nu mai dădea de ei, pînă la începerea antrenamentului. După vreo cîte va zile i-a mirosit Mucală.

— Ce tot fac ăştia, Gică, de nu se mai văd după masă? îl întrebase pe fundaş.

— Dacă le-a luat tablele...

— N-or fi jucînd barbut?

— Nu. Numai cărţişoare. Un tabinet, acolo, de

plictiseală...

— Las' că ţi-i dibuiesc eu, îi dau la comisia de disciplină.

—Nu mai poate Sandu de comisia ta de disciplină... Căpitanul echipei se încrunta:

— L-am mai bătut eu o dată, o mai fac...

— Mai bine ia-le cărţile şi termină treaba, Mucală i-a pîndit şi i-a prins.

— Ce faceţi, mă, aici?

— Prindem muşte, căpitane, nu vezi? Din două mişcări pachetul cu *foiţe* era în mîinile centrului înaintaş. Praf le-a făcut.

— Na, să vă săturaţi... Ştiţi bine că mi-am luat angajamentul să răspund de disciplina echipei. De ce nu mă ajutaţi?

— Da' ce-ţi facem, nenică? se mirase Sandu.

— Am sarcină şi de la organizaţia U.T.M. să veghez ca nu cumva să-i stricaţi şi pe ceilalţi. Tu, Alecule, te mai îmblînziseşi. Am să vorbesc cu Prică să te dea afară de la cor...

Asta începuse să-l usture pe „Inimă de porumbiel”.

— Dacă nu mă lasă pîrlitul de Sandu în pace, moare dacă nu joacă...

— Să te mai prind o dată şi te-ai şters pe bot! Să vedem unde o să te mai înfoi ca un cocoş? Mai bine ţi-ai pierde vremea cu juniorii, că te-ai lăudat că un cor ca al tău nu există nici la Bucureşti...

— Şi nu-i aşa? E o bogăţie de cor! Uite, acum îi strîng şi vă fac o cîntare, numai să nu mă torni la antrenor...

— Nu te torn, ia-l şi pe „Le ştie” poate s-o molipsi.

— N-are voce, cîntă ca o doagă.

— Oi fi vreun şmecher, mă Mucală, rînjise Sandu.

— Vrei să zici că nu te laşi de prostii?

— N-ai să înveţi tu calul bătrîn la ham...

Antrenamentele începeau după repausul de prînz. Se făcea o încălzire uşoară şi pe urmă se trecea la exerciţiile tehnice. „Steaua” avea mai de mult şi un portar de rezervă. Îl adusese mecanicul. Era foarte curajos şi în cîteva

săptămîni învăţase ceea ce încă nu ştia prea bine. Cum regulamentul permitea, Luca îl băgase în echipă la cîteva meciuri.

Cele două săptămîni de pregătire fuseseră consacrate mai ales rezervelor. Luca trebuia să se aştepte la eventuale accidente şi îşi pregătea cîţiva înlocuitori ai titularilor. Cele două meciuri de verificare îl liniştiseră. Echipa „mergea”. Cu mici rectificări în jocul prea avîntat al fundaşilor, putea să se declare mulţumit.

Mangîru redevenise nervos, calmul aparent de pînă atunci pierise. Făcea ce făcea şi îşi găsea drum pînă la stadion sau la cantonament. Îl întreba pe Luca, mai cu gura pe jumătate, mai curajos:

— Crezi că batem, iubitule?

— Balonul e rotund! rîdea Luca.

— Dă-mi o speranţă, di ci mă ţii ca pi frigări? Ci facim, intrăm în „B”?

— Nu pot să-ţi dau nici un răspuns. Totuşi, sînt optimist...

— Bogdaprosti că ti mai aud şi pi dumneata spunînd asta!

Pricâ, nelipsit şi el de la cantonament, îi întreba pe jucători:

— Cum vă simţiţi?

Antrenorul ar fi vrut să-l roage să-i lase în pace. Cel mai rău lucru era să le aminteşti că au de susţinut două jocuri grele. Secretarul U.T.M.-ului nu, se lăsa cu una cu două:

— Dar mîncarea cum e? Sînteţi în formă? Moşa Mariancovici răspundea el pentru toţi:

— Ce tot vă băgaţi, bre, în meseria noastră? Pînă acum, nu vă prindeam pe unul pe aici şi acum nu mai avem loc de voi! Lasă, fratele meu, jucătorii în pace. Le dau 5000 de calorii pe zi, ştiinţific! Am o echipă elegantă, trei plus una ; deviza mea este: artistic şi mondial; aşa vor juca puişorii! Dacă nu v-o place, mă însor!

Asta era suprema promisiune a frizerului, burlac încăpăţînat, care nici nu voia să audă de cuvîntul femeie.

— N-aş crede să ti pedepseşti, rîdea Mangîru.

— Nici eu nu cred...

După antrenamente, urma duşul şi concluziile. În fiecare seară, alt jucător schiţa programul pe ziua următoare şi făcea critica şedinţei de lucru. Disciplina nu-i mai enerva. Chiar Sandu se arăta interesat de cele ce se discutau. Putea fi auzit uneori criticîndu-i pe ceilalţi, cam pătimaş, e drept. O dată cu trecerea zilelor, între jucători se crea acea prietenie care hotărăşte de cele mai multe ori victoria unui grup de oameni.

14

În anul acela, patru echipe se calificaseră pentru baraj. La sfîrşitul lunii noiembrie avea să se ştie cine sînt cele două colective promovate în Divizia „B”. Campionul ligii regionale de răsărit trebuia să-şi dispute şansele cu campionul ligii de sud. La Iaşi, se calificase echipa „Spartak” pe care trebuia să o înfrunte „Steaua”. Partidele urmau să aibă loc la interval de o săptămînă! Una la Iaşi şi alta la C... Celelalte ligi, cea de nord şi cea de apus, trebuiau să desemneze printr-un baraj asemănător cea de a doua echipă calificată în Divizia „B”. Acestui eveniment ziarele de sport din provincie şi din Bucureşti îi consacraseră cîteva articole. Pentru barajul părţii de sud şi răsărit, favorit părea a fi colectivul celor din C...

Plecarea la Iaşi îi dăduse lui Moşa Mariancovici noi prilejuri de a face să se vorbească despre el. Tot oraşul aflase despre cantonamentul organizat pe „baze ştiinţifice” de către preşedintele colectivului sportiv. Seara, înainte de cină, frizerul putea fi auzit sub un felinar de lîngă *monument,* spunînd în gura mare:

— Aşa cazare n-a mai pomenit nici o echipă de fotbal din lume...

— Dar Gradjanski? întreba vreunul, mai perfid.

— Lasă, bre, pe Gradjanski! Ce nu le-a adus Mangîru! Şi lapte de cuc le dă dacă cer. „Inimioara” a cîştigat patru kilograme în greutate, Picioruş, cît e el de firav, arată straşnic, *brat moi.* S-au mai bătut ei la început, dar i-am pus la punct. Disciplina întîi, le-am zis. Fără disciplină nu se poate face nimic. Am înfiinţat şi un consiliu care-i judecă pe cei ce nu se astîmpără. Să-l vedeţi pe Sandu, e mieluşel...

— Nu mai spune!

— Întrebaţi pe cine vreţi. S-a lăsat de poker, e cuminte acum. Dacă ar avea voce l-am băga şi în corul juniorilor...

— Păi ce, aveţi cor acum?

— Dar cum crezi? Şi munca culturală are rostul ei, tot eu i-am spus lui Mîţu: „Fratele meu, ce fel de preşedinte de

sindicat oi fi dacă silozul nostru nu are şi el un cor?”

— Ce vorbeşti, domnu' Moşa?

— Ce-auziţi, bre. Am făcut şi echipă artistică. Fane-Mahomed joacă într-o piesă.

— Pe cînd o să-l vedem în „Romeo şi Julieta”?

— Aveţi răbdare numai...

— E vorba, cum stăm cu cantonamentul?

— Cum să stăm? Le-am găsit loc la creşă, dorm toţi laolaltă, s-a zis cu libertatea. Păi, ce, un baraj e aşa, un lucru de fiecare zi? Îi scol la şapte, îi pui să facă gimnastică, le comand! Unu: braţele sus, doi: braţele la şold, trei: pe vine, culcat...

— Cu braţele la şold? Frizerul se supăra:

— Da' greu mai înţelegeţi! Ce ştiţi voi... La zece le dau să bea lăptişorul... Pînă la unsprezece. La unsprezece, gata, şedinţa teoretică. *Le* fac scheme tactice, *le* explic cum să atace, *prelucrez* regulamentul cu ei...

— Şi antrenorul ce face în timpul ăsta?

— Pescuieşte! răspundea cineva în locul preşedintelui.

— Îl mai ajută pe Moşa din cînd în cînd, completa un altul.

— Antrenorul? se mira sîrbul. Păi el e cu partea tehnică. Eu sînt cu organizarea. Dimineaţa vine la mine şi mă întreabă: „Ce facem azi, tovarăşe Moşa?” Ştiţi, se sfătuie totdeauna cu mine... Eu mă uit la cer şi hotărăsc: „Azi la sală, azi la aer curat...” Dacă burează, îi scot la teren, să se obişnuiască cu condiţiile de joc. Dacă plouă, doamne fereşte, în ziua meciului? Ce te faci? Nu e bine să-i acomodezi? Prima mea grijă asta e: cum mă scol, nici nu deschid ochii bine, umezesc un deget şi-l scot afară pe fereastră. Să vedem dincotro bate vîntul. Bun. Azi: timp senin sau variabil, ca la Institutul meteorologic... Pe urmă vine prînzul. Cine se duce la bucătar să cerceteze ce-a gătit? Eu! Nu-i merge. Ehe, caloriile, să văd caloriile, îi spun...

— Ştiinţific! îl completa o voce.

—Sigur că da, ştiinţific! Nici zece calorii mai puţin, că ne-am deşteptat şi noi. Ce scrie la carte? Un sportiv trebuie

să aibă de la 3600 pînă la 5000 de calorii zilnic. Şi aici e o socoteală. De pildă, lui Mucală, lui Fane şi lui Gică le fac altă alimentaţie ; ei sînt mai solizi. Corpul lor cere mai mult...

— E vorba, *intrăm?* îl întrerupea cineva.

— Mai încape vorbă? N-aţi citit ziarele? Aţi citit! Prietenii mei scriu negru pe alb că sîntem favoriţi. Cred că Petrescu a început să dea acatiste la biserică de cînd a auzit că va trebui să joace cu noi.

— Da' ce, Petrescu e antrenorul lui „Spartak”?

— Cum, n-aţi ştiut, sufletelor?

— De unde să ştim?

— Ei, bine, el e. Să-l vedem pe unde scoate cămaşa?

În cafenea *La picioare multe* era fierbere mare de asemenea. Nu mai scăpa Pantelimon de curioşi:

— Ce spui, coane? Ce pronostic dai?

Noroc cu barajul ăsta că le mai ieşea şi lui şi lui Vizante cîte-o cinste, că altfel ce s-ar fi făcut? Treburile mergeau prost, nu se ivea nici o afacere, îşi mîncaseră ce bani mai aveau şi stăteau cu frica în sîn să nu pună miliţia mîna pe Crăciunescu şi să-i dea în gît pe amîndoi. Domnul Pantelimon slăbise, era palid, cu cearcăne sub ochi; dacă-l întreba cineva ce are, pretindea că nu-l lasă ficatul în pace. De Vizante, ce să mai vorbim? Nu avea somn, noaptea dormea pe la rude, ziua abia mai ieşea. Să nu fi fost prietenul său, ar fi şters-o de mult în altă parte, să-şi piardă urma. Dar cine te ţine, ce mănînci?

Pantelimon, nepăsător uneori, uitînd după cîteva pahare de vin grijile, începea să calculeze în gura mare şansele echipei locale.

— Păi eu zic că batem. Ghinionul e că primul meci are loc la Iaşi şi că în asemenea meciuri, avantajul terenului e decisiv. Ia gîndiţi-vă că ai noştri pierd cu 3 — 0...

Cei din jur scuturau din cap cu indignare:

— Nu se poate!

— Mă rog, să presupunem... Ei?

Urma o tăcere plină de spaime pe care tot Pantelimon o

risipea:

— Sigur că ar fi demoralizant. Un 3 — 0 nu se recuperează atît de uşor. Nu mai poţi tu, jucător, să remontezi o asemenea diferenţă, oricît ai voi. Pe urmă, cu ce moral vine adversarul? E călare pe situaţie, îţi joacă numai în tuşă ca la rugbi, să piardă timpul. Tu te enervezi, începi să greşeşti şi de aici, gata dezastrul...

Cele ce spunea îi tulbura profund pe auditori. Cineva mai comanda o „jumătăţică" pentru suporter, pentru ca vederile lui să capete o culoare mai roză. După încă două pahare, într-adevăr, obrazul fostului cerealist se colora şi domnul Pantelimon lansa versiunea optimistă:

— Pe cînd o să-mi ciupească „Steaua" un meci nul. Ei?

Şi după altă pauză savantă, tot el încheia:

— Atunci, îmi joc caii lejer. Vin băieţii ca la tăiere. Îi iei tare de la început, îi arzi două-trei boabe în plasă şi pui de mămăligă, gata: te-ai calificat!

Pentru concluzii mai era nevoie de încă o jumătate de kilogram de vin. După ce bea, mai privind la Vizante, posomorît ca la o înmormîntare, mai bătînd pe unul, pe altul pe spate, Pantelimon recomanda:

— După mine, singura tactica în deplasare rămîne apărarea. Domnule, noi ne ducem acolo să ciupim un punct. Este? Este! Păi dacă este, atunci ne retragem interii şi halfii înapoi şi mai treci dacă poţi. Îi mai enervezi, timpul se scurge, poate mai scapi din greşeală la gol şi îi arzi tu pe ei chiar acasă...

Bine ar fi fost să fie aşa...

15

La Iaşi, Petrescu III îi aşteptase la gară. Era neschimbat, cu acelaşi ţigaret ciocnit între dinţi, cu basca lăsată pe o parte, puţin mai îmbătrînit parcă. Strînsese mîna fiecăruia, îl bătuse pe umăr pe „Le ştie", pe „Inimioară" îl luase de braţ şi în cele din urmă se apropiase de Luca.

— Ce faci, domnule? Merge? Merge?

— Merge!

—A, uite-l şi pe tovarăşul Mangîru! Ce mai faci, tovarăşe director? Tare, mare, bravo! Bravo! Tînărul ăsta s-a ţinut bine. Am auzit o mulţime de lucruri bune despre el. Se spune că este unul dintre primii antrenori din ţară care aplică fotbalul modern. Să vă vedem la lucru...

Mangîru mormăise ceva de neînţeles şi Petrescu nu mai insistase.

Drumul pînă la hotel fusese parcurs în scurt timp. Lui Moşa Mariancovici nu-i mai tăcu gura:

— Nu ne mai cunoşti, *brat moi,* o să-ţi placă şi dumitale cum jucăm.

— Ce spui?

— Vă dăm două înainte...

— Nu se ştie. Nu uitaţi că am cîştigat seria detaşat, la patru puncte diferenţa de al doilea clasat...

— Vă învăţăm fotbal, ascultă la mine. Am o echipă elegantă...

— Tot vesel, sîrbule...

— Mai încape vorbă?

Cînd rămase singur cu Luca în holul hotelului, Petrescu spuse cu încîntare:

— Îmi pare bine că o să jucăm cu voi. Într-un fel vreau să mă reabilitez. La plecare nu m-am simţit prea bine. De fapt, am avut noroc. Cunoşti metoda mea: am cerut nişte bani, am plecat o săptămînă prin împrejurimi şi am venit înapoi cu trei achiziţii. Îl luasem şi pe Nicu-Vînzare bună, dar după cinci meciuri a trebuit să-l înlocuiesc, nu mai mergea. Ce-am păţit la legitimare! I-am făcut carnet. Noroc că am în colectiv oameni cumsecade. Nu-i vorbă, au şi interes, vor să intre în „B” cu orice chip, numai dacă o să ne lăsaţi voi, ce zici? Şi rîse cu vocea lui spartă, dogită. Luca nu-i răspunse.

— Altfel, e binişor şi aici. Am plecat de la dracu' şi-am dat peste ta-său... Vinişor se mai găseşte, cu băieţii mă înţeleg. Dumneata tot încuiat ai rămas? Tii, uitasem că eşti comunist! Dar rămîne vorba între noi! Politica-i politică, fotbalu-i fotbal!

Luca îi întoarse spatele.

Meciul începuse la trei fix. Tribunele erau înţesate de public. Cu o jumătate de oră înainte de primul fluier, căzuse o ploaie deasă şi rece. Spectatorii veniseră cu umbrele şi nu se clintiră de la locurile lor pînă la sfîrşit.

După zece minute de la deschiderea jocului, se întîmplă un lucru la care nu se gîndise nimeni. La un corner, centrul înaintaş al lui „Spartak” îl lovise pe Creţu cu bocancul. Acesta căzuse la pămînt şi nu se mai ridicase. În învălmăşeală, lovitura intenţionată nu se observase. Mai tîrziu, după meci, Moşa Mariancovici spunea suporterilor: „Asta numai cîinele de Petrescu a făcut-o. A vorbit cu centrul lor să-l izbească pe Creţu, pentru că ştia că n-avem rezervă de portar...”

Rezervă aveau, însă Luca îl înlocuise pe titular prea tîrziu, cînd acesta primise deja doua goluri parabile. Meciul devenise dur, arbitrul nu se dovedea autoritar şi nu lipsi mult ca jocul să degenereze. Mucală abia fu stăpînit de ceilalţi să nu se bată cu un adversar. Terenul alunecos nu permitea un joc pe jos şi un control perfect al balonului. În mod teoretic o echipă tehnică este avantajată de starea proastă a terenului şi se putea vedea bine că cei din C... posedă acest avantaj ; numai că „albaştrii” erau obişnuiţi cu schimbul de mingi din viteză, şi locul impracticabil pe care se disputa prima fază a barajului nu permitea. Era recomandabil să se joace la semi-înălţime, ceea ce nu le convenea. Se putea spune că şansa era în duminica aceea de partea lui „Spartak”. Gazdele practicau un joc bazat pe forţă şi pe contraatacuri. Luca îşi dădu seama de la început că pe un teren tare, echipa sa ar fi putut să cîştige cu uşurinţă. Rănirea portarului şi neînlocuirea lui la timp fuseseră însă fatale. Petrescu imprimase noului său colectiv acelaşi joc anarhic, cu pase lungi, peste apărarea adversarului. Atacurile rare ar fi putut să fie risipite cu uşurinţă dacă portarul ar fi fost valid.

După primul şoc, Creţu se ridicase de la pămînt şi îşi reluase locul în poartă. Lovitura îl făcuse însă fricos. Cînd l-au ridicat de unde căzuse şi l-au întrebat dacă mai poate să joace, desenatorul răspunsese că da. Antrenorul nu avea de

unde să ştie că el mai simţea încă în rinichi durerea pricinuită de lovitura primită la înghesuială.

În minutul 15, un contraatac surprinse pe Bibiloi prea înainte. Acesta sprintă în acelaşi timp cu centrul înaintaş al ieşenilor. Alergau la fel de bine. Mingea se afla undeva între linia de centru şi careul de 16 metri. Stoperul „albaştrilor" reuşi să ajungă înainte la ea şi o împinse către portar. Noroiul opri balonul la mijlocul drumului.

Creţu ezită să iasă şi centrul înaintaş al gazdelor, care-şi continuase cursa, o împinse cu vîrful ghetei în plasă. Urmă un scurt scandal între Bibiloi şi portar. Luca interveni de pe margine şi mingea fu pusă la centru.

În minutul 27 căzu şi al doilea gol. „Steaua" dominase steril pînă atunci. Cîteva şuturi puternice ale lui Mucală şi „Inimă de porumbiel" trecuseră pe lîngă poartă sau fuseseră apărate de portar. Faza primului gol se repetă. De data aceasta, Gică fu cel care ajută pe „Spartak" să ridice scorul. La o minge înaltă, sări la cap prea devreme şi balonul îl depăşi. Vru să se întoarcă şi nu reuşi decît să împingă sfera de piele spre Creţu. O altă ezitare, un adversar ţîşni din apropiere şi tabela arăta 2 — 0 pentru gazde.

Luca îşi dădu seama că portarul era lovit mai rău decît arătase. Fu introdusă rezerva lui. Era prea tîrziu pentru meciul acela. În repriza a doua, „Steaua" nu reuşi să înscrie decît un punct. Egalarea pe care o rîvneau cu toţii nu se produse.

Întoarcerea se făcu într-o atmosferă deprimantă ce nu se risipi decît foarte tîrziu.

În săptămîna următoare, Moşa Mariancovici nu mai ieşi pe stradă. Şedea ascuns undeva, calculînd şansele echipei sale. Mangîru, abia stăpînindu-se, aştepta neputincios ca şi această săptămînă chinuitoare să ia sfîrşit. Nu înţelegea cu nici un chip liniştea antrenorului. Lucrul era explicabil pentru un cunoscător. Jocul făcut de „Spartak" pe teren propriu nu se dovedise de bună calitate şi se putea spune cu siguranţă că victoria obţinută de ieşeni fusese mai mult

norocoasă decît meritată.

La cafenea şi în tot oraşul aveau loc discuţii aprinse. Pantelimon turba de furie. Pînă la Iaşi nu se putuse duce şi n-avea să ştie decît din auzite cum se desfăşurase primul meci de baraj.

Stadionul fu asaltat de chibiţi în zilele de antrenament. Nu lipseau „sfaturile” pe care numai Moşa Mariancovici le-ar fi putut asculta, dar el nu se arăta deloc.

Luca se mulţumi cu două partide de acomodare cu o echipă locală şi vineri seara declară pregătirile închise pentru a doua parte a barajului. Pe jucători îi ruga să nu se mai gîndească deloc la meciul pe care îl aveau peste doua zile şi căută cît se putea să-i distreze, ducîndu-i în două seri la rînd la cinematograf.

Nu se putea spune că se reuşise în privinţa aceasta. Chiar Mucală, altădată atît de vesel, părea acum posac, îngîndurat, fără chef de nimic.

16

Petrescu III sosise singur joi seara, trăsese la hotelul aflat deasupra restaurantului *Trecerea Dunării* şi, după ce-şi lăsase bagajele în camera închiriată pentru cîteva zile, coborîse grăbit. Ploua mărunt, rece şi asta îi convenea foarte mult, pentru că nu voia să întîlnească pe cineva cunoscut. Cîtva timp dăduse tîrcoale fostului local *Văduva,* privise prin geamurile aburite şi, abia după ce se încredinţase că nu va da de vreun hamal de la siloz, intrase.

După un sfert de ceas ieşise, o luase spre cartierul tătăresc şi bătuse într-o poartă. Îl căuta pe Sandu căruia îi ştia cîteva adrese. După a doua încercare, află că „Le ştie” nu putea fi găsit, pentru că de două săptămîni şedea la siloz. Nu era greu de ghicit. Luca îi cantonase.

Nemulţumit, se întorsese la hotel, ud leoarcă, şi se culcase înjurînd. Vineri la prînz sosiră şi jucătorii echipei „Spartak”, însoţiţi de un număr destul de însemnat de susţinători. Cazarea se făcu destul de uşor cu ajutorul

sindicatului silozului la care apelă conducerea echipei ieşene.

Petrescu III nu ieşise toată după-amiaza următoare din camera sa. Timpul se îndreptase, soarele şi vîntul iscat pe neaşteptate zbici pămîntul umezit. Către seară, îl chemă la el pe Nicu-Vînzare bună. Acesta, mai gras ca altădată, abia mişcîndu-se, ajunsese un fel de ajutor al antrenorului de cînd fusese înlocuit. Se sfătuiră timp de un sfert de ceas şi fostul stoper plecă în oraş. Nu se întoarse decît aproape de ora unsprezece. Petrescu îl aştepta în holul rece al hotelului. Jucătorii fuseseră trimişi în camerele lor şi bătrînul antrenor se plimba neliniştit de colo pînă colo, măsurînd încăperea largă, cu mîinile la spate. Nicu-Vînzare bună părea obosit.

— Ce-ai făcut? îl întrebă îngrijorat Petrescu.

— Vine, peste un sfert de ceas va fi aici.

— Bine mormăi celalalt, aşteaptă-l afară şi ai grijă să nu fie văzut cînd urcă la mine. Dă-i numărul camerei şi bagă de seamă să nu fi fost urmărit.

— S-a făcut!

După un sfert de ceas, Sandu sosi gîfîind în uşa hotelului. Era îmbrăcat în trening şi în papuci de tenis, aşa cum fugise pe o fereastră a creşei, din cantonament.

— Unde-i? îl întrebă scurt pe Nicu.

— Sus, camera 27 ; tuleşte-o, eu îţi acopăr retragerea...

Portarul hotelului, care primise, un bacşiş de la Petrescu, îşi găsise de lucru pe coridoarele de la etajul doi.

„Le ştie” căută numărul indicat, bătu şi intră. Antrenorul îi întinse mîinile şi-i spuse scurt:

— Sandule, am o afacere pentru tine. Pentru tine şi pentru „Inimioară”...

Celalalt, încă nedumerit, pentru că nici Nicu-Vînzare bună nu ştiuse să-i spună despre ce este vorba, ascultă în tăcere.

— Te-a văzut careva intrînd aici? se asigură de la început Petrescu.

— Nu, cine să mă vadă?

— Dar la cantonament ştie cineva că ai întins-o?

— Se poate? Cînd e vorba de-o afacere îmi ţin gura.

—Bine, perfect. Trebuie să te întorci în cel mai scurt timp în cameră, să nu se afle că ai părăsit-o cumva. Cine stă cu voi?

— Moşa Mariancovici.

— Atunci e bine, se linişti Petrescu. Dar Luca?

— Nu vine decît mîine seară.

— Hm, foarte comod e domnul ăsta, dar are să-l coste ; ar fi trebuit să nu vă scape din mînă...

Sandu, arzînd de nerăbdare, îi reteză vorba:

— Spune mai repede, jupîne, că acum se face miezul nopţii şi trece sîrbul în inspecţie. Am făcut eu un fel de hoit din pături, dar e dat dracului, se uită cu lanterna...

— Dacă ajungi mai tîrziu, să-i spui că ai ieşit la aer, că ţi-era rău.

— Las' pe mine, ştiu eu să mint, mai bine zi-i despre ce este vorba.

Petrescu se plimba de colo pînă colo prin odaia strîmtă. Trăsese perdelele din timp şi acum cerceta marginile ferestrelor, ca şi cînd ar fi voit să se încredinţeze că nu se vede nimic afară.

— Cum o duci de cînd am plecat eu? întrebă.

„Le ştie” minţi cu seninătate:

— Bine, cum s-o duc? Am intrat în producţie...

— Ce face? se miră celălalt. Fugi de-aci, că nu te cred! Tu şi producţie...

Bătrînul antrenor îşi bătu palmele una de alta.

— Ştii că la Iaşi n-am putut să stau de vorbă cu voi, pentru că se uitau cu toţii la mine ca la dracu. Ei, bine, aflu lucruri noi... Păi în echipă la mine nu ştiu dacă trece vreunul pe la serviciu. Am dat de nişte băieţi de zahăr.

Sandu îngălbeni de ciudă, dar nu spuse nimic.

— Şi îţi place? întrebă antrenorul, batjocoritor.

— Iese mai un ciubuc, mai...

Petrescu îşi dădu seama că Sandu minte. Îl opri cu un gest scurt:

— Uite ce e, pe mine să nu mă duci cu zăhărelul. Spune mai bine că n-ai ce-i face. Aşa te mai înţeleg! Că de-aia te-

am chemat...

Se mai plimbă de cîteva ori de la un capăt la celălalt al camerei fără un cuvînt şi în cele din urmă se opri în faţa lui Sandu:

— Ascultă, mă, uşă de biserică, tu mă cunoşti bine cine sînt şi ce-mi poate pielea. Eu cît am fost antrenor v-am ţinut în palmă, nu-i aşa?

— Aşa e, recunoscu „Le ştie".

—Ei, bine, nici la Iaşi n-a fost altfel. Mă luaseră la început cu chestii de-ale lor, că producţia, că C.C.F.S.-ul, vorbe... Le-am spus pe şleau: „Vreţi să băgaţi echipa în *Divizie?"* „Vrem ."„Ei, dacă vreţi, paraua pe masă!"

— Şi?

— Şi parcă nu i-ai văzut? Am cîştigat cu patru puncte avans...

Sandu, care ştia să-şi vîndă scump pielea, zise cam cu îndoială:

— Dar fie vorba între noi, jupîne, nu prea-mi place cum jucaţi. Dacă nu făceaţi şmecheria cu portarul nu mai cîştigaţi!

Petrescu protestă de formă se arătă înfuriat şi pe urmă iar se opri:

— Mă băiete, la noi e limpede. Îi zice echipă de amatori, că n-avem altfel cum dracu să-i zicem, dar în fond tot la năravurile noastre bune am rămas. După fiecare meci, primă, masă la restaurant, ce vrei şi ce nu vrei. De producţie nici nu se pomeneşte. Băieţii sînt trecuţi pe state în posturi mari, mai dau şi ei din cînd în cînd pe acolo, la încasarea salariului... Pe scurt: nu vrei să vii şi tu la noi la anul?

— Viu, jupîne, cum să nu viu? Cît daţi?

— Stai, stai, că nu-i aşa cum îţi închipui...

Îşi înghiţi vorbele, se frămîntă parcă chinuit de o îndoială şi în cele din urmă se hotărî:

— Uite ce este, Sandule. Ca să ne meargă şi mai bine, trebuie să intrăm neapărat in Divizia „B"! Pricepi?

„Le ştie" înţelesese de la început de ce fusese chemat, că nu juca fotbal de azi, de ieri.

— Adică cum? întrebă rînjind.

—Adică trebuie să batem şi duminică sau în cel mai rău caz să scoatem un meci nul. Atunci, e trai... Toată iarna vă duc la Predeal, în cantonament, mai achiziţionăm doi-trei jucători ca lumea şi să nu te miri că ne trezim în prima Divizie...

Sandu se îndoia, dar lucrurile cădeau tocmai bine. Tot nu mai avea ce învîrti în oraşul ăsta puturos, de la dispariţia lui Crăciunescu. Cu ocazia ce se ivea, abia îşi pierdea urmele ; era mai greu să dea de el, dacă l-ar fi prins pe magaziner şi acesta ar fi vorbit.

Petrescu îl fixa cu îndărătnicie, căutînd să ghicească ce gîndeşte, „Le ştie" avea un chip de nepătruns, zîmbea numai indiferent, cu aerul că îi este la fel de bine oriunde s-ar afla.

— Ce zici? Sandu nu răspunse.

— Îi iei şi pe „Inimioară" şi pe Mucală, am reface la Iaşi *tripleta de aur,* cum spune sîrbul... Era greu acum să refaci *tripleta* şi mai ales vechea prietenie ce-i legase atîţia ani.

— Mucală? se miră „Tat-al lor". Poate n-ai auzit că s-a calificat ; e mecanic, ştie şapte meserii, electrician, cantaragiu, unde-l pui, acolo-i bun! Nu se mai poate sta de vorbă cu el. Dacă ai băgat bine de seamă, e căpitanul echipei. Ce-am păţit eu odată cu el, oi spune şi la morţi! M-a bătut pe mine şi pe Alecu de ne-a lăsat laţi, pentru nişte tricouri...

Petrescu părea nemulţumit de cele ce auzea.

— Cum, s-a făcut aşa al dracului?

— Da...

—Nu-i nimic, atunci îl lăsăm aici, dacă-i convine... dar „Inimioară"?

— Nici ăsta nu mai este cum era. Zice că s-a săturat de golănie. Şi-a pus haine pe el, să-l vezi, nu-l mai cunoşti...

Bătrînul antrenor clătină din cap şi nu-şi mai găsi locul. Se apropie de fereastră, trase un colţ de perdea, privi afară strada şi se întoarse decis:

— Dar dacă-i arăţi nişte bani şi mai ales îi pomeneşti cele ce ţi-am spus, crezi că ai să-l convingi sau nu?

Sandu dădu din umeri, nedumerit:

— Dracu îi mai ştie pe toţi! Că Gică era la fel, Mucală la fel, Alecu la fel şi acum nu mă mai înţeleg cu ei, parcă le-a sucit cineva capul...

— Uite, pe scurt, despre ce este vorba: duminică, echipa noastră trebuie să scoată măcar un meci nul! Pentru asta şi tu, şi „Inimioară”, aveţi treizeci de mii de lei!

Se făcu o clipă de tăcere. De afară se auzea ţîrîitul ploii abia începute şi roţile unui camion, zuruind pe asfaltul spart.

— Cît? întrebă sugrumat Sandu.

— Treizeci de mii!

— Amîndoi?

— Amîndoi!

— Adică cincisprezece unul şi cincisprezece celălalt?

— Da.

„Le ştie” nu mai spuse nimic. Se uita în pămînt, chinuit de gînduri, Petrescu îi aşează mîna pe umăr.

— La Iaşi, după angajare, vei mai primi zece mii. Asta numai tu, pentru că ai făcut cu mine afacerea. Nu-i spui nimic lui Alecu...

Celălalt nu răspunse. Se ridică după cîte va clipe în picioare, se învîrti nedumerit în jurul patului nedesfăcut, şi îndrăzni:

— Dacă mai dai cinci mii pe cap de om e-n regulă.

Crezu că Petrescu nu-l auzise şi repetă:

— Patruzeci de mii, adică douăzeci de mii de fiecare. Plus cele zece mii la Iaşi. Gîndeşte-te că nu-i atît de uşor. Nimeni n-ar putea s-o facă fără să se gîndească, pentru că dacă se prinde cineva, pîrnaia ne haleşte!

Antrenorul ezită, vru să mai spună ceva, dar chipul hotărît al celui din faţă nu-i mai lăsă răgaz:

— Bine. Uite, am să-ţi dau banii din seara asta... Sandu crezu că Petrescu glumeşte. Nu se fac aşa afacerile astea, că poţi rămîne cu buzele umflate. Nu-l cunoştea însă prea bine pe bătrîn. Antrenorul căută o cheiţă, trase de sub pat geamantanul, îl deschise şi-l aşează pe o pătură de deasupra. Din fundul său, de sub nişte rufe, scoase un plic

voluminos şi-l desfăcu. Hîrtiile albastre de o mie de lei îi luară ochii lui „Le ştie”. De luni de zile nu mai văzuse atîţia bani.

Petrescu numără calm patruzeci de mii. Mîinile vagabondului începură să tremure. Era prea mult...

Cînd termină, se întoarse cu o faţă rîzătoare şi întrebă:

— Ei?

Sandu întinse mîna să ia hîrtiile. Bătrînul îl potoli cu un gest uşor:

— Stai uşurel! Că mai este încă ceva de făcut...

Şi cu aceleaşi gesturi meticuloase, aşează pachetul de bancnote lîngă el, scoţînd apoi dintr-o teacă de piele o lamă bine ascuţită. „Le ştie” îl privea nedumerit. Petrescu împărţi banii în două grămezi şi înjumătăţi hîrtiile cu lama, tăindu-le atent, ca nu cumva să lase o parte mai mare decît cealaltă. Cînd termină, îi întinse lui Sandu un teanc de mii ciopîrţite.

— Poftim! După meci, urci aici fără să te vadă nimeni şi capeţi şi cealaltă jumătate a banilor. Nu-ţi rămîne decît să lipeşti o foiţă subţire pe deasupra şi banii sînt buni...

Lui „Le ştie” nu-i mai rămînea decît să întrebe ce trebuia să facă. Numără cele patruzeci de jumătăţi, le vîrî în buzunarul treningului şi clipi din ochi:

— S-a făcut, jupîne... Numai să mă înveţi...

— E simplu, spuse Petrescu mulţumit, încuindu-şi geamantanul. Ştii ce-i aia obstrucţie? Adică, cum primeşti mingea o trimiţi la altul greşit. Ai o ocazie de gol, tragi afară. Dacă într-o înaintare am două găuri nu mai mi-e frică. Voi pune apărarea să stea mai mult pe ceilalţi, ca să-i anihileze. Voi puteţi face orice, în afară de a marca goluri. O mai daţi lateral, o mai pasaţi în urmă, mai luftaţi, nu prea mult ca să nu se bage de seamă, e limpede, nu? Asta se numeşte că am două motoare stinse!

— Am înţeles, jupîne!

— Totul este să nu se afle că ai fost aici. De te-ar pica cu ceară şi să nu spui, nu de altceva, dar dacă intri tu la apă să aibă cine să te scape, cunoşti cum se întîmplă în cazuri de astea, nu mai e nevoie să mai vorbesc... Şi atenţie la „Inimioară”, ia-l uşor să nu se sperie. Promite-i că

vom avea grijă să fie angajat imediat la Iaşi, formele le fac eu, nici o grijă. De Mucală zici că ţi-e frică?

— Da.

—Lasă-l în pace, îmi ajung doi inşi, restul vor face ceilalţi, că nu sînt morţi ; du-te acum să nu se observe că ai lipsit. Ne-am înţeles, duminică seara după meci vii să iei restul.

Jos, în holul hotelului, îl aştepta Nicu-Vînzare bună care ieşi înainte, să vadă dacă nu cumva e cineva pe stradă. După cîteva minute, îi făcu semn celuilalt:

—Acum, Sandule, ia-o pe la întuneric şi dă-i bătaie pînă la cantonament. Portarul a coborît?

— Nu.

— L-am trimis pe sus ca să nu te vadă, să nu poată să dea din plisc.

„Le ştie” se îndepărtă repede. În zece minute ajunse la siloz. Îl ocoli şi sări gardul prin spatele curţii, ferindu-se să întîlnească vreun paznic. Ploua mărunt şi treningul i se umezise. Găsi fereastra deschisa şi intră în aripa creşei unde dormeau ceilalţi, închise după el şi se strecură pisiceşte în patul său. Nu-l simţise nimeni.

17

Sîmbăta dinaintea meciului trecu într-o încordare surdă. Sîrbul nu-şi mai găsea locul. Luca îl îndepărtase de cîteva ori din preajma băieţilor. Urcase de patru ori pînă la magazie şi tot de atîtea ori coborîse. Controlase tot de atîtea ori ghetele jucătorilor, le încercase crampoanele, le mai pusese pe calul de fier, bătîndu-le cuiele, iar desfăcuse şireturile şi le înnodase la loc, trăsese afară din raft tricourile, le pipăise, unele i se păruseră prost călcate, ca să-şi găsească pe cine să-şi descarce furia, se legase iar de moş Ifrim, magazinerul, dar acesta nu-i răspunsese, pentru că nu avea chef de vorbă. Pe la prînz îşi făcuse în cele din urmă apariţia la *Picioare multe* ca să vadă „ce moral” au spectatorii de a doua zi.

Pantelimon, uitînd vechea duşmănie, se ridică de la

masă şi-l întîmpină cum îl văzu:

— Ce s-aude, sîrbule?

— Ce să se audă, bre, bine, bine.

Vorbea cam cu jumătate de gură şi asta îi îngrijora pe chibiţi. Cîţiva fuseseră şi la hotel, unde ştiau că au tras ieşenii, şi-l căutaseră pe Petrescu. Antrenorul nu se arătase, trimiţîndu-le vorbă că e bolnav. Nici cu jucătorii lui „Spartak” nu era de vorbit. Aproape nimeni nu-i văzuse. Nu coborau decît la masă şi numai sîmbătă dimineaţa fuseseră zăriţi de un hamal de la siloz, alergînd uşor spre marginea oraşului. Erau îmbrăcaţi în treninguri maro, aşa cum spusese acesta, şi după trei sferturi de ceas se întorseseră la hotel.

Pantelimon era desperat că nu poate să-şi facă o idee ca lumea despre şansele echipei sale. Preşedintele colectivului sportiv al silozului nu scotea nici el un cuvînt. Părea mai curînd depăşit de evenimentele ce urmau să aibă loc.

Moşa Mariancovici nu rămase în cafenea decît un sfert de ceas, după aceea dădu un ocol prin tot oraşul pe bicicleta sa. Se oprea din cînd în cînd, îşi umfla cauciucurile şi pleca mai departe. În timpul astă mai dădea cîte un sfat celor adunaţi în jurul său:

— Mîine să veniţi cu mic, cu mare şi să faceţi galerie, că altfel e prăpăd! Dacă nu începeţi tare pierdem şi e păcat!

La cantonament, pentru că ziua era frumoasă, Luca organizase cîteva jocuri distractive. Se făcu la început o partidă de „ereţi şi porumbei”, ceea ce le plăcu băieţilor, pentru că din copilărie nu se mai alergaseră în felul acesta, apoi se trecu la o „capră lungă” şi în cele din urmă făcură o „bîză” care-i distră foarte mult.

Sandu profită de repausul de după, masă şi-l trase deoparte pe „Inimioară”:

— Alecule...

— Ce-i?

— Apropie-te...

„Inimă de porumbiel” veni nepăsător.

— Am să-ţi spun o chestie lată de tot. Dar dacă te juri că

n-ai să sufli la nimeni...

„Inimioară” încuviinţă.

— Alecule, dacă se află ceva, te dau în gît, să ştii... O clipă inima celuilalt bătu mai tare. Nu mai avea chef să se amestece în afacerile cu grîu.

— Ţi-am spus că nu mai...

— Nu e vorba de asta. Vino mai încoace...

Sandu privi împrejur şi, nevăzînd pe nimeni scoase cincisprezece jumătăţi de mii din buzunar.

— Poftim, ale tale sînt...

Alecu le privi uluit, neînţelegînd nimic.

— Ce-i cu astea?

— Cincisprezece mii de lei. Restul îi ai după meci...

— După care meci?

— După meciul de duminică...

O bănuială îi încolţi în minte şi-i întinse banii înapoi lui „Le ştie”:

— Sandule, e un lucru necurat, nu mă bag, ce vrei să faci?

„Tat-al lor” rîse fără convingere, scormonindu-l cu privirea.

— Ia-i, du-te dracului şi ascultă-mă!

Privi împrejur şi-i vîrî mai bine jumătăţile de mii în mînă.

— Mergem la Iaşi după meciul de duminică. Am vorbit cu Petrescu. Salariu mare, producţie canci, prime, prime, intrăm în Divizia „B”, nu înţelegi? Ce să ne mai omorîm aici pentru cîteva mii de lei? La Iaşi mai căpătăm ceva dacă reuşim să facem ca „Spartak” să scoată mîine un meci nul...

Vorbele îl ameţeau pe „Inimioară”.

— Sandule, stai încet, că prea m-ai luat repede, tu eşti nebun!

— Bagă mai bine banii ăia în buzunar să nu te vadă careva cu ei.

„Inimă de porumbiel” îi îndesă în buzunarele treningului fără să se mai gîndească la ceva.

„Le ştie” îi vorbea repede, ca să nu-i mai lase timp de gîndit:

— Îi dăm dracului pe ăştia cu producţia lor, luni o şi întindem la Iaşi. Toată iarna, mi-a spus Petrescu, ne ţine în cantonament la Predeal. Au parale cîte vrei, ce ne mai trebuie? Dacă am putea să-l luăm şi pe Mucală...

— Eşti nebun, dacă ne află Foxul ne toarnă...

— Bine, lasă-l pe săritul ăla, uite ce avem de făcut, un fleac!

Alecu tot nu-şi revenise, pipăia banii din buzunar în neştire şi se uita împrejur.

— Spune...

— O să ne facem că pasăm la alţii, noi n-avem voie să marcăm nici un gol, înţelegi? Dacă se poate să-i încurcăm pe ceilalţi, să întîrziem mingea, s-o dăm mai departe, totul trebuie făcut cu *şpil,* înţelegi?

„Inimioară" dădu din cap. Înţelesese.

— Asta e, acum te las, nu trebuie să se bage de seamă că am vorbit ceva...

Se despărţiră şi „Le ştie" răsuflă uşurat. Totul mersese mai uşor decît se aşteptase. Îi rămăseseră şi cinci mii de lei pe deasupra, dintr-o mişcare. Cine poate, oase roade, vorba aia...

Seara, după masă, Alecu arăta foarte abătut. Sandu nu mai îndrăzni să se apropie de el şi să-i spună ceva. Antrenorul băgă de seamă că „Inimioară" nu era în apele lui.

— Ce-i cu tine? îl întrebă.

— Nimic, tovarăşe antrenor...

—Te doare ceva? Spune acum, e mai bine, mîine avem un meci greu şi va fi tîrziu...

— Nu mă doare nimic.

— Te gîndeşti poate că nu vom bate...

— Poate...

Luca rîse, liniştindu-l:

— Nici o grijă! Sînt uşor de învins dacă vom urma tactica propusă...

Le vorbise o oră înainte de cină şi i se părea că băieţii pricepuseră totul. De unde să ştie el ce-l mînca pe

dinăuntru pe Alecu!

Mangîru făcuse o ultimă inspecţie înainte de culcare, abia legase două vorbe cînd se apucase să vorbească şi în cele din urmă renunţase. Luca ştia că nici el şi nici Moşa nu vor dormi în noaptea aceea.

Sîrbul stătea numai pe afară, privind cerul. Cu cîteva ore înainte inspectase terenul de joc, se arătase nemulţumit, cercetase barele, marcajul, mai măsurase o dată distanţa de la linia de *16 metri,* clătinase supărat din cap şi în cele din urmă se hotărîse să se ocupe de starea timpului. Ceru la telefon redacţia ziarului local şi se interesă de buletinul atmosferic. I se spuse că va fi o zi fără ploaie, dar cum era Toma necredinciosul, ieşea din sfert în sfert de ceas şi se uita la cer, spre mulţumirea antrenorului care scăpa de gura lui neobosită.

„Stingerea” se dădu la ora nouă şi jumătate şi Moşa Mariancovici, numai în tîrlici, îşi începu rondul prin mijlocul odăii. Jucătorii adormiră greu, aveau chef de vorbă, somnul nu venea prea repede. Cel mai neliniştit se arăta Alecu. „Ce-o fi avînd, bre?” se întreba preşedintele. Nici lui nu-i ardea să se ducă să se culce. Se făcuse miezul nopţii şi tot se mai învîrtea cu un mers neauzit în jurul paturilor. Luca intră şi el, ascultă zgomotul respiraţiilor şi-l trase afară pe sîrb:

— Du-te de te culcă, Moşa, ajunge, au adormit. Trebuie să fii şi tu în formă mîine...

— Nu mi-e somn, *brat moi,* mă omoară gîndul că...

— Taci din gură, cobe bătrînă, mîine batem uşor, vei vedea!

— Crezi?

— Cum să nu cred?

La drept vorbind, nici lui Luca nu-i era somn. Era la fel de îngrijorat ca ceilalţi. În fotbal nu există meci dinainte jucat. Se pot întîmpla atîtea lucruri...

În patul lui, „Inimioară” aţipise greu. Banii nu-i scosese din buzunarul treningului. N-avusese timp nici să se uite la ei. După vreun ceas intrase în closet şi-i scosese să-i mai numere o dată. Atunci văzuse mai bine despre ce era vorba

şi pricepuse. „Restul după meci!” Îi vîrîse înapoi şi vrusese să-i ascundă undeva. Nu avea unde. Hainele erau aşezate la un loc, într-un vestiar, ca să se strecoare pînă acolo, ar fi dat de bănuit. Nu-i rămînea decît să-i lase unde se aflau, deşi parcă îi ardeau mîinile.

Pînă să adoarmă se gîndise la cele ce-i spusese „Le ştie”. O plecare la Iaşi l-ar fi rupt de prietenii pe care şi-i făcuse aici şi asta nu-i prea plăcea. Abia începuse să se obişnuiască cu o viaţă ordonată şi Sandu îl trăgea înapoi. Nici banii nu erau de aruncat. Cu cincisprezece mii de lei şi-ar fi putut face trei costume de haine, prinţ ar fi arătat, nu altceva, că-l apucase pofta să fie îmbrăcat ca lumea, să nu mai curgă zdrenţele de pe el. Dar dacă o să se bage de seamă?

Se răsucea în aşternut şi voia să adoarmă, să uite de orice. Somnul însă nu venea deloc. Picioruş ofta şi el alături, ca şi cînd ar fi fost chinuit de o grijă mare.

Abia după vreun ceas şi jumătate reuşi să închidă ochii, avu nişte vise îngrozitoare şi în zori se trezi de cîteva ori năduşit, căzînd din nou într-o amorţeală grea.

18

Pînă la ora 12, toată lumea credea că această stare sufletească a jucătorilor se va schimba. Păreau nedormiţi, aveau cearcăne sub ochi, vorbeau nervos, gata de ceartă parcă, se evitau unul pe altul ca şi cînd ar fi avut fiecare o boală molipsitoare şi Luca regreta că sîrbul nu le mai spunea ca altădată poveştile sale vesele.

Era o zi senină, rece, de noiembrie. Nu bătea nici vîntul. Oraşul părea curat, spălat de ultimele ploi. Încă de la ora 2, stadionul se umpluse. În deschidere, jucau juniorii silozului cu echipa unui liceu din Constanţa. Meciul era antrenant şi nu lipseau aplauze.

Pentru cunoscători, lipsa lui Pantelimon şi a lui Vizante părea de neînţeles, Colonelul Pătrulescu îi căutase şi la cafenea şi la arenă, fără să dea de ei. Ca să se liniştească, îşi spuse că or să vină cu echipa de la cantonament. Din

cînd în cînd îşi scotea ceasul său de aur şi-l privea. „Puştii” mai aveau numai un sfert de ceas de jucat şi după încă tot atît începea meciul cel mare. Le păstra cu mare greutate celor doi locurile, pentru că era o înghesuială de nedescris. Treptele de lemn abia mai ţineau mulţimea nerăbdătoare. Peluza se umpluse şi încă de pe acum hamalii de la siloz îşi încercau vocile, după cum le recomandase sîrbul.

În cele din urmă, se auziră strigăte şi colonelul Pătrulescu înţelese că echipele sosiseră la teren. Se ridică în picioare să fie văzut de departe, dar în mulţimea aceea îşi dăduse seama că era foarte greu să fie zărit. Se aşeză resemnat, făcînd loc unor vecini mai gălăgioşi.

Sub tribune, cele două formaţii făceau încălzirea. Mulţimea aflată pe ultima treaptă privea mişcările vii ale jucătorilor. Echipele strînse în două cercuri, unul roşu şi altul albastru, alergau uşor. Jucătorii loveau cu precizie baloanele aruncate de antrenori, fără să se privească. Galeria ieşenilor, adunată într-un colţ al tribunei principale, se antrena, scoţînd din cînd în cînd, cîte un „Spar-tak” prelung...

Foile de arbitraj fuseseră încheiate şi arbitrii fluierară. Sîrbul îşi făcu instinctiv o cruce mare şi scuipă în sîn. Luca îl mai întrebă o dată pe Alecu dacă se simte bine şi acesta, palid, nedumerit, răspunsese că da, intrînd brusc pe teren, buimăcit parcă de mulţimea zgomotoasă din tribune.

Se făcu salutul. Mucală cîştigă ca de obicei la alegerea terenului şi jocul începu nervos. Petrescu se aşeză calm pe banca rezervelor, privind. Avea pe faţă un zîmbet de mulţumire care nu-i scăpă lui Luca. Acesta îşi amintea ultimul meci, la venirea sa în C... cînd bătrînul antrenor nu arăta chiar atît de liniştit.

Ciocnirea celor două echipe se produse de la început, ca şi cînd jucătorii numai atît ar fi aşteptat. Ieşenii se arătau decişi la balon şi nu era greu să ghiceşti că adoptaseră o tactică de apărare, Luca bănuise lucrul acesta şi le spusese băieţilor să nu înghesuie jocul numai în jumătatea de teren a oaspeţilor, ceea ce halfii făceau, neavîntîndu-se prea înainte. Cîşu se arăta într-o formă foarte bună şi încercă

poarta de departe de cîteva ori, spre surprinderea lui Petrescu.

Atacurile, se repetau şi „Spartak” nu lăsase înainte decît trei oameni: cele două extreme şi centrul înaintaş. Linia de fund a localnicilor nu ieşi din dispozitivul de apărare, după cum se înţeleseseră înainte de meci.

Publicul local acoperise galeria ieşenilor. Hamalii de la peluză dominau tot stadionul cu vocile lor. Trei ocazii fură ratate la rînd. Două de către „Inimioară” şi una de către Mucală. Sîrbul îşi muşcase buzele pînă la sînge, nemaigăsindu-şi locul.

Urmă un contraatac al oaspeţilor, respins uşor de Bibiloi cu o lovitură de cap, de aci mingea ajunse la Şoşon, care pasă în cruciş. Un şut sec al lui Picioruş zgudui bara. Un fundaş respinse în corner. Petrescu nu mai era atît de calm. Se ridicase în picioare, palid, şi urmărea jocul cu pumnii strînşi. Fuma ţigară după ţigara, sfărîmîndu-le la jumătate cu piciorul, „Le ştie”, un foarte bun tehnician, se arăta de nerecunoscut. Pasele lui cădeau totdeauna ori prea înainte, ori prea înapoi. De două ori ezită să tragă, ajuns singur în faţa porţii.

Spectatorii se ridicaseră în picioare, strigînd. La o lovitură de colţ, Mucală introduse balonul cu mîna în plasă, dar arbitrul nu acordă punctul, spre desperarea lui Moşa Mariancovici, care ţipa în gura mare că fusese un gol perfect valabil.

Cel mai nenorocit dintre jucători era Alecu. Lipsit de convingere, trimitea baloanele la întîmplare, mai mult să scape de ele, chinuit de remuşcări. Nu putea să înşele publicul acela, pe oamenii din spatele porţii sale care-i strigau cu dragoste numele, aşteptînd de la el un punct. Undeva, în mulţimea aceea, era şi Pricâ, prietenul său cel mai bun de la o vreme... Auzea, parcă peste toate glasurile, ţipetele lui Moşa Mariancovici, şi îi venea să iasă afară, să se ducă la antrenor şi să-i mărturisească totul. Sîrbul şi-ar fi dat şi cămaşa de pe el numai ca echipa lor să cîştige şi ei puteau să cîştige, dacă n-ar fi fost înşelăciunea aceasta pentru bani.

Jumătatea reprizei nu adusese nici o schimbare. Apărarea ieşenilor lupta din răsputeri că să respingă baloanele trimise de cei doi halfi de margine ai gazdelor.

Mucală nu mai înţelegea nimic. De două sau de trei ori, Sandu trăsese cu latul pe lîngă poartă, deşi era aproape singur. Pe el îl ţineau cîte doi jucători şi abia reuşea să trimită balonul la un coechipier, cu vîrful bocancului. Cele două extreme erau la fel de bine marcate. Nici Alecu nu făcea vreo scofală. Părea năucit, se mişca greoi, trimitea mingile tîrziu, păcat de atîtea ocazii...

Luca îşi dădu seama că ceva nu era în regulă. Motorul echipei avea undeva o fisură. Toate atacurile se împotmoleau în faţa careulul de 16 metri al adversarilor. La început crezuse că linia de atac a echipei sale nu se poate mişca în voie din pricina înghesuielii şi le strigă celor doi interi să rămînă mult în urmă, acţionînd cu pase în adîncime. Alecu şi Sandu îl ascultară, dar pasele lor erau interceptate cu siguranţă de linia de fund a oaspeţilor. Timpul trecea şi el ştia că întîrzierea putea să fie fatală „albaştrilor”. O dată cu primul punct înscris, ieşenii aveau să se prăbuşească. La fel ca în primul meci, superioritatea gazdelor era uşor de văzut.

Cu zece minute înainte de sfîrşitul reprizei, Sandu mai scăpă o dată singur. Pătrunse în careu, un fundaş îl urmări şi „Le ştie” se bîlbîi inexplicabil, lovind cu vîrful ghetei în pămînt. Mulţimea se ridicase în picioare gata să aplaude deschiderea scorului. Balonul se tîrî uşor pînă în braţele portarului. Petrescu III îşi şterse sudoarea de pe frunte, uşurat. Nici el nu ar fi reuşit mai bine să înşele atîţia oameni. Mucală se enervase şi-l înjura. Ca niciodată, Sandu nu-i răspunse. Părea foarte odihnit şi cu poftă de joc. Alerga pe tot terenul căutînd baloanele şi Luca nu înţelegea cum le trimite atît de prost totuşi. Îi strigă să-şi păstreze locul, bănuind că acele curse înainte şi înapoi îi epuizaseră energia.

„Inimă de porumbiel” simţea că se înăbuşe. Vru să nu se mai gîndească la cei din jur, trimise un pas în adîncime prin surprindere şi parcă-i veni să rîdă cînd văzu privirile

speriate ale lui Sandu. Oprindu-se dintr-o cursă, zări, dincolo de plasa de sîrmă, chipul chinuit al lui Mangîru şi i se făcu ruşine. Primi o minge laterală şi în tăcerea stadionului, auzi distinct glasul lui Prică:

— Nu te lăsa, marinarule! Trage! Trage!

Asta îl hotărî. Mai merse cinci paşi şi privi înaintea lui. Apărarea ieşenilor se replia. Nu venea nimeni spre el. Sandu îi făcu cu ochiul. Pentru că aşa erau înţeleşi, fundaşii „roşilor” ţineau extremele, iar stoperul se retrase în spatele lui Mucală. Dacă ar fi vrut ca şi această acţiune să se sfîrşească prost, acum ar fi trimis mingea către poartă „printre” doi. Ea ar fi fost culeasă imediat de către portar şi ar fi putut să-l învinovăţească pe Mucală că nu i-a înţeles gîndul. Ajunsese pe linia de 16 metri şi Prică mai strigă o dată, acoperind huietul mulţimii:

— Trage, marinarule!

În asemenea clipe e mai greu să gîndeşti limpede. Ezită cîteva secunde, mai privi o dată către Mucală. Acesta îi făcea „gaura”, trăgînd după el pe stoper într-o parte. Încă trei paşi şi putea să marcheze. Un half venea în goană din urmă. Îl fentă uşor, făcîndu-se că trimite în stînga şi fără să mai ezite trimise mingea în plasă cu un şut puternic. Portarul se aruncă zadarnic.

„Le ştie”, palid, îl privea nedumerit. Într-o clipă, „Inimioară” se simţi îmbrăţişat de ceilalţi. Gîfîind, cu lacrimi în ochi, îi privi. Erau prietenii lui de echipă, cum putuse să se gîndească să-i vîndă? Publicul, în picioare, se îmbrăţişa de asemenea. Prică striga mai tare ca toţi, ridicat pe umerii unuia:

— Trăiască marina şi aviaţia!

Sandu, prefăcîndu-se că-l îmbrăţişează şi el, îl şopti sugrumat:

— Eşti nebun? Pierdem banii... Nu uita că nu avem decît jumătăţile!

Alecu îl scuipă intre ochi, spunîndu-i:

— Mişcă-te de aici, ori am să spun totul!

Celălalt îl lovi cu gheata în gleznă. Totul se desfăşură atît de fulgerător, încît nimeni nu observă cele întîmplate.

Alecu simţi o durere ascuţită urcîndu-i-se în muşchi, şchiopătă puţin şi căzu uşor pe o parte. Meciul se întrerupse. Luca intră pe teren şi-l întrebă îngrijorat ce are.

— Nimic, numai puţin, să văd daca m-a lovit rău... Fu scos pe tuşă şi-şi privi glezna. Sandu îl lovise mai sus decît ar fi trebuit. Cîţiva centimetri numai şi ar fi fost silit să părăsească terenul. Îşi frecă piciorul, Luca îl întrebă cine l-a lovit, dar „Inimioară” nu-i răspunse,

— Să-ţi pun un bandaj? întrebă antrenorul.

— Nu e nevoie, după puţină alergare trece, n-am oasele moi.

Rîse stingherit şi îşi trase jambiera la loc. Trebuia să intre din nou pe teren. Iar la pauză ştia ce are de făcut...

Pe margine, Petrescu privea nedumerit jocul. Nu văzuse lovitura lui Sandu şi se întreba dacă golul marcat de Alecu fusese întîmplător sau voit. De altfel, proştii lui de apărători îl lăsaseră atît de liber, încît numai un orb n-ar fi marcat în situaţia aceea.

Repriza se termină cu o bară trasă de Mucală. Aproape 18 jucători erau înghesuiţi în jumătatea de teren a ieşenilor. Pentru toată lumea era limpede că „albaştrii” nu mai aveau cum să piardă.

19

Deodată, tot ceea ce păruse de neînţeles celor mai mulţi, căpătă o explicaţie. „Inimă de porumbiel” se ridicase, în picioare, în mijlocul cabinei. Deasupra, se auzea larma surdă a stadionului, tropăitul de picioare şi fluierele celor mai îndîrjiţi. Luca îşi privea tocmai ceasornicul.

Pauza aproape trecuse. Mai erau două minute. La început crezuse că nu aude bine. Nici unul dintre jucători nu fusese atent la cele ce spunea Alecu. Acesta striga încă în gura mare:

— Băieţi tovarăşe antrenor, vreau să vă spun ceva... „Le-ştie” trîntise un bocanc de duşumele, şi-i strigase înspăimîntat:

— Ce-ai înnebunit? Te omor...

— N-am înnebunit deloc!

„Inimioară” căuta grăbit în buzunarele treningului său, agăţat într-un cui.

Sandu se aruncă spre el, voind să-l lovească peste gură. Mucală, care era foarte aproape, îi puse piedică. „Le ştie” căzu grămadă. Antrenorul se aruncă în mijlocul lor. Mangîru şi Moşa Mariancovici îl traseră înapoi pe Alecu.

— Aţi înnebunit, bre? Tocmai acum vă luaţi la bătaie? ţipa sîrbul. Ce v-a apucat?

„Inimă de porumbiel” gîfîia cu faţa asudată.

— Tovarăşe antrenor, uite...

În pumnul lui mare ţinea teancul de bancnote înjumătăţite.

— Uitaţi-vă, ăsta-i preţul...

Glasul i se sugrumă ca şi cînd l-ar fi gîtuit cineva. Căzu pe bancheta de lemn şi izbucni în plîns. O clipă fu tăcere. Nu înţelegea nimeni nimic.

— Ce preţ? bîlbîi Mucală.

„Le ştie” se ridică şi se aşează alături, privind în pămînt.

—Să scoată şi el banii! strigă Alecu, arătîndu-l. Şi el are cincisprezece mii de lei rupţi în jumătate.

— Ce face? răcni Mucală şi se repezi spre Sandu pe

care-l şi izbi cu pumnul peste gură.

— Pe libertatea mea, că nu mai iese viu de aici! striga.

Antrenorul îl imobiliză repede cu ajutorul lui Fane-Mahomed.

— Tăceţi! Tăceţi! strigă el.

Era greu însă să potoleşti această furie generală. Gică-Marafet îl izbise pe „Le ştie” cu vîrful bocancilor în stomac. Sandu se prăbuşi gemînd.

— Lasă-mi-l mie, lasă-mi-l mie! spunea furios mecanicul.

— Tăceţi! Ce, aţi înnebunii? striga Luca din răsputeri. Îl ridică pe Sandu şi-l scutură de cîteva ori:

— E adevărat? îl întrebă.

„Inimă de porumbiel” îi şi scotocise buzunarele. Ca şi Alecu, neavînd unde să-şi ascundă banii. „Le ştie” îi ţinuse în buzunarele treningului.

— Uitaţi-vă, alte hîrtii înjumătăţite. I le-a dat Petrescu.

Le numără: erau douăzeci şi cinci.

— Di ci i le-a dat? întrebă Mangîru, palid, abia stăpînindu-se.

— Pentru ca să nu marcăm nici un gol. Lor le trebuia aici un meci nul. Dacă nu le dădeam nici un gol, oricare ar fi fost rezultatul, primeam şi jumătăţile celelalte.

— Aşa e? se repezi şi sîrbul. *Boje moi, boje moi,* îi mănînc beregăţile.

Şi fără să mai aştepte altceva se repezi şi-l lovi de cîteva ori cu pumnul. Sandu se feri cît putu. Luca se aruncă între ei.

Uşa se deschise şi intră Dumitru Mîţu.

— De ce nu ieşiţi, că a fluierat arbitrul? întrebă şi se opri speriat văzînd feţele celorlalţi. Ce dracu s-a întîmplat aici? Ce aveţi?

Moşa Mariancovici mai scrîşnea neputincios în spatele antrenorului.

— Mizerabilul! îşi bate joc de munca noastră, de tot ce-am făcut noi un an de zile...

Vru să-l mai izbească de cîteva ori, dar mîna directorului îl opri.

— Ajunge, sîrbule. Vreau să ştiu exact cum s-a

întîmplat.

Luca se aşează zdrobit pe banchetă. Capul îi vîjîia ca la înecaţi. Nu mai putea spune nimic, asculta numai doborît.

Dumitru Mîţu se uita la Mucală care-i arăta hîrtiile.

— Ce murdărie! Ce murdărie! repeta antrenorul. Mangîru îl chemă la el pe preşedintele sindicatului şi-i şopti:

— Du-te repede la miliţie şi caută pe cineva, să punem mîna pe pungaşul ăsta de Petrescu.

Luca se ridică în cele din urmă. Fluierul arbitrului se auzea acum undeva foarte aproape.

— Băieţi, le spuse jucătorilor. Trebuie să cîştigăm acest meci. El e ca şi cîştigat încă de pe acum. Mai sînt 45 de minute de joc. Ştiţi ce aveţi de făcut...

Nu răspunse, nimeni, dar privindu-le chipurile încruntate, antrenorului nu-i mai fu frică.

— Cît despre Sandu, vom vedea după meci, deocamdată intră Paraschiv în locul lui. Moşa, caută-i licenţa...

Pe coridorul subsolului răsunau bocancii jucătorilor oaspeţi, Se strigau, nu lipsea nici vocea atît de cunoscută a lui Petrescu III.

Luca ezită o clipă. Ar fi trebuit să-l înlocuiască şi pe Alecu, dar se răzgîndi.

— „Inimioară”, îi spuse, nu eşti atît de rău cît am crezut noi. Mai e o repriză, ai ocazia să ne faci să-ţi uităm greşeala...

După asta, nu-i mai spuse nimic. Se întoarse spre rezerva lui Sandu.

— Eşti gata, Paraschive?

Acesta îşi lega şireturile albe.

Jucătorii începură să iasă. Mucală le strigă:

— Băieţi, pe ei, acum să vă vedem. Alecule, îndreaptă cocoaşa! Bine că ştim cum stăm. După meci, tot o să-ţi dau o bătaie soră cu moartea, să mă pomeneşti toată viaţa, ştii tu cum caftesc eu... Acum trebuie să joci bine, altfel e vai de mama ta...

„Inimă de porumbiel” ieşi ultimul. În uşă se întoarse spre antrenor:

— Tovarăşe Luca, o să vedeţi...

— Haide, haide, du-te că-i tîrziu...

Înăuntru nu rămăsese decît directorul, preşedintele sindicatului, Moşa Mariancovici şi Sandu, care-şi ştergea faţa însîngerată cu un tricou.

— Lepădătură! se aruncă spre el sîrbul. Fiu de căţea! Şi vru să-l lovească din nou. Directorul îl împiedică încă o dată.

— Moşa, ajunge! Nu sîntem pi cîmp!

Ieşiră afară, uitîndu-l pe „Le ştie” pe bancheta de lemn. Vagabondul stătu năucit cîteva momente şi pe urmă înţelese că e pierdut. Într-o clipă îşi trase treningul pe el, lepădă bocancii de fotbal şi se încălţă cu tenişii. Se strecură pe coridor, uitîndu-se în dreapta şi-n stînga. Nu era nimeni. Repriza a doua începuse. Se auzea zgomotul prelung al galeriei.

Vagabondul nu se opri decît la gară. Mangîru, amărît, privea jocul. Se căina lui Moşa Mariancovici:

— Aşa-mi trebui, cap di prost ci sînt! Aşa-mi trebui! I-om ţinut în palmă, i-om crezut oameni şi uiti-i ce-mi făcură! Şi cînd mă gîndesc că din pricina acestui derbedeu di Sandu era să-l concediez pi antrenor! Aşa-mi trebui!

Meciul începuse rapid, cu atacurile furioase ale „albaştrilor”. Petrescu îl căutase din ochi pe „Le ştie” şi văzînd că fusese înlocuit, înţelese că totul se aflase, îl cuprinse spaima. Îşi simţea palmele asudate. Privi spre banca rezervelor unde era Luca. Acesta se uita liniştit la joc. Ar fi vrut să iasă din incinta arenei, dar nu se mai putea. Se mulţumi să rămînă în spatele porţii echipei sale, evitînd să se îndrepte spre locul unde stătea antrenorul gazdelor.

Alecu căută poarta încă de la început. Două şuturi de la 20 de metri trecură peste bara transversală. Apărarea „roşilor” nu mai putea face faţă atacurilor repetate. Fundaşii dădeau semne de oboseală. Petrescu III striga cu mîinile pîlnie la gură halfilor de margine să rămînă mai înapoi ca să-i ajute. Avea o senzaţie de gîtuire şi glasul lui răguşit era lipsit de convingere.

Meciul deveni din ce în ce mai încordat. Oaspeţii se apărau îndîrjit, căutînd să menţină acest scor minim. De două ori extrema dreaptă a „albaştrilor” fu aruncată dincolo de tuşă. Hamalii de la peluză huiduiră prelung. Arena semăna cu un cazan încins.

După zece minute de la reluarea jocului, Sony trimise sus, în faţa porţii. Mucală sări cu stoperul la balon, simulă că trage şi lăsă mingea lui Picioruş. Acesta şută scurt în bară. „Inimioară”, îndîrjit, căuta un unghi bun de tragere. Aducea baloane din urmă, le trimitea cu precizie lui Paraschiv, lateral. Juniorul, intimidat puţin de strigătele tribunei, greşi de cîteva ori, dar încetul cu încetul se puse pe picioare. Al doilea gol fu marcat în minutul 67. O centrare de pe dreapta îl găsi pe Mucală între doi adversari. Şută din volei şi portarul respinse cu pumnii. Mulţimea se ridicase în picioare, electrizată. Balonul ajunse la picioarele lui Alecu. Acesta trase puternic sub bara de sus. O robinsonadă şi mingea fu respinsă a doua oara. Picioruş, venit din urmă, o reluă cu efect. Portarul, prins pe picior greşit, nu mai avu ce să facă. Era 2 — 0.

Moşa Mariancovici îl gîtuise pe director în clipa următoare:

— Spune, *uice,* ai mai văzut un gol ca ăsta?

Urmară trei minute de derută în rîndul ieşenilor. În cele din urmă, linia de mijloc a echipei „Spartak” scoase balonul în jumătatea de teren a „albaştrilor”. După cinci minute de dominare a oaspeţilor, gazdele se regăsiră. Privit de sus. jocul echipei silozului părea de o geometrie precisă. Mingea era purtată în adîncime şi lateral de la un jucător la altul, fără efort. „Spartak* se apăra cu zece oameni, zadarnic. După încă şapte minute de hărţuială, zidul apărării fu străpuns a treia oară. La un balon înalt, Mucală stopă pe piept, fentă scurt şi trase fulgerător în muchea barei. O bîlbîială şi extrema stîngă săltă mingea peste cinci apărători. Un rist şi Alecu „puse” al treilea gol în colţul din dreapta al porţii.

Se putea spune că „Steaua” se afla cu o jumătate de picior în Divizia ,,B”! Ieşenii se prăbuşiră. Petrescu III se

lăsă în iarba din spatele plasei porţii sale.

Al patrulea punct fu înscris aproape imediat. Mecanicul primise uşor pe jos mingea de la portar, o trimise fără să mai aştepte tocmai pe partea dreaptă, de unde, cu un pas scurt, Cîşu o împinse printre doi apărători lui Mucală. După o scurtă cursă, centrul atacant al ,,albaştrilor” fu culcat la pămînt.

11 metri! Arbitrul fluieră scurt, acoperind huiduielile. Penaltiul fu executat de Alecu. Un şut precis şi portarul nu mai putu să schiţeze nici un gest.

Însufleţirea spectatorilor nu mai cunoştea margini. Plasa de sîrmă abia mai susţinea trupurile celor ce aruncau cu şepcile în sus de entuziasm! Luca simţi pe umeri braţele lui Mangîru. Acesta nu se mai putuse stăpîni şi intrase pe teren însoţit de sîrb.

Urmă o perioadă de cădere a gazdelor. Fiind siguri de victorie, încetară să mai atace cu insistenţă şi plimbau mai mult mingea de la unul la altul.

La o greşeală a lui Fane-Mahomed, care aruncase rău o minge dinafara terenului, extrema stînga a ieşenilor trase de departe în bară. Balonul fu reluat în plasă de un jucător aflat în apropierea porţii. Încurajaţi, „roşii” continuară atacurile. Nemaiavînd ce să piardă, jucau fără teamă cu toată apărarea înainte. În două minute, marcară din nou. După un sprint scurt pe dreapta, extrema oaspeţilor ridică balonul în 16 metri. Bibiloi sări prea devreme şi centrul înaintaş, pe care-l marcase cu străşnicie pînă atunci, introduse balonul cu capul în poartă, pe lîngă Creţu, ieşit greşit înainte.

Urmă tăcerea speriată a stadionului. Meciul se reechilibrase pe neaşteptate, cînd nimeni nu se mai aştepta. Luca se ridică nervos de la locul său. Moşa Mariancovici arunca lui Gică şi lui Fane blestemele cele mai teribile. Mangîru începuse să fumeze din nou nervos.

— Ce-i facem, că acum egalează ăştia!

— Ţine-ţi firea! îl încuraja cu jumătate de gură sîrbul, palid şi el de spaimă.

„Albaştrii” avură cîteva clipe de derută. Jucătorii

deveniseră din nou nervoşi şi începuseră să se certe. Antrenorul interveni energic de pe margine.

Mai erau cincisprezece minute de joc şi „Spartak” continua să atace. Petrescu, puţin mai însufleţit de evoluţia scorului, ridicase ochii din nou la joc.

Un meci ca acesta nu mai văzuseră cei din C... La un atac pe centrul terenului, Bibiloi atinse mingea cu mîna. Lovitura de 16 metri fu apărată cu greutate de portar.

În minutele următoare, soarta meciului fu decisă. Apărarea „albaştrilor” făcuse zid, un jucător al oaspeţilor se apropiase de balon, reclamase distanţa reglementară de nouă metri, pe care Fane-Mahomed n-o respecta în ruptul capului, ieşind mereu înainte din rînduri şi după aceea trăsese sus cu efect. Numai saltul desperat al lui Creţu împiedică golul. Mingea fu aruncată în corner. În faţa porţii gazdelor se strînseseră aproape 18 jucători. Balonul pluti cîteva clipe deasupra spaţiului de 6 metri, de unde cu o lovitură de cap, Bibiloi îl aruncă peste linia de 16 metri. Cineva trase pe sus, înapoi, portarul îl culese dintr-un pachet de adversari şi căzu cu el la pămînt.

— Ţine puţin mingea! îi strigă Luca de pe margine.

Era palid şi el şi simţea cum îi tremură picioarele. Încă un gol ar fi însemnat o nenorocire. „Albaştrii” aveau nevoie de un minut ca să se replieze.

— Halfii înainte, aşa, acum trimite uşor lui Cîşu cu mîna...

Acesta primi balonul, driblă scurt şi trimise la Mucală care trecu fără să stopeze o minge „telegrafiată”, tocmai pe dreapta. Calul alergă de-a lungul tuşei, cu doi adversari după el, se opri brusc, driblă şi pasă deasupra spaţiului porţii. Portarul sări, blocă şi aruncă mingea iute dincolo de centrul terenului. Şi acest atac prin surprindere abia fu oprit de „albaştri”. Bibiloi luptă pe centru, degajă slab, cineva trase la întîmplare, balonul se învîrti cîteva secunde pe linia porţii. Creţu, prins pe picior greşit, plonjă zadarnic. Mecanicul, venit din urmă, abia mai avu timp să devieze direcţia mingii cu şpiţul. Cineva o reluă puternic în bară, urmă un strigăt de groază al galeriei şi, într-un nor de praf,

Creţu căzu cu trei adversari la pămînt. Undeva, în colţul careului de 6 metri, Fane-Mahomed lupta cu extrema lui, care alerga foarte repede. Urmă o centrare, portarul abia ridicat pluti pe deasupra tuturor şi boxă pînă la Gică-Marafet. Nemaiavînd ce face, fundaşul trimise în corner. Jumătatea de teren a „albaştrilor” se umplu, din nou.

Era greu de spus în minutul acela dacă norocul sau voinţa jucătorilor va face ca avantajul să fie menţinut. Moşa Mariancovici nu-şi mai găsea locul. Se ridica în picioare, ar fi intrat pe teren, îşi lovea obrazul cu palmele, tot delirul acela colectiv îl făcea să turbeze. Galeria ieşenilor, care nu prea se auzise pînă atunci, îşi încuraja frenetic echipa. Erau vreo două sute de inşi, înarmaţi cu pîlnii de gramofon şi cornete de carton.

— Spartak! Spartak! Spartak!

De la peluză se auziră şuierături. În vacarmul acesta nu era greu să te pierzi. Mingea se plimba de la o poarta la alta. Creţu avea faţa crispată, striga răguşit ceva fundaşilor. Totul era un huiet amestecat ca într-o furtună marină. Minutele se scurgeau cu încetineală. În al optzeci şi unulea, Picioruş driblă doi adversari la centru, trimise mingea lui Mucală, aflat în momentul acela pe extrema dreaptă. Acesta înaintă în viteză şi din colţul terenului, aproape de steagul de corner, trimise la semiînălţime, peste apărarea derutată a ieşenilor. O clipă, spectatorii crezură că balonul va ieşi afară. Alecu strigă de undeva din spate:

— Lasè!

Şi venit ca un bolid în plină viteză, se aruncă înainte ca să mai ajungă mingea care trecu în viteză pe lîngă ceilalţi jucători. O lovitură cu capul din plonjon şi sfera de piele se odihnea în plasă. 5 — 2! Fusese un gol de toată frumuseţea! Ceilalţi jucători ai „albaştrilor” îl îmbrăţişară la mijlocul terenului.

Publicul era în picioare. Bărbaţii se sărutau de entuziasm. Colonelul Pătrulescu îşi aruncase bastonul în aer şi acum îl căuta printre picioarele vecinilor săi de bancă.

— Ţineţi-vă bine, băieţi! se bîlbîia preşedintele colectivului sportiv.

Juniorii, aflaţi undeva în colţul tribunei, răguşiseră şi băteau în nişte table ruginite ca să facă zgomot. Hamalii îşi aruncaseră şepcile în spatele porţii lui Creţu.

„Spartak” avu o revenire. Ca orice organism care se simte învins, jucătorii dădură tot ce mai puteau. Ultimele şapte minute se jucară în jumătatea „albaştrilor”. Fu o luptă istovitoare. Nu lipsiră obstrucţiile. Fane-Mahomed aruncă toate baloanele afară din teren.

De cîteva ori, mingea fu reţinută în tribune de spectatori. Luca le strigă cîtorva să înapoieze balonul. Nu-l mai asculta nimeni. Era inutil să se întrebuinţeze astfel de tertipuri, pentru că arbitrul tot marca timpul.

În ultimele trei minute, Creţu apără două şuturi grele la păianjen. Fusese tot ce mai putuseră să facă oaspeţii în acest timp scurt.

Sfîrşitul meciului îi găsi pe jucătorii din C... îmbrăţişaţi, cu tricourile umezite. Salutul se făcu nereglementar, dar, nimeni nu mai ţinea seama de asta acum.

20

În aceeaşi seară, aproape de miezul nopţii, în restaurantul *Trecerea Dunării,* abia văzîndu-se de după buchetele mari de flori cumpărate de preşedintele sindicatului cu numai cîteva ore în urmă, Moşa Mariancovici putu să fie auzit, după cîteva luni, repovestindu-şi „isprăvile" sale de internaţional.

Şi pentru că erau cu toţii destul de bine dispuşi, nu-l mai contrazicea nimeni.

— Cînd am fost la Olimpiada de la Montevideo, spunea sîrbul, bîlbîindu-se ameţit puţin de vinul băut...

— I-ai făcut splina piftie portarului! îl completară în cor jucătorii.

—Exact! De unde ştiţi? se miră frizerul. Poate v-am mai spus chestia asta o dată.

— Mai bine zi-ne ceva despre meciul de la Madrid cu Zamora! cerută cîţiva.

În clipa aceea intră pe uşă Mangîru. Dumitru Mîţu si preşedintele colectivului sportiv îl căutaseră imediat după meci, dar directorul nu putuse să fie găsit. Toate capetele se întoarseră spre el. Moşa Mariancovici îşi întrerupse discursul.

Mangîru se aşează lîngă preşedintele sindicatului şi ridică un pahar de vin în cinstea echipei de fotbal. Era palid şi Luca ghici mai mult că se întîmplase ceva neobişnuit. „Tunul sîrb" reîncepuse...

— Ce s-a-întîmplat? întrebă Mîţu în şoaptă, îngrijorat şi el de absenţa celuilalt.

— Nimic, nimic, spuse directorul. Ridică mai bini privirile, să nu se bagi di seamă că sînt supărat.

— Spune, domnule, ce s-a-ntîmplat? Şi în timp ce ceilalţi îl ascultau pe frizer, Mangîru îi povesti lui Mîţu că imediat după meci fusese chemat la siloz de către miliţia locală. Aceasta cerceta împreună cu doi membri ai comitetului de fabrică la magazia de însilozare. Fostul magaziner, Crăciunescu, fusese arestat şi mărturisise că avea legături

cu Pantelimon şi Vizante, prinşi şi ei.

Nici preşedintelui sindicatului nu-i mai ardea de petrecere. Vru să se ridice să meargă la siloz, dar directorul îl opri furios:

— Ci eşti într-o urechi? Vrei să stricăm plăcerea băieţilor?

— Dar...

— N-ai să te mişti din locul tău. Zîmbeşti, că se uită antrenorul la noi, ci dracu...

Luca întrebă peste capetele cîtorva jucători:

— S-a întîmplat ceva, tovarăşe Mangîru?

— Nimic. N-am mai scăpat di prieteni care mă felicitau. Le-am spus să vie la dumneata...

Moşa Mariancovici îşi continua evocarea, visător, cu ochii mici, deşi nu-l mai asculta nimeni:

— Atunci i-am strigat lui Tirnanici: ,,*Uice,* pune-mi una să-l învăţ minte pe buzatul ăsta cum se marchează un gol ca lumea!" „Na, frăţioare", mi-a zis şi cînd am tras o dată, l-am văzut pe Zamora cum se face ca o lămîie cît era el de brunet. În minutul 55, Boşkovici a alergat înainte cu balonul. Am ţipat la el: *„Dai mie!"* Cu stînga am pus-o uşurel sub bară. Noroc că *pantera* a sărit şi cu un salt a scos-o-n corner. Spaniolii să moară şi mai multe nu...

Luca zîmbi. Vinul îl încălzise, ar fi cîntat de bucurie, ca atunci cînd echipa lui cîştigase cu ani în urmă Cupa României. În timpul meciului avusese de cîteva ori impresia că totul e pierdut, că niciodată nu va mai avea curajul să ia de la cap încercarea aceasta de a transforma o echipă, cum era cea a silozului, într-un ,,unsprezece". Dar acum, chiar chipul îngrijorat puţin, chinuit de un necaz neştiut, al directorului, nu reuşea să-l facă să uite că trăia ziua unei victorii grele, obţinută cu îndoieli şi eforturi. Ar fi vrut să le spună ceva jucătorilor săi, să le mulţumească pentru puterea lor de luptă, dar cum puteai să-l întrerupi pe Moşa Mariancovici, fericit că i se îngăduie, fără să fie luat peste picior, să-şi povestească isprăvile sale imaginare

Redactor: EUGENIA VIŞINOIU
Tehnoredactor: MARIA TAMEŞ

Bun de tipar 26.X.86
Coli tipo: 26

Com. nr.60288
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii”

Piaţa Scînteii Nr.1, Bucureşti
Republica Socialistă România
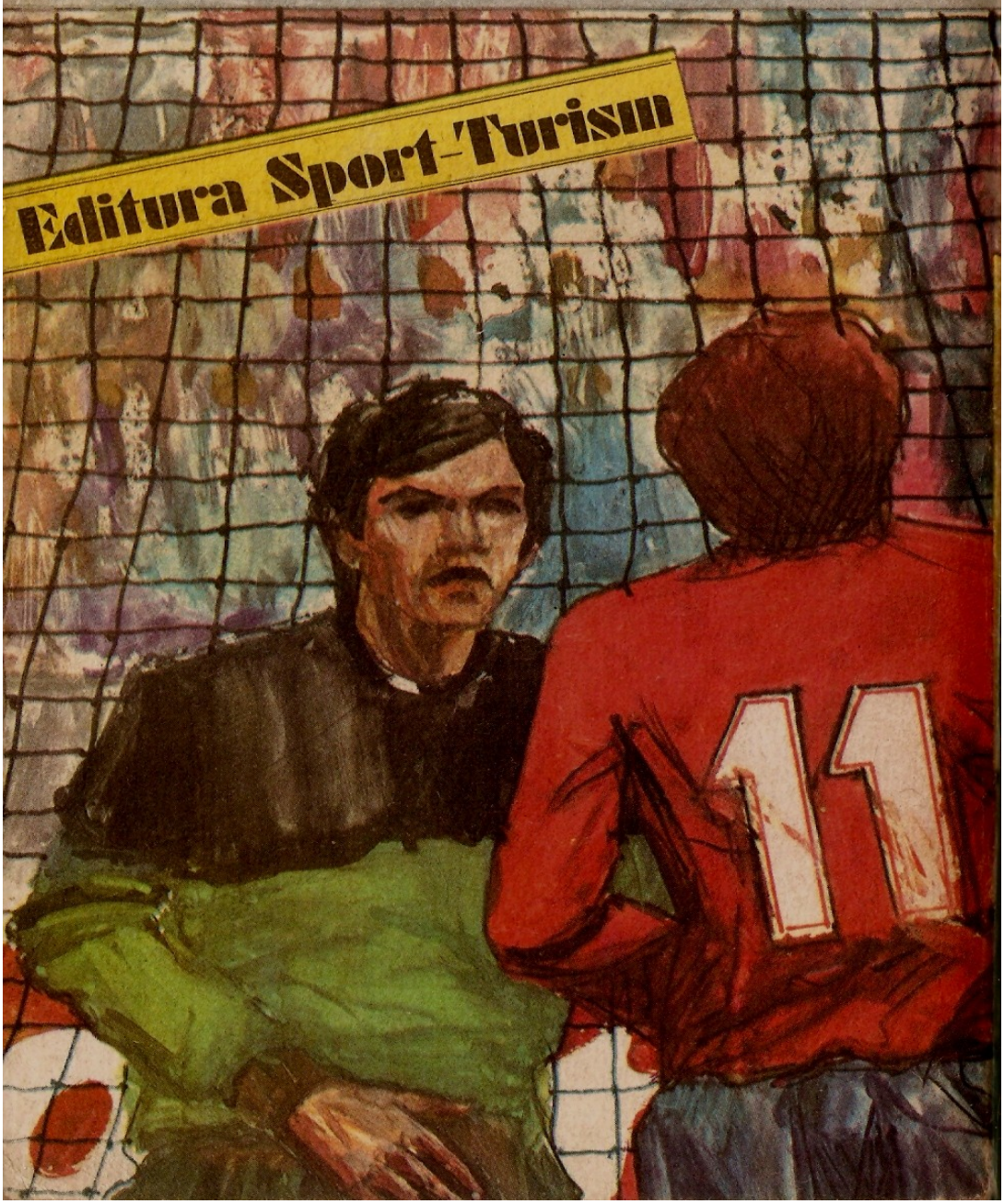
Lei 19,50